SERIKALI YA MAPINDUZI YA ZANZIBAR

OFISI YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI ZANZIBAR

RIPOTI YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI KUHUSU UKAGUZI WA HESABU ZA MASHIRIKA NA TAASISI ZINAZOJITEGEMEA ZA SERIKALI YA MAPINDUZI YA ZANZIBAR KWA KIPINDI CHA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA TAREHE 30 JUNI, 2021

OFISI YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI
S.L.P 258, Maisara - Zanzibar, Simu: +255 24 2234009, Nukushi: +255 24 2234009
Baruapepe: info@ocagz.go.tz, Tovuti: www.ocagz.go.tz

SERIKALI YA MAPINDUZI YA ZANZIBAR

OFISI YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI ZANZIBAR

RIPOTI YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI KUHUSU UKAGUZI WA HESABU ZA MASHIRIKA NA TAASISI ZINAZOJITEGEMEA ZA SERIKALI YA MAPINDUZI YA ZANZIBAR KWA KIPINDI CHA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA TAREHE 30 JUNI, 2021

Kwa mujibu wa Katiba ya Zanzibar ya mwaka 1984 Kifungu cha 112 pamoja na Sheria Nambari 12 ya mwaka 2016 ya Usimamizi wa Fedha za Umma kifungu namba 123 (4) Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali anawajibika kikatiba kukagua hesabu za Taasisi za Serikali na baadae kutoa taarifa za ukaguzi huo kila mwaka.

DIRA

Kuwa na Taasisi ya ukaguzi iliyo huru na inayoongoza katika kusimamia uwajibikaji na uwazi

DHAMIRA

Kusimamia uwajibikaji katika Taasisi za umma kwa kufanya ukaguzi wa hesabu wenye kuleta tija na kulihakikishia Taifa kwamba rasilimali za Umma zitatumika kama ilivyokusudiwa.

Katika kutoa huduma zenye ubora na zinazostahiki, Ofisi inaongozwa na vigezo vya msingi kama vifuatavyo:-

Uaminifu

Kuhakikisha Ofisi ina kiwango cha juu cha uaminifu na kuzingatia utawala bora unaozingatia sheria.

Uadilifu

Kuwa ni Ofisi inayozingatia misingi ya uadilifu kwa kutoa huduma bila ya upendeleo.

Kuwa Huru

Kuwa ni Ofisi iliyo huru na inayotekeleza majukumu yake bila ya kuingiliwa kwa mujibu wa sheria

Uwezo na Taaluma ya Ukaguzi

Kuwa ni Ofisi yenye kutoa huduma za ukaguzi zenye ubora wa kiwango cha juu.

Kutunza Siri

Kuwa ni Ofisi yenye kutunza siri katika utekelezaji wa kazi zake.

Uwazi na Uwajibikaji

Kutoa taarifa sahihi na muhimu kwa wadau ili kuweza kupima uwajibikaji katika matumizi bora ya rasilimali za Umma.

YALIYOMO

ORODHA YA MAJADWELI v

VIFUPISHO xi

SHUKURANI xiii

DIBAJI xiv

MUHTASARI xvi

SURA YA KWANZA 1

UTANGULIZI NA TAARIFA ZA AWALI 1

1.0 UANZISHWAJI WA OFISI YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI ZANZIBAR NA MAMLAKA YAKE KISHERIA 1

1.1 MAJUKUMU YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI 1

1.2 UPEO NA MADHUMUNI YA VIWANGO VYA UKAGUZI VILIVYOTUMIKA 2

1.3 MBINU ZA UKAGUZI ZILIZOTUMIKA 3

1.4 UWASILISHAJI WA HESABU KWA AJILI YA UKAGUZI 4

1.5 MIFUMO YA UDHIBITI WA NDANI 5

1.6 KAMATI ZA BARAZA LA WAWAKILISHI 5

SURA YA PILI 6

HATI ZA UKAGUZI 6

2.0 UTANGULIZI 6

2.1 AINA ZA HATI ZA UKAGUZI ZILIZOTOLEWA 6

2.2 MASUALA YENYE MSISITIZO (EMPHASIS OF MATTER) NA MAMBO MENGINEYO (OTHER MATTER) 7

2.3 HATI ZA UKAGUZI ZILIZOTOLEWA KWA MASHIRIKA NA TAASISI ZINAZOJITEGEMEA KWA MWAKA WA FEDHA 2020/2021 7

SURA YA TATU 13

3.0 MAMBO YALIYOBAINIKA KATIKA UKAGUZI WA HESABU ZA MASHIRIKA NA TAASISI ZINAZOJITEGEMEA ZA SERIKALI YA MAPINDUZI YA ZANZIBAR 13

3.1 UWASILISHAJI WA HESABU ZA MWISHO WA MWAKA 2020/2021 KWA AJILI YA UKAGUZI 13

SURA YA NNE...... 16

4.0 DOSARI ZA UJUMLA ZILIZOBAINIKA KWA MWAKA WA FEDHA 2020/2021 16

SURA YA TANO 20

5.0 MATOKEO YA UKAGUZI KWA MWAKA WA FEDHA 2020/2021 20

5.1 MAPUNGUFU YANAYOHITAJI KUFANYIWA MABORESHO KWA BAADHI YA TAASISI ZA UMMA 20

5.2 SHIRIKA LA NYUMBA ZANZIBAR (ZHC)...... 70

MABADILIKO YA THAMANI YA FEDHA (FAIR VALUE CHANGES) 159

5.3 MAMLAKA YA VIWANJA VYA NDEGE ZANZIBAR (ZAA)...... 179

5.4 MAMLAKA YA UDHIBITI, UTAFUTAJI NA UCHIMBAJI MAFUTA NA GESI ASILI ZANZIBAR (ZPRA)...... 203

5.5 FUNGU C 04 - MAMLAKA YA KUDHIBITI NA KUPAMBANA NA MADAWA YA KULEVYA...... 240

VIAMBATISHO 243

ORODHA YA MAJADWELI

Jadweli Nambari 1 : Hati za ukaguzi kwa Mashirika na Taasisi zinazojitegemea kwa miaka mitatu 8

Jadweli Nambari 2 : Mwenendo wa Hati za Ukaguzi kwa Mwaka 2020/2021 na Miaka Mitatu Mfululizo Iliyopita 10

Jadweli Nambari 3: Mashirika na Taasisi zinazojitegemea zilizopata Hati Inayoridhisha kwa ...... miaka mitatu mfululizo 10

Jadweli Nambari 4: Mashirika na Taasisi zinazojitegemea zilizojiimarisha kutoka hati yenye ...... shaka/isiyoridhisha na kupata hati inayoridhisha..................................11

Jadweli Nambari 5: Mashirika ya Umma na Taasisi zinazojitegemea zilizoendelea kupata hati .... yenye shaka/isiyoridhisha. 12

Jadweli Nambari 6: Uwasilishaji wa hesabu za mwisho wa mwaka 2020/2021 14

Jadweli Nambari 7 : Dosari za kiutendaji zilizobainika kwa vitengo vya usimamizi na udhibiti wa ndani 16

Jadweli Nambari 8 : Taasisi zilizokuwa hazina makadirio ya mapato na matumizi...................17

Jadweli Nambari 9: Taasisi zilizokuwa hazikufuata muongozo wa ufungaji wa hesabu............18

Jadweli Nambari 10 : Baadhi ya taasisi zilizoshindwa kufikia malengo ya ukusanyaji wa mapato 18

Jadweli Nambari 11: Taasisi zilizokosa udhibiti na utunzwaji wa mali za kudumu...................19

Jadweli Nambari 12 : Taasisi ambazo hazina daftari la kutunza mali za kudumu....................19

Jadweli Nambari 13: Tofauti iliyobainika kati ya gharama halisi za matumizi na makadirio ya bajeti 29

Jadweli Nambari 14 : Zabuni Zilizofutwa/zilizoengezwa muda kutokana na matatizo ya watumiaji na Maamuzi ya Bodi ya Zabuni 32

Jadweli Nambari 15: Mikataba iliyokosa ripoti za utekelezaji..35

Jadweli Nambari 16: Uwezo wa Shirika la Bima kulipa madeni yake 41

Jadweli Nambari 17: Orodha ya Madeni ya muda mrefu ya Wapangaji 42

Jadweli Nambari 18: Manunuzi yaliyofanyika bila ya kuzingatia thamani ya fedha 49

Jadweli Nambari 19: Bidhaa zilizohifadhiwa Bandarini ambazo hazijalipiwa kodi......................49

Jadweli Nambari 20 : Mapato yaliyokosekana yatokanayo na maegesho ya Meli na Tozo ya Mafuta 52

Jadweli Nambari 21: Malipo kwa watoa huduma ambao hawakusajiliwa...............................54

Jadweli Nambari 22: Marejesho ya malipo ya masurufu yaliyokosekana 56

Jadweli Nambari 23: Malipo ya mishahara kwa wafanyakazi wasiokuwa na mikataba ya kazi ..57

Jadweli Nambari 24 : Orodha ya wadaiwa wa muda mrefu wa Shirika la Meli 59

Jadweli Nambari 25 : Orodha ya Mali zilizoshuka thamani katika Shirika la Meli na Uwakala Zanzibar 61

Jadweli Nambari 26: Hati za malipo zenye vielelezo pungufu...64

Jadweli Nambari 27: Malipo ya mishahara kwa wafanyakazi wasiokuwa na mikataba ya kazi ..65

Jadweli Nambari 28: Bidhaa ambazo hazikurikodiwa katika daftari la ghalani.........................66

Jadweli Nambari 29: Mapato yatokanayo na malimbikizo ya madeni ya wakulima wa karafuu kwa kila Wilaya. 67

Jadweli Nambari 30: Malipo ya mishahara kwa wafanyakazi wasiokuwa na mikataba ya kazi ..68

Jadweli Nambari 31 : Magari yanayotumika ambayo hayajakatiwa bima na ZBC 69

Jadweli Nambari 32: Malipo kwa watoa huduma ambao hawakusajiliwa...............................71

Jadweli Nambari 33: Madeni yatokanayo na kodi za nyumba za Shirika...............................73

Jadweli Nambari 34 : Mapato yatokanayo na malimbikizo ya madeni ya magazeti.................78

Jadweli Nambari 35: Bidhaa ambazo hazikurikodiwa katika daftari la ghalani.........................85

Jadweli Nambari 36: Taarifa ya makusanyo ya mapato kwa kipindi cha miaka mitano 88

Jadweli Nambari 37: Makusanyo ya Mapato kutoka katika vyanzo mbali mbali.......................89

Jadweli Nambari 38: Taarifa ya michango ya vyanzo vya mapato kwa mwaka wa fedha 2020/2021 90

Jadweli Nambari 39: Baadhi ya kesi zilizotolewa maamuzi mbali mbali katika Mahkama 96

Jadweli Nambari 40: Pingamizi mbali mbali zinazolalamikikiwa na kutolewa na walipa kodi....99

Jadweli Nambari 41: Baadhi ya kesi zenye tathmini kubwa za kodi ambazo bado hazijalipwa 102

Jadweli Nambari 42: Mapitio ya pingamizi yaliyokosa ushahidi wa kukamilishwa kwa kesi... 103

Jadweli Nambari 43 : Madeni ya muda mrefu yenye Msamaha wa Kodi yaliyokuwa hayakulipwa 105

Jadweli Nambari 44: Walipa kodi chini ya msamaha ambao walipinga madeni yao kutokana na hitilafu za mfumo au tathmini zisizo sahihi...105

Jadweli Nambari 45: Orodha ya madeni yanayodaiwa kwa muda mrefu kutokana na tathmini ya kodi yenye migogoro 106

Jadweli Nambari 46: Sera na Mkakati wa uwekezaji ulioidhinishwa na Bodi ya Wazamini...... 108

Jadweli Nambari 47: Uchambuzi wa taarifa za mabadiliko ya mali halisi zinazopatikana kwa faida..109

Jadweli Nambari 48: Uwiano wa faida kwa michango 109

Jadweli Nambari 49: Mapato yatokanayo na uwekezaji 110

Jadweli Nambari 50 : Mabadiliko ya Thamani ya Fedha 111

Jadweli Nambari 51: Uchambuzi wa mali za Mfuko wa Hifadhi ya Jamii 111

Jadweli Nambari 52: Taarifa ya uwekezaji wa Mfuko 112

Jadweli Nambari 53: Mali za kudumu ambazo hazikurekodiwa kwa jina la Mfuko wa Hifadhi ya Jamii 114

Jadweli Nambari 54: Fedha zilizowekwa benki katika akaunti ya ZSSF kwa muda mrefu bila ya kufuatiliwa 116

Jadweli Nambari 55: Mikopo ya muda mrefu iliyotolewa kwa Taasisi za Serikali........ 118

Jadweli Nambari 56: Mikopo iliyokopwa na Serikali kupitia Ofisi ya Rais Fedha na Mipango ambayo haijalipwa kwa muda mrefu 119

Jadweli Nambari 57 : Madeni makubwa ya muda mrefu ya uuzwaji wa nyumba za Mbweni .. 120

Jadweli Nambari 58: Orodha ya baadhi ya madeni ya muda mrefu ya ukodishaji wa nyumba 121

Jadweli Nambari 59: Baadhi ya Wafanyakazi waliopewa mikopo ya ziada kabla ya kurejesha mikopo ya awali. 122

Jadweli Nambari 60: Vitega uchumi vya Mfuko ambavyo vinaonesha faida isiyoridhisha 123

Jadweli Nambari 61: Kuchelewa Kusaini Mkataba Baada ya uamuzi wa tuzo za Zabuni 131

Jadweli Nambari 62 : Mpango wa Manunuzi ambao haujatekelezwa kwa Mwaka wa fedha 2020/2021........ 132

Jadweli Nambari 63: Mipango ya manunuzi ambao haukutekelezeka kupitia kwa washauri elekezi 133

Jadweli Nambari 64: Maazimio ya Bodi ya Zabuni ya ZSSF dhidi ya ZAGPA 141

Jadweli Nambari 65 : Vifaa vya matengenezo ya barabara ambavyo havifanyi kazi kwa muda mrefu - Unguja 145

Jadweli Nambari 66: Vifaa vya matengenezo ya barabara ambavyo havifanyi kazi kwa muda mrefu - Pemba 146

Jadweli Nambari 67 : Miradi ya maendeleo ambayo haikukamilika 147

Jadweli Nambari 68 : Idadi ya Vyombo vya moto vilivyokadiriwa kutumia mafuta........ 148

Jadweli Nambari 69 : Orodha ya wasambazaji wa bidhaa ambao hawajatozwa kodi ya ushuru wa bidhaa 149

Jadweli Nambari 70: Malipo yaliyolipwa bila ya kuwepo kwa ushindani wa bei 151

Jadweli Nambari 71 : Matumizi yaliyofanywa nje ya vifungu vya Bajeti 156

Jadweli Nambari 72 : Kuwepo kwa ukusanyaji pungufu wa mapato 158

Jadweli Nambari 73 : Mahoteli ambayo hayakulipa bili za Maji.. 158

Jadweli Nambari 74 : Madeni yatokanayo na utoaji wa huduma ya maji 160

Jadweli Nambari 75 : Kampuni zilizotumika katika utoaji wa huduma 161

Jadweli Nambari 76 : Vifaa ambavyo havikurekodiwa katika daftari la ghalani 162

Jadweli Nambari 77 : Orodha ya wafanyakazi walio ajiriwa bila ya kibali............................ 162

Jadweli Nambari 78 : Malipo ya posho la mafuta kwa Wakurugenzi 6 wasiostahiki 164

Jadweli Nambari 79 : Gari ambazo hazikuonekana wakati wa ukaguzi.............................. 164

Jadweli Nambari 80 : Visima 33 vilivyoshindwa kutoa huduma ya maji kwa upande wa Unguja 168

Jadweli Nambari 81: Matenki ambayo hayafanyi kazi iliyokusudiwa.................................. 169

Jadweli Nambari 82 : Fedha za makusanyo ambazo hazikuwasilishwa benki 170

Jadweli Nambari 83 : Malipo yaliyokosa vielelezo.. 171

Jadweli Nambari 84 : Pampu na vifaa ambavyo havikupelekwa Pemba.............................. 172

Jadweli Nambari 85 : Udhibiti usioridhisha wa Mali za Kudumu.. 173

Jadweli Nambari 86 : Madeni ya muda mrefu 175

Jadweli Nambari 87 : Kukosekana kwa kumbukumbu za mapokezi ya Mafuta 177

Jadweli Nambari 88 : Vituo vilivyoruhusiwa kufanya kazi bila ya kufuata misingi ya kisheria.. 178

Jadweli Nambari 89 : Hati za malipo zenye vielelezo pungufu.. 179

Jadweli Nambari 90 : Ufanisi katika Uendeshaji wa Mamlaka ya Viwanja Vya Ndege Zanzibar180

Jadweli Nambari 91 : Ufanisi katika uwezo wa Mamlaka kumudu kulipa madeni ya muda mfupi 180

Jadweli Nambari 92 : Vielelezo vilivyokosekana vinavyothibitisha marekebisho ya Mtaji wa Mali za Mamlaka 181

Jadweli Nambari 93 : Mikataba ya zabuni ya Mamlaka na iliyokosa kuridhiwa na Afisi ya Mwanasheria Mkuu 183

Jadweli Nambari 94 : Ununuzi ya bidhaa na huduma pasi na kufuata misingi ya ushindani .. 184

Jadweli Nambari 95 : Ununuzi wa bidhaa pasi na kuzingatia njia ya maombi ya ushindani (quotations) 187

Jadweli Nambari 96 : Wadaiwa sugu walioripotiwa katika hesabu za mwisho wa mwaka 188

Jadweli Nambari 97 : Vifaa vya TEHAMA vilivyonunuliwa kinyume na Utaratibu wa manunuzi189

Jadweli Nambari 98: Mapato yatokanayo na utowaji wa huduma...................................... 190

Jadweli Nambari 99 : Malimbikizo ya madeni ya muda mrefu 191

Jadweli Nambari 100 : Hati za malipo zilizokosekana kwa ukaguzi 192

Jadweli Nambari 101 : Hati za malipo zenye vielelezo pungufu. 194

Jadweli Nambari 102: Malipo ambayo hayakukatwa kodi ya zuio 195

Jadweli Nambari 103 : Vitabu vya risiti vya zamani vya gate pass vilivyobakia ghalani 197

Jadweli Nambari 104 : Miradi ya wawekezaji ambayo haikuonyeshwa katika hesabu za mwisho wa mwaka 198

Jadweli Nambari 105 : Gari zilizowekwa katika Eneo Huru la Uchumi Maruhubi Tangu miaka ya 2000 199

Jadweli Nambari 106 : Malipo ya muda wa ziada yaliyokosa Idhini ya Mkuu wa Taasisi kabla ya kazi kufanyika 201

Jadweli Nambari 107 : Watoa huduma ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma... 201

Jadweli Nambari 108 : Hati za Malipo zenye vielelezo pungufu 202

Jadweli Nambari 109: Mchanganuo wa mapato yanayotokana na tozo za meli za mafuta na abiria 206

Jadweli Nambari 110: Tofauti iliyobainika kati ya kiasi cha mapato kilichorikodiwa katika daftari la mapato na kiasi kilichorikodiwa katika vitabu vya risiti. 206

Jadweli Nambari 111: Risiti zilizorikodiwa zaidi ya mara moja katika daftari la fedha taslim .. 207

Jadweli Nambari 112 : Malipo ya mishahara ambayo haikukatwa kodi 211

Jadweli Nambari 113 : Mchanganuo wa uhaba wa watendaji katika Mamlaka..................... 212

Jadweli Nambari 114 : Dosari zilizobainika katika usimamizi na ufuatiliaji wa Mikopo 213

Jadweli Nambari 115 : Mapato yaliyokosekana kutokana na utowaji wa huduma. 214

Jadweli Nambari 116 : Mapato yaliyocheleweshwa kupelekwa Benki................................ 214

Jadweli Nambari 117: Orodha ya majengo ndani ya Eneo la Hifadhi la Mji Mkongwe ambayo yapo katika hali mbaya.. 216

Jadweli Nambari 118 : Manunuzi yaliyofanywa kwa watoa huduma wasiosajiliwa na Mamlaka .. ya Ununuzi na Uondoaji wa Mali za Umma.................................... 217

Jadweli Nambari 119 : Watoa huduma ambao hawakukatwa kodi ya zuio 218

Jadweli Nambari 120: Matumizi yaliyozidi bajeti iliyoidhinishwa 222

Jadweli Nambari 121 : Manunuzi yaliyofanyika nje ya mpango wa manunuzi...................... 224

Jadweli Nambari 122 : Vifaa vilivyopokewa ambavyo havijafanyiwa ukaguzi 225

Jadweli Nambari 123 : Upungufu wa watumishi SUZA 225

Jadweli Nambari 124 : Changamoto za Miundombinu katika Chuo cha SUZA........................ 226

Jadweli Nambari 125 : Malipo yaliyofanyika kwa ajili ya ujenzi wa ukuta wa Chuo cha Utawala wa Umma.. 228

Jadweli Nambari 126 : Fedha zilizotumika kwa ajili ya gharama za nyumba ya wakufunzi .... kutoka UDOMC 230

Jadweli Nambari 127 : Malipo ya fedha kwa yaliyofanyika ajili ya vikao vya Baraza la Chuo ...... cha Utawala wa Umma 231

Jadweli Nambari 128 : Taarifa ambazo hazikuambatanishwa na hesabu za mwisho wa mwaka.. 234

Jadweli Nambari 129 : Taarifa za hesabu za mwisho wa mwaka 234

Jadweli Nambari 130 : Manunuzi yaliyokosa uthibitisho wa kupokelewa Ghalani 236

Jadweli Nambari 131 : Malipo ambayo hayana vielelezo vya marejesho 238

Jadweli Nambari 132 : Taarifa ambazo hazikuoneshwa katika hesabu za mwisho wa mwaka 239

Jadweli Nambari 133 : Malipo yaliyofanywa kwa njia fedha taslim 241

VIFUPISHO

AFROSAI-E	African Organisation of Supreme Audit Institutions – English Speaking Countries
BLM	Baraza la Mapinduzi Zanzibar
BLW	Baraza la Wawakilishi Zanzibar
CAG	Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali Zanzibar
CI	Claritas International
EY	Ersnt & Young
IAS	International Accounting Standards
IPA	Chuo cha Utawala wa Umma
ISA	International Standards on Auditing
KIST	Taasisi ya Karume ya Sayansi na Teknolojia
NAOT	Taasisi ya Ukaguzi ya Taifa
OCAGZ	Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali
PBA	Pemba
PBZ	Benki ya Watu wa Zanzibar
SAI	Supreme Audit Institution
STCDA	Mamlaka ya Hifadhi na Uendelezaji wa Mji Mkongwe Zanzibar
SUZA	Chuo Kikuu cha Taifa Zanzibar
TAC	Tanzania Audit Corporation
TIRA	Mamlaka ya Usimamizi wa Bima Tanzania
VTA	Mamlaka ya Mafunzo ya Vyuo vya Amali
ZAA	Mamlaka ya Viwanja vya Ndege
ZAECA	Mamlaka ya Kuzuwia Rushwa na Uhujumu wa Uchumi Zanzibar
ZAFICO	Kampuni ya Uvuvi Zanzibar
ZAWA	Mamlaka ya Maji Zanzibar
ZBC	Shirika la Utangazaji Zanzibar
ZECO	Shirika la Umeme Zanzibar
ZHC	Shirika la Nyumba Zanzibar
ZIC	Shirika la Bima Zanzibar
ZIPA	Mamlaka ya Vitega Uchumi Zanzibar

ZMA	Mamlaka ya Usafiri Baharini
ZMUX	Kampuni ya Uunganishaji Maudhui
ZPC	Shirika la Bandari
ZPDC	Kampuni ya Maendeleo ya Mafuta na Gesi
ZPPDA	Mamlaka ya Manunuzi na Uondoshwaji wa Mali za Umma Zanzibar
ZPRA	Mamlaka ya Udhibiti Utafutaji na Uchimbaji wa Mafuta na Gesi Asilia Zanzibar
ZRF	Mfuko wa Barabara
ZSC	Shirika la Meli na Uwakala Zanzibar
ZSSF	Mfuko wa Hifadhi ya Jamii Zanzibar
ZSTC	Shirika la Biashara la Taifa
ZURA	Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Maji na Nishati Zanzibar

SHUKURANI

Napenda kutoa shukurani zangu za dhati kwa Mheshimiwa Dkt. Hussein Ali Mwinyi, Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi kwa jitihada zake za mara kwa mara anazoendelea kuzichukuwa ikiwa ni pamoja na kuweka msisitizo na kutoa maelekezo katika kufanya marekebisho juu ya dosari mbali mbali zinazobainishwa katika Ripoti za Ukaguzi wa Hesabu za Serikali pamoja na hatua anazoendelea kuzichukua kutokana na hoja za ukaguzi zinazoibuliwa kuhusu matumizi ya fedha pamoja na usimamizi wa rasilimali za Umma.

Shukurani zangu za dhati ziende kwa Mheshimiwa Spika wa Baraza la Wawakilishi, Wenyeviti na Wajumbe wa Kamati zote za kudumu za Baraza la Wawakilishi kwa kujitolea kwa dhati kujadili na kutoa maelekezo pamoja na kufuatilia hatua zinazochukuliwa na Serikali kutokana na dosari zilizojitokeza na kuibuliwa katika Ripoti za Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali katika kusimamia uwajibikaji na utekelezaji wa majukumu ya watendaji katika sekta mbali mbali za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar.

Aidha, napenda kutoa shukurani zangu za dhati kwa Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kwa jitihada mbali mbali zinazochukuliwa katika kuimarisha na kuijengea uwezo Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali katika kutekeleza majukumu yake ya kikatiba.

Vile vile napenda kutoa shukurani zangu za dhati kwa Wizara ya Nchi Ofisi ya Rais Katiba Sheria Utumishi na Utawala Bora pamoja na Bodi ya Utumishi ya Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali kwa kusimamia maadili na nidhamu ya wafanyakazi wa Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali na kupelekea kuimarika kwa nidhamu na uwajibikaji katika utekelezaji wa majukumu ya kazi za ukaguzi.

Kwa namna ya kipekee niwashukuru wafanyakazi wote wa Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali, Ofisi ya Taifa ya Ukaguzi (NAOT), Tanzania Audit Corporation (TAC Associates), Claritas International pamoja na Ernst & Young (EY) kwa kufanya kazi za ukaguzi kwa mashirikiano na Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali pamoja na juhudi zao mbali mbali walizozichukuwa hadi kukamilika kwa ripoti hii.

Mwisho, niwashukuru wale wote waliochangia kwa namna moja au nyengine kuanzia kazi za ukaguzi, ufuatiliaji wa maeneo mbali mbali yaliyokaguliwa hadi kukamilika kwa ripoti hii ya ukaguzi kwa mwaka wa fedha 2020/2021.

Aidha, nitakuwa mchache wa shukurani kama sitatambua jukumu la vyombo mbali mbali vya habari kwa kazi kubwa wanayoifanya katika kuutambulisha Umma juu ya kazi zinazofanywa na Ofisi ya Mdhibiti ya Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali ambapo matokeo na mapendekezo ya kazi hizo huwasilishwa kwa jamii kupitia kazi za ukaguzi zilizofanywa na Ofisi hii.

Natumia fursa hii, kuwasihi wafanyakazi wa Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali kuendelea kuwa na moyo wa dhati katika kufanya kazi kwa bidii na kuongeza mashirikiano kwa ajili ya siku zijazo ili kuendelea kudumisha nidhamu ya Ofisi ya Mdhibiti katika kutoa huduma za ukaguzi zenye ubora, kuhimiza uwajibikaji na kuzingatia thamani ya fedha katika makusanyo ya fedha na matumizi ya rasilimali za Umma.

DIBAJI

Ninafuraha kubwa ya kuwasilisha Ripoti ya Ukaguzi inayohusu Ukaguzi wa Hesabu za Mashirika na Taasisi zinazojitegemea kwa mwaka wa fedha unaoishia tarehe 30 Juni , 2021.

Wasilisho hilo ni kwa mujibu wa Katiba ya Zanzibar ya mwaka 1984 Kifungu cha 112 pamoja na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016, ambapo kwa mujibu wa kifungu namba 123(4) Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali anawajibika kikatiba kukagua hesabu za Taasisi za Serikali na baadae kutoa taarifa zake za ukaguzi huo kila mwaka. Taarifa hizo zitaelezea hali halisi za mapato na matumizi ya fedha kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina ya Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar pamoja na utekelezaji wa Sheria mbali mbali zikiwemo Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016, Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016 pamoja na sheria nyenginezo.

Kwa Mujibu wa Mamlaka niliyonayo ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali (CAG), ni jukumu langu la kutoa taarifa huru, zilizosahihi na zilizojitosheleza kwa Mhe. Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi kuhusiana na usimamizi wa fedha pamoja na matumizi sahihi ya rasilimali za Umma na hatimae taarifa hizo kuwasilishwa Baraza la Wawakilishi kwa hatua za utekelezaji.

Ripoti hii imejumuisha mambo mbali mbali yaliyobainika katika ukaguzi nilioufanya katika Mashirika ya Umma na Taasisi zinazojitegemea za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar ambapo kwa mwaka wa fedha 2020/2021 jumla ya hati za ukaguzi Thelathini na Tatu (33) zimetolewa kwa Mashirika ya Umma na Taasisi zinazojitegemea za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar ambapo hati hizo zimetolewa kutokana na ukaguzi uliofanyika kupitia vitabu na kumbukumbu za hesabu kwa mujibu wa sheria na kanuni za ukaguzi. Kati ya hati 33 zilizotolewa jumla ya Taasisi Ishirini na Tisa (29) zimepata Hati zinazoridhisha, na jumla ya Taasisi Nne (4) zimepata Hati zisizoridhisha na hakuna Taasisi iliyopata hati yenye shaka au kushindwa kutoa maoni ya ukaguzi kwa mwaka wa fedha unaoishia tarehe 30 Juni, 2021.

Nilifanya ukaguzi huu kwa kuangalia mifumo ya udhibiti wa ndani, taratibu za ununuzi, utayarishaji wa taarifa za fedha na nyaraka zilizoambatishwa, kwa kuzingatia Sheria na Kanuni zilizowekwa pamoja na kuzingatia Viwango kubalifu vya kitaifa na kimataifa vya Taasisi za Juu za Hesabu za Serikali (ISSAIs) vinavyotolewa na Shirika la Kimataifa la Taasisi za Juu za Ukaguzi (INTOSAI) ambazo zinahusu ukaguzi wa Sekta za Umma.

Nimetoa Hati za Ukaguzi kwa kuzingatia Taarifa za Fedha nilizozikagua na kuzitolea ripoti ya ukaguzi kwa kila taasisi ambayo ilikaguliwa. Aidha, nilitoa barua za ukaguzi "Management Letters" zinazoonesha dosari zilizobainika kwa kila Wizara na Taasisi iliyokaguliwa na mapendekezo ya kutekeleza ili kuboresha na kuondoa dosari zilizobainika kwa lengo la kutokujirejea mara nyengine dosari hizo.

Ni matumaini yangu kwamba Baraza la Wawakilishi litaona taarifa zilizomo katika ripoti hii ni za muhimu katika kuisimamia Serikali na kuongeza uwajibikaji katika matumizi ya fedha na rasilimali za umma ili kuhakikisha kunakuwa na utoaji bora wa huduma kwa umma wa wazanzibari ambao inawahudumia. Katika suala hili nitashukuru kama nitapokea maoni kutoka kwa watumiaji wa ripoti hii juu ya jinsi ya kuiboresha zaidi katika siku zijazo.

Nichukue fursa hii kwa dhati kumshukuru na kumpongeza Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi Mheshimiwa Dk. Hussein A. Mwinyi kwa jitihada zake anazoendelea kuzichukuwa katika kufuatilia Ripoti za Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali kwa lengo la kusimamia na kuimarisha uwajibikaji katika matumizi ya rasilimali za Umma hali inayopelekea kuimarika kwa utawala bora.

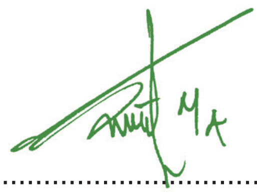

....

DKT. OTHMAN ABBAS ALI

MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI

ZANZIBAR

MUHTASARI

Ripoti ya jumla inatoa matokeo ya ukaguzi wa hesabu za Mashirika ya Umma na Taasisi zinazojitegemea kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ambao unahusu Taasisi Thelathini na Tatu (33) zilizowasilisha taarifa za hesabu na kukaguliwa. Hata hivyo sikuweza kushiriki kwa baadhi ya ukaguzi shirikishi ninaoufanya na Taasisi ya Taifa ya Ukaguzi kutokana na kutokuwa na bajeti toshelevu.

Hati za Ukaguzi

Kwa ujumla, nimebaini taasisi zilizokaguliwa zimeonesha utendaji mzuri kutokana na kuongezeka kwa taasisi zilizopewa hati zinazoridhisha kutoka hati 21 kwa mwaka wa fedha 2019/2020 hadi kufikia hati 29 kwa mwaka wa fedha 2020/2021 sawa na asilimia 62 ya hati zilizotolewa.

Aidha, hati zenye kasoro (modified opinion) zimepungua kutoka hati 5 kwa mwaka wa fedha 2019/2020 hadi kufikia hati zero (0) kwa mwaka wa fedha 2020/2021 sawa na asilimia 100 ya mafanikio yatokanayo na muamko mkubwa wa Maafisa Masuuli katika kusimamia matumizi ya fedha na rasilimali za Umma. Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali inapongeza kwa dhati jitihada zilizochukuliwa na Serikali za kuwajengea uwezo maafisa masuuli katika kusimamia majukumu yao pamoja na kuhakikisha kunakuwa na matumizi mazuri ya fedha na rasilimali za umma.

Ni imani yangu ya kwamba jitihada hizo zitaendelea katika kusimamia matumizi ya fedha na rasilimali za umma ikiwa ni pamoja na kuendelea kufuata sheria, kanuni pamoja na miongozo mbali mbali inayoelekeza utaratibu mzima unaopaswa kufuatwa ili kuweza kufikia katika viwango vinavyokubalika vya utayarishaji na uwasilishaji wa hesabu za mwisho wa mwaka vya kitaifa na kimataifa.

Ufuatiliaji na utekelezaji wa Mapendekezo ya miaka iliyopita

Hali ya utekelezaji wa mpango kazi ulioandaliwa na Serikali kupitia Maafisa Masuuli juu ya mapendekezo ya ukaguzi yaliyotolewa kwa Taasisi mbali mbali kwa kuzingatia majibu ya Serikali yaliyowasilishwa kwa Kamati ya kudumu ya Baraza la Wawakilishi (LAAC) kwa lengo la kuboresha na kuimarisha usimamizi na udhibiti wa fedha za Umma.

Kwa mwaka wa fedha 2019/2020, jumla ya mapendekezo 558 yakijumuishwa na maagizo ya Kamati ya LAAC yaliyotolewa kwenda kwa maafisa masuuli wakati wa kamati hiyo ikifuatilia utekelezaji wa hoja zilizoibuliwa kwenye kitabu cha Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali. Katika kufanya ukaguzi kuhusu mapendekezo yaliyotolewa imebainika kwamba jumla ya mapendekezo 326 yalitolewa kwa Maafisa Masuuli kupitia barua za mapungufu "Letter of Weakness" yaliweza kufanyiwa kazi hali iliyopelekea kupatikana kwa maboresho kutokana na kuongezeka kwa umakini katika usimamizi wa majukumu ambapo kutokana na hali hiyo dosari hizo hazikuweza kujirejea katika ukaguzi wa mwaka wa fedha 2020/2021.

Hata hivyo jumla ya mapendekezo 140 yalipitwa na muda, vile vile imebainika mapendekeo 92 bado hayajatekelezeka na kupelekea baadhi ya dosari kujitokeza kwa mwaka wa fedha 2020/2021

ambapo baadhi yake yamepelekea kupatikana kwa hati zisiozoridhisha kwa baadhi ya Taasisi.

Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali inatambua na kuthamini juhudi za Serikali kupitia Maafisa masuuli pamoja na Ofisi ya Rais Fedha na Mipango kuendelea kuchukuwa jitihada za kufanya maboresho makubwa ya utekelezaji wa hoja za ukaguzi ikiwemo utayarishaji wa hesabu za mwisho wa mwaka zenye kukidhi viwango vya uhasibu vilivyowekwa ambapo kwa namna ya pekee imepelekea kupungua kwa dosari za uandaaji wa hesabu hizo hali ambayo imesaidia kuboresha mifumo ya udhibiti wa ndani itakayosaidia kujiepusha kujirudia kwa hoja za ukaguzi pamoja na kuzingatia umuhimu wa uwajibikaji na Utawala Bora.

Usimamizi na Ukusanyaji wa Mapato

Kwa mwaka wa fedha 2020/2021 imebainika hali ya usimamizi na ukusanyaji wa mapato imeimarika kwa baadhi ya taasisi kwa kuweza kufikia malengo waliyojipangia pamoja na uwepo wa janga la maradhi ya UVIKO 19 lililoikumba Dunia ambapo imepelekea uchumi wa nchi mbali mbali kuyumba jambo ambalo limeathiri utekelezaji wa bajeti kwa nchi zenye uchumi wa kati ikiwemo Tanzania. Hata hivyo kwa upande wa makusanyo kwa baadhi ya Mashirika na Taasisi zinazojitegemea imebainika kuwepo kwa ukiukwaji wa sheria na miongozo inayohusiana na usimamizi wa makusanyo kwa kujitokeza vitendo vya ukusanyaji wa mapato nje ya mifumo iliyowekwa ambapo kumejitokeza kwa viashiria vya upotevu wa fedha za umma na kupelekea baadhi ya miradi ya maendeleo kutokutekelezeka ipasavyo au kutekelezwa kwa kiwango kisichoridhisha. Aidha imebainika uwepo wa dosari za kukosekana kwa makadirio ya vyanzo vya mapato kwa baadhi ya Taasisi na kupelekea kutokujulikana kwa fedha halisi iliyokusanywa pamoja na iliyowasilishwa Mfuko Mkuu wa Hazina kwa ajili ya kuingia katika matumizi ya Serikali.

Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali inaishauri Serikali kufanya utafiti wa vyanzo vipya vya mapato na kuhamasisha ulipaji kodi kwa hiari ili kuhakikisha makusanyo yanaendana na matumizi yaliyokusudiwa. Aidha, taarifa za makusanyo ya fedha na matumizi zinapaswa kufanyiwa usuluhisho kwa wakati, kuhesabiwa na kutotumika kabla ya kuwasilisha taarifa hizo katika Mfuko Mkuu wa Serikali. Hata hivyo jitihada za makusudi zinatakiwa zichukuliwe ikiwemo kusimamia na kufuta Sheria na kanuni zinazoruhusu baadhi ya taasisi kukusanya mapato na kuyatumia wenyewe kabla ya kuwasilishwa Mfuko Mkuu wa Serikali kwa lengo la kuweza kudhibiti matumizi ya makusanyo yanayofanywa na Taasisi hizo.

Usimamizi wa Matumizi

Usimamizi wa matumizi ni eneo muhimu kwenye utendaji wa kila siku wa Serikali, hivyo ni jambo nililolipa umuhimu mkubwa katika ukaguzi huu. Katika mwaka wa fedha 2020/2021 hakuna tofauti kubwa iliyojitokeza ya ukiukwaji wa sheria ambapo imepelekea kujitokeza kwa matumizi mabaya ya fedha ikilinganishwa na Ripoti ya awali ya mwaka 2019/2020 ambapo imebainisha dosari mbali mbali zinazopaswa kufanyiwa kazi na maafisa masuuli ili kuboresha usimamizi wa rasilimali za umma kwa kuweka nidhamu ya matumizi ya fedha za walipa kodi.

Mapungufu ya matumizi mabaya ya fedha za umma yamebainishwa kwa kina kutokana na dosari mbali mbali zilizobainishwa katika ripoti hii ikiwemo kujitokeza kwa upotevu mkubwa wa

fedha za umma zinazotokana na kulipa na kufanya matumizi ya fedha kusikozingatia sheria ya tozo za kodi ambapo kumepelekea Serikali kukosa mapato yatokanayo na kutokulipwa kodi za zuio au ongezeko la thamani. Hata hivyo kumejitokeza kasoro za matumizi yanayotokana na kutokuzingatiwa usimamizi wa mikataba jambo ambalo limepelekea kufanyika kwa malipo bila ya kuzingatia matakwa ya makubaliano ya mikataba hiyo na kupelekea kuitia hasara Serikali.

Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali inashauri maafisa masuuli kuendelea kuimarisha mifumo ya udhibiti kwenye usimamizi wa matumizi ili kupunguza hatari ya matumizi mabaya ya fedha. Katika utekelezaji wa lengo hili Ofisi ya Rais Fedha na Mipango ni vyema kuweka Mfumo madhubuti utakao wezesha usimamizi wa matumizi ya fedha zinazotumwa kwa Mashirika ya Umma na Taasisi zinazojitegemea pamoja na kuhakikisha fedha ambazo hazijatumika zinarejeshwa Mfuko Mkuu wa Hazina ili kuweza kupangiwa matumizi kwa mwaka unaofuata, vile vile kuhakikisha nyaraka za malipo zinapatikana zinapohitajika kwa ajili ya ukaguzi zikiwa halisi (original) na toshelezi. Aidha kuhakikisha kuwa Sheria za Kodi na ununuzi zinazingatiwa kwa kudai stakabadhi za kielektroniki pamoja na kukata kodi ya zuio na ongezeko la thamani na kuziwasilisha kwenye mamlaka husika.

Tathmini ya Mifumo ya Udhibiti wa Ndani na Utawala Bora

Kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ukaguzi ulifanya tathmini ya Mifumo ya udhibiti wa ndani na utawala bora pamoja na mfumo wa ukaguzi wa ndani, kamati ya ukaguzi, tathmini ya ubadhirifu, TEHAMA na usimamizi wa vihatarishi. Katika tathmini iliyofanyika ya mifumo ya udhibiti wa ndani ilibainika kuwa kuna taasisi Kumi na Tisa (19) zenye mapungufu ambayo yalitokea katika mfumo wa ukaguzi wa ndani. Katika tathmini ya Kazi ya Kamati za Ukaguzi, ilibainika jumla ya Taasisi Kumi na Nne (14) zenye mapungufu ambapo baadhi ya Taasisi hizo hazina vitengo vya Kamati ya ukaguzi au kutokufanya kazi kwa Kamati hizo kwa mujibu wa matakwa ya Kisheria. Aidha tathmini ya Usimamizi wa Vihatarishi ilibainika taasisi Nne (4) zina mapungufu makubwa na kupelekea kupata hati zisizoridhisha.

Tathmini ya Teknolojia ya Habari na Mawasiliano (TEHAMA) inaonesha kuwa taasisi zote zilizokaguliwa zina mapungufu katika matumizi na usimamizi wa mifumo ya TEHAMA jambo ambalo limepelekea kujitokeza kwa viashiria vya ubadhirifu wa fedha za umma ikiwemo udanganyifu wa manunuzi.

Matokeo ya kina yameonyeshwa katika matokeo na mapendekezo ya ukaguzi katika kila ripoti za taasisi husika kwenye kitabu cha ukaguzi cha Mashirika ya Umma na Taasisi zinazojitegemea kwa mwaka wa fedha 2020/2021.

Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali inashauri ili kusimamia vyema rasilimali za umma inapendekeza kuimairishwa kwa udhibiti wa ndani kwa kuhakikisha Sheria na taratibu zilizowekwa zinafuatwa. Aidha ni vyema kuhakikisha usimamizi wa vihatarishi na mifumo ya utawala inafanya kazi ipaswavyo ili kuondoa mianya ya upotevu wa fedha za umma.

SURA YA KWANZA

UTANGULIZI NA TAARIFA ZA AWALI

1.0 UANZISHWAJI WA OFISI YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI ZANZIBAR NA MAMLAKA YAKE KISHERIA

Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali Zanzibar ni Taasisi iliyoanzishwa kwa mujibu wa Sheria Nambari 11 ya Uanzishwaji wa Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali ya mwaka 2003.

Mamlaka ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali yanatokana na kifungu cha 112 cha Katiba ya Zanzibar ya Mwaka 1984 ambapo pamoja na mambo mengine inamtaka Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali kukagua fedha zote zinazotolewa kutoka Mfuko Mkuu wa Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar na kufanya ukaguzi wa hesabu angalau mara moja kwa mwaka na kuwasilisha kwa Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi kila ripoti ya Ukaguzi. Baada ya kupokea ripoti ya ukaguzi Rais atamuelekeza mtu husika kuwasilisha ripoti hizo mbele ya kikao cha kwanza cha Baraza la Wawakilishi kwa namna Katiba ya Zanzibar inavyoelekeza.

Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali ina wajibu wa kukagua hesabu za Taasisi katika sekta za umma, na kutoa ripoti yenye tija, ushauri kwa Serikali na kulihakikishia Baraza la Wawakilishi, wazanzibari, washirika wa maendeleo na wadau wengine kwamba usimamizi wa fedha za umma na rasilimali nyengine umezingatia ipasavyo sheria na kanuni zinazohusika.

Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali ana wajibu wa kuhakikisha kwamba fedha zote zinazokusudiwa kutolewa kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina ya Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar matumizi yake yameidhinishwa kisheria ambapo Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali ana wajibu wa kuidhinisha matumizi kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina ya Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar na kufanya Ukaguzi wa hesabu hizo.

Hata hivyo, kwa mujibu wa Katiba ya Zanzibar ya mwaka 1984 imetoa mamlaka kwa Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali kutekeleza majukumu yake bila ya kuingiliwa na mtu au Taasisi yoyote. Kutokana na hali hiyo Katiba ya Zanzibar imetoa uhuru usiozuilika wa kupata taarifa au nyaraka kutoka kwa watu, kompyuta na mifumo mengine ya taarifa kwa kiwango kinachofaa ili kumuwezesha Mdhibiti kutimiza majukumu yake ya kikatiba kwa ufanisi na uweledi.

1.1 MAJUKUMU YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI

Kwa mujibu wa Katiba ya Zanzibar ya mwaka 1984 Kifungu cha 112 pamoja na Sheria ya Usimamizi wa Fedha za Umma kifungu namba 123(4) Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali anawajibika kikatiba kukagua hesabu za Taasisi za Serikali na baadae kutoa taarifa zake za ukaguzi huo kila mwaka. Taarifa hizo zitaelezea hali halisi za mapato na matumizi ya fedha kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina ya Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar pamoja na utekelezaji wa sheria mbali mbali zikiwemo Sheria ya usimamizi wa fedha za umma namba 12 ya mwaka 2016 , Sheria ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma nambari 11 ya mwaka 2016 pamoja na sheria nyenginezo.

Kwa mujibu wa Kifungu cha 112 (3) cha Katiba ya Zanzibar 1984, Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu anawajibika kufanya yafuatayo:-

“a) Kuhakikisha kwamba fedha zote zinazokusudiwa kutolewa kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina ya Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar, matumizi yake yameidhinishwa kisheria na iwapo atatosheka kwamba masharti hayo yatatekelezwa ipasavyo basi ataidhinisha fedha hizo zitolewe.

b) Kuhakikisha kwamba fedha zote ambazo matumizi yake yameidhinishwa yanatokana na fedha zilizomo katika Mfuko Mkuu wa Hazina ya Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar au fedha ambazo matumizi yake yameidhinishwa na sheria iliyotungwa na Baraza la Wawakilishi, na ambazo zimetumika kwa ajili ya shughuli zilizohusika na matumizi ya fedha hizo na kwamba matumzi hayo yamefanywa kwa kufuata idhini iliyotolewa kuhusu matumizi hayo; na

c) Angalau mara moja kwa kila mwaka kufanya ukaguzi na kutoa taarifa juu ya ukaguzi wa hesabu za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar, hesabu zinazosimamiwa na watumishi wote wa Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar, hesabu za Mahkama zote za Zanzibar, hesabu za Tume au vyombo vyengine vilivyoanzishwa na Katiba hii na hesabu zozote zinazohusika na Baraza la Wawakilishi. ”

1.2 UPEO NA MADHUMUNI YA VIWANGO VYA UKAGUZI VILIVYOTUMIKA

Katika ukaguzi uliofanyika umebainisha upeo wa ukaguzi kwa kuzingatia tathmini ya ufanisi wa mifumo ya kihasibu na udhibiti wa ndani ya mifumo hiyo ambapo ripoti ya ukaguzi imelenga kuonesha kuonesha madhumuni ya kazi ya ukaguzi pamoja na viwango vya ukaguzi vilivyotumika vya kitaifa na kimataifa.

1.2.1 Upeo wa Ukaguzi

Upeo wa ukaguzi unajumuisha tathmini ya ufanisi wa mifumo ya Kihasibu na udhibiti wa mfumo wa ndani katika shughuli za Taasisi husika. Vile vile unahusisha ukaguzi na uhakiki wa hesabu, na taratibu nyengine za kiukaguzi ambazo zitaonekana ni muhimu katika kukamilisha ukaguzi.

Katika ukaguzi huu ulifanyika kwa kutumia njia ya sampuli hivyo matokeo yake yamewekwa kwa kiwango ambacho kumbukumbu, nyaraka na taarifa zilizoombwa kwa madhumuni ya ukaguzi ziliwasilishwa. Matokeo ya ukaguzi na maoni yametokana na mapitio ya nyaraka za uhasibu, tathmini ya shughuli hizo pamoja na kutathmini mfumo wa udhibiti wa ndani ambao unahitaji uangalizi na usimamizi. Matokeo hayo yameainishwa katika ripoti ya mapungufu (Management Letter) iliyopelekwa kwa uongozi wa mashirika na taasisi zinazojitegemea.

Jukumu la kugundua na kuzuwia udanganyifu na makosa ni wajibu wa uongozi wa Shirika na Taasisi zinazojitegemea. Mkaguzi si wajibu wake kutafuta udanganyifu na hivyo ukaguzi wetu hauwezi kutegemewa kufichua mambo yote ya udanganyifu. Hata hivyo, ukaguzi wetu ulijipanga kwa namna ambayo ningegundua dosari zinazotokana na makosa au udanganyifu na kuziripoti pamoja na kuzitolea mapendekezo ya marekebisho yake. Kwa hivyo, matokeo yaliyomo katika ripoti hii yasichukuliwe kama yanawakilisha mapungufu yote yaliyopo katika mifumo ya kifedha na usimamizi au katika kubainisha maboresho yote ambayo yanaweza kufanyika katika mifumo na taratibu zilizopo.

1.2.2 Madhumuni ya Ukaguzi

Madhumuni ya kufanya ukaguzi unaohusiana na mapato na matumizi ya Taasisi nilizozikagua ni kuweza kutoa maoni huru kwa taarifa za fedha za Mashirika na Taasisi zinazojitegemea iwapo zimeandaliwa kwa kuzingatia viwango vya ukaguzi vya kitaifa na kimataifa vya uhasibu vinavyotumika katika sekta za umma ambavyo havizingatii fedha taslim (IPSAS ACCRUAL BASIS).

Aidha madhumuni ya ukaguzi huu ni kutoa taarifa za uhakika kuhusu taarifa za fedha nilizozikagua kama hazina dosari kutokana na udanganyifu au makosa katika kuandaa taarifa hizo. Kutoa uhakika kwa ubora wa hesabu (reasonable assurance) ni kiwango cha juu cha uhakika iwapo hesabu zimetayarishwa kwa kuzingatia viwango, taratibu na sheria. Hata hivyo hii haina maana ya kwamba ukaguzi uliofanyika kwa kuzingatia viwango vya kitaifa na kimataifa vya ukaguzi vinavyotumika na Taasisi za juu za ukaguzi (ISSAIs) utabaini dosari zote ikiwa dosari hizo zipo.

Dosari zinaweza kutokea kwa sababu ya udanganyifu au makosa, ambayo kwa ujumla wake yanaweza kuathiri maamuzi muhimu kwa watumiaji wa taarifa za fedha. Kwa hivyo, hatari ya kutokugundua dosari kutokana na udanganyifu ni kubwa kuliko ilivyo kwa dosari zilizotokana na makosa, kwani udanganyifu unaweza kuhusisha ushirika, uongo, udanganyifu wa makusudi, taarifa zisizo sahihi au upuuzwaji wa udhibiti wa ndani.

Aidha, ukaguzi huu ulilenga kutathmini endapo sheria na kanuni zinazotumika zimezingatiwa, vile vile ulilenga kutathmini kama Maafisa Masuuli wamebuni na kutekeleza udhibiti wa ndani ulio madhubuti utakaoweza kuzuia dosari au kuzibaini mara tu zinapotokea pamoja na tathmini ya ufanisi wa mifumo ya kihasibu katika shughuli za Taasisi husika.

1.2.3 Viwango vya Ukaguzi

Kulingana na viwango kubalifu vya kitaifa na kimataifa vya Taasisi za juu za ukaguzi (ISSAIs) vinavyotolewa na Shirika la Kimataifa la Taaisisi za Juu za Ukaguzi (INTOSAI) na taratibu nyengine ambazo zilitumika katika kufanya ukaguzi. Viwango hivyo vinahitaji ukaguzi kuzingatia mahitaji ya kimaadili ya upangaji na utekelezaji wa ukaguzi ili kupata uhakika uliojitosheleza katika taarifa za fedha nilizozikagua kuwa hazina dosari.

Taarifa hizo zinaonesha kwa muhtasari matokeo ya ukaguzi uliofanyika kwa misingi ya sampuli, kwa hivyo matokeo ya ukaguzi kwa kiasi kikubwa yalitegemea kumbukumbu za taarifa na nyaraka tulizoziomba na kuwasilishwa kwa ajili ya kufanya ukaguzi.

1.3 MBINU ZA UKAGUZI ZILIZOTUMIKA

Utaratibu wa ukaguzi umejumuisha ukaguzi wa taarifa za kiuhasibu na taratibu zengine ili kukidhi malengo ya ukaguzi. Taratibu hizo ni kama ifuatavyo:-

- Kutoa barua za kuanza ukaguzi kwa taasisi inayokaguliwa kabla ya kuanza kazi za ukaguzi inayoeleza madhumuni na upeo wa ukaguzi, maeneo yanayotarajiwa kufanya ukaguzi na kuelezea majukumu ya ukaguzi kwa mkaguzi (Engagement Letter).

- Kupanga ukaguzi ili kubaini na kutathmini hatari za dosari za taarifa za fedha, iwe kutokana na udanganyifu au makosa, kwa msingi wa uwelewa wa Taasisi na mazingira yake, pamoja na udhibiti wa ndani wa Taasisi.
- Kufanya kikao cha awali cha kazi za ukaguzi (Entrance Meeting) pamoja na uongozi wa Mashirika ya Umma na Taasisi za Serikali zinazokaguliwa kwa lengo la kupata uelewa wa majukumu ya Taasisi zao kabla ya kuanza kazi za ukaguzi.
- Kupitia na kuhakiki nyaraka mbalimbali kwa ajili ya kupata uelewa wa shughuli za Mashirika ya Umma na Taasisi za Serikali ambapo nyaraka hizo zitatoa taarifa kuhusu uwepo wa dosari katika taarifa za fedha na udhibiti wa vihatarishi (risk area).
- Kutoa maoni juu ya taarifa za fedha kulingana na hitimisho lililotokana na ushahidi wa ukaguzi uliopatikana.
- Kufuatilia utekelezaji wa mapendekezo yaliyotokana na ukaguzi wa mwaka uliopita pamoja na maagizo yaliyotolewa na Kamati ya Kudumu ya Baraza la Wawakilishi (LAAC) ili kuhakikisha kuwa hatua sahihi zimechukuliwa kwa mapendekezo yote yaliyotolewa.
- Kutoa ripoti ya ukaguzi na mapendekezo kwa uongozi ambayo yatakuwa yanaonyesha kilichobainika wakati wa ukaguzi na kutoa nafasi kwa uongozi kutoa maelezo kuhusu ripoti hiyo.
- Kutoa rasimu ya ripoti ya ukaguzi kwa uongozi inayoeleza hoja za ukaguzi zilizobainishwa na kutoa muda kwa uongozi kuweza kujibu hoja hizo.
- Kufanya kikao cha mwisho (Exit Meeting) na mkaguliwa baada ya kumaliza ukaguzi ambapo katika kikao hicho hupitia kwa pamoja hoja zilizojitokeza wakati wa ukaguzi.
- Kutoa ripoti ya mwisho kwa uongozi wa Mashirika ya Umma na Taasisi za Serikali inayoonesha matokeo ya ukaguzi ikiwemo hoja za ukaguzi na kutoa nafasi kwa uongozi na mkaguliwa kuweza kujibu hoja hizo.
- Kutoa ripoti ya ukaguzi kwa uongozi inayoonesha hati ya ukaguzi aliyopata mkaguliwa kuhusiana na taarifa za fedha.

1.4 UWASILISHAJI WA HESABU KWA AJILI YA UKAGUZI

Kwa mujibu wa kifungu namba 119(1) cha Sheria ya Usimamizi wa Fedha za Umma nambari 12 ya mwaka 2016 kinazitaka Taasisi zote za Serikali zitayarishe na kuwasilishwa kwa Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali, hesabu za mwaka, zinazojumuisha mapato na matumizi ya Taasisi husika. Aidha kifungu Namba 119(2) cha sheria hiyo, kinawataka wasimamizi wa fedha katika Taasisi za Serikali kuwasilisha kwa Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali, hesabu zao za mwisho wa mwaka ndani ya miezi mitatu baada ya kukamilika kipindi cha mwaka wa fedha.

1.5 MIFUMO YA UDHIBITI WA NDANI

Mifumo ya udhibiti wa ndani ni namna ambavyo rasimali za umma zinavyopangiliwa, zinavyosimamiwa na kupimwa. Udhibiti wa ndani unatumika kama chombo muhimu katika kudhibiti ubadhirifu na matumizi mabaya ya mali za umma zinazoshikika na zisizoshikika.

Katika Taasisi yoyote lengo la mfumo wa udhibiti wa ndani ni kuhakikisha shughuli za Taasisi husika zinafanywa kwa kuzingatia miongozo na taratibu zilizowekwa kwa mujibu wa sheria na kanuni.

Kwa upande wa malipo na manunuzi, udhibiti wa ndani una maana ya hatua zinazochukuliwa ili kufikia malengo mbali mbali yaliyowekwa, mfano; namna ya kuhakikisha malipo yaliyolipwa kwa ajili ya huduma na mali za Shirika au Taasisi zinazojitegemea ikiwa ni halali au sio halali.

1.6 KAMATI ZA BARAZA LA WAWAKILISHI

Katika kuleta ufanisi na kufikia malengo ya Serikali iliyojipangia, Baraza la Wawakilishi ni nguzo imara katika kuimarisha uwajibikaji na kusimamia rasilimali za umma kuweza kutumika kwa malengo yaliyokusudiwa na kuleta tija kwa jamii. Aidha Kamati za Baraza la Wawakilishi zinatoa mchango mkubwa katika kujenga na kusimamia misingi ya utawala bora na uwajibikaji wa matumizi ya rasilimali za umma

Kwa kuzingatia majukumu na umuhimu wa Kamati za Baraza la Wawakilishi Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali imekuwa ikishirikiana na Kamati hizo katika kufuatilia utekelezaji wa bajeti ya Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar pamoja na kuhakikisha kwamba taasisi za Serikali zinatekeleza malengo waliyojipangia kama yalivyoanishwa katika Bajeti zilizoidhinishwa na Baraza la Wawakilishi.

Hata hivyo upeo wa mahusiano wa Taasisi za ukaguzi duniani (SAIs) na Mabunge (Baraza la Wawakilishi) unatofautiana baina ya nchi na nchi duniani ambapo kuna baadhi ya nchi taasisi za ukaguzi huwa ni sehemu ya Bunge (Legislative) na baadhi huwa chini ya utawala (Executive) na baadhi ya nchi nyengine Taaisisi za ukaguzi huwa haziko kokote yaani (si lagislative wala Executive). Kwa hivyo taasisi za ukaguzi zina jukumu ya kuzijengea uwezo kamati za ukaguzi za mabunge (Baraza la Wawakilishi) kwa lengo la kuzisimamia ripoti za Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali na kutoa ushauri na mapendekezo yao kwa taasisi za umma pamoja na Serikali.

Kutokana na utendaji kazi wa Kamati za Baraza la Wawakilishi (LAAC na PAC) matokeo ya ukaguzi yanayotolewa pamoja na suala zima la kuidhinishwa bajeti ya taasisi za ukaguzi yamewekwa chini ya mamlaka ya Kamati hizo kwa mujibu wa kifungu cha 35(1)(2) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016 kwa lengo la kuimarisha ufanisi, uwazi na uwajibikaji.

Aidha kwa mujibu wa chapisho la mwaka 2006 lililotolewa na Taasisi za ukaguzi za Juu duniani (INTOSAI) linaeleza mahusiano ya Mabunge na Taasisi za ukaguzi lazima yaoneshwe katika Katiba kufuatana na matakwa ya nchi husika kama ilivyobainishwa na kifungu 112 cha Katiba ya Zanzibar ya mwaka 1984 ambapo matoleo hayo yameeleza Taasisi za ukaguzi zinafanya kazi za ukaguzi kama mawakala wa mabunge kwa mujibu wa muongozo wa "Supreme Audit Institution".

SURA YA PILI

HATI ZA UKAGUZI

2.0 UTANGULIZI

Kwa mujibu wa Viwango vya Kimataifa vya Ukaguzi Na. 1200 (ISSAI 1200), lengo la kufanya ukaguzi wa hesabu ni kumuwezesha mkaguzi kutoa hati ya ukaguzi iliyo huru na inayoeleza iwapo hesabu zinaonesha hali halisi ya kifedha ya Shirika na Taasisi zinazojitegemea iwapo hesabu zao zimeandaliwa kwa kufuata viwango na mfumo unaokubalika.

Ukaguzi wa hesabu unafanyika ili kumpa uhakika mtumiaji wa hesabu husika kwamba hesabu hizo zimeandaliwa kwa kuzingatia viwango vinavyokubalika. Hili linafikiwa kwa kupanga na kutekeleza ukaguzi utakaomuwezesha mkaguzi kupata uhakika kwamba hesabu kwa ujumla wake hazina dosari kubwa zinazotokana na makosa ya kiutendaji au kughushi.

Hati ya ukaguzi ni maoni ya ukaguzi kuhusu hesabu zilizokaguliwa ili kumuwezesha mtumiaji kujua kama hesabu hizo zimeandaliwa kwa kufuata viwango vinavyokubalika vya uhasibu na vile vilivyotolewa na Bodi za Taaluma za uhasibu na ukaguzi za kimataifa zinazokubalika kwenye Mashirika ya Umma na Taasisi zinazojitegemea.

2.1 AINA ZA HATI ZA UKAGUZI ZILIZOTOLEWA

Kuna aina nne za Hati ya Ukaguzi na kila moja hutolewa kulingana na ushahidi uliokusanywa wakati wa ukaguzi. Hati hizo ni kama zifuatazo:-

2.1.1 Hati Inayoridhisha

Hati hii inatolewa na Mkaguzi pale anaporidhika kuwa taarifa za fedha alizokagua zimetayarishwa kwa usahihi na kwa kuzingatia viwango kubalifu vya kimataifa vinavyohusu uandaaji wa taarifa za fedha.

2.1.2 Hati Zisizoridhisha

Hati za Ukaguzi zilizopo kwenye kundi hili zinatolewa pale ambapo mkaguzi ameshidwa kutoa Hati inayoridhisha. Hati zilizopo kwenye kundi hili zimegawanywa katika aina tatu kama ilivyoonyeshwa hapa chini:-

2.1.3 Hati Yenye Shaka

Hati Yenye Shaka hutolewa pale ambapo Mkaguzi wa Hesabu za Serikali ameshindwa kupata vielelezo au ushahidi wa kuthibitisha usahihi wa taarifa za fedha zilizoandaliwa na amejiridhisha kuwa madhara yanayoweza kutokana na kukosekana kwa vielelezo au ushahidi huo yanaweza kuathiri usahihi wa taarifa hizo za fedha zilizoandaliwa.

2.1.4 Hati Mbaya (Adverse Opinion)

Hati hii hutolewa pale ambapo mkaguzi amepata ushahidi na vielelezo vya kutosha kuwa dosari zilizobainika wakati wa ukaguzi kwa ujumla wake zina mapungufu makubwa na ya msingi katika usahihi wa taarifa za fedha husika.

2.1.5 Kushindwa Kutoa Maoni (Disclaimer of Opinion)

Hati hii hutolewa pale ambapo mkaguzi anaposhindwa kupata ushahidi na vielelezo vinavyo jitosheleza vinavyohusiana na taarifa za fedha zilizoandaliwa kwa ajili ya ukaguzi. Hati ya aina hii inapotolewa inamaanisha kuwa Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali ameshindwa kutoa maoni yake kutokana na dosari hizo.

2.2 MASUALA YENYE MSISITIZO (EMPHASIS OF MATTER) NA MAMBO MENGINEYO (OTHER MATTER)

Pale inapofaa, ripoti ya mkaguzi juu ya taarifa za kifedha inaweza kujumuisha aya yenye maswala yenye msisitizo. Aya hizo, hazibadilishi hati za ukaguzi (Hati Zisizoridhisha) na hazibadilishi maoni zaidi (kwa maoni yaliyobadilishwa) aidha pia Aya hiyo haibadilishi maoni yaliyotolewa juu ya Taarifa za fedha zilizoandaliwa.

2.2.1 Aya ya Masuala yenye Msisitizo (Emphasis of Matter)

Aya hii inajumuishwa katika ripoti ya ukaguzi ikirejea maswala yaliyowasilishwa ipasavyo au kufichuliwa katika taarifa za kifedha kwamba, kwa maoni ya kitaalam ukaguzi umeona umuhimu wa kuwaeleza watumiaji wa taarifa za kifedha. Aya hii imejumuishwa katika ripoti ya ukaguzi kwa kichwa cha Habari kijulikanacho kama **'Masuala Yenye Msisitizo'.**

2.2.2 Mambo Mengineyo (Other Matter)

Aya hii inajumuishwa katika ripoti ya ukaguzi ili kuweka mkazo kwenye masuala mengine nje ya yale yaliyofafanuliwa katika taarifa za Fedha ikiwemo maoni ya kitaalamu pale ambapo ukaguzi uliofanyika umeona kuna umuhimu wa kuwafahamisha watumiaji wa Taarifa za fedha. Aya hii imejumuishwa katika ripoti ya ukaguzi ikiwa na kichwa cha Habari '**Mambo Mengineyo'.**

2.3 HATI ZA UKAGUZI ZILIZOTOLEWA KWA MASHIRIKA NA TAASISI ZINAZOJITEGEMEA KWA MWAKA WA FEDHA 2020/2021

Umuhimu wa taarifa za hati za ukaguzi zilizotolewa ni kuonesha muelekeo wa hali ya utendaji na uwajibikaji katika Mashirika na Taasisi zinazojitegemea.

Kwa mwaka wa fedha 2020/2021 jumla ya hati za ukaguzi Thelathini na Tatu (33) zimetolewa kwa Mashirika ya Umma na Taasisi zinazojitegemea za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar ambapo hati hizo zimetolewa kutokana na ukaguzi uliofanyika kupitia vitabu na kumbukumbu za hesabu kwa mujibu wa sheria na kanuni za ukaguzi. Kati ya hati 33 zilizotolewa jumla ya Taasisi Ishirini na

Tisa (29) zimepata Hati zinazoridhisha, na jumla ya Taasisi Nne (4) zimepata Hati zisizoridhisha na hakuna Taasisi iliyopata hati yenye shaka au kushindwa kutoa maoni ya ukaguzi kwa mwaka wa fedha unaoishia tarehe 30 Juni, 2021.

Orodha ya taasisi zilizokaguliwa na kupatiwa hati za ukaguzi ni kama inavyoonekana katika jadweli lifuatalo:-

Jadweli Nambari 1 : Hati za ukaguzi kwa Mashirika na Taasisi zinazojitegemea kwa miaka mitatu

Namba	Fungu	Shirika/Taasisi	Hati zilizotolewa		
			Aina ya Hati iliyotolewa 2018/2019	Aina ya Hati iliyotolewa 2019/2020	Aina ya Hati iliyotolewa 2020/2021
Mashirika ya Serikali					
1	Linajitegemea	Shirika la Umeme Zanzibar (ZECO)	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha
2	Inajitegemea	Shirika la Bima Zanzibar (ZIC)	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha yenye alama za Msisitizo	-
3	Linajitegemea	Shirika la Bandari Zanzibar (ZPC)	Hati Inayoridhisha	Hati Isiyoridhisha	Hati Inayoridhisha
4	Linajitegemea	Shirika la Biashara la Taifa Zanzibar (ZSTC)	Hati Inayoridhisha	Hati yenye shaka	Hati Inayoridhisha
5	Ruzuku	Shirika la Meli na Uwakala Zanzibar	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha
6	Ruzuku	Shirika la Utangazaji Zanzibar (ZBC)	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha
7	Linajitegemea	Shirika la Nyumba Zanzibar (ZHC)	Hati Inayoridhisha	Hati yenye shaka	Hati Inayoridhisha
8	Ruzuku	Shirika la Huduma za Maktaba	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha
9	Ruzuku	Shirika la Magazeti	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha
Mamlaka za Serikali					
10	Inajitegemea	Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Maji na Nishati Zanzibar (ZURA)	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha
11	Inajitegemea	Mamlaka ya Usafiri Baharini (ZMA)	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha
12	Inajitegemea	Mamlaka ya Viwanja vya Ndege Zanzibar (ZAA)	Hati Inayoridhisha	Hati Isiyoridhisha	**Hati Isiyoridhisha**
13	Inajitegemea	Mamlaka ya kudhibiti na kupambana na Dawa za Kulevya Zanzibar.	Hati Inayoridhisha	Hati Isiyoridhisha	Hati Inayoridhisha
14	Ruzuku	Mamlaka ya Maji Zanzibar (ZAWA)	Hati Inayoridhisha	Hati yenye shaka	**Hati Isiyoridhisha**

15	Ruzuku	Mamlaka ya Vitega Uchumi Zanzibar (ZIPA)	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha
16	Ruzuku	Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma Zanzibar (ZPPDA)	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha
17	Ruzuku	Mamlaka ya Udhibiti Utafutaji na Uchimbaji wa Mafuta na Gesi Asili Zanzibar (ZPRA)	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha
18	Ruzuku	Mamlaka ya Mafunzo ya Vyuo ya Amali	Hati Inayoridhisha	Hati yenye shaka	Hati Inayoridhisha
19	Ruzuku	Mamlaka ya Hifadhi na Uendelezaji wa Mji Mkongwe	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha
20	Ruzuku	Mamlaka ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu wa Uchumi Zanzibar	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha
21	Ruzuku	Mamlaka ya Usafiri na Usalama Barabarani	-	-	Hati Inayoridhisha
Taasisi za Serikali					
22	Inajitegemea	Benki ya Watu wa Zanzibar (PBZ)	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha
23	Inajitegemea	Bodi ya Mapato Zanzibar (ZRB)	Hati Isiyoridhisha	Hati Isiyoridhisha	**Hati Isiyoridhisha**
24	Unajitegemea	Mfuko wa Hifadhi ya Jamii Zanzibar (ZSSF)	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha
25	Ruzuku	Mfuko wa Barabara Zanzibar	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha
26	Inajitegemea	Kampuni ya Uvuvi Zanzibar (ZAFICO)	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha
27	Ruzuku	Kampuni ya Ujenzi	-	-	Hati Inayoridhisha
28	Ruzuku	Kampuni ya Uunganishaji wa Maudhui (ZMUX)	-	-	Hati Inayoridhisha
29	Ruzuku	Kampuni ya Maendeleo ya Mafuta na Gesi (ZPDC)	-	-	Hati Inayoridhisha
30	Ruzuku	Chuo Kikuu cha Taifa Zanzibar (SUZA)	Hati Mbaya	Hati Mbaya	Hati Inayoridhisha
31	Ruzuku	Chuo cha Utawala wa Umma (IPA)	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha
32	Ruzuku	Taasisi ya Karume ya Sayansi na Teknolojia (KIST)	Hati Inayoridhisha	Hati Inayoridhisha	**Hati Isiyoridhisha**
33	Ruzuku	Chuo cha Kiislamu	-	-	Hati Inayoridhisha

2.3.1 MWENENDO WA HATI ZA UKAGUZI KWA MIAKA MITATU

Kwa ujumla, utendaji wa Mashirika ya Umma na Taasisi zinazojitegemea za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kwenye ubora wa taarifa za fedha zilizokaguliwa kwa kipindi kilichoishia tarehe 30 Juni, 2021 umeimarika kwa kiasi kikubwa ikilinganishwa na taarifa za fedha zilizokaguliwa kwa miaka mitatu mfululizo ya nyuma. Idadi ya Mashirika ya Umma na Taasisi zinazojitegemea zilizopata hati inayoridhisha imeongezeka kutoka hati Ishirini na Moja (21) kwa mwaka wa fedha 2019/2020 hadi kufikia Ishirini na Tisa (29) kwa mwaka wa fedha 2020/2021 kukiwa na ongezeko la Hati Nane (8) sawa na asilimia 38 ya ongezeko. Kutokana na kuimarika huko kumepelekea ongezeko la idadi ya Taasisi zilizopata hati zinazoridhisha.

Jadweli Nambari 2 : Mwenendo wa Hati za Ukaguzi kwa Mwaka 2020/2021 na Miaka Mitatu Mfululizo Iliyopita

Mwaka wa fedha	Hati Inayoridhisha	Hati Isiyoridhisha	Hati Yenye shaka	Hati Mbaya	Jumla ya hati zilizotolewa
2020/2021	29	4	0	0	33
2019/2020	21	3	4	1	29
2018/2019	27	1	0	1	29

Katika kufuatilia mwenendo wa hati za ukaguzi kwa Mashirika ya Umma na Taasisi zinazojitegemea imebainika kwamba jumla ya Taasisi Kumi na Saba (17) zimeendelea kupata hati inayoridhisha kwa miaka mitatu mfululizo sawa na asilimia 51 ya hati zilizotolewa. Kwa hali hiyo, Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali inazipongeza sana na inazitia moyo taasisi hizo ili kuendeleza jitihada katika utekelezaji wa majukumu ikiwa ni pamoja na kuhakikisha usimamizi madhubuti wa masuala ya kifedha.

Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali inazitaka Taasisi nyengine kuiga nyenendo za taasisi hizo kwa lengo la kuimarisha usimamizi bora wa fedha na rasilimali za umma. Hata hivyo Wakuu wa Taasisi hizo zinazoendelea kufanya vizuri wazidi kuchukuwa jitihada za makusudi katika kusimamia watendaji wao kwa kuzidisha bidii katika utekelezaji wa majukumu yao ili kuweza kuzidi kupiga hatua za mafanikio. Orodha ya Taasisi hizo ni kama inavyoonekana katika jaduweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 3: Mashirika na Taasisi zinazojitegemea zilizopata Hati Inayoridhisha kwa miaka mitatu mfululizo

Namba	Jina la Taasisi	Aina ya hati iliyopata
1	Shirika la Umeme	Hati Inayoridhisha
2	Shirika la Meli na Uwakala	Hati Inayoridhisha
3	Shirika la Utangazaji	Hati Inayoridhisha
4	Shirika la Huduma za Maktaba	Hati Inayoridhisha
5	Shirika la Magazeti	Hati Inayoridhisha

6	Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Maji na Nishati Zanzibar	Hati Inayoridhisha
7	Mamlaka ya Usafiri Baharini	Hati Inayoridhisha
8	Mamlaka ya Vitega Uchumi Zanzibar	Hati Inayoridhisha
9	Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma	Hati Inayoridhisha
10	Mamlaka ya Udhibiti Utafutaji na Uchimbaji wa Mafuta na Gesi Asilia	Hati Inayoridhisha
11	Mamlaka ya Hifadhi na Uendeshaji wa Mji Mkongwe	Hati Inayoridhisha
12	Mamlaka ya Kuzuwia Rushwa na Uhujumu wa Uchumi	Hati Inayoridhisha
13	Benki ya Watu za Zanzibar	Hati Inayoridhisha
14	Mfuko wa Hifadhi ya Jamii	Hati Inayoridhisha
15	Mfuko wa Barabara Zanzibar	Hati Inayoridhisha
16	Kampuni ya Uvuvi Zanzibar	Hati Inayoridhisha
17	Chuo cha Utawala wa Umma	Hati Inayoridhisha

Aidha, baadhi ya Mashirika ya Umma na Taasisi zinazojitegemea ambazo zimebainika kupiga hatua za mafanikio ya kiutendaji na kupelekea kuimarika kutoka katika hati mbaya/yenye shaka kwa mwaka wa fedha 2019/2020 na kubainika kupata hati yenye kuridhisha kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ni kama inavyoonekana katika Jaduweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 4: Mashirika na Taasisi zinazojitegemea zilizojiimarisha kutoka hati yenye shaka/isiyoridhisha na kupata hati inayoridhisha

Namba	Jina la Taasisi	Aina ya hati iliyotolewa mwaka wa fedha 2019/2020	Aina ya hati iliyotolewa mwaka wa fedha 2020/2021
1	Shirika la Bandari Zanzibar	Hati Isiyoridhisha	Hati Inayoridhisha
2	Shirika la Biashara la Taifa	Hati yenye shaka	Hati Inayoridhisha
3	Shirika la Nyumba	Hati yenye shaka	Hati Inayoridhisha
4	Mamlaka ya Kudhibiti na Kupambana na Dawa za Kulevya Zanzibar	Hati Isiyoridhisha	Hati Inayoridhisha
5	Mamlaka ya Mafunzo ya Vyuo vya Amali	Hati yenye shaka	Hati Inayoridhisha
6	Chuo Kikuu cha Taifa (SUZA)	Hati Mbaya	Hati Inayoridhisha

Kwa hali hiyo, Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali inazipongeza sana na inazitia moyo ili kuendeleza jitihada katika utekelezaji wa majukumu ikiwa ni pamoja na kuhakikisha usimamizi madhubuti wa masuala ya kifedha.

Hata hivyo, baadhi ya Mashirika ya Umma na Taasisi zinazojitegemea zimebainika kuendelea kuwa na kasoro za kiutendaji ambazo zimepelekea kuendelea kupata hati yenye shaka/Mbaya kwa mwaka wa fedha 2019/2020 na kubainika kuendelea na mwenendo usioridhisha wa kiutendaji katika usimamizi wa fedha na matumizi ya rasilimali za umma na hatimae kuendelea kupata hati isiyoridhisha kwa mwaka wa fedha 2020/2021. Mchanganuo wa Taasisi zinazoendelea kupata hati Isiyoridhisha ni kama inavyoonekana katika Jaduweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 5: Mashirika ya Umma na Taasisi zinazojitegemea zilizoendelea kupata hati yenye shaka/isiyoridhisha.

Namba	Jina la Taasisi	Aina ya hati iliyotolewa mwaka wa fedha 2019/2020	Aina ya hati iliyotolewa mwaka wa fedha 2020/2021
	Mamlaka ya Viwanja vya Ndege Zanzibar	Hati isiyoridhisha	Hati isiyoridhisha
	Mamlaka ya Maji Zanzibar	Hati yenye shaka	Hati isiyoridhisha
	Bodi ya Mapato Zanzibar	Hati isiyoridhisha	Hati isiyoridhisha

Kwa hali hiyo, Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali inazishauri Taasisi hizo kuongeza umakini katika usimamizi wa majukumu pamoja na kuongeza nidhamu katika usimamizi wa fedha na matumizi ya rasilimali za umma ili kuhakikisha tija iliyokusudiwa inapatikana ikiwemo kuwapatia huduma bora wananchi.

Aidha, Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali inashauri uongozi wa Wizara husika kuhakikisha unasimamia na kuweka misingi imara itakayohakikisha uwepo wa matumizi bora ya rasilimali za umma, pamoja na kuwajengea uwezo watendaji wa taasisi hizo ili kuweza kukabiliana na majukumu yao ya kazi kwa uweledi na kwa kuzingatia misingi ya sheria, kanuni na miongozo mbali mbali ya usimamizi wa fedha za umma.

SURA YA TATU

3.0 MAMBO YALIYOBAINIKA KATIKA UKAGUZI WA HESABU ZA MASHIRIKA NA TAASISI ZINAZOJITEGEMEA ZA SERIKALI YA MAPINDUZI YA ZANZIBAR

Ukaguzi uliofanyika katika Mashirika na Taasisi mbali mbali zinazojitegemea za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar imebainika kujitokeza kwa mambo mbali mbali ikiwemo dosari za kiutendaji kwa baadhi ya Mashirika na Taasisi hizo ambapo hoja mbali mbali za ukaguzi ziliainishwa katika ripoti za ukaguzi zilizotolewa kwa Mashirika na Taasisi hizo na baadhi ya hoja hizo zilipatiwa maelezo na vielelezo vilivyokosekana wakati wa ukaguzi.

Aidha, ukaguzi wa hesabu za mwisho wa mwaka 2020/2021 umebaini kwamba kumekuwa na mabadiliko makubwa katika uwekaji wa kumbukumbu za hesabu pamoja na udhibiti wa rasilimali za umma ambapo pamoja na uwepo wa janga la UVIKO 19 ambalo limeikumba dunia nzima na kupelekea uchumi wa nchi kuweza kutetereka, Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali inatoa pongezi za dhati kwa Mashirika na Taasisi zinazojitegemea kuweza kuwa na udhibiti mzuri wa fedha na rasilimali za umma jambo ambalo limepelekea kwa taasisi hizo kuweza kujiendesha kwa faida na kuleta tija iliyokusudiwa kwa taifa.

Hata hivyo, kuna baadhi ya Mashirika na Taasisi za umma zimebainika kuendelea kujiendesha kwa hasara na kupelekea kujitokeza kwa dosari za kiutendaji kwa baadhi ya mashirika na taasisi hizo katika uandaaji na ufungaji wa hesabu za mwisho wa mwaka ambapo dosari hizo zilibainishwa katika ripoti ya awali iliyowasilishwa kwa uongozi wa taasisi hizo na kutakiwa kutekeleza ushauri uliotolewa na wakaguzi kwa lengo la kuzitatua changamoto zote zilizobainishwa na hatimae kuweza kujiendesha kwa mfumo wa faida.

Matokeo ya ukaguzi wa hesabu hizo kwa Mashirika na Taasisi zinazojitegemea yatabainshishwa kwa kina katika sura hii.

3.1 UWASILISHAJI WA HESABU ZA MWISHO WA MWAKA 2020/2021 KWA AJILI YA UKAGUZI

Kwa mujibu wa kifungu namba 119(1) cha sheria ya usimamizi wa Fedha za Umma Namba 12 ya mwaka 2016 inazitaka Taasisi zote za Serikali zitayarishe na kuwasilishwa kwa Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali, hesabu za mwaka, zinazojumuisha Mapato na matumizi ya Taasisi husika. Aidha kifungu Namba 119(2) cha sheria hiyo, kinawataka wasimamizi wa fedha katika Taasisi za Serikali kuwasilisha kwa Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali, hesabu zao za mwisho wa mwaka ndani ya miezi mitatu baada ya kukamilika kipindi cha mwaka wa fedha.

Uwasilishwaji wa hesabu za mwisho wa mwaka kwa ajili ya ukaguzi kutoka kwa Mashirika na Taasisi za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar ni kama ifuatavyo: -

Jadweli Nambari 6: Uwasilishaji wa hesabu za mwisho wa mwaka 2020/2021

Namba	Fungu	Shirika/Taasisi	Tarehe iliyowasilishwa kwa ukaguzi		
			2018/2019	2019/2020	2020/2021
Mashirika ya Serikali					
1	Linajitegemea	Shirika la Umeme Zanzibar (ZECO)	27/09/2019	30/09/2020	29/09/2021
2	Inajitegemea	Shirika la Bima Zanzibar (ZIC)	15/06/2020	17/06/2021	14/02/2022
3	Linajitegemea	Shirika la Bandari Zanzibar (ZPC)	30/09/2019	29/09/2020	30/09/2021
4	Linajitegemea	Shirika la Biashara la Taifa Zanzibar (ZSTC)	30/09/2019	30/09/2020	30/09/2021
5	Ruzuku	Shirika la Meli na Uwakala Zanzibar	30/09/2019	30/09/2020	01/10/2021
6	Ruzuku	Shirika la Utangazaji Zanzibar (ZBC)	30/09/2019	30/09/2020	29/09/2021
7	Linajitegemea	Shirika la Nyumba Zanzibar (ZHC)	27/09/2019	28/09/2020	30/09/2021
8	Ruzuku	Shirika la Huduma za Maktaba	27/09/2019	30/09/2020	30/09/2021
9	Ruzuku	Shirika la Magazeti	30/09/2019	30/09/2020	02/10/2021
Mamlaka za Serikali					
10	Inajitegemea	Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Maji na Nishati Zanzibar (ZURA)	30/09/2019	30/09/2020	30/09/2021
11	Inajitegemea	Mamlaka ya Usafiri Baharini (ZMA)	30/09/2019	30/09/2020	29/09/2021
12	Inajitegemea	Mamlaka ya Viwanja vya Ndege Zanzibar (ZAA)	28/09/2019	17/09/2020	27/09/2021
13	Inajitegemea	Mamlaka ya kudhibiti na kupambana na Dawa za Kulevya Zanzibar	26/09/2019	30/09/2020	29/09/2021
14	Ruzuku	Mamlaka ya Maji Zanzibar (ZAWA)	27/09/2019	30/09/2020	30/09/2021
15	Ruzuku	Mamlaka ya Vitega Uchumi Zanzibar (ZIPA)	28/09/2019	28/09/2020	27/09/2021
16	Ruzuku	Mamlaka ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma Zanzibar (ZPPDA)	30/09/2019	29/09/2020	29/09/2021
17	Ruzuku	Mamlaka ya Udhibiti Utafutaji na Uchimbaji wa Mafuta na Gesi Asili Zanzibar (ZPRA)	20/09/2019	22/09/2020	27/09/2021
18	Ruzuku	Mamlaka ya Mafunzo ya Vyuo ya Amali	27/09/2019	30/09/2020	29/09/2021

19	Ruzuku	Mamlaka ya Hifadhi na Uendelezaji wa Mji Mkongwe	20/09/2019	26/08/2020	30/09/2021
20	Ruzuku	Mamlaka ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu wa Uchumi Zanzibar	25/09/2019	17/09/2020	29/09/2021
21	Ruzuku	Mamlaka ya Usafiri na Usalama Barabarani	-	-	03/09/2021
Taasisi za Serikali					
22	Inajitegemea	Benki ya Watu wa Zanzibar (PBZ)	15/05/2019	06/01/2020	08/12/2021
23	Inajitegemea	Bodi ya Mapato Zanzibar (ZRB)	30/09/2020	30/09/2020	24/09/2021
24	Unajitegemea	Mfuko wa Hifadhi ya Jamii Zanzibar (ZSSF)	30/09/2020	30/09/2020	28/09/2021
25	Ruzuku	Mfuko wa Barabara Zanzibar	29/09/2019	29/09/2020	3/09/2021
26	Inajitegemea	Kampuni ya Uvuvi Zanzibar (ZAFICO)	28/09/2019	30/09/2020	30/09/2021
27	Ruzuku	Kampuni ya Ujenzi	-	-	30/09/2021
28	Ruzuku	Kampuni ya Uunganishaji wa Maudhui (ZMUX)	-	-	29/09/2021
29	Ruzuku	Kampuni ya Maendeleo ya Mafuta na Gesi (ZPDC)	-	-	29/09/2021
30	Ruzuku	Chuo Kikuu cha Taifa Zanzibar	30/09/2019	30/09/2020	29/09/2021
31	Ruzuku	Chuo cha Utawala wa Umma (IPA)	30/09/2019	30/09/2020	29/09/2021
32	Ruzuku	Taasisi ya Karume ya Sayansi na Teknolojia (KIST)	23/09/2019	30/09/2020	30/09/2021
33	Ruzuku	Chuo cha Kiislamu Zanzibar	-	-	29/09/2021

SURA YA NNE

4.0 DOSARI ZA UJUMLA ZILIZOBAINIKA KWA MWAKA WA FEDHA 2020/2021

Katika mwaka wa fedha 2020/2021 imebainika uwepo wa dosari mbali mbali zinazotokana na makosa ya kiutendaji pamoja na ukiukwaji wa sheria mbali mbali ambapo imepelekea uwepo wa dosari hizo kujitokeza mara kwa mara kwa kila taasisi au baadhi ya taasisi zilizopo chini ya Serikali Kuu. Kuwepo kwa dosari hizo kunaweza kukapelekea kuharibu mtazamo wa hati za ukaguzi na hatimae taasisi kuweza kupata hati za ukaguzi zisizoridhisha au kushindwa kutoa maoni ya ukaguzi, baadhi ya dosari za ujumla zilizobainika kutoka katika Taasisi za Umma pamoja na Wizara mbali mbali ni kama inavyobainishwa hapo chini:-

4.1.1.1 Mapungufu yaliyojitokeza katika ufanyaji kazi wa kamati ya ukaguzi

Kifungu 118 (1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016 kinamtaka Katibu Mkuu au Mkuu wa Taasisi kuanzisha kamati ya ukaguzi kwa ajili ya kutathmini udhibiti wa ndani na pia kifungu nambari 30 cha kanuni ya fedha ya mwaka 2005 inazitaka Taasisi zote kuanzisha kamati hiyo ya ukaguzi.

Ukaguzi umebaini Mashirika, Mamlaka na Taasisi zinazojitegemea bado hazina usimamizi mzuri wa udhibiti wa ndani kwa kutokuanzisha vitengo au kwa kutokufanya kazi kwa vitengo hivyo kwa mujibu wa utaratibu, au kujitokeza dosari mbali mbali za kiutendaji ambazo zinakwaza kamati hizo kufanya kazi zake kwa mujibu wa sheria jambo ambalo linapelekea kamati za ukaguzi (Audit Committee) pamoja na kitengo cha ukaguzi wa ndani (Internal Audit Unit) kutokupitia ripoti za Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali, hesabu za mwisho wa mwaka pamoja na kushindwa kutoa maoni ya marekebisho ya dosari na kasoro mbali mbali zilizobainishwa katika ripoti za Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali. Taasisi zilizobainika kuwa na dosari hizo ni kama zifuatazo:-

Jadweli Nambari 7 : Dosari za kiutendaji zilizobainika kwa vitengo vya usimamizi na udhibiti wa ndani

Namba	Jina la Taasisi	Dosari zilizobainika		
		Kamati ya Ukaguzi	Kitengo cha Ukaguzi wa Ndani	Bodi ya Zabuni
1	Mamlaka ya Mafunzo ya Amali – Pemba	--	Kutokuwepo kwa kitengo cha Ukaguzi wa ndani.	Kutokuwepo kwa Mpango wa manunuzi wa mwaka.
2	Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Maji na Nishati.	--	Kutokuwepo kwa kitengo cha Ukaguzi wa ndani.	--
3	Mamlaka ya Hifadhi na Uendelezaji Mji Mkongwe Zanzibar	Kutokuwepo kwa Kamati ya Ukaguzi.	--	--
4	Mamlaka ya Usafiri Baharini	Kutokuwepo kwa Kamati ya Ukaguzi.	--	--

5	Mamlaka ya Udhibiti wa Utafutaji na Uchimbaji wa Mafuta na Gesi Asilia Zanzibar	Kutokufanya kazi kwa kamati ya ukaguzi	--	--
6	Mamlaka ya Kudhibiti na Kupambana na Madawa ya Kulevya	Kutokufanya kazi kwa kamati ya ukaguzi	--	--

Ukaguzi unashauri Taasisi za Umma pamoja na Wizara za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kuhakikisha zinaweka udhibiti mzuri wa ndani ikiwemo kuvijengea uwezo vitengo vya ukaguzi wa ndani pamoja na Kamati za ukaguzi kwa kuvipatia mafunzo ya muda mfupi juu ya namna bora ya kutekeleza kazi zao ikiwemo kuzipitia na kuzitolea ufafanuzi ripoti za Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali kwa lengo la kuzishauri taasisi zao kufanya maboresho kwa dosari zote zitakazobainika kwa lengo la kuhakikisha kunakuwa na matumizi mazuri ya fedha na rasilimali za umma.

4.1.1.2 Kutokuwepo kwa makadirio ya mapato na matumizi

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa baadhi ya Mashirika, Mamlaka na Taasisi zinazojitegemea zinakusanya mapato kupitia vyanzo mbali mbali walivyonavyo, dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokuandaa makadirio halisi ya kila chanzo cha makusanyo ya mapato hayo jambo ambalo linapelekea kushindwa kutathmini asilimia iliyofikiwa kwa kila chanzo cha mapato kilichokusanywa.

Aidha ukaguzi umebaini baadhi ya Mashirika, Mamlaka na Taasisi zinazojitegemea hufanya matumizi mbali mbali ya shughuli za uendeshaji bila ya kuwepo kwa makadirio ya matumizi hayo pamoja na matumizi halisi yanayopaswa kupatikana kutokana na makadirio hayo jambo ambalo hupelekea kujitokeza kwa ugumu wa shughuli za uendeshaji wa taasisi hizo na kupelekea mara kwa mara kuomba matumizi katika makao makuu ya taasisi zao.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Dosari hizo zimebainika katika taasisi zifuatazo:-

Jadweli Nambari 8 : Taasisi zilizokuwa hazina makadirio ya mapato na matumizi

Namba	Jina la Taasisi
1	Mamlaka ya Mafunzo ya Amali – Pemba

4.1.1.3 Kutokuwepo kwa Daftari la makadirio ya Vifungu vya Matumizi (Vote Book)

Ukaguzi umebaini kwamba baadhi ya Mashirika, Mamlaka na Taasisi zinazojitegema za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar hufanya matumizi mbali mbali bila kuwepo kwa daftari la makadirio ya vifungu vya matumizi (vote book).

Kutokuwepo kwa daftari la vifungu vya matumizi kunapelekea kushindwa kufanya tathmini ya uingizwaji wa fedha za matumizi kwa kila kifungu pamoja na matumizi ya kifungu hicho jambo ambalo ni kwenda kinyume na toleo lenye kumbu kumbu namba AD.5/184/01/07/80 la tarehe 9/6/2021 linalowataka wahasibu kufunga hesabu zao kwa mujibu wa daftari la makadirio ya vifungu vya matumizi. Dosari hii imebainika kwa taasisi mbali mbali kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 9: Taasisi zilizokuwa hazikufuata muongozo wa ufungaji wa hesabu

Namba	Jina la Taasisi
1	Mamlaka ya Viwanja vya Ndege – Pemba
2	Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Maji na Nishati - Pemba

Ukaguzi unashauri Maafisa Masuuli kuhakikisha wanasimamia watendaji wao kikamilifu kutekeleza maagizo ya muongozo huo kwa lengo la kuhakikisha wanafuata taratibu na misingi ya ufungaji wa hesabu kwa mujibu wa viwango vilivyowekwa kitaifa na kimataifa ili kuepusha ukiukwaji wa Sheria ya Usimamizi wa fedha za Umma.

4.1.1.4 Kushindwa kufikia malengo ya ukusanyaji wa mapato

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika baadhi ya Mashirika, Mamlaka na Taasisi zinazojitegemea za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar zimeshindwa kufikia malengo ya makadirio ya makusanyo ya mapato kutoka katika vyanzo vyake mbali mbali vya mapato kwa mwaka wa fedha 2020/2021 jambo ambalo limepelekea kushindwa kufikia malengo yaliyojipangia. Aidha kushindwa kufikia malengo ya ukusanyaji wa mapato kunapelekea Serikali kushindwa kukamilisha malengo yaliyojipangia ikiwemo kuondosha hali duni za vipato kwa wananchi wake. Baadhi ya Mashirika, Mamlaka na Taasisi zinazojitegemea ambazo zimeshindwa kufikia malengo yao ni kama zinavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 10 : Baadhi ya taasisi zilizoshindwa kufikia malengo ya ukusanyaji wa mapato

Namba	Jina la Taasisi	Makadirio ya mapato (Tshs.)	Makusanyo halisi (Tshs.)	Asilimia ya makusanyo (%)
1	Mamlaka ya Viwanja vya Ndege (ZAA)	835,370,000	500,090,950	59.86
2	Mamlaka ya Maji – Pemba	8,458,536,396.08	513,594,654	6.07

Ukaguzi unashauri viongozi wa Mashirika, Mamlaka na Taasisi zinazojitegemea mbali mbali kuhakikisha wanachukuwa jitihada za makusudi za ukusanyaji wa mapato pamoja na kuibua vyanzo vipya vya mapato kwa lengo la kujiletea maendeleo endelevu katika Serikali yao.

4.1.1.5 Kukosekana kwa udhibiti na utunzwaji wa mali za kudumu

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba utunzaji na udhibiti wa majengo ya Mashirika, Mamlaka na Taasisi zinazojitegemea hauridhishi kutokana na kutokuwa katika hali nzuri na kupelekea kupungua kwa tija na mapato yanayotarajiwa kupatikana pahala hapo.

Ukaguzi unashauri wakuu wa Mashirika, Mamlaka na Taasisi mbali mbali zinazojitegemea waliobainika kuguswa na dosari hii kufanya utaratibu wa haraka wa kuyakarabati majengo, maeneo ya biashara, milango ya biashara, mabekari, pamoja na sehemu mbali mbali ambazo hutumika kama vianzio vya mapato kwa lengo la kuepuka kuanguka na kupekelea kutumia gharama kubwa zaidi katika matengenezo na hatimae kupelekea kukosekana kwa mapato yatokanayo na uzalishaji unaofanyika kupitia vyanzo hivyo vya mapato. Baadhi ya Wizara na taasisi zilizobainika kuwepo kwa dosari hiyo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 11: Taasisi zilizokosa udhibiti na utunzwaji wa mali za kudumu

Namba	Jina la Taasisi
1	Mamlaka ya Mafunzo ya Amali – Pemba

4.1.1.6 Kukosekana kwa Daftari la Kutunza Mali za Kudumu (Fixed Asset Register)

Kwa mujibu wa kifungu nambari 29(2) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016, Afisa masuuli anahusika na kusimamia mali za Taasisi ya Umma ikiwemo kutunza daftari la mali zote zilizopo chini ya udhibiti wa taasisi yake.

Ukaguzi umebaini kwamba baadhi ya Mashirika, Mamlaka na taasisi za Umma hazina daftari la kutunzia kumbukumbu za mali za kudumu.

Kukosekana kwa Daftari la kutunza mali za kudumu za taasisi za umma kunaweza kusababisha upotevu wa mali za umma, na kunapelekea kushindwa kujua taarifa za Mali za Kudumu za taasisi za umma zilizonunuliwa, zilizohamishwa na zilizoondolewa.

Ukaguzi unashauri viongozi wa Mashirika, Mamlaka na taasisi za Umma kusimamia na kuandaa daftari la kutunza mali za kudumu ili kuweza kuzilinda mali za Serikali zisiweze kupotea au kuhujumiwa. Baadhi ya taasisi ambazo hazina daftari la kutunza mali za kudumu ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 12 : Taasisi ambazo hazina daftari la kutunza mali za kudumu

Namba	Jina la Taasisi
1	Mamlaka ya Ununuzi na Uondoaji wa Mali za Umma (ZPPDA)
2	Shirika la Utangazaji Zanzibar (ZBC)
3	Kampuni ya Uunganishaji Maudhui (ZMUX)

SURA YA TANO

5.0 MATOKEO YA UKAGUZI KWA MWAKA WA FEDHA 2020/2021

Sura hii inaainisha kwa kina hoja za ukaguzi ikiwemo matokeo, ushauri na mapendekezo ya ukaguzi wa ripoti za Mashirika na Taasisi zinazojitegemea kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 ambapo hoja za ukaguzi zilizoibuliwa hazikuweza kujibika kutokana na kukosekana kwa vielelezo vinavyothibitisha uhalali wa matumizi yaliyofanyika au kujitokeza kwa vielelezo pungufu ambavyo haviendani na uhalisia wa matumizi ya fedha jambo ambalo limepelekea hatua za utekelezaji kushindwa kukamilika hadi ukaguzi unakamilika.

Katika ukaguzi huu tuliweza kuzingatia udhibiti wa kuzuwia makosa au udanganyifu kabla ya kutokea kwa lengo la kutambua makosa au udanganyifu huo unaoweza kujitokeza kwa mara ya kwanza kwa kuzingatia utunzaji madhubuti wa nyaraka, uidhinishaji wa ankara za malipo, usimamizi wa mikataba na uhakiki wa kuthibitisha gharama halisi za malipo hayo, mgawanyo wa majukumu na kuhakikisha kuwa hakuna mianya ya kuidhinisha, kurikodi na kusimamia shughuli za kifedha na mali bila ya kufuata taratibu.

Aidha, udhibiti wa kuzuwia mianya ya upotevu umezingatia kupunguza fursa za upatikanaji wa mali na fedha za Taasisi bila ya idhini ya Afisa Masuuli. Hata hivyo, ukaguzi umezingatia usimamizi wa shughuli za uhasibu na ripoti pamoja na kupitia na kuangalia kazi, rikodi na usuluhisho wa kibenki, uchambuzi na ulinganisho wa bajeti na uhalisia, kuhakikisha orodha ya vifaa, ripoti za ukaguzi wa ndani pamoja na kufanya marekebisho iwapo kuna tofauti zilizobainika kwa lengo la kupata hesabu iliyosahihi.

5.1 MAPUNGUFU YANAYOHITAJI KUFANYIWA MABORESHO KWA BAADHI YA TAASISI ZA UMMA

Ukaguzi ulibaini mapungufu kwa baadhi ya Mashirika na Taasisi ambazo zinahitaji uboreshaji katika maeneo ya mfumo wa udhibiti wa ndani kwa mfano mfumo wa Teknolojia ya Habari na Mawasiliano (TEHAMA) kwenye maeneo yanayosaidia uandaaji wa taarifa za kifedha, udhibiti wa ndani unaohusiana na taarifa za kifedha kufuata Sera za Serikali za TEHAMA, Sheria na kanuni za uhasibu na kutoa ripoti za kifedha mara kwa mara, ukaguzi wa ndani, Kamati za ukaguzi, taratibu za kudhibiti vihatarishi pamoja na tathmini ya ubadhirifu.

Kutokana na hali hiyo ukaguzi wa hesabu hupima ufanisi wa mfumo wa udhibiti wa ndani, kutoa taarifa za mapungufu na kushauri Shirika au Taasisi kuboresha mfumo wa udhibiti wa ndani, kudhibiti utendaji kazi na kuongeza tija ya utoaji wa taarifa za kifedha kwa njia ya mfumo. Ukaguzi uliangali taarifa hizo kwa kina kwa lengo la kubainisha mapungufu kwenye mfumo wa udhibiti wa ndani ambayo yanaweza kusababisha vihatarishi vya makosa katika taarifa za fedha. Hali halisi ya matokeo ya ukaguzi ni kama inavyobainishwa hapo chini:-

5.1.1 SHIRIKA LA UMEME ZANZIBAR (ZECO)

Ukaguzi wa hesabu uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umebainisha taarifa ya michango ya vyanzo vya mapato vya Shirika la Umeme Zanzibar , utendaji wa mwaka kwa kila chanzo cha mapato katika Shirika la Umeme Zanzibar pamoja na kubainisha dosari za kiutendaji zilizojitokeza wakati wa ukaguzi na kubainisha njia za utatuzi wa dosari hizo.

Ufanisi katika Uendeshaji wa Shirika (Operating Performance)

Katika ukaguzi uliofanyika umeweza kupima ufanisi katika shughuli za uendeshaji wa shirika kwa kufanya tathmini kwa kipindi cha miaka miwili kuanzia mwaka wa fedha 2019/2020 hadi 2020/2021 mambo yafuatayo yamebainika.

Ukaguzi umebaini mapato ya Shirika la Umeme Zanzibar yameongezeka kutoka shilingi 33,579,832,829 kwa mwaka wa fedha 2019/2020 hadi kufikia shilingi 34,344,039,918 kwa mwaka wa fedha 2020/2021 kukiwa na ongezeko la shilingi 764,207,089 sawa na asilimia 2. Aidha, ukaguzi umebaini gharama za uendeshaji ziliongezeka hadi kufikia shilingi 18,172,842,539 kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ukilinganisha na shilingi 13,716,567,850 kwa mwaka wa fedha 2019/2020 ambayo ni ongezeko la shilingi 4,456,274,689 sawa na asilimia 32.5.

Kwa mwaka wa fedha 2020/2021 Shirika la Umeme limepata faida ya shilingi 16,171,197,379 ukilinganisha na faida iliyopatikana kwa mwaka wa fedha 2019/2020 ambayo ni shilingi 19,863,264,979 kukiwa na upungufu wa shilingi 3,692,067,600 sawa na asilimia 19 , faida iliyoonekana hapo ilipatikana kabla ya kulipa ushuru.

Kwa upande wa faida baada ya tozo ya kodi imeonekana kupungua na kufikia shilingi 14,378,564,918 kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ukilinganisha na faida ya shilingi 16,950,977,857 iliyopatikana kwa mwaka wa fedha 2019/2020 ambapo imefanya upungufu wa shilingi 2,572,412,939 sawa na asilimia 15.

Ukaguzi umebaini kujitokeza kwa ongezeko kubwa la gharama za uendeshaji ikilinganishwa na mapato na gharama za uendeshaji katika mwaka unaomalizika.

Ukaguzi unapendekeza kwa uongozi wa Shirika la Umeme kufanya tathmini na upembuzi yakinifu wa kuvitambua na kuibua vyanzo vipya vya mapato, na iwapo vyanzo vya mapato havitashughulikiwa ipasavyo na matumizi kutodhibitiwa, shirika linaweza kupata matatizo katika kufikia malengo yake ya uanzishwaji.

Ufanisi katika Utendaji wa Kifedha (Financial Performance)

Katika kupima ufanisi wa utendaji katika masuala ya kifedha, ukaguzi umeangalia mlinganisho wa msimamo wa mtaji (Position of Working Capital) wa Shirika la Umeme kwa muda wa miaka miwili ambapo mambo yafuatayo yamebainika.

Ukaguzi umebaini utendaji wa kifedha wa Shirika la Umeme umeimarika na kufikia uwiano wa mtaji wa 2.61:1 kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ukilinganisha na uwiano wa mtaji wa kifedha 2.27:1 kwa mwaka wa fedha 2019/2020, kutokana na ongezeko hilo ukaguzi umebaini kuna ongezeko la mwenendo mzuri wa uwiano wa mtaji uliofikia vigezo vinavyotakiwa kiuhasibu wa 2:1 ambapo unaonesha uwezo mzuri wa kifedha wa Shirika kwa muda mfupi.

Kutokana na uchambuzi huo, ukaguzi umeweka alama ya msisitizo kwamba Shirika limefikia kiwango kinachotakiwa hata hivyo, mapitio zaidi yamebaini kuwa fedha nyingi za Shirika zipo mikononi mwa mapokezi hususani katika taasisi za Serikali na mawakala wake kutokana na kutolipwa ankara za umeme takribani asilimia 96 jambo ambalo lina uwezekano wa kuhatarisha kuendelea kwa huduma ya umeme.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Umeme kuchukuwa jitihada za makusudi kuhakikisha kuwa madeni ya muda mrefu ya umeme yanayodaiwa kutoka kwa ZAWA pamoja na taasisi/ mashirika mengine ya Serikali yanalipwa kwa nia ya kuboresha ukwasi na mwendelezo wa Shirika.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.1.1.1 Kukosekana kwa ushahidi wa mlinganisho kati ya matokeo ya zoezi la uhakiki mali za Shirika na kumbukumbu za vitabu za mali za kudumu za Shirika shilingi 318,866,791,672

Kifungu cha 8.1(v) (a)-(b) cha kanuni za fedha za ZECO kinasema "Shirika litafanya uhakiki wa mali zinazohamishika mara moja kila mwaka.

Kutokana na zoezi la uhakiki wa mali za kudumu za Shirika uliofanyika mwishoni mwa mwaka ili kubaini pamoja na mambo mengine uwepo wa mali hiyo , hali halisi ya mali hiyo na usahihi wa thamani itakayoripotiwa katika taarifa za fedha kama ilivyoagizwa chini ya kifungu cha 8.1(v) (a)-(b) cha kanuni za fedha za Shirika. Ukaguzi umebaini zoezi la uhakiki wa mali za kudumu lililofanyika halikuonesha usahihi wa taarifa kwa kukosekana mlinganisho wa matokeo yaliyobainika katika zoezi hilo na kumbukumbu za vitabu za mali za kudumu za Shirika.

Kushindwa Kuoanisha (reconciliation) matokeo halisi ya zoezi la kuhesabu mali za kudumu za Shirika dhidi ya vitabu vilivyorekodiwa mali hizo kunapelekea wakaguzi kushindwa kujiridhisha juu ya usahihi wa mali za Shirika pamoja na uwepo wa mali hizo zenye thamani ya shillingi za kitanzania 318,866,791,672 kama zilivyoripotiwa katika Hesabu za Shirika kwa mwaka wa fedha ulioishia 30 Juni,2021.

Ukaguzi unapendekeza uongozi wa Shirika la Umeme uhakikishe kwamba mara baada ya zoezi la uhakiki wa mali za Shirika kukamilika, matokeo ya mwisho yaoanishwe na kulinganishwa na rejista ya Mali na Vifaa ili kubaini uwepo wa mali hiyo , hali halisi ya mali hiyo na usahihi wa thamani itakayoripotiwa katika taarifa za fedha.

5.1.1.2 Kasoro zilizobainishwa katika Rejesta ya Mali za Kudumu Katika Mfumo wa SAP

Katika ukaguzi wa mali za kudumu imebainika kuwa Shirika inatunza kumbukumbu za mali zake za kudumu (PPE) katika kifurushi cha programu cha SAP. Baada ya uhakiki wa daftari hilo, dosari mbalimbali zimebainika kama ifuatavyo ;

- Rejesta haikuonyesha eneo la mali ili kutambulika kwa urahisi kuhusu idara/kitengo ambacho mali hiyo ipo.

- Hali halisi ya mali haikuonyeshwa kwenye Daftari la Mali za kudumu kwa urahisi wa utambuzi wa baadhi ya mali zilizotengwa kwa ajili ya kuuzwa/kutupwa na kuondolewa kwenye Daftari.
- Mali zilizo na alama za utambuzi hazikuweza kuoanishwa na kulinganishwa kwenye Daftari. Hii ilisababishwa zaidi na ukosefu wa nambari za kipekee za utambulisho wa mali ili kutofautisha kundi moja la mali na jengine kama vile kompyuta na viti. Hii inaleta ugumu wa kuthibitisha kama mali zote za Shirika zimerekodiwa katika Daftari hilo.
- Kumekuwepo na mawasiliano duni kati ya kitengo kinachohusika na kutunza kumbukumbu za Mali za Kudumu za Shirika (Fixed Assets Section) na Kitengo Kikuu kinachohusika na Utoaji na Usomaji wa Mita kuhusu utambuzi wa vifaa ambavyo hutolewa ghalani kwa ajili ya kazi za ukarabati/matengenezo na vile vya Wateja wapya. Vifaa vya kazi za matengenezo ambavyo ni vya asili ya kudumu vinahitaji kuingizwa kama mali mpya na vya zamani kutolewa katika Daftari la Mali za Kudumu katika mfumo. Kwa hivyo, Daftari la Mali za Kudumu za Shirika katika mfumo wa SAP linaweza kuwa na malimbikizo ya taarifa isiyo sahihi kuhusu gharama halisi ya mali za kudumu za Shirika.
- Mapitio ya zoezi la kuhesabu mali yalibaini baadhi ya mali ambazo zilitambuliwa kwa madhumuni ya kuzitupa/kuziuza kutokana na uharibifu usioweza kurekebishwa na sababu nyinginezo. Hata hivyo, kutokana na udhaifu wa kushindwa kuoanisha mali zilizo na alama za utambuzi kwenye daftari la Mali za kudumu katika mfumo wa SAP kuna uwezekano mkubwa wa kushindwa kuondoa mali hizo kwenye daftari kwa muda usiojulikana.
  - Mfumo wa SAP haukuweza kurekodi wenyewe (automatically) mali za kudumu kutoka ghalani. Badala yake, mali za kudumu zilirekodiwa kwa mikono (manually) baada ya kurekodiwa kwanza katika programu ya excel, zoezi ambalo lilionekana kuwa la kuchosha, linalochukua muda na kuathiriwa na makosa.
  - Mfumo wa SAP ulifanya kazi polepole sana wakati wa upakiaji wa faili kwa madhumuni ya kutazama na kusahihisha hifadhidata ya mali (asset database). Kwa hivyo hutumia muda mwingi kuchapisha na kurejesha data. Baadhi ya taarifa za mali za kudumu hazikuweza kuthibitishwa kwa kuwa taarifa zake hazikufunguka hata kidogo kutokana na kasi ndogo ya mfumo wa SAP.

Kutokana na kasoro zilizobainishwa hapo juu taarifa za mali zinazoonyeshwa kwenye Daftari la Mali za kudumu katika mfumo SAP zinatia shaka hivyo basi thamani ya Mali za kudumu iliyoripotiwa katika taarifa za fedha kiasi cha shilingi 318,866,791,672 inatia shaka juu ya usahihi wake.

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Shirika kuhakikisha kuwa Daftari la Mali za kudumu katika mfumo wa SAP linatunzwa likiwa na taarifa kamili na sahihi ili kuwezesha utayarishaji wa kumbukumbu sahihi na taarifa za kuaminika kuhusu thamani, uwepo na hali ya Mali.

5.1.1.3 Uchakavu wa Majengo ya Shirika katika vituo vya kuuzia Umeme

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika uwepo wa uchakavu wa Majengo yanayotumiwa kwa shughuli za Shirika katika vituo vya Makunduchi na Gamba, ukaguzi umebaini majengo hayo yalikuwa

katika hali isiyoridhisha ambapo yanahitaji ukarabati mkubwa kama vile upakaji wa rangi , uwekaji wa AC, kuezekwa upya, vigae vya sakafuni, mbao za dari, grili za ulinzi kwa watunza fedha na kazi zinazohusiana ili kuyafanya yavutie kwa shughuli za kila siku kwa wafanyakazi.

Kwa upande wa Pemba imebainika kuwa majengo hayo yalikuwa katika hali mbaya sana kwani ni ya zamani na yanafanana na majengo chakavuambapo kwa upande wa Wesha Shirika linamiliki majengo kumi (10) ya makazi ya wafanyakazi wake yalionekana katika hali mbaya sana na chakavu. Maeneo ya dari, madirisha, milango na kadhalika yalikuwa zikining'inia karibu kuanguka. Nyumba nyingi zilikuwa zimeonyesha nyufa kali za ukuta na sehemu za paa zilikuwa karibu kuporomoka. Kwa ujumla, nyumba hizo hazifai kwa makazi ya watu.

Aidha,kwa upande wa Majengo ya kuhifadhia vifaa (ghala) Tibirinzi hayakuwa katika hali nzuri kwani imebainika Ghala kuu katika yadi ya nyuma lilikuwa karibu kuporomoka kutokana na nyufa kubwa za ukuta na kusababisha sehemu ya kuezekea ya jengo kuning'inia kwenye rafu za kuhifadhia vifaa.

Ghala jengine la lazamani la kuhifadhia vitu vilivyochakaa lililotengenezwa kwa bati lilionekana kuwa katika hali mbaya sana ambapo mabati hayo yanakaribia kuporomoka, sehemu ya kuhifadhi nayo ilikuwa haitoshelezi na kugeuzwa kuwa ni nyumba ya wadudu/wanyama hatari kama nyoka, nge n.k. zaidi ya hayo, usalama wa mita zilizopitwa na wakati na vitu vingine vinavyoweza kuuzwa vilivyomo ghalani humo viko hatarini kutumiwa vinginevyo na wafanyakazi wasio waaminifu au kuibiwa na wahalifu.

Kutokana na kuchakaa kwa majengo hayo kunaweza kukapelekea Shirika kuhatarisha maisha ya watumiaji hasa nyumba za makazi zilizopo Wesha ambazo zinatumiwa na wafanyakazi na familia zao pamoja uwepo wa Mazingira ya ofisi yasiyoridhisha husababisha ufanyaji kazi mdogo na kupunguza ari ya kazi na kupelekea kushuka kwa mapato.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika kuchukua hatua za haraka kukarabati majengo hayo ili yawe katika hali nzuri hasa yale yanayokaliwa na wafanyakazi na familia zao kabla ya kuchelewa ili kuokoa maisha yao.

5.1.1.4 Udhaifu wa udhibiti wa ndani katika Mali za Ghalani na Vifaa vinavyotumika

Ukaguzi umefanya mapitio ya udhibiti wa ndani juu ya mali zilizopo ghalani na zile zinazotumika kila siku ulibaini udhibiti hafifu wa ndani ambapo idara ya uhasibu ilitegemea zaidi kumbukumbu zilizowekwa na kitengo cha watunza ghala kuhusu masuala yote ya ununuzi na utoaji wa vifaa ghalani katika kipindi husika. Hakukuwa na kumbukumbu ambazo zilitunzwa na idara ya uhasibu katika leja kuu (general legder) ambazo zingerikodi manunuzi yote na utoaji wa vifaa ghalani katika mwaka husika kumbukumbu ambazo mwishowe zitahitaji kuoanishwa na kumbukumbu za ghala kwa nia ya kufichua tofauti yoyote baina ya kumbukumbu za idara ya uhasibu na zile za ghala zinazoweza kusababishwa na wizi, usambazaji hafifu, utunzaji mbaya wa kumbukumbu, ununuzi hewa wa vifaa na kadhalika.

Aidha, jukumu la kudhibiti na kulinda mali na vifaa vilivyonunuliwa na kutumika liliachwa chini ya usimamizi wa mtunza ghala na hakukuwa na udhibiti uliokwekwa kutoka upande wa uhasibu (finance department) katika kulinganisha na kuoanisha kumbukumbu za mtunza ghala na za mhasibu.

Kutokana na uwepo wa dosari hizo kunaweza kukapelekea kushindwa kubaini mapungufu ambayo yanaweza kusababishwa na wizi, udokozi, upokeaji wa vifaa hafifu, usambazaji duni, utunzaji mbaya wa kumbukumbu, ununuzi hewa na kadhalika, jambo ambalo ukaguzi umeshindwa kujiridhisha kwamba mali na vifaa vyote vilivyonunuliwa katika kipindi cha mwaka wa ukaguzi vilipokelewa na kutumiwa kwa manufaa ya Shirika.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika kuhakikisha kuwa manunuzi yote na matumizi ya vifaa vya ghalani vinakuwa na viambanisho vyote vya ununuzi na vya kutolea vifaa ghalani. Viambatanisho vyote vinatakiwa kuingizwa kila mwezi kwenye vitabu vya Shirika kwa pande zote za mtunza ghala na uhasibu ambapo ifikapo mwisho wa mwaka kufanyike mlinganisho baina ya kumbukumbu za uhasibu na ghalani na kama kuna mapungufu yoyote yachunguzwe ili kuboresha udhibiti wa ndani kuhusu utumiaji wa vifaa vya ghalani.Hata hivyo,ni vyema matumizi ya mfumo wa SAP yanapendekezwa zaidi katika suala hili ili kuunganisha kumbukumbu za ghala na za uhasibu.

5.1.1.5 Kuongezeka kwa Mwenendo wa Madeni ya Umeme ya Serikali

Katika uhakiki wa madeni ukaguzi umebaini mwenendo wa madeni yanayotokana na mauzo ya umeme yaliyoripotiwa katika kumbukumbu za Shirika katika mwaka unaoishia tarehe 30 Juni,2021 yalikuwa ni kiasi cha shilingi 50,090,055,315. Kati ya hizo madeni ya biashara yaliyoripotiwa ambayo Serikali inadaiwa ni shilingi 47,824,889,329 sawa na asilimia 95.6. Katika deni hilo ZAWA amebeba kiasi kikubwa ambacho kimetokana na madeni pamoja na malimbikizo ya muda mrefu hadi kufikia kiasi cha shilingi 42,683,072,052 ambapo shilingi 18,154,141,399 ni deni la ZAWA Unguja na shilingi 24,528,930,653 ni deni ZAWA - Pemba, sawa na asilimia 90 ya deni lote la Serikali linalodaiwa na Shirika.

Aidha, katika kupitia kumbukumbu za malipo imebainika kwa muda mrefu Mamlaka ya Maji (ZAWA) haikufanya malipo ya bili zake za Umeme licha ya jitihada mbalimbali zinazofanywa na Shirika kuomba malipo hayo.

Kushindwa kufanya malipo ya bili za Umeme kwa Mamlaka ya Maji (ZAWA) kunaweza kukapelekea mambo yafuatayo kubainika:-

- Kushindwa kulipa deni linalowakabili kutokana na deni hilo kuendelea kuwa kubwa siku hadi siku.
- Shirika kuendelea kubeba mzigo mkubwa wa malipo ya kodi ya miundombinu ya asilimia 2 na malipo ya kodi ya VAT ya asilimia 15 ambapo malipo hayo yalipaswa kulipwa na Mamlaka ya Maji (ZAWA).
- Kujitokeza kwa upungufu wa fedha za kuwalipa wazabuni mbali mbali kutokana na fedha nyingi kuwa mikononi mwa taasisi za umma zinazopokea huduma bila ya kulipia huduma hiyo.

- Kukosekana kwa tija ya Shirika kujiendesha kibiashara na hatimae kunaweza kukapelekea shirika hilo kujiendesha kwa huduma (Service Oriented).

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Umeme kupitia Bodi ya Wakurugenzi kuchukuwa hatua za haraka kutokana na mwenendo usioridhisha wa madeni ya Serikali bila kuchelewa kwa kuwasiliana na Wizara ya Maji, Nishati na Madini ili iingilie kati kutafuta hatima ya madeni ya Serikali ya muda mrefu ambayo yanazidi kuongezeka.

5.1.1.6 Deni linalotokana na kuwaungia umeme wateja wapya kwa njia ya mkopo shilingi 1,218,418,442

Katika ukaguzi uliofanyika Shirika la Umeme liliwasilisha madeni yenye thamani ya shilingi 1,218,418,442 yatokanayo na kuwaungia umeme wateja wapya kwa njia ya mkopo. Ukaguzi haukuweza kuthibitisha uhalali wa deni hilo kutokana na kutokupatiwa orodha halisi ya majina ya wanaodaiwa na kima cha fedha kwa kila mteja aliyeungiwa umeme kwa njia ya mkopo kwa ajili ya uthibitisho wa ukaguzi.

Kukosekana kwa orodha hiyo wakaguzi wameshindwa kujiridhisha juu ya kuwepo, usahihi na urejeshwaji wa mikopo mipya iliyoripotiwa kwa kiasi cha shilingi bilioni 1.2 katika kipindi cha mwaka wa fedha unaoishia tarehe 30 Juni, 2021 jambo ambalo linaweza kupelekea upotevu wa fedha za umma.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Umeme kuunganisha mifumo yake ya kielektroniki (SAP na Suprima) inayotumika ili kuwezesha ufuatiliaji wa mikopo mipya ya wateja waliounganishiwa umeme pamoja na kusimamia mwenendo wa urejeshaji wa fedha kwa lengo la kupatikana usahihi wa taarifa za madeni ya fedha zinazodaiwa.

5.1.1.7 Kukosekana kwa uthibitisho wa usalama wa ukusanyaji wa Fedha

Ukaguzi ulifanya ziara katika vituo mbali mbali vya kuuzia umeme na kubaini dosari mbali mbali za kiutendaji ambazo zinaweza zikapelekea upotevu wa fedha za umma kwani imebainika vituo vingi vinakuwa na makusanyo makubwa ya fedha bila ya kupelekwa benki.

Kwa mfano imebainika makusanyo ya fedha kwa siku katika kituo cha Makunduchi makusanyo zaidi ya shilingi milioni nne (Milioni 4), kituo cha Mkokotoni makusanyo zaidi ya shilingi milioni tatu (Milioni 3) na kituo cha Gamba makusanyo zaidi ya shilingi milioni mbili (Milioni 2) kwa siku. Hata hivyo, ushahidi wa kuthibitisha usalama wa kutosha juu ya ukusanyaji wa fedha ulikosekana.

Aidha, kwa upande wa kituo cha Makunduchi ukaguzi ulibaini kituo hicho kinakusanya mapato na kufanya miamala ya kibenki kwa kutumia watunza fedha wao wenyewe tofauti na kituo cha Gamba na Mkokotoni ambao walikuwa wakitumia huduma za wakala wa PBZ ambao walilazimika kutembelea vituo hivyo ili kurahisisha huduma za kibenki. Hata hivyo, ilibainika kuwa kuna mazingira ambapo kituo cha kuuza umeme cha Makunduchi kinashikilia takriban milioni 10 ambazo zinaweza kuongezeka kutokana na siku za mapumziko ambapo huduma za benki hazipatikani.

Hata hivyo, pamoja na hali iliyobainika bado hakukuwa na ushahidi wa kuthibitisha miamala ya

benki hiyo ilifanyika kwa kusindikizwa na polisi au gari badala yake wabeba fedha walitumia pikipiki wakati wa makusanyo ya kila siku ya benki. Ukaguzi ulibaini kwamba ingawa walinzi walipatikana katika kituo cha mauzo cha Makunduchi lakini walikuwa hawana bunduki kwa ajili ya ulinzi katika tukio la wizi au matukio yanayohusiana nayo.

Kutokuwepo kwa ulinzi wa kutosha katika vituo vya mauzo ya umeme kunaliweka Shirika katika hatari ya kupata hasara kutokana na wizi au matumizi mabaya ya fedha.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Umeme kuhakikisha uwepo wa usalama wa kutosha katika vituo vya uuzaji umeme, kuweka ulinzi wa kutosha wakati wa kupeleka pesa za mauzo benki, pamoja kufunga mitambo maalum ya kubaini wahalifu (CCTV Camera). Hata hivyo ni vyema kwa watunza pesa wote wanaohusika moja kwa moja na ukusanyaji wa pesa taslimu na miamala ya benki wanapaswa kukatiwa bima.

5.1.1.8 Ukosefu wa ushahidi wa kufanya uchambuzi wa faida na gharama kwenye Mauzo ya Umeme kupitia Wakala.

Ukaguzi umebaini Shirika liliingia kwenye mikataba na watoa huduma watatu kwa ajili ya kuuza umeme kwa njia ya vituo na simu za mkononi kwa malipo ya ujira (commission basis).

Imebainika kwamba Shirika limeendelea na jitihada za kuongeza mauzo ya nishati na kuongeza kiwango cha kuridhisha wateja kupitia matumizi ya mawakala hata hivyo, hakukuwa na ushahidi wa kuthibitisha kuwa uchambuzi wa kina wa faida na gharama ulifanyika hapo awali, ili kujua faida na hasara itokanayo na uuzaji wa umeme kwa kupitia mawakala yaani kulinganisha mapato yanayopatikana dhidi ya malipo ya ujira ya mawakala kwa kulinganisha na gharama za uendeshaji zinazotokana na uuzaji wa umeme kupitia vituo vya Shirika vya mauzo.

Ilitarajiwa kwamba Shirika lingefanya uchambuzi wa gharama zake za uendeshaji wa vituo vya kuuzia umeme kama vile gharama ya mafuta, malipo ya posho ya saa za ziada kwa wafanyakazi wanaofanya kazi saa za usiku, wasindikizaji wa usalama, kodi ya pango kwa baadhi ya vituo vya mauzo na gharama zinazohusiana kwa kulinganisha na faida za kutumia mawakala ambao wataweza kupunguza gharama hizo kwa kiwango kikubwa (kama vile kufunga baadhi ya vituo vya kuuzia umeme au kufanya kazi wakati wa saa za kazi pekee) na kuamua ikiwa inafaa au la kushirikisha wakala.

Kukosekana kwa uchambuzi wa kina wa gharama zinazohusika dhidi ya mapato yatokanayo na matumizi ya mawakala kwa ajili ya uuzaji wa umeme kwa njia ya vituo na simu za mkononi, kama uwezekano wa Shirika kuongeza gharama zake za uendeshaji badala ya kupunguza kama inavyotarajiwa.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika kufanya utafiti wa kina juu ya uchambuzi wa faida na gharama za kuwashirikisha mawakala katika mauzo ya umeme kupitia vituo vya mauzo na simu za mkononi kwa maamuzi zaidi ya Uongozi.

5.1.1.9 Ukosefu wa taarifa ya matumizi ya mafuta ya shilingi 173,645,231 ya Gari - Tawi la Pemba

Katika ukaguzi uliofanyika Shirika liliripoti jumla ya shilingi 173,645,231 ikiwa ni gharama za matumizi ya mafuta kwa mujibu wa kumbukumbu zilizowasilishwa kwa ukaguzi katika tawi la Pemba kwa mwaka wa fedha unaoishia tarehe 30 Juni 2021.

Aidha, ukaguzi haukupatiwa ripoti iliyoonyesha mwenendo wa masafa ya gari pamoja na kiasi cha mafuta kinachotumika kwa kila gari katika mwaka husika jambo ambalo limepelekea ugumu wa ufuatiliaji wa mwenendo wa matumizi ya mafuta kwa kila gari kwa ajili ya kusaidia uongozi wa Shirika kufanya maamuzi sahihi.

Hata hivyo, hakukuwa na kumbukumbu ambazo zilitolewa kwa ajili ya uthibitisho wa ukaguzi ili kuonyesha gharama za matengenezo kwa kila gari la tawi ambapo Ilitarajiwa kwamba kungekuwa na Daftari/kumbukumbu za gharama za matengenezo kwa kila gari la Shirika kuonyesha taarifa kama vile vipuri vilivyonunuliwa, huduma za vipindi (service), n.k. ili kurahisisha ufuatiliaji wa mwenendo wa gharama za matengenezo ya kila gari kwa ajili ya kusaidia maamuzi stahiki kwa uongozi wa Shirika.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Umeme katika tawi la Pemba kuhakikisha unaweka utaratibu wa kuanzisha daftari maalum linaloonesha kumbukumbu za gharama za matengenezo ya gari pamoja na kuandaa ripoti za mara kwa mara za kila mwezi/robo mwaka kuhusiana na matumizi ya mafuta kwa kila gari ili kuweka usimamizi mzuri wa matumizi ya mafuta kwa lengo la kubaini gari yoyote ambayo itakuwa na muelekeo usioridhisha wa matumizi ya mafuta kuweza kuchukuliwa hatua stahiki.

5.1.1.10 Tofauti iliyobainika kati ya gharama halisi za matumizi na makadirio ya bajeti

Ukaguzi ulipitia bajeti iliyoandaliwa na Shirika la Umeme katika mwaka ulioshia tarehe 30 Juni 2021 na kubaini tofauti kubwa kati ya gharama halisi za matumizi na makadirio ya bajeti ambapo sababu za utofauti hiyo hazikuweza kupatikana kwa ukaguzi. Hali halisi ya utofauti huo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 13: Tofauti iliyobainika kati ya gharama halisi za matumizi na makadirio ya bajeti

Vifungu vya Bajeti	Aina ya Matumizi	Makadirio ya Matumizi 2020/21 (Tshs.)	Matumizi halisi 2020/21 (Tshs.)	Tofauti (Tshs.)	Asilimia (%)
61100	Personnel	19,241,045,420.00	14,346,911,305.00	4,894,134,115.00	25.44
61102	ZSSF (13%)	1,302,929,266.00	858,062,560.00	444,866,706.00	34
61103	SDL 5% (Salary And Overtime)	1,967,114,087.00	533,867,221.00	1,433,246,866.00	73
61108	Staff Training	1,253,640,984.00	751,600,181.00	502,040,803.00	40
61200	Utility And Services	3,239,915,304.00	1,448,873,333.00	1,791,041,971.00	55
61201	Grease And Transformer oil	30,162,600.00	5,045,177.00	25,117,483.00	83
61202	Water	32,200,000.00	78,345,573.00	(46,145,573.00)	(143)
61203	Electricity	975,548,796.00	617,940,182.00	357,608,614.00	37
61205	Postal	1,560,000.00	2,847,222.00	(1,287,222.00)	(83)
61207	News Paper	8,448,000.00	3,521,990.00	4,926,010.00	58
61208	Internet	191,085,000.00	50,992,000.00	140,093,000.00	73
61209	Stationery	191,275,300.00	289,281,288.00	(98,005,988.00)	(51)
61210	Sundry Items	1,295,735,608.00	-	1,295,735,608.00	100
61212	Security Guard	270,720,000.00	148,205,000.00	122,515,000.00	45
61213	Rent	13,200,000.00	29,313,443.00	(16,113,443.00)	(122)
61401	Advertisement	109,663,000.00	71,328,730.50	38,334,269.50	35
61500	Repair And Maintenance	10,824,404,533.00	3,704,474,744.00	7,119,929,789.00	66
61501	Building Repair & Maintenance	375,000,000.00	188,777,239.00	186,222,761.00	50
61502	Furniture & Fitting Repair & Maintenance	52,550,000.00	7,286,000.00	45,264,000.00	86
61503	Plant & Machinery Repair & Maintenance	290,409,704.00	2,740,860.00	287,668,844.00	99
61505	HT & LT Line Repair & Maintenance	5,815,925,329.00	3,507,670,645.00	2,308,254,684.00	40
61506	Transformers & Substations Repair & Maintenance	4,290,519,500.00	-	4,290,519,500.00	100
61600	Offices Expenses	1,114,630,000.00	742,070,370.00	372,559,630.00	33
61601	Contingencies	400,000,000.00	207,630,006.00	192,369,994.00	48
61602	Insurance And Licences (Building And Others)	72,000,000.00	35,979,381.60	36,020,618.40	50
61603	"Donation, Sports & Gift "	157,670,000.00	94,710,983.00	62,959,017.00	40
61700	Motor Vehicle & Transport Expenses	2,113,515,282.00	1,144,242,979.00	969,272,303.00	46
61703	Petrol	381,216,000.00	230,288,133.00	150,927,867.00	40
61704	Diesel	1,229,952,000.00	366,061,416.00	863,890,584.00	70

61900	Customer Service Expenses	3,454,300,000.00	1,035,494,859.00	2,418,805,141.00	70
61901	Entertainment	744,130,000.00	449,523,858.00	294,606,142.00	40

Kutokana na jadweli liliopo hapo juu linaonesha kuongezeka na kupungua kwa gharama za matumizi kinyume na makadirio ya bajeti yaliyopangwa na kupitishwa na Bodi ya Wakurugenzi jambo ambalo imebainika gharama za matumizi ya maji kuongezeka kwa asilimia 143, gharama za kodi kuongezeka kwa asilimia 122, gharama za Posta kuongezeka kwa asilimia 83 pamoja na gharama za vifaa vya kuandikia kuongezeka kwa asilimia 51 pamoja na gharama nyenginezo zimebainika kupungua kinyume na makadirio ya bajeti yaliyopangwa na kupitishwa na Bodi ya Wakurugenzi.

Aidha, ukaguzi haukuweza kupatiwa sababu za msingi zinazothibitisha kupanda/kushuka kwa matumizi ya bajeti iliyopangwa kwa lengo la kulishauri Shirika juu ya hatua za haraka za kuchukuwa ili kurekebisha hitilafu hiyo kwa mujibu wa kanuni nambari 2.3 ya Kanuni ya Fedha ya Shirika.

Kwa vile mipango ya matumizi ya bajeti inapopangwa hupitishwa na kukubaliwa na Bodi ya Wakurugenzi wa Shirika la Umeme, wakaguzi walitegemea kupatiwa idhini na ridhaa ya Bodi ya Wakurugenzi inayothibitisha matumizi ya ziada yaliyojitokeza kwa mujibu wa kifungu cha 22(2) cha Sheria ya Uanzishwaji wa Shirika ya mwaka 2006 hadi ukaguzi unakamilika hatukuweza kupata idhini (kibali) kutoka kwa Bodi ya Wakurugenzi wa Shirika la Umeme iliyoridhia ziada ya matumizi hayo.

Uwepo wa tofauti kubwa ya gharama halisi za matumizi na makadirio ya bajeti iliyobainika kunatia shaka iwapo bajeti iliyotayarishwa ilizingatia takwimu halisi ili bajeti inayoandaliwa itumike kama zana ya kupima utendaji wa kazi za Shirika. Aidha kutokuwepo kwa ushahidi wa kuonyesha kwamba matumizi ya ziada ya bajeti yaliidhinishwa na Bodi kunatia shaka juu ya uhalali na kama matumizi hayo yalifanywa kwa manufaa ya Shirika.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Umeme kuhakikisha kuwa utayarishaji wa bajeti unatokana na takwimu halisi ili kufanya muonekano wa matumizi kuwa na uhalisia kwa manufaa ya Shirika, pindipo inapobainika kujitokeza kwa tofauti ya matumizi hatua za haraka zichukuliwe ili kuweza kurekebisha dosari hiyo ambapo inapaswa kupata idhini ya matumizi kutoka kwa Bodi ya Wakurugenzi kabla ya kufanya matumizi yoyote.

5.1.1.11 Kutokudhibiti matumizi ya zaidi ya kikomo cha bajeti kilichowekwa

Ukaguzi ulifanya uhakiki wa mapitio ya vifungu vilivyowekwa kwenye bajeti na kubaini baadhi ya vifungu vimetumia kiasi chote cha fedha kilichopangwa, na baadhi ya vifungu kutumika zaidi ya makadirio yaliyowekwa, na baadhi ya vifungu kutumika kwa kiasi kidogo kulingana na makadirio yaliyopangwa.

Kwa mujibu wa utaratibu kama kifungu kimevuka kiwango cha bajeti kilichoidhinishwa ilihitajika kufanyika kwa mgawanyo mpya (reallocation) kwa lengo la kudhibiti matumizi zaidi ya kikomo cha bajeti kilichoidhinishwa.

Hata hivyo, ukaguzi umebaini hapakuwa na udhibiti wowote kuhusu kuzuia mgawanyo mpya wa vifungu vya bajeti pale kifungu kimoja kinapokuwa kimeishiwa fedha kama ilivyobainishwa katika jaribio lililofanywa katika mfumo wa SAP.Aidha,ukaguzi ulibaini kuwa wafanyakazi wa idara ya fedha wanaweza kuhamisha kifungu kimoja cha matumizi kwenda kingine kinachofanana pale inapobainika kifungu kimoja kimemaliza kiwango cha bajeti kilichotengewa ili kutekeleza malipo bila ya idhini ya maofisa wenye dhamana hiyo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu namba 5.4.2 cha Muongozo wa Sera na Taratibu za Uhasibu na Fedha za Shirika la Umeme wa mwaka 2013 ambacho kinasema kuwa "matumizi ya ziada yasiyoidhinishwa hayaruhusiwi, hivyo matumizi yoyote ya kupita kiasi yanayotarajiwa lazima yaripotiwe kwa msimamizi husika kwa idhini ya kutumia zaidi kabla ya utekelezaji wa malipo hayo kufanywa".

Kufanya matumizi kinyume na muongozo wa Sera na Taratibu za Uhasibu na Fedha za Shirika la Umeme kunaweza kusababisha matumizi ya zaidi ya ukomo wa bajeti kwa vifungu husika bila idhini kutoka kwa watu wanaohusika na hivyo kufanya bajeti kutokuwa na maana kama chombo cha kupima utendakazi wa Shirika na kupelekea kushindwa kufanya ufuatiliaji wa utekelezaji wa bajeti dhidi ya matumizi halisi kwa vifungu na hatimae kutoleta taswira sahihi kwa madhumuni ya kufanya maamuzi kwani baadhi ya vifungu vya matumizi vinaweza kuelemewa na matumizi yasiyo ya tabaka hilo ili kuweka bajeti yenye uwiano.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Umeme kuhakikisha kuwa uhamishaji/ugawaji mpya wa vifungu vya bajeti utakaofanywa unafuatiliwa na kuidhinishwa kupitia mfumo wa SAP ili kuwezesha ufuatiliaji mzuri wa utekelezaji wa bajeti dhidi ya matumizi halisi.

5.1.1.12 Mchakato wa muda mrefu wa zabuni unaosababishwa na matatizo ya Idara ya Watumiaji

Katika ukaguzi uliofanyika wa mapitio ya michakato ya zabuni kwa Shirika katika kipindi cha ukaguzi imebainika uwepo wa mwenendo wa ucheleweshwaji wa zabuni kwa baadhi ya zabuni kulikosababishwa na kurudiwa kwa mchakato wa zabuni/matangazo mapya ambapo baadhi ya zabuni hizo zilionekana kufutwa kutokana na mahitaji ya watumiaji yasiyofahamika yaliyowasilishwa na idara za watumiaji (users) kwenye kitengo kinachohusika na masuala ya ugavi kwa ajili ya kutekeleza mpango wa manunuzi wa mwaka.

Mahitaji ya mtumiaji ambayo yalionekana kuwa hayaeleweki ni pamoja na kushindwa kubainisha kiasi halisi, ubora na maelezo ya bidhaa/huduma inayohitajika katika kipindi fulani kitendo ambacho mwishowe kiliathiri kiasi cha fedha kilichopangwa awali kwa ajili ya utekelezaji wa manunuzi hayo kwa zaidi ya bei zisizo halisi na kusababisha kutangazwa tena au kufutwa kwa zabuni.Baadhi ya zabuni zilizotekelezwa na ambazo zilikuwa na hitilafu zinazohusika zimebainishwa katika jadweli lifuatalo:-

Jadweli Nambari 14 : Zabuni Zilizofutwa/zilizoengezwa muda kutokana na matatizo ya watumiaji na Maamuzi ya Bodi ya Zabuni

Namba	Nambari ya Kumbukumbu ya Zabuni	Aina ya Zabuni	Tarehe ya Mualiko	Matokeo ya tathmini ya Zabuni	Maamuzi ya Bodi ya Zabuni	Sababu ya uamuzi uliofikiwa	Kumbu kumbu ya kikao cha Zabuni na Tarehe	Muda Uliochukuliwa kuanzia tarehe ya mwaliko hadi uamuzi wa mwisho wa tuzo na Bodi ya Zabuni
1	ZECO/NC/EH/2019-2020/05	Makubaliano uuzaji wa umeme kupitia mawakala wa simu za mikononi.	Mwaliko wa zabuni kwa NBC tarehe 25.05.2020	M/s Rahisi Solution Co.ltd M/s Benki ya CRDB PLC na PBZ zilitajwa kuwa wazabuni waliofanikiwa kusubiri mazungumzo ya viwango vya malipo ya kamisheni kwa huduma itakayotolewa.	Hatua ya maandalizi ya kandarasi inapaswa kusitishwa ili kutoa nafasi kwa idara ya ICT kufanya TOR inayofaa na kufanya wasimamizi kuelewa vyema kuhusu utumikaji wa uuzaji wa umeme kwa kutumia "code" za USSD. Baada ya hapo zabuni inapaswa kutangazwa tena.	Kutokuwa na usahihi wa taarifa kutoka kwa idara ya watumiaji ambayo zilihitaji ufafanuzi mwingi kutoka kwa wazabuni kuhusu zabuni.	3A Dated 13.10.20	Miezi 5.5
2.	SMZ/F0120/NC/NCB/2020-2021/21	Utoaji wa huduma za usafi	Mwaliko wa zabuni kwa NBC tarehe 15.09.2020	M/s NALASA Perfect Co. ltd (lot 1) at Tshs. 75,675,600 and M/s Astonish Co. ltd (lot 2) at Tshs. 29,047,824	Zabuni inapaswa kusimamishwa hadi uhakiki zaidi ufanyike juu ya maelezo ya zabuni.	Upungufu wa maelezo ya zabuni kutoka kwa idara ya watumiaji	18- Dated 29.04.21	Miezi 7.5

3.	SMZ/F0120/G/ OQ/2020-2021/08	Usambazaji wa vifaa vya mtandao	Tarehe 30.09.20 ya ufunguzi wa zabuni ya wazi.	M/s Engo Co.ltd at 66,130,000 vat exclusive	Mchakato mzima wa zabuni unapaswa kughairishwa na kuongezwa hadi mwaka wa fedha wa 2021/2022	Baadhi ya vipengele havikutengewa bajeti na vingine havikuwa na bajeti ya kutosha kutokana na maelezo duni ya zabuni.	7- Dated 17.12.20, 11- Dated 28.12.2020	Miezi 3
4.	SMZ/F0120/G/ 2020-2021/02	Ununuzi na ufungaji wa vifaa vya mfumo wa uchunguzi wa CCTV	Tarehe 21.09.20 ya zabuni ya wazi.	M/s Compufy Solution ltd at 87,850,500 VAT exclusive	Mchakato mzima wa zabuni unapaswa kughairishwa na kuongezwa hadi mwaka wa fedha wa 2021/2022	Tofauti kubwa ya bajeti kati ya bajeti ya kwanza na bei halisi iliyotathminiwa zaidi ya mara tatu iliyosababishwa na bidhaa za ziada ambazo hazijapangwa katika mpango wa manunuzi wa mwaka na uwepo wa vipimo visivyofaa vya zabuni.	7- Dated 17.12.20, 11- Dated 28.12.2020	Miezi 3
5.		Mapitio ya zabuni ya ugavi, uingizaji na utumaji wa sms nyingi zenye ujumbe mfupi.	Mara kadhaa katika mwaka uliopita	Hakuna mzabuni aliyeonekana akiitikia zabuni iliyotanga zwa	Imesimamishwa kwa muda usio-julikana ili kutoa nafasi kwa idara ya watumiaji kukagua vipimo na kufanya tafiti zaidi kuhusu mahitaji ya zabuni.	Vipimo visivyojulikana na idara ya watumiaji na utafiti usiofaa kwa mahitaji	19- Dated 08.06.21	

Chanzo: Taarifa za kumbukumbu za kikao cha Bodi ya Zabuni na Ripoti za Tathmini kwa mwaka wa fedha 2020/2021

Kushindwa kufafanua mahitaji ya mtumiaji ipasavyo na idara za watumiaji wakati wa hatua za awali za utayarishaji wa mpango wa ununuzi wa kila mwaka husababisha utekelezaji usiofaa wa mpango kwa gharama kubwa (yaani, muda uliotumika kwenye zabuni, gharama za matangazo, posho kwa wajumbe wa bodi ya zabuni na wajumbe wa kamati ya tathmini, gharama za vifaa vya kuandikia na kadhalika).

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Umeme kuhakikisha kuwa idara za watumiaji zinawasiliana na kusaidia Kitengo cha Usimamizi wa Ununuzi na Uuzaji wakati wote wa mchakato wa manunuzi au uuzaji hadi kufikia hatua ya kuingia mikataba kwa kuandaa mahitaji yao mapema kabla ya kuingizwa katika mpango wa mwaka wa manunuzi ili kuepusha mchakato wa manunuzi ambao unaweza kuchukua muda mrefu na kupelekea upotevu wa fedha za Shirika kutokana na utangazaji upya wa zabuni na taratibu za tathmini zisizo za lazima.

5.1.1.13 Hatima isiyojulikana ya mchakato wa zabuni ya ujenzi wa Ofisi ya Shirika la Umeme Zanzibar itakayojengwa Chake Chake Pemba.

Mchakato wa zabuni ya ujenzi wa ofisi ya ZECO Pemba (Chake Chake) ulianza tarehe 31 Agosti, 2020 (kupitishwa na bodi ya zabuni kwa kazi itakayofanyika) na ulikoma katika hatua ya utoaji wa tuzo tarehe 14 Mei, 2021 ambapo bodi ya zabuni ilimjulisha Afisa Masuuli juu ya uamuzi wake wa utoaji wa zabuni iliyoidhinishwa tarehe 29 Aprili, 2021 katika kikao cha 18 ambapo Mzabuni M/s Quality Building Contractors (QBC) aliidhinishwa kwa ajili ya kazi hiyo kwa kiasi cha shilingi 5,489,662,486.

Ukaguzi umebaini kuwa taratibu zilizobaki za utoaji zabuni (hatua ya kusaini mkataba) hazikuendelea kwa takribani miezi 8 sasa na hakuna maelezo yakinifu yaliyotolewa kwa madhumuni ya ukaguzi ili kuhalalisha hali iliyobainika licha ya kwamba Ofisi ya Pemba kwa sasa imekuwa na nafasi ndogo ukilinganisha na idadi ya wafanyakazi wake na uchakavu wa majengo ya ghala ambayo yako katika hali mbaya.

Utekelezaji wa mchakato wa utoaji zabuni bila kumalizia matokeo yanayotarajiwa hufanya mchakato mzima kutokuwa na maana, unaotumia muda mwingi na kusababisha gharama kubwa, jambo ambalo huleta usumbufu kwa wazabuni walioshiriki katika zabuni na huenda wakaachwa gizani kuhusu matokeo ya zabuni na kuwapa mawazo hasi ambayo yanaweza kuathiri vibaya mtazamo wa ZECO mbele ya umma kuhusu mchakato wa utoaji zabuni.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Umeme kuhakikisha kwamba shughuli zote za manunuzi zinatekelezwa ipasavyo kulingana na mpango uliowekwa ili kuepuka upotevu wa fedha za Shirika unaosababishwa na kusitishwa kwa zabuni pamoja na kulipa uzito tatizo la ubovu wa jengo la ofisi na mazingira mengine ya kazi ambayo yako katika hali mbaya katika tawi la Pemba na kuharakisha mchakato wa utoaji zabuni.

5.1.1.14 Ukosefu wa timu ya usimamizi wa mikataba kwa ajili ya kusimamia utekelezaji wa Mikataba

Kanuni ya 83 ya Kanuni za Manunuzi ya Umma ya mwaka 2020 inaitaka "Taasisi ya Ununuzi na Usambazaji mali itawajibika kwa usimamizi bora wa mkataba wa manunuzi yoyote ya bidhaa, huduma na kazi".

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika hapakuwa na ushahidi wa kuthibitisha kwamba Shirika liliunda timu ya usimamizi wa mikataba ili kusimamia utekelezaji bora wa kandarasi zote zilizotolewa katika mwaka wa ukaguzi. Hali hii imepelekea kukosekana kwa ushahidi wa utekelezaji wa ufanisi wa kandarasi zilizotolewa katika mwaka wa ukaguzi kama inavyobainika katika jadweli lifuatalo:-

Jadweli Nambari 15: Mikataba iliyokosa ripoti za utekelezaji

Aina ya Mkataba	Makubaliano ya Alieingia Mkataba	Tarehe ya makubaliano	Thamani ya Mkataba (Tshs.)	Thamani ya Mkataba (USD)	Maelezo
Ujenzi wa kituo cha Mauzio ya Umeme Mazizini	ZECO vs. ZENJI BUILDING	12.04.2021	38,534,080 (VAT inclusive)		Ripoti za utekelezaji kutoka kwa timu ya usimamizi wa kandarasi au idara ya watumiaji kuhusu kazi iliyotekelezwa pia zilikosekana.
Usambazaji wa Mita za umeme (lot 1, 4, 5 na 7)	ZECO vs. GENUS POWER INFRASTRUCTURE LTD	01.06.2020		(Lot 1, 580,470), (lot 4, 6,480), (lot 5,15,120) and (lot 7, 11,700)	Kwa mujibu wa mkataba bidhaa hizo zilipaswa kuwasilishwa si zaidi ya siku 90 tangu tarehe ya mkataba kuanza kutumika (01.06.2020). Haikuwa dhahiri kama bidhaa ziliwasilishwa ndani ya muda uliopangwa kama ilivyokubaliwa.
Supply of High Tension and Low Tension under Framework Lot 1, 2, 6 and 8	ZECO vs. VISI-WANI GENERAL SUPPLIERS	18.06.2021	2,476,864,150		Utekelezaji wa mkataba haukuonekana.
Supply of single phase split type AMR Compatible Meter – lot 2	ZECO VS. WASION GROUP	06.08.2020		72,292.5	Kwa mujibu wa mkataba bidhaa hizo zilipaswa kuwasilishwa si zaidi ya siku 90 tangu tarehe ya mkataba kuanza kutumika (01.06.2020). Utekelezaji wa mkataba haukuonekana.

construction of Trench Covers at Mtoni Old Switch Yard	ZECO vs. YASSIN & SONS	22.04.2021	32,200,000		Ripoti za utekelezaji kutoka kwa timu ya usimamizi wa kandarasi au idara ya watumiaji kuhusu kazi iliyotekelezwa zilikosekana.
Security Services at Mtoni	ZECO vs. KMKM	01.01.2021	194,400,000 (kwa muda wa miaka mitatu)		Kukosekana kwa Ripoti ya utendaji ya mtoa huduma.

Chanzo: Kumbukumbu za mikataba - ZECO

Kushindwa kufuatilia utekelezaji wa mikataba kunaweza kusababisha upotevu wa fedha za Shirika kutokana na kutofanya kazi vizuri kwa wazabuni kinyume na kanuni na masharti yaliyoainishwa kwenye mikataba.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Umeme kuhakikisha kwamba unafuatilia utekelezaji wa mikataba kwa ukaribu kupitia uundaji wa timu ya usimamizi wa mikataba ambayo itasimamia vigezo na masharti yote ya vipengele yaliyoainishwa ndani ya mikataba na kuchukua hatua za haraka endapo kutakuwa na utekelezaji mbaya wa mkandarasi.

5.1.1.15 Makosa yaliyoainishwa katika Mikataba ya Uuzaji wa Umeme kupitia Vituo ya Uuzaji na Simu za Mkononi.

Ilibainika kuwa Shirika limeshirikisha watoa huduma watatu (3) kwa ajili ya uuzaji umeme kwa njia ya vituo vya mauzo na simu za mkononi ambapo taratibu zake za manunuzi zilianza mwaka wa fedha 2020/2021 ambapo kukamilika na utekelezaji wa mikataba hiyo umefanyika katika mwaka 2021/2022 kama ilivyoonyeshwa hapa chini;

1. ZECO na CRDB uliingiwa tarehe 10.09.2021 kwa muda wa miaka miwili unaoishia tarehe 10.09.2023 kwa ujira wa asilimia 2.
2. ZECO na PBZ uliingiwa tarehe 11.08.2021 kwa muda wa miaka miwili unaoishia tarehe 11.08.2023 kwa ujira wa asilimia 2.
3. ZECO na ZANTEL uliingiwa tarehe 01.09.2021 kwa muda wa miaka miwili unaoishia tarehe 01.09.2023 kwa ujira wa asilimia 2.

Kutokana na mapitio ya mikataba hiyo dosari zifuatazo zimebainika:-

- **Tofauti katika Msingi wa malipo ya Ujira (commission payments)**

Ilibainika kuwa ingawa watoa huduma wote watatu waliotajwa hapo juu walikuwa wakitoa huduma sawa hata hivyo misingi ya malipo ya ujira ilitofautiana. Ukaguzi umebaini kuwa PBZ na CRDB wana haki ya kupata asilimia 2 kutoka ZECO kwa kila muamala utakaokusanywa kutoka kwenye chaneli za PBZ/CRDB, yaani, kiwango cha ujira kitatozwa kwa makusanyo yaliyofanywa na PBZ/CRDB. Wakati kamisheni ya asilimia 2 inayostahili ZANTEL kutoka ZECO ni kwa ajili ya kutekeleza kila ununuzi wa unit za TUKUZA (execution of each electronic TUKUZA recharge unit) yaani, kiwango cha ujira kitatozwa kwa manunuzi ya umeme yaliyofanywa na ZANTEL kutoka ZECO kwa ajili ya kuwauzia wateja.

Misingi ya malipo ya ujira kwa ZANTEL ilionekana kuwa na hitilafu kwani taratibu za malipo ya ujira zinapaswa kuzingatia mauzo yaliyofanywa na mtoa huduma kwa niaba ya mkuu wake (principal). Kwa maana hiyo ZECO ilikuwa inalipa ujira ya ziada kwa ZANTEL kwa makusanyo/ mauzo ambayo hayajapokelewa na kusababisha kuengezeka gharama za uwendeshaji kutokana aina hii ya biashara.

- **Malipo ya Ujira katika mauzo ya jumla**

Kwa mujibu wa kifungu cha 5 cha vigezo na masharti ya mkataba kati ya ZECO na CRDB pamoja na PBZ kinasema kuwa ZECO itamlipa CRDB/PBZ malipo ya ujira ya 2% ikijumuisha VAT kwa kila muamala utakaokusanywa kutoka katika chaneli za CRDB/PBZ. Kwa hiyo, kifungu kinatoa nafasi kwa watoa huduma kupokea malipo ya ujira yakijumuisha VAT na kodi nyinginezo ambazo hazijatajwa kwenye mkataba ikiwa ni pamoja na kodi ya miundombinu (2%) na kodi ya zuio ya 5% ambayo itakuwa mzigo mkubwa kwa ZECO.

Mikataba ya uuzaji wa umeme kwa njia ya vituo vya mauzo na simu za mkononi unaonekana kama biashara ya hasara inayoongeza gharama za uendeshaji badala ya kupunguza kama inavyotarajiwa kutokana na malipo ya ujira mkubwa kwa mawakala wanaohusika ikilinganishwa na gharama za uendeshaji zinazoweza kupatikana iwapo ZECO itaamua kuendesha vituo vyake vya kuuzia umeme.

Ukaguzi unapendekeza mambo yafuatayo:-

- Kufanya uchanganuzi wa faida na gharama ya uuzaji wa umeme kwa kushirikiana na mawakala ili kubaini mwenendo wa mauzo dhidi ya gharama za uendeshaji zinazohusiana na aina hii ya biashara kwa kulinganisha na gharama za uendeshaji endapo ZECO itaamua kufanya bishara yenyewe bila kutumia mawakala.
- Kupitia upya mikataba ya watoa huduma ya uwakala wa uuzaji wa umeme kwa njia ya vituo vya mauzo na simu za mkononi na kuondoa dosari zote zilizoainishwa hapo juu, mapitio hayo pia yazingatie kupunguza malipo ya ujira kwa mawakala wa kuhudumia Shirika kutokana na kupata hasara kubwa kutokana na malipo ya ujira ya ziada na mzigo wa ushuru.
- ZECO ifikirie kuanzisha mauzo ya umeme mtandaoni kupitia tovuti au kuwa na "code" wake wa USSD ambao utawaruhusu wateja kununua umeme kupitia simu za mkononi. Idara ya TEHAMA inapaswa kufanya upembuzi yakinifu wa kina katika eneo hili ili kusaidia Shirika kupunguza gharama za uendeshaji kwa kiasi kikubwa.

5.1.1.16 Mabadiliko ya Muundo wa Mshahara - Changamoto zinazohusishwa kwenye Nafasi za Uongozi

Kufuatia agizo lililotolewa na ofisi ya Rais-Tume ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora la tarehe 10 Juni,2020 lenye kumbukumbu namba CCB.174/234/02/31 Shirika lililazimika kurekebisha mfumo wake wa mishahara ili kuendana na agizo hilo kuanzia Juni, 2020. Hata hivyo, mapitio ya muundo mpya wa malipo ya nafasi za uongozi yalibaini kuwa muundo huo haukutoa uzito sawa wa malipo ya vitengo vingine muhimu ndani ya Shirika kama vile Kitengo cha Usimamizi wa Manunuzi, Kitengo cha Mahusiano ya Umma, Kitengo cha Sheria na Kitengo cha Ukaguzi wa Ndani kwani

wasimamizi wa vitengo hivyo wana majukumu sawa na wale wanaoshikilia nyadhifa za usimamizi wa idara nyigine ndani ya Shirika.

Kwa hivyo, wao walichukuliwa kama wafanyakazi wengine wa kawaida katika viwango vya chini ambao hulipwa kulingana na kiwango chao cha elimu na uzoefu bila kujali majukumu mengine ya ziada wanayoyafanya katika majukumu yao ya kila siku.

Ushahidi wa kuthibitisha kwamba uongozi ulichukua hatua za kurekebisha hitilafu iliyobainishwa ili kuleta maelewano, usawa na motisha mahali pa kazi ulikosekana.

Uwepo wa pengo kubwa la mishahara kati ya ngazi ya uongozi na vitengo vingine linapunguza motisha kwa wafanyakazi ambapo mwenendo wa utendaji kazi unaweza kuzorota kwa kiwango kinachoongezeka ambacho kitaathiri vibaya malengo ya Shirika.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Umeme kupitia kwa Bodi ya Wakurugenzi uchukue hatua za makusudi za kupitia upya muundo wa malipo ya mishahara kwa nafasi za uongozi kwa kuwasiliana na vyombo vinavyohusika ili kuhakikisha kuwa wakuu wa Vitengo nao wanapewa uzito sambamba na majukumu waliyonayo.

5.1.2 SHIRIKA LA BIMA ZANZIBAR (ZIC)

Ukaguzi wa hesabu katika Shirika la Bima la Zanzibar kwa kipindi cha mwaka wa fedha unaoishia 31 Disemba, 2020, umefanywa kwa kufuata sheria, kanuni na taratibu za ukaguzi wa hesabu. Matokeo ya kazi hii yanatokana na ukaguzi wa kumbukumbu za hesabu za Shughuli za Shirika la Bima pamoja na mfumo wa tathmini ya udhibiti wa ndani (Internal Control) ambao unahitaji uangalifu wa uongozi wa Shirika.

Ufanisi katika Uendeshaji wa Shirika (Operating Performance)

Katika ukaguzi uliofanyika umeweza kupima ufanisi katika shughuli za uendeshaji wa shirika kwa kufanya tathmini kwa kipindi cha miaka miwili kwanzia mwaka wa fedha unaoishia tarehe 31 Disemba 2019 hadi tarehe 31 Disemba 2020 mambo yafuatayo yamebainika.

Ukaguzi umebaini mapato ya Shirika la Bima Zanzibar yameongezeka kutoka shilingi 19,853,482,000 kwa mwaka wa fedha unaoishia tarehe 31 Disemba 2019 hadi kufikia shilingi 20,020,553,000 kwa mwaka wa fedha unaoishia tarehe 31 Disemba 2020 kukiwa na ongezeko la shilingi 167,071,000 sawa na asilimia 0.8. Aidha, ukaguzi umebaini gharama za uendeshaji ziliongezeka hadi kufikia shilingi 17,661,618,000 kwa mwaka wa fedha unaoishia tarehe 31 Disemba 2020 ukilinganisha na shilingi 16,914,469,000 kwa mwaka wa fedha unaoishia tarehe 31 Disemba 2019 ambayo ni ongezeko la shilingi 747,149,000 sawa na asilimia 4.4.

Kwa mwaka wa fedha unaoishia tarehe 31 Disemba 2020 Shirika la Bima Zanzibar limepata faida ya shilingi 2,358,935,000 ukilinganisha na faida iliyopatikana kwa mwaka wa fedha unaoishia tarehe 31 Disemba 2019 ambayo ni shilingi 2,939,013,000 kukiwa na upungufu wa shilingi 580,078,000 sawa na asilimia 19.7 , faida iliyoonekana hapo ilipatikana kabla ya kulipa ushuru.

Kwa upande wa faida baada ya tozo ya kodi imeonekana kupungua na kufikia shilingi 1,608,935,000 kwa mwaka wa fedha unaoishia tarehe 31 Disemba 2020 ukilinganisha na faida ya shilingi

2,519,013,000 iliyopatikana kwa mwaka wa fedha unaoishia tarehe 31 Disemba 2019 ambapo imefanya upungufu wa shilingi 910,078,000 sawa na asilimia 36.1.

Ukaguzi umebaini kujitokeza kwa ongezeko kubwa la gharama za uendeshaji kwa wastani wa asilimia 4.4 ikilinganishwa na ongezeko la mapato la wastani wa asilimia 0.8.

Kutokana na ongezeko la gharama za uendeshaji ikiwa vyanzo vya mapato vya shirika havikubainishwa vizuri na kuibua vyanzo vipya vya mapato na kushindwa kudhibiti matumizi yasiyo ya lazima kunaweza kupelekea shirika kutofikia malengo waliyojipangia.

Aidha, kwa mwaka wa fedha unaoishia tarehe 31 Disemba 2020 Shirika la Bima Zanzibar limefanya malipo ya kodi kwa mujibu wa Sheria ya Kodi yenye thamani ya shilingi 750,000,000 ukilinganisha na mwaka wa fedha unaoishia tarehe 31 Disemba 2019 ambapo Shirika la Bima lilifanya malipo ya shilingi 420,000,000 kukiwa na tofauti ya shilingi 330,000,000 sawa na asilimia 79.

Uwepo wa ongezeko la asilimia 79 la malipo ya kodi limepelekea kupunguza faida ya Shirika kwa asilimia 36.1 kwa mwaka wa fedha ulioishia tarehe 31 Disemba 2020.

Vile vile kwa mujibu wa taarifa za hesabu za Shirika la Bima la Zanzibar zinabainisha Shirika linatarajia kulipa gawio la faida kwa Serikali lenye thamani ya shilingi 804,467,000 kwa mwaka wa fedha unaoshia tarehe 31 Disemba 2020 ukilinganisha na gawio la shilingi 406,069,000 kwa mwaka wa fedha ulioshia tarehe 31 Disemba 2019 ambapo ni sawa na wastani wa asilimia 98.1 ya ongezeko.

Ufanisi katika Utendaji wa Kifedha (Financial Performance)

Katika kupima ufanisi wa utendaji katika masuala ya kifedha, ukaguzi umeangalia mlinganisho wa msimamo wa mtaji (Position of Working Capital) wa Shirika la Bima Zanzibar kwa muda wa miaka miwili ambapo mambo yafuatayo yamebainika.

Ukaguzi umebaini utendaji wa kifedha wa Shirika la Bima Zanzibar umeimarika ingawa haujakidhi vigezo vinavyotakiwa kiuhasibu vya uwezo wa shirika kumudu madeni ya muda mfupi kwa uiwano wa 2:1 ambapo imeonekana uwezo wa shirika kumudu dhima za mpito umefikia 1.14 : 1 kwa mwaka unaoshia tarehe 31 Disemba 2020 ukilinganisha na uwiano wa 1.06 : 1 kwa mwaka wa fedha unaoshia tarehe 31 Disemba 2019.

Hata hivyo, kutokuimarika kwa vigezo vinavyotakiwa kiuhasibu vya uwezo wa shirika kumudu madeni ya muda mfupi kunaweza kukapelekea Shirika kushindwa kulipa madai ya Bima (Insurance Claims) kwa wakati kwa mujibu wa sheria.

Ukaguzi unashauri jitihada za makusudi zichukuliwe ili kuboresha uwiano wa shirika kumudu madeni ya muda mfupi kwa kuzingatia Mawakala na Madalali kuweza kufuata sheria za Bima ikiwemo kuwasilisha malipo yaliyokusanywa kwa wakati pamoja na kupunguza fedha nyingi za shirika kuwepo katika mikono ya wadaiwa.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA TAREHE 31 DISEMBA 2020

5.1.2.1 Kutokulinganisha matokeo ya zoezi la kuhakiki mali za shirika na kumbukumbu zilizopo kwenye vitabu vya mali za kudumu shilingi 260,986,000

Katika ukaguzi wa kuhakiki mali za kudumu za Shirika uliofanyika mwishoni mwa mwaka kama inavyotakiwa kwa mujibu wa utaratibu, ukaguzi umebaini kulikuwa hakuna ushahidi wa kuonyesha kwamba matokeo ya zoezi hilo yalioanishwa na kumbukumbu za kwenye vitabu, na kupelekea uwepo wa dosari ya kushindwa kuthibitisha usahihi wa thamani ya mali za kudumu za Shirika (zinazohamishika na zisizohamishika) iliyoonyeshwa kwenye taarifa ya fedha kwa mwaka ulioishia tarehe 31 Disemba 2020 kama kweli inaonyesha sura sahihi na halisi.

Kushindwa kuthibitisha usahihi wa thamani za mali za kudumu za Shirika kunaweza kupelekea kujitokeza kwa hesabu za Shirika zilizowasilishwa kutokuonesha sura sahihi na halisi.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Bima Zanzibar kuhakikisha kwamba zoezi la kuhakiki mali za shirika likishakamilika matokeo ya zoezi hilo yanalinganishwa na rejista ya Shirika ya mali za kudumu ili kuhakikisha hali halisi ya mali za Shirika na usahihi wa thamani ya mali hizo itakayoonyeshwa kwenye taarifa za kifedha kwa mwaka husika.

5.1.2.2 Uwekezaji usiyo na tija shilingi 711,000,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Shirika la Bima la Zanzibar zilimefanya uwekezaji wa shilingi 711,000,000 kati ya hizo jumla ya shilingi 261,000,000 ni uwekezaji katika kampuni ya ZAFICO na TZS 450,000,000 katika kampuni ya MWANI ulitokana na maagizo ya Serikali ya kuchangia katika maendeleo ya taasisi za Serikali ambapo uhakika wa upatikanaji wa mapato hayo kutokana na uwekezaji huo ni jambo lisilo na uhakika.

Aidha, kwa mujibu wa Mamlaka ya Usimamizi wa Bima Tanzania "TIRA" namna ya uwekezaji huo hauwezi kukubalika kwa kuzingatia ya kwamba hauna tija kwa Shirika wakati wa Upimaji wa Uwezo wa Shirika wa kulipa madeni ya bima (Solvency Margin Test). Katika suala hili, uwekezaji ambao hauna tija unachangia kuzidi kuporomoka kwa kiwango cha uwezo wa Shirika cha kulipa madai ya bima na inaweza kusababisha Shirika kushindwa kufanya kazi katika tasnia ya bima kulingana na kanuni za Mamlaka ya Usimamizi wa Bima Tanzania (TIRA).

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Bima Zanzibar kupitia Kitengo cha uwekezaji unapaswa kuwa makini katika kuchagua uwekezaji unaofaa na wenye tija. Kwa uwekezaji unaotokana na maagizo ya Serikali uongozi wa Shirika unapaswa kuwasiliana na Serikali kwa lengo la kupendekeza aina ya uwekezaji ambao utakuwa na tija na utaweza kutambulika na Mamlaka ya Usimamizi wa Bima Tanzania (TIRA), hata hivyo ukaguzi unapendekeza ya kwamba ni vyema michango iwe midogo midogo badala ya kuwekeza kiasi kikubwa cha fedha katika maeneo ambayo hayana tija.

5.1.2.3 Kuendelea kushuka kwa Uwezo wa Shirika wa Kulipa Madai ya Bima (Solvency Margin)

Kulingana na Kanuni ya Bima namba 21 (1) na Sheria ya Bima namba 10 ya 2009, kifungu cha 20 (1) Shirika linatakiwa kuandaa **Jaribio la Upimaji Uwezo wa Shirika wa Kulipa Madai ya Bima (Solvency Margin Test)** kwa madhumuni ya kupima uwezo halisi wa Shirika haswa wakati wa kutathmini uwezo wa kulipa kiasi kikubwa cha madai mara moja.

Ukaguzi umebaini uwezo wa Shirika wa kulipa madeni ya bima unaendelea kushuka kwa kipindi cha miaka minne mfulululizo kuanzia mwaka 2017 hadi mwaka 2020 jambo ambalo linapelekea uwepo wa hali ngumu kuweza kutimiza majukumu yake ya kimkataba na hatimae linaweza kufilisika kama hali hii haitabadilika.

Hata hivyo upo uwezekano mkubwa wa Shirika kufungiwa na Mamlaka ya Usimamizi wa Bima kufanya kazi katika tasnia ya bima kulingana na kanuni za TIRA. Hali halisi ni kama inavyoonekana hapo chini:-

Jadweli Nambari 16: Uwezo wa Shirika la Bima kulipa madeni yake

Ufafanuzi	Mwaka wa fedha 2020 Tzs "000"	Mwaka wa fedha 2019 Tzs "000"	Mwaka wa fed-ha 2018 Tzs "000"	Mwaka wa fedha 2017 Tzs "000"
Uwezo wa Shirika kulipa madeni ya Bima / (Solvency margin)	(1,982,361)	(948,092)	(432,300)	(428,399)

Jadweli liliopo hapo juu linaonesha kwamba uwezo wa Shirika wa kulipa madeni ya bima umeonekana kupungua mwaka hadi mwaka. Kwa mwaka ulioishia tarehe 31 Disemba 2020 uwezo wa Shirika umepungua kwa shilingi 1,034,269,000 sawa na asilimia 109 ukilinganisha na mwaka ulioishia tarehe 31 Disemba 2019.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika kuhakikisha kuwa uwezo wa Shirika wa ulipaji madeni ya bima (Solvency Margin Test) unaboreshwa na kuwa na mwelekeo mzuri kwa kuhakikisha kuwa vizuizi vyote vinavyochangia kuzorota kwa mwenendo vinatambuliwa kwa wakati na kutatuliwa ipasavyo.

5.1.2.4 Uwepo wa Ongezeko la Madeni yatokanayo na ukodishwaji wa Nyumba za Shirika shilingi 363,692,298

Katika uhakiki wa akaunti za wapangaji wa nyumba za Shirika umeonyesha kwamba kuna wapangaji wenye madeni makubwa ya muda mrefu kati ya mwaka mmoja (1) hadi sita (6) ikimaanisha kuwa Kifungu Namba 2 cha makubaliano ya ukodishwaji wa nyumba hizo hakijazingatiwa (kutokulipa kodi mapema). Ukaguzi umebaini kwamba Wapangaji wengi wenye madeni ya muda mrefu ni taasisi za Serikali pamoja na Taasisi binafsi kama inavyoonekana katika jadweli lifuatalo:-

Jadweli Nambari 17: Orodha ya Madeni ya muda mrefu ya Wapangaji

Namba	Jina la Mpangaji	Kiasi cha Deni alichoanza nacho Mpangaji tarehe 01.01.2020 (Tshs.)	Bakaa ya kiasi cha Deni hadi tarehe 31.12.2020 (Tshs.)	Majibu ya Uongozi wa Shirika la Bima	Maelezo ya Mkaguzi
1.	Black Artist	1,455,544	1,455,544	Uongozi utafanya ufuatiliaji wa mara kwa mara ili mpangaji aweze kulipa deni hilo.	Ushahidi wa kuthibitisha kuwepo kwa deni hilo haukupatikana.
2.	Mass Global Investment	31,966,894	31,966,894	Madai yapo Mahakamani	Tunasubiri maamuzi ya Mahkama
3.	Dhow And Jeep	3,409,520	3,409,520	Mpangaji amepunguza deni lake hadi shilingi 3,000,000 kwa kulipa shilingi 400,000 Machi 2021. kwa mujibu wa risiti no.2101000148	Kiasi kidogo cha deni kilicholipwa
4.	Swahili Soft Technologies	1,568,715	1,568,715	Mdaiwa amepelekewa taarifa ya deni tarehe 9/6/2021	Ufuatiliaji zaidi unahitajika
5.	Green Light Foundation	3,542,690	10,151,924	Mpangaji amepunguza deni lake kwa kulipa shilingi 3,000,000 tarehe 7 Januari 2021 kwa mujibu wa risiti namba 2101000016	Ufuatiliaji zaidi unahitajika
6.	Ofisi ya Rais Fedha na Mipango	228,164,511	228,164,511	Uongozi wa Shirika la Bima umekumbushia deni hilo, Ofisi ya Rais Fedha na Mipango imekubali kulipa deni hilo kwa barua yenye kumbu kumbu namba FH.101/237/01/02/11 ya tarehe 24.05.2021.	Ufuatiliaji zaidi unahitajika
7.	Zanzibar Tourism Commission	65,136,000	65,136,000	Pamoja na ukumbusho ulifanyika kuhusiana na deni hilo lakini hakuna majibu yaliyopatikana kutoka Kamisheni ya Utalii	Ufuatiliaji zaidi unahitajika

8.	NIDA	21,839,190	21,839,190	Uongozi wa Shirika la Bima umekumbushia deni hilo, Ofisi ya NIDA imekubali kulipa deni hilo kwa barua yenye kumbu kumbu namba CA2/182/02/258 ya tarehe 02.08.2021	Ufuatiliaji zaidi unahitajika
Jumla ya Deni		**357,083,064**	**363,692,298**		

Chanzo : Daftari la Taarifa za Madeni ya Wapangaji

Aidha, juhudi za ufuatiliaji zilizofanywa na Shirika za kukusanya madeni hayo zimeonekana kutokuzaa matunda. Wapangaji wengine walionekana kuwa wamesitisha mikataba yao na Shirika, kitendo ambacho kinatia shaka kuhusu upatikanaji wa fedha hizo zinazodaiwa na Shirika.

Kwa mujibu wa kifungu Nambari 16 cha makubaliano ya kukodisha nyumba za Shirika kinampa mamlaka mwenye nyumba (ZIC) kudai riba kwa kiwango cha aslimia kumi (10%) ya kodi ya pango iliyocheleweshwa. Hata hivyo, ukaguzi haukupata ushahidi wa kuonyesha kwamba kifungu hiki kilizingatiwa.

Kutokuzingatia kwa makubaliano ya mkataba kunapelekea uwepo wa usimamizi mbovu wa mikataba ya kukodisha nyumba za Shirika ambayo inaweza kusababisha hasara kwa Shirika kutokana na kodi isiyoweza kukusanywa.

Ukaguzi unashauri ni vyema kwa uongozi wa Shirika la Bima Zanzibar kuhakikisha ya kwamba wapangaji wote wanatii sheria na masharti yaliyowekwa katika mikataba ya kukodisha nyumba, ikiwa ni pamoja na kulipa kwanza kabla ya kukabidhiwa nyumba na wasiolipa kwa wakati bila sababu watozwe riba inayostahiki ili kuokoa Shirika kupata hasara inayotokana na kodi isiyolipika.

Vile vile ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Bima Zanzibar kuangalia uwezekano wa kufanya muda wa upangaji uwe wa muda mfupi kama vile kwa kila robo mwaka ili kuwezesha hatua za kukusanya kodi mapema kwa wale ambao watashindwa kulipa kwa wakati.

5.1.2.5 Ununuzi wa vifaa na kuonyesha kwamba vimetumika bila kuzingatia utaratibu wa kihasibu

Ukaguzi umefanya mapitio ya kumbukumbu zinazohusiana na vifaa vilivyonunuliwa katika kipindi cha mwaka ulioishia tarehe 31 Disemba 2020 na kubainika kuwa vifaa vyote vilivyopokelewa vilionyeshwa kwenye hesabu za Shirika kama matumizi ya mwaka huo (Direct Expensing) bila kuzingatia kuwa vifaa vyote vimetumika kwa kipindi hicho au havikutumika.

Aidha jukumu la kudhibiti na kuweka hesabu za vifaa vilivyonunuliwa, vilivyotumika na vilivyobaki kwenye ghala liliachwa chini ya usimamizi wa mtunza ghala pamoja na kutokuwa na udhibiti kutoka kitengo cha uhasibu na fedha (finance department) ili kulinganisha kumbukumbu za mtunza ghala na za mhasibu hasa katika uhakiki wa vifaa vya Shirika.

Utaratibu huo wa kuonyesha gharama za vifaa vyote vilivyonunuliwa kama matumizi (direct

expensing) hausaidii kubaini mapungufu ambayo yanaweza kusababishwa na wizi, udokozi, upokeaji hafifu wa vifaa, utunzaji mbaya wa kumbukumbu, ununuzi hewa na kadhalika. Kwa hivyo ukaguzi haukuweza kujiridhisha kwamba ununuzi wa vifaa uliofanywa katika kipindi chote cha mwaka wa ukaguzi vilipokelewa na kutumika kwa faida ya Shirika.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Bima Zanzibar kuhakikisha manunuzi na matumizi ya vifaa vyote yanakuwa na viambatanisho vyote vya ununuzi na vya kutolea vifaa ghalani. Kumbukumbu zote hizo zinatakiwa kuingizwa kwenye vitabu vya Shirika kila mwezi kwa upande wa mtunza ghala na upande wa uhasibu na fedha.

Mwisho wa mwaka kufanyike mlinganisho kati ya kumbukumbu za uhasibu na ghala na kama kuna mapungufu yoyote yachunguzwe ili kuboresha udhibiti wa ndani juu ya utumiaji wa vifaa vya Shirika.

5.1.2.6 Uwepo wa deni la muda mrefu linalodaiwa kwa kampuni ya Bima Mtawanyo ya UAP shilingi 564,882,415 na Shirika la Meli la Zanzibar shilingi 344,275,825

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika uwepo wa deni la shilingi 564,882,415 pamoja na deni la shilingi 344,275,825 ambapo kwa ujumla linafanya uwepo wa deni la shilingi 909,158,240 ambapo Shirika la Bima linadai kwa kampuni ya Bima ya UAP linalotokana na biashara ya Bima Mtawanyo pamoja na Shirika la Meli MV Mapinduzi II deni ambalo limedumu tangu mwaka 2018.

Ukaguzi umebaini Urejeshaji wa deni hili kwa sasa umesimama kutokana na ukweli kwamba wafanyabiashara wengine katika Bima ya Mtawanyo chini ya UAP walisita kulipa deni hilo kwa sababu malipo ya bima (premium) yalipokelewa na Kampuni ya (UAP) baada ya kutokea kwa ajali ya MV Mapinduzi II kinyume na kanuni 35 (a) ya Kanuni za Bima ambazo zinaeleza ya kwamba "Mikataba ya bima (insurance policy) itakua haifai tena hadi tarehe ya kuanzishwa ikiwa malipo kamili ya ada ya Bima (premium) hayatatolewa ndani ya siku saba tangu tarehe ya kuanza kwa mkataba wa bima (insurance policy), isipokuwa ikiwa bima ya gari italipwa wakati wa kusainiwa mkataba wa bima."

Kwa kuzingatia matakwa ya kifungu hicho, kwa kuwa mkataba wa Bima ya Mtawanyo uliingiwa kati ya Shirika la Bima Zanzibar na Shirika la Meli Zanzibar inayomiliki MV Mapinduzi II Shirika la Bima Zanzibar lililazimika kulipa deni lote kwa Shirika la Meli Zanzibar na kuanzisha juhudi za kufuatilia deni lake kutoka kampuni ya UAP ambayo urejeshwaji wake ni wa mashaka.

Katika ufuatiliaji wa ulipwaji wa deni hilo imebainika kupitia Kumbukumbu zilizopo zinaonyesha kwamba kuna kiasi cha shilingi 344,275,825 ambazo Shirika la Bima (Makao Makuu) linalidai Shirika la Meli Zanzibar tangu Julai, 2020. Deni hilo linahusu bima ya mali hiyo hiyo (MV Mapinduzi II). Juhudi zilizofanywa na Shirika la Bima Zanzibar katika kufuatilia ulipwaji wa deni hili hazikuonekana.

Katika suala hili Shirika linakiuka kanuni za TIRA na kusababisha mkusanyiko wa madeni makubwa mikononi mwa wadaiwa, hali ambayo inachangia kupunguza uwezo wa Shirika wa kulipa madai ya Bima pindi yanapotokea.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Bima kufanya mambo yafuatayo:-

- Kuimarisha hatua za kurejeshewa madeni kutoka kwa kampuni ya UAP na Shirika la Meli Zanzibar.
- Kabla ya kukubali biashara ya bima kwa Meli zinazomilikiwa na Serikali au mali nyingine yoyote Uongozi wa Shirika la Bima unapaswa kukaa na maafisa wenye dhamana chini ya Wizara ya Miundombinu, Usafirishaji na Mawasiliano kujadili kwa kina mambo yote muhimu yanayohusiana na kuandikisha mali kama hizo na mashaka ya maisha ya Shirika la Bima kuendelea kuwepo ikiwa bima mtawanyo itashindikana.
- Shirika lijitahidi kuwa na mwelekeo wa kibiashara zaidi badala ya huduma zaidi kuzingatia sheria na kanuni zinazosimamia biashara ya bima.

5.1.2.7 Kutokuoanisha madeni wanayodaiwa mawakala/madalali wa Bima na madeni ambayo Shirika la Bima linadaiwa kutokana na biashara ya bima (lack of reconciliations and confirmation statements)

Katika ukaguzi wa madeni wanayodaiwa mawakala na madalali wa bima na madeni mengine mbali mbali ambayo shirika la bima linadaiwa kutokana na biashara ya bima mtawanyo imebainika ya kuwa kuna baadhi ya mawakala/madalali wenye madeni makubwa na ya muda mrefu zaidi ya miaka miwili na mengine ambayo shirika linadaiwa kwenye bima mtawanyo. Aidha, ukaguzi hakuweza kupatiwa ushahidi wa kuonyesha kwamba kumbukumbu za Shirika na za madalali/mawakala husika zimekuwa zikioanishwa (zikilinganishwa) mara kwa mara.

Aidha hakukuwa na uthibitisho kwamba wadaiwa walikuwa wanapelekewa taarifa za madeni yao (statements of account) mara kwa mara ili kuhakikisha uwepo wa deni, usahihi wa deni na kuwezesha uoanishaji wa kumbukumbu na kurahisisha ukusanyaji wa madeni hayo.

Kutokulinganishwa kwa kumbukumbu za Shirika na za wadaiwa mara kwa mara na kutokuwapelekea wadaiwa taarifa za madeni yao (statements of account) mara kwa mara kunaweza kupelekea Shirika kuwa na madeni hewa na wadaiwa hewa kwenye vitabu vya Shirika.

Ukaguzi unashauri kwa Uongozi wa Shirika uwe na utaratibu wa kuwapelekekea wadaiwa wake taarifa za madeni yao kila robo mwaka kwa ajili ya kutambua uwepo wa deni, usahihi wake na njia rahisi ya kuweza kuyakusanya kwa wakati. Utaratibu huu utarahisisha zoezi la kuoanisha kumbukumbu za Shirika na za wadaiwa wake.

5.1.2.8 Kushindwa Kuwasilisha Taarifa ya Mapato na Matumizi kwa Mamlaka ya Mapato Tanzania kwa Mwaka wa Fedha 2020.

Kwa mujibu wa kifungu cha 91 (1) cha Sheria ya Kodi SURA 332 (R.E.2019) kinasema kwamba kulingana na kifungu cha 92 na 94 cha Sheria hii na 39 na 48 cha Sheria ya Usimamizi wa Ushuru, kila mtu atawasilisha kwa Kamishna taarifa ya mapato na matumizi ndani ya miezi sita baada ya mwaka wa mapato kuisha.

Mapitio ya taarifa ya ukaguzi wa ushuru iliyofanywa na TRA kwa mwaka wa mapato 2017 ulibaini kuwa Shirika lilipata hasara kwa sababu ya riba na adhabu ya ushuru (corporate tax) ya shilingi 113,690,515 kwa kutowasilisha taarifa ya mapato kwa wakati. Ukaguzi uliofanywa katika eneo hili kwa mwaka wa ukaguzi haujaonyesha kwamba Shirika limewasilisha taarifa ya mwisho wa mwaka 2020 inayohusu mapato na matumizi ya Shirika kwa TRA ambayo ilipaswa kuwasilishwa mnamo au kabla ya tarehe 30 Juni, 2021 licha ya idhini ya kuongezewa muda iliyotolewa na TRA hadi tarehe 3 Julai, 2021.

Kwa hali hii Shirika litaendelea kupoteza fedha kupitia riba na adhabu kwani hali ya kutotii bado inaendelea kutoka mwaka 2018 hadi 2020 kinyume na Sheria ya Usimamizi wa Ushuru ya 2013 (R.E 2019).

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Bima Zanzibar kuzingatia Sheria zote za kodi na Kanuni zake kikamilifu.

5.1.2.9 Uwepo wa matumizi ya gharama kubwa za maegesho ya Masalia ya Magari (Substantial Parking Costs of Salvages)

Katika ukaguzi wa uhakiki wa kumbukumbu za malipo yaliyofanyika kwa ajili ya masalia ya magari ulibaini ya kwamba kulikuwepo na baadhi ya magari mengine ambayo yalilipwa chini ya madai yote (total loss). Kumbukumbu za masalia ya magari kwa mwaka 2020 ulionyesha kwamba kulikuwepo magari kadhaa ambayo yalitengwa kwa ajili ya kuuzwa. Wakati wa mahojiano nilielezwa kwamba masalia hayo ya magari huwa yanahifadhiwa katika karakana binafsi ambazo watoa huduma wanalitoza Shirika shilingi 70,000 kila siku (Dar es Salaam) kwa idadi ya magari yaliyokuwa yameegeshwa kwa siku na shilingi 2,000,3,000 kwa siku kwa gari katika ofisi za kanda. Kwa maelezo hayo utaona kwamba Shirika linatumia wastani wa shilingi 2,100,000 kwa mwezi (sawa na shilingi 25,200,000 kwa mwaka kwa Dar es Salaam) na shilingi 720,000 hadi shilingi 1,080,000 kwa mwaka (kwa ofisi za kanda). Gharama hizi ni kubwa ukilinganisha na mapato yanayoweza kupatikana kwa mauzo ya masalia hayo ya magari.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika kushughulikia changamoto hii na kuchukua hatua za haraka.

5.1.2.10 Ukosefu wa Ujuzi wa Kuachiana Madaraka (Lack of Delegation Skills)

Kuachiana madaraka kiofisi maana yake ni kukabidhi mamlaka kutoka kwa mtu mmoja wa kiwango cha juu kwenda kwa mtu wa kiwango cha chini. Ukaguzi umebaini kuwa wafanyakazi kadhaa wa Shirika wenye nyadhifa za juu walikosa ustadi katika kuwaachia wafanyakazi wenzao madaraka wakati walipoenda likizo kwani waliwaachia wafanyakazi waliopo kwenye safu sawa (same level) kinyume na utaratibu bora wa kuachiana madaraka.

Aidha ukaguzi umebaini kwa baadhi ya meneja/wakurugenzi wa idara hawana ujuzi wa usimamizi ambao ungesaidia wafanyakazi wenzao katika makabidhiano na pia kushughulika vizuri na walio chini yao, kitendo ambacho kinaruhusu mtiririko rahisi wa shughuli katika Shirika. Katika mahojiano yaliyofanyika kwa maafisa mbali mbali katika idara tofauti yalionyesha kwamba wafanyakazi wa ngazi za chini walikuwa na utegemezi mkubwa kwa viongozi wao katika kushughulikia masuala mengi kwani hawakuwa na majibu ya moja kwa moja kwa maswali waliyoulizwa.

Kukosekana kwa ustadi katika kugawana kazi za kiofisi ni dhahiri kwamba maafisa wa ngazi za juu wanazidiwa na majukumu huku wafanyakazi wengine wakiwa hawana kazi au wakikata tamaa. Aidha, kukosekana kwa uwezo wa kutoa mwelekeo na kufundisha wafanyakazi wa chini kunasababisha kushuka kwa motisha ya kazi na kusababisha Shirika kutofikia malengo yake.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Bima Zanzibar kuhakikisha unafanya jitihada ya kuwafundisha wasimamizi/wakurugenzi kuhusu ustadi wa usimamizi, mfano jinsi ya kugawana kazi za ofisi (delegation skills), kufuatilia na kufundisha walio chini yao ili kustawisha ujuzi wao unaolenga kuongeza ufanisi wa kazi na tija na hivyo kufikia malengo ya shirika.

5.1.2.11 Kuchelewa kuwasilisha taarifa za fedha kwa ajili ya ukaguzi.

Kulingana na miongozo ya ukaguzi wa hesabu Shirika linatakiwa kuwasilisha taarifa za fedha kwa mkaguzi kwa ajili ya ukaguzi ndani ya miezi mitatu baada ya kumalizika kwa mwaka wa fedha. Pia Kanuni namba 39 ya Kanuni za Kifedha za Shirika la Bima Zanzibar inasema kwamba ukaguzi wa kila mwaka unapaswa kuanza wiki ya kwanza ya Februari. Hata hivyo, ukaguzi ulibaini kuwa rasimu ya taarifa za fedha ya mwaka ulioishia tarehe 31 Disemba, 2020 iliwasilishwa kwa ukaguzi tarehe 17 Juni, 2021, kwa hivyo ilicheleweshwa kwa zaidi ya miezi mitano. Aidha , Shirika halikufuata miongozo ya ukaguzi na kanuni zake za kifedha na kanuni za Bima. Zaidi ya hayo, kuchelewa kuwasilisha hesabu kwa ukaguzi kunaathiri Shirika kwa njia ya malipo ya riba, adhabu na faini kutokana na Shirika kuchelewa kulipa kodi (Corporate Tax).

Ukaguzi unashauri uongozi wa uongozi wa Shirika la Bima Zanzibar kuhakikisha kuwa rasimu za taarifa za fedha zinaandaliwa na kuwasilishwa kwa wakaguzi ndani ya miezi mitatu baada ya mwaka kumalizika kulingana na miongozo ya ukaguzi na mihimili mingine ya udhibiti.

5.1.3 SHIRIKA LA BANDARI ZANZIBAR (ZPC)

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umebainisha taarifa ya michango ya vyanzo vya mapato vya Shirika la Bandari Zanzibar, utendaji wa mwaka kwa kila chanzo cha mapato katika Shirika la Shirika la Bandari Zanzibar pamoja na kubainisha dosari za kiutendaji zilizojitokeza wakati wa ukaguzi na kubainisha njia za utatuzi wa dosari hizo.

Taarifa ya Mapato

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 Shirika la Bandari Zanzibar limefanikiwa kupata mapato ya kiasi cha shilingi 39,897,236,524.39 kutokana na vyanzo vyake mbalimbali vya makusanyo ukilinganisha na makusanyo ya shilingi 34,848,390,345.80 kwa mwaka wa fedha 2019/2020 kukiwa na ongezeko la shilingi 5,048,846,178.59 ambalo ni sawa na asilimia 14.5 ya ongezeko.

Taarifa ya Matumizi

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 Shirika la Bandari Zanzibar limefanikiwa kutumia jumla ya shilingi 14,488,527,271.93 kwa kazi za kawaida na maendeleo ukilinganisha na matumizi ya shilingi 16,903,525,233.17 ya mwaka wa fedha 2019/2020 kukiwa na upungufu wa matumizi ya shilingi 2,414,997,961.24 sawa na asilimia 14.3 ya upungufu.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.1.3.1 Manunuzi yaliyofanyika nje ya mpango wa manunuzi shilingi 100,280,180

Mapitio ya mpango wa manunuzi wa mwaka 2020/21 wa Shirika la Bandari yalibaini kwamba Shirika la Bandari Zanzibar lilifanya manunuzi **"iPads"** 13 zenye thamani ya shilingi 100,280,180 ambapo ni sawa shilingi 7,713,860 kwa kila moja.

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kufanya matumizi nje ya mpango wa manunuzi kinyume na kifungu cha 42(7) cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa mali za Umma ya mwaka 2016 pamoja na kutokushirikishwa kwa watendaji wa kitengo cha TEHAMA ili kuweza kutoa vigezo kwa mujibu wa mahitaji ya ununuzi wa "iPads" hizo.

Manunuzi nje mpango wa manunuzi yanaweza kupelekea kutotekelezwa kwa mipango mingine na kunaweza kukwamisha shughuli stahiki zilizopangwa kwa mujibu wa bajeti iliyoidhinishwa.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Bandari Zanzibar kuandaa shughuli zote muhimu katika bajeti na mpango wa manunuzi wa kila mwaka ili kuepuka kufanya manunuzi nje ya mpango ambayo yanaweza kusababisha gharama za ziada au zisizo za lazima kwa Shirika.

5.1.3.2 Manunuzi yaliyofanyika bila ya kuzingatia thamani ya fedha (VFM) 588,920,179.54

Kwa mujibu wa kifungu cha 37(c),(e) cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa mali za Umma ya mwaka 2016 kinaeleza kuwa ununuzi na uondoshaji wa mali za umma unatakiwa kufanywa kwa mujibu wa misingi ya kuwepo kwa ushindani na kuzingatia thamani ya fedha inapatikana pamoja na kuzingatia hali ya uchumi na ufanisi.

Ukaguzi umebaini kuwa Shirika la Bandari Zanzibar limefanya manunuzi ya vifaa kwa ajili ya uekaji wa mfumo wa mawasiliano kwa upande Shirika la Bandari Pemba (LAN) pamoja na ununuzi wa **"iPad"** 13 bila ya kuzingatia thamani ya fedha (uchumi, uwekevu na ufanisi) kuhusiana na matumizi ya iPads hizo.

Aidha lengo lililokusudiwa la kuanzishwa kwa mfumo wa mawasiliano wa Shirika la Bandari "LAN "kisiwani Pemba halikufikiwa kutokana na kutokuwepo kwa vifaa vya TEHAMA vitakavyotumika katika mfumo huo ikiwemo kompyuta, n.k ambapo ikizingatiwa kiasi kikubwa cha fedha kimetumika katika mradi huo. Kwa hivyo, Shirika la Bandari Zanzibar limetumia gharama kubwa zaidi kuliko thamani halisi ya mradi huo na kuisababishia Serikali hasara.

Kutokuzingatia hali ya uchumi, ufanisi na thamani halisi ya fedha katika manunuzi ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa mali za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Bandari Zanzibar kuzingatia tija itakayopatikana kabla ya utekelezaji wa miradi. Mchanganuo wa manunuzi hayo pamoja na gharama zake ni kama inavyoonekana katika Jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 18: Manunuzi yaliyofanyika bila ya kuzingatia thamani ya fedha

Jina la Kampuni	Kiasi cha fedha kilichotumika (Tshs.)	Maelezo
PC Solution ltd	100,280,179.54	Supply of full iPads Pro 12.9
Zan IT Solutions Co.	488,640,000	Installation of LAN phase 3
Jumla	**588,920,179.54**	

5.1.3.3 Kutokukusanywa kwa shilingi 732,348,980.00 kutokana na tozo ya uhifadhi wa bidhaa Bandarini

Kifungu cha 57 (3) cha Sheria ya Usimamizi wa kodi ya forodha ya Afrika Mashariki ya mwaka 2004 kinataka bidhaa zinazouzwa kwa mnada wa hadhara au mkataba wa kibinafsi, kisha mapato yatajumuisha ushuru, gharama za mauzo, kodi na tozo zozote zinazodaiwa za ulinzi wa ghala, gharama za bandari na bidhaa na malipo mengine yoyote.

Katika ukaguzi wetu wa Shirika la Bandari Zanzibar nimebaini kwamba shirika limeshindwa kudai tozo mbalimbali za Bandari ikiwemo tozo za gharama za uhifadhi wa bidhaa bandarini kwa mizigo iliyopitiliza muda wa kisheria wa kuhifadhiwa katika maghala ya bandari na kupelekea bidhaa hizo kuuzwa kwa mnada na Mamlaka ya Mapato Tanzania (TRA) pasi na Shirika la Bandari kudai gharama za awali za bidhaa hizo baada ya kuuzwa.

Kutokudai gharama za awali za tozo za Bandari kwa bidhaa zilizopigwa mnada na Mamlaka ya Mapato Tanzania kumepelekea Shirika la Bandari kupoteza mapato ya tozo ya forodha kutokana na hifadhi ya bidhaa (Storage charge).

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Bandari Zanzibar kukaa pamoja na uongozi wa Mamlaka ya Mapato Tanzania (TRA) kwa lengo la kujadili na kukubaliana bidhaa yoyote itakayouzwa kwa njia ya mnada kuhakikisha tozo zote za bandari zinalipwa kabla ya bidhaa hizo kupewa mnunuzi ili kudhibiti upotevu wa mapato Serikalini. Mchanganuo wa tozo hizo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 19:Bidhaa zilizohifadhiwa Bandarini ambazo hazijalipiwa kodi

Tarehe	Jina la Meli	Idadi ya Kontena		Idadi ya Siku	Storage	Lifting	Whafrage	Jumla ya fedha	
		20fts	40fts					USD	TZS
26.09.2020	CONT SHIP VIE	-	2	90	14,400.00	80.00	300	14,780	34,333,940
18.11.2020		-	5	60	24,000.00	200.00	750	24,950	57,958,850
22.12.2020		-	1	30	2,400.00	40.00	150	2,590.00	6,016,570
14.1.2020		-	1	360	28,800.00	40.00	150	28,990.00	67,343,770
4.11.2020	SMILE LADY	-	1	70	5,600.00	40.00	150	5,790.00	13,450,170
15.12.2020		-	3	30	7,200.00	120.00	450	7,770.00	18,049,710
15.12.2020		-	1	30	2,400.00	40.00	150	2,590.00	6,016,570
8.12.2020	UBENA	-	1	20	1,600.00	40.00	150	1,790.00	4,158,170
20.5.2021	SZCEZEIN TRADER	1	7	150	84,000.00	280.00	1,050	85,330.00	198,221,590
4.6.2021	UBENA	1	8	140	89,600.00	320.00	1,200	91,120.00	211,671,760

18.11.2020	CONT SHIP VIE	1	-	90	3,600.00	20.00	100	3,720.00	8,641,560
22.12.2020		1	-	60	2,400.00	20.00	100	2,520.00	5,853,960
9.10.2020	ULANGA	1	-	80	3,200.00	20.00	100	3,320.00	7,712,360
15.11.2020		1	-	90	3,600.00	20.00	100	3,720.00	8,641,560
8.12.2020	UBENA	9	-	20	7,200.00	180.00	900	8,280.00	19,234,440
4.12.2020	ATTENOS	25	-	25	25,000.00	500.00	2,500	28,000.00	65,044,000
Jumla								**315,260.00**	**732,348,980**

5.1.3.4 Kutokufanyika kwa zoezi la utambuzi na uthibitisho wa mali za kudumu za Shirika shilingi 90,039,232,318.7

Shirika la Bandari Zanzibar lina wajibu wa kufanya zoezi la utambuzi na uthibitishaji wa mali za kudumu mara moja kila mwaka. Matokeo yataoanishwa na daftari la kumbukumbu za mali ya Shirika ambalo litawekwa ili kurekodi na kufuatilia mienendo ya mali zote za kudumu za Shirika.

Ukaguzi umebaini kwa mwaka wa fedha unaoishia tarehe 30 Juni 2021, Shirika la Bandari liliripoti mali za kudumu zenye thamani ya shilingi 90,039,232,318.7, dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokufanyika kwa zoezi la uhakiki na utambuzi wa mali za kudumu ili kuhakikisha miongoni mwa mali zilizopo na hali halisi ya ufanyaji kazi wa mali hizo.

Kukokufanyika kwa zoezi la uhakiki na utambuzi wa mali za kudumu za Shirika kunapelekea kukosekana kwa usahihi wa taarifa ya thamani ya mali za kudumu za Shirika katika hesabu za mwisho wa mwaka jambo ambalo linaweza kusababisha uwezekano mkubwa wa taarifa za hesabu za mwisho wa mwaka za Shirika kutokuonesha sura sahihi na halisi.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Bandari kuhakikisha unafanya zoezi la utambuzi na uhakiki wa mali za kudumu kila mwaka kwa mujibu wa utaratibu ili kuenda sambamba na zoezi la ufungaji wa hesabu za mwisho wa mwaka ambazo zitaonesha sura sahihi na halisi.

5.1.3.5 Mazingira yasiyoridhisha ya utendaji kazi katika chumba cha mawasiliano ya kuongozea meli cha Bandari Malindi

Katika ukaguzi wa shirika la Bandari uliofanyika imebainika kuwa chumba cha mawasiliano ya kuongozea vyombo vya baharini katika Bandari ya Malindi kinafanya kazi katika mazingira magumu kama ifuatavyo:-

- Kuna Redio mbili za VHF MARINE ambazo hazipo vizuri kwa ajili ya mawasiliano kati ya Opereta wa chumba cha mawasiliano na Meli inayoingia. Redio zilizopo ni za kizamani ambazo zina uwezo mdogo wa kiutendaji na ambazo hazina ufanisi katika kufanya mawasiliano ya masafa marefu ambapo kama ikitokezea tatizo,janga au uharibifu wa bahari hakutakuwa na uwezo wa kufanya mawasiliano kutokana na udhaifu wa mawimbi ya sauti ya vifaa hivyo kutokufika katika sehemu husika.
- Uwepo wa rada ambayo haifanyi kazi kwa muda mrefu na inahitaji ukarabati mkubwa au ununuzi wa rada mpya jambo ambalo linasababisha ugumu sana kwa watu wa mawasilano ya Bandari au waongozaji wa vyombo vya baharini kutambua (detect) vyombo vidogo kama vile mashua na jahazi vinavyopita maeneo ya mipaka ya Bandari hali inayopelekea kuhatarisha

usalama wa vyombo, maisha ya mabaharia pamoja na kushindwa kubaini vitendo vya Uharamia (Pirates) vinavyoweza kufanyika.

- Ukosefu wa mafunzo ya mara kwa mara ya usalama kwa watendaji wa chumba cha mawasiano ya Bandari katika kipengele cha usalama wa Bandari.
- Kukosekana kwa mazingira sahihi ya chumba cha mawasiliano ya kuongoza meli jambo ambalo linapelekea Waongozaji wa meli kupata taarifa kutoka kwa mabaharia wanaofanya kazi katika vyombo vya Tagi.
- Kutokuwaekea mazingira bora watendaji wa Chumba cha Mawasiliano ya Kuongozea Meli jambo ambalo linapelekea kupungua kwa ufanisi wa kazi na hatimae kupelekea kupungua kwa makusanyo ya mapato ya Shirika.

Kukosekana kwa vifaa vya kisasa vya kuongozea meli katika chumba cha mawasiliano kunapelekea ugumu wa kuhudumia Meli zilizopo masafa marefu na ya kati zinazohitaji kuingia Bandarini Zanzibar.

Aidha, kukosekana kwa vyombo vya kisasa vya mawasiliano ya Tehama kunahatarisha usalama wa Bandari na pia kukosekana kwa mafunzo sahihi ya mara kwa mara ya usalama kwa watendaji wa kitengo cha mwasiliano ya kuongozea Meli cha Bandari kunaweza kupelekea watendaji hao kushindwa kujilinda pindi madhara yanapotokea.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Bandari Zanzibar kuhakikisha kwamba unaboresha mazingira ya chumba cha mawasiliano ya kuongozea meli, kuimarisha maslahi ya watendaji wa kitengo cha mawasiliano ya kuongozea meli pamoja na uwepo wa vitendea kazi vya kisasa.

SHIRIKA LA BANDARI - PEMBA

5.1.3.6 Dosari zilizobainika katika mapokezi ya vitabu vya mapato

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika uwepo wa dosari za mapokezi ya vitabu vya mapato katika Shirika la Bandari Pemba ambapo dosari hizo ni kama zifuatazo:-

- Kutokujulikana idadi kamili ya vitabu vilivyopokelewa.
- Kukosekana kwa uthibitisho wa mapokezi (Delivery Order).

Kukosekana kwa taarifa kamili ya vitabu vilivyowasilishwa kutoka makao makuu ya Shirika la Bandari Zanzibar na kujulikana idadi halisi ya vitabu vilivyopokelewa kunatia shaka juu ya ukusanyaji wa mapato kuwa umeendana na vitabu halisi vilivyopokewa jambo ambalo linaweza kupelekea upotevu wa mapato kwa kutumia vitabu ambavyo havikupokelewa na kuorodheshwa katika daftari maalum la kuwekea kumbukumbu za vitabu vya ukusanyaji wa mapato (counter foil register).

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria ya Usimamizi wa Fedha za Umma nambari 12 ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Bandari – Pemba kuhakikisha kwamba mapokezi yote yanayofanyika yanatakiwa kufuata utaratibu ikiwemo kuweka rikodi katika vitabu vya uthibitisho wa mapokezi na kuwasilisha hati ya mapokezi (delivery Order).

5.1.3.7 Kukosekana kwa mapato yatokanayo na maegesho ya Meli na Tozo ya Mafuta shilingi 13,862,132.3

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Shirika la Bandari - Pemba linadai mapato yatokanayo na maegesho ya Meli (dockage) pamoja na mapato ya ardhia (wharfage) katika Bandari ya Wesha.

Ukaguzi umebaini kwamba kampuni ya GAPCO imetumia huduma ya Bandari kwa ajili ya Maegesho ya upakuzi wa mafuta kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 hawakuweza kulipia huduma zinazotolewa na Bandari ya Wesha yenye jumla ya shilingi 5,821,113.

Aidha, imebainika Shirika la Meli Zanzibar limetumia huduma zinazotolewa na Bandari ya Wesha kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 na kushindwa kulipia huduma hizo zenye thamani ya shilingi 8,041,019.3 jambo ambalo limepelekea kudhorotesha malengo ya Shirika waliyojipangia.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 29(3) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri Shirika la Bandari – Pemba kuhakikisha linafanya ufuatiliaji wa haraka kuhakikisha malipo hayo yanalipwa na kuweka Sera madhubuti ikiwemo kuweka adhabu (penalty) kwa kampuni, taasisi au shirika lolote litakaloshindwa kulipa malipo yake kwa wakati.

Mchanganuo wa mapato ya maegesho ya Meli na Tozo ya Mafuta yaliyokosekana ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 20 : Mapato yaliyokosekana yatokanayo na maegesho ya Meli na Tozo ya Mafuta

Nambari ya Ankara	Tarehe ya Ankara	Jina la mdaiwa	Jina la chombo	Kiasi cha mapato kinachodaiwa (Tshs.)
0594	31/08/2020	Zanzibar Shipping Corp	Mt. Ukombozi	430,227.76
0595	31/08/2020	Zanzibar Shipping Corp	Mt. Ukombozi II	523,543.36
0603	25/09/2020	Zanzibar Shipping Corp	Mt. Ukombozi	763,497.76
0610	21/10/2020	Zanzibar Shipping Corp	Mt. Ukombozi	811,107.76
0612	21/10/2020	Zanzibar Shipping Corp	Mt. Ukombozi	717,411.10
0615	30/10/2020	Zanzibar Shipping Corp	Mt. Ukombozi	739,692.76
0644	29/01/2021	Zanzibar Shipping Corp	Mt. Ukombozi	906,327.76
1661	02/03/2021	Zanzibar Shipping Corp	United spirit	763,497.76
1679	21/05/2021	Zanzibar Shipping Corp	Mt. Ukombozi	858,717.76
1682	25/05/2021	Zanzibar Shipping Corp	Mt. Ukombozi	763,497.76
1689	29/06/2021	Zanzibar Shipping Corp	Mt Ukombozi	763,497.76
Jumla Ndogo				**8,041,019.3**
Nambari ya Ankara	**Tarehe ya Ankara**	**Jina la mdaiwa**	**Tozo ya Mafuta**	**Kiasi cha mapato kinachodaiwa (Tshs.)**
1654	16/02/2021	GAPCO Zanzibar Ltd Pemba	Malipo ya Ardhia (Wharfage)	166,350

1660	02/03/2021	GAPCO Zanzibar Ltd Pemba	Malipo ya Ardhia (Wharfage)	1,178,610
1685	21/05/2021	GAPCO Zanzibar Ltd Pemba	Malipo ya Ardhia (Wharfage)	1,205,133
1681	25/05/2021	GAPCO Zanzibar Ltd Pemba	Malipo ya Ardhia (Wharfage)	896,703
1699	21/05/2021	GAPCO Zanzibar Ltd Pemba	Malipo ya Ardhia (Wharfage)	1,205,133
1688	29/06/2021	GAPCO Zanzibar Ltd Pemba	Malipo ya Ardhia (Wharfage)	1,169,184
Jumla Ndogo				**5,821,113.0**
Jumla Kuu				**13,862,132.3**

5.1.3.8 Upotevu wa mapato yatokanayo na tozo mbali mbali za Bandari shilingi 187,378,815.58

Shirika la Bandari tawi la Pemba lina wajibu wa kukusanya mapato kutoka katika vyanzo vyake mbali mbali vya bandari na maeneo mengineyo.

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Shirika la Bandari - Pemba limekusanya kupitia ankara za mapato yenye jumla ya shilingi **23,766,907.20** kutokana na tozo mbali mbali bandarini, dosari iliyobainika na ukaguzi ni kukosekana kwa taarifa za kumbukumbu katika daftari la mapato pamoja na kukosekana kwa uthibitisho wa mapato hayo kuwasilishwa benki jambo ambalo limetia shaka juu ya mapokezi ya mapato hayo.

Aidha, imebainika uwepo wa upotevu wa mapato yenye thamani ya shilingi **163,611,908.38** yanayotokana na tozo mbali mbali ambapo imebainika kutokurikodiwa katika daftari la mapato kwa baadhi ya mapato hayo na kukosekana kwa uthibitisho kwa baadhi ya mapato hayo kuwasilishwa benki hadi ukaguzi unakamilika, **Kiambatisho Nambari 1 Kinahusika.**

Kutokurikodiwa kwa mapato na kukosekana kwa uthibitisho wa mapokezi ya mapato hayo katika taarifa za benki ni kwenda kinyume na kifungu nambari 30(1)(2)(3) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Bandari – Pemba kuchukuwa hatua za kinidhamu kwa wale wote watakaobainika kufanya vitendo vya kusababisha upotevu wa mapato hayo.

5.1.3.9 Shirika kushindwa kufikia lengo la ukusanyaji mapato shilingi 1,538,540,289.53

Jumla ya shilingi 1,538,540,289.53 zilikadiriwa kukusanywa na Shirika la Bandari tawi la Pemba kwa mwaka wa fedha 2020/2021.

Ukaguzi umebaini kwamba makadirio haya ni makubwa ukilinganisha na makusanyo halisi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ambapo hadi kufikia 30 Juni 2021, jumla ya shilling 1,050,886,458.73 zilikusanywa sawa na asilimia 68.30 ya makadirio. Hali hii inaonyesha kuwepo kwa upungufu wa fedha za makusanyo zenye jumla ya shilingi 487,653,830.8 sawa na asilimia 31.6

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 32(1) (2) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Bandari – Pemba ni vyema kuwa na makadirio halisi ya mapato kulingana na uwezo wa shirika pamoja na vyanzo vya mapato walivyonavyo ili kuweza kufikia malengo yaliyowekwa ya shirika kwa mwaka husika.

5.1.3.10 Malipo kwa watoa huduma ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za umma shilingi 64,523,945.4

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(1) cha Sheria ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma kinaeleza kulingana na masharti ya sheria hii mtu, kampuni au taasisi haitawasilisha zabuni au vyenginevyo kushiriki katika manunuzi ya Umma isipokua chombo kiwe kimesajiliwa na Mamlaka ya Manunuzi.

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(2), zabuni kutoka kwa mtu, kampuni au chombo ambacho hakijasajiliwa haifai na hakitazingatiwa na taasisi ya ununuzi.

Ukaguzi umebaini kwamba Shirika la Bandari - Pemba limefanya manunuzi na watoa huduma mbali mbali ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya Zanzibar na kupelekea upotevu wa mapato ya Serikali.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na vifungu vya Sheria nilivyovinakili hapo juu vya Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Bandari – Pemba kufanya manunuzi kwa kuzingatia kanuni,sheria pamoja na miongozo mbali mbali iliyopo.

Mchanganuo wa watoa huduma ni kama inavyoonekana katika jadweli lifuatalo:-

Jadweli Nambari 21: Malipo kwa watoa huduma ambao hawakusajiliwa

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Alielipwa	Maelezo
17/07 01/07/2020	002337	3,023,400	Zanzibar Petroleum Ltd	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya Diesel na Petroli
35/07 17/07/2020	002355	821,318.40	Mohammed Amour Abdalla	Malipo ya fedha kwa ajili ya upelekaji wa maji
38/07 20/07/2020	002358	3,023,400	Zanzibar Petroleum Ltd	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya Diesel na Petroli
39/07 15/05/2020	002359	950,600	Mohammed Amour Abdalla	Malipo ya fedha kwa ajili ya kukodi kijiko na gari ya kubebea udongo
50/08 10/08/2020	002368	3,309,300	Zanzibar Petroleum Ltd	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya Diesel na Petroli

55/08 21/08/2020	002373	3,309,300	Zanzibar Petro-leum Ltd	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya Diesel na Petroli
56/8 21/08/2020	002374	1,200,000	Ahaabna restaurant	Malipo ya fedha kwa ajili ya chakula
93/09 10/09/2020	002403	3,453,000	Zanzibar Petroleum Ltd	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya Diesel na Petroli
112/09 18/09/2020	002417	821,318	Mohammed Amour Abdalla	Malipo ya fedha kwa ajili ya kupeleka maji
119/09 28/09/2020	002424	3,468,600	Zanzibar Petroleum Ltd	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya Diesel na Petroli
130/09 18/09/2020	002428	2,211,600	Ali Mohammed Khamis	Malipo ya fedha kwa ajili ya fundi kwa kazi ya ujenzi wa choo
137/10 12/10/2020	002433	1,500,000	Ahaabna Restaurant	Malipo ya fedha kwa ajili ya chakula
140/10 16/10/20	002436	4,624,800	Zanzibar Petroleum Ltd	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya Diesel na Petroli
155/10 16/10/2020	002447	4,500,000	Mbarouk Salim Ali	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya ujenzi
175/11 16/11/2020	002461	4,569,200	Zanzibar Petroleum Ltd	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya Diesel na Petroli
246/1 31/12/2020	002502	4,511,200	Zanzibar Petroleum Ltd	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya Diesel na Petroli
266/1 14/1/2021	002516	6,913,900	Hamad Said Bakar	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya ujenzi
270/1 18/1/2021	002520	817,516	Bai Sign Writer	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mabango ya kuandikia habari
311/02 19/02/2021	002548	475,300	Mustafa Mohammed Zahoro	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa chokaa
334/03 17/03/2021	002560	4,693,600	Zanzibar Petroleum Ltd	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya Diesel na Petroli
350/04 30/04/2021	002572	1,500,000	Ahaabna Restaurant	Malipo ya fedha kwa ajili ya chakula

381/04 16/04/2021	002590	821,318	Mohammed Amour Abdalla	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa maji
384/04 16/04/2021	002593	783,275	Ali Mohamed Khamis	Malipo ya fedha kwa ajili ya kazi ya ufundi
403/5 18/5/2021	002602	3,222,000	Zanzibar Petroleum Ltd	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya Diesel
Jumla		**64,523,945.4**		

5.1.3.11 Kukosekana kwa marejesho ya malipo ya masurufu shilingi 7,085,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya shilingi 7,085,000 zimelipwa kwa matumizi mbali mbali ya Shirika la Bandari Pemba kupitia malipo ya masurufu lakini marejesho ya masurufu hayo yamekosekana kwa ajili ya ukaguzi ili kuweza kuthibitisha uhalali wa malipo hayo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya Zanzibar nambari 12 ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Bandari – Pemba kufanya malipo kwa kuzingatia kanuni, sheria na miongozo ya fedha iliyopo. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 22: Marejesho ya malipo ya masurufu yaliyokosekana

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha Fedha kili-cholipwa (Tshs.)	Maelezo
41/07 24/07/2020	002361	3,150,000	Malipo ya fedha za imprest kwa kazi mbali mbali
43B/07 28/07/2020	002366	1,800,000	Malipo ya fedha za imprest kwa kazi mbali mbali
248/1 14/1/2021	002504	1,600,000	Malipo ya fedha za imprest kwa ajili ya kazi ya usafi
373/04 16/04/2021	002586	535,000	Malipo ya fedha za imprest kwa ajili ya kazi ya usafi
Jumla		**7,085,000**	

5.1.3.12 Malipo ya mishahara kwa wafanyakazi wasiokuwa na mikataba ya kazi shilingi 16,070,098.6

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya shilingi 16,070,098.6 zimelipwa kwa wafanyakazi wanne (4) wa muda wa Shirika la Bandari - Pemba lakini mikataba yao ya kazi imekosekana kwa ukaguzi.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 135(1) cha Kanuni ya Utumishi wa Umma ya mwaka 2014.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Bandari – Pemba kuhakikisha kwamba kama kutakuwa na ulazima wa kutumia watumishi wa kutwa ni vyema Mkuu wa Taasisi kuomba kibali kwa Tume ya Utumishi husika kwa lengo la kumjazisha mkataba mtumishi huyo.

Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 23: Malipo ya mishahara kwa wafanyakazi wasiokuwa na mikataba ya kazi

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha Fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
18/07 17/07/2020	002344	1,382,702	Shirika la Bandari tawi la Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya mishahara
61/08 21/08/2020	002375	1,444,159.60	Shirika la Bandari tawi la Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya mishahara
100/09 15/09/2020	002409	1,331,889	Shirika la Bandari tawi la Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya mishahara
143/10 16/10/2020	002437	1,439,432	Shirika la Bandari tawi la Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya mishahara
179/11 19/11/2020	002463	1,312,979.80	Shirika la Bandari tawi la Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya mishahara
217/12 16/12/2020	002484	1,373,247	Shirika la Bandari tawi la Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya mishahara
254/01 18/01/2021	002506	1,418,156	Shirika la Bandari tawi la Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya mishahara
300/02 19/02/2021	002537	1,295,252	Shirika la Bandari tawi la Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya mishahara
353/04 17/03/2021	002573	1,465,432	Shirika la Bandari tawi la Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya mishahara
372/04 16/04/2021	002580	1,229,072	Shirika la Bandari tawi la Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya mishahara
409/5	002604	1,143,982	Shirika la Bandari tawi la Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya mishahara
449/06 28/06/2021	002633	1,233,795.20	Shirika la Bandari tawi la Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya mishahara
Jumla		**16,070,098.6**		

5.1.3.13 Kukosekana kwa Mpango wa Manunuzi wa Mwaka

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Shirika la Bandari - Pemba linafanya manunuzi ya vitu na huduma mbali mbali lakini hakuna mpango wa manunuzi ambao ni muhimu katika kutoa muelekeo wa mpango mzima wa manunuzi wa ofisi.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 29(e) cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Bandari – Pemba kuhakikisha kwamba unaandaa na kuutumia mpango wake wa manunuzi na kuacha kutegemea mpango wa manunuzi uliopo Ofisi Kuu jambo ambalo linapelekea kutokuonesha muelekeo wa matumizi na bajeti kwa manunuzi yaliyofanywa.

5.1.3.14 Uwepo wa uchakavu wa mali za kudumu kwa muda mrefu.

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Shirika la Bandari - Pemba inamiliki mali aina ya Crane iliyosajiliwa kwa nambari ya utambulisho ZPC/PBA/UF/CR/01 pamoja na gari Nissan SLS 150A ambazo zimekaa kwa muda mrefu bila ya kufanyiwa matengenezo au kuchukuliwa hatua za kuuzwa mali chakavu jambo ambalo linapelekea kuendelea kuchakaa kwa mali hizo na huwenda ikapelekea kukosekana kwa mapato ya Serikali pale itakapochukuwa jitihada za kuondoa mali chakavu kutokana na kuchelewa kuchukuwa maamuzi hayo.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Bandari – Pemba kuchukuwa jitihada za makusudi katika kuzifanyia matengenezo mali hizo au kuziuza kwa lengo la upatikanaji wa mapato.

5.1.3.15 Uendeshwaji wa nyumba ya wageni kwa hasara

Shirika la Bandari - Pemba linamiliki nyumba kwa ajili ya kulala wageni (BOMANI GUEST HOUSE) iliopo Wete Pemba.

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba nyumba hio inaendeshwa kwa hasara kubwa ukilinganisha na mapato yanayokusanywa ambapo hadi kufikia 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 7,672,802.12 zimekusanywa kutokana na huduma ya malazi wakati jumla ya shilingi 9,390,000 zimetumika kwa ajili ya gharama za uendeshaji kwa mwaka wa fedha 2020/2021.

Kuendelea kuitumia nyumba hio kwa kutoa huduma ya malazi kwa wageni ni kuitia Serikali hasara kwa kutokupatikana kwa faida.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Bandari – Pemba kwa vile imebainika kila mwaka kuendelea kupata hasara itokanayo na uendeshaji wa Nyumba ya Kulala Wageni hiyo ni vyema shirika kuchukuwa jitihada za kumtafuta muekezaji ambae ataweza kuendesha biashara hiyo au kuamua kuiuza kuliko kuendelea kuingia hasara mwaka hadi mwaka.

5.1.4 SHIRIKA LA MELI NA UWAKALA ZANZIBAR

Ukaguzi wa hesabu katika Shirika la Meli na Uwakala Zanzibar kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa kufuata sheria, kanuni na taratibu za ukaguzi wa hesabu. Matokeo ya kazi hii yanatokana na ukaguzi wa kumbukumbu za hesabu za Shughuli za Shirika la Meli na Uwakala Zanzibar pamoja na mfumo wa tathmini ya udhibiti wa ndani (Internal Control) ambao unahitaji uangalifu wa uongozi wa Shirika.

Taarifa ya Mapato

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 Shirika la Meli na Uwakala Zanzibar limefanikiwa kupata mapato yenye jumla ya shilingi 14,871,666,348.53 kutokana na vyanzo vyake mbalimbali

vya makusanyo ukilinganisha na makusanyo ya shilingi 16,023,029,495.94 yalipatikana kwa mwaka wa fedha 2019/2020 ambapo kumekuwa na upungufu wa mapato ya shilingi 1,151,363,147.41 sawa na asilimia 7.2 ya upungufu.

Taarifa ya Matumizi

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 Shirika la Meli Zanzibar limefanikiwa kutumia jumla ya shilingi 14,489,592,074.17 kwa kazi za kawaida na maendeleo ukilinganisha na matumizi ya shilingi 16,903,525,233.17 ya mwaka wa fedha 2019/2020 kukiwa na upungufu wa matumizi ya shilingi 2,413,933,159.00 sawa na asilimia 14.3 ya upungufu.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.1.4.1 Madeni ya muda mrefu shilingi 525,840,556.28

Katika mwaka wa fedha 2020/2021 ukaguzi umebaini kuwa Shirika la Meli na Uwakala Zanzibar linadai jumla ya shilingi 525,840,556.28 kutokana na huduma mbalimbali ilizozitoa kwa taasisi tofauti. Madeni haya hayajalipwa kwa muda mrefu mno na kutia shaka juu ya kurejeshwa na kupatikana kwa fedha hizo katika Shirika.

Kutokukusanywa kwa fedha hizo zinazodaiwa na shirika kumeathiri utekelezaji wa majukumu ya kila siku ya Shirika ambapo fedha hizo zingeweza kutumika kugharamia shughuli za Shirika la Meli Zanzibar na kupelekea fedha hizo kuwa katika mikono ya taasisi nyengine pasi na matarajio ya kurejeshwa . Kwa ujumla, madeni ya muda mrefu ambayo hayajalipwa yanaweza hatimaye kuwa yasiyoweza kurejeshwa na kusababisha Shirika kupoteza mapato yake muhimu.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Meli na Uwakala Zanzibar kuongeza jitihada za kufuatilia madeni pamoja na kuandaa sera ya usimamizi na ukusanyaji wa madeni ikiwemo kutoza tozo ya adhabu kwa taasisi au kampuni yoyote itakayoshindwa kulipa madeni kwa wakati. Mchanganuo wa madeni hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 24 : Orodha ya wadaiwa wa muda mrefu wa Shirika la Meli

Orodha ya Wadaiwa	Kiasi cha deni kwa mwaka 2021 (Tshs.)	Kiasi cha deni kwa mwaka 2020 (Tshs.)
BGP Internation Ltd	21,970,763.24	21,970,763.24
C/O Eurobulk Ltd	6,680,058.00	6,680,058.00
DA-Desk FZ-Llc.	6,953,253.63	6,953,253.63
Intellian Bv Sheffield	1,060,270.00	1,060,270.00
Marshad Shipping Ltd	1,099,195.20	1,099,195.20
Ministry of Infrastructure	1,500,000.00	1,500,000.00
PIL.	1,702,324.92	1,702,324.92
Sea Blue Navigation	7,877,311.03	7,877,311.03
Rais Shipping Services	9,476,092.86	9,476,092.86
Seven Seas Marine Servicess Ltd	4,499,980.11	4,499,980.11
Thanda Malta Ltd	7,914,779.25	7,914,779.25

Turkey Petroleum Ltd	8,809,800.35	8,809,800.35
W General Trading LLC	54,437,881.15	54,437,881.15
Lamu Shipping Limited	66,513.63	66,513.63
ZSTC Agency	2,689,767.66	2,689,767.66
Jumla Ndogo	**136,737,991.03**	**136,737,991.03**
Trade And Other Receivables		
Bamanga	11,503,200.00	11,503,200.00
Baraza la Mapinduzi	1,360,000.00	1,360,000.00
BOPAR	3,206,000.00	3,206,000.00
Faim Travel	98,170,845.25	98,170,845.25
Juma Shaaban (Kinyonga)	13,667,600.00	13,667,600.00
Katibu Mkuu Ofisi ya Rais	2,900,000.00	2,900,000.00
Katibu Mkuu Wizara ya Mawasiliano	5,500,000.00	5,000,000.00
Mahakama Kuu Zanzibar	2,184,000.00	2,184,000.00
Naibu Katibu Mkuu CCM	1,015,000.00	1,015,000.00
Ofisi ya Tume ya Uchaguzi	1,200,000.00	1,200,000.00
PBZ Zanzibar	8,000,000.00	8,000,000.00
Shirika la Bima	1,500,000.00	1,500,000.00
Shirika la Bandari	600,000.00	600,000.00
Tume ya Uchaguzi	800,000.00	800,000.00
Wizara ya Elimu	10,640,000.00	10,640,000.00
Wizara ya Mawasiliano	4,950,000.00	4,950,000.00
Z.S.T.C	3,992,490.00	3,992,490.00
Zanzibar Football Association	4,294,000.00	4,294,000.00
ZBC	972,000.00	972,000.00
Zubeir Abdalla	16,217,000.00	16,217,600.00
ZURA	182,960,000.00	182,960,000.00
Tembo House Hotel	13,470,430.00	13,470,430.00
Jumla Ndogo	**389,102,565.25**	**388,603,165.25**
Jumla Kuu	**525,840,556.28**	**525,341,156.28**

5.1.4.2 Kuwepo kwa mali za kudumu zilizoshuka thamani katika daftari la kutunzia mali za kudumu.

Kulingana na sera ya uhasibu ya Shirika la Meli na Uwakala Zanzibar kuhusu uchakavu wa mali za kudumu , Magari yanashuka thamani kwa njia ya moja kwa moja ya uchakavu kwa muda wa miaka 4 (25% kwa mwaka). Shirika linatakiwa kufanya tathmini ya uchakavu huo na kuona kama kuna viashiria vya mali za kudumu kushuka thamani)

Wakati wa ukaguzi wa daftari la mali, ukaguzi umebaini kuwepo kwa magari ambayo yamepungua thamani yake bila kufanyiwa uthamini au kuondoshwa katika daftari hilo.

Aidha sera ya usimamizi wa mali haikuzingatiwa na tija inayopatikana kutokana na matumizi ya mali hizo haiendani na hali ya uchakavu wa mali.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Meli na Uwakala Zanzibar kutathmini upya mali pamoja na kufanyia mabadiliko ya mara kwa mara ya sera ya usimamizi wa mali ili kuona kama kuna viashiria vya mali za kudumu kushuka thamani au kuziondosha mali hizo kwa njia ya kuziuza. Mchanganuo wa mali zilizoshuka thamani ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 25 : Orodha ya Mali zilizoshuka thamani katika Shirika la Meli na Uwakala Zanzibar

Nambari ya Usajili	Aina ya Chombo	Tarehe ya manunuzi	Hali ya Chombo
SLS 161A	Toyota Bus, Coaster 29 passengers, yellow	28-Feb-14	Inaridhisha
SLS 127B	Toyota Dyna, 300kg, P/UP, White, 3tons	28-Feb-14	Nzuri
SLS 174A	Tata XENON, Double Cabins 4 x4, P/UP, Marron	28-Feb-14	Nzuri
SLS 208 A	Toyota Hiace, Van, colour-Beige	29-May-15	Nzuri sana
SLS 186 A	Toyota Hilux, P/UP, White	20-Aug-14	Nzuri Sana

5.1.4.3 Ukiukwaji wa viwango vya kimataifa vya uandaaji wa hesabu IAS 36 juu ya kushuka kwa thamani ya mali za kudumu

Kwa mujibu wa viwango vya kimataifa vya uandaaji wa hesabu IAS 36, thamani ya mali za kudumu katika taarifa za fedha hazitakiwi kuwa kubwa zaidi ya bei halisi ya sokoni. Miongozo ya kihasibu inazitaka taasisi kufanya tathmini ya mara kwa mara juu ya thamani halisi ya mali za kudumu zilizopo katika taarifa za fedha.

Katika kupitia thamani ya meli zinazomilikiwa na Shirika la Meli na Uwakala Zanzibar ukaguzi umebaini thamani halisi ya meli ya Ukombozi I iliyoripotiwa katika taarifa za hesabu za mwisho wa mwaka za shirika ni shilingi 2,825,612,255, meli ya MV. Mapinduzi II shilingi 49,864,938,820.5 pamoja na meli ya MV. Maendeleo shilingi 1,104,882,536 jambo ambalo imebainika kuwa thamani ya meli hizo inayoonekana katika vitabu ni kubwa sana ukilinganisha na thamani halisi ya meli hizo ikiwa zitawekwa sokoni. Hali hii imesababishwa na kutokufanyiwa tathmini ya thamani ya meli hizo kwa muda mrefu na kupelekea kukosekana kwa uhalisia wa thamani halisi ya meli jambo ambalo linaweza kupelekea ugumu wa maamuzi ya Serikali kujuwa thamani halisi ya fedha pindi patakapochukuliwa maamuzi ya kuuzwa, aidha kukosekana kwa kufanyiwa tathmini ya thamani halisi ya meli hizo kunaweza kujitokeza kuathiri uhalisia wa taarifa za hesabu.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Meli na Uwakala Zanzibar kuzifanyia tathmini meli hizi ili kuweza kukizi matakwa ya viwango vya kimataifa vya uandaaji wa hesabu na kupelekea hesabu hizo kuonesha uhalisia.

5.1.4.4 Mwenendo wa hali ya Meli ya MV. Mapinduzi II na MV. Mkombozi I

Kufuatia maamuzi ya Serikali ya kutaka kuziuza Meli ya MV. Mapinduzi II na MV. Mkombozi I imebainika kwa muda mrefu meli hizo bado zipo nangani na hazifanyi kazi, ukaguzi unatia shaka juu ya upatikanaji wa ubora kutokana na kuwepo kwa uwezekano mkubwa wa meli hizo kuanza kuathirika kidogo kidogo kutokana maji ya chumvi jambo ambalo linaweza kupelekea meli hizo kutoboka na kuzama bila ya kubainika athari iliyokuwepo ambapo itapelekea kukosekana kwa tija iliyokusudiwa na kukwamisha malengo ya Serikali ya kutaka kuziuza Meli hizo.

Ukaguzi unashauri ni vyema Serikali kufikiria njia mbadala ya kuzinusuru meli hizo kuendelea kuathirika na maji chumvi na hatimae kupelekea kutoboka na kuzama wakati zikisubiri maamuzi ya kuziuza Meli hizo ambapo zikiendelea kukaa kwa muda mrefu kunaweza kujitokeza kwa madhara ambayo yatapelekea kusababisha hasara kwa Serikali.

5.1.5 SHIRIKA LA BIASHARA LA TAIFA (ZSTC)

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umebainisha taarifa ya michango ya vyanzo vya mapato vya Shirika la Biashara la Taifa Zanzibar , utendaji wa mwaka kwa kila chanzo cha mapato katika Shirika la Biashara la Taifa Zanzibar pamoja na kubainisha dosari za kiutendaji zilizojitokeza wakati wa ukaguzi na kubainisha njia za utatuzi wa dosari hizo.

Taarifa ya Mapato

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 Shirika la Biashara la Taifa limefanikiwa kupata mapato ya kiasi cha shilingi 11,217,241,926.50 kutokana na vyanzo vyake mbalimbali vya makusanyo ukilinganisha na makusanyo ya shilingi 56,795,231,494.32 kwa mwaka wa fedha 2019/2020 kukiwa na upungufu wa shilingi 45,577,989,567.82 sawa na asilimia 80 ya upungufu.

Taarifa ya Matumizi

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 Shirika la Biashara la Taifa limefanikiwa kutumia jumla ya shilingi 19,689,792,054.86 kwa kugharamia gharama za mauzo ,kazi za kawaida na maendeleo ukilinganisha na matumizi ya shilingi 84,638,754,140.61 ya mwaka wa fedha 2019/2020 kukiwa na tofauti ya matumizi ya shilingi 64,948,962,085.75 sawa na asilimia 76.7 ya matumizi.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.1.5.1 Kutokufanyiwa maboresho kwa Daftari la mali za kudumu la Shirika la ZSTC

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa daftari la mali za Kudumu la Shirika la Biashara la Taifa halikufanyiwa maboresho ya mara kwa mara ya kuingiza taarifa za mali na thamani za mali za kudumu zilizonunuliwa katika mwaka wa fedha unaoishia tarehe 30 Juni, 2021 pamoja na taarifa za mali zilizouzwa kuchelewa kuondoshwa katika daftari la mali kwa wakati. Aidha ukaguzi umebani kwamba Shirika la Biashara la Taifa halikuwa na fursa ya kuingia moja kwa moja katika mfumo wa uwekaji wa taarifa za mali za kudumu unaosimamiwa na Idara ya Uhakiki mali.

Kutokufanyiwa maboresho ya taarifa za mali za kudumu za Shirika mara kwa mara kunapelekea kuendelea kukwaza uandaaji wa taarifa za kifedha ambazo zinakidhi viwango vya kimataifa vya uandaaji wa hesabu. Kukosekana kwa fursa ya kuingia moja kwa moja katika mfumo wa uwekaji wa taarifa za mali za kudumu kunadhorotesha uboreshaji wa taarifa za mali pamoja na kuchelewa kwa zoezi la ufungaji wa hesabu.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na matakwa ya kifungu cha 29(2) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Shirika la Biashara la Taifa kuboresha taarifa za mali katika daftari la mali za kudumu kwa kusimamia pamoja na kufuatilia taarifa zinazohusiana na mali zote za Shirika ili kuenda sambamba na matarajio ya Serikali katika mifumo ya ufungaji wa mahesabu na uwekaji wa kumbukumbu mzuri za mali za Serikali kwa mujibu wa Sheria, Kanuni pamoja na miongozo mengine iliyopo.

5.1.5.2 Kukosekana kwa Sera ya Usimamizi wa mali za kudumu

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa Shirika la Biashara la Taifa (ZSTC) limeshindwa kuanzisha na kutumia sera ya usimamizi wa mali za kudumu kwa ajili ya usimamizi na kudhibiti mali za Shirika ambapo kukosekana kwa sera hiyo kuna athiri utaratibu mzima wa usimamizi wa mali za kudumu.

Aidha, kutokana na ukuaji wa uhitaji wa mali za kudumu na mitambo ya kuzalishia mafuta ya mimea kwa Shirika, uwepo wa sera ya usimamizi wa mali unahitajika kuanzishwa ili mali husika zifuatiliwe mara kwa mara kwa madhumuni ya udhibiti na kufanya maamuzi.

Kukosekana kwa sera ya usimamizi wa mali za kuduma kunaweza kupelekea kutokusimamiwa kwa mali za kudumu ipasavyo pamoja na kutolewa kwa maamuzi yasio sahihi katika utumiaji wa mali hizo ambapo ni kwenda kinyume na Sheria, Kanuni pamoja na miongozo mbali mbali iliyopo.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Biashara la Taifa (ZSTC) kuhakikisha unandaa sera ya usimamizi wa mali na kufanya tathmini ya kina juu ya umuhimu wa mfumo wa kudhibiti mali ili kurahisisha ufuatiliaji wa gharama za manunuzi ya mali, na gharama za matengenezo.

SHIRIKA LA BIASHARA LA TAIFA (ZSTC) - PEMBA

5.1.5.3 Hati za malipo zenye vielelezo pungufu shilingi 69,248,145

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwepo kwa jumla ya shilingi 69,248,145 ambazo zimelipwa kwa matumizi mbali mbali ya Shirika la Biashara la Taifa - Pemba lakini baadhi vielelezo vya matumizi husika havikuambatanishwa katika hati za malipo ili kuweza kuthibitisha uhalali wa malipo hayo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Biashara la Taifa – Pemba kuhakikisha malipo yote yanayofanyika yanaambatanishwa na vielelezo halisi ili kuthibitisha uhalali wa malipo hayo. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 26: Hati za malipo zenye vielelezo pungufu

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha Fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
SP00282/2020 21/07/2020	679247	556,800	Chasasa Service Station	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya Diesel.
SP00283/2020 21/07/2020	679248	3,712,000	Chasasa Service Station	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya Diesel.
SP00789/2020 10/08/2020	679268	720,000	Chake Chake Hotel	Malipo ya fedha kwa ajili ya kukaa hotelini
SP01101/2020 25/8/2020	679272	5,735,000	Chasasa Services Station	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya Diesel.
SP01113/2020 25/8/2020	679474	3,712,000	Zanzibar Petroleum Ltd	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya Diesel na Petrol.
SP01767/2020 09/10/2020	679362	313,600	Fairsale Hardware	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mpira wa maji.
SP01991 04/11/2020	679404	6,470,200	Chasasa Services Station	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya Diesel na Petrol.
SP02170 13/11/2020	679432	4,250,000	ZSTC – Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya fidia kwa wakulima.
SP02225 26/11/2020	679437	950,000	ZSTC – Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya fidia kwa wakulima.
SP00020/2020 13/01/2021	679456	3,640,000	Chasasa Service Station	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya diesel.
SP00021/2020 13/01/2021	679457	1,484,100	Masoud Abrahmani Masoud	Malipo ya fedha ya kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya ujenzi.
SP00095 04/02/2021	679465	2,770,000	Chasasa Services Station	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya diesel.
SP00293/2021 09/03/2021	679489	1,960,000	Chasasa Service Station	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya diesel.
SP00353/2021 010/4/2021	679492	1,063,700	Chasasa Service Station	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya diesel.
SP00599/2021	679505	2,245,100	Chasasa Service Station	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya diesel.
SP00600/2021 10/05/2021	679506	212,400	Bakari Petrol Station	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya diesel.
SP00710/2021 27/05/2021	679509	866,000	Chasasa Service Station	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya diesel.
SP00785/2021 04/06/2021	679512	22,900,000	ZSTC Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya kuwalipa fidia wakulima.

SP00922/2021 22/06/2021	679515	1,593,000	Chasasa Service Station	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya diesel.
SP00932/2020 23/06/2021	679516	1,645,045	Chasasa Service Station	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya diesel.
SP00933/2021 23/06/2021	679517	2,449,200	Zanzibar Petroleum Ltd	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya diesel.
Jumla		**69,248,145**		

5.1.5.4 Malipo ya mishahara kwa wafanyakazi wasiokuwa na mikataba ya kazi shilingi 25,021,180

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya shilingi 25,021,180 zimelipwa kwa wafanyakazi wa muda wa Shirika la Biashara la Taifa - Pemba lakini mikataba yao ya kazi imekosekana kwa ukaguzi.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 135(1) cha Kanuni ya Utumishi wa Umma ya mwaka 2014.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Biashara la Taifa – Pemba kuhakikisha kwamba kama kutakuwa na ulazima wa kutumia watumishi wa kutwa ni vyema Mkuu wa Taasisi kuomba kibali kwa Tume ya Utumishi husika kwa lengo la kumjazisha mkataba mtumishi huyo.Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 27: Malipo ya mishahara kwa wafanyakazi wasiokuwa na mikataba ya kazi

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha Fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
SP00502/2020 29/07/2020	679253	2,721,650	ZSTC Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya mishahara
SP01233/2020 04/09/2020	679277	2,742,990	ZSTC – Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya mishahara.
SP01758/2020 08/10/2020	679359	2,718,240	ZSTC – Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya mishahara
SP01996 04/11/2020	679407	2,319,430	ZSTC – Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya mishahara
SP02310 10/12/2020	679449	2,664,595	ZSTC – Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya mishahara
SP00097 04/02/2021	679467	2,478,460	ZSTC – Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya mishahara
SP00181 15/02/2021	679478	2,050,815	ZSTC – Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya mishahara
SP00579 /2021 04/05/2021	679499	2,419,780	ZSTC – Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya mishahara

SP00585 /2021 06/05/2021	679501	2,534,500	ZSTC – Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya mishahara
SP00588 /2021 06/05/2021	679503	2,370,720	ZSTC – Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya mishahara
Jumla		**25,021,180**		

5.1.5.5 Bidhaa ambazo hazikurikodiwa katika daftari la ghalani shilingi 21,251,268

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa jumla ya shilingi 21,251,268 zimetumika kwa ajili ya ununuzi wa bidhaa mbali mbali kwa matumizi ya Shirika la Biashara la Taifa - Pemba lakini bidhaa hizo hazikurikodiwa katika madaftari ya ghalani ili kuweza kuthibitisha uhalali wa mapokezi pamoja na matumizi ya bidhaa hizo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Biashara la Taifa – Pemba kuhakikisha bidhaa zote zinazonunuliwa zinaingizwa katika daftari la kumbukumbu kabla ya kuanza kutumika kwa mujibu wa utaratibu ili kuepusha kujitokeza kwa matumizi yasiyoeleweka na kupelekea upotevu wa fedha za umma.

Mchanganuo wa bidhaa hizo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 28: Bidhaa ambazo hazikurikodiwa katika daftari la ghalani

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha Fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
SP01252/ 2020	679287	2,887,500	Bakar Petrol Station	Ununuzi wa mafuta ya diesel lita 1500.
SP01253/ 2020	679288	4,211,000	Chasasa Service Station	Ununuzi wa mafuta diesel lita 1600 na petroli lita 600.
SP01554/2020 25/9/2020	679317	4,815,500	Zanzibar Petroleum Ltd	Ununuzi wa mafuta ya diesel lita 2000 na petrol lita 500.
SP01556/2020 25/9/2020	679319	2,703,400	Zanzibar Petroleum Ltd	Ununuzi wa mafuta ya diesel lita 1400.
SP01555/2020 25/9/2020	679318	2,323,250	ZSTC – Pemba	Ununuzi wa mafuta ya diesel lita 750.
SP00283/2020 01/10/2020	679339	5,791,000	ZSTC Pemba	Ununuzi wa mafuta ya diesel lita 1000.
SP01767/2020 09/10/2020	679362	313,600	Fairsale Hardware	Ununuzi wa roli 2 za mpira wa maji.
SP01775/2020 13/10/2020	679367	1,901,000	Chasas Service Station	Ununuzi wa mafuta ya diesel lita 1000.
SP00180/2021 15/02/2021	679477	580,000	ZSTC Pemba	Ununuzi wa paipu 4 za maji.

SP00184/2021 15/02/2021	679481	323,400	Mohammed Khalfan Adeyyoum	Ununuzi wa godoro moja la 6x6.
SP00353 /2021 01/04/2021	679492	1,063,700	Chasasa Service Station	Ununuzi wa mafuta ya petrol lita 550.
SP00611 /2021 17/05/2021	679507	694,918	Chasasa Service Station	Ununuzi wa mafuta ya Petrol lita 343.
SP00710 /2021 27/5/2021	679509	866,000	Chasasa Service Station	Ununuzi wa mafuta ya Petrol lita 400.
Jumla		**21,251,268**		

5.1.5.6 Kukosekana kwa mapato yatokanayo na malimbikizo ya madeni ya wakulima wa karafuu shilingi 7,005,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Shirika la Biashara la Taifa (ZSTC) –Pemba linadai madeni ya muda mrefu kwa wakulima wa karafuu yenye jumla ya shilingi 7,005,000 kwa ajili ya mikopo ya wakulima wa zao la karafuu.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na makubalioano katika mikataba ya ukopeshaji uliofanyika. Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Biashara la Taifa (ZSTC) – Pemba kuhakikisha linafanya ufuatiliaji wa haraka wa urejeshwaji wa mikopo hiyo kwa lengo la kuweza kuwapatia wakulima wengine kwa mujibu wa utaratibu uliopo.

Mchanganuo wa mapato yatokanayo na malimbikizo ya madeni ya wakulima wa karafuu kwa mujibu wa kila Wilaya ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 29: Mapato yatokanayo na malimbikizo ya madeni ya wakulima wa karafuu kwa kila Wilaya.

Mwaka	Wilaya	Kiasi cha fedha kinachodaiwa (Tshs.)
2011/2012	Chakechake	3,850,000
2013/2014	Wete	400,000
	Micheweni	210,000
	Mkoani	1,800,000
2016/2017	Chakechake	200,000
2017/2018	Wete	545,000
Jumla		**7,005,000**

5.1.6 KIWANDA CHA MAFUTA YA MAKONYO NA ARKI ZA MIMEA - PEMBA

5.1.6.1 Malipo ya mishahara kwa wafanyakazi wasiokuwa na mikataba ya kazi shilingi 68,986,259

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya shilingi 68,986,259 zimelipwa kwa wafanyakazi wa Kiwanda cha Makonyo na Arki za Mimea - Pemba lakini mikataba yao ya kazi imekosekana kwa ukaguzi.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 135(1) cha Kanuni ya Utumishi wa Umma ya mwaka 2014.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Kiwanda cha Makonyo na Arki za Mimea - Pemba kuhakikisha kwamba kama kutakuwa na ulazima wa kutumia watumishi wa kutwa ni vyema Mkuu wa Taasisi kuomba kibali kwa Tume ya Utumishi husika kwa lengo la kumjazisha mkataba mtumishi huyo.

Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 30: Malipo ya mishahara kwa wafanyakazi wasiokuwa na mikataba ya kazi

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha Fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
SP00511/2020 30/07/2020	005190	8,039,859	Kiwanda cha Makonyo	Malipo ya fedha kwa ajili ya mishahara.
SP01719/2020	005265	11,714,400	Kiwanda cha Makonyo	Malipo ya fedha kwa ajili ya mishahara.
SP01886/2020 25/10/2020	005278	12,257,000	Kiwanda cha Makonyo	Malipo ya fedha kwa ajili ya mishahara
SP02337/2020 15/12/2020	005296	6,451,500	Kiwanda cha Makonyo	Malipo ya fedha kwa ajili ya mishahara
SP00049/2021 25/01/2021	005321	9,086,500	Kiwanda cha Makonyo	Malipo ya fedha kwa ajili ya mishahara
SP00190/2021 16/02/2021	005333	6,791,500	Kiwanda cha Makonyo	Malipo ya fedha kwa ajili ya mishahara
SP00473 20/4/2021	005383	6,995,500	Kiwanda Cha Makonyo	Malipo ya fedha kwa ajili ya mishahara
SP00505 22/4/2021	005384	7,650,000	Kiwanda Cha Makonyo	Malipo ya fedha kwa ajili ya mishahara
Jumla		**68,986,259**		

5.1.7 SHIRIKA LA UTANGAZAJI ZANZIBAR (ZBC)

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umebainisha taarifa ya michango ya vyanzo vya mapato vya Shirika la Utangazaji Zanzibar , utendaji wa mwaka kwa kila chanzo cha mapato katika Shirika la Utangazaji Zanzibar pamoja na kubainisha dosari za kiutendaji zilizojitokeza wakati wa ukaguzi na kubainisha njia za utatuzi wa dosari hizo.

Taarifa ya Mapato

Shirika la Utangazaji Zanzibar (ZBC) lilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 1,000,000,000 katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 kutoka vyanzo vyake mbalimbali vya ndani, na shilingi 3,757,800,000 ikiwa ni ruzuku kutoka Serikalini.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 866,238,835 zilipatikana kutoka vianzio mbali mbali vya ndani sawa na asilimia 86.6 ya makadirio na shilingi 2,693,443,979 ikiwa ni ruzuku kutoka Serikalini sawa na asilimia 71.6 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Shirika la Utangazaji Zanzibar (ZBC) lilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 4,757,800,000 kwa mwaka wa fedha 2020/2021. Hadi kufikia tarehe 30 Juni 2021 jumla ya shilingi 4,053,239,479 ziliingizwa na kutumika ambazo ni sawa na asilimia 85.2 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.1.7.1 Kukosekana kwa ufanisi katika kuongeza wigo wa ukusanyaji wa mapato kwa Shirika la Utangazaji Zanzibar.

Kwa mujibu wa kipengele namba 6.1 cha mkataba wa makubaliano baina ya Kampuni ya Azam Media na Shirika la Utangazaji Zanzibar kinaeleza kuwa mapato ya matangazo yanayotokana na maudhui yoyote yanayoletwa na mojawapo wa wahusika wa pande mbili za mkataba yatagawanywa kwa utaratibu wa asilimia hamsini kwa hamsini.

Ukaguzi umebaini kwamba kwa kipindi chote tangu kuingia kwa mkataba wa makubaliano baina ya Azam Media na ZBC, Shirika la utangazaji Zanzibar halikuweza kuandaa kipindi na kurusha maudhui katika Chaneli ya ZBC 2 hivyo basi kumepelekea Shirika la Utangazaji Zanzibar kukosa fursa ya kuongeza wigo wa mapato kwa kipindi chote tangu kusainiwa kwa mkataba wa makubaliano.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Utangazaji Zanzibar kuongeza ubunifu wa uzalishaji wa vipindi bora na kurusha maudhui katika chaneli ya ZBC2 ili kuongeza wigo wa wadhamini wa vipindi na kupelekea kuongezeka kwa mapato kwa Shirika.

5.1.7.2 Kutokukatiwa Bima Kwa Vyombo vya moto vya Shirika la Utangazaji Zanzibar

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 katika Shirika la Utangazaji Zanzibar tumepitia nyaraka mbalimbali za vyombo vya usafiri vya Shirika la utangazaji Zanzibar na kubaini kwamba vyombo vya usafiri vya Shirika havikukatiwa bima ya vyombo vya moto hali inayoweza kupelekea Shirika kuingia katika hasara endapo kutatokea ajali zisizotarajiwa.

Kutokana na kukosekana kwa bima ya vyombo vya usafiri, Shirika la Utangazaji Zanzibar liko katika hatari ya kuingia katika hasara endapo kutatokea majanga yasiyotarajiwa.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Utangazaji Zanzibar kuhakikisha kuwa unakatia bima vyombo vyake vyote vya moto ikiwemo magari na vyombo visivyokuwa vya moto ikiwemo studio ili kupunguza gharama kubwa pindi itakapotokea ajali. Mchanganuo wa magari ambayo hayakuwekewa Bima na Shirika ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 31 : Magari yanayotumika ambayo hayajakatiwa bima na ZBC

Namba	Aina ya Gari	Nambari ya Gari
	SUZUKI ESCUDO	SMZ 1051A
	SUZUKI ESCUDO	SMZ 1053A

	RAVA4	SMSZ 1052A
	TOYOTA HILUX	SMZ 476 B
	TOYOTA HILUX	SMZ 475 B
	COSTA MINIBUS	SMZ 977 A
	LANDCRUISER	SMZ 976 A
	ESCUDO	SMZ 7241
ESCUDO		SMZ 711 A

5.2 SHIRIKA LA NYUMBA ZANZIBAR (ZHC)

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umebainisha taarifa ya michango ya vyanzo vya mapato vya Shirika la Nyumba Zanzibar , utendaji wa mwaka kwa kila chanzo cha mapato katika Shirika la Nyumba Zanzibar pamoja na kubainisha dosari za kiutendaji zilizojitokeza wakati wa ukaguzi na kubainisha njia za utatuzi wa dosari hizo.

Taarifa ya Mapato

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 Shirika la Nyumba lilikadiriwa kupata mapato jumla ya shilingi 3,035,000,000 kutoka vyanzo vyake mbalimbali vya mapato. Hadi kufikia tarehe 30, Juni 2021 Shirika limeweza kufanikiwa kupata mapato ya shilingi 3,046,500,971.99 sawa na asilimia 100.3 ya makadirio.

Taarifa ya matumizi

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 Shirika la Nyumba Zanzibar lilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 1,775,209,040 kwa kazi za kawaida pamoja na kazi za maendeleo. Hadi kufikia tarehe 30, Juni 2021 shirika lilitumia jumla ya shilingi 1,600,991,251.70 sawa na asilimia 90.2 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.2.1.1 Kutokufanyiwa maboresho kwa daftari la Mali za kudumu za Shirika

Wakati wa ukaguzi wa mali za kudumu za Shirika la Nyumba nilibaini kuwa Shirika halikuwa na daftari sahihi na lililoboreshwa la kutunzia taarifa za mali za kudumu . Ukaguzi ulibaini daftari hilo halikuwa na taarifa muhimu zinazosaidia katika kuimarisha udhibiti wa ndani na utayarishaji wa hesabu za mwisho wa mwaka. Miongoni mwa taarifa zilizokosekana ni thamani ya mali za kudumu zilizonunuliwa katika mwaka wa fedha unaoishia tarehe 30 Juni 2021, gharama za uchakavu wa mali hizo, ardhi na majengo zimerekodiwa kama kitu kimoja, mali zimerekodiwa bila kuonyesha thamani, kuwapo kwa mali ambazo hazikuonyweshwa kwenye regista, kutoonyesha taarifa muhimu kama vile eneo mali ilipo pamoja na tarehe ya manunuzi.

Aidha ukaguzi wangu umebaini kwamba Shirika la Nyumba halina mamlaka ya moja kwa moja ya uboreshaji wa taarifa za mfumo wa uwekaji wa kumbukumbu za mali za kudumu katika daftari la kutunzia mali ikiwemo uwezo wa kufanya maboresho ya uingizaji wa mali mpya ziilizo nunuliwa pamoja na uondoshaji wa taarifa za mali zilizouzwa au mali chakavu ambazo hazitumiki.

Kukosekana kwa daftari la mali za Kudumu lililofanyiwa maboresho katika Shirika ,kutaendelea kukwaza uandaaji wa taarifa za kifedha ambazo zinakidhi viwango vya uhasibu. Kushindwa kuweka taarifa za Mali za Kudumu kwa usahihi kunasababisha ugumu katika kusimamia Mali za Kudumu zisiibiwe au kutumika isivyopasa

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Nyumba kuhakikisha unaboresha daftari la Mali za Kudumu na kurekodiwa kwa usahihi kuanzia mali inaponunuliwa, matumizi yake na mpaka kuondoa mali kwenye rejista pamoja na kuhakikisha ina mfumo mzuri wa uwekaji wa taarifa za mali za kudumu.

SHIRIKA LA NYUMBA – PEMBA

5.2.1.2 Malipo fedha kwa watoa huduma ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za umma shilingi 12,228,861.8

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(1) cha Sheria ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma kinaeleza kulingana na masharti ya sheria hii mtu, kampuni au taasisi haitawasilisha zabuni au vyenginevyo kushiriki katika manunuzi ya Umma isipokua chombo kiwe kimesajiliwa na Mamlaka ya Manunuzi.

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(2), zabuni kutoka kwa mtu, kampuni au chombo ambacho hakijasajiliwa haifai na hakitazingatiwa na taasisi ya ununuzi.

Ukaguzi umebaini kwamba Shirika la Nyumba - Pemba limefanya manunuzi na watoa huduma mbali mbali ambapo watoa huduma hao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Manunuzi kwa mujibu wa sheria ambapo kumepelekea kushindwa kujiridhisha uhalali wa malipo hayo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na vifungu vya Sheria nilivyovinakili hapo juu vya Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Nyumba - Pemba kufanya manunuzi kwa kuzingatia kanuni, sheria pamoja na miongozo mbali mbali iliyopo. Mchanganuo wa watoa huduma ni kama inavyoonekana katika jadweli lifuatalo:-

Jadweli Nambari 32: Malipo kwa watoa huduma ambao hawakusajiliwa

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha Fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
09/07 24/09/2020	000114	146,392.40	Kassim Massoud Nassor	Malipo fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa
12/07 27/07/2020	000116	518,599.80	Abdalla Nassor Abdalla	Malipo ya fedha za ununuzi wa vifaa vya ujenzi
14/7 28/7/2020	000119	200,000	Shirika la Nyumba	Malipo ya fedha kwa ajili ya ufundi
15/07 28/07/2020	000120	1,560,409.90	Kassim Massoud Nassor	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya ujenzi

16/07 29/07/2020	000121	150,000	Massoud Ali Khamis	Malipo ya fedha kwa ajili ya viburudishaji
19/07 29/07/2020	000124	630,247.80	Kassim Massoud Nassor	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa tofauti
11/8 27/8/2020	000134	1,425,900	Abdalla Nassor Abdalla	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya ujenzi
09/09 21/09/2020	000143	541,746.9	Abdalla Nassor Abdalla	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya ujenzi
05/10 21/10/2020	T.T	1,520,960	Abdalla Nassor Abdalla	Malipo ya fedha kwa ajili ya gharama za ufundi
12/04 21/04/2021	T.T	5,534,605	M&J Company Ltd	Malipo ya fedha kwa ajili ya gharama za ufundi
Jumla		**12,228,861.8**		

5.2.1.3 Madeni yatokanayo na kodi za nyumba za Shirika shilingi 270,085,500

Jumla ya shilingi 270,085,500 ni madeni ambayo Shirika la Nyumba – Pemba linadai kutoka kwa baadhi ya wapangaji wake wa nyumba za maendeleo na milango ya biashara. Baada ya kupitia mikataba ya upangishaji, ukaguzi umebani kwamba wapangaji wanaodaiwa wamekwenda kinyume na makubaliano ya mkataba na uongozi wa Shirika la Nyumba - Pemba umeshindwa kuchukua hatua zinazostahiki.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu namba 7(i) cha mkataba wa ukodishaji wa nyumba za maendeleo na milango ya biashara.

Ukaguzi unashauri Shirika la Nyumba - Pemba kuhakikisha linafanya ufuatiliaji wa haraka kwa upatikanaji wa malipo kwa wapangaji wote wanaodaiwa pamoja na kuweka usimamizi mzuri wa mikataba ya ukodishwaji. Aidha shirika linapaswa kuweka Sera madhubuti ikiwemo kuweka adhabu (penalty) kwa kampuni, taasisi, shirika au mpangaji yoyote kushindwa kulipa malipo yake kwa wakati. Mchanganuo wa wadaiwa hao ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 33: Madeni yatokanayo na kodi za nyumba za Shirika

Wilaya	Pahala	Mpangaji	Idadi	Jumla ya Deni (Tshs.)
Chake Chake	Madungu	Watu Binafsi	26	9,250,000
	Machomane	Watu Binafsi	20	8,200,000
	Machomane, Wawi, Vitongoji na Chanjaani	Watu Binafsi	7	7,531,000
	Madungu	Wizara ya Afya	2	12,494,000
	Madungu	Watu Binafsi	2	240,000
	Tibirinzi	Watu Binafsi	8	3,600,000
	Kichungwani, Sokoni, Njia kuu, K/tinde, Tibirinzi na Machomane.	Watu Binafsi	33	19,100,000
	Milango ya Biashara - Wilaya ya Chake Chake	Wafanya biashra	71	28,783,000
Jumla ndogo				**89,198,000**
Mkoani	Mapinduzi	Mtu binafsi	1	1,600,000
	Mapinduzi	Mtu binafsi	1	1,800,000
	Mapinduzi	Watu Binafsi	28	6,000,000
	Ngo'mbeni	Mtu Binafsi	1	100,000
	Kikwajuni	Watu Binafsi	4	1,300,000
	Ngo'mbeni	Mtu Binafsi	1	750,000
	Kengeja	Mtu Binafsi	1	245,000
	Muambe	Mtu Binafsi	1	230,000
	Milango ya Biashara – Ng'ombeni	Mfanyabiashara	1	218,000
Jumla ndogo				**12,243,000**
Wete	Nyumba za Maendeleo – Mtemani	Watu Binafsi	86	39,150,000
	Nyumba za Maendeleo – Mtemani	K.M.K.M	2	2,100,000
	Nyumba za kutaifishwa – Mbuyuni	K.M.K.M	1	1,050,000
	Mbuyuni	Watu Binafsi	14	10,550,000
	Kipangani	K.M.K.M	2	2,100,000
	Kipangani	Watu Binafsi	17	3,020,000
	Kitutia	Watu Binafsi	8	3,700,000
	Utaani	Watu Binafsi	1	300,000
	Selemu	Watu Binafsi	5	3,200,000
	Selemu	K.M.K.M	1	1,050,000
	Bomani	Watu Binafsi	5	3,500,000
	Mitiulaya	Watu Binafsi	2	2,250,000
	Police Line Wete	Mrajisi wa Mahkama	1	5,668,500
	Polisi line Wete	Mtu binafsi	1	500,000
	Police Line Wete	Watu Binafsi	11	8,700,000
	Limbani	Mtu Binafsi	1	250,000

Wete	Kojani	Watu Binafsi	6	7,660,000
	Mzambarau Takao	Mtu binafsi	1	60,000
	Milango ya Biashara – Wilaya ya Wete	Wafanya biashara	61	40,834,000
Jumla ndogo				**135,642,500**
Micheweni	Micheweni	ZIPA	1	90,000
	Micheweni	Mtu binafsi	1	860,000
	Micheweni	Mtu binafsi	1	860,000
	Micheweni	Mtu binafsi	1	860,000
	Micheweni	Mtu binafsi	3	1,845,000
	Micheweni	Mtu binafsi	1	300,000
	Micheweni	Mtu binafsi	1	435,000
	Micheweni	Watu Binafsi	26	5,365,000
	Maziwa Ng'ombe	Watu Binafsi	12	18,200,100
	Kiuyu Mbuyuni	Watu Binafsi	4	4,161,000
Jumla ndogo				**32,976,100**
Jumla Kuu				**270,085,500**

5.2.1.4 Shirika kushindwa kufikia lengo la ukusanyaji Mapato shilingi 394,000,000

Jumla ya shilingi 394,000,000 zilikadiriwa kukusanywa na Shirika la Nyumba - Pemba kwa mwaka wa fedha 2020/2021.

Ukaguzi umebaini kwamba makadirio haya ni makubwa ukilinganisha na makusanyo halisi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ambapo hadi kufikia 30 Juni 2021, jumla ya shilingi 274,490,000 zilikusanywa sawa na asilimia 70 ya makadirio. Hali hii inaonyesha kuwepo kwa upungufu wa fedha za makusanyo zenye jumla ya shilingi 119,510,000 sawa na asilimia 30.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 32(1) (2) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Nyumba – Pemba ni vyema kuwa na makadirio halisi ya mapato kulingana na uwezo wa shirika pamoja na vyanzo vya mapato walivyonavyo ili kuweza kufikia malengo yaliyowekwa ya shirika kwa mwaka husika.

5.2.2 SHIRIKA LA HUDUMA ZA MAKTABA ZANZIBAR

Ukaguzi wa hesabu za Shirika la Huduma za Maktaba Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Shirika la Huduma za Maktaba kwa mwaka wa fedha 2020/2021 lilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 5,700,000. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Shirika la Huduma za Maktaba lilikusanya jumla ya shilingi 4,309,500 sawa na asilimia 75.6 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Shirika la Huduma za maktaba Zanzibar liliidhinishiwa kutumia jumla ya shilingi 1,133,400,000. Kati ya fedha hizo shilingi 439,500,000 kwa ajili ya mshahara na shilingi 693,900,000 kwa ajili ya matumizi mengineyo. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 625,595,566 ziliingizwa na kutumika ambazo ni sawa na asilimia 55 ya makadirio. Kati ya fedha hizo shilingi 446,707,495 zilitumika kwa ajili ya mishahara sawa na asilimia 101.63 ya makadirio na shilingi 178,888,071 zilitumika kwa ajili matumizi mengineyo sawa na asilimia 26 ya makadirio.

5.2.3 SHIRIKA LA MAGAZETI YA SERIKALI ZANZIBAR

Ukaguzi wa hesabu za Shirika la Magazeti ya Serikali Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Shirika la Magazeti ya Serikali Zanzibar lilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 857,500,000 katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 kupitia vyanzo vyake vya ndani vya mapato na shilingi 621,000,000 ikiwa ni ruzuku kutoka Serikalini. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 877,311,882.06 zilikusanywa kutokana na vyanzo vya ndani vya mapato ambapo ni sawa na asilimia 102.3 ya makadirio na shilingi 610,605,854 ikiwa ni ruzuku iliyopokelewa kutoka Wizara ya Habari, Vijana Utamaduni na Michezo sawa na asilimia 98.3 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Shirika la Magazeti ya Serikali Zanzibar lilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 1,683,005,426.83 kwa matumizi ya kazi za kawaida kwa mwaka wa fedha 2020/2021, hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 1,639,909,576 zilitumika ambazo ni sawa na asilimia 97.4 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.2.3.1 Manunuzi yaliyofanyika nje ya mpango wa manunuzi shilingi 107,382,500

Mapitio ya mpango wa manunuzi wa mwaka 2020/21 wa Shirika la Magazeti ya Serikali yalibaini kwamba Shirika la Magazeti ya Serikali lilifanya manunuzi ya gari mbili (2) aina ya Suzuki Vitara GLX yenye thamani ya shilingi 107,382,500 nje ya mpango wa manunuzi kinyume na kifungu cha 42(7) cha Sheria ya Ununuzi na Uondoshaji wa mali za Umma namba 11ya mwaka 2016.

Manunuzi nje mpango wa manunuzi yanaweza kupelekea kutotekelezwa kwa mipango mingine na kunaweza kukwamisha shughuli stahiki zilizopangwa kwa mujibu wa bajeti iliyoidhinishwa.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Magazeti ya Serikali Zanzibar uingize shughuli zote muhimu katika bajeti na mpango wa manunuzi wa kila mwaka ili kuepuka kufanya manunuzi nje ya mpango ambayo yanaweza kusababisha gharama za ziada au zisizo za lazima kwa Shirika.

Aidha ukaguzi unashauri Shirika kufuata muongozo nambari BLM/97/M/C.5/VOL.V/27 wa tarehe 27 Septemba 2021 kutoka Serikalini uliotolewa na Katibu wa Baraza la Mapinduzi na Katibu Mkuu

Kiongozi kuwaagiza Wakuu wote wa Taasisi kuwasilisha maombi ya ununuzi wa gari kwa Katibu Mkuu Ofisi ya Rais Fedha na Mipango na kuacha kununua magari yaliyotumika (Used Car) pamoja na kuacha kununua magari kwa wazabuni binafsi kwa lengo la kununua gari kwa thamani kubwa kuliko bei ya sokoni.

5.2.3.2 Manunuzi yaliyofanywa kwa kutokufuata njia sahihi ya ununuzi katika manunuzi ya umma shilingi 140,149,332

Kifungu cha 66(1)(a) cha Sheria ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma namba 11 ya mwaka 2016 kimeelezea utaratibu wa kuchagua njia ya ununuzi ambapo taasisi za ununuzi wa Umma zimeelekezwa kutumia utaratibu ulioelezwa katika kifungu cha 65 hadi 71 pamoja na masharti yaliyoelezwa katika jadweli la tatu la sheria hii.

Aidha kifungu cha 66(2) cha Sheria ya Ununuzi na Uondoshaji wa mali za Umma kimeeleza kuwa" Taasisi ya ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma Italazimika kupata ruhusa ya Mamlaka kabla ya kutumia utaratibu mwengine mbali ya ule ulioelezwa katika sehemu hii ya Sheria hii.

Ukaguzi umebaini kwamba Shirika la Magazeti ya Serikali limefanya manunuzi kinyume na miongozo ya Sheria pasi na kuomba ruhusa ya Mamlaka ya ununuzi katika ununuzi gari na Samani za Shirika zenye thamani ya jumla ya shilingi 140,149,332.

Kutokufuata taratibu sahihi za manunuzi kunaweza kupelekea kukosekana kwa bidhaa zenye ubora na bidhaa kununuliwa kwa bei ambayo haitalinufaisha Shirika.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Magazeti ya Serikali Zanzibar kufanya manunuzi kwa mujibu wa taratibu na miongozo iliyotolewa na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa mali za Umma ya mwaka 2016.

5.2.3.3 Mikataba iliyosainiwa bila kupata ridhaa ya Mwanasheria Mkuu

Kifungu cha 27(3) cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa mali za Umma ya mwaka 2016 na kanuni za manunuzi kifungu 47(1) kinaelezea kwamba, "Mikataba yote inayohusiana zabuni baadaa ya kukubaliwa kwa zabuni, ombi au pendekezo lililoandaliwa chini ya sheria hii, ni lazima iridhiwe na Afisi ya Mwanasheria Mkuu kabla ya kusainiwa na pande mbili husika katika mkataba".

Ukaguzi umebaini kwamba mkataba uliosainiwa baina ya Shirika la Magazeti ya Serikali Zanzibar na Kampuni ya Cfao Motors Tanzania Limited wa tarehe 5 Novemba 2020 kwa ajili ya ununuzi wa gari mbili (2) aina ya SUZUKI VITARA zenye thamani ya Shilingi 107,383,050 ulisainiwa bila kupelekwa Ofisi ya Mwanasheria Mkuu kwa ajili ya kupatiwa ridhaa ya kuendelea na ununuzi.

Shirika la Magazeti ya Serikali Zanzibar kusaini mikataba bila ya kupata ridhaa ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali ni Kwenda kinyume na kifungu cha 27(3) ya Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa mali za Umma ya mwaka 2016 ambapo kunaweza kupelekea Shirika kuingia makubaliano ambayo hayatalinufaisha Shirika.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Magazeti ya Serikali Zanzibar linapotaka kuingia mikataba na kampuni lihakikishe kwamba linazingatia kikamilifu Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji

wa mali za Umma ya mwaka 2016 ili kuweza kuboresha zaidi mchakato mzima wa manunuzi katika Shirika.

5.2.3.4 Manunuzi ambayo hayakupita katika kitengo cha ununuzi na uondoshaji wa mali za umma yenye thamani ya shilingi 153,445,942

Kwa mujibu wa kifungu nambari 29(a) cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa mali za Umma ya mwaka 2016, kimeelezea kazi za kitengo cha Ununuzi na Uondoshaji wa mali za Umma moja wapo ikiwa ni , "Kusimamia kazi zote za ununuzi na uondoshaji wa mali za umma katika Taasisi ya ununuzi na uondoshaji wa mali isipokua maamuzi na utoaji wa Zabuni".

Ukaguzi umebaini kwamba baadhi ya manunuzi yaliyofanywa na Shirika la Magazeti ya Serikali hayakufanywa na kitengo cha ununuzi na uondoshaji wa mali za umma na hivyo kupelekea manunuzi hayo kufanyika bila ya kuzingatia misingi na miongozo iliyowekwa na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa mali za Umma ya mwaka 2016.

Kufanya manunuzi bila ya kushirikisha kitengo cha manunuzi cha Shirika ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa mali za Umma ya mwaka 2016, ambapo kunaweza kupelekea manunuzi kufanyika bila kuzingatia taaluma na taratibu za manunuzi zilizowekwa chini ya Sheria ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma. Aidha, upo uwezekano wa kufanyika kwa manunuzi yasiyokuwa na tija.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Magazeti ya Serikali Zanzibar kuhakikisha kwamba, manunuzi yote yanafanywa na kusimamiwa na Kitengo cha ununuzi na uondoshaji wa mali za umma kama ambavyo imeelezwa na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa mali za Umma ya mwaka 2016.

SHIRIKA LA MAGAZETI YA SERIKALI - PEMBA

5.2.3.5 Kukosekana kwa mapato yatokanayo na malimbikizo ya madeni ya magazeti shilingi 48,002,170

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Shirika la Magazeti – Pemba linadai madeni ya muda mrefu yenye jumla ya shilingi 48,002,170 yatokanayo na huduma za uuzwaji wa magazeti kwa taasisi na mashirika mbali mbali ya yanayopewa huduma hiyo kwa njia ya mkopo.

Kujitokeza kwa uwepo wa wadaiwa waliopatiwa huduma na Shirika la Magazeti – Pemba kunapelekea kudumaza shughuli za uendeshaji wa shirika jambo ambalo linapekelea kwa baadhi ya miezi shirika kushindwa kuchapisha magazeti kutokana na uhaba wa fedha.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Magazeti - Pemba kuhakikisha linafanya ufuatiliaji wa haraka wa urejeshwaji wa madeni hayo kwa lengo la kuweza kujiendesha pamoja na kuandaa taratibu na sera imara ya tozo ya adhabu kwa wale watakaoshindwa kulipa malipo kwa wakati.

Mchanganuo wa mapato yatokanayo na malimbikizo ya madeni ya magazeti ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 34 : Mapato yatokanayo na malimbikizo ya madeni ya magazeti

Namba	Jina mdaiwa/ Taasisi	Kiasi cha mapato yanayodaiwa (Tshs)
1	Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Uchukuzi Pemba	4,007,500
2	Baraza la Mji Mkoani	2,402,500
3	Mkoa wa Kusini Pemba	4,926,500
4	Ofisi ya Makamo wa Pili wa Rais Pemba	328,500
5	Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu Pemba	406,000
6	Ofisi ya Rais na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi Pemba	2,675,500
7	Wizara ya Nchi Ofisi ya Rais Katiba, na Sheria Pemba	2,530,500
8	Wizara ya Afya, Ustawi wa Jamii, Jinsia Wazee na Watoto Pemba	2,578,500
9	Idara ya Uratibu Madawa ya Kulevya	197,000
10	Ofisi ya Mkuu wa Wilaya ya Mkoani Pemba	2,281,120
11	Ofisi ya JKU Pemba	1,150,400
12	Wizara ya Kilimo, Umwagiliaji Maliasili na Mifugo	1,860,000
13	Ofisi ya Mkuu wa Mkoa Kaskazini Pemba	3,108,800
14	Ofisi ya Mkuu wa Wilaya ya Micheweni	783,380
15	Wizara ya Nchi Ofisi ya Rais Tawala za Mikoa na Idara Maalum	1,117,000
16	Ofisi ya Mkuu wa Wilaya ya Wete	6,036,470
17	Ofisi ya Baraza la Mji Chake chake	1,106,000
18	Wizara ya Uwezeshaji Pemba	241,000
19	Wizara ya Biashara na Maendeleo ya Viwanda Pemba	1,753,500
20	Ofisi ya Wilaya ndogo Kojani	267,000
21	Ofisi ya Halmashauri ya Wilaya ya Micheweni	3,540,000
22	Ofisi ya Maadili ya Viongozi Pemba	797,000
23	Ofisi ya Kamisheni ya Utalii Pemba	268,500
24	Mamlaka ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma Pemba	582,000
25	Wizara ya Habari,Vijana Utamaduni na Michezo Pemba	207,500
26	Idara ya Usimamizi wa Mazingira (ZEMA) Pemba	215,000
27	Idara ya Mazingira Pemba	219,000
28	Ofisi ya Baraza la Mji Wete	362,500
29	Ofisi ya Baraza la Michezo la Taifa (BMTZ) Pemba	136,000
30	Auditor Wizara ya Utalii na Mambo ya Kale Pemba	142,000
31	Muhasibu Wizara ya Utalii na Mambo ya Kale Pemba	142,000
32	Ofisa Mipango Wizara ya Utalii na Mambo ya Kale Pemba	142,000
33	Ofisa Utumishi Wizara ya Utalii na Mambo ya Kale Pemba	92,000
34	Mkuu wa Idara ya makumbusho na mambo ya Kale Pemba	142,000
35	Ofisa Mdhamin Wizara ya Utalii na Mambo ya Kale Pemba	142,000
36	Mkuu wa Idara ya Habari Maelezo Pemba	142,000
37	Mkuu wa Wilaya ya Chake	924,000
38	Wizara ya Ardhi na Maendeleo ya Makaazi Pemba	49,500
Jumla		**48,002,170**

5.2.3.6 Kutokuwepo kwa hesabu ya matumizi ya kawaida

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Shirika la Magazeti ya Serikali - Pemba linafanya matumizi mbali mbali ya Shirika lakini halina hesabu ya kupokea na kutoa fedha kwa ajili ya utekelezaji wa shuhuli za Shirika kwa matumizi ya kawaida. Aidha, imebainika kuwa fedha huhaulishwa kutoka ofisi kuu ya Shirika Zanzibar na kuingizwa katika hesabu ya mtu binafsi kwa ajili ya matumizi ya Shirika au fedha hizo hurushwa kwa njia ya miamala ya simu ya mtu binafsi na kufanya matumizi kwa shirika jambo ambalo ni kinyume na miongozo ya fedha za Umma. Hali hii inaweza kupelekea upotevu wa fedha za Serikali.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Shirika la Magazeti – Pemba kuharakisha ufunguaji wa hesabu ya matumizi ya kawaida kwa lengo la kuepuka kujitokeza kwa hasara ya upotevu wa fedha pamoja na kukosekana kwa kumbukumbu za mapokezi na matumizi ya fedha.

5.2.4 BENKI YA WATU WA ZANZIBAR (PBZ)

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umebainisha taarifa ya michango ya vyanzo vya mapato vya Benki ya Watu wa Zanzibar (PBZ) , utendaji wa mwaka kwa kila chanzo cha mapato katika Benki ya Watu wa Zanzibar pamoja na kubainisha dosari za kiutendaji zilizojitokeza wakati wa ukaguzi na kubainisha njia za utatuzi wa dosari hizo.

Taarifa ya Mapato na Matumizi

Kwa upande wa Kikundi (Group)

Chanzo kikuu cha fedha cha PBZ kwa upande wa Kikiundi katika mwaka wa fedha 2020/2021 ni amana kutoka kwa wateja ambayo huchangia wastani wa asilimia 76 ya jumla ya fedha zote zilizowekwa, asilimia 12 inatokana na mitaji iliyowekwa na asilimia 8 inatokana na mikopo iliyotolewa, aidha Hesabu ya Akiba huwakilisha wastani wa asilimia 87 ya jumla ya amana za wateja zilizowekwa.

Kwa upande wa Benki (Bank)

Chanzo kikuu cha fedha cha PBZ kwa upande wa Benki katika mwaka wa fedha 2020/2021 ni amana kutoka kwa wateja ambayo huchangia wastani wa asilimia 76 ya jumla ya fedha zote zilizowekwa, asilimia 12 inatokana na mitaji iliyowekwa na asilimia 8 inatokana na mikopo iliyotolewa. aidha Hesabu ya Akiba katika mwaka 2021 imewakilisha wastani wa asilimia 87 ya jumla ya amana za wateja zilizowekwa ukilinganisha na wastani wa asilimia 88 katika mwaka 2020.

Bakaa baina ya deni na mtaji kwa mwaka 2021

	KIKUNDI (GROUP)		BANK (BENKI)	
	2021	2020	2021	2020
	Tshs '000'	Tshs '000'	Tshs '000'	Tshs '000'
Mikopo				
Amana za wateja	774,721,080	593,562,822	759,633,561	578,363,644
Mikopo iliyotolewa	85,387,000	36,932,314	83,860,552	34,505,071
Dhamana ya mikopo iliyotolewa	15,678,513	15,642,205	15,678,513	15,642,205

Madeni mengineyo	16,301,641	16,221,052	15,330,363	14,647,373
Jumla	**892,088,234**	**662,358,393**	**874,502,989**	**643,158,293**
Mtaji				
Gawio la Mtaji	31,000,000	36,000,000	31,000,000	31,000,000
Ruzuku ya Serikali	3,310,625	3,332,827	3,310,625	3,332,827
Mapato yaliyobakishwa (Retained earnings)	78,654,356	69,680,472	78,769,951	58,528,870
Bakaa nyenginezo (Other reserves)	14,565,292	6,465,262	12,944,419	16,809,306
Jumla	**127,530,273**	**115,478,561**	**126,024,995**	**109,671,003**

Ukopaji (Borrowings)

Kikundi hakikuweka dhamana ya mikopo ya muda mrefu kwa mwaka 2020/2021 ambapo kilichangia wastani wa asilimia 16.53, kwa muda wa miaka 7 ya bondi ya iliyowekwa na ZSSF yenye wastani wa shilingi bilioni 5 iliyotarajiwa kufikia ukomo wa utolewaji mnamo mwezi wa Januari 2022, na dhamana ya asilimia 12 iliyowekwa kwa muda wa miaka 7 na ZSSF yenye jumla ya shilingi bilioni 10 bilioni inayotarajiwa kufikia ukomo wake mnamo mwezi wa Septemba 2025. Mchango wa mikopo kwa kikundi kwa mwaka ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Mikopo baina ya Benki na Benki (Interbank borrowing)

Maelezo	Kikundi (Group)		Benki (Bank)	
	2021 Tshs'000'	2020 Tshs'000'	2021 Tshs'000'	2020 Tshs'000'
Mikopo kati ya benki na benki	85,332,711	34,909,964	83,832,711	34,482,721
Miaka 3, asilimia 11.5 mkopo kwa TMRC	-	-	-	-
Housing Microfinance Loan kwa Benk Kuu	-	2,000,000	-	-
Riba inayotokana na utowaji wa mikopo	54,288	22,350	27,841	22,350
Jumla	**85,387,000**	**36,932,314**	**83,860,552**	**34,505,071**

Dhamana kwa mikopo iliyotolewa (Debt securities in issue)

Maelezo	Vikundi (Group)		Benki	
	2021 TZS'000'	2020 TZS'000'	2021 TZS'000'	2020 TZS'000'
Mikopo ya miaka 7 ya asilimia 16.53 iliyotolewa	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000
Mikopo ya miaka 7 ya asilimia 12 ya dhamana ya Kamapuni (Corporate bond)	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000
Riba inayotokana na utowaji wa mikopo	678,513	642,205	678,513	642,205
Jumla	**15,678,513**	**15,642,205**	**15,678,513**	**15,642,205**

Uwekezaji (Investment)

Mitaji iliyowekezwa na Kikundi hadi kufikia tarehe 31 Disemba 2021

Uwekezaji	Idadi ya hisa (Tshs)	Gawio (Tshs)'000'
Uwekezaji nje ya Afrika – Uwekezaji unaotoka nje ya nchi	16	812,609
TMRC	625,000	1,013,750

Umoja Switch Company Ltd	39	60,769
Uwekezaji wa Swift	6	95,043
		1,982,171

Mitaji iliyowekezwa na Kikundi hadi kufikia tarehe 31 Disemba 2021

Uwekezaji	Idadi ya hisa (Tshs)	Gawio (Tshs)'000'
Uwekezaji kwenda nchi nyengine ndani ya Afrika – Uwekezaji unaoingizwa ndani ya nchi	16	812,609
TMRC	625,000	1,013,750
Umoja Switch Company Ltd	39	60,769
MUCCOBA	24,509,804	5,000,000
Uwekezaji wa Swift	6	95,043
		6,982,171

Matokeo ya Utekelezaji yaliyopitiwa (Review of Operating Results)

Matokeo ya Utekelezaji (Operating Results)

Kikundi (Group)

Benki ya Watu wa Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2021 kupitia vikundi ilipata faida kabla ya kodi yenye jumla ya shilingi milioni 23,591 ambapo vikundi viliingiza mapato ya riba yenye jumla ya shilingi milioni 75,572 na gharama za riba zenye jumla ya shilingi milioni 14,530 zilizotolewa na kupelekea kiwango cha riba kufikia wastani wa asilimia 81 mnamo mwaka 2021.

Katika mwaka 2021, Benki ya Watu wa Zanzibar iliingiza mapato yasiyo na riba ya vikundi yenye jumla ya shilingi milioni 24,212 ambapo gharama za uendeshaji zilizotumika ni shilingi 74,935 sawa na asilimia 74.44 ya mapato halisi na

Benki

Banki hivyo iliingiza mapato yenye jumla ya shilingi milioni 22,691 mnamo mwaka 2021 ukilinganisha na shilingi milioni 18,101 zilizopatikana mnamo mwaka 2020 ambapo ni sawa na ongezeko la asilimia 24.

Faida ya asilimia 17 ya mapato yenye jumla ya shilingi milioni 71,701 mnamo mwaka 2021 kutoka shilingi milioni 61,060 mnamo mwaka 2020. Gharama za riba kwenye mikopo (Interest expenses) iliongezeka kwa asilimia 33 hadi kufikia shilingi 13,866 mnamo mwaka 2021 kutoka shilingi milioni 10,432 zilizoripotiwa mnamo mwaka 2020,

Mapato yasiyo na riba

Mapato yasiyo na riba yameengezeka kwa wastani wa shilingi milioni 4,115 sawa na asilimia 2 na kufikia jumla ya engezeko la shilingi milioni 23,381 mnamo mwaka 2021 ukilinganisha shilingi milioni 19,266 zilizoripotiwa mnamo mwaka 2020

Gharama za Uendeshaji (Operating Expenses)

Jumla ya gharama za uendeshaji ziliongezeka kwa wastani wa shilingi 9,597 hadi kufikia jumla ya shilingi milioni 61,964 mnamo mwaka 2021 kutoka jumla ya shilingi milioni 71,561 zilizoripotiwa mnamo mwaka 2020.

Uwezo wa kifedha wa PBZ (Financial Position)

Benki ya Watu wa Zanzibar hadi kufikia tarehe 31 Desemba 2021 ilikuwa na mali za Vikundi zenye jumla ya shilingi milioni 1,016,244, ambapo miongoni mwa mali hizo jumla ya shilingi 615,297 ni fedha taslimu za Wateja na shilingi milioni 192,941 ni salio la Benk Kuu ya Tanzania

Mali za PBZ zimeengezeka kwa asilimia 33 hadi kufikia jumla ya shilingi 996,368 mnamo mwaka 2021. Mikopo na kitangulizi cha fedha vimeengezeka kwa asilimia 27 kwa shilingi 128,798 hadi kufikia jumla ya shilingi 600,246 mnamo mwaka 2021 kutoka jumla ya shilingi 471,448 zilizoripotiwa mnamo mwaka 2020 na salio la Benki Kuu liliongezeka kwa asilimia 109 kutoka shilingi milioni 92,316 mnamo mwaka 2020 hadi kufikia shilingi milioni 193,338 mnamo mwaka 2021. Uwekezaji wa dhamana za wateja ulipungua kwa shilingi milioni 1,747 sawa na asilimia 4.24 kutoka shilingi milioni 41,174 mnamo mwaka 2020 hadi kufikia shilingi milioni 39,427 mnamo mwaka 2021.

Mnyambuliko wa Kifedha (Cash Flows)

Uwekezaji wa PBZ uliengezeka kwa jumla ya shilingi bilioni 1.8 ambapo kwaka 2020 ulifikia jumla ya shilingi bilioni 48.6 na Mikopo kwa wateja imeengezeka kwa wastani wa shilingi bilioni 129 mnamo mwaka 2021 ambapo mnamo mwaka 2020 ilipungua kwa wastani wa shilingi bilioni 93. Kwa upande mwengine uwekaji fedha uliofanywa na wateja uliengezeka kwa shilingi bilioni 182 mnamo mwaka 2021 ukilinganisha na ongezeko la bilioni 1 mnamo mwaka 2020

Ulipaji wa Kodi (Taxes)

Kwa mwaka 2021 PBZ ililipa kodi ya shirika (Cooperate Tax) yenye jumla ya shilingi milioni 9,608 na kodi kupitia mali (Deferred tax asset) yenye jumla ya shilingi milioni 8,526 mnmo mwaka 2021 ukilinganisha na jumla ya shilingi 3,913 zilizolipwa mnamo mwaka 2020.

PBZ kama Wakala wa ZRB na Malipo ya Kodi

PBZ kama wakala wa ZRB katika mwaka 2021 ilifanikiwa kukusanya jumla ya shilingi milioni 619 na kupelekea kuwepo makusanyo yenye jumla ya shilingi milioni 1,428 kutoka shilingi milioni 809 zilizokusanywa mnamo mwaka 2020.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.2.4.1 Kutokufuatwa kwa miongozo inayohusu mikato ya mikopo shilingi 6,214,000,000

Kwa mujibu wa kifungu cha 9 cha Kanuni ya Benki na Taasisi za Kifedha ya mwaka 2014 inazitaka "Benki au taasisi ya kifedha katika mapitio yanayofanywa katika kipindi cha kila robo mwaka kufanya makato katika mikopo, na hakiba ya fedha katika hesabu za wateja kwa muda wa robo nne mfululizo".

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwepo kwa mikopo pamoja na akiba ya fedha katika hesabu za wateja zilizopitiwa na muda wa robo nne mfululizo bila ya kufanyiwa makato kinyume na miongozo ya Benki Kuu ya Tanzania ambapo katika ukaguzi huo mambo yafuatayo yalibainika:-

- Kuwepo kwa mikopo pamoja na akiba ya fedha itokanayo na wateja katika kipindi cha

30/11/2021 ya shilingi 5,047,000,000 zitokanazo na PBZ na shilingi 1,660,000,000 zitokanazo na Benki ya Kiisalmu lakini hadi ukaguzi unakamilika mikopo hiyo haikuweza kukatwa.

- Kuwepo kwa mikopo pamoja na akiba ya fedha itokanayo na wateja katika kipindi cha 30/12/2021 ya shilingi 2,700,000,000 zitokanazo na PBZ na shilingi 1,100,000,000 zitokanazo na Benki ya Kiisalmu lakini hadi ukaguzi unakamilika mikopo hiyo haikuweza kukatwa.

Kufanya hivyo kunaweza kupelekea hasara kwa Benki ya Watu wa Zanzibar itokanayo na adhabu na faini ya kutokufuata miongozo iliotolewa na Benki Kuu ya Tanzania inayozitaka Benki kufanya mikato katika mikopo na fedha za akiba katika hesabu za wateja.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Benki ya Watu wa Zanzibar kuhakikisha unafuata sheria, kanuni na miongozo inayotolewa na Benki Kuu ya Tanzania ili kuepusha uwezekano wa kupata adhabu na faini.

5.2.4.2 Kuwepo kwa orodha ya muda mrefu ya mikopo iliyopitiwa na muda shilingi 21,453,832,300.93.

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwepo kwa mikopo pamoja na malipo ya awali yaliyotolewa kwa wateja yenye jumla ya shilingi 18,443,518,133.81 kwa idadi ya mikopo 1772 iliyotolewa na PBZ na shilingi 3,010,314,167.12 kwa idadi ya mikopo 367 iliyotolewa na Benki ya Kiislamu ambayo muda wa kutolewa kwa mikopo hiyo umeshapita bila ya mikopo hiyo kutolewa ambapo ni kwenda kinyume na miongozo iliyotolewa na Benki Kuu ya Tanzania. Mchanganuo wa mikopo pamoja na malipo ya awali ni kama inavyoonekena katika **Kiambatisho Nambari 2.**

Ukaguzi unashauri uongozi wa Benki ya Watu wa Zanzibar kuhakikisha unafuata sheria, kanuni na miongozo inayotolewa na Benki Kuu ya Tanzania ili kuepuka kupata hasara itokanayo na adhabu na faini.

5.2.4.3 Mkopo uliotolewa kwa mfanyakazi bila ya kuzingatia muda wa kustaafu shilingi 60,000,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya shilingi 60,000,000 zimelipwa kwa ajili ya mkopo wa miaka 5 kwa Ndugu Rashid Salum Said ambaye anatarajiwa kufikikia umri wa lazima wa kustaafu kazi baada ya miaka 3 kutoka tarehe ya uchukuaji mkopo. Katika kufanya ufuatiliaji imebainka kwamba mkopeshwaji ni mfanyakazi wa Jeshi la Wananchi wa Tanzania mwenye kitambulisho nambari 100990 ambaye baada ya miaka 3 hatoweza kufanya marejesho ya mkopo aliopatiwa kutokana na kutokuwa na mshahara kwa vile hatokuwa mtumishi tena wa Serikali.

Kufanya hivyo kunapelekea uwezekano wakutokupatikana kwa marejesho yanayotokana na mikato kwa kipindi cha miaka 2 ambayo mteja huyo atakuwa sio mtumishi tena wa Serikali

Ukaguzi unashauri uongozi wa Benki ya Watu wa Zanzibar kuhakikisha unafuata sheria, kanuni na miongozo pamoja na kufanya uhakiki wa kina kwa mteja kabla ya kutowa mikopo ili kuepusha kuitia hasara Benki kutokana na wateja hao kushindwa kuirejesha mikopo waliyopatiwa.

5.2.4.4 Kutokubadilika kwa kiwango cha makadirio ya hasara itokanayo na Benki ya Kiislamu

Kwa mujibu wa viwango vya uwasilishaji wa taarifa za kifedha vya kimataifa nambari 9 (IFRS 9) inafafanua makadirio ya kiwango cha ubadhirifu kutokana na kiwango cha mikopo kilichotelewa ambapo makadirio hayo ni tofauti baina ya kiwango cha matarajio ya fedha na uhalisia wa makusanyo ya fedha yatokanayo na mikato inayohusu ulipaji wa kiwango cha mkopo kilichochukuliwa.

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba kiwango cha ubadhirifu kinachotokana na mikopo kwa Benki ya Kiislamu kipo katika hali ya kutokubadilika kwa kipindi cha muda mrefu jambo ambalo ni kinyume na IFRS 9 ambapo kiwango hicho kilipaswa kifanyiwe ukokotoaji wa asilimia 15 inayotokana na kiwango cha mkopo kilichotolewa.

Hali hii inaweza kuisababishia Benki hasara itokanayo na ukokotoaji wa kiwango cha ubadhirifu kisichoendana na uhalisia ambapo ni kwenda kinyume na viwango vya utayarishaji wa taarifa za fedha vya kimataifa kama ilivyonakiliwa hapo juu.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Benki ya Watu wa Zanzibar kufanya ukokotoaji wa kina kwa kuzingatia matakwa ya Sheria, kanuni pamoja na miongozo mbali mbali ya fedha ya Kitaifa na Kimataifa ili kuepusha uwezekano wa upatikanaji wa hasara inayoweza kujitokeza kwa kutokufuata kikamilifu miongozo mbali mbali inayotolewa ulimwenguni

5.2.4.5 Kutokufuatwa kwa sheria katika udhibiti wa hesabu za wateja zilizofungiwa

Kwa mujibu wa kifungu cha 3 cha Kanuni za Benki Kuu ya Tanzania ya mwaka 2019 inafafanua kwamba hesabu za wateja (akaunti) iliyofungiwa ni hesabu ambayo haitumiwi na mwenye hesabu hiyo kwa zaidi ya miezi mitano.

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Benki ya Watu wa Zanzibar inazifungia hesabu za wateja ambazo hazitumiwi kwa zaidi ya miezi 6 ambapo kunaweza kupelekea kuwepo kwa adhabu na faini kwa Benki husika, aidha ni kwenda kinyume na kanuni kama ilivyobainishwa katika kifungu kilichonakiliwa hapo juu.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Benki ya Watu wa Zanzibar kufanya ufuatiliaji wa hesabu za wateja ili kuenda sambamba na matakwa ya Sheria, kanuni pamoja na miongozo mbali mbali ya fedha ya Kitaifa na Kimataifa ili kuepusha uwezekano wa upatikanaji wa hasara inayoweza kujitokeza kwa kutokufuata kikamilifu miongozo mbali mbali inayotolewa ulimwenguni

5.2.4.6 Utozaji wa ada ya huduma katika hesabu zilizofungiwa kinyume na miongozo shilingi 2,504,588,000

Kwa mujibu wa kifungu cha 11 cha Kanuni ya Benki Kuu ya Tanzania ya mwaka 2019 inafafanua kwamba kila mtoa huduma za kifedha au wakala wake hatatumia njia zisizo za haki za kibiashara kwa watumiaji wake. "Matendo yasiyo ya haki ni pamoja na kuendelea kutoza ada za haduma kwenye akaunti zilizofungiwa au akaunti yenye salio chini ya ada za huduma"

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba hadi kufikia tarehe 30/11/2021 Benki ya Watu wa Zanzibar imetoza ada ya huduma yenye thamani ya shilingi 2,504,588,000 ambapo shilingi 2,234,689,150 ni ada ya huduma kabla ya tarehe 31/12/2020 na shilingi 269,898,850 ni ada ya huduma baada ya tarehe 31/12/2020 zitokanazo na hesabu za wateja zilizofungwa. Kufanya hivyo kunaweza kusababisha adhabu na faini kwa Benki ya Watu wa Zanzibar ambapo ni kwenda kinyume na miongozo ya Benki kuu ya Tanzania.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Benki ya Watu wa Zanzibar kuhakikisha unafuata kiukamilifu miongozo iliyowekwa na Benki Kuu ya Tanzania ili kuepusha uwezekano wa upatikanaji wa hasara itokanayo na adhabu na faini.

5.2.4.7 Bidhaa ambazo hazikurikodiwa katika daftari la ghalani shilingi 21,848,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya shilingi 21,848,000 zimetumika kwa ajili ya ununuzi wa bidhaa mbambali lakini bidhaa hizo hazikurikodiwa katika madaftari ya ghalani ili kuweza kuthibitisha juu ya uhalali wa mapokezi pamoja na matumizi ya bidhaa hizo ambapo nikwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Benki ya watu wa Zanzibar kuhakikisha kwamba bidhaa zote zinazo nunuliwa zinarikodiwa katika maftari ya ghalani kwa mujibu wa Sheria, Kanuni na miongozo iliyopo. Mchanganuo wa bidhaa zilizonunuliwa na kutumika bila ya kurikodiwa katika madaftari ya ghalani ni kama inavyoonekena hapo chini:-

Jadweli Nambari 35:**Bidhaa ambazo hazikurikodiwa katika daftari la ghalani**

Tarehe	Nambari ya mapokezi ya bidhaa	Aliyelipwa	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs)	Maelezo
8-Nov-21	4824	ZAGPA	7,000,000.00	Malipo kwa ajili ya ununuzi wa bidhaa mbali mbali
8-Nov-21	4824		1,600,000.00	
8-Nov-21	4824		1,050,000.00	
8-Nov-21	4824		780,000.00	
8-Nov-21	4824		200,000.00	
8-Nov-21	4824		180,000.00	
8-Nov-21	4824		60,000.00	
8-Nov-21	4824		54,000.00	
8-Nov-21	4824		54,000.00	
24-Nov-21	1300	Shamy Int. Ltd	1,200,000.00	
24-Nov-21	1300		1,500,000.00	
24-Nov-21	1300		2,300,000.00	
24-Nov-21	280	Umoja Switch	3,150,000.00	
1-Sep-21			95,000.00	
23-Sep-21			2,625,000.00	
Jumla			**21,848,000.00**	

5.2.4.8 Kutokufutwa kwa bakaa ya fedha iliyodumu kwa muda mrefu katika hesabu ya mpito (suspense account) shilingi 233,929,931.95

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwepo kwa hesabu za mpito zenye bakaa za fedha za muda mrefu ambazo hutumika kwa madhumuni tofauti lakini hesabu hizo hazijafanyiwa usuluhisho ili kuweza kufutwa ambapo hupelekea kuendelea kuwepo kwa bakaa ya fedha kinyume na miongozo inayotolewa na Benki Kuu ya Tanzania, aidha hadi ukaguzi unakamilika bakaa hizo hazikuweza kufanyiwa usuluhisho kwa kipindi cha kuanzia mwaka 2018 hali inayopelekea kushindwa kutofautisha baina ya hesabu ya muda pamoja na hesabu nyengine ambazo ni za kudumu.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Benki ya watu wa Zanzibar kuhakikisha kwamba bakaa katika hesabu za marekebisho zinafutwa ili kuepusha hasara inayoweza kupatikana kutokana na adhabu na faini.

5.2.4.9 Kutokuifanyia mapitio ripoti za miamala ya ATM zinazowasilishwa na BCX

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwepo kwa makubaliano baina ya Benki ya watu wa Zanzibar na BCX kwa ajili ya utowaji wa huduma za miamala ya kibenki inayohusiana na ATM kwa kutumia VISA Cards baina ya benki hizo ambapo huduma hiyo hutolewa kwa wateja wa PBZ na kutumika kwa utoaji wa fedha katika ATM za Benki tofauti, pamoja na mawakala mbali mbali wanaotoa huduma hizo, lakini imebainika kwamba taarifa zitokanazo na miamala ya wateja katika matumizi ya ATM hazifanyiwi mapitio ili kuweza kujiridhisha uhalisia wa miamala iliyofanyika.

Kufanya hivyo kunaweza kupelekea uingizwaji wa miamala isiyo sahihi ambayo haiendani na miamala iliyofanyika katika Benki ya Watu wa Zanzibar.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Benki ya Watu wa Zanzibar kuhakikisha kwamba wanapitia ripoti za miamala inayofanyika kila siku inayotolewa na BCX ili kuendana na makubaliano yaliyofikiwa na Taasisi hizo.

5.2.4.10 Kutokufanyika kwa mapitio ya sera za mikopo

Kwa mujibu wa Kanuni ya Benki Kuu ya Tanzania chini ya Benki za kibiashara na Taaisi za kifedha ya mwaka 2014 inazitaka Bodi za Wakurugenzi za Benki au Taasisi za kifedha kufanya mapitio ya sera ya mikopo kila mwaka au mara kwa mara kadri inavyowezekana ili kuhakikisha upatikanaji wa usahihi wa mikopo inayotolewa.

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Benki ya Watu wa Zanzibar haikufanya mapitio ya sera za mikopo kwa mwaka 2021 hali ambayo inaweza kupelekea Benki ya Watu wa Zanzibar kupewa adhabu pamoja na kupigwa faini kutokana na kutokufanya mapitio hayo, aidha ni kuikosesha nguvu Benki ya Watu wa Zanzibar katika ushindani wa kibiashara wa mabenki pamoja na taasisi za kifedha ambapo ni kwenda kinyume na miongozo ya Benki Kuu ya Tanzania kama ilivyonakiliwa hapo juu.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Benki ya Watu wa Zanzibar kuhakikisha kwamba mapitio ya sera za mikopo zinafanywa kila mwaka ili kuendana na matakwa ya kisheria kwa lengo la kuepushia uwezekano wa Benki ya Watu wa Zanzibar kupata hasara itokanayo na adhabu na faini.

Kukosekana kwa usahihi katika mgawanyo wa ziada ya fedha kwa hesabu za wateja

Kwa mujibu wa kifungu cha 10(2) cha Kanuni za Kibenki na Taasisi za Kifedha ya mwaka 2014 inaelezea kuhusu kufanya malipo ya ziada au kutoa mikopo bila ya kuweka tarehe maalumu ya ukomo wa malipo kwa mikopo hiyo kunaweza kupelekea mambo yafuatayo:-

- Utowaji wa mikopo kinyume na uwezo wa mkopaji
- Kumalizika kwa muda wa kurejesha mkopo
- Kutokutumika kwa hesabu ya mteja kwa muda wa siku sitini
- Salio katika hesabu ya mteja kutokukidhi malipo ya riba
- Mkopo kutokulipwa kutokana na uhaba wa fedha
- Madeni kutokulipwa kwa muda uliopangwa

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Benki ya Watu wa Zanzibar haifanyi mgawanyo wa ziada ya fedha kwa usahihi katika katika hesabu za wateja, hali ambayo inaweza kupelekea uwepo wa adhabu na faini kama itakavyoamuliwa na Benki Kuu ya Tanzania kama ifuatavyo:-

- Kuzuiliwa kwa gawio la fedha,
- Kukosa fursa ya kupata mikopo au dhamana,
- Kuzuiwa kutoa mikopo,
- Kuzuiliwa matumizi ya mtaji,
- Kufutwa kwa leseni ya benki,
- Kusimamishwa kazi mkurugenzi, afisa au mfanyakazi husika na kupelekea adhabu ya kuzuiliwa kushika nafasi yeyote katika benki au taasisi za kifedha inayohusu usimamizi.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Benki ya Watu wa Zanzibar kuhakikisha unafuata sheria, kanuni na miongozo inayotolewa na Benki Kuu ya Tanzania ili kuepusha Benki ya Watu wa Zabzibar kupata hasara itokanayo na adhabu na faini

5.2.4.11 Ukokotoaji wa kiwango cha uchakavu kwa mali za kudumu kinyume na utaratibu

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Benki ya Watu wa Zanzibar inaendelea kukokotoa kiwango cha uchakavu kwa mali za kudumu ambazo hazipaswi kukotolewa kutokana na mali hizo kutokuwa na thamani ambapo muda wa matumizi wa mali hizo umemalizika.

Kufanya hivyo kunaweza kupelekea Benki ya Watu wa Zanzibar hiyo kupewa adhabu na kupigwa faini, aidha ni kwenda kinyume na viwango vya kiuhasibu vilivyowekwa Kitaifa na Kimataifa

Ukaguzi unashauri uongozi wa Benki ya Watu wa Zanzibar kuhakikisha unafanya mapitio ya mara kwa mara ya mali za kudumu ili kuepuka kuendelea kupunguza thamani mali zilizo na thamani ili kuendana na viwango vya kiuhasibu vya Kitaifa na Kimataifa.

5.2.5 BODI YA MAPATO ZANZIBAR (ZRB)

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umebainisha taarifa ya michango ya vyanzo vya mapato vya Bodi ya Mapato Zanzibar , utendaji wa mwaka kwa kila chanzo cha mapato katika Bodi ya Mapato Zanzibar pamoja na kubainisha dosari za kiutendaji zilizojitokeza wakati wa ukaguzi na kubainisha njia za utatuzi wa dosari hizo. Hali halisi ni kama zitakavyoonekana hapo chini.

Utendaji wa Bodi ya Mapato Zanzibar kwa kipindi cha Miaka Mitano

Bodi ya Mapato Zanzibar imekuwa ikiongeza maboresho makubwa katika makusanyo ya mapato kutoka shilingi bilioni 297.18 katika mwaka wa fedha 2016/2017 hadi shilingi bilioni 404.54 kwa mwaka 2020/2021 sawa na ongezeko la shilingi bilioni 107.36 ambapo ni sawa na asilimia 36.1 katika kipindi hicho.

Jadweli lifuatalo linaonesha muhtasari wa utendaji wa Bodi ya Mapato Zanzibar kwa miaka mitano iliyopita (Tshs "Bilioni").

Jadweli Nambari 36: Taarifa ya makusanyo ya mapato kwa kipindi cha miaka mitano

Item	Kipindi cha mwaka wa fedha				
	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Estimates	272.63	396.23	485.16	605.32	645.44
Actual	297.18	410.39	439.08	463.73	404.54
Performance (%)	109	103.57	90.5	76.61	62.88
GDP at Current Price	2,748.00	3,228.00	3,663.00	4,132.00	4,209.00
GDP at Costant prices (2015)	2,491.00	2,684.00	2,874.00	3,078.00	3,116.00
Actual Collections to GDP Ratio (Current Prices)	10.81%	12.71%	11.99%	11.78%	9.61%
Actual Collections to GDP Ratio (Costant prices - 2015)	11.93%	15.29%	15.28%	15.81%	12.98%

Chanzo: ZRB na ripoti ya utafiti wa Kijamii na Kiuchumi Zanzibar 2020/2021

Jadweli hapo juu linaonyesha kuwa kwa kipindi cha miaka mitano ZRB ilikua ikifanya vizuri katika makusanyo ya mapato kwa kuzingatia vigezo mbali mbali vilivyowekwa isipokua kwa mwaka wa fedha 2020/2021. Utendaji wa makusanyo kwa mwaka huo haukua mzuri sana ukilinganisha na matarajio yaliyowekwa na taasisi hiyo ambapo makusanyo hayo yalikuwa chini ya kiwango (asilimia 62.8) cha makadirio ya makusanyo yaliyowekwa.

Hata hivyo, ukaguzi umebaini makusanyo hayo yameshuka kutokana na uwepo wa janga la maradhi ya UVIKO-19 lililoikumba dunia na kupelekea mapato ya nchi mbali mbali duniani kushuka.

Aidha, mbali na uwepo wa janga la maradhi ya UVIKO – 19 pato la taifa katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 liliendelea kuongezeka licha ya kupanda kwa bei za mara kwa mara na kwa bei za sasa.

Uwiano wa mapato kwa Pato la Taifa kwa bei za sasa (current prices) ulipungua kutoka asilimia 11.78 kwa mwaka 2019/2020 hadi asilimia 9.61 kwa mwaka 2020/2021.

Hali hiyo inaonesha kwamba shilingi 9.61 zilipungua kwa kila shilingi 100 kutokana na kushuka kwa uchumi katika mwaka 2020/2021 ambazo fedha hizo ziliingia katika ofa za Serikali katika mfumo wa kodi ikilinganishwa na shilingi 11.78 kwa mwaka 2019/2020.

5.2.6 Utendaji wa mwaka kwa kila chanzo cha mapato katika Bodi ya Mapato Zanzibar

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021, mchango wa vyanzo vya mapato unaonyesha kuwa, Kodi ya Ongezeko la Thamani (VAT) ndiyo inaongoza kwa kuchangia asilimia 29.18 ya makusanyo yote ikifuatiwa na Makusanyo ya Mawizara mbalimbali yenye asilimia 26.43 na ya tatu ni Tozo ya Petroli (Petroleum levy) yenye asilimia 11.70 kama inavyoonyeshwa katika jadweli lifuatalo hapo chini:-

Jadweli Nambari 37: Makusanyo ya Mapato kutoka katika vyanzo mbali mbali

Chanzo	Makadirio ya Makusanyo (Tshs) "Bilioni"	Makusanyo Halisi (Tshs) " Bilioni"	Asilimia (%)
Kodi ya Ongezeko la Thamani	213.65	118.06	55.26
Ushuru wa Bidhaa	38.90	28.85	74.16
Ushuru wa Hoteli	43.60	15.75	36.12
Ushuru wa Migahawa	7.49	1.83	24.46
Ushuru wa Waendesha Huduma za Kitalii	2.51	0.57	22.64
Ushuru wa Stempu	16.89	9.10	53.84
Malipo ya Viwanja vya Ndege	53.47	23.89	44.68
Malipo ya Bandari	3.32	1.96	58.82
Kodi ya Usafiri wa Baharini	3.17	2.82	88.99
Mfuko wa Maendeleo ya Barabara	15.95	13.21	82.85
Ushuru wa Mafuta	57.95	47.33	81.68
Makusanyo ya Wizara	128.71	100.19	77.84
Kodi ya Ardhi	9.50	6.73	70.88
Huduma za vyombo vya moto	2.17	1.48	68.38
Leseni za Barabara	6.04	4.92	81.41
Leseni za Udereva	2.13	1.58	74.29
Ada ya usalama wa raia Uwanja wa Ndege	12.25	5.52	45.09
Miundombinu	27.72	20.73	74.80
Jumla	**645.44**	**404.54**	**62.68**

Chanzo: Bodi ya Mapato Zanzibar (ZRB)

5.2.7 Taarifa ya michango ya vyanzo vya mapato vya Bodi ya Mapato Zanzibar

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umebaini kuwa Bodi ya Mapato kupitia vyanzo vyake vya mapato unaonyesha kuwa, Kodi ya Ongezeko la Thamani (VAT) imechangia asilimia 29.18 ya makusanyo yote ikifuatiwa na makusanyo ya Wizara iliyochangia kwa asilimia 26.43. Hali halisi ya makusanyo na michango hiyo kwa asilimia ni kama inavyoonyeshwa kwenye jadweli zifuatazo:-

Jadweli Nambari 38:Taarifa ya michango ya vyanzo vya mapato kwa mwaka wa fedha 2020/2021

Chanzo cha Mapato	Makisio kwa mwaka 2020/2021		Mapato Halisi kwa mwaka 2020/2021		
	Makisio (Tshs)	Asilimia ya Mchango	Makusanyo halisi (Tshs)	Asilimia	
	"Bilioni"	(%)	"Bilioni"	Makusanyo(%)	Mchango (%)
Kodi ya Ongezeko la Thamani	213.00	33.10	118.06	55.26	29.18
Ushuru wa Bidhaa	38.90	6.03	28.85	74.16	7.13
Ushuru wa Hoteli	43.60	6.76	15.75	36.12	3.89
Ushuru wa Mafuta	57.95	8.97	47.33	81.68	11.70
Makusanyo ya Wizara	138.21	21.41	106.93	77.37	26.43
Malipo ya huduma za Bandari	27.72	4.29	20.73	74.79	5.12
Miundombinu	72.21	11.19	34.19	47.35	8.45
Vyanzo vyenginevyo	53.19	8.24	32.69	61.46	8.08
Jumla	**645.44**	**100.00**	**404.54**	**62.68**	**100.00**

Chanzo : Bodi ya Mapato Zanzibar

5.2.8 Utendaji wa Kifedha

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha unaoishia tarehe 30 Juni 2021 Bodi ya Mapato Zanzibar ilijiendesha kwa hasara ya shilingi bilioni 2.2 ukilinganisha na mwaka wa fedha 2019/2020 kukiwa na upungufu wa shilingi milioni 625.22.

Aidha, katika mwaka wa fedha 2020/2021 ukaguzi ulibaini matumizi ya uendeshaji wa Bodi ya Mapato Zanzibar yaliongezeka kutoka shilingi bilioni 13.9 mwaka wa fedha 2019/2020 hadi shilingi bilioni 15.6 kwa mwaka wa fedha 2020/2021 kukiwa na ongezeko la shilingi bilioni 1.7 sawa na asilimia 11. Hali hiyo ilibainika kutokana na kuongezeka kwa gharama za uendeshaji.

Aidha, ukaguzi umebaini mapato ya jumla katika kipindi hicho yaliongezeka kutoka shilingi milioni 13,346 kwa mwaka wa fedha ulioishia Juni 2019/2020 hadi kufikia shilingi milioni 13,361 kwa mwaka wa fedha 2020/2021 kukiwa na ongezeko la shilingi milioni 15 sawa na asilimia 0.11 .

5.2.9 Hali halisi ya Kifedha kwa mujibu wa mali za Bodi ya Mapato Zanzibar

Katika mwaka wa ukaguzi unaoishia tarehe 30 Juni 2021 imebainika jumla ya mali za Bodi ya Mapato " total asset" ziliongezeka kutoka shilingi bilioni 18.9 mwaka wa fedha 2019/20 hadi shilingi bilioni 27.6 kwa mwaka wa fedha 2020/2021 kukiwa na ongezeko la shilingi bilioni 8.7.

Hali hii ilisababishwa zaidi na ongezeko la mali za muda mrefu "Non Current Asset" kwa shilingi bilioni 1.9 kutoka shilingi 18.9 mwaka 2019/2020 hadi shilingi bilioni 20.8 katika mwaka wa fedha 2020/2021 na kupungua kwa mali za muda mfupi "Current Asset" kwa shilingi bilioni 8.2 kutoka shilingi bilioni 9.8 mwaka 2019/2020 hadi shilingi bilioni 1.6 katika mwaka wa fedha 2020/2021. Kwa upande mwingine madeni yalipungua kwa shilingi milioni 0.62 kutoka shilingi bilioni 4.67 mwaka 2019/2020 hadi shilingi bilioni 4.05 katika mwaka wa fedha 2020/2021.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.2.9.1 Kukosekana kwa ushahidi wa mlinganisho wa matokeo ya zoezi la uhakiki mali za Bodi ya Mapato Zanzibar na kumbukumbu za daftari la mali za kudumu za Bodi shilingi 20,830,164,946

Kwa mujibu wa ufungaji wa hesabu za mwisho wa mwaka ilibainika kuwa uhakiki halisi wa mali za Bodi zinazohamishika ulifanyika mwishoni mwa mwaka (stock taking) ili kubaini pamoja na mambo mengine uwepo, hali na utumikaji wake kama ilivyoagizwa chini ya kifungu cha 41(4) cha kanuni za fedha za ZRB. Hata hivyo, zoezi hilo huwa na maana zaidi wakati matokeo halisi yanapolinganishwa na kuoanishwa na kumbukumbu za vitabu (Rejista ya PPE).

Ukaguzi umebaini kuwa hatua hiyo haikufanyika kutokana na ukweli kwamba Bodi ilikuwa katika mchakato wa kuboresha Daftari lake la Mali za Kudumu na kuzipatia alama ya utambulisho kwa baadhi ya Mali hizo jambo ambalo ni ishara ya udhaifu wa usimamizi wa mali za Bodi. Hata hivyo ukaguzi umeshindwa kuthibitisha uhalisia wa shilingi 20,830,164,946 zilizobainishwa katika ufungaji wa hesabu kuwa ni thamani halisi ya mali za kudumu za Bodi ya Mapato.

Kushindwa Kuoanisha (reconciliation) matokeo halisi ya zoezi la kuhesabu mali za kudumu za Bodi dhidi ya vitabu vilivyorekodiwa mali hizo kunapelekea wakaguzi kushindwa kujiridhisha juu ya usahihi wa mali za bodi pamoja na uwepo wa mali hizo zenye thamani ya shillingi za kitanzania 20.8 bilioni kama zilivyoripotiwa katika Hesabu za Bodi kwa mwaka wa fedha ulioishia 30 Juni, 2021.

Ukaguzi unashauri uongozi wa ZRB unapaswa kuharakisha mchakato wa kuboresha daftari la mali za kudumu kwa nia ya kuweka kumbukumbu sahihi za mali za Bodi.

5.2.9.2 Kushindwa kutenganisha thamani ya Ardhi na Majengo katika Hesabu shilingi 20,538,632,803.53

Kwa mujibu wa viwango vya Kimataifa vya Uhasibu katika Sekta ya Umma (IPSAs 17) kifungu namba 74 kinasema: "Ardhi na majengo ni mali zinazoweza kutenganishwa na huhesabiwa tofauti,

hata kama zimenunuliwa pamoja. Hali hii inamaanisha kwamba Ardhi ni mali yenye maisha yasiyo na kikomo na kwa hivyo haipunguzwi thamani (not depreciated). Majengo yana maisha mafupi na kwa hiyo ni mali zinazoweza kushuka thamani".

Ukaguzi umebaini kwamba Bodi ya Mapato imekwenda kinyume na kifungu nilichokinakilii hapo juu kwa kuchanganya thamani ya ardhi na majengo katika jedwali la mali za kudumu za Bodi ya Mapato kwa ofisi za Unguja na Pemba kwa mwaka unaoishia tarehe 30 Juni , 2021 kwa kubainisha thamani halisi ya kiasi cha shilingi 20,538,632,803.53 ambazo zinajumuisha shilingi 9,500,786,309 ikiwa ni thamani ya ardhi na jengo la ofisi kuu ya ZRB Unguja, shilingi 10,887,846,490,000 ikiwa ni thamani ya ardhi na jengo la ofisi ya ZRB Pemba na shilingi 150,000,000 ikiwa ni thamani ya Jengo la ZRB Pemba (Rest House).

Kutokana na kutokuzingatia viwango vya kimataifa vya uhasibu katika Sekta ya Umma ya 17 kifungu namba 74 (IPSAS 17 Paragraph 74) kumepelekea kuishusha thamani ardhi kutokana na uchakavu wa majengo jambo ambalo si sahihi kwani ardhi hupanda thamani yake mwaka hadi mwaka, hivyo thamani ya mali za kudumu za Bodi (PPE) iliyoripotiwa katika hesabu za Bodi kipindi cha ukaguzi si sahihi.

Ukaguzi unashauri uongozi wa ZRB kuzingatia viwango vya kimataifa vya uhasibu katika kutoa taarifa kuhusu thamani ya mali, mitambo na vifaa vya Bodi.

5.2.9.3 Kutokufanyika tathmini ya Jengo la ZRB Mazizini shilingi 20,830,164,946

Kwa mujibu wa viwango vya kimataifa vya Uhasibu kwa sekta za umma namba 17 kifungu namba 49 (IPSAS 17 Paragraph 49) kinazitaka taasisi kutathmini Mali, Mitambo na vifaa vyake kila baada ya miaka mitatu au mitano ili kuripoti thamani halisi ya Mali inazozimiliki.

Aidha, kifungu nambari 51 (IPSAS 17) kimeweka sharti kwamba mali, mitambo na vifaa vitafanyiwa tathmini, kundi lote linalohusiana na mali, mitambo na vifaa ambalo litaangukia katika moja wapo ya hapo juu, yaani iwe katika kundi la mali,mitambo au vifaa ni lazima vifanyiwe tathmini.

Mapitio ya ripoti ya tathmini ya Mali za ZRB iliyotolewa Mei, 2021 yamebainisha kwamba jengo la ZRB (Ofisi Kuu) lililopo Mazizini limekosa ushahidi wa kuonyesha kwamba kulifanyika tathmini ya jengo hilo. Mapitio ya taarifa za fedha kwa zaidi ya miaka mitano (5) nyuma tokea mwaka 2014/2015 zinaonyesha kwamba jengo hilo lina thamani ya shilingi 9,500,786,309 jambo ambalo si sahihi kwa mujibu wa kifungu nilichokinakili hapo juu.

Kutokufanyika kwa tathmini ya jengo la ZRB kunapelekea ukaguzi kuwa na mashaka juu ya thamani ya mali, mitambo na vifaa vilivyooneshwa katika taarifa za fedha yenye thamani ya shilingi 20,830,164,946.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Bodi ya Mapato kulifanyia tathmini Jengo lake ili kuendana na matakwa ya viwango vya kimataifa vya Uhasibu kwa sekta za umma namba 17 (IPSAS 17) ili kuweza kutoa taarifa sahihi za thamani ya jengo kwa wakati uliopo.

5.2.9.4 Manunuzi ya vifaa yaliyofanyika na kuvitumia moja kwa moja bila ya kuzingatia utaratibu wa Kihasibu shilingi 525,278,370

Katika ukaguzi uliofanyika tuliweza kupitia taarifa za fedha na kumbu kumbu za ghalani za ZRB zinazohusu vifaa vilivyonunuliwa katika kipindi cha ukaguzi na kubaini kuwa vifaa vyenye thamani ya shilingi 525,278,370 vilinunuliwa moja kwa moja bila kujali kama vilitumika au havikutumika.

Ukaguzi ulibaini kufanyika kwa malipo kwa ajli ya vifaa vya uchapishaji na fotokopi vyenye thamani ya shilingi 369,063,173 , vifaa vya kuandikia vyenye thamani ya shilingi 117,254,841 na vifaa vya kompyuta vyenye thamani ya shilingi 38,957,356. Hata hivyo katika ukaguzi huo ilibainika kuwa vifaa vyote vilivyopokelewa vilinunuliwa moja kwa moja bila ya kujali kama vilitumika au havikutumika jambo ambalo ni kinyume na kanuni ya 29(k) ya Kanuni ya Fedha ya Bodi ya Mapato ya mwaka 2013.

Aidha, ukaguzi ulibaini jukumu la kudhibiti na kulinda hesabu za vifaa vilivyonunuliwa na kutumika liliachwa tu chini ya usimamizi wa mtunza ghala na kukosekana kwa udhibiti kutoka upande wa uhasibu (finance department) katika kulinganisha na kuoanisha kumbukumbu za mtunza ghala na za mhasibu na kukosekana kwa uhakiki wa vifaa vilivyonunuliwa.

Kwa kutozingatia matakwa ya kanuni ya 29(k) ya Kanuni ya Fedha ya Bodi ya Mapato ya mwaka 2013 kunaweza kupelekea kushindwa kubaini mapungufu ambayo yanaweza kusababishwa na wizi, udokozi, upokeaji wa vifaa hafifu, utunzaji mbaya wa kumbukumbu, ununuzi hewa na kadhalika. Kwa hivyo wakaguzi hawakujiridhisha kwamba ununuzi wote wa vifaa uliofanywa kipindi cha mwaka wa ukaguzi vilipokelewa na kutumiwa kwa manufaa ya Bodi.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Bodi ya Mapato Zanzibar kuhakikisha kuwa manunuzi yote na matumizi ya vifaa vya ghala vinakuwa na viambatanisho vyote vya ununuzi na kutolea vifaa ghalani. Viambatanisho vyote vinatakiwa kuingizwa kila mwezi kwenye vitabu vya Bodi kwa pande zote za mtunza ghala na mtu wa uhasibu. Mwisho wa mwaka kufanyike mlinganisho baina ya kumbukumbu za uhasibu na ghala na kama kuna mapungufu yoyote yachunguzwe ili kuboresha udhibiti wa ndani kuhusu utumiaji wa vifaa ghalani.

5.2.9.5 Utowaji wa Misamaha ya Kodi kinyume na Sheria ya kodi (Sheria ya Uanzishwaji wa ZRB)

Kwa mujibu wa Kifungu 29(1) cha uanzishwaji wa ZRB sheria Na.7 ya mwaka 1996 (marekebisho ya mwaka 2021) kinawataka wakurugenzi wa Bodi ya Mapato Zanzibar kumshauri Waziri anayehusika na masuala ya kodi, juu ya vigezo au sababu zinazopelekea uwepo wa misamaha ya kodi, kupunguza kodi, kuahirisha au kuondoa kodi.

Aidha, Kifungu cha 29(4) kinaelekeza kwamba Waziri mwenye dhamana (Fedha na Mipango) anaweza kutoa kibali cha misamaha baada ya mapendekezo ya Bodi ya Wakurugenzi ya ZRB.

Vile vile, kifungu namba 29A (1) kinabainisha kuwa Bodi ya Mapato italazimika, kwa mujibu wa sheria, Kutoa taarifa kwa Waziri mara kwa mara na pia kutoa taarifa ya mwaka na kuiwasilisha katika Baraza la Wawakilishi, miongoni mwa mambo mengine, taarifa itaonyesha kiwango cha kodi

kilichokusanywa au kusamehewa kwa mujibu wa vigezo maalum vilivyoelezwa chini ya kifungu kidogo cha (2) cha kifungu 29.

Ukaguzi ulifanya mahojiano na wahusika na kubaini kuwa tangu Novemba 2020 misamaha yote ilipitia moja kwa moja kwa Waziri (Fedha na Mipango) kinyume na taratibu za misamaha ya kodi iliyoelezwa kupitia kifungu 29 and 29A.

Kutokana na kitendo cha misamaha ya kodi kupitia moja kwa moja kwa Waziri mwenye dhamana na kufanyiwa maamuzi kinyume na kuzingatia matakwa ya kisheria ya kifungu 29 na 29A kumepelekea kukosekana kwa ushahidi wa kimaandishi wa kuthibitisha kwamba Bodi imezuiwa kujihusisha na misamaha ya kodi kwa mujibu wa sheria.

Aidha wakaguzi hawakupatiwa uthibitisho unaoonesha matakwa ya kisheria ya usimamizi wa misamaha kusimamiwa na Wizara ukizingatia kwamba kwa mujibu wa sheria na kanuni misahama hiyo husimamiwa na Bodi ya Mapato na utekelezaji wake hufanywa na Wizara ya Fedha na Mipango.

Kutokana na kitendo cha ukiukwaji wa kifungu cha 29 na 29A kunaweza kukapelekea

Uwepo wa mapungufu yatakayopelekea kutoa mwanya wa matumizi mabaya ya misamaha ya kodi.

Bila kuwepo na ushahidi wa maandishi kuthibitisha kwamba Bodi haitakiwi kujihusisha na misamaha ya kodi, inaweza kuingizwa kwenye makosa ikiwa kwa bahati mbaya kutatokea makosa juu ya utolewaji wa misamaha ya kodi unaofanywa na Wizara ya Fedha na Mipango.

Ukaguzi unashauri uongozi wa ZRB kuwasiliana na Wizara husika (Fedha na Mipango) kwa madhumuni ya kuweka sawa na kupata ufumbuzi wa kimaandishi, kwa lengo la kumjua ni nani mwenye jukumu la utoaji wa misamaha ya kodi.

5.2.9.6 Madhara ya kisheria kwa kushindwa kuzingatia Sheria ya Usimamizi wa Kodi (TAPA NA.7 YA 2009 (R.E.2013)

Kitengo cha masuala ya huduma za kisheria na shughuli za Bodi kimesajili na kushughulikia kesi 9 katika hatua mbalimbali za Mahakama (Bodi ya Rufaa au Usuluhishi) katika kipindi cha ukaguzi. Ukaguzi wa kesi hizo ulibaini kuwa kesi nyingi zilizotokana na kushindwa kwa Maofisa wa ZRB kufuata sheria na taratibu zilizoainishwa kwa mujibu wa sheria ya kodi TAPA Na.7 ya mwaka 2009 (R.E 2013) wakati wa kutekeleza majukumu yao. Hali hii imebainika katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 39: Baadhi ya kesi zilizotolewa maamuzi mbali mbali katika Mahkama

Namba	Wanaoshtakiana	Nambari ya Kesi	Maelezo mafupi ya juu ya asili ya kesi	Hali halisi ya Kesi
1	Kamishna ZRB v/s Talib Aboud na Said Bakari Ali	5/2021 ya tarehe 3 Machi 2021 iliyopo (Mahakama Kuu – Vuga).	Ilibainika kuwa Nyagatim General Supplier alidai fidia kutoka ZRB ya shilingi milioni 758 kwa hasara iliyopatikana kutokana na maofisa wa ZRB kushindwa kushughulikia mali walizozikamata na kupelekea uharibifu.	ZRB ililipa faini ya shilingi milioni 150 kama fidia ya hasara hiyo baada ya kubaini kuwa hasara hiyo ilisababishwa na maofisa wa ZRB wakati wa kukamata mali hizo na kesi hiyo bado inaendelea kuskilizwa.
2	Sagioma Ltd T/A New My Blue Hotel v/s Kamishna ZRB.	21/2020 ya tarehe 26 Februari 2021 iliyopo (Bodi ya Rufani).	Mrufani anapinga uamuzi wa Kamishna wa kufuta usajili wa Biashara yake kinyume na sheria.	Kesi hiyo ilijadiliwa nje ya Mahkama ambapo mkata rufaa alisajiliwa chini ya kitengo cha walipa kodi wa VAT. Kwa hivyo ZRB ilishindwa katika kesi hii.
3	Abeid Mwinyi Mlenge V/s Kamishna ZRB V/s Khamis Pandu Haji	48/2017 ya tarehe 8 Julai 2017 iliyopo (Mahkama Kuu - Vuga.)	Mlalamikaji anadai fidia kutoka ZRB yenye thamani ya shilingi milioni 92 kwa kubadilisha umiliki wa usajili wa gari kinyume na kanuni na taratibu za usajili.	Ipo Mahakamani inaendelea kusikilizwa.
4	Dhow Inn Hotel v/s Kamishna ZRB	57/2017 ya tarehe 27 Februari 2017 il-iyopo (Mahkama Kuu – Vuga.)	Mlalamikaji anadai fidia kutoka ZRB ya shilingi milioni 120 ya hasara iliyotokana na kufungwa kwa biashara yake ya hoteli kinyume na taratibu zilizowekwa na ZRB.	Ipo Mahakamani inaendelea kusikilizwa.
5	Mashallah Shipping Co.ltd V/s Kamishna ZRB	02/2019 na 14/2021 ipo (Bodi ya Rufani)	Mlalamikaji anadai fidia kutoka ZRB ya shilingi milioni 200 kwa hasara iliyotokana na mauzo ya mafuta ya petroli kutoka kwa wananchi.	Ipo Mahakamani inaendelea kusikilizwa.

Chanzo: Daftari la kusajili kesi kwa mwaka unaoishia tarehe 30 Juni 2021

Ukaguzi umebaini kuwa ingawa Bodi ina kitengo imara cha sheria chenye uwezo wa kusimamia kesi mbalimbali, ushahidi wa kujiridhisha kwamba kitengo cha sheria kilihusika au kushauriwa ili kutoa ushauri wa kisheria wa namna ya kushughulikiwa vyema hatua mbali mbali juu ya usimamizi mzuri wa utekelezaji wa TAPA kwa viongozi husika katika hatua za mwanzo za kesi hizo kwa lengo la kupunguza malalamiko kwa walipa kodi, kusimamia haki za walipa kodi na kuongeza mapato kwa Serikali Kuu haukupatikana.

Kutokana na kitendo cha kushindwa kutekeleza sheria za TAPA N.7 ya mwaka 2009 (R.E 2013) na taratibu nyinginezo mambo yafuatayo huenda yakajitokeza:-

- Bodi (ZRB) huenda ikaendelea kupata hasara kubwa ya fedha za Serikali kupitia fidia iliyosababishwa na uzembe uliotokana na ukiukwaji wa sheria hiyo.
- Haki za walipakodi zinaweza kuhujumiwa na wafanyakazi wasiowajibika wakati wa kuweka hatua za utekelezaji zinazochangia kuharibu sifa ya ZRB mbele ya umma na kukatisha tamaa utamaduni wa walipakodi wa kufuata kulipa kodi kwa hiari; hivyo kupoteza mapato ya Serikali.

Ukaguzi unashauri uongozi wa ZRB ihakikishe kuwa maafisa wa ZRB wanaohusika na hatua za utekelezaji wanatekeleza majukumu yao kwa uadilifu wa hali ya juu na uangalifu unaostahili kwa kuzingatia sheria na taratibu za TAPA NA.7 ya 2009 (R.E.2013). Utumiaji wa huduma za kisheria katika hatua za mwanzo za utekelezaji unapendekezwa zaidi ili kulinda Bodi dhidi ya hasara ya uzembe, kulinda haki za walipa kodi na sifa ya Bodi mbele ya umma. Zaidi ya hayo, watumishi watakaobainika kutumia madaraka yao vibaya kinyume na sheria na kanuni za kodi wanapaswa kuchukuliwa hatua za kinidhamu.

5.2.9.7 Madhara ya kisheria ya kukatishwa kwa Mkataba ulioingiwa kati ya ZRB dhidi ya Norway Rejesta Development and Associates USD 1,352,622 (Bila ya VAT)

Katika mapitio ya utekelezaji wa mkataba ulioingiwa kati ya ZRB na DEVAS tarehe 24 Juni, 2019 (mkataba wa awali) kwa muda wa miezi 18 kuanzia tarehe 24 Juni 2019 hadi tarehe 23 Desemba 2020 (pamoja na kipindi cha dhima ya uharibifu cha miezi 12) kwa malipo USD 1,352,622 (Bila ya VAT) kwa huduma za ushauri kwa ajili ya maendeleo na utekelezaji wa EFD - Virtual Fiscal Devices Management System (VFDMS). Kutokana na ugonjwa wa janga la Corona kandarasi hiyo iliongezwa muda kuanzia tarehe 22 Januari , 2021 kwa miezi mingine 15 (pamoja na kipindi cha dhima ya uharibifu cha miezi 12) inayotarajiwa kukamilika Aprili, 2022.

Ukaguzi umebaini katika mapitio ya kumbukumbu (Muhtasari wa kumbukumbu za mkutano wa Bodi ya Wakurugenzi Na. 267 uliofanyika tarehe 27 Machi 2021, ripoti ya kamati iliyoundwa kupitia upya sheria na masharti ya mkataba na barua mbalimbali) yalibaini mwenendo usioridhisha wa utekelezaji wa mkataba kati ya pande hizo mbili uliopelekea ZRB kuamua kusitisha mkataba. Ilibainika kuwa ZRB inakusudia kusitisha mkataba huo kwa madai kuwa Mshauri huyo alikiuka mkataba kwa kushindwa kuutekeleza kwa mujibu wa masharti yaliyowekwa (TOR). ZRB inadai kuwa mfumo ulioundwa ulikuwa kinyume kabisa na Masharti ya Mkataba (TOR).

Mapitio ya masharti ya mkataba yamebaini kuwa kusainiwa kwa Ripoti ya Uanzishwaji, Ripoti ya Tathmini ya Msingi na Ripoti ya Usanifu wa Mfumo ni maeneo ambayo yanaonekana ndio chanzo cha mgogoro unaotokana na ZRB kutokuwa makini wakati wa utekelezaji wa mkataba huo kuwa ndio wenye dosari kwenye mfumo ilibainishwa wakati wa hatua ya majaribio. Ushahidi kwamba kutiwa saini kwa hati hizo tatu muhimu kulihusisha wafanyakazi wa kiufundi (Idara ya ICT, timu iliyoteuliwa kuandaa TOR na watendaji wengine). Hata hivyo imebainika ushahidi wa watumiaji wa mfumo kushirikishwa kabla ya kusainiwa kwa hati hiyo ili kupata mapendekezo yao haukupatikana.

Aidha, mapitio ya mgongano huo unaoelekea kwenye kuvunjika kwa mkataba yameonesha kuwa jitihada mbalimbali zimefanywa na Bodi ya Mapato ikiwemo kuwasiliana na ofisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali (AG) kuomba kupatiwa ushauri wa kisheria juu ya njia nzuri na bora ya kuvunja mkataba kwa amani bila ya gharama au kwa gharama ndogo (barua yenye kumbukumbu namba ZRB/M.32/VOL.III/106 ya tarehe 19.07.2021 inahusika). Mwanasheria mkuu aliijibu barua hio kupitia (barua yenye kumbukumbu namba L.D 907/VOL.IV/74 ya tarehe 4 Agosti 2021). Ili kufuata maagizo ya Mwanasheria mkuu Bodi ya Mapato iliandika barua kwa Katibu Mkuu ofisi ya Raisi Fedha na Mipango yenye kumbukumbu namba ZRB/M.45/2/VOL.III/41 ya tarehe19 Agosti, 2021. Mwanasheria alitegemea kukamilisha taratibu za uvunjwaji wa mkataba haraka iwezekanavyo mara atakapopokea majibu kutoka Wizarani ambapo bado hayajajibiwa.

Ukaguzi umebaini pia kwamba kukosekana kwa umakini kwa upande wa uongozi wa Bodi ya mapato katika hatua za mwanzo za utekelezaji wa mkataba huo ndiko kulikopelekea kuvunjika kwa mkataba.

Dhamira ya kutaka kuvunja mkataba huenda ikapelekea uwepo wa upotevu mkubwa wa fedha za Serikali endapo matokeo ya kuvunja mkataba yatageuka dhidi ya upande wa Bodi ya Mapato.

Ukaguzi unashauri uongozi wa ZRB kuwa makini katika kuhakikisha kwamba mchakato wa utekelezaji wa mkataba unakuwa shirikishi kuanzia mwanzo hadi mwisho (ukihusisha wafanyakazi wa kiufundi na watumiaji wa mfumo). Hali hii itarahisisha utekelezaji wa mikataba bila migogoro na kufikia thamani ya fedha zilizotumika kupata mfumo.

5.2.9.8 Kuongezeka kwa mwenendo wa Pingamizi zilizotolewa kwenye tathmini ya Kodi

Katika mapitio ya tathmini ya kodi iliyotolewa imebaini kuwa baadhi ya walipa kodi walikasirishwa na tathmini zilizotolewa na kuweka pingamizi. Ilibainika zaidi kuwa baadhi ya pingamizi zilizotolewa hazikuweza kutatuliwa kwa amani na wahusika walikimbilia mahakamani. Imebainika kuwa mapingamizi mengi yaliyotolewa yaliishia kwa walipakodi kushinda kwani kiasi cha tathmini ya kodi kinaweza kupunguzwa kwa kiwango kikubwa baada ya mapitio na yale ya mashauri mahakamani mengine yalizingatiwa kujadiliwa nje ya mahakama ili kumaliza suala hilo kwa makubaliano.

Tathmini nyingi za kodi zilizobishaniwa zilionekana kutokana na tathmini zisizo sahihi kama ilivyobainishwa baada ya mahojiano na maafisa wanaowajibika na upitiaji wa baadhi ya mafaili

ya walipa kodi zenye ripoti za ukaguzi wa kodi. Ushahidi wa iwapo taratibu za ukaguzi wa kodi ikiwa ni pamoja na kutuma barua za taarifa kuhusu kuanza ukaguzi, kufanya vikao na walipakodi (mikutano ya awali na ya mwisho) ili kuwasilisha matokeo ya ukaguzi wa kodi kabla ya kutoa tathmini za mwisho hazikuwepo katika kumbukumbu za walipakodi. Kesi chache zilizochaguliwa kwa madhumuni ya kielelezo zimeonyeshwa katika Jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 40: Pingamizi mbali mbali zinazolalamikikiwa na kutolewa na walipa kodi

Pingamizi za Walipa Kodi	Maelezo ya Tathmini	Kiwango cha Kodi kilichopigwa	Kiasi cha kodi iliyokubaliwa kulipwa baada ya ukaguzi	Kiasi cha kodi kilichoondolewa	Maelezo
Abdul Salam Building (Tz) Contract –Mwera	ZRB/N.3/VOL.1V/12 Assessment Of Vat No: 12 27/08/2020 Period: Jan 2019 - Febr 2020	Tshs 13,611,459.99	Tshs 11,439,400	Tshs 2,172,072.69	Deni lote limeisha
Hawaii Clearing & Forwading - Kiswandui	ZRB/N.3/VOL.1V/16 Assessment Of Vat No: 16 17/09/2020 Period: Jan 2018 - Dec 2019	Tshs 19,212,744.89	Tshs 16,771,000	Tshs 2,441,722.40	
Quality Building Contractors - Mombasa	ZRB/N.3/VOL.1V/17 Assessment Of Vat No: 17 17/09/2020 Period: Oct 2018 - July 2019	Tshs 53,301,557.58	Tshs 44,454,254	Tshs 8,956,171.36	
Darajani General Tyres. - Darajani	ZRB/N.3/VOL.IV/28 Assessment Of Vat No. 28 09/11/2020 Period: July 2017 - June 2020	Tshs 28,076,698.06	Tshs 21,836,800	Tshs 6,239,849	
Evergreen (Z) Traders - Malan-dege	ZRB/N.3/VOL.IV/62 Assessment Of Vat No: 62 17/03/2021 Period; Aug 2018 - Dec 2020	Tshs 98,916,868.86	Tshs 77,419,626	Tshs 21,497,175.80	
Evergreen (Z) Limited - Malan-dege	ZRB/N.3/VOL.IV/61 Assessment Of Vat No: 61 17/03/2021 Period; Aug 2018 - Dec 2020	Tshs 166,776,780.21	Tshs 130,657,365	Tshs 36,119,415.21	
Frasi Com.Ltd	ZRB/N.3/VOL.1V/74 Assessment Of Vat No. 74 27/04/2021 Period: Jan 2019 - Nov 2020	Tshs 69,697,506.44	Tshs 52,273,129.83	Tshs 17,424,376.61	Kufanyika kwa mazungumzo nje ya Mahkama ambapo wamekubaliana kulipa aslimia 75 ya kodi ya Tathmini.

Teddy Co.Ltd	-	USD 482,046.55			Kujadiliwa na kukubaliana kusuluhisha nje ya mahkama ingawa ushahidi wa malipo haukupatikana
Dullah Motors Ltd	-	Tshs 32,787,494	0	0	Uhakiki ulifanywa kwa malipo ya VAT ingawa aliesajiliwa kwa malipo ya ushuru wa Stamp hivyo alipinga kulipa kodi aliyopigiwa na kuamua kufunga biashara yake Zanzibar.
Zawiya Tanzania Traders	-	Tshs 439,730,311.98	0	0	Mlipa kodi anadai kupimwa zaidi kwa msingi kwamba yeye ni wakala wa kamsheni ya vinywaji baridi na sio mmliki wa kampuni, ukaguzi wa kodi unaendelea.
Stecol Corpora-tion	-	USD 3,018,770.99	0	0	Mlipa kodi anadai kutathminiwa kulingana na kiasi cha VAT wakati alisambaza bidhaa kwa ZAWA bila ya VAT. Suala hilo lipo chini ya kitengo cha Sheria cha ZRB na uongozi wa ZAWA.

Juhudi Holding Ltd, - Mkoani Pemba	ZRB/N.3/VOL.1V/72 Assessment Of Vat No. 72 15/04/2021 Period: Jan 2018 - Aug 2020	Tshs 923,100,608	0	0	Pingamizi inakaguliwa kodi ya madai ya walipakodi iliyotathminiwa haikuwa ya haki kwa kuwa chanzo cha hati zilizotumika kubaini kodi inayodaiwa hakikuwa wazi.

Chanzo: Ripoti ya tathmni ya Ushuru, Ripoti ya tathmini ya Migogoro ya ushuru, ripoti ya kesi ya kitengo cha kisheria na ripoti ya madeni ya kodi ya mwaka unaoishia tarehe 30 Juni 2021.

Pamoja na ukweli kwamba pingamizi nyingi zilizotolewa ziliishia kuwapendelea walipakodi, hata hivyo, ushahidi wa kuthibitisha kwamba Bodi imefanya utafiti wa kina ili kujitathmini ni wapi ZRB imekosea ili kupata suluhu ya tatizo hilo ili kupunguza idadi ya mapingamizi na mashauri ya mahakama yanayotokana na tathmini ya kodi yenye mgogoro ulikosekana.

Kukosekana kwa umakini wa makisio ya tathmini ya ulipwaji wa kodi kwa walipa kodi unaweza ukapelekea:-

- Kuongezeka kwa mapingamizi ya kodi kutokana na ukiukwaji wa taratibu za ukaguzi kunasababisha kupungua kwa mwenendo wa ukusanyaji wa mapato ya Serikali kwa wakati.
- Iwapo wafanyakazi walikosa umahiri uliohitajika katika kutathmini kodi na au kutofuata sheria na kanuni za TAPA NO.7 ya 2009 (R.E. 2013) wakati wa tathmini ya kodi haikuweza kufahamika.

Ukaguzi unashauri uongozi wa ZRB kutafuta sababu kuu za ongezeko la mapingamizi ya kodi kwa nia ya kuchukua hatua za kurekebisha ili kupunguza mwelekeo wa mapingamizi, kuimarisha uzingatiaji wa kulipa kodi kwa hiari na kuongeza mapato ya Serikali. Uzingatiaji wa sheria na taratibu za kodi wakati wa ukaguzi wa kodi unasisitizwa zaidi.

5.2.9.9 Kutokufanyika kwa Ukaguzi wa Kodi kwa muda mrefu

Ukaguzi wa kodi unaweza kuwa na jukumu kubwa katika kuboresha usimamizi wa kodi na kuzingatia walipa kodi kwa ujumla kwa kuhusisha tabia zao. Hata hivyo, mapitio yanaonesha kuwa kaguzi nyingi zilizofanywa zilihusisha vipindi virefu vya ukaguzi vya zaidi ya miaka mitatu nyuma na kupelekea tathmini kubwa za kodi. Sababu za kufanya kaguzi za vipindi virefu badala ya vipindi vifupi (mwaka mmoja) hazikuweza kuthibitishwa. Baadhi ya kesi zenye tathmini kubwa za kodi zimeoneshwa katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 41: Baadhi ya kesi zenye tathmini kubwa za kodi ambazo bado hazijalipwa

Jina la Mlipa Kodi	Nambari ya Kumbukumbu ya Tathmini	Muda uliofanyiwa ukaguzi	Tathmni iliyotolewa (Tshs)	Maelezo
Sunset Beach Bungalow - Kendwa Nungwi	ZRB/N.3/VOL.V/07 Assessment Of Hotel Levy No: 07 01/07/2020	Jul 2017 - Dec 2020	26,661,128.01	Miaka 3 na miezi 6.
Muslim Nurdin Esmailjee – Mlandege	ZRB/N.3/VOL.1V/11 Assessment Of VAT No: 11 27/08/2020	Jan 2017 - Jun 2020	15,897,500.00	Miaka 3 na miezi 6.
Alpha General Traders - Kinazini	ZRB/N.3/VOL.V/09 Assessment Of VAT No. 09 08/06/2021	Jan 2016 -Nov 2020	23,871,655.46	Miaka 5
Marumaru Hotel Ltd - Forodhani	ZRB/N.3/VOL.V/12 Assessment Of VAT No. 12 25/06/2021	May 2015 - Nov 2020	181,964,307.21	Miaka 5
Mimi Ali Makame - Mlandege	ZRB/N.3/VOL.1V/14 Assessment S/Duty No: 14 09/09/2020	Jan 2017 - Jun 2020	24,492,400.24	Miaka 3 na miezi 6
Falcon Traders - Mlandege	ZRB/N.3/VOL.IV/49 Assessment Of VAT No: 49 25/01/2021	Jan 2016 - Nov 2020	31,098,086.19	• Miaka 5. Aidha ripoti ya ukaguzi wa kodi inaonesha kuwa ukaguzi wa mwisho kabla ya ukaguzi wa sasa ulifanyika januari 2009 hadi disemba 2012 years. • Kukosekana kwa ushahidi wa kufanya tathmini ya ulipaji wa kodi katika kipindi cha mwaka 2013 hadi 2015.
Karibu Glocery - Mkunazini	ZRB/N.3/VOL.IV/54 Assessment Of VAT No: 54 27/01/2021	Jan 2016 - Nov 2020	42,417,099.22	Miaka 5
Evergreen (Z) Traders – Malandege	ZRB/N.3/VOL.IV/62 Assessment Of VAT No: 62 17/03/2021	Aug 2018 - Dec 2020	98,916,868.86	Miaka 2 na miezi 6.
Evergreen (Z) Limited – Malandege	ZRB/N.3/VOL.IV/61 Assessment Of VAT No: 61 17/03/2021	Aug 2018 - Dec 2020	166,776,780.21	Miaka 2 na miezi 6.
Abrahman Ismail Vuai - M/Ladu	ZRB/N.3/VOL.IV/56 Assessment Of VAT No: 56 05/03/2021	Jan 2016 - Nov 2020	29,907,198.04	Miaka 5.

Chanzo: Ripoti ya Ukaguzi wa kodi na tathmini zilizotolewa kwa mwaka wa fedha unaoishia tarehe 30 Juni 2021

Kutokufanyika kwa ukaguzi wa ulipaji wa kodi kwa kipindi kirefu kwa wakati mmoja kunaweza kusababisha mzigo mkubwa wa kodi kwa walipa kodi na kusababisha hasara ya fedha za Serikali, kwani walipakodi wengi wanaweza kushindwa kulipa kodi iliyotathminiwa na baadhi wanaweza kuamua kufunga biashara zao au kukimbia nchini na kupelekea mambo yafuatayo kubainika:-

- Ugunduzi wa mapema wa maeneo ambayo walipakodi wameshindwa kufuata sheria utashindikana.
- Mzigo mkubwa wa kodi husababisha kuongezeka kwa mizozo ya kodi ambayo inaweza kusababisha upotevu wa mapato ya Serikali.
- Kuongeza usumbufu kwa walipa kodi kutokana na upekuzi wa nyaraka za ukaguzi kuwa wa miaka mingi iliyopita ambapo baadhi ya taarifa hizo haziwezi kupatikana kwa mara moja.

Kwa vile lengo la ukaguzi wa kodi ni kuongeza ulipaji wa hiari kwa walipa kodi na kuongeza mapato kwa Serikali ukaguzi unashauri ni muhimu kwa Bodi kuhakikisha kuwa ukaguzi unafanyika kwa wakati ikiwezekana ndani ya mwaka, kwa walipa kodi wakubwa na wa Kati.

5.2.9.10 Mapitio ya pingamizi yaliyokosa ushahidi wa kukamilishwa kwa kesi

Mapitio ya ripoti za madeni ya kodi kwa mwaka unaoishia tarehe 30 Juni, 2021 ambayo yalipatikana kwa ajili ya ukaguzi yalibaini kuwa baadhi ya madeni ya kodi yaliyotokana na tathmini ya kodi ambayo ufuatiliaji wake wa urejeshaji ulidaiwa kuwa katika mchakato wa uhakiki kwa vile tathmini za kodi zilizotolewa zilikuwa na mzozo. Hata hivyo, mchakato wa mapitio hayo ulionekana kuchukua muda mrefu zaidi kinyume na sheria ya usimamizi wa kodi TAPA namba 7 ya mwaka 2009 (R.E 2013) kwa kuwa hakukuwa na ushahidi wa kuthibitisha kuwa mapitio hayo yalikamilika na kwamba kodi iliyotakiwa ilikusanywa. Kesi chache zilizobainishwa zimeonyeshwa kwenye jedwali hapo chini ambapo ukaguzi haukuweza kuthibitisha usahihi wa ulipaji wa madeni hayo ya kodi yaliyo katika mchakato wa mapitio.

Jadweli Nambari 42: Mapitio ya pingamizi yaliyokosa ushahidi wa kukamilishwa kwa kesi

Jina la Mlipa Kodi	Maelezo ya tathmini	Kiasi kilichokadiriwa (Tshs)	Kiasi kilichowe kwa (Tshs)	Malipo yanayo daiwa (Tshs)	Maelezo
J & C Eletrical And Plumbing Co. Ltd - Mweni	ZRB/N.3/VOL.V/15 Assessment Of VAT No: 15 06 /10/2020 Period: Jan 2016 - May 2020	11,502,777.45	0	11,502,777.45	Ukaguzi wa kodi unaendelea.
Kassim Bakari Ali - Wete Pemba	ZRB/N.3/VOL.IV/22 Assessment Of VAT No:22 06/10/2020 Period: 06/10/2020	119,716,441.33	0	119,716,441.33	Ufuatiliaji ulifanyika ofisi ya ZRB Pemba

Kassim Daud Othman. - Mlandege	ZRB/N.3/VOL.IV/37 Assessment Of S/ Duty No: 37 17/12/2020 Period: Oct 2017 - Oct 2020	50,414,885.51	0	50,414,885.51	Ukaguzi wa kodi unaendelea.
Juhudi Holding Ltd, - Mkoani Pemba	ZRB/N.3/VOL.1V/72 Assessment Of VAT No. 72 15/04/2021 Period: Jan 2018 - Aug 2020	923,100,607.69	0	923,100,607.69	Ukaguzi wa kodi unaendelea.
New Jambiani Beach Hotel - Jambiani (New Teddy) - Paje	ZRB/N.3/VOL.VI/09 Assessment Of Hotel Levy No: 09 13/07/2020 Period: Nov 2018 - Nov 2019	92,286.16	0	92,286.16	Ukaguzi Wa Kodi Unaendelea
Teddys Place Ltd - Paje	ZRB/N.3/VOL.VI/08 Assessment Of Hotel Levy No: 08 13/07/2020 Period: Jan 2014 - Dec 2019	482,046.55	0	482,046.55	Ukaguzi Wa Kodi Unaendelea.
J & C Eletrical And Plumbing Co. Ltd - Mweni	ZRB/N.3/VOL.V/15 Assessment Of VAT No: 15 06 /10/2020 Period: Jan 2016 - May 2020	247,904.64	0	247,904.64	Ukaguzi Wa Kodi Unaendelea.

Ukaguzi unashauri kutokana na uwepo wa mapitio ya pingamizi yaliyokosa ushahidi wa kukamilishwa kwa kesi ili kuthibitisha kuwepo, usahihi na kutekeleza hatua za ulipaji au kuzifuta ikiwa imethibitishwa kuwa zimetokana na kumbukumbu ambazo si sahihi baada ya kuzingatia taratibu zote zinazofaa za kufuta madeni.

5.2.9.11 Madeni ya kodi ya muda mrefu yanayodaiwa na yasiyoweza kukusanywa chini ya Msamaha wa kodi (Tax Debts under Amnesty)

Katika mwaka wa fedha wa 2019/2020, Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar ilitangaza msamaha wa asilimia mia moja (100%) ya riba na adhabu kuhusiana na madeni ya kodi ya miaka ya nyuma kwa makundi yote ya kodi yaliyokuwepo hadi 31 Disemba 2019. Kutokana na hali hiyo kipindi cha kutuma maombi na kulipa kodi chini ya msamaha kilipangwa kati ya tarehe 1 Julai, 2019 hadi 31 Desemba, 2019 na kuongezwa hadi tarehe 30 Septemba, 2020 kutokana na ugonjwa wa UVIKO -19 ulioathiri uchumi duniani kote. Lengo la msamaha huo wa kodi lilikuwa ni kuongeza ukusanyaji wa mapato na ulipaji wa madeni ya muda mrefu ya kodi na kuwasaidia walipa kodi kulipa ada zao za kodi kwa wakati na kuongeza tija ya ulipaji kodi kwa hiari.

Hata hivyo, mapitio ya ripoti ya tathmini kuhusu athari za msamaha wa kodi katika ukusanyaji wa mapato iliyotayarishwa na Bodi ya Mapato katika mwaka wa ukaguzi unaoishia tarehe tarehe 30

Juni 2021 ulionyesha athari mbaya ya kutokulipwa kwa kodi za madeni ambapo ilibainika kuwa pamoja na jitihada zilizofanywa na Bodi ya Mapato kuwaondolea riba na adhabu walipakodi wenye madeni ya muda mrefu ya kodi kwa njia ya msamaha, wengi wa walipakodi walikuwa bado hawajalipa madeni yao hadi ukaguzi unakamilika.

Ukaguzi uliweza kufanya mahojiano na maofisa wanaohusika na ukusanyaji wa madeni na kubaini walipakodi waliomba msamaha lakini wakashindwa kujitokeza kulipa madeni yao walionekana kuwa yametokana na makosa ya mfumo na baadhi yalisababishwa na tathmini zisizo sahihi.

Madeni ya muda mrefu ya kodi ambayo walipa kodi walipewa idhini ya msamaha lakini wakashindwa kulipwa ni kama ilivyoonyeshwa kwenye jedwali hapo chini:-

Jadweli Nambari 43 :Madeni ya muda mrefu yenye Msamaha wa Kodi yaliyokuwa hayakulipwa

Aina ya Kodi	Kiasi cha fedha kinachodaiwa (Tshs)	Kiasi cha fedha kinachodaiwa (USD)	Maelezo
Tathmini	91,367,699.40	41,756.16	Imelipwa nusu
Hoteli na Migahawa	26,336,233.76	330,091.59	Haikulipwa kabisa
Biashara nyenginezo	818,430,101.23	233	Haikulipwa kabisa
Waongozaji Wageni	1,695,720	75,971.27	Haikulipwa kabisa
Kodi za Uwanja wa Ndege	81,903,050.22	44,068.65	Haikulipwa kabisa
Benki	80,155,204.08	0	Haikulipwa kabisa
Kodi ya Ardhi	0	101,016.00	

Chanzo : Ripoti ya Msamaha wa kodi inayoishia tarehe 30 Juni 2021

Aidha, ukaguzi umebaini kesi za madeni ya walipa kodi chini ya msamaha ambao walishindwa kulipa kutokana na makosa ya mfumo au na tathmini zisizo sahihi ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 44: Walipa kodi chini ya msamaha ambao walipinga madeni yao kutokana na hitilafu za mfumo au tathmini zisizo sahihi

Namba	Jina la Mlipa Kodi	Kiasi cha fedha kinachodaiwa (Tshs)	Kiasi cha fedha kinachodaiwa (USD)	Maelezo
1.	SERENA INN , TOURISM PROMOTION	0	16,413.64	Deni lililoingizwa kimakosa katika mfumo wa ZITAS ambapo mlipa kodi amewasilisha hati husika ili kufuta hitilafu.
2.	JAHAA COMPANY	3,861,493.08	6,829.30	Kwa mujibu wa kumbu kumbu za mlipa kodi zilionesha madeni ya kodi ya shilingi 2,912,528 na USD 1,598.
3.	SOPHIA KAYOM-BO KADENGE	6,346,350	0	Kwa mujibu wa rikodi za walipa kodi zina-onesha deni halisi ni shilingi 696,350.98 wakati rikodi za mfumo wa ZITAS zinaone-sha deni ni shilingi 5,649,999.02

4.	PARADISE BEACH BUNGALOW(NUNGWI	0	42,080	Kwa mujibu wa kumbu kumbu za mlipa kodi zinaonesha USD 8,429 wakati mfumo wa ZITAS unaonesha USD 42,080.
5.	AFRICAN HOTEL	0	533,452	Kwa mujibu wa rikodi za mlipa kodi zinaonesha USD 5,306.93 lakini mfumo wa ZITAS unaoenesha deni hilo ni USD 508,121.
6.	KIMTE BEACH	402,024	216	Mlipa kodi analalamika kuwa amepewa deni hewa.
7.	DULLAH MOTOR LTS	25,631,830	0	Mlipa kodi alikadiriwa chini ya VAT wakati uhalisia alikuwa amesajiliwa kwa kodi ya ushuru na kuamua kukimbia.

Chanzo : Kutoka katika majalada ya walipa kodi yanayotunzwa na sehemu ya kudhibiti madeni

Kutokana na majadweli niliyoyabainisha hapo juu yanaonesha utunzaji wa kumbu kumbu usioridhisha na tathmini zisizo sahihi zinapelekea mambo yafuatayo kubainika:-

- Kuna uwezekano mkubwa wa madeni yaliyo chini ya msamaha kuwa madeni hewa ambayo hayataweza kulipika.
- Uwepo wa madeni hewa hutoa taswira isiyo sahihi kwa Serikali na watumiaji wengine wa ripoti za mapato yanayotarajiwa ambayo hayatakusanywa.

Ukaguzi unashauri uongozi wa ZRB kuhakikisha kunakuwepo na usahihi wa madeni ya kodi yaliyotokana na msamaha ili kurahisisha urejeshwaji wake na kutoa taswira ya madeni ya kodi iliyo sahihi kwa Serikali na umma kwa ujumla.

5.2.9.12 Tathmini ya kodi zenye migogoro iliyochelewa kutatuliwa kwa muda mrefu.

Katika mapitio ya madeni yaliyoripotiwa na kitengo cha usimamizi wa madeni ya kodi yalibaini tathmini za muda mrefu za kodi ambazo hazijatatuliwa kwa kipindi kirefu tangu mwaka 2014 hadi ukaguzi unamalizika. Aidha, ukaguzi ulifanya mahojiano na maafisa wanaohusika na kubaini ya kwamba hakuna hatua zozote za kulipwa kwa madeni haya kwani juhudi za ufuatiliaji hazikuzaa matunda.

Hatima ya tathmini za kodi zenye mgogoro wa muda mrefu hazikuweza kubainishwa na uongozi wa Bodi ya Mapato ambapo ushahidi wa kuwasilishwa kwa madeni hayo kwenye Bodi ya wakurugenzi pamoja na vielelezo vya uthibitisho wa kushindwa kuyakusanya kwa hatua zaidi haukupatikana. Hali halisi ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 45: Orodha ya madeni yanayodaiwa kwa muda mrefu kutokana na tathmini ya kodi yenye migogoro

		Madeni yanayodaiwa katika kipindi cha mwaka wa fedha 2014								
Namba	**Jina la Mlipa Kodi**	**Kiasi cha Deni Halisi**		**Malipo ya Thuluthi moja**		**Msamaha wa Kodi**		**Kiasi cha Deni kilichobaki**		**Hali halisi**
		Tshs	**USD**	**Tshs**	**USD**	**Tshs**	**USD**	**Tshs**	**USD**	
1.	Step Two Co. Ltd (Paje By Night Hotel)	42,044,527	-	8,149,999	-	-	-	33,894,527	-	Kakimbia nchi
2.	Salim Rashid Nassor	63,893,008	-	-	-	-	-	63,893,008		Tathmini ya Kodi aliyofanyiwa ina utata.
	SUB TOTAL	105,937,535	-	8,149,999	-	-	-	97,787,535	-	
		Madeni yanayodaiwa katika kipindi cha mwaka wa fedha 2015								
3.	Zanzibar Tea Packers Co.Ltd	55,509,499	-	-	-	-	-	55,509,499	-	Kafunga Biashara
4.	Zatepa Food Co.Ltd	18,652,378	-	-	-	-	-	18,652,378	-	Kafunga Biashara
5.	Al-batina Building Co.	834,169,112	-	-	-	-	-	834,169,112	-	Kafunga Biashara
6.	Cristal Resort Ltd	15,669,585	98,515					15,669,585	98,515	Mlipa kodi kakimbia na Hoteli inamilikiwa na uongozi mwengine.

7.	Al-mubeen G.Group	45,951,129	-	-	-	-		45,951,129	-	Mlipa kodi katoroka nchi.
	Jumla Ndogo	**969,951,703**	**98,515**	**-**	**-**	**-**		**969,951,703**	**98,515**	
		Madeni yanayodaiwa katika kipindi cha mwaka wa fedha 2016								
8.	KASHA BOU-TIQUE	-	75,868.24	-	-	**-**	**-**	-	75,868.24	Mlipa kodi kakimbia na Hoteli inamilikiwa na uongozi mwengine.
	Jumla Ndogo	-	75,868.24	-	-	**-**	**-**	-	75,868.24	
	Jumla Kuu	**1,075,889,238**	**174,383.24**	**8,149,999**				**1,067,739,238**	**174,383.24**	

5.2.10 MFUKO WA HIFADHI YA JAMII ZANZIBAR (ZSSF)

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umebainisha taarifa ya michango ya vyanzo vya mapato vya Mfuko wa Hifadhi ya Jamii Zanzibar , utendaji wa mwaka kwa kila chanzo cha mapato katika Mfuko wa Hifadhi ya Jamii Zanzibar pamoja na kubainisha dosari za kiutendaji zilizojitokeza wakati wa ukaguzi na kubainisha njia za utatuzi wa dosari hizo.

Sera na Mkakati wa Uwekezaji

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha unaoishia 30 Juni,2021 ukaguzi uliweza kupima uwezo wa Mfuko wa Hifadhi ya Jamii (ZSSF) kwa kuangalia Sera na Mkakati wa uwekezaji iliyoidhinishwa na Bodi ya Wadhamini na kubaini imeweka mipaka katika maeneo yanayoruhusiwa ya uwekezaji kwa kuzingatia hitaji la kudumisha ukwasi wa kutosha, kwa lengo la kuongeza faida na kupunguza hatari (minimum risk) kwa kufanya mgawanyiko wa uwekezaji (diversification of investment) na kuhakikisha usalama kamili wa rasilimali za Mfuko (security of the Fund's resources) kama inavyobainika katika jadweli hapo chini.

Jadweli Nambari 46: **Sera na Mkakati wa uwekezaji ulioidhinishwa na Bodi ya Wazamini**

Aina ya Uwekezaji	Mwaka wa fedha 2020/2021		Mwaka wa fedha 2019/2020	
	Kiasi cha Fedha kilichotumika (Tshs)	Asilimia (%)	Kiasi cha Fedha kilichotumika (Tshs)	Asilimia (%)
Mapinduzi memorial museum Items	501,558,801	0	501,558,801	0
Mapinduzi revolving restaurant	517,566,096	0	517,566,096	0
Work in progress	0		42,015,706,051	8
Real estate	75,086,365,390.21	14	16,795,305,517	3
Recreation and amusement park	36,603,636,015.97	7	42,816,301,495	9
Property- land	53,140,689,177.76	10	46,413,388,323	9
Equity	31,056,385,961.82	6	19,867,613,399	4
Government Security	268,369,886,006.36	48	213,790,652,162	43
Fixed deposit	81,551,120,396.98	15	103,655,131,510	21
Loan	8,882,689,160.35	2	8,779,218,369	2
Jumla	**555,859,897,005.95**	**100**	**495,152,441,723**	**100**

Uchambuzi wa taarifa za mabadiliko ya mali halisi zinazopatikana kwa faida

Kama inavyoonekana katika taarifa ya mabadiliko ya mali zote zinazopatikana kwa faida, ukaguzi umebaini michango ya wanachama imeongezeka katika kipindi cha mwaka wa fedha 2021 na kufikia shilingi bilioni 80.9 ukilinganisha na mwaka wa fedha wa fedha 2019/2020 ambapo michango ya wanachama ilikuwa shilingi bilioni 75.9 ikiwa ni ongezeko la kila mwaka la asilimia 6.18 (kwa mwaka wa fedha 2019/2020 kulikuwa na ongezeko la asilimia 0.77. Ongezeko hilo limetokana na kuongezeka kwa wanachama wanaochangia kutoka wanachama 104,837 kwa mwaka wa fedha 2019/2020 hadi kufikia wanachama 106,982 kwa mwaka wa fedha 2020/2021 pamoja na kuingiza wanachama wapya kutoka sekta binafsi.

Aidha, imebainika gharama za mafao zilizolipwa kwa wastaafu zilifikia jumla ya shilingi bilioni 38.04 kwa mwaka wa fedha 2020/2021 sawa na asilimia 32 ya ongezeko ukilinganisha na mwaka wa fedha 2019/2020 kwa ongezeko la shilingi bilioni 28.75 ni sawa na asilimia 18.31. Ongezeko hilo la malipo ya mafao limechangiwa na ongezeko la mishahara ya walengwa hasa kutoka sekta ya Serikali.

Takriban asilimia 48 ya matumizi ya faida yanahusiana na malipo ya viinua mgongo na asilimia 41 ya pensheni ya kila mwezi ambayo pensheni iliongezeka wakati malipo ya viinua mgongo yakipungua. Hali halisi ya Maelezo hayo ni kama inavyoonekana katika Jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 47: Uchambuzi wa taarifa za mabadiliko ya mali halisi zinazopatikana kwa faida

Benefit	Mwaka wa fedha 2020/2021		Mwaka wa fedha 2019/2020		Mabadiliko ya Asilimia (A/B * 100) – 100%
	Kiasi cha fedha (A) Tshs	Asilimia (%)	Kiasi cha fedha (B) Tshs	Asilimia (%)	
Gratuity	18,352,906,141.12	48	13,788,432,919	48	33
Survivor	3,404,594,874.33	9	2,549,576,380	9	34
Pension	15,499,409,796.94	41	12,030,662,950	42	29
Invalidity	553,180,387.16	1	185,369,818	1	198
Maternity	235,384,817.00	1	198,770,320	1	18
Jumla	**38,045,476,016.55**	**100**	**28,752,812,387**	**100**	**32**

Uwiano wa faida kwa michango

Kwa kuzingatia jadweli linaloonekana hapo chini, imebainika ongezeko halisi la shughuli na wanachama, ambalo linakokotolewa kama michango kidogo ya mafao, ilionekana kupungua kutoka shilingi bilioni 44 kwa mwaka wa fedha 2019/2020 hadi shilingi bilioni 38.5 mwaka wa fedha 2020/2021 kukiwa na upungufu wa shilingi bilioni 5.5 sawa na asilimia 12.5 ya upungufu. Uwiano wa faida kwa michango uliongezeka kutoka shilingi bilioni 38.7 kwa mwaka wa fedha 2019/2020 hadi kufikia shilingi bilioni 44 mwaka kwa mwaka wa fedha 2020/2021, hali hii inaonesha kupungua kwa mzunguko wa fedha kwenye Mfuko kutokana na ongezeko la madai.

Jadweli Nambari 48:Uwiano wa faida kwa michango

Mwaka wa fedha	Michango	Faida	Kilichoongezeka	Uwiano wa faida/Mchango
	Tshs “bilioni”	Tshs “bilioni”	Tshs “bilioni”	Asilimia (%)
2020/2021	81	38	43	47
2019/2020	76.00	28.75	47.25	37.8

Mapato yatokanayo na uwekezaji

Ukaguzi umebaini mapato ya Mfuko yatokanayo na uwekezaji katika mwaka wa fedha 2020/2021 yalifikia shilingi bilioni 39.45 ukilinganisha na shilingi bilioni 36.58 kwa mwaka wa fedha 2019/2020 ikiwa ni ongezeko la asilimia 7.3. Ongezeko hilo kwa ujumla linatokana na mapato yatokanayo na uthamini wa mali za uwekezaji, gawio na mapato ya viwanja vya burudani. Chanzo kikuu cha

mapato ya uwekezaji kwenye Mfuko ni mapato ya riba (treasury bonds) inayochangia asilimia 66. Hali halisi ni kama inavyoonekana katika Jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 49:Mapato yatokanayo na uwekezaji

Gawio	Mwaka wa fedha 2020/2021		Mwaka wa fedha 2019/2020		Mabadiliko ya Asilimia
	Kiasi cha Fedha (Tshs)	Asilimia	Kiasi cha Fedha (Tshs)	Asilimia	
Listed Companies	1,155,742,815	77.88	332,750,179	44.44	247.33
Un Listed Companies	328,207,007	22.12	416,040,566	55.56	-21.11
Jumla Ndogo	**1,483,949,822**	**100**	**748,790,745**	**100**	**98.18**
PATO LINALOTOKANA NA RIBA					
Interest from short call	205,883,497	1	182,773,972	1	12.64
Interest from Govt stock/loan	2,336,544,996.04	7	-	0	0
Interest from treasury bond	21,938,164,437	66	21,616,673,846	66	1.49
Interest from fixed deposit	6,940,306,492	21	7,003,492,695	22	-0.90
Interest from People's Bank of Zanzibar Bond	1,822,492,818	5	1,894,970,910	6	-3.82
Interest from TMRC Bond	53,061,739	0	58,950,000	0	-9.99
Interest from other institution loan	194,077,983	1	1,925,420,049	6	-89.92
Withholding tax	-11,357,600	0	-160,402,741	0	-92.92
Jumla Ndogo	**33,479,174,361**	**100**	**32,521,878,731**	**100**	**2.94**
PATO LINALOTOKANA NA KODI					
Mapinduzi tower	7,854,000	0.58	32,865,000	3.54	-76.10
Hifadhi hotel	103,500,000	7.69	91,108,000	9.80	13.60
Mwanakwerekwe	236,899,047	17.60	201,530,760	21.68	17.55
Kilimani head office	0	0.00	120,396,000	12.95	-100.00
Chawal	416,595,000	30.95	407,000,000	43.78	2.36
Mbweni	85,582,187	6.36	76,772,219	8.26	11.48
Hifadhi building	12,600,000	0.94	0	0.00	0
Michenzani mall	420,846,811	31.27	0		0
Thabit kombo	62,094,682	4.61	0		0
Jumla Ndogo	**1,345,971,728**	**100**	**929,671,979**	**100**	**44.78**
PATO LINALOTOKANA NA VIWANJA VYA KUFURAHISHIA WATOTO					
Kariakoo	411,654,567	85.06	135,586,322	47.28	203.61
Tibirinzi	72,322,881	14.94	151,195,393	52.72	-52.17
Jumla Ndogo	**483,977,448**	**100**	**286,781,714.90**	**100**	**68.76**
Jumla Kuu	**36,793,073,359**	**100**	**34,487,123,169**		**6.69**

Mabadiliko ya Thamani ya Fedha (Fair Value Changes)

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 ukaguzi ulibaini Mfuko wa Hifadhi ya Jamii ulipata faida yenye thamani (fair value gain) ya shilingi bilioni 3.2 ukilinganisha kipindi cha mwaka wa fedha 2019/2020 ambapo Mfuko ulipata hasara yenye thamani (fair value loss) ya shilingi bilioni 2.85. Hali halisi ya mabadiliko ya thamani ya fedha ni kama inavyoonekana katika jadweli lifuatalo:-

Jadweli Nambari 50 : Mabadiliko ya Thamani ya Fedha

Maelezo	Mwaka wa Fedha	
	2021/2021 (Tshs)	2019/2020 (Tshs)
Thamani halisi ya Fedha	3,247,737,132	2,853,107,933
Jumla	**3,247,737,132**	**2,853,107,933**

Mapato Mengineyo

Katika ukaguzi uliofanyika kwa kipindi cha mwaka wa fedha unaoishia tarehe 30 Juni 2021 ukaguzi umebaini mapato mengineyo (other income) yaliongezeka na kufikia jumla ya shilingi milioni 68 ukilinganisha na kipindi cha mwaka wa fedha 2019/2020 ambapo mapato hayo yalikuwa shilingi milioni 53. Ukaguzi uliweza kubaini kwamba ongezeko la mapato hayo limetokana na kuongezeka kwa vyanzo vya mapato ikiwemo utayarishaji wa vitambulisho vya ZSSF, mauzo ya hati ya Zabuni, Ada pamoja na Fomu za maombi ya ukodishwaji.

UCHAMBUZI WA TAARIFA ZA MALI ZA MFUKO WA HIFADHI YA JAMII

Katika ukaguzi uliofanyika kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 ulibaini mali zinazomilikiwa na Mfuko wa Hifadhi ya Jamii ziliongezeka na kufikia jumla ya shilingi bilioni 610 ukilinganisha na mwaka wa fedha 2019/2020 ambapo mali hizo zilikuwa na thamani ya jumla ya shilingi bilioni 537 kukiwa na ongezeko la shilingi bilioni 73 sawa na asilimia 14.

Aidha ukaguzi umebaini ongezeko hilo kwa Mfuko wa Hifadhi ya Jamii limetokana na uwekezaji mpya wa Bidhaa za Makumbusho ya Mapinduzi, Uwekezaji katika hisa, Uwekezaji katika Usalama wa Serikali (Investment of Government Security) na biashara zinazoendelea kufanyika katika maduka ya Michenzani mall, Thabiti Kombo na jengo la Hifadhi. Hali halisi ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini.

Jadweli Nambari 51: Uchambuzi wa mali za Mfuko wa Hifadhi ya Jamii

Maelezo	Mwaka wa fedha unaoishia 30 Juni, 2021		Mwaka wa fedha unaoishia 30 Juni, 2020	
	Kiasi cha Fedha kwa mujibu wa Mali za Mfuko (Tshs)	Asilimia ya Mali (%)	Kiasi cha Fedha kwa mujibu wa Mali za Mfuko (Tshs)	Asilimia ya Mali (%)
Vitega Uchumi	555,859,897,006	91	497,382,141,997	92
Mali nyenginezo	54,256,351,500	9	40,294,892,870	8
Jumla	**610,116,248,506**	**100**	**537,677,034,867**	**100**

Taarifa ya Uwekezaji wa Mfuko wa Hifadhi ya Jamii

Katika ukaguzi uliofanyika wa Mfuko wa Hifadhi ya Jamii kwa kipindi cha mwaka kilichoishia tarehe 30 Juni 2021, imebainika kwamba uwekezaji wa Mfuko wa Hifadhi ya Jamii uliongezeka kutoka thamani ya shilingi 497 kwa mwaka wa fedha 2019/2020 hadi kufikia thamani ya shilingi bilioni 555 kwa mwaka wa fedha 2020/2021 kukiwa na ongezeko la shilingi 58 sawa na asilimia 12.

Ongezeko hilo limejumuisha Dhamana za Serikali, Hati fungani za Kampuni, Amana za kudumu, Hisa, Mali za Uwekezaji na Hisa za uwekezaji ambapo hali hiyo imetokana na uwekezaji wa ziada uliofanywa katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 pamoja na kuongezeka kwa michango na mapato ya uwekezaji.

Mchanganuo wa uwekezaji wa Mfuko wa Hifadhi ya Jamii ni kama ilivyoainishwa katika jadweli lifuatalo:-

Jadweli Nambari 52: Taarifa ya uwekezaji wa Mfuko

Vitega Uchumi vya Mfuko Hifadhi ya Jamii	Mwaka wa fedha unaoishia 30 Juni, 2021		Mwaka wa fedha unaoishia 30 Juni ,2020	
	Jumla ya Fedha kwa mujibu wa Kitega Uchumi (Tshs)	Asilimia ya Kitega Uchumi (%)	Jumla ya Fedha kwa mujibu wa Kitega Uchumi (Tshs)	Asilimia ya Kitega Uchumi (%)
Hoteli ya Mkoani - Pemba	150,000,000	-	0	-
Mapinduzi Memorial Museum Items	501,558,801	0.09	501,558,801	0.10
Mkahawa unaozunguka wa Mnara wa Mapinduzi - Kisonge	517,566,096	0.09	517,566,096	0.10
Kazi zinazoendea	0	0	42,015,706,051	8
Mali za uwekekaji zisizohamishika	75,086,365,390	14	20,479,800,000	4
Mali za uwekezaji za viwanja vya kufurahishia watoto	36,603,636,016	7	36,500,000,000	7
Mali za uwekezaji katika Ardhi	53,140,689,178	10	51,274,895,609	10
Hisa za uwekezaji	31,056,385,962	6	19,867,613,399	4
Dhamana za Serikali	268,369,886,006	48	213,790,652,162	43
Amana za Kudumu	81,551,120,397	15	103,655,131,510	21
Mkopo	8,882,689,160	2	8,779,218,369	2
Jumla ya thamani ya Vitega Uchumi	**555,709,897,006**	**100**	**497,382,141,997**	**100**

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.2.10.1 Kukosekana kwa ushahidi wa mlinganisho wa matokeo ya zoezi la uhakiki mali za Mfuko wa Hifadhi ya Jamii Zanzibar na kumbukumbu za daftari la mali za kudumu za Mfuko shilingi 3,260,948,760

Kwa mujibu wa ufungaji wa hesabu za mwisho wa mwaka ilibainika kuwa uhakiki halisi wa mali za Mfuko wa Hifadhi ya Jamii zinazohamishika ulifanyika mwishoni mwa mwaka (stock taking) ili kubaini pamoja na mambo mengine uwepo, hali na utumikaji wake kama ilivyoagizwa chini

ya kifungu cha 13.11 cha kanuni za fedha za ZSSF. Hata hivyo, zoezi hilo huwa na maana zaidi wakati matokeo halisi yanapolinganishwa na kuoanishwa na kumbukumbu za vitabu (Rejista ya PPE). Hatua hii ilikosa ushahidi wa kufanywa na Mfuko kinyume na kanuni ya 13.14 ya kanuni za fedha za Mfuko na Mwongozo wa Uhasibu na hivyo mantiki ya kufanya zoezi hilo kukosa manufaa yaliyotarajiwa.

Ukaguzi umebaini kuwa hatua hiyo haikufanyika kutokana na ukweli kwamba Mfuko ulikuwa katika mchakato wa kuboresha Daftari lake la Mali za Kudumu na kuzipatia alama ya utambulisho kwa baadhi ya Mali hizo jambo ambalo ni ishara ya udhaifu wa usimamizi wa mali za Mfuko. Hata hivyo ukaguzi umeshindwa kuthibitisha uhalisia wa shilingi **3,260,948,760** zilizobainishwa katika ufungaji wa hesabu kuwa ni thamani halisi ya mali za kudumu za Mfuko wa Hifadhi ya Jamii.

Kushindwa Kuoanisha (reconciliation) matokeo halisi ya zoezi la kuhesabu mali za kudumu za Mfuko dhidi ya vitabu vilivyorekodiwa mali hizo kunapelekea wakaguzi kushindwa kujiridhisha juu ya usahihi wa mali za Mfuko pamoja na uwepo wa mali hizo zenye thamani ya shilingi 3,260,948,760 kama zilivyoripotiwa katika Hesabu za Mfuko wa Hifadhi ya Jamii kwa mwaka wa fedha ulioishia 30 Juni, 2021.

Ukaguzi unashauri uongozi wa ZSSF kuharakisha mchakato wa kuboresha daftari la mali za kudumu kwa nia ya kuweka kumbukumbu sahihi za mali za Mfuko.

5.2.10.2 Daftari la Mali za Kudumu ambalo halijakamilika

Kutokana na Kanuni ya Daftari la Mali za Kudumu kifungu cha 16(j) cha kanuni za fedha za Mfuko (kama ilivyorekebishwa) inayosema "Daftari la Mali za Kudumu lazima litoe maelezo ya mali kama eneo, gharama halisi ya ununuzi wa mali, tarehe ya ununuzi, viwango vya uchakavu, aina ya mali, alama za utambulisho n.k. "

Katika ukaguzi uliofanyika kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 imebainika daftari la Mali za kudumu la Mfuko wa Hifadhi ya Jamii lililoandaliwa kupitia mfumo wa Navision limebainika kuwa na dosari mbali mbali kama zifuatazo:-

- Daftari halikuonyesha eneo ambalo mali ilipo ili kutambulika kwa urahisi katika Idara/kitengo ambacho mali hiyo ipo.
- Hali halisi ya mali haikuonyeshwa kwenye Daftari la Mali za kudumu ili kuweza kutambuliwa kwa urahisi kwa baadhi ya mali zilizotengwa kwa ajili ya kuuzwa/kutupwa na kuondolewa kwenye Daftari.
- Mali zilizo na alama za utambuzi hazikuweza kuoanishwa na kulinganishwa kwenye Daftari kwa kuwa haikuwekwa nafasi katika Daftari la Mali za kudumu na Vifaa kwa dhumuni hilo. Hii inaleta ugumu wa kuthibitisha kama mali zote za Mfuko zimerekodiwa katika Daftari hilo.

Kutokana na dosari zilizobainika hapo juu inapelekea thamani ya Mali na Vifaa vilivyoripotiwa katika taarifa za hesabu za mwaka wa fedha 2020/2021 zenye thamani ya shilingi 3,260,948,760 kutia shaka juu ya usahihi wa taarifa hizo ambapo ni kinyume na matakwa ya kifungu nambari 16(j) cha kanuni za fedha za Mfuko.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mfuko wa Hifadhi ya Jamii kuhakikisha kuwa Daftari la Mali za kudumu lenye maelezo muhimu ya kujitosheleza linatunzwa na kuboreshwa mara kwa mara ili kuwezesha utoaji wa takwimu sahihi na za kuaminika za mali zinazomilikiwa na Mfuko.

5.2.10.3 Mali za kudumu ambazo hazikurekodiwa kwa jina la Mfuko wa Hifadhi ya Jamii

Katika uhakiki wa hati miliki/cheti cha umiliki wa ardhi na mali zinazomilikiwa na Mfuko ukaguzi ulibaini baadhi ya mali zinazomilikiwa na Mfuko hazikusajiliwa kwa jina la Mfuko wa Hifadhi ya Jamii ambapo linathibitisha uhalali wa kisheria wa mali inayomilikiwa na Mfuko. Baadhi ya mali hizo ni kama zinavyoonekana katika jadweli lifuatalo:-

Jadweli Nambari 53: Mali za kudumu ambazo hazikurekodiwa kwa jina la Mfuko wa Hifadhi ya Jamii

Namba	Nambari ya Utambulisho wa mali	Aina ya Mali	Mahali ilipo	Jina la Utambulisho wa hati miliki
1	Z.53/S.107/2012/205	Jengo	Kilimani Urban	Mr. Said Salim Awadh
2	297,26/N11 na 26/34	Ardhi	Kariakoo	Kondo Ibrahim Kondo, Bakari Omar Mwinduchi & Khamis Machano Khamis
3	Mkataba uliyokuwa hauja-sainiwa	Ardhi	Michenzani	Abubakar Haji Bobea

Chanzo: Orodha ya majengo na ardhi ambayo yamebainishwa umiliki wake kutoka Ofisi ya Mwanasheria wa Mfuko

Kutokana na uwepo wa hali hiyo kunaweza kukapelekea upotevu wa mali za umma. Ukaguzi unashauri uongozi wa Mfuko kuhakikisha mali zote zinazomilikiwa zinahaulishwa kutoka katika umiliki wa awali na kuwa katika umiliki wa Mfuko kwa mujibu wa sheria na taratibu zinavyoelekeza.

5.2.10.4 Kuazimwa kwa Gari la Mfuko wa Hifadhi ya Jamii kwa kipindi kisichojulikana

Katika ukaguzi wa rasilimali za Mfuko uliofanyika imebainika gari moja yenye usajili nambari SLS 251A iliyoko Makao Makuu Mnarani iliazimwa na Ofisi ya Rais Kazi, Uchumi na Uwekezaji kuanzia tarehe 15 Aprili, 2021 kwa ajili ya kazi maalum kwa mujibu wa barua yenye kumbukumbu namba AR/IKL/M.30/I.VOL.XV/133 ya tarehe 12 Aprili, 2021 kutoka Ofisi ya Rais Kazi, Uchumi na Uwekezaji kwenda kwa Mkurugenzi Mkuu wa ZSSF ikiomba idhini ya kuazimwa gari hiyo.

Hata hivyo, ukaguzi haukuweza kupatiwa vielelezo vinavyobainisha makubaliano ya muda wa matumizi ya gari hilo pamoja na gharama za matengenezo pindipo ikitokea gari hilo limepata ajali au kuharibika.

Kwa mujibu wa kumbukumbu ya kikao cha bodi ya zabuni Na.6 (kikao cha dharura) kilichofanyika tarehe 8 disemba, 2020 ukaguzi ulibaini gari moja la ZSSF lenye usajili namba SLS 245A lilipata ajali eneo la Machomane Pemba tarehe 26 disemba, 2020 likiwa mikononi mwa Ofisi ya Rais,

Kazi ,Uchumi na Uwekezaji ambapo gharama zote za matengenezo ya uharibifu uliojitokeza ziligharamiwa na ZSSF kwa kulipa fedha za ziada ambazo hazikuweza kulipwa na Shirika la Bima la Zanzibar jambo ambalo fedha hizo zilipaswa kulipwa na Ofisi ya Rais, Kazi, Uchumi na Uwekezaji kwa vile gari hilo lilipata ajali katika mikono yao.

Hadi ukaguzi unakamilika gari lenye namba ya usajili SLS 251A bado halijarejeshwa kwa muda usiopungua mwaka mmoja jambo ambalo lilitilia shaka mahali lilipo na hali yake kutokana na kukosekana kwa maelezo ya kurejeshwa kwake.

Ukaguzi unashauri uongozi wa ZSSF kuwasiliana na Wizara ya Fedha na Mipango kwa lengo la kutafuta hatima ya gari hilo ambalo haliko tena mikononi mwa ZSSF ili kubaini uwepo na umiliki wake katika vitabu vya ZSSF.

5.2.10.5 Fedha zilizowekwa benki katika akaunti ya ZSSF kwa muda mrefu bila ya taarifa zake kuoneshwa kwenye daftari la fedha (Cash book).

Ukaguzi ulipitia taarifa za usuluhishi wa kibenki pamoja na hesabu zilizoandaliwa na Mfuko kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 na kubaini uwepo wa kiasi kikubwa cha fedha ambacho bado hakijatambulika kwani kiasi hicho kililimbikizwa katika hesabu ya Amana ya benki tangu mwaka 2019 ambazo taarifa zake hazikuweza kupatikana katika vitabu vya fedha vya Mfuko kutokana na kuwa taarifa za uwepo wa fedha hizo Mfuko haikuweza kuzitambua.

Aidha, ukaguzi ulifanya mahojiano na uongozi wa Mfuko wa Hifadhi ya Jamii na kubaini sababu zilizopelekea uwepo wa fedha hizo ni kushindwa kutumia namba za udhibiti (control number) wakati wa kupokea michango ya wanachama kwenye akaunti ya benki ya ZSSF kwa wale waliopewa namba za udhibiti na vile vile wachangiaji wenyenye kupuuza kutumia namba za udhibiti na badala yake hupendelea kuwasilisha michango yao kutumia mfumo wa zamani (manual system).

Hata hivyo ukaguzi ulibaini jukumu la kufuatilia amana zisizojulikana ni la idara ya fedha na kitengo cha ufuatiliaji (compliance unit). Aidha ukaguzi ulibaini vitengo hivyo havikuwa vikifanya kazi kwa mashirikiano ili kuhakikisha kwamba mwelekeo wa muda mrefu wa amana zisizojulikana umepunguzwa au kuondolewa.

Akaunti za benki zilizo na amana za muda mrefu ambazo hazijafuatiliwa ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 54:Fedha zilizowekwa benki katika akaunti ya ZSSF kwa muda mrefu bila ya kufuatiliwa

Nambari ya Hesabu ya Benki	Kiasi cha fedha hadi tarehe 30 Juni 2021 (Tshs)	Kiasi cha fedha hadi tarehe 30 Juni 2021 (USD)	Hali halisi ya fedha hadi tarehe 30 Oktoba 2021 (Tshs)	Hali halisi ya fedha hadi tarehe 30 Oktoba 2021 (USD)	Muda wa uwepo wa fedha
021203004742-NBC	275,760,051	-	324,443,984	-	Kuanzia Juni 2019
22910015419- NMB	61,839,880	-	120,243,188	-	Kuanzia Mei,2020
040008700-PBZ	-	14,501.84	-	60,833.44	Kuanzia Agosti, 2020
04044624000-PBZ	2,276,014,023	-	1,684,873,048	-	Kuanzia Disemba, 2020

Chanzo: Usuluhishi wa taarifa za Benki kwa mwaka wa fedha ulioishia tarehe 30 Juni,2021

Uwepo wa Amana za muda mrefu ambazo hazijajulikana chanzo chake zinafanya kiasi cha pesa kilichoripotiwa katika vitabu vya mfuko kukosa uhalisia ukilinganisha na kiasi kilichopo benki.

Ukaguzi unashauri uongozi wa ZSSF kuimarisha juhudi zake katika kufuatilia chanzo cha fedha yoyote ambayo haitambuliki ili kuweka kumbukumbu sahihi za mfuko kuhusu miamala ya kifedha.

Aidha matumizi ya nambari za udhibiti kwa stakabadhi zote za Mfuko (michango, uwekezaji na mapato mengine) inapendekezwa zaidi. Vikao vya uhamasishaji juu ya umuhimu wa kutumia/ rejea namba za udhibiti wakati wa kuweka amana mbalimbali za Mfuko vifanyike kwa wadau wote (mabenki na wateja wa Mfuko) ili kupunguza/kuondoa mwenendo wa amana zisizojulikana.

5.2.10.6 Udhaifu katika usimamizi wa mikataba

Ukaguzi uliofanyika katika Mfuko wa Hifadhi ya Jamii kwa kipindi cha mwaka wa fedha unaoishia tarehe 30 Juni 2021 ulibaini uwepo wa uzembe uliosababishwa na uongozi wa Mfuko wa Hifadhi ya Jamii kwa kutokuchukuwa hatua kutokana na ukiukwaji wa vipengele muhimu vilivyobainishwa katika mikataba mbalimbali iliyoingiwa kati ya Mfuko na wadau wengine kwa mikataba inayohusiana na uuzaji wa nyumba, mikataba ya upangishaji na mikopo iliyotolewa kwa taasisi mbalimbali ikiwamo Serikali na wakala wake pindipo inapobainika muhusika anapokiuka masharti ya mikataba hiyo. Vifungu vilivyotajwa vya mikataba ambayo uongozi wa Mfuko ulishindwa kuzifanyia kazi ni kama ilivyoonyeshwa hapa chini:-

- Kutokutozwa kwa riba ya asilimia 15 kutokana na ucheleweshwaji wa malipo ya uuzwaji wa nyumba **(House Sale Agreements)** kwa mujibu wa kifungu 3.3.1 cha Mkataba. Aidha kwa mujibu wa kifungu 3.3.2 kinaeleza ikiwa kosa la kuchelewa kulipa litaendelea kwa muda wa miezi miwili mfululizo, mkodishaji atakuwa na haki ya kughairi au kusitisha makubaliano hayo jambo ambalo Mfuko wa Hifadhi ya Jamii umeshindwa kutekeleza matakwa ya kifungu hicho.
- Kutotozwa faini kwa kushindwa kulipa kodi kwa mujibu wa tarehe zilizoainishwa katika mkataba kwa mujibu wa kifungu 1.5 cha mkataba cha ukodishwaji wa ardhi **(Lease Agreements)**. Aidha kwa mujibu wa kifungu 2.5 kinaeleza kwamba Mkodishwaji anatakiwa kulipa kodi inayostahiki

kwa wakati na ikiwa atachelewa Mkodishaji atakuwa na haki ya kutoza faini ya asilimia 5 jambo ambalo Mfuko wa Hifadhi ya Jamii umeshindwa kutekeleza matakwa ya kifungu hicho.

Hata hivyo, imebainika kutokufanyiwa kazi kwa kifungu 2.6 ambacho Mkodishwaji akishindwa kulipa kodi kwa muda wa miezi mitatu mfululizo Mkodishaji atalazimika kutoa notisi ya siku kumi na nne (14) kwa mpangaji jambo ambalo Mfuko wa Hifadhi ya Jamii umeshindwa kutekeleza matakwa ya kifungu hicho.

- Mikataba ya Mikopo (Loan Contracts) Vifungu mbalimbali vya mikopo iliyotolewa kwa Serikali, Wakala na Taasisi nyinginezo vinaeleza kuwa "Ikiwa deni litatoweka kwa muda wa siku 15 kuanzia tarehe ya kulipwa, jumla ya malimbikizo haya ya madeni yatatozwa ziada ya riba kuanzia tarehe ya malipo halisi Mfuko wa Hifadhi ya Jamii umeshindwa kutekeleza agizo hilo la kutoza riba ya ziada kwa kushindwa kulipa mkopo kwa tarehe husika.

Kutokutekelezwa kwa vipengele vilivyoainishwa katika mikataba kunapelekea kusababisha hasara isiyoweza kurejeshwa ya fedha zilizowekezwa na wanachama ambazo zingeweza kuwekezwa tena katika miradi mingine yenye faida kama vile dhamana za hazina (treasury bonds) na amana za muda maalum (Fixed Deposits).

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mfuko wa Hifadhi ya Jamii kufuatilia utekelezaji wa mikataba kwa ukaribu kwa kuunda timu ya usimamizi wa mikataba ambayo itasimamia vigezo na masharti yote kama yalivyoainishwa katika mikataba hiyo na kuchukua hatua za haraka endapo utekelezaji utakiukwa.

5.2.10.7 Mapato ya muda mrefu yatokanayo na Mikopo kwa Serikali na Taasisi, Uuzaji wa Nyumba, Kodi na Michango ya Wanachama ambayo bado hayajalipwa shilingi 97,585,698,701

i. Mikopo iliyotolewa kwa taasisi za Serikali shilingi 8,882,689,160

Katika kipindi cha ukaguzi uliofanyika Mfuko wa Hifadhi ya Jamii kwa mwaka wa fedha 2020/2021 imebainika uwepo wa baadhi ya mali za uwekezaji zinazohusiana na mikopo iliyotolewa kwa taasisi mbalimbali zenye jumla ya shilingi 8,882,689,160. Kati ya fedha hizo jumla ya shilingi 7,197,706,045 sawa na asilimia 81.03 zilikuwa ni marejesho ya mkopo kutoka ZSTC.

Aidha, ukaguzi ulipitia mwenendo mzima wa urejeshaji wa mikopo hiyo na kubaini mwenendo mbaya wa urejeshaji ambapo baadhi ya wakopaji walionekana kulipa fedha zote za malipo wanayodaiwa na kukwepa kulipa malipo ya riba ya shilingi 2,347,607,737 na baadhi yao walishindwa kulipa kabisa mikopo hiyo yenye jumla ya shilingi 6,535,081,421 na wengine walikuwa wakilipa bila ya kuzingatia makubaliano ya ulipaji jambo ambalo limepelekea uwepo wa malimbikizo ya mikopo ya muda mrefu ambayo hayajarejeshwa kwa zaidi ya miaka mitatu (3), fedha ambazo zingeliweza kutumika katika uwekezaji mwingine.

Hata hivyo ukaguzi haukuweza kupata ushahidi wa juhudi zinazochukuliwa na uongozi wa Mfuko kuhakikisha kiasi cha mkopo na riba kutoka kwa taasisi hizo unarejeshwa. Orodha ya mikopo ya Taasisi hizo ni kama inavyoonekana katika jadweli lifuatalo:-

Jadweli Nambari 55: Mikopo ya muda mrefu iliyotolewa kwa Taasisi za Serikali

Namba	Jina la Taasisi	Muda wa Mkopo	Kiasi cha Mkopo (Tshs)	Maelezo
1	ZIFA	30/08/2018 hadi 30/08/2022	797,196,363	Riba iliyokuwa haijalipwa
2	ZSTC	15/08/2017 hadi 15/08/2018	797,706,045	
3	ZSTC	22/09/2017 hadi 22/09/2018	750,000,000	
4	ZTU	31/12/2018 hadi 31/12/2018	2,705,329	
Jumla ya Riba iliyokuwa haijalipwa			**2,347,607,737**	
5	ZSTC	01/10/2017 hadi 01/10/2020	5,650,000,000	Mkopo na Riba iliyokuwa haijalipwa
6	Admira Investment Company Ltd	04/12/2019	312,430,080	
7	Nalasa Perfect Co. Ltd	01/07/2020	54,578,902	
8	Baraza la Manispaa ya Mjini	01/03/2021	518,072,439	
Jumla ya Mikopo na Riba iliyokuwa haijalipwa			**6,535,081,421**	
Jumla Kuu			**8,882,689,160**	

ii. Mikopo kwa Serikali (Wizara ya Fedha na Mipango) shilingi 58,669,100,673

Ukaguzi ulipitia mfumo mzima wa mwenendo wa ulipaji wa mikopo iliyotolewa kwa Serikali kama sehemu ya rasilimali za uwekezaji katika kumbukumbu za Mfuko na kubaini mwelekeo wa kuongezeka kutoka kiasi cha shilingi 48,672,786,435 hadi kufikia shilingi 58,669,100,673. Aidha ukaguzi ulibaini mwenendo usioridhisha wa ulipaji wa deni la mkopo na kukwepa ulipaji wa riba kwa baadhi ya mikopo iliyotolewa.

Hata hivyo imebainika kuwa baadhi ya mikopo iliyotolewa haikulipwa kabisa tangu ilipotolewa kwa zaidi ya miaka mitatu (3) na kutokuzingatia makubaliano ya urejeshaji wa mikopo hiyo. Orodha ya mikopo iliyokopwa na Serikali kupitia Ofisi ya Rais Fedha na Mipango ambayo haijalipwa kwa muda mrefu ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 56: Mikopo iliyokopwa na Serikali kupitia Ofisi ya Rais Fedha na Mipango ambayo haijalipwa kwa muda mrefu

Namba	Jina la Taasisi	Muda wa Mkopo	Kiasi cha Mkopo (Tshs)	Maelezo
1	Mkopo wa Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar	01/03/2012 hadi 01/03/2017	1,380,000,000	Riba iliyokuwa haijalipwa
2	Mkopo wa Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar	01/03/2014 hadi 01/03/2019	10,000,000,000	Mkopo uliokuwa haulipwa
3	Mkopo wa Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar	01/03/2019 hadi 01/03/2024	6,448,919,042	Mkopo na Riba iliyokuwa haijalipwa
4	Mkopo wa Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar	01/03/2019 hadi 01/03/2034	21,593,351,147	
5	Mkopo wa Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar – Kwahani	20/09/2019 hadi 20/09/2020	19,246,830,484	
Jumla Kuu			**58,669,100,673**	

iii. Madeni ya muda mrefu ya Uuzaji wa nyumba shilingi 27,452,313,659

Ukaguzi umebaini uwepo wa madeni yaliyoripotiwa katika taarifa za fedha za Mfuko ni kiasi cha shilingi 27,452,313,659 kinachohusiana na madeni ya uuzaji wa nyumba. Kiasi hicho cha deni kimejumuisha wanunuzi ambao hawakulipa kabisa kwa mwaka mzima na wengine wamekuwa wakilipa taratibu sana kinyume na makubaliano ya mauzo. Aidha, ukaguzi umebaini hakukuwa na jitihada kubwa katika ufuatiliaji wa fedha zilizochukuliwa na uongozi wa Mfuko wa Hifadhi ya Jamii kuona fedha hizo zinarejeshwa kutokana na uuzwaji wa nyumba.

Aidha, ukaguzi umebaini Benki Kuu ya Tanzania (BOT) inachangia sehemu kubwa ya deni kiasi cha shilingi 1,624,430,080 linalotokana na uingiaji wa mkataba wa mauzo na Mfuko tarehe 30 Julai, 2018 kununua nyumba 14 (vyumba) kwa fedha taslimu tofauti na wanunuzi wengine wanaolipa kwa mkopo. Vigezo na masharti ya mauzo hayo yaliitaka BOT kulipa asilimia 40 sawa na shilingi 1,047,329,920 za jumla ya fedha za mkataba ambazo ni shilingi 2,618,324,800 na bakaa ya asilimia 60 sawa na shilingi 1,570,994,880 ilipaswa kulipwa ndani ya miezi mitano (5) kuanzia tarehe ya kusainiwa mkataba 31 disemba, 2018 ambayo iliashiria kumaliza muda wa mkataba. Hata hivyo mapungufu yafuatayo yamebainika kama ifuatavyo:-

- BOT imeshindwa kuzingatia makubaliano ya mauzo na hakukuwa na riba inayotozwa kwa malipo yaliyocheleweshwa kwani hakukuwa na kifungu hicho katika mkataba wa mauzo tofauti na mikataba ya wanunuzi wengine ambayo ilikuwa inatozwa riba.

- Makubaliano ya mauzo kati ya BOT na ZSSF yalimpendelea mnunuzi na kuathiri ZSSF kwa kuwa hakukuwa na kipengele kinachoonyesha madhara ya kushindwa kuzingatia makubaliano ya mauzo.

Orodha ya madeni makubwa ya muda mrefu ya mauzo ya nyumba ni kama ilivyoonyeshwa katika jadweli lifuatalo:-

Jadweli Nambari 57 :Madeni makubwa ya muda mrefu ya uuzwaji wa nyumba za Mbweni

Namba	Jina la Mnunuzi	Bakaa ya deni la nyuma hadi 1 Julai,2020 (Tshs)	Deni la Mkopo aliloongeza (Tshs)	Jumla ya deni analodaiwa hadi 30 Juni,2021 (Tshs)	Maelezo
1.	Nassoro Abdallah Hemed	130,179,818	282,118,798.95	412,298,617	Hakuna fedha yoyote iliyolipwa
2.	The Bank of Tanzania (BOT)	1,624,430,080	0	1,624,430,080	
3.	Ghalib Hamdoun Mansour (9B6)	244,875,036.04	0	244,875,036.04	
4.	Mussa Saleh Abdalla	242,285,171.79	0	242,285,171.79	
5.	Munawar Semi Ally	248,080,128.70	6,128,585.16	264,208,713.86	
6.	Said Gharib Bilal	192,802,237.84	5,873,196.38	198,675,434.22	
7.	Ahmada Yahya Abdulwakil	98,820,000	7,300,488	106,120,488.52	
8.	Carolyne Mkony Paul	170,959,526.90	4,177,492.48	175,137,019.38	
9.	Nabil Karim Virani	233,847,864.28	4,418,897.81	238,266,762.09	
10.	Daud Abdallah Ramadhan	200,733,636.37	0	200,733,636.37	

iv. Madeni ya muda mrefu ya ukodishaji wa nyumba shilingi 1,499,716,016

Ukaguzi ulipitia taarifa za fedha kwa mwaka unaoishia tarehe 30 Juni, 2021 na kubaini uwepo wa madeni ya shilingi 1,499,716,016 yanayohusiana na ukodishwaji wa nyumba ambapo deni hilo limeongezeka kwa shilingi 727,495,746 sawa na asilimia 94.21 kutoka shilingi 772,220,270 kwa mwaka wa fedha 2019/2020.

Ukaguzi umebaini ongezeko la deni hilo linaonesha kwamba kuna mifumo dhaifu ya kukusanya kodi za nyumba kwa wakati licha ya kuwepo kwa mtoa huduma anayesimamia ukusanyaji na upangishaji wa nyumba za ZSSF.

Kwa mujibu wa makubaliano ya mikataba ya ukodishwaji wa nyumba za ZSSF, wapangaji wanatakiwa kulipa kodi za nyumba kila mwaka mapema kabla ya kipindi cha kodi kuanza na kutokana na utaratibu huo hakutarajiwi kuwepo kwa madeni yatokanayo na ukodishaji wa nyumba. Mifano ya kesi za wapangaji na ada za kukodisha ni kama zinavyoonekana katika jadweli lifuatalo:-

Jadweli Nambari 58: Orodha ya baadhi ya madeni ya muda mrefu ya ukodishaji wa nyumba

Namba	Jina la Mpangaji	Taarifa ya deni hadi 30 Juni,2021 (Tshs)	Maelezo
1.	Savannah	28,618,875	Deni hilo halikuoneshwa muda wa uwepo wake
2.	Agro Vision	30,221,532	
3.	Chrles Jutta	40,066,425	
4.	Zamwaso	3,510,000	
5.	ZNZ Spare Centre	2,289,510	
6.	Suzana International Ltd	2,240,000	
7.	5 Innovetive Studio Design Cons.	2,060,000	
8.	Omar Ali	2,810,000	
9.	Sulum Idd Ally	2,000,000	
10.	Leticia James Shikuku	3,300,000	

v. Madeni ya muda mrefu ya michango ya wanachama shilingi 1,081,879,193

Ukaguzi ulipita taarifa za madeni ya michango ya wanachama wa Mfuko na kubaini kati ya madeni ya michango ya shilingi 3,416,153,752 yaliyoripotiwa, shilingi 1,081,879,193 ilionekana kuwa bado haijalipwa kwa kipindi cha muda mrefu kuanzia mwaka 2002 hadi 2019 kiasi ambacho kinatia shaka urejeshaji wa madeni hayo. Aidha ukaguzi ulibaini baadhi ya waajiri waliochangia walisimamisha shughuli zao hali ambayo ilitia shaka juu ya kurejeshwa kwa michango hiyo.

Uwepo wa madeni ya muda mrefu ambayo hayajalipwa kunapelekea kutokuwepo kwa usahihi wa taarifa za madeni hayo ambapo kunaweza kukapelekea upotevu wa fedha za wanachama ambazo zingeweza kuwekezwa katika uwekezaji wenye tija kama vile dhamana za Hazina (Treasury Bonds), amana za muda maalum (FDR) n.k.

Ukaguzi unashauri uongozi wa ZSSF kuhakikisha kuwa,Mfuko unawekeza katika hati fungani za Hazina na bili ambazo hazina hatari na hazina gharama za riba.

Vile vile Mfuko unapaswa kuunda kamati ya ufuatiliaji ambayo itafuatilia kwa karibu uwekezaji wa fedha zote kwa kuhakikisha kuwa sheria na masharti ya mkataba/makubaliano yanafuatwa, endapo uwekezaji wowote unaoonyesha dalili za kutofanya vizuri hatua za haraka lazima zichukuliwe pamoja na kuongeza juhudi za kurejesha fedha za wanachama ambazo zimeshikiliwa mikononi mwa wadaiwa bila kupata riba yoyote.

5.2.10.8 Utoaji wa mikopo ya ziada kwa wafanyakazi kabla ya kurejeshwa kikamilifu kwa mikopo ya awali shilingi 741,642,520

Ukaguzi ulipitia Sera ya mikopo kama ilivyoainishwa katika Muongozo wa Rasilimali Watu wa mwaka 2017 kifungu cha 3.11 ambacho kinaweka vikwazo juu ya suala la mikopo ya ziada kwa wafanyakazi kabla ya kurejesha mikopo ya awali. Hata hivyo ukaguzi umebaini baadhi ya

watumishi walikuwa na mikopo mikubwa kwenye akaunti zao kiasi ambacho kimeleta wasiwasi kwamba mwenendo wa Mfuko unaweza kuwa hatarini kutokana na kutoa mikopo ya ziada kabla ya kurejesha mikopo ya awali kinyume na kanuni hiyo. Mifano ya kesi zilizotajwa kwa madhumuni ya kielelezo ni kama inavyoonyeshwa katika jadweli lifuatalo:-

Jadweli Nambari 59: Baadhi ya Wafanyakazi waliopewa mikopo ya ziada kabla ya kurejesha mikopo ya awali.

Namba	Jina la Mfanyakazi	Bakaa ya Mkopo wa awali hadi 01 Julai, 2020 (Tshs)	Mkopo wa nyongeza (Tshs)	Kiasi cha kilicholipwa (Tshs)	Fedha yote ya mkopo anayodaiwa hadi 30 Juni, 2021 (Tshs)
1.	Abdalla Omar Mbwana	29,000,000	26,000,000	8,000,000	47,000,000
2.	Tatu Zubeir Abdulhamid	14,202,226	14,185,278	3,807,999	24,579,504
3.	Khelef Amour Khamis	11,600,000	8,600,000	2,200,000	18,000,000
4.	Zabibu Khamis Shaaban	29,000,000	30,000,000	7,525,000	51,475,000
5.	Salma Nahoda Moh'd	16,783,333	11,596,574	4,633,333	23,746,574
6.	Abdul-Aziz Mohamed Ramia	31,900,000	11,980,000	7,130,000	36,750,000
7	Jumanne Salamba	34,800,000	51,420,000	9,835,000	76,385,000
8.	Saada Ahmada Yahya	21,274,356	12,218,781	8,514,499	24,978638
9.	Zainab Rajab Baraka	33,833,333	2,103,000	6,999,999	28,936,333
10.	Salim Said Habib	36,733,333	8,000,000	7,834,848	36,898,485
11.	Mohammed Fakih Mzee	40,139,866.66	46,878,000	12,657,467	74,360,400
12.	Khamis Fil-Fil Thani	53,166,666	59,220,000	16,583,000	95,803,666
13.	Mohammed Ame Mohammed	15,321,666	6,754,167	3,849,167	18,226,667
14.	Haroub Soud Mzee	26,000,000	13,100,000	6,183,332	32,916,668
15.	Ramadhani Juma Suleiman	29,000,000	13,500,000	5,000,000	37,500,000
16.	Yussuf Juma Yussuf	5,800,000	13,100,000	2,399,999	16,500,000
17.	Muswa-Bi Omar Othman	11,761,259	10,087,881	3,296,887	18,552,252
18.	Suleiman Hamza Suleiman	29,000,000	15,500,000	6,299,999	38,200,000
19.	Haytham Suleiman Nassor	13,533,333	31,966,667	4,666,666	40,833,333
Jumla		**482,849,372**	**386,210,348**	**127,417,195**	**741,642,520**

Utoaji wa mikopo ya ziada kwa wafanyakazi kabla ya kurejesha mikopo iliyotangulia unaweza kusababisha upotevu wa fedha za wanachama kwa kuwa fedha hizo zimeshikiliwa mikononi mwa wadaiwa kwa muda mrefu bila ya kutozwa riba ambayo ingeweza kuekezwa kwenye miradi mingine yenye faida na kuleta tija kubwa ndani ya muda mfupi kwa maendeleo ya Mfuko.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mfuko kuweka sera imara za utoaji wa mikopo na kuhakikisha sera hizo zinazingatiwa, zinasimamiwa na kufuatwa kikamilifu.

5.2.10.9 Uwekezaji Usio na Ufanisi shilingi 10,957,582,160

Ukaguzi ulipitia jalada la uwekezaji wa Mfuko na kubaini vitega uchumi vingi vya Mfuko upatikanaji wake wa faida hauridhishi. Hali hiyo imetokana na uwepo wa fedha nyingi zitokanazo na michango ya wanachama wa Mfuko kuekezwa kwenye vitega uchumi mbali mbali visivyokuwa na tija na ufanisi kwani fedha hizo zingeweza kuekezwa kwenye mali zinazobadilishwa kwa urahisi.

Hali ya vitega uchumi vya Mfuko ambavyo vinaonesha faida isiyoridhisha ni kama inavyoonekana katika jadweli lifuatalo:-

Jadweli Nambari 60: Vitega uchumi vya Mfuko ambavyo vinaonesha faida isiyoridhisha

Aina ya Kitega Uchumi	Mapato yaliyozalishwa kutokana na uwekezaji kwa kipindi cha ukaguzi (Tshs)	Gharama za uwekezaji hadi 30 Juni ,2021 (Tshs)	Kiasi cha Marejesho ya fedha za uwekezaji (ROI) (Tshs)	Maelezo
Hisa za ZAFICO	0	3,150,000,000	0	Pamoja na kukosekana kwa vielelezo vinavyothibitisha uwekezaji (baina ya ZSSF na ZAFICO) lakini faida ya uwekezaji haikupatikana.
Fedha ya Mtaji iliyoekezwa katika Kiwanda cha Mwani (Chamanangwe - Pemba)	0	2,000,000,000	0	Pamoja na kukosekana kwa vielelezo vinavyothibitisha uwekezaji huo (baina ya ZSSF na Kiwanda cha Mwani – Chamanangwe Pemba) lakini faida ya uwekezaji haikupatikana.
Hoteli ya Mkoani Pemba	0	4,503,004,822	0	Ukaguzi umebaini Mfuko umeingiza mtaji wa kujiendesha kwa hoteli wenye thamani ya shilingi milioni 150, ilibainika kuwa shilingi milioni 75 pekee ndizo zimebaki bila mapato yoyote yanayotokana na mtaji wa kuanzia.

Mnara wa Mapinduzi (Kisonge)	7,854,000	105,028,869	(97,174,869)	Ukaguzi umebaini hakuna mwekezaji aliyeekeza katika jengo hilo kwa zaidi ya mwaka mmoja sasa. Hata hivyo shilingi 517,566,096 zimeekezwa katika kuendesha mkahawa unaozunguka na shilingi 501,558,800 zimeekezwa kwa ajili ya sehemu ya makumbusho katika jengo hilo lakini hakuna faida yoyote iliyopatikana.
Mwanakwerekwe Real Estate	236,899,047	30,423,573	206,475,474	Ukaguzi ulifanya ziara tarehe 24 Novemba 2021 na kubaini maduka mengi yamefungwa. Aidha wapangaji 4 wametelekeza maduka yao na kuacha deni la shilingi 77,150,000 ambapo kati ya hizo NIDA inadaiwa shilingi 56,000,000 na bado hazijalipwa tangu Machi 2016 hadi Juni 2021. Hivyo Mfuko unaendelea kupata hasara.

Chanzo : Taarifa za fedha kwa mwaka wa fedha 2020/2021

Kutokana na uhalisia wa uwekezaji uliobainika hapo juu ukaguzi haukuweza kuona jitihada za uwekezaji wa faida zinazoendelea kuchukuliwa na Mfuko wa Hifadhi ya Jamii ili kunusuru kuendelea kwa Mfuko kujiekeza kwa hasara.

Kuendelea na uwekezaji usio na tija kunapelekea upotevu wa fedha za wanachama ambazo zingeweza kuwekezwa katika rasilimali nyingine zinazozalisha faida kwa muda mfupi.

Ukaguzi unashauri uongozi wa ZSSF kupitia Idara ya uwekezaji kuwa makini katika kuchagua vitega uchumi vyenye kuleta faida, kwa vile vitega uchumi vinavyotokana na maagizo ya Serikali ni vyema Mfuko kupendekeza michango midogo itolewe badala ya kuwekeza fedha nyingi za wanachama kwenye maeneo ambayo hayana tija jambo ambalo linaweza kusababisha ZSSF kushindwa kutimiza wajibu wake wa msingi (malipo ya mafao ya wanachama) pamoja na kuzingatia muongozo wa uwekezaji wakati wa kuandaa ripoti za uwekezaji za kila mwezi ili kusaidia ubainifu wa mapema wa mwenendo usiokuwa na tija kwa kila aina ya uwekezaji kwa hatua zinazohitajika.

5.2.10.10 Mapendekezo ya ripoti ya uthamini ya hali halisi ya Mfuko ambayo hayajatekelezwa kama ilivyoelekezwa na Bodi ya Wadhamini

Kutokana na ukaguzi wa ripoti ya uthamini wa takwimu uliofanywa na African Risk and Insurance Services mwaka 2018 iliyotolewa tarehe 18 Septemba, 2019 ulibaini udhaifu unaohitaji mikakati ya kuchukuliwa na ZSSF ili kuongeza uendelevu na ukwasi.

Ripoti hiyo ilibainisha vihatarishi ikiwa ni pamoja na uwekezaji usio na tija na usioainishwa, mapato

yasiyotosheleza kutokana na uwekezaji, muundo wa uwekezaji na kutokuwafikia wachangiaji wa mfuko kwa kiasi kikubwa. Aidha ripoti inaeleza kuwa mapato ya ZSSF yatazidiwa na malipo kwa wanachama katika vipindi vya kuanzia mwaka 2039 hadi 2050 iwapo hatua za kurekebisha hazitachukuliwa kufanya ZSSF kuwa na ukwasi mzuri.

Bodi ya Wadhamini, ilipopokea ripoti hiyo, iliagiza uongozi wa ZSSF kuyafanyia kazi mapendekezo ya ripoti ya takwimu ambayo ni pamoja na kupitia upya muundo wa uwekezaji, kuwekeza katika vitega uchumi vyenye mapato ya kutosha, uwekezaji kwenye miradi yenye faida na kupunguza uwekezaji wa mali zisizozalisha haraka (real estate) na kuwa na uainishaji sahihi wa mali za Mfuko.

Ilipendekezwa wakati wa ukaguzi wa mwaka uliopita kwamba uongozi unapaswa kutekeleza agizo la Bodi kwa kupitia upya muundo wa uwekezaji na kuelekeza rasilimali zaidi kwenye uwekezaji wa miradi yenye faida kubwa zaidi.

Wakati wa ukaguzi wa sasa haikuonekana kama uongozi wa ZSSF uliyafanyia kazi mapendekezo yaliyotolewa badala yake ilibainika kuwa Menejimenti iliendelea kuwekeza kwenye mali zisizohamishika (real estate) ambazo zilionekana kuwa na muda mrefu wa malipo na marejesho yatokanayo na uwekezaji usioridhisha ambapo fedha nyingi zimebaki mikononi mwa wadaiwa mapato ambayo uwezekano wa kurejesha ulikuwa hauridhishi na pia kulikuwa na matarajio ya kuwekeza kwenye miundombinu (yaani uwekezaji katika ujenzi wa kituo cha daladala na bustani) unaotarajiwa kutekelezwa katika mwaka wa fedha 2021/2022.

Ukaguzi ulipitia mpango wa uwekezaji wa miaka mitatu (3) na kubaini kuwa Mfuko umetenga shilingi bilioni 169.44 kwa ajili ya uwekezaji wa majengo ambayo kwa maoni ya mkaguzi uwekezaji wa aina hiyo hauna tija kwani utazalisha kiasi kidogo cha mapato kwa miaka mingi.

Kwa hali hii mtiririko wa fedha na uwekezaji huenda usitoshe kulipa mafao ya wanachama katika siku zijazo.

Ukaguzi unapendekeza uongozi wa ZSSF kuyafanyia kazi mapendekezo yaliyotolewa na kupitia upya muundo wa uwekezaji na kuelekeza rasilimali zaidi kwa uwekezaji wenye tija ili kuokoa Mfuko kufilisika.

5.2.10.11 Majengo ambayo ni Vitega Uchumi vya Mfuko yanayohitaji ukarabati mkubwa

Ukaguzi ulitembelea majengo ya ZSSF tarehe 24 Novemba, 2021 na kubaini baadhi ya majengo yanahitaji ukarabati mkubwa ili kuyaboresha kwa kuyaweka katika mazingira mazuri. Majengo yaliyoainishwa ambayo yanahitaji kufanyiwa ukarabati mkubwa ni pamoja na yafuatayo:-

- Majengo ya zamani yaliyopo Mbweni ambayo ni majengo chakavu yenye nyasi nyingi zinazozunguka majengo na rangi hafifu. Majengo yanahitaji ukarabati mkubwa ili kurekebisha madirisha, milango, upakaji rangi ukuta na sehemu nyingine za jengo ili kurejesha hali ya majengo.
- Hakuna ukarabati na matengenezo ya eneo la Biashara katika jengo la Mwanakwerekwe (shopping centre) yaliyofanyika. Mahojiano na viongozi waliohusika yalibaini kuwa jengo hilo

halifai kufanya biashara wakati wa mvua kutokana na kuvuja na kusababisha usumbufu kwa wapangaji kutokana na kuingia maji vyumbani. Upakaji rangi wa kuta za nje na za ndani na matengenezo pamoja na uwekwaji wa lifti mpya unahitaji kujumuishwa kama ni sehemu ya ukarabati.

Ukaguzi umebaini kuwa Mfuko wa Hifadhi ya jamii umekuwa ukijikita katika kuanzia mipango ya kuendeleza miradi mipya ya uwekezaji katika majengo na kupuuza kuchukua hatua za matengenezo katika majengo yake ya zamani ambayo yataweza kusaidia mipango ya muda mfupi ili kunusuru majengo hayo kuharibika na kupelekea Mfuko kupata hasara kutokana na kufanya ukarabati kwa kutumia gharama kubwa.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mfuko wa Hifadhi ya Jamii kuweka mipango ya ukarabati wa majengo yake yote ambayo inaweza kusaidia mipango ya muda mfupi kwa ajili ya kufanya matengenezo ya mara kwa mara ili kuyaweka katika mtazamo mzuri wa kuwavutia wafanyabiashara/wapangaji kwa lengo la kuongeza mapato ya uwekezaji kabla majengo hayo hayajafikia kwenye uharibifu mkubwa kama ilivyo sasa na kupelekea gharama kubwa za ukarabati.

5.2.10.12 Kukosekana kwa makubaliano ya matumizi ya nyumba za ZSSF katika umiliki wa taasisi nyengine za Serikali

i. Nyumba za ZSSF zilizochukuliwa na Serikali shilingi 700,000,000

Ukaguzi ulifanya mapitio ya nyaraka mbali mbali za majengo yanayomilikiwa na ZSSF kwa ajili ya uwekezaji (Mbweni Mpya) na kubaini hadi kufikia tarehe 24 Novemba 2021, majengo hayo bado hayajauzwa na yamechukuliwa na Serikali. Miongoni mwa majengo hayo ni nyumba yenye namba 10A1, 10B1, 11B1 na 14B1.

Kutokana na kumbukumbu na mahojiano yaliyofanywa na viongozi wenye dhamana yalibaini kuwa hakukuwa na makubaliano ya kimaandishi kati ya ZSSF na Serikali yanayoainisha vigezo na masharti ya matumizi ya majengo hayo.

Katika ukaguzi wetu tulibaini kila nyumba moja itauzwa kwa gharama ya shilingi 175,000,000 hivyo kwa nyumba zilizochukuliwa zitagharimu jumla ya shilingi 700,000,000 kwa mujibu wa barua yenye kumbukumbu namba AB.199/246/01 ya tarehe 16 Machi, 2021 iliyopelekwa kwa Katibu Mkuu Ofisi ya Rais Wizara ya Fedha na Mipango.

Kwa mujibu wa barua yenye kumbukumbu namba FJ: 7/539/02/03/55 ya tarehe 18 Machi, 2021 iliyotumwa kwa Mkurugenzi Mkuu wa ZSSF ilibainisha Serikali kupitia Ofisi ya Rais Fedha na Mipango imekubaliana na vigezo na masharti yaliyotolewa na kuthibitisha kununua nyumba hizo kwa mujibu wa maelekezo tuliyopatiwa kutoka ZSSF.

Kwa mujibu wa barua yenye kumbukumbu nambari ZSSF/AB.199/246/04/02/193 ya tarehe 17 Septemba, 2021 iliyoandikwa na Mfuko wa Hifadhi ya Jamii kwenda kwa Katibu Mkuu Ofisi ya Rais Fedha na Mipango iliyodai kuomba malipo ya nyumba hizo pamoja na kujaza fomu ya maombi kama sehemu ya nyaraka za mkataba wa mauzo ya nyumba hizo. Hata hivyo, ilibainika Serikali kupitia Katibu Mkuu - Fedha na Mipango kutokuonesha nia ya kununua nyumba hizo kwa ajili ya matumizi

ya Serikali baada ya kupelekewa hati za mauzo kwa mujibu wa barua yenye kumbukumbu namba CAB.2/199/01/05 ya tarehe 01 Oktoba, 2021 aliyotumiwa Mkurugenzi Mkuu wa ZSSF inahusika.

Kwa mujibu wa barua nyenye kumbukumbu namba ZSSF/AB.199/246/04/02/194 ya tarehe 22 Oktoba,2021 ZSSF ilimuandikia barua Katibu Mkuu Wizara ya Fedha na Mipango kuomba ufafanuzi wa malipo ya ghorofa 4 katika kipindi cha umiliki wa nyumba hizo, kipindi cha kukabidhi nyumba hizo kwa ZSSF na kurudisha funguo za nyumba hizo kwani kwa kuendelea kukaa ndani ya nyumba hizo inasababisha ugumu kwa ZSSF kuuza nyumba zilizotajwa kama ilivyokusudia.

Katika kujibu hoja zilizojitokeza katika barua ya ZSSF hapo juu ya tarehe 22 Oktoba, 2021 Katibu Mkuu Wizara ya Fedha alimuandikia barua Mkurugenzi Mkuu wa ZSSF barua yenye kumbukumbu namba CA.2/199/01/10 ya tarehe 2 Novemba, 2021 akiuagiza Mfuko huo kuwasiliana na Katibu Mkuu-Ikulu ili kupata hatma ya nyumba hizo kuhusiana na kodi ya pango na tarehe ya kukabidhiwa nyumba hizo kwa madai kuwa viongozi wanaokaa kwenye nyumba hizo ni wa Ikulu.

Hadi tunakamilisha ukaguzi tarehe 28 Disemba,2021 ukaguzi umeshindwa kujua hatma ya upatikanaji wa kodi kwa kipindi chote nyumba hizo zilivyokaliwa pamoja na urejeshwaji wa funguo za nyumba hizo kwa mmiliki (ZSSF) kwa ajili ya kuziuza au vyenginevyo.

ii. Nyumba ya ZSSF Inayokaliwa na ZBA

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Mfuko wa Hifadhi ya Jamii unamiliki ardhi na jengo iliyopo Kilimani ijulikanayo kwa jina la ZSSF Kilimani Annex (zamani ikiitwa Old Bakhresa). Ukaguzi umebaini pamoja na Mfuko huo kuwa na mpango wa kulitumia jengo hilo kwa shughuli zake za uwekezaji, jengo hilo lilionekana kutumiwa na ZBA. Baada ya mahojiano na maafisa wanaohusika kutaka kujua kuhusu ada ya ukodishwaji au sababu ya ukaaji ilibainika kuwa hapakuwa na mapato yoyote ya fedha ambazo Mfuko ulikuwa ukipata licha ya kwamba Mfuko umeweka jengo hilo katika kundi la Mali ya uwekezaji. Aidha ilibainika kuwa mhusika alitakiwa kukaa ndani ya nyumba hiyo kwa muda usiozidi miezi minne (4) kama ilivyoonyeshwa kwenye barua yenye kumbukumbu namba ZSSF.36/KEY/VOL.III/46 ya tarehe 29 Machi, 2021 (barua imeandikwa na ZSSF kwa Waziri wa Fedha na Mipango ikiomba hatima ya nyumba inayokaliwa na ZBA tangu mwaka 2017) iliyoambatanishwa na barua yenye kumbukumbu namba MOICT/M.120/C.8/VOL.I/92 ya tarehe 30 Agosti, 2017 iliyoandikwa na Katibu Mkuu Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji Zanzibar kwa Mkurugenzi Mtendaji ZBA ikimuomba Mkurugenzi Mwendeshaji kuwasilisha mara moja mipango mbadala ya muda mfupi na mrefu ya mahali pa kukaa baada ya kipindi cha miezi 4 kilichotolewa na ZSSF kupita.

Tangu wakati huo (29 Machi, 2021) ZSSF bado haijapokea barua yoyote kutoka kwa Waziri mwenye dhamana ya Fedha na Mipango kuhusu suala hilo. Ushahidi wa juhudi za ufuatiliaji zilizofanywa kuikumbusha Wizara pia haukupatikana.

Kutokana na hali hiyo ukaguzi ulishindwa kubainisha sababu za msingi zinazopelekea ZBA kuendelea kukalia nyumba hiyo licha ya muda waliotakiwa kuhama kuisha na hakuna tija inayopatikana ya kuiwezesha ZSSF kutekeleza mipango yake ya uwekezaji.

Uwepo wa dosari hiyo unapelekea kuusababishia Mfuko wa Hifadhi ya Jamii upotevu wa fedha za wanachama ambazo zingeweza kupatikana katika kipindi cha kukaliwa na ZBA au kuwekeza katika rasilimali nyingine za kuzalisha mapato.

Ukaguzi unashauri uongozi wa ZSSF uhakikishe kwamba katika siku zijazo taratibu ambazo zitawabana kisheria pande mbili kuhusu kukalia majengo ya Mfuko zinafuatwa ili kuuwezesha Mfuko kupata mapato stahiki. Zaidi ya hayo, Mfuko unatakiwa kufanya juhudi za dhati ili kuhakikisha kuwa majengo hayo yanakabidhiwa mikononi mwa ZSSF.

5.2.10.13 Uwepo wa kiasi kikubwa cha michango ya wanachama ambayo haijaingizwa katika akaunti za wanachama husika shilingi bilioni 15

Katika ukaguzi uliofanyika kuhusiana na mapitio ya taarifa ya michango ya wanachama ukaguzi umebaini uwepo wa shilingi bilioni 15 ambazo zinatokana na michango ya wanachama ambayo haijangizwa katika akaunti za wanachama husika hadi kufikia tarehe 1 Disemba 2021.

Aidha, katika kupitia kumbu kumbu za wanachama wa Mfuko wa Hifadhi ya Jamii ilibainika mapitio hayo ilibainika tatizo hilo lilianza kuwepo tangu mwaka 2012/2013 kwa kiasi cha shilingi 513,665,063 ambacho kwa sasa kimeongezeka hadi kufikia shilingi 15,005,211,569.

Kutokana na uwepo wa changamoto hiyo ukaguzi umebaini sababu kubwa iliyochangia kuongezeka kwa michango ya wanachama ambayo haijaingizwa katika akaunti za wanachama husika ni ukosefu wa namba za usajili kwa wafanyakazi wengi wanaochangia ili itambulike kwa urahisi katika mfumo unaotumika (FUMIS) katika akaunti husika. Mahojiano yaliyofanywa na viongozi wenye dhamana yalibaini kuwa hakukuwa na ufuatiliaji wa kutosha wa wanachama waliochangia (wafanyakazi) ili kuhakikisha wanakuwa na namba za usajili mara tu baada ya kusajiliwa na Mfuko (ZSSF).

Hata hivyo jukumu la kufuatilia suala hilo halikuelezwa bayana kati ya kitengo cha ufuatiliaji (compliance unit) na usajili kwani kila kitengo kinaonyesha kwamba hakijakabidhiwa jukumu hilo.

Vile vile hakukuwa na ushahidi kwamba Mfuko uliweka udhibiti mzuri kama vile kutoa adhabu kwa kila mwanachama mwajiri baada ya muda fulani ikiwa wafanyakazi wote walio chini ya waajiri hao watakuwa hawana namba za usajili kama njia mbadala ya kuhimiza usajili wa lazima ili kuzuia suala la ongezeko la kiasi cha michango isiyoingizwa katika akaunti za wanachama husika badala ya kuwasubiri waje kwa hiari.

Kushindwa kutatua tatizo hili kunaweza kusababisha usumbufu na ucheleweshaji usio wa lazima wakati wa malipo ya mafao kwa wanachama.

Ukaguzi unashauri uongozi wa ZSSF kufanya mambo yafuatayo:-

- Kufuatilia watumishi wote waliosajiliwa bila kutumia namba za wanachama kwa lengo la kuondosha dosari iliyobainika.
- Kitengo chenye jukumu la kufuatilia usajili wa wanachama kihakikishe usajili kamili wa wanachama ambao wanaweza kutambuliwa kwa uwazi kwa namba zao za usajili.
- Udhibiti mkali unapaswa kuwekwa kwa waajiri wanaochangia kama njia mbadala ya kuzuia mwelekeo wenye mashaka.

5.2.10.14 Ufuatiliaji wa Wanachama Waajiri Wanaokiuka Sheria ya ZSSF (Malimbikizo ya Michango) kufanywa kwa njia mkono

Katika ukaguzi uliofanyika tulifanya mahojiano na maafisa wenye dhamana chini ya Kitengo cha ufuatiliaji (compliance unit) na kubainika ufuatiliaji wa wanachama waajiri waliokiuka (malimbikizo ya michango ya wanachama) ulifanyika kwa mkono jambo ambalo ilitarajiwa mfumo wa Taarifa za Wanachama (FUMIS) ungetoa muhtasari wa ripoti kwa kila mwanachama inayoonyesha kiasi kilichochangiwa katika mwezi fulani na malimbikizo ambayo mwajiri hajatuma kwenye Mfuko. Sababu za kutoa taarifa za malimbikizo nje ya mfumo (manually) hazikuweza kufahamika.

Aidha ukaguzi ulibaini idadi ya waajiri hai na wasiofanya kazi wanaochangia ZSSF haikuweza kubainishwa kwa kuwa mfumo (FUMIS) haukuweza kutoa ripoti kama hiyo. Kushindwa kwa mfumo wa FuMIS kutoa taarifa za wanachama hai na wasiochangia kunaweza kupelekea kushindwa kujua mwenendo wa idadi ya wanachama wanao kiuka sheria ya ZSSF.

Ufuatiliaji wa wanachama wanaokiuka Sheria ya Mfuko (kulimikiza madeni ya wanachama) nje ya mfumo wa FuMIS (manually) ni kazi inayochosha, inachukua muda mwingi na haileti tija na ufanisi unaotarajiwa kwani waliokiuka wote wanaweza wasijulikane kwa ufuatiliaji wa haraka na hivyo kupunguza ukusanyaji wa michango ya wanachama.

Ukaguzi unashauri uongozi wa ZSSF kuangalia upya mfumo wa FuMIS ili kuhakikisha unafanya zoezi hili muhimu pamoja na kutoa mafunzo ya kutosha kwa watumiaji wa mfumo ili kuhakikisha kuwa malimbikizo ya michango yanatolewa kwenye mfumo wa kieletroniki (FuMIS) ili kuongeza kiwango cha utii wa Sheria ya Mfuko na kuongeza ukusanyaji wa michango ya wanachama.

5.2.10.15 Utendaji wa Mfuko wa Hiari (VSS- Voluntary Social Scheme)

Kwa mujibu wa kanuni ya 3(1) na (2) ya kanuni za Mfuko wa Hiari wa -VSS G.N 49/2015 inaitaka ZSSF (Mfuko Mkuu) kuanzisha uendeshaji wa mpango wa uchangiaji wa hiari ambao utakuwa unafanya kazi chini ya mwamvuli wa Mfuko Mkuu. Kwa kuzingatia kanuni zilizotajwa, ZSSF ilianzisha uendeshaji wa mfuko huo wa hiari (VSS) tangu mwaka 2015. Hata hivyo ukaguzi uliofanyika katika eneo hili kuhusu uendeshaji wa mfuko wa hiari tangu kuanzishwa kwake ulibaini kasoro zifuatazo;-

- **Kutokuwepo kwa mpango mkakati**

Haikujulikana dhahiri kama Mfuko Mkuu una mpango mkakati wa uendeshaji wa mfuko wa hiari ambao unaweza kuwa kama dira kuu inayobainisha dira na dhamira kuu itakayofikiwa katika kipindi fulani (yaani taswira ya wapi Mfuko wa hiari unatakiwa kuwa katika siku zijazo kwa mfano baada ya miaka 3 hadi 5).

- **Kutokufanyika kwa Tathmini ya Utendaji kazi wa Mfuko wa Hiari Tangu kuanzishwa Kwake**

Haikufahamika dhahiri kama Mfuko umewahi kufanya uchambuzi wa jinsi mfuko umekuwa ukifanya kazi tangu kuanzishwa kwake na kuweka hatua za kuboresha pamoja na kusitisha mfuko huo.

Ukaguzi umebaini kuwa gharama zote za kiutawala za uendeshaji wa mfuko wa hiari kama vile gharama za mafuta zinazohusiana na shughuli za uhamasishaji, mishahara na posho zinazohusiana na kazi hiyo kwa watumishi wanaosimamia shughuli za mfuko, gharama za vifaa vya kuandikia na kadhalika zilionekana kumezwa na Mfuko Mkuu.

Hata hivyo imebainika vyanzo vya kufadhili mfuko mdogo (wa hiari) ili kuimarisha uendelevu wa mfuko havikutambuliwa vyema na kuchambuliwa. Kanuni ya 4(d) ya Mfuko wa hiari (VSS) GN 49/2015 inataka fedha zilizopatikana kutoka kwenye mfuko huo ziwekezwe katika miradi inayowezekana ambayo si hatarishi (risk free investment). Hata hivyo, ukaguzi haukubaini kama kiasi cha fedha kilichokusanywa kutoka kwenye mfuko huo tangu kuanzishwa kwake kiliwekezwa kutokana na kutokupatiwa orodha ya vitega uchumi vilivyotokana na fedha za mfuko wa hiari (VSS) na kupata riba hadi tunakamilisha ukaguzi wetu.

Kushindwa kufuatilia ipasavyo maendeleo ya Mfuko wa hiari ili kubaini jinsi unavyofanya kazi kunaweza kusababisha kumeza fedha zote zinazopatikana kutoka katika Mfuko wa lazima (Mfuko Mkuu) hali ambayo itapelekea Mfuko wa lazima kushindwa kufanya kazi yake ya msingi ambayo ni kulipa mafao ya wanachama.

Vile vile kufanya kazi bila mpango mkakati wa Mfuko wa hiari (VSS) ni kama kufanya kazi bila muongozo hali ambayo inaweza kusababisha kudhoofika kwa Mfuko huo.

Ukaguzi unashauri uongozi wa ZSSF kufanya tathmini ya uendeshaji wa Mfuko wa hiari tangu kuanzishwa kwake na kuweka mikakati (mipango mkakati) ili kuhakikisha utendaji bora kutokana na kuwepo kwa mwenendo mbaya wa utendaji. Njia moja ya kuhakikisha uendelevu wa Mfuko huo ni kuwekeza fedha zinazopatikana katika vitega uchumi vyenye tija na ufanisi.

5.2.10.16 Kuchelewa Kutekeleza Mchakato wa Utoaji Zabuni kwa Baadhi ya Zabuni

Ukaguzi ulifanya mapitio ya michakato ya zabuni iliyofanywa na Mfuko katika kipindi cha mwaka wa fedha unaoishia tarehe 30 Juni 2021 na kubaini mwenendo wa ucheleweshwaji wa zabuni kwa baadhi ya zabuni kulikosababishwa na kurudiwa kwa mchakato wa zabuni/matangazo mapya ambapo baadhi ya zabuni hizo zilionekana kufutwa mwishoni.

Aidha kutokana na uwepo wa changamoto hiyo ukaguzi umebaini uwepo wa dosari ya kushindwa kubainisha kiasi halisi, ubora na maelezo ya bidhaa/huduma inayohitajika katika kipindi fulani kitendo ambacho mwishowe kiliathiri kiasi cha fedha kilichopangwa awali kwa ajili ya utekelezaji wa manunuzi hayo kwa zaidi ya bei zisizo halisi na kusababisha kutangazwa tena au kufutwa kwa zabuni. Baadhi ya zabuni zilizotekelezwa na ambazo zilikuwa na hitilafu zinazohusika zimeonyeshwa kwenye **Kiambatisho Nambari 3.**

Kushindwa kufafanua mahitaji ya mtumiaji ipasavyo na idara za watumiaji wakati wa hatua za awali za utayarishaji wa mpango wa ununuzi wa kila mwaka husababisha utekelezaji usiofaa wa mpango kwa gharama kubwa.

Ukaguzi unashauri uongozi wa ZSSF kuhakikisha kuwa idara za watumiaji zinawasiliana na kusaidia Kitengo cha Usimamizi wa Ununuzi na Uuzaji wakati wote wa mchakato wa manunuzi au uuzaji hadi kufikia hatua ya kuingia mikataba kwa kuandaa mahitaji yao mapema kabla ya kuingizwa katika mpango wa mwaka wa manunuzi ili kuepusha mchakato wa manunuzi ambao unaweza kuchukua muda mrefu na kupelekea upotevu wa fedha za wanachama kutokana na utangazaji upya wa zabuni na taratibu za tathmini zisizo za lazima.

5.2.10.17 Kuchelewa Kusaini Mkataba Baada ya uamuzi wa tuzo za Zabuni

Kwa mujibu wa Kanuni ya 139 (1) ya Kanuni za Manunuzi ya Umma ya mwaka 2021 inataka ndani ya siku ishirini na nane (28) za kalenda baada ya kutimiza masharti yote Afisa Masuuli na mzabuni wataingia mkataba rasmi wa usambazaji wa bidhaa, utoaji wa huduma au kufanya kazi za ujenzi/ukarabati kabla ya kuanza kazi hizo.

Hata hivyo, mapitio ya mchakato wa kusaini mkataba baada ya uamuzi wa tuzo za zabuni kwa wazabuni mbalimbali ilionekana kuchukua muda mrefu kama ilivyoonyeshwa kwenye jadweli lifuatalo:-

Jadweli Nambari 61:Kuchelewa Kusaini Mkataba Baada ya uamuzi wa tuzo za Zabuni

Nambari ya Mkataba	Aina ya Zabuni	Tarehe ya kutunukiwa Zabuni	Tarehe ya Kusainiwa Mkataba	Mzabuni Alieshinda	Maelezo
SMZ/F0308/G/NCB/2020-21/07	Usambazaji wa uniform za wafanyakazi	02.10.20	16.03.2021	SANTEACH TRADERS	Mkataba ulichukuwa zaidi ya miezi 6 kusainiwa
SMZ/F.308/C/NCQ/2020-21/14	Utoaji wa huduma za Ushauri kwa ajili ya uthamini wa Mali isiyohamishika ya ZSSF	31.12.2020	15.03.2021	PAN AFRICA AUDITORS	Mkataba ulichukuwa zaidi ya miezi 2 kusainiwa
SMZ/F0308/G/NCB/2019-20/12	Uanzishaji wa Mfumo wa Kusimamia Nyaraka za kielektroniki (eDMIS)	20.05.2020	24.09.2020	TERA TECHNOLOGY	Mkataba ulichukuwa zaidi ya miezi 4 kusainiwa
SMZ/F.308/W/NCQ/2019-20/12	Huduma za ushauri katika utanuzi wa "shopping Centre" M/Kwerekwe	22.05.2020	04.09.2020	MILLENNIUM CONSULTING GROUP	Mkataba ulichukuwa zaidi ya miezi 3 kusainiwa
SMZ/F.0308/G/NCB/2020-21/03	Ununuzi wa kompyuta na vifaa vyake.	14.04.21	04.08.21	ZAN IT SOLUTIONS	Mkataba ulichukuwa zaidi ya miezi 3 kusainiwa

SMZ/F.0308/NC/ NCB/2020-21/20	Utoaji wa huduma ya Internet na kuunganisha kwa mitandao ya ZSSF kwa njia ya VPN.	24.05.21	-	COMNET (Zanzibar connection)	Hatua za kusaini mkataba hazijafanyika kutokana na mazungumzo yanayoendelea baina ya ZSSF na e-GOV
SMZ/F0308/C/ SS/2019-20/01	Kutengeneza na kuboresha mfumo wa (Microsoft Dynamic NAV)	06.01.2021	27.10.2021	CORE SOFT LIMITED	Mkataba umesainiwa tarehe 27 Oktoba 2021 ukiwa umeshamaliza muda tangu tarehe 30 Juni 2021

Chanzo: Kumbukumbu za manunuzi za Mfuko wa Hifadhi ya Jamii

Kucheleweshwa kwa utiaji saini wa mkataba husababisha kucheleweshwa kwa utekelezaji wa kazi, huduma au bidhaa ndani ya tarehe zilizolengwa za kukamilisha kazi hizo na zinaweza kusababisha usumbufu kwa watumiaji na athari za gharama kubwa za manunuzi kwa taasisi ikiwa itatumia njia mbadala kama vile manunuzi ya dharura ili kupata huduma, kazi au bidhaa.

Ukaguzi unashauri ongozi wa ZSSF kuhakikisha michakato yote ya ununuzi inatekelezwa kulingana na mpango wa manunuzi na hatua yoyote ya hitilafu iliyobainishwa au itakayobainishwa katika mchakato wa zabuni inapaswa kushughulikiwa ipasavyo ili kuepusha athari za gharama kwa Mfuko zinazosababishwa na mchakato wa manunuzi kuchukua muda mrefu.

5.2.10.18 Mpango wa Manunuzi ambao haujatekelezwa kwa Mwaka wa fedha 2020/2021

Kwa mujibu wa kikao cha Bodi ya Zabuni cha 7 (kikao cha kawaida) kilichofanyika tarehe 05 Machi, 2021 ukaguzi ulibaini kuwa Bodi ya Zabuni ilikiagiza kitengo cha Manunuzi na Ugavi kupitia upya mpango wa manunuzi ya mwaka na kubainisha manunuzi yote ambayo hayakuweza kufanyika katika mwaka huo kwa ajili ya kuidhinishwa tena kwenye mpango wa manunuzi katika mwaka unaofuata. Orodha ya manunuzi yaliyopangwa lakini yameshindwa kutekelezwa katika mwaka wa fedha 2020/2021 hivyo kuidhinishwa kwa ajili ya mpango wa manunuzi uliofuata ni kama inavyoonyeshwa kwenye majadweli yafuatayo:-

Jadweli Nambari 62 : Mpango wa Manunuzi ambao haujatekelezwa kwa Mwaka wa fedha 2020/2021

Ununuzi wa Bidhaa/Kazi/ Washauri wasiokuwa Elekezi		
Namba	**Aina ya Bidhaa/kazi**	**Kiasi cha fedha kilichopangwa (Tshs)**
1.	Ujenzi wa Holi la Salama – Bwawani	3,500,000,000
2.	Usambazaji na uwekaji wa simu katika holi la Mapinduzi Square.	200,000,000
3.	Usambazaji na uwekaji wa mahema katika Viwanja vya kufurahishia watoto – Kariakoo.	300,000,000

4.	Ujenzi wa jiko katika mkahawa unaozunguka - Michenzani Mnara wa Kisonge.	77,000,000
5.	Usambazaji wa fanicha katika ofisi za ZSSF Makao makuu pamoja na Ofisi ya tawi la Pemba.	114,000,000
6.	Usambazaji na uwekaji wa vifaa vya utoaji wa taarifa za matukio ya moto.	30,000,000
7.	Ununuzi wa magari kwa ZSSF.	90,400,000
8.	Ujenzi wa Mini Market upande wa Miembeni.	50,000,000
9.	Ujenzi wa Hoteli ya Bwawani.	6,500,000,000
10.	Matengenezo ya Jenereta.	30,000,000
	Jumla	**10,891,400,000**

Jadweli Nambari 63:Mipango ya manunuzi ambao haukutekelezeka kupitia kwa washauri elekezi

Huduma za Ushauri Elekezi		
Namba	**Aina ya Huduma**	**Kiasi cha fedha kilichopangwa (Tshs)**
1.	Huduma za ushauri kwa uundaji wa Dhima ya Mali	50,000,000
2.	Huduma za ushauri kwa ajili ya uwekaji na uboreshaji wa mfumo wa rasilimali watu (HURIS) pamoja kuunganisha vifaa vya kuweka taarifa za mahudhurio katika mfumo huo.	110,000,000
3.	Huduma za ushauri kwa ajili ya kuandaa dhana na usanifu wa kina wa Miradi ya Tunguu na UWZ	150,000,000
4.	Huduma za Ushauri elekezi kwa ajili ya kuboresha na kuendeleza Tovuti	12,000,000
5.	Uchambuzi wa Taarifa pamoja na programu za kutolea taarifa.	12,000,000
6.	Ushauri elekezi kwa ajili ya kuimairisha mfumo wa Fund Information System pamoja na mfumo wa VOMIS.	55,000,000
7.	Ushauri elekezi kwa ajili ya kuhamisha taarifa za mfumo wa usajili wa vidole.	10,000,000
8.	Ushauri elekezi kwa ajili ya utayarishaji wa mgawanyo wa majukumu ya wafanyakazi	50,000,000
	Jumla	**449,000,000**

Chanzo: Taarifa za vikao vya Zabuni kwa mwaka wa fedha 2020/2021

Kutokana na jadweli hapo juu imebainika mapitio ya utekelezaji wa jumla wa shughuli za manunuzi zilizopangwa kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umebaini kuwa kati ya shughuli 32 zilizopangwa, shughuli 18 hazikutekelezwa sawa na asilimia 56.25 na shughuli 14 zilitekelezwa sawa na aslimia 43.75. Kwa ujumla hali ya utekelezaji wa mpango wa manunuzi wa mwaka wa fedha 2020/2021 ilionekana kutoridhisha. Ukaguzi ulifanya mahojiano na maofisa wanaohusika na kubaini mambo yafuatayo:-

- Ukosefu wa utayari (commitment) kwa idara ya watumiaji (user departent) katika kubainisha mahitaji na vipaumbele vinavyopaswa kufanywa katika kipindi fulani.
- Idara za Watumiaji kushindwa kutathmini uwezo wake wa kutekeleza shughuli zilizoratibiwa ambayo ni pamoja na kuzingatia masuala kama vile uandaaji wa bajeti inayofaa kupitia shughuli za utafiti wa soko mapema, kuandaa vipimo vya kiufundi na kiasi kinachohitajika.

Kushindwa kwa idara za watumiaji kuainisha misingi ya zabuni na kufanya utafiti wa soko mapema juu ya bei za zabuni zilizolengwa kulisababisha kupangwa kwa shughuli nyingi zisizo za uhalisia ambazo nyingi ziliishia kufutwa pamoja na kughairishwa kutokana na bei kuwa juu zaidi maradufu ya kiasi kilichopangwa hapo awali kitendo ambacho kililazimu kujumuishwa katika mpango wa manunuzi wa mwaka uliofuata.

Kuwepo kwa utekelezaji hafifu wa mpango wa manunuzi wa mwaka unapelekea mpango uliondaliwa kuwa si wa uhalisia hivyo kuwa vigumu kutekelezwa au kutekelezwa kwa gharama kubwa ambayo ni upotevu wa fedha za wanachama ambazo zingeweza kuwekezwa ili kupata riba kutokana na uwekezaji wenye tija.

Upo uwezekano kwamba idara za watumiaji hazifahamu kikamilifu jukumu lao muhimu wakati wa kupanga mpango wa ununuzi wa kila mwaka.

Ukaguzi unashauri uongozi wa ZSSF uhakikishe kuwa utayarishaji wa mpango wa manunuzi wa mwaka uwe wa kushirikishwa. Kila idara ya watumiaji inapaswa kubainisha kwa uwazi mahitaji na uwezo wake katika kufanya shughuli zilizopangwa kabla ya kupeleka mipango kwa kitengo cha ununuzi na ugavi kwa ajili ya utekelezaji ili kuimarisha utekelezaji mzuri wa mpango huo.

5.2.10.19 Dosari zilizobainika katika baadhi ya Vipengele vya Mikataba

Ukaguzi ulifanya mapitio ya mikataba mbalimbali iliyoingiwa kati ya ZSSF na wakandarasi mbalimbali wa bidhaa, kazi, huduma na ushauri na kubaini dosari mbalimbali kama ilivyobainishwa katika kila mkataba uliopitiwa kama inavyoonyeshwa hapo chini:-

1. **Mkataba kati ya ZSSF dhidi ya NIGHT FRANK TZ LTD na ZSSF dhidi ya TERRANOVA wa Utoaji wa Huduma za Ukodishaji na Usimamizi wa Majengo ya ZSSF yaliyopo Zanzibar.**

   Katika kipengele cha makubaliano ya mkataba huu dosari zifuatazo

   a) **Malipo ya kamisheni kwa jumla ya takwimu (Payment of commission on gross figure)**

Mkataba ulioingiwa kati ya ZSSF na NIGHT FRANK TZ LTD ulisainiwa tarehe 11 Mei, 2020 kwa muda wa miaka miwili (2) ambao unamalizika tarehe 10 Mei, 2022 huku mkataba kati ya ZSSF na TERRANOVA ulitiwa saini tarehe 05 Agosti, 2019 kwa miaka miwili (2) muda uliomalizika tarehe 05 Agosti, 2021.

Ukaguzi ulifanya mapitio ya bei ya mkataba ya utoaji wa huduma za usimamizi wa mali kwa kukodisha na usimamizi wa Majengo ya ZSSF yanayosimamiwa na Knight Frank TZ Ltd na Terranova ilibaini kuwa Knight Frank alilipwa kamisheni aslimia 4.5 kwenye mapato ya jumla ya kukodisha yaliyokusanywa kwa mwezi vivyo hivyo. Terranova ililipwa aslimia 5 ya mapato ya kila mwezi ya kukodisha pia.

Ukaguzi umebaini malipo kulingana na takwimu za jumla yanaonekana kuwa ni makubwa kwa ZSSF kwa kuzingatia kwamba asilimia 15 ya kodi ya VAT na asilimia 10 ya Kodi ya zuio ya kodi ya kukodisha na gharama zingine zinazohusiana za matengenezo hulipwa na Mfuko.

Hivyo ada zinazolipwa kwa watoa huduma kwa mujibu wa mikataba na masharti hayakuwa ya kiuchumi kwa Mfuko.

b) Malipo ya Gharama za Huduma zilizolipwa awali (mkataba kati ya ZSSF VS TERRANOVA)

Kwa mujibu wa kifungu cha sita (6) cha kanuni na masharti ya mkataba kinaeleza kuwa "mtoa huduma atasimamia mali zilizotajwa humu kwa niaba ya mwajiri kwa mujibu wa kanuni za usimamizi bora wa mali zisizohamishika na mwajiri atawasilisha kwenye akaunti ya mtoa huduma kiasi cha shilingi 15,484,780 kwa mwezi ambazo zitatumika awali kwa gharama za huduma na matengenezo.

Ukaguzi umebaini kwamba uwekaji wa shilingi 15,484,780 kwa mwezi awali kwa ajili ya gharama za huduma na matengenezo kama ilivyoelezwa katika kifungu cha sita (6) kunatoa mwanya kwa mtoa huduma kupokea kiasi hicho bila gharama kubainishwa kwa matumizi ya huduma hiyo ambayo haina ushahidi wa kufuatiliwa na fedha iliyobaki baada ya kulipa gharama zilizotolewa kwa ajili ya malipo ya huduma na kazi za matengenezo (ndogo) ikiwa zitafanywa.

Aidha, ukaguzi umebaini kifungu cha sita (6) kinatofautiana na kifungu cha nane (8) cha kanuni na masharti ya mkataba ambapo kinaeleza ya kwamba "Mtoa Huduma atadai na kukusanya na kupokea tozo za huduma kutoka kwa mpangaji kwa ajili ya usimamizi wa mali na malipo hayo yatatumika kwa ajili ya uendeshaji wa mali hizo kwa mujibu wa kanuni na masharti ya mkataba"

Kwa kuzingatia matakwa ya kifungu cha sita (6) bila ya kuathiri utekelezaji wa kifungu cha nane (8) ukaguzi umebaini kukinzana kwa utekelezaji wa vifungu hivyo kumetoa mwanya kwa mtoa huduma kupata malipo mara mbili baada ya kukusanya malipo ya huduma kutoka kwa wapangaji na sio kama ilivyoainishwa katika kifungu namba sita (6).

2. Ukiukwaji uliobainika katika ufuatiliaji wa utendaji wa watoa Huduma na matokeo ya kazi wanazozifanya.

a) Kutokuwepo kwa kipengele katika mikataba ya kusaidia ZSSF Kupima Utendaji wa Watoa Huduma (ZSSF VS KNIGHT FRANK na TERRANOVA)

Katika mapitio ya mikataba ya huduma za wasimamizi wa majengo kati ya ZSSF VS. KNIGHT FRANK TZ LTD na TERRANOVA ukaguzi umebaini dosari katika ufuatiliaji wa utendaji wa watoa huduma kwa kukosekana vifungu katika mikataba yao ambavyo vingeweza kutumika kama nyenzo ya kuangalia jinsi watoa huduma wanavyofanya kazi vizuri na kuweka hatua za kuboresha utendaji kazi pamoja na kubainisha madhara yatokanayo na mikataba hiyo kwa kutofanya kazi kwa mtoa huduma.

Mikataba hiyo ilionekana kuwa inawanufaisha watoa huduma kwa kutaka kulipwa fidia baada ya kucheleweshwa kwa malipo ya kamisheni ya watoa huduma huku Mfuko ukiathirika kwa vile madhara ya kutofanya kazi vizuri yanaweza kusababisha Mfuko kupata hasara ya fedha za wanachama kwa kukodishwa kwa muda mrefu.

Ukaguzi ulitarajiwa kuwa watoa huduma wangekuwa wameekewa lengo la kufikia katika kukusanya kwao kwa mfano kukusanya na kufikia makusanyo ya asilimia 70 kila robo mwaka au kila mwezi na kama wakishindwa kufikia lengo la makusanyo hayo, kungeliwekwa kipengele cha kupunguzwa kwa kamisheni n.k.

Hata hivyo, pamoja na kukosekana kwa vigezo vya msingi katika kutathmini watoa huduma kitengo cha uwekezaji hakikuweza kutoa taarifa za utendaji wa watoa huduma hadi kumalizika kwa mkataba wa mtoa huduma (TERRANOVA) ambae mkataba wake umemaliza tangu tarehe 05 Agosti,2021

b.) Kifungu kinachohimiza Utendaji duni wa Watoa Huduma (ZSSF VS KNIGHT FRANK LTD)

Kifungu cha 6 cha sheria na masharti ya mkataba kinasema kuwa "Mtoa Huduma ataruhusiwa na kusimamia mali zilizotajwa humu kwa niaba ya Mwajiri kwa mujibu wa kanuni za usimamizi bora wa mali zisizohamishika na Mwajiri atabeba gharama za awali za upandishaji vyeo na utangazaji wa majengo, umeme, usafishaji na ulinzi hadi majengo yawe ya kutosha na wapangaji.

Kifungu hiki kina uwezekano wa kuhimiza mtoa huduma kupunguza juhudi za kuhakikisha kuwa majengo yanakaliwa kikamilifu kama ilivyoainishwa chini ya SCC 1.1 (GCC 1) kwani gharama zote za nafasi zilizo wazi zitagharamiwa na Mfuko kwa muda usiojulikana. Kifungu hicho hakikuweka muda wa kumkemea mtoa huduma kutoa umiliki kamili na madhara ya kutowasilisha kwa ZSSF kutokana na gharama zilizoainishwa katika kipindi cha nafasi hiyo pia hayakutajwa.

3. Ukiukwaji uliobainishwa katika upeo wa kazi uliofanywa

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika mikataba iliyoingiwa na ZSSF pamoja na watoa huduma mbali mbali imebainika baadhi ya vifungu vya mikataba vilikuwa vikipingana kuhusu upeo/aina ya kazi iliyofanyika na kusababisha mkanganyiko kwa wahusika wa mikataba au msomaji mwingine yeyote wa nyaraka za mkataba. Baadhi ya mikataba iliyobainishwa kuwa na utata wa wigo wa kifungu cha kazi ni kama inavyoonyeshwa hapa chini:-

a.) Mkataba kati ya ZSSF dhidi ya NIGHT FRANK TZ LTD na ZSSF dhidi ya TERRANOVA wa Utoaji wa Huduma za Ukodishaji na Usimamizi wa Majengo ya ZSSF yaliyopo Zanzibar.

Mkataba ulioingiwa kati ya ZSSF na NIGHT FRANK TZ LTD ulisainiwa tarehe 11 Mei, 2020 kwa muda wa miaka miwili (2) ambao unamalizika tarehe 10 Mei, 2022 huku mkataba kati ya ZSSF na TERRANOVA ulitiwa saini tarehe 05 Agosti, 2019 kwa miaka miwili (2) muda uliomalizika tarehe 05 Agosti, 2021.

Ukaguzi umebaini upeo wa kazi kwa NIGHT FRANK TZ LTD haukuwekwa bayana kwani hati ya mkataba inaeleza kuwa Mtoa huduma alipaswa kutoa huduma ya usimamizi wa mali kwa ZSSF Michenzani Mall huku barua ya tuzo ya kazi hiyo yenye kumbu kumbu nambari ZSSF/BA.183/474/02/135 ya tarehe 29 Januari, 2020 kwa mujibu wa vifungu GCC na SCC vya kanuni na masharti ya mkataba vinaeleza kuwa mtoa huduma atazingatiwa kwa mujibu wa huduma aliyoitoa katika mali zisizohamishika kwa ajili ya kuipatia na kuisimamia ZSSF.

Upeo wa kazi pamoja na mgawanyiko wa kazi kwa mtoa huduma (Night Frank) ulibainika zaidi juu ya nyongeza iliyoingia kati ya ZSSF na NIGHT FRANK tarehe 24 Disemba, 2020 kwa ajili ya kutoa huduma na kusimamia Jengo la ZSSF "Sheikh Thabit Kombo" lililopo Kisonge.

Upeo huu wa mgongano wa kazi unaleta ugumu kwa upande wa tatu kuelewa ni majengo gani mtoa huduma alipaswa kufanya kazi ya usimamizi na huduma anazozitoa na ikiwa ni majengo yote ya Zanzibar basi hapakuwa na haja ya kuingia katika nyongeza ya kusimamia majengo ya Kisonge.

Hata hivyo imebainika pia mkataba kati ya ZSSF na TERRANOVA ulikuwa na upungufu mkubwa katika upeo wa kufanya kazi kwani ulishindwa kufafanua kabisa ni jengo lipi mtoa huduma alipaswa kulifanyia usimamizi na huduma za kukodisha kama barua ya tuzo yenye kumbu kumbu namba ZSSF/BA.183/474/02/376 ya tarehe 05 Julai, 2019 ilivyobainisha ambapo hati ya mkataba aliyopewa haikubainisha upeo wa kazi anazozifanya badala yake nyaraka zote zinaonyesha kuwa mtoa huduma alipaswa kusimamia na kukodisha mali zote za ZSSF za Majengo zilizopo Zanzibar.

b.) Mkataba baina ya Wakala wa Serikali wa Uchapaji Zanzibar na ZSSF kwa ya Usambazaji wa vifaa vya kuandikia.

Mkataba uliingiwa tarehe 14 Disemba, 2020 wenye thamani ya shilingi 74,180,000 bila VAT. Upeo wa kazi kwa mujibu wa masharti ya mkataba yalikuwa ni kusambaza vifaa vya ofisi. Kwa mujibu wa kifungu cha 13 cha sheria na masharti ya mkataba kinasema "Ikiwa muuzaji atashindwa kutengeneza na kuufunga mlango wa kuteleza wa kiotomatiki ndani ya muda ulioainishwa chini ya mkataba huu, mteja anaweza, bila kuathiri masuluhisho mengine yote chini ya mkataba huu, kupunguza thamani ya fedha kutoka katika bei ya mkataba kwa mujibu wa uharibifu utakaojitokeza hadi kufikia asilimia 0.1 kwa siku na haitazidi asilimia 10 ya mkataba.

Kutokana na hali hiyo ukaguzi umebaini uwepo wa utekelezaji wa kifungu cha 13 kinakinzana na upeo wa kazi ya mtoa huduma ikiwa ni kusambaza vifaa vya kuandikia au kutengeneza na kuufunga mlango wa kuteleza wa kiotomatiki.

c.) Mkataba kati ya ZSSF dhidi ya SANTECH TRADERS SMC PRIVATE LTD kwa ajili ya kusambaza sare za wafanyakazi wa ZSSF.

Mkataba uliingiwa tarehe 16 Machi, 2021 kwa thamani ya shilingi 119,071,440 kwa muda wa kipindi cha wiki kumi na mbili (12). Ukaguzi umebaini upeo wa kazi kwa mujibu wa masharti ya mkataba ulikuwa ni kusambaza sare za wafanyakazi wa ZSSF. Hata hivyo, kwa mujibu wa kifungu cha tatu (3) cha kanuni na masharti ya mkataba kinaeleza kuwa "mteja anafanya makubaliano ya kumlipa mzabuni kwa kuzingatia kusambaza, ufungaji na uagizaji wa samani kwa kuzingatia mahitaji ya mteja kwa thamani ya shilingi 119,440,000 pamoja na VAT".

Kutokana na hali hiyo ukaguzi umebaini kifungu cha 3 kinapingana na upeo wa kazi ya msambazaji ikiwa ni kusambaza Sare za wafanyakazi wa ZSSF au kusambaza, kufunga na kuagiza samani.

d.) Mkataba baina ya ZSSF dhidi ya TRIP CONSTRUCTION CO.LTD na ZSSF dhidi ya WAKANDARASI WA KUJENGA UASHI kwa ajili ya Matengenezo ya Ofisi Kuu ya ZSSF Kilimani, Ofisi ya ZSSF Pemba, Uhuru, na Viwanja vya Burudani vya Umoja (Loti I na II)

Mkataba kati ya ZSSF na TRIP CONSTRUCTION CO.LTD uliingiwa tarehe 08 Oktoba, 2020 kwa muda wa miezi kumi na mbili (12) unaoishia tarehe 08 Oktoba, 2021 kwa ajili ya matengenezo ya majengo ya ZSSF (Lot II -Electrical and AC Works). Upeo wa kazi ya matengenezo ulikuwa unakinzana kati ya taarifa ya barua ya tuzo, hati ya Mkataba, na muhtasari wa mazungumzo ya tuzo kati ya ZSSF na mkandarasi.

Taarifa ya barua ya tuzo yenye kumbukumbu namba ZSSF/BA.183/474/01/201 ya tarehe 07/09/2020 ilitoa fursa kwa mtoa huduma kufanya matengenezo ya Majengo ya ZSSF ofisi kuu Kilimani, Ofisi ya ZSSF Pemba, Uhuru Amusement. Park Unguja, na Umoja Amusement Park Tibirinzi Pemba.

Muhtasari wa mazungumzo ya kikao kilichofanyika kati ya ZSSF na Mkandarasi (TRIP) tarehe 04 Septemba, 2020 kifungu cha 2.3 kilibaini kuwa mkandarasi huyo alikuwa afanye matengenezo ya jengo la ZSSF Kilimani, Bustani ya Burudani Kariakoo (Unguja), Bustani ya Burudani iliyopo Tibirinzi. Pemba, Ofisi ya ZSSF Pemba na majengo yote ya Mfuko.

Hati ya mkataba chini ya vifungu SCC (1) na GCC (1.1) inaeleza jina na namba ya utambulisho wa mkataba ni : Matengenezo ya Majengo ya ZSSF- ZSSF makao makuu Kilimani, Kituo cha Manunuzi cha ZSSF Mwanakwerekwe, Uhuru Amusement Park, ZSSF Real Estate Mbweni, na Hifadhi ya Umoja Amusement Tibirinzi Chake Chake Pemba.

Ukaguzi umebaini dosari zilizobainishwa hapo juu kwenye upeo wa kazi za matengenezo pia zilizingatiwa katika mkataba ulioingiwa kati ya WAKANDARASI WA UJENZI WA UASHI WA ZSSF VS tarehe 08 Oktoba, 2021 kwa muda wa miezi kumi na mbili kwa LOT I (Mechanical and Civil works).

Kwa mazingira yaliyoonyeshwa hapo juu ukaguzi ulishindwa kuelewa ukubwa wa upeo wa kazi iliyokabidhiwa kwa watoa huduma wa TRIP CONSTRUCTION LTD na WAKANDARASI WA UJENZI WA UASHI.

e.) Mkataba kati ya ZSSF dhidi ya TERA TECHNOLOGIES AND ENGINEERING Ltd kwa ajili ya Ugavi, Uwekaji wa Rafu za Kielektroniki kwa Mfuko wa Hifadhi ya Jamii Zanzibar.

Mkataba kati ya wahusika ulisainiwa tarehe 24 Septemba, 2020 (mkataba wa awali) kwa thamani ya shilingi 609,517,776 Pamoja na VAT kwa muda wa miezi sita unaoishia tarehe 24 Machi 2021.

Mkataba wa awali uliongezwa kwa miezi mitatu (3) kutoka tarehe 24 Machi, 2021 hadi 30 Julai, 2021 kwa gharama ya ziada ya shilingi 90,770,000 pamoja na VAT.

Ukaguzi ulibaini uwepo wa utofauti wa upeo wa kazi baina ya mkataba na barua ya tuzo kama inavyoonekana hapo chini:-

Upeo namba 1 (hati ya mkataba) inaeleza kuwa mkataba ulikuwa wa kusambaza, ufungaji na uwekaji wa rafu za kielektroniki ambapo upeo namba 2 (barua ya tuzo ya tarehe 20.05.2020

yenye kumbukumbu namba ZSSF/AB.199/306/03/239) inaeleza kuwa mkataba ulikuwa kwa ajili ya kusambaza, ufungaji na kuwaagiza rafu za kielektroniki na uanzishaji wa hati za kielektroniki katika mfumo wa Taarifa za Usimamizi (eDMIS).

4. Ukiukwaji Uliobainishwa Wakati wa Kuanza na Kukamilika kwa mikataba (Muda wa mikataba)

Baadhi ya mikataba iliyoingiwa na kutekelezwa katika mwaka wa ukaguzi ilionekana kutokuwa na uhakika katika muda wa kuanza na kukamilika kwa mikataba hiyo (muda wa mikataba). Baadhi ya dosari zilizobainika katika mikataba mbali mbali ni kama zifuatazo:-

a). Nyongeza Kati ya ZSSF dhidi ya NIGHT FRANK TZ LTD (NYONGEZA ya Mkataba wa Utoaji wa Huduma za Letting and Property Management wa ZSSF Michenzani Mall Situated Michenzani Zanzibar)

Pamoja na kusimamia jengo la ZSSF Michenzani Mall, Mfuko uliingia katika makubaliano na mtoa huduma ya kuendeleza usimamizi wa mali na kutoa huduma kwa jengo jingine jirani la ZSSF - Sheikh Thabit Kombo maarufu kwa jina la Jengo la Kisonge lililopo Kisonge. Nyongeza hiyo ilitiwa saini tarehe 24 Disemba 2020 na kuanza kutumika kuanzia tarehe 01 Januari, 2021. Ukaguzi umebaini kutokuainishwa kwa tarehe ya kukamilika kwa mkataba kwenye nyongeza na hivyo kusababisha ugumu wa kuamua muda maalum wa kukamilisha huduma walizokubaliana.

b.) Mkataba baina ya ZSSF dhidi ya BUDDA AUTOWORKS wa Utoaji wa Huduma za Magari kwa ZSSF

Mapitio ya muda wa mkataba kama ilivyoelezwa chini ya sehemu za SCC 2 & 3 (GCC 19) kwa sheria na masharti ya mkataba yalidhihirisha utata wakati wa kuanza na kukamilika kwa mkataba ambapo SCC 2 inasema "tarehe ya kuanza kwa mkataba itakuwa miezi 12 baada ya tarehe ya kusainiwa. mkataba" wakati SCC 3 inasema kwamba" muda wa kukamilika ni mwaka 1 kutoka tarehe ya kuanza kwa mkataba" yaani kuanzia tarehe 18 Agosti, 2020.

Iwapo vifungu hivyo viwili vitafasiriwa vyema na tarehe ya kuanza kwa mkataba itakuwa miezi kumi na mbili baadaye baada ya kusainiwa kwa mkataba yaani tarehe 18 Agosti, 2021 na itafikia mwisho baada ya miezi kumi na miwili (12) mingine yaani 18 Agosti , 2022. Katika suala hili, tarehe za kuanza na kukamilika zilikuwa zinapingana.

Hata hivyo, mkataba huo ulidhaniwa ulianza tarehe 18 Agosti, 2020 na kukamilika tarehe 18 Agosti, 2021. Katika suala hili, mkataba ulionekana kuwa umeisha bila ushahidi wa kuongezwa.

c.) Mkataba baina ya ZSSF dhidi ya MELISHA Media Production kwa ajili ya Usambazaji wa Vifaa vya Utangazaji vya ZSSF

Mkataba kati ya wahusika ulitiwa saini tarehe 16 Machi, 2021 kwa thamani ya shilingi 47,725,000 (pamoja na kodi zote). Hata hivyo, muda wa utoaji wa mkataba (muda wa mkataba) uliotajwa chini ya kifungu cha 3 na 6 cha kanuni na masharti ya mkataba ulikuwa unakinzana. Kifungu cha tatu (3) kinasema wiki 3 kama kipindi cha uwasilishaji ambapo kifungu cha sita (6) kinasema wiki 8 kutoka tarehe ya kusainiwa. Kutokana na hali hiyo ukaguzi umebaini vifungu hivyo vinapingana.

d.) Mkataba baina ya ZSSF dhidi ya WAKALA WA MAJENGO ZANZIBAR kuhusu Usanifu na Usimamizi wa Ujenzi wa Jengo la Wizara ya Kilimo la FUFUNI Pemba (kazi ya ushauri)

Mkataba kati ya wahusika ulitiwa saini tarehe 09 Aprili, 2021 kwa thamani ya shilingi 20,000,000 pamoja na VAT .

Kwa mujibu wa Kifungu cha 4 cha masharti ya mkataba yaliyotajwa kama "makubaliano haya yataanza kutumika tangu tarehe ya kusainiwa na yataendelea kuwa halali hadi utimilifu wa pande mbili za majukumu yao chini ya makubaliano" Ukaguzi umebaini mkataba huo haukuonesha tarehe ya makubaliano yao, kutokana na dosari hiyo itapelekea mkataba utaendelea kutumika kwa muda usiojulikana.

Kushindwa kufafanua kwa uwazi na kupitia vigezo na masharti ya mkataba kunaweza kusababisha kutoelewana baina ya pande mbili za mkataba wakati wa utekelezaji wa mkataba hali ambayo inaweza kusababisha upotevu wa fedha za wanachama.

Aidha, malipo ya usimamizi na ada za upangishaji wa majengo ya vitega uchumi kwa watoa huduma bila ya kuwakata tozo na kodi mbalimbali za Serikali hali inayoweza kusababisha Mfuko kuweza kuwa kulipa ada kubwa ya watoa huduma ikilinganishwa na thamani ya huduma zinazotolewa na washauri pamoja na kukosekana thamani ya fedha kwenye mikataba iliyoingiwa (value for money on the contracts entered).

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mfuko wa Hifadhi ya Jamii kuhakikisha yanafanyika mambo yafuatayo;

- Uandaaji wa vigezo na masharti ya wakandarasi kutoka kwa idara za watumiaji unapaswa kuangaliwa na kitengo cha sheria pamoja na uongozi wa Mfuko ili kufichua makosa na ukiukwaji wowote kabla ya kutekeleza mikataba ili kuimarisha haki kwa pande zote mbili kwenye kazi hizo.
- Kupitia upya vipengele vya mikataba ya usimamizi na ukodishaji wa majengo ya uwekezaji ikiwemo kipengele cha ulipaji ujira na vigezo na masharti mengine ili kuhakikisha kunakuwepo wa utekelezaji na uwajibikaji mzuri wa mikataba.
- Kuunda timu ya usimamizi na ufuatiliaji wa mikataba ili kusimamia utekelezaji sahihi wa kanuni na masharti ya mkataba.

5.2.10.20 Mapungufu yaliyobainishwa katika Ugavi uliofanywa na ZAGPA

Ukaguzi ulipitia kumbukumbu za Bodi ya Zabuni katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 na kubaini uwepo wa dosari katika uletaji wa bidhaa na utoaji wa huduma zinazofanywa na ZAGPA ambapo mzabuni alionekana kuwa na dosari zifuatazo:-

- Mara nyingi Mzabuni alilaumiwa kuishiwa vifaa wakati mnunuzi (ZSSF) anapoagiza.
- Kuchelewa au kushindwa kabisa kuleta vifaa alivyoagizwa.

- Kuwa na bei kubwa ya vifaa ikilinganishwa na viwango vya bei ya soko.
- Kudai kiasi kikubwa kama malipo ya awali ili kutekeleza mkataba.
- Kutokuwa na uwezo wa kifedha za kuendesha huduma anazotakiwa kuzitoa.

Kwa mujibu wa mapitio ya kumbukumbu za bodi ya zabuni na mikataba ukaguzi ulibaini kuendelea kuwepo kwa dosari nilizozibainisha hapo juu kumepelekea Bodi ya Zabuni kufanya maamuzi ya kununua kutoka vyanzo vingine ili kuondokana na usumbufu wa shughuli za Mfuko za kila siku kama vile kucheleweshwa kwa malipo ya mafao. Matukio yenye kuonyesha kasoro za uletaji vifaa kutoka kwa mtoa huduma ZAGPA na maamuzi ya bodi ya zabuni ni kama yanavyoonyeshwa katika jadweli lifuatalo:-

Jadweli Nambari 64: **Maazimio ya Bodi ya Zabuni ya ZSSF dhidi ya ZAGPA**

Dosari zilizojitokeza	Maazimio ya Bodi ya Zabuni	Kumbu kumbu ya Kikao	Maelezo
Gharama ya juu zaidi ya shilingi 172,650,000 iliyowasilishwa kwa usambazaji wa vifaa vya matangazo.	• Kununua kutoka kwa wazabuni wengine • Kuripotiwa kwa uwepo wa bei kubwa (mara mbili) kwa ZPPDA ukilinganisha na bei ya soko.	Kikao namba 5 (cha ziada ya kawaida) cha tarehe 16.11.2020 na No.6 (cha ziada ya kawaida) cha tarehe 8.12.2020 vinahusika.	M/s Melisha Media Production ilipendekezwa kwa uamuzi wa tuzo kwa jumla ya mkataba wa shilingi 47,725,000 (pamoja na VAT) kama msambazaji mbadala.
Kuchelewa kwa majalada 10,000 kutoka ZAGPA na kusababisha kucheleweshwa kwa matayarisho ya malipo mapya ya wastaafu.	Kununua kwa mzabuni mbadala kwa malipo yasiyozidi asilimia 15 ya thamani ya mkataba wa awali	Kikao cha 6 (cha ziada ya kawaida) cha tarehe 8.12.2020 na kikao cha 6 (mkutano wa kawaida) cha tarehe 03.02.2021.	Kampuni ya M/s TERA Technologies And Engineering Ltd ilipewa zabuni hiyo kwa thamani ya shilingi 90,770,000 tarehe 25.03.2021.

Chanzo: Taarifa za kikao cha Bodi ya Zabuni na Hati za Manunuzi za mwaka wa fedha 2020/2021

Kutokana na dosari zilizobainika kwa mzabuni (ZAGPA) kumepelekea kujitokeza kwa dosari za kiutendaji katika shughuli zinazofanywa na kusimamiwa na Mfuko wa Hifadhi ya Jamii kwa mujibu wa mpango wa manunuzi na kupelekea kufanya manunuzi kinyume na mpango wa manunuzi na kwa kuingia gharama kubwa ya manunuzi kinyume na bajeti ya matumizi.

Ukaguzi unashauri uongozi wa ZSSF kutafuta ushauri kutoka kwa Mamlaka ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali chakavu Zanzibar (ZPPDA) kuhusu matatizo yanayohusiana na vifaa vinavyotolewa na wakala wa Uchapaji wa Serikali. Ikiwa itashindikana kwa pendekezo la kwanza, Mfuko unapaswa kutafuta ushauri zaidi kutoka kwa mamlaka za juu za Serikali ili kutatua suala hilo ili kuepusha usumbufu na ucheleweshaji wa shughuli za Mfuko kwa kutegemea vifaa kutoka ZAGPA kwa kuzingatia vifaa vinavyotolewa kuwa na bei kubwa kulingana na bei halisi ya sokoni.

5.2.11 MFUKO WA BARABARA ZANZIBAR (ZRF)

Katika mwaka wa fedha 2020/2021, ilibainika Mfuko wa barabara ulipata fedha kutoka kwa Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kupitia Ushuru wa Maendeleo ya Barabara uliokusanywa na ZRB na Ushuru wa Magari uliokusanywa na TRA kwa uingizaji wa magari kutoka nje ya nchi. Katika mwaka wa fedha ulioishia tarehe 30 Juni 2021, Mfuko wa Barabara ulikusanya Tozo ya Maendeleo ya Barabara ya jumla ya shilingi bilioni 12.731 ikilinganishwa na mwaka ulioishia tarehe 30 Juni 2020 ambapo makusanyo yake yalikuwa ni shilingi bilioni 11.948 . Makusanyo ya Ushuru wa Magari kwa mwaka wa fedha 2020/2021 yalikuwa shilingi bilioni 3.757 ikilinganishwa na mwaka ulioishia tarehe 30 Juni 2020 ambapo makusanyo yalikua shilingi bilioni 1.490. Aidha, Mfuko wa Barabara ulikusanya jumla ya shilingi milioni 1.190 kutokana na mauzo ya nyaraka za zabuni na uuzaji wa mali na vifaa vya zamani.

Taarifa ya Vyanzo vya mapato vya Mfuko wa Barabara

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Mfuko wa Barabara una vyanzo vikuu viwili vya mapato ambavyo ni Mfuko wa Maendeleo ya Barabara na Ushuru wa Magari, ambao ni shilingi 100 kwa lita moja ya petroli na dizeli inayoagizwa kutoka nje ya nchi ya Zanzibar ambapo ndio chanzo kikuu cha mapato ya Mfuko unaochangia asilimia 77 ya mapato yote.

Ushuru wa Magari hutozwa shilingi 100,000 kwa kuagiza magari kutoka nje ya nchi na hii inafanya takribani asilimia 23 ya mapato yote.

Kwa mujibu wa Katiba ya Zanzibar ya mwaka 1984 na Sheria ya Fedha ya Umma nambari 12 ya mwaka 2016 makusanyo ya kila mwezi yanawasilishwa Hazina kwa madhumuni ya kurekodiwa. Uhaulishaji wa fedha kutoka Hazina kwenda Mfuko wa Barabara Zanzibar mara nyingi hufanyika kila mwezi.

Aidha imebainika kujitokeza kwa ongezeko la makusanyo ya Ushuru wa Maendeleo ya Barabara na Ushuru wa Magari. Makusanyo ya Mfuko wa Maendeleo ya Barabara yameongezeka kwa asilimia 7 kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ikilinganishwa na 2019/2020. Ushuru wa Magari kwa upande mwingine uliongezeka kwa asilimia 152 kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ikilinganishwa na mwaka wa fedha 2019/2020.

Katika mwaka wa fedha ulioishia tarehe 30 Juni 2021, Mfuko ulikusanya Tozo ya Maendeleo ya Barabara ya jumla ya shilingi bilioni 12.550 ikilinganishwa na mwaka ulioishia tarehe 30 Juni 2020 ambapo ni shilingi bilioni 11.948 . Makusanyo ya Ushuru wa Magari yalikuwa shilingi bilioni 3.758 ikilinganishwa na mwaka uliopita na shilingi bilioni 1.490.

Mfuko wa Barabara ulipokea jumla ya shilingi bilioni 10.322 kutoka Ofisi ya Rais, Fedha na Mipango zinazohusiana na Tozo. Hata hivyo, imebainika Kiasi cha fedha ambacho hakijapokewa mwishoni mwa mwaka kutoka Ofisi ya Rais, Fedha na Mipango kilikuwa shilingi bilioni 8.329. Kati ya hizo, shilingi bilioni 5.057 zilikuwa za mwaka wa fedha 2020/2021.

Ukaguzi umebaini kwa mwaka wa fedha 2020/2021 mapato mengineyo yameshuka na kufikia shilingi milioni 1.190 ikilinganishwa na mwaka uliopita wa 2019/2020 na kufikia shilingi milioni

71.040. Kupungua kwa kiasi kikubwa cha fedha kumetokana na kukosekana kwa kodi ya ukodishwaji wa Ofisi uliokuwa ukifanyika hapo awali.

Kiujumla kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ukusanyaji wa mapato yameongezeka na kufikia jumla ya shlingi bilioni 14.17 ukilinganisha na mwaka wa fedha 2019/2020 ambapo jumla ya shilingi bilioni 13.53 zilikusanywa.

Kwa upande wa matumizi imebainika Mfuko wa Barabara kwa mwaka wa fedha 2020/2021 imetumia jumla ya shilingi bilioni 8.928 kwa kazi za matengenezo ya barabara ikilinganishwa na mwaka wa fedha 2019/2020 ambapo matumizi ya matengenezo ya barabara yalikua shilingi bilioni 14.55 na kiasi hiko kinajumuisha na matumizi ya ziada. Hata hivyo matumizi ya jumla yamebainika kupungua na kuwa shilingi bilioni 10.123 ukilinganisha na mwaka wa fedha 2019/2020 ambapo yalifikia bilioni 15.88.

Utendaji na Uendeshaji wa shughuli za Mfuko wa Barabara

Utekelezaji wa shughuli za matengenezo ya barabara katika mwaka wa fedha wa 2020/2021 ulikuwa wa kuridhisha kwa ujumla licha ya changamoto nyingi zilizoikabili wakala wa utekelezaji; sifa za kazi za ukarabati wa barabara zinazofanywa kupitia "Force Account" pamoja na zile zilizofanywa kupitia mkandarasi wa nje zilikidhi matarajio ya Bodi katika sifa na gharama zote mbili.

Hata hivyo, kasi ya utekelezaji wa shughuli nyingi za matengenezo ilikuwa chini ya ilivyotarajiwa hasa kutokana na uchakavu wa mara kwa mara wa mitambo na vifaa muhimu vya ujenzi kama vile Kiwanda cha Lami, Bulldoza na Vipakiaji vya Magurudumu kwa ajili ya shughuli zinazotekelezwa chini ya "force account"; na taratibu za muda mrefu za manunuzi zilizoathiri kuanza kwa mikataba kadhaa ambayo ilitekelezwa na wakandarasi wa nje. Aidha ukaguzi umebaini kwa mujibu wa taarifa za Fedha mfuko wa barabara uliripoti uwepo wa ziada (surplus) ya shilingi bilioni 4.048 ukilinganisha na mapungufu yaliyobainishwa kwa mwaka wa fedha (2020: nakisi (dificity) ya shilingi bilioni 2.351).

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.2.11.1 Matumizi ambayo hayajaidhinishwa kwenye bajeti shilingi 85,470,373

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilibainika Mfuko wa Barabara kufanya matumizi yenye thamani ya shilingi 85,470,373 sawa na Dola la Kimarekani 34,700 kwa ajili ya ununuzi wa gari ambapo matumizi hayo hayakujumuishwa kwenye bajeti iliyoidhinishwa ya mwaka ulioishia tarehe 30 Juni 2021.

Kufanya matumizi nje ya bajeti iliyoidhinishwa kunaweza kusababisha matumizi ambayo hayana tija na kupelekea kuingiza hasara kwa Mfuko wa Barabara Zanzibar.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mfuko wa Barabara kusimamia utekelezaji wa bajeti iliyoidhinishwa na Bodi ili kuondoa changamoto za matumizi yasiyo na tija kwa mujibu wa bajeti iliyoidhinishwa.

5.2.11.2 Fedha za ukarabati wa jengo ambazo hazikutumika shilingi 522,955,500

Kwa mujibu wa mpango wa manunuzi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ukaguzi umebaini Mfuko wa Barabara ulitenga jumla ya shilingi 522,955,500 kwa ajili ya matengenezo mbali mbali ikiwemo mifumo ya maji, mifumo ya umeme, ukarabati wa milango , upakaji wa rangi katika sehemu ambayo iliyokuwa ikitumiwa na ZURA katika jengo la Mfuko wa Barabara.

Aidha, hadi ukaguzi unakamilika ukarabati huo haukuweza kufanyika badala yake ukarabati huo umehamishiwa katika mpango wa manunuzi kwa mwaka unaofuata wa 2021/2022

Kutokutekeleza mpango wa manunuzi kwa mujibu wa sheria na taratibu kunapelekea kuathiri mipango ya utekelezaji ya Taasisi husika.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mfuko wa Barabara Zanzibar kuhakikisha unatekeleza ipasavyo mipango iliyojipangia kwa mujibu wa sheria na taratibu za manunuzi zilizopangwa kwa mwaka husika.

5.2.11.3 Kukosekana kwa mapato yatokanayo na makusanyo ya kodi shilingi milioni 74

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Mfuko wa Barabara Zanzibar umeshindwa kukusanya shilingi milioni 74 kwa mwaka zinazotokana na kodi ya kukodisha sehemu ya jengo la Ofisi katika ghorofa ya chini na ghorofa ya tatu ambapo hapo awali sehemu hiyo iliweza kukodishwa kwa taasisi mbali mbali zilizokuwa zikifanya shughuli zao katika eneo hilo na kupelekea sehemu hiyo kuwa tupu na haitumiki baada ya taasisi hizo kuhama na hapakuwepo na jitihada zinazochukuliwa kuhakikisha sehemu hizo zinakodishwa na kurejesha hali ya kipato kilichokuwa kinapatikana awali hali ambayo inayoweza kujitokeza kuchakaa au kuharibika kwa miundombinu iliyokuweko awali na kupelekea hasara kubwa kwa Mfuko.

Hata hivyo, ukaguzi umebaini kuwa jengo hilo lina Ofisi zilizokuwa wazi katika ghorofa ya pili ambazo zingeliweza kukodishwa kwa taasisi nyengine na kuingiza kipato kwa Mfuko wa Barabara.

Aidha, imebainika Mfuko wa Barabara una kumbi mbili za mikutano ambazo zina uwezo wa kukodishwa kwa taasisi mbali mbali kwa ajili ya kufanya mikutano yao kwa lengo la kupata mapato jambo ambalo hadi ukaguzi unakamilika imebainika hakuna shughuli yoyote inayofanywa ambayo ingeliweza kuingiza kipato kwa Mfuko wa Barabara.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mfuko wa Barabara kuchukuwa jitihada za makusudi za kuhakikisha wanatafuta wapangaji katika sehemu zilizotupu kwa lengo la kuongeza mapato.

5.2.11.4 Kukosekana kwa udhibiti mzuri wa matumizi ya mafuta yenye thamani ya shilingi 53,909,923

Kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ukaguzi umebaini mapungufu yatokanayo na udhibiti wa matumizi ya mafuta yenye thamani ya shilingi 53,909,923 kwa mujibu wa madaftari ya kutunzia taarifa za mafuta ambapo imepelekea kukosekana kwa kumbu kumbu zinazorikodiwa katika daftari maalum linaloonesha kiwango cha mafuta kilichotumika pamoja na masafa yanayotumiwa na gari kwa mujibu wa kilomita.

Kukosekana kwa daftari la kumbu kumbu linaloonesha mwenendo wa gari, kiwango cha mafuta na masafa yaliyotumika kunaweza kupelekea matumizi mabaya ya rasilimali za umma.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mfuko wa Barabara kuweka udhibiti mzuri wa usimamizi wa mafuta ili kuepusha matumizi yasiyokuwa na tija.

WIZARA YA UJENZI MAWASILIANO NA UCHUKUZI ZANZIBAR – UNGUJA

5.2.11.5 Kukosekana kwa udhibiti mzuri wa matumizi ya mafuta yenye thamani ya shilingi milioni 352

Kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ukaguzi umebaini mapungufu yatokanayo na udhibiti wa matumizi ya mafuta yenye thamani ya shilingi milioni 352 kwa mujibu wa madaftari ya kutunzia taarifa za mafuta yaliyopo Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Uchukuzi Zanzibar ambapo imebainika kuna jumla ya vitendea kazi 27 vilivyowekwa kwa ajili ya kutekeleza miradi iliyopangwa na Mfuko wa Barabara Zanzibar. Ukaguzi haukupatiwa kitabu cha kumbu kumbu kinachoonesha mwenendo wa mafuta (log book) kwa vitendea kazi 10 tulivyovichagua kwa ajili ya ukaguzi, hata hivyo imebainika vitabu 7 vya kurikodia kumbu kumbu za mafuta vilivyowasilishwa kwa ajili ya ukaguzi vilibainika kuwa na mapungufu ya kurikodi kumbu kumbu kwa mujibu wa utaratibu ambapo imepelekea kukosekana kiwango cha mafuta kilichotumika pamoja na masafa yanayotumiwa na gari kwa mujibu wa kilomita.

Kukosekana kwa daftari la kumbu kumbu linaloonesha mwenendo wa gari, kiwango cha mafuta na masafa yaliyotumika kunaweza kupelekea matumizi mabaya ya rasilimali za umma.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mfuko wa Barabara kuweka udhibiti mzuri wa usimamizi wa mafuta ili kuepusha matumizi yasiyokuwa na tija.

5.2.11.6 Kutokufanya kazi kwa vifaa vya kutengeneza barabara

Katika mwaka wa fedha 2020/2021 imebainika uwepo wa vifaa vingi ambavyo havifanyi kazi kwa muda mrefu ambapo vinahitaji matengenezo makubwa na vyenginevyo vinahitaji matengenezo ya kawaida jambo ambalo linapelekea kushindwa kutekeleza majukumu yao kwa mujibu wa makubaliano ya mkataba. Hali halisi ya vifaa hivyo ni kama inavyoonekana katika jadweli lifuatalo:-

Jadweli Nambari 65 : Vifaa vya matengenezo ya barabara ambavyo havifanyi kazi kwa muda mrefu - Unguja

Namba	Aina ya Gari	Namba za Usajili	Modeli	Miaka iliotumika	Maelezo
1	AUSA,	SMZ 278 B	RC 3	13	Back Heo Loader
2	Mercedes benz	SMZ 288 B		31	Crane Truck
3	Hino,	SMZ 204 B	FS 271 KD	29	Dump truck
4	Hino,	SMZ 280 B	FS 271 KD	29	Dump truck
5	Hino,	SMZ 206 B	FS 271 KD	29	Dump truck
6	Komatsu,	SMZ 122 D	PC 200 – 7	11	Excavator
7	Leyland daff	SMZ 273 B		29	Low bed truck

8	Nissan	SMZ 256 B		27	Pick up
9	Paver,	SMZ 400B	Dynapac F7W	31	Roller finisher
10	Komatsu,	SMZ 291 B	WA-380-1	30	Wheel loader

Aidha, uwepo wa dosari hiyo imebainika kwa upande wa Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Uchukuzi – Pemba uwepo wa vifaa vingi ambavyo havifanyi kazi kwa muda mrefu ambapo vinahitaji matengenezo makubwa na vyenginevyo vinahitaji matengenezo ya kawaida kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 66: **Vifaa vya matengenezo ya barabara ambavyo havifanyi kazi kwa muda mrefu - Pemba**

Namba	Aina ya Gari	Namba za Usajili	Aina ya Kifaa	Modeli	Mahali ilipo
1	IVECO	SMZ 6710	Dump Truck	380	Makao Makuu
2	IVECO	SMZ 6711	Dump Truck	380	Makao Makuu
3	NISSAN	SMZ 129 B	Pick up		Makao Makuu
4	TOYOTA	SMZ 159 B	Pick up	3.2	Makao Makuu
5	PEGSON		Crusher Plant		Kwareni Vitongoji
6	PARKER		Asphalt Mix Plant		Kwareni Vitongoji
7	KOMATSU		Buldozer	D85 EX -15	Kwareni Vitongoji
8	CAT		Excavator	229	Ole
9	CAT	SMZ 5615	Motor Grader	140G	Makao Makuu
10	CAT	SMZ 167B	Motor Grader	140H	Makao Makuu
11	FIATALIS		Wheel loader		Kwareni Vitongoji
12	BOMAG	WB0 2	Vibrating Roller (Work behind)	FAYATA GBW75H	Makao Makuu
13	BOMAG		Vibrating	FAYATA GBW75H	Makao Makuu
14	BOMAG		Vibrating Roller		Makao Makuu
15	BLOWKNOX		Paver	BK90	Makao Makuu
16	LISTERPETTER		Concrete Mixer	PM27	Makao Makuu
17	LISTERPETTER		Concrete Mixer	PM27	Makao Makuu
18	LISTERPETTER		Concrete Mixer	PM27	Makao Makuu

Kuwepo kwa vifaa visivyofanya kazi kwa muda mrefu kunapelekea ucheleweshwaji wa utekelezaji wa miradi ya maendeleo ambapo imepelekea Wizara kukodi vitendea kazi kwa taasisi binafsi jambo ambalo linapelekea kuongezeka kwa gharama za utekelezaji wa miradi ya maendeleo

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kusimamia ipasavyo matengenezo ya vifaa ambavyo vinaweza kurekebishwa na kufanya kazi na vile visivyoweza kufanya kazi kuweza kuondoshwa katika daftari la kudumu.

5.2.11.7 Kutokukamilika kwa miradi ya maendeleo yenye thamani ya shilingi 1,177,805,523

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Uchukuzi ilipokea fedha kutoka Mfuko wa Barabara kwa ajili ya utekelezaji wa miradi mbali mbali ya ujenzi wa

barabara kisiwani Pemba. Ziara za ukaguzi zilizofanyika wakati wa ukaguzi zilibaini kuwa miradi yenye thamani ya shilingi 1,177,805,523 ilikuwa haijakamilika ingawa tarehe za mikataba hiyo zilikuwa tayari zimeshapita.

Miradi iliyochelewa kukamilika kwa wakati ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 67 : Miradi ya maendeleo ambayo haikukamilika

Matengenezo ya barabara kiwango cha Lami		Urefu (km)	Gharama (TZS)	Hatua iliyofikia
T031	Chake Chake - Wete	36	9,450,000	Kazi inaendelea
R163	Bogoa - Michenzani	3	787,500	Kazi inaendelea
Jumla Ndogo			**10,237,500**	
Ukarabati wa barabara (uzibaji wa viraka.)				
UR	Njia za mjini (Urban Road)	1,000	16,000,000	Mradi haukutelezeka
R	Njia za vijijini (Rural Road)	1,600	25,600,000	Mradi haukutelezeka
Jumla Ndogo			**41,600,000**	
Matengenezo ya mara kwa mara kwa barabara za ndani zisizo na Lami				
KMW	Kipapo-Mgelema-Wambaa road (9.30km) to gravel standard -Phase I	9	900,000,000	Mradi umetekelezwa kwa asilimia 70
Jumla Ndogo			**900,000,000**	
Utengezaji wa michirizi				
TOK	Barabara ya Ole-Kengeja		157,130,000	Mradi umetekelezeka kwa kiwango hafifu chini ya asilimia 50%
MWG	Mangwena roads section		68,838,023	
Jumla Ndogo			**225,968,023**	
Jumla Kuu			**1,177,805,523**	

Aidha, ukaguzi umebaini miradi yenye thamani ya shilingi 41,600,000 haikuweza kutekelezeka kama ilivyobainishwa katika jadweli hapo juu, hata hivyo imebainika miradi yenye thamani ya shilingi 225,968,023 imetekelezwa kwa kiwango hafifu cha chini ya asilimia 50. Pamoja na uwepo wa dosari za utekelezaji wa miradi hiyo imebainika mradi wa ukarabati wa barabara za ndani umetekelezwa kwa kiwango cha asilimia 70 jambo ambalo ukaguzi umebaini kutokuwepo kwa hatua zilizochukuliwa dhidi ya wakandarasi waliopewa miradi hiyo na kushindwa kuikamilisha kwa mujibu wa makubaliano kama ilivyooneshwa katika jadweli hapo juu.

Kuchelewa kukamilika kwa miradi kunatokana na ucheleweshwaji wa upatikanaji wa fedha kwa wakati na uwepo wa zana duni za kufanyia kazi jambo ambalo linaweza kupelekea miradi hiyo kutokamilika kwa wakati na kupanda kwa gharama za vifaa na hatimae kukosekana kwa tija iliyokusudiwa.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mfuko wa Barabara Zanzibar kuhakikisha wanaingiza fedha kwa wakati ili kuiwezesha Wizara kutekeleza miradi yake iliyojipangia kwa ufanisi ili kuweza kuleta tija kwa jamii.

5.2.11.8 Kukosekana kwa uthibitisho wa mapokezi ya mafuta yenye thamani ya shilingi 803,711,500

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 kupitia hati za kumbu kumbu za ununuzi wa mafuta, vitabu vya kumbukumbu za kurikodia mafuta na kubaini hakukuwa na uthibitisho wa nyaraka kwamba Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Uchukuzi - Pemba imepokea mafuta kutoka kwa kampuni ya Mafuta ya GAPCO LTD Zanzibar yenye thamani ya shilingi 803,711,500.

Kukosekana vielelezo vinavyothibitisha kupokelewa kwa mafuta hayo kunapelekea kushindwa kuthibitisha uhalali wa malipo ya mafuta hayo na matumizi yaliyofanyika.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Uchukuzi – Pemba kuhakikisha inaweka udhibiti mzuri wa kumbu kumbu kwa mujibu wa Sheria na kanuni za manunuzi.

5.2.11.9 Kukosekana kwa udhibiti mzuri wa matumizi ya mafuta yenye thamani ya shilingi 1,293,203,250

Kwa ujumla Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Uchukuzi - Pemba ina jumla ya vitendea kazi 10 ambavyo vinapaswa kupatiwa mafuta. Ili kuweza kuweka udhibiti mzuri wa mafuta ilipaswa kuwepo kwa uwekaji mzuri wa kumbu kumbu kwa mujibu wa vitabu vya kurikodia mwenendo na masafa ya vyombo vya moto (log book).

Aidha, ukaguzi hakukuweza kupatiwa stakabadhi za manunuzi (receipts) na mapokezi (delivery Note) ya lita 574,757 yenye thamani ya shilingi 1,293,203,250 kutoka kwa msambazaji wa mafuta ambae ni Kampuni ya GAPCO LTD Zanzibar . Hata hivyo imebainika utoaji wa mafuta haukuwa na utaratibu mzuri wa uwekaji wa kumbu kumbu za mafuta kutokana na kukosekana kwa makabidhiano ya mapokezi ya mafuta hayo. Vile vile hakukuwa na uthibitisho kwamba vyombo vyote 10 vilikuwa vikifanya kazi katika kipindi hicho ambapo imepelekea kutumika kwa mafuta hayo.

Jadweli Nambari 68 :Idadi ya Vyombo vya moto vilivyokadiriwa kutumia mafuta

Namba	Maelezo	Nambari ya usajili	Mwaka ulionunuliwa	Kampuni iliyotengeneza
1	Motor Cycle	SMZ 6747	2008	LINGKEN
2	Motor Cycle	SMZ 6749	2008	LINGKEN
3	Motor Cycle	SMZ 6750	2008	LINGKEN
4	Motor Cycle	SMZ 433C	2010	HONDA
5	Crusher		1977	PARKER
6	Asphalt Mix Plant		2008	U-MIX
7	Buldozer		2014	NEW HOLAND
8	Comb.Roller	SMZ 4569	1994	DYNAPACK

9	Vib. Roller	SMZ 4568	1994	DYNAPACK
10	Dump Truck	SMZ 519B	2019	TATA

Kukosekana kwa daftari la kumbu kumbu linaloonesha mwenendo wa gari, kiwango cha mafuta na masafa yaliyotumika kunaweza kupelekea matumizi mabaya ya rasilimali za umma.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Uchukuzi - Pemba kuweka udhibiti mzuri wa usimamizi wa mafuta ili kuepusha matumizi yasiyokuwa na tija

5.2.11.10 Kutokukatwa kwa ushuru wa bidhaa shilingi milioni 29

Kwa mujibu wa Sheria ya Kodi ya Mapato ya mwaka 2004 pamoja na marekebisho yake ya mwaka 2019 kifungu namba 4(c)(iv) kinabainisha ya kwamba malipo ya wasambazaji wa bidhaa yanapaswa kutozwa kodi ya asilimia mbili (2%). Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Wizara ya Ujenzi , Mawasiliano na Usafirishaji – Pemba imeshindwa kukata kodi kwa wasambazaji mbali mbali wa bidhaa na kupelekea kuikosesha mapato Serikali.

Hali halisi ni kama inavyoonekana katika jadweli lifuatalo:-

Jadweli Nambari 69 : Orodha ya wasambazaji wa bidhaa ambao hawajatozwa kodi ya ushuru wa bidhaa

Namba	Tarehe	Hati Namba	Alielipwa	Kiasi cha Fedha kilicholipwa	Kodi ya Ushuru iliyotakiwa kukatwa
1	01/15/2021	40/1	Masoud Abrahman Masoud	100,625,000	2,012,500
2	01/05/2021	-	Gapco Zanzibar Limited	64,790,000	1,295,800
3	07/24/2020	7/32	Masoud Abrahman Masoud	56,637,500	1,132,750
4	07/24/2020	7/31	Masoud Abrahaman Masoud.	56,637,500	1,132,750
5	04/29/2021	36/4	Gapco Zanzibar Limited	38,171,000	763,420
6	07/17/2020	7/26	Rashmoh Contractors Ltd	37,524,000	750,480
7	03/11/2021	21/3	Malipo Ya Ununuzi Wa Mafuta	36,594,000	731,880
8	04/06/2021	4/4	Gapco Zanzibar Limited	36,594,000	731,880
9	02/04/2021	14/2	Azim Transporter Limited	35,650,000	713,000
10	11/18/2020	19/11	Khalfan Mohammed Khalfan	35,592,500	711,850
11	02/15/2021	25/2	Gapco Zanzibar Limited	35,055,000	701,100
12	03/01/2021	1/3	Gapco Zanzibar Limted	35,055,000	701,100
13	08/11/2020	8/11	Gapco Zanzibar Ltd	34,390,000	687,800
14	02/04/2021	12/4	Khalfan Mohamed Khalfan	34,040,000	680,800
15	10/22/2020	21/10	Gapco Zanzibar Ltd	33,934,000	678,680
16	05/11/2021	12/5	Gapco Zanzibar Limited	33,544,500	670,890
17	11/30/2020	28/11	Gapco Zanzibar Ltd	33,269,000	665,380
18	11/26/2020	22/11	Malipo Ya Ununuzi Wa Diesel	33,269,000	665,380
19	07/21/2020	7/27	Gapco Zanzibar Ltd	33,079,000	661,580
20	01/27/2021	63/1	Gapco Zanzibar Limited	32,566,000	651,320
21	12/08/2020	12/12	Gapco Zanzibar Limited	32,395,000	647,900
22	12/21/2020	27/12	Gapco Zanzibar Limited	32,395,000	647,900
23	12/29/2020	34/12	Gapco Zanzibar Limited	32,395,000	647,900

Namba	Tarehe	Hati Namba	Alielipwa	Kiasi cha Fedha kilicholipwa	Kodi ya Ushuru iliyotakiwa kukatwa
24	06/29/2021	94/6	Massoud Abrahman Masoud	29,411,250	588,225
25	06/28/2021	83/6	Masoud Abrahman Masoud	29,170,065	583,401
26	07/24/2020	7/33	Masoud Abrahaman Masoud.	28,750,000	575,000
27	06/28/2021	84/6	Khalfan Mohammed Khalfan	26,275,200	525,504
28	12/08/2020	11/12	Gapco Zanzibar Ltd	25,575,000	511,500
29	08/07/2020	8/1	Azim Trasporter	23,805,000	476,100
30	07/29/2020	7/38	Azim Transporters Ltd	23,805,000	476,100
41	12/15/2020	22/12	Khalfan Mohamed Khalfan	22,885,000	457,700
42	03/17/2021	38/3	Khalfan Mohammed Khalfan	22,080,000	441,600
43	07/06/2020	7/1	Azim Transpoters Ltd.	21,240,000	424,800
44	07/15/2020	7/23	Azim Trasporter	21,240,000	424,800
45	04/15/2021	26/4	Gapco Zanzibar Limited	19,085,500	381,710
46	02/18/2021	30/2	Masoud Abrahman Masoud	18,975,000	379,500
47	03/25/2021	59/3	Gapco Zanzibar Limited	18,297,000	365,940
48	04/09/2021	14/4	Gapco Zanzibar Limited	18,297,000	365,940
49	03/01/2021	2/3	Gapco Zanzibar Limited	17,527,500	350,550
50	10/09/2020	1/10	Gapco Zanzibar Ltd	17,252,000	345,040
51	06/28/2021	85/6	Asaa Kheri Asaa	16,344,720	326,894
52	01/22/2021	50/1	Gapco Zanzibar Limited	16,283,000	325,660
53	01/27/2021	64/1	Gapco Zanzibar Limited	16,283,000	325,660
54	02/04/2021	13/2	Gapco Zanzibar Limited	16,283,000	325,660
55	01/05/2021	6/1	Gapco Zanzibar Limited	16,197,500	323,950
56	12/29/2020	35/12	Gapco Zanzibar Limited	16,197,500	323,950
57	04/30/2021	37/4	Khalfan Mohammed Khalfan	14,720,000	294,400
58	06/29/2021	95/6	Gapco Zanzibar Limited	14,469,000	289,380
59	06/22/2021	62/6	Gapco Zanzibar Limited	14,469,000	289,380
60	02/24/2021	37/2	Asaa Kheri Asaa	11,005,500	220,110
71	04/19/2021	29/4	Asaa Kheri Asaa	10,876,300	217,526
Jumla				**1,481,001,035**	**29,620,020**

5.2.11.11 Kukosekana kwa ushahidi wa ushindani wa upatikanaji wa watoa huduma shilingi 221,105,170

Kwa mujibu wa jadweli la tano la Sheria ya Manunuzi na Uondoaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016 linataka kuwepo kwa "quotation" za ushindani wa bei kwa wasambazaji mbali mbali kwa kuanzia manunuzi ya shilingi milioni 15 na chini ya milioni 50.

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Uchukuzi – Pemba haikupata "quotation" za ushindani wa bei moja kwa moja kutoka kwa wasambazaji wa bidhaa za vifaa vya ujenzi. Orodha ya wasambazaji wa bidhaa na kiasi kilicholipwa yanaonyeshwa kwenye jadweli lifuatalo:-

Jadweli Nambari 70:Malipo yaliyolipwa bila ya kuwepo kwa ushindani wa bei

Namba	Tarehe	Hati Namba	Alielipwa	Kiasi cha Fedha kilicholipwa
1	07/17/2020	7/26	Rashmoh Contractors Ltd	37,524,000
2	02/04/2021	14/2	Azim Transporter Limited	35,650,000
3	02/04/2021	12/4	Khalfan Mohamed Khalfan	34,040,000
4	06/29/2021	94/6	Massoud Abrahman Masoud	29,411,250
5	06/28/2021	84/6	Khalfan Mohammed Khalfan	26,275,200
6	12/15/2020	22/12	Khalfan Mohamed Khalfan	22,885,000
7	02/18/2021	30/2	Masoud Abrahman Masoud	18,975,000
8	06/28/2021	85/6	Asaa Kheri Asaa	16,344,720
Jumla				**221,105,170**

5.2.12 KAMPUNI YA UVUVI ZANZIBAR (ZAFICO)

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umebainisha taarifa ya michango ya vyanzo vya mapato Kampuni ya Uvuvi Zanzibar (ZAFICO) , utendaji wa mwaka kwa kila chanzo cha mapato katika Kampuni ya Uvuvi Zanzibar pamoja na kubainisha dosari za kiutendaji zilizojitokeza wakati wa ukaguzi na kubainisha njia za utatuzi wa dosari hizo.

Taarifa ya Mapato

Katika kipindi cha mwaka wa fedha wa 2020/2021 mapato ya Kampuni ya Uvuvi Zanzibar yameonekana kupungua kutoka shilingi 36,654,150 kwa mwaka wa fedha 2019/2020 na kufikia shilingi 17,156,450 kwa mwaka wa fedha 2020/2021 kukiwa na upungufu wa shilingi 19,497,700 sawa na asilima 53.

Taarifa ya Matumizi

Katika kipindi cha mwaka wa fedha wa 2020/2021 matumizi ya kampuni ya Uvuvi kwa kazi za kawaida yameonekana kuongezeka na kufikia shilingi 852,463,967 kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ukilinganisha na shilingi 802,201,393 kwa mwaka wa fedha 2019/2020 kukiwa na ongezeko la shilingi 50,262,574 Sawa na asilimia 6.3.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.2.12.1 Kuchelewa kukamilika kwa Mradi wa ununuzi wa Boti ya uvuvi

Katika ukaguzi uliofanyika katika Kampuni ya Uvuvi Zanzibar kwa mwaka wa fedha unaoishia tarehe 30 Juni 2021, ukaguzi ulibaini kuwa kampuni ya ZAFICO iliingia mkataba na Hairu Naval Craft Engineering ya Srilanka wenye nambari MANRLF/ZAFICO/G.04/2019/2020 wa tarehe 24 Januari, 2020 wenye thamani ya Dola za kimarekani 505,000 kwa ajili ya ununuzi wa boti ya uvuvi pamoja na seti tano za zana za uvuvi ambapo boti hizo zilitarajiwa kuwasilishwa mwezi Septemba 2020 lakini hadi ukaguzi unakamilika boti hiyo pamoja na zana za uvuvi hazikuweza kuwasilishwa, na hakuna hatua zaidi zilizochukuliwa dhidi ya ucheleweshaji uliofanywa na mjenzi wa boti hiyo.

Kuchelewa kukamilika kwa mradi kunaweza kusababisha Serikali kuingia gharama zisizo za lazima zinazotokana na mfumuko wa bei, kuongezeka kwa gharama za vifaa pamoja na kushindwa kufikia malengo yaliyokusudiwa.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Kampuni ya ZAFICO kuzingatia matakwa ya kanuni 82(1) ya sheria ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016 katika kutekeleza Majukumu yake ikiwa ni pamoja na kufanya usimimazi na ufuatailiaji wa mikataba yote iliyofanyika ili iweze kutekelezeka ndani ya muda uliopangwa.

5.2.12.2 Kutokukatiwa Bima Kwa Boti ya uvuvi ya Sehewa II

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa Boti ya uvuvi ya Sehewa II ya Kampuni ya Uvuvi Zanzibar ZAFICO hajakatiwa Bima hali inayoweza kupelekea Kampuni kuingia katika hasara kubwa isiyokuwa na fidia endapo kutatokea ajali zisizotarajiwa.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Kampuni ya ZAFICO kuhakikisha kuwa unakatia bima vyombo vyake vyote ikiwa ni pamoja na vyombo vya baharini ili kupunguza gharama kubwa zinazoweza kujitokeza pindi itakapotokea ajali.

5.2.12.3 Kutofanya kazi kwa muda mrefu boti ya Kampuni ya uvuvi Sehewa II

Katika kupitia taarifa za uendeshaji na usimamizi wa boti ya uvuvi ya kampuni ya ZAFICO kwa mwaka wa fedha ulioishia tarehe 30 Juni 2021, ukaguzi umebaini kuwa boti hiyo haifanyi kazi kutokana na kusitishwa kwa shughuli za uvuvi za kampuni hiyo hali iliyopelekea kushindwa kukusanya mapato yanayotokana na kazi za kampuni Kutokufanya kazi kwa muda mrefu kwa boti ya Sehewa II kumepelekea mali za Kampuni kuwa kwenye hatari ya kushuka thamani na kuharibika, pia kampuni ilipata hasara ya kutokutumia fursa ya uwepo wa mali katika kuzalisha mapato. Ukaguzi unashauri Kampuni ya Uvuvi Zanzibar kutumia fursa ya uwepo wa mali katika kuzalisha mapato ili kufikia lengo la msingi la kujiendesha kwa faida.

5.2.12.4 Manunuzi ya vifaa vya uvuvi kinyume na utaratibu Dola za kimarekani 51,238.75

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Kampuni ya uvuvi Zanzibar iliingia mkataba wa makubaliano ya ununuzi wa zana za uvuvi na kampuni ya Hae Sung Enterprises kwa mkataba namba ZAFICO/G/1/2020-20121 wenye thamani ya Dola za kimarekani 51,238.75 bila ya kufuata utaratibu wa kufanya manunuzi

Kufanya manunuzi ya dharura bila ya kuomba ridhaa kutoka Mamlaka ya ununuzi na Uondoaji wa mali za Umma ni kwenda kinyume na kifungu cha 34(1),(2) cha Sheria ya Ununuzi na Uondoshaji wa mali za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Kampuni ya Uvuvi Zanzibar kufuata matakwa ya sharia ya ununuzi na Uondoaji wa mali za Umma.

5.2.12.5 Mapokezi ya vifaa vya uvuvi visivyofanyiwa ukaguzi vyenye thamani ya USD 51,238.75

Katika mwaka huu wa ukaguzi, Kampuni ya Uvuvi Zanzibar ilifanya manunuzi ya vifaa vya uvuvi vyenye thamani ya Dola za kimarekani 51,238.75 bila ya kukaguliwa wakati wa kupokelewa kinyume na taratibu za manunuzi ambazo zinaelekeza kuwa manunuzi yote yanayofanywa na taasisi za umma yanapaswa kukaguliwa ili kuweza kubaini kama yamefikia vigezo vilivyoainishwa kwenye mkataba.

Aidha miongozo bora ya manunuzi "best practice" inamtaka Mkuu wa Taasisi kuteua Kamati ya Ukaguzi na Mapokezi ya vifaa ambayo itawajibika kukagua, kuthibitisha ubora wa vifaa au huduma na kupokea pindi zinaponunuliwa bidhaa, vifaa bila kukaguliwa na kukubaliwa na kamati ya ukaguzi na mapokezi ya vifaa na huduma kunaweza kukatoa fursa kwa Kampuni ya uvuvi kununua vifaa na huduma zisizokuwa na viwango vya ubora au zisizofuata mahitaji muhimu ya manunuzi.

5.2.12.6 Kutokufanya Tathmini na Kupima Utendaji wa Watumishi

Kanuni ya 93 ya Kanuni za Utumishi wa Umma ya mwaka 2014 inasema kuwa, kila Taasisi ya umma italazimika kumfanyia tathmini ya utendaji wa kazi mtumishi wake kila mwaka. Fomu ya tathmini itatolewa na Afisi kuu ya Utumishi wa Umma . Kanuni ya 93(2) ya Kanuni za Utumishi wa Umma ya mwaka 2014 inasema kuwa, tathmini hiyo itamuwezesha mtumishi kupatiwa nyongeza ya mwaka, kupandishwa daraja, barua ya pongezi na tunzo kwa utendaji mzuri.

Aidha tathmini hiyo pia itapelekea mtumishi kushushwa cheo, kupatiwa mafunzo, kupatiwa uhamisho pamoja na kubadilishwa katika nafasi yake. Lengo la kutathmini utendaji ni kubainisha, kupima na kuweka kumbukumbu za uwezo na mapungufu ya kila mtumishi ili kuweza kuchukua hatua za kuboresha ufanisi katika utumishi wa umma kama lengo endelevu. Ukaguzi kuhusiana na ufuatiliaji wa kanuni Utumishi wa Umma umebaini kuwa watumishi wa Kampuni ya uvuvi hawakufanyiwa tathmini na kupima utendaji kama inavyotakiwa na Kanuni tajwa hapo juu.

Kushindwa kutathmini na kupima utendaji wa watumishi husababisha uongozi kushindwa kutambua mapungufu ya kiutendaji ya watumishi wake ili kutengeneza mikakati na namna bora ya kuyashughulikia.

Ukaguzi unashauri Uongozi wa kampuni ya Uvuvi Zanzibar kutekeleza matakwa ya kikanuni za utumishi kwa kupima na kutathmini utendaji wa watumishi kwa mujibu wa Kanuni za Utumishi wa Umma ya mwaka 2014 ili kuweza kubaini mapungufu ya watumishi na kuweza kutatua changamoto zao.

5.2.13 KAMPUNI YA MAENDELEO YA MAFUTA NA GESI (ZPDC)

Ukaguzi wa hesabu katika kampuni ya maendeleo ya mafuta na Gesi kwa mwaka wa hesabu unaoishia tarehe 31 Disemba 2020 umefanywa kwa kufuata sheria, kanuni na taratibu za ukaguzi wa hesabu. Matokeo ya kazi hiyo yanatokana na ukaguzi wa kumbukumbu za hesabu za shughuli za kampuni ya maendeleo ya mafuta na gesi pamoja na mfumo wa tathmini ya udhibiti wa ndani

(Internal Control) ambao unahitaji uangalifu wa uongozi wa kampuni ya maendeleo ya mafuta na gesi.

Taarifa ya mtaji wa Kampuni

Katika kipindi cha ufungaji wa hesabu za mwaka unaoishia tarehe 31 Disemba 2020, Kampuni ya mandeleo ya mafuta na gesi asilia Zanzibar ilikuwa na mtaji wa shilingi 2,000,000,000.

Aidha kwa mwaka huo wa hesabu wa 2020 kampuni ya mandeleo ya mafuta na gesi asilia Zanzibar haikuwa na mapato yoyote yanayotokana na vyanzo vya makusanyo ya ndani na ruzuku yoyote kutoka Serikali kuu.

Taarifa ya Matumizi

Katika kipindi cha mwaka wa hesabu unaoishia tarehe 31 Disemba 2020, Kampuni ya mandeleo ya mafuta na gesi asilia Zanzibar ilitumia jumla ya shilingi 1,412,178,766 kutokana na fedha za mtaji ilizoingiziwa mapema baada ya kuanzishwa kwa kampuni hiyo.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.2.13.1 Kuendelea kujiendesha kwa Hasara

Katika ukaguzi wa hesabu za mwaka 2020 za Kampuni ya mandeleo ya mafuta na gesi asilia Zanzibar, ukaguzi umebaini kwamba Kampuni imeendelea kujiendesha kwa hasara kwa kipindi cha miaka miwili mfululizo. Hasara hiyo ilisababishwa zaidi na kutokuanza kwa shughuli za uzalishaji wa mafuta na gesi asilia hali inayopelekea Kampuni kuendelea kutumia fedha ya mtaji iliyopata kutoka Serikali Kuu katika kuendesha kazi zake za kila siku.

Mwenendo huu wa utumiaji wa fedha za mtaji katika kugharamia kazi za uendeshaji za kampuni za kila siku ikizingatiwa kutokuwepo kwa vyanzo vingine vya mapato kunaathiri mtaji na unatia shaka uwepo wa kampuni katika kipindi kifupi kinachofuata ikiwa jitihada za makusudi za upatikanaji wa ruzuku kutoka Serikali kuu hazitachukuliwa.

Ukaguzi unaishauri Serikali kuchukua hatua za haraka za kuipatia ruzuku Kampuni ya Maendeleo ya mafuta na Gesi ili kuendelea kuhuisha uwepo wa kampuni kwa malengo ya upatikanaji wa tija.

5.2.14 KAMPUNI YA UJENZI ZANZIBAR

Ukaguzi wa hesabu katika kampuni ya Ujenzi Zanzibar kwa mwaka wa fedha unaoishia tarehe 30 Juni 2021 umefanywa kwa kufuata sheria, kanuni na taratibu za ukaguzi wa hesabu. Matokeo ya kazi hiyo yanatokana na ukaguzi wa kumbukumbu za hesabu za shughuli za kampuni ya Ujenzi Zanzibar pamoja na mfumo wa tathmini ya udhibiti wa ndani (Internal Control) ambao unahitaji uangalifu wa uongozi wa kampuni ya Ujenzi Zanzibar.

Taarifa ya Mapato

Kwa mwaka wa fedha unaoishia tarehe 30 Juni, 2021 Kampuni ya ujenzi ya Zanzibar ilikuwa na mikataba ya ujenzi yenye thamani ya Shilingi 9,307,646,252.62 kutokana na kazi za ujenzi kwa wateja mbalimbali na kufanikiwa kukusanya jumla ya shilingi 3,776,787,290.74 sawa na asilimia 40.58 ya mikataba yote ya ujenzi.

Taarifa ya Matumizi

Kwa mwaka wa fedha unaoishia tarehe 30 Juni, 2021 Kampuni ya ujenzi Zanzibar ilifanikiwa kutumia jumla ya shilingi 3,730,370,138.48 ikiwa ni ghrama za usimamizi na uendeshaji wa kampuni.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.2.14.1 Mapungufu katika daftari la kuhifadhia taarifa za mali za kudumu

Katika kupitia taarifa za mali za kudumu kwenye daftari la kutunzia mali za kudumu la Kampuni ya ujenzi ukaguzi umebaini mapungufu mbalimbali ikiwa ni pamoja na: mali zilizoonyeshwa kwenye rejista bila kuonyesha zilipo, mali zisizo na nambari za utambulisho, mali zisizosajiliwa kwenye rejista, kukosekana kwa gharama za uchakavu katika daftari la kutunzia mali.

Kukosekana kwa daftari lililoboreshwa la kutunzia mali za kudumu katika Kampuni ya Ujenzi kunapelekea ugumu katika uandaaji wa taarifa za kifedha ambazo zinakidhi viwango vya kimataifa vya uhasibu IFRS. Aidha kukosekana kwa taarifa muhimu katika daftari la kutunzia mali za kuduma ikiwa asilimia ya uchakavu inaathiri usahihi wa gharama za uchakavu katika taarifa za fedha.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Kampuni ya ujenzi kutekeleza muongozo wa usimamizi wa Mali za Kudumu uliotolewa katika sheria ya uanzishwaji wa ofisi ya Msajili wa hazina na usimamizi wa mali iliyopitishwa na Baraza la Wawakilishi la Zanzibar tarehe 13/09/2021.

5.2.14.2 Matumizi madogo ya mfumo wa "Enterprise Resource Management Information System (ERMIS)"

Wakati wa ukaguzi tumebaini kuwa kampuni ya Ujenzi inamiliki mfumo wa" Enterprise Resource Management Information System (ERMIS)"ambao ulinunuliwa kwa kiasi cha shilingi 46,000,000, ambao ulitarajiwa kusaidia katika uwekaji na utoaji wa ripoti za fedha pamoja na shughuli za uendeshaji za kampuni, dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kwamba mfumo umeshindwa kutoa ripoti ya fedha ambayo imepelekea wahasibu kuandaa taarifa za hesabu kwa njia ya mikono kwa mwaka wa fedha ulioshia tarehe 30 Juni 2021.

Matumizi madogo ya mfumo yanapelekea thamani halisi ya fedha kushindwa kupatikana kutokana na gharama iliyotumika. Aidha kuendelea kuandaa ripoti za fedha kwa njia ya mkono kunapelekea hatari ya kufanyika kwa makosa na kukosekana kwa usahihi wa taarifa.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Kampuni ya Ujenzi kuwapatia mafunzo watendaji wake kwa lengo la kuwajengea uwezo ili kurahisisha matumizi ya mfumo na kupelekea kupatikana kwa tija iliyokusudiwa.

5.2.15 KAMPUNI YA UUNGANISHAJI MAUDHUI (ZMUX)

Ukaguzi wa hesabu za Kampuni ya Uunganishwaji wa Maudhui (ZMUX) kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Matumizi

Kampuni ya ZMUX kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiria kutumia jumla ya shilingi 1,000,000,000. Kati ya fedha hizo shilingi 48,816,000 kwa ajili ya mishahara na shilingi 308,984,000 kwa ajili ya kazi za kawaida.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 1,228,208,673 ziliingizwa na kutumika kwa matumizi ya Kampuni ambapo ni sawa na asilimia 122.82 ya makadirio. Kati ya fedha hizo shilingi 40,885,000 zilitumika kwa ajili ya mishahara sawa na asilimia 83.75 ya makadirio na shilingi 94,143,230 zilitumika kwa ajili ya matumizi ya kazi ya kawaida sawa na asilimia 30.46 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.2.15.1 Dosari katika utayarishaji wa taarifa za Hesabu za ZMUX

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Kampuni ya ya ZMUX haikuingiza taarifa za Hesabu za mwaka uliopita ili kuweza kulinganisha taarifa za Hesabu za Miaka miwili tofauti hali ambayo inaweza kupelekea taarifa za Hesabu kutokuwa sahihi ambapo ni kwenda kinyume na muongozo wa kimataifa wa utayarishaji na uwasililshaji wa taarifa za hesabu (IPSAS 1).

Ukaguzi unashauri uongozi wa kampuni kuzingatia Sheria, Kanuni na Miongozo ya Utayarishaji na Uwasilishaji wa Taarifa za Hesabu za Kitaifa na Kimataifa.

5.2.15.2 Matumizi yaliyofanywa nje ya vifungu vya Bajeti.

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba kampuni ya ZMUX imefanya matumizi nje ya vifungu bila ya kuwepo kwa idhini kutoka kwa Katibu Mkuu anayehusika hali inayoweza kupelekea uhalali wa malipo hayo kutokuthibitika kisheria ambapo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016

Ukaguzi unashauri uongozi wa ZMUX kuhakikisha unazingatia Sheria, Kanuni na Miongozo wakati wa kufanya malipo ili kuepuka kufanya malipo nje ya bajeti iliyoidhinishwa. Mchanganuo wa matumizi hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 71 : Matumizi yaliyofanywa nje ya vifungu vya Bajeti

Jina la Kifungu	Bajeti iliyoidhinishwa	Kiasi cha fedha kilichotumika (Tshs.)	Kiasi cha fedha kilichotumika nje ya Bajeti (Tshs)	Asilimia ya fedha iliyotumika nje ya bajeti
Ununuzi wa decoder	400,000,000	488,547,000	88,547,000	22.14
Ununuzi wa Antena	100,000,000	127,109,988	27,109,988	27.11

5.2.15.3 Kukosekana kwa ripoti ya uchunguzi wa ubora wa Vifaa

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba kampuni ya ZMUX haikuandaa Ripoti ya ukaguzi wa ubora wa bidhaa mbali mbali (inspection report) vinavyonunuliwa hali ambayo inaweza kupelekea

kupokea na kutumika kwa bidhaa zisizo na viwango ambapo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma yam waka 2016.

Ukaguzi unashauri Uongozi wa ZMUX kuhakikisha unafanya uchunguzi wa bidhaa inazonunua pamoja na kuandaa ripoti ya uchunguzi ili kuweza kuthibitisha uhalali wa viwango vya bidhaa hizo.

5.2.16 MAMLAKA YA MAJI ZANZIBAR (ZAWA)

Ukaguzi wa hesabu katika Mamlaka ya Maji Zanzibar (ZAWA) kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa kuzingatia sheria, kanuni na taratibu za ukaguzi wa mahesabu. Matokeo ya kazi hii yanatokana na ukaguzi wa kumbukumbu za hesabu za shughuli za Mamlaka ya Maji Zanzibar (ZAWA) pamoja na mfumo wa tathmini wa udhibiti wa ndani ambao unahitaji uangalizi wa Mamlaka.

Taarifa ya Mapato

Mamlaka ya Maji Zanzibar (ZAWA) kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 24,545,220,914. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Mamlaka ilikusanya jumla ya shilingi 8,380,692,230.37 sawa na asilimia 34 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Mamlaka ya Maji Zanzibar (ZAWA) kwa mwaka wa fedha 2020/2021 iliidhinishiwa kutumia jumla ya shilingi 24,545,222,914 kwa ajili ya kazi za kawaida. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 kiasi cha shilingi 7,799,887,593.93 kimeingizwa na kutumika kwa kazi za kawaida ni sawa na asilimia 32 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.2.16.1 Kuwepo kwa ukusanyaji pungufu wa mapato

Mamlaka ya Maji Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kufanya makusanyo ya shilingi 10,452,500,914 kutoka katika vyanzo vyake vya mapato ambapo hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 makusanyo halisi yalikuwa ni shilingi 3,002,792,136 sawa na asilimia 28.73 ya makadirio kukiwa na upungufu wa jumla ya shilingi 7,449,708,778 sawa na asilimia 71.27 za makadirio.

Hali hii inaweza kupelekea kutofikiwa kwa malengo yaliyokusudiwa jambo ambali litarudisha nyuma maendeleo ya Serikali.

Uongozi wa Mamlaka ya Maji unashauriwa kusimamia ukusanyaji wa mapato kiukamilifu, pamoja na kuangalia changamoto zote zilizokwamisha ukusanyaji wa mapato ili kwenye mwaka wa fedha unaofata kuzisawazisha na kufikia malengo yaliyopangwa. Hali halisi ya mapato kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ni kama ifuatavyo:-

Jadweli Nambari 72 : Kuwepo kwa ukusanyaji pungufu wa mapato

Namba	Maelezo	Kiasi cha Fedha zilizokusanywa (Tshs)
1	Makadirio ya mapato kwa mwaka 2020/2021	10,452,500,914
2	Mapato halisi yaliyokusanywa kwa mwaka 2020/2021	3,002,792,136
3	Tofauti ya makadirio na makusanyo (mapato yaliyokosekana)	7,449,708,778
4	Asilimia ya mapato yaliyokosekana	71.27

5.2.16.2 Dosari iliyobainika katika malipo ya wateja wa Mahoteli

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Mamlaka ya Maji inatumia mfumo wa malipo kwa watenja wake mbalimbali, dosari iliyobainika na ukaguzi ni kutokuendana kwa taarifa za mapato na kupelekea kushindwa kutofautisha aina za wateja wa Mahoteli waliosajiliwa katika mfumo huo hali inayopelekea kukosekana kwa tija ya ukusanyaji kwa kutokufikiwa kwa malengo yaliyopangwa ambapo ni kwenda kinyume na Sheria ya Maji namba 4 ya mwaka 2006 kifungu cha 31 (1).

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mamlaka kufanya jitihada za makusudi za kuiwezesha Mamlaka ya Maji ili iweze kurekebisha mifumo yake ya mapato ikiwa ni pamoja na kuweza kufanya utambuzi wa aina ya wateja walionao pamoja na hadhi za Mahoteli yanayopatiwa huduma ya maji.

5.2.16.3 Mapato yanayodaiwa na Mamlaka kwa ajili ya utoaji huduma kwa mahoteli 139,573,446.27

Katika ukaguzi uliofanyika imebaina kwamba kuna wateja wa mahoteli wa daraja mbali mbali ambao hawakulipa bili zao za kila mwezi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 hali iliyopelekea upungufu wa makusanyo na hivyo kuikosesha Serikali mapato ambayo yangeweza kutumika kwa jaili ya utekelezaji wa shughuli mbali mbali za maendeleo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume kifungu cha 31 (1) cha sheria ya maji nambari 4 ya mwaka 2006. Hali halisi ya mahoteli ambayo hayakulipa bili za maji ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 73 : Mahoteli ambayo hayakulipa bili za Maji

Namba	Jina la Hoteli	Nambari ya mita	Muda ambao haikulipiwa huduma ya maji	Kiasi cha fedha kinachodaiwa (Tshs)
1	Fontain Garden Village	None	28/06/2013 hadi 30/06/ 2021	5,200,000.00
2	Milele Villa	7254466	28/06/2013 hadi 30/0/6 2021	1,420,162.22
3	Amani Kendwa Beach Bangalows	Non	28/06/2013 hadi 30/06/ 2021	9,500,000
4	La Rosa Dei Vent	Non	28/06/2013 hadi 30/06/ 2021	4,480,000.00
5	Flame Tree Cottage	Non	28/06/2013 hadi 30/06/ 2021	56,020,000.00
6	Ngalawa Lodge	8695747	25/01/2019 hadi 30/06/2021	2,400,000.00

7	Ballardin Company LTD	6986261	31/01/2021 hadi 30/06 2021	28,000.00
8	Coconut Beach Inn	Non	28/06/2013 hadi 30/06/2021	2,880,000.00
9	Highland Bungalows	Non	26/02/2021 hadi 30/06/2021	19,000.00
10	Hotel Executive	Non	28/06/2013 hadi 30/06/ 2021	3,858,800.00
11	Maruhubi Beach Villa	8695763	28 June 2013-30 June 2021	5,570,000.00
12	Manch Lodge	Non	28/06/2013 hadi 30/06 2021	5,900,000.00
13	Kena Beach Hotel	8695765	27/04/2019 hadi 30/06/2021	27,332,484.05
14	Kinazi Upepo	Non	28/06/2013 hadi 30/06/2021	3,240,000.00
15	Mocco Beach Villa	Non	28/06/2013 hadi 30/06/2021	6,840,000.00
16	Kizimkazi Beach Village	Non	28/06/2013 hadi 30/06/2021	1,827,000.00
17	Fuoni Lodge Zanzibar	Non	3/09/2013 hadi 30/06/2021	28,000.00
18	Annex 11 Imani Beach Lodge	Non	28/06/2013 hadi 30/06/2021	3,030,000.00
Jumla				**139,573,446.27**

5.2.16.4 Mifumo ya kukusanyia mapato SBM2, POS, Zantel na Tigo kumilikiwa na Kampuni binafsi

Ukaguzi uliofanywa umebaini kwamba Mamlaka ya Maji ZAWA inatumia mifumo ya aina tatu katika kutekeleza majukumu yake ya ukusanyaji wa mapato mifumo yenyewe ni SBM2, POS (Point of sales), mtandao wa Zantel na mtandao wa Tigo.

Ukaguzi umebaini kuwa mifumo yote mitatu inayotumika ndani ya Ofisi za Mamlaka ya maji kwa ajili ya kukusanyia mapato inamilikiwa na Kampuni za watu binafsi hali ianyoweza kupelekea kushindwa kupata ufanisi katika makusanyo yatokanayo na makusanyo ya mapato.

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Mamlaka ya Maji Zanzibar kufanya juhudi za ziada ili kuweza kuwa na udhibiti mzuri katika ukusanyaji wa mapato na kupelekea utoaji wa huduma bora zilizokusudiwa.

Aidha kuendelea kutumia mifumo ya Kampuni binafsi kwa ajili ya makusanyo ya mapato kwa Serikali kunaweza kupelekea Serikali kutopatiwa taarifa sahihi za makusanyo ya mapato kutoka kwa Kampuni binafsi jambo ambalo linaweza kusababisha upotevu wa fedha za umma na kuingiza hasara Serikali.

5.2.16.5 Kukosekana kwa mapato yatokanayo na utoaji wa huduma ya maji shilingi 406,093,121.881

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa jumla ya shilingi 406,093,121.881 ni kiasi cha fedha kinacho daiwa na Mamlaka ya Maji kwa ajili ya utoaji wa huduma ya maji kwa taaasisi mbali mbali zilizoweza kupatiwa huduma ya maji lakini wameshindwa kufanya malipo yao na kupelekea uwepo wa malimbikizo ya madeni ambayo yanaweza kupelekea kukosekana kwa ufanisi katika utoaji wa huduma ya maji kwa wananchi wa Zanzibar ambapo ni kwenda kinyume na kifungu namba. 34(1) cha sheria ya Usimamizi wa fedha za Umma nambari 12 ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Mamlaka ya Maji Zanzibar kufanya juhudi za ziada ili kuweza kuwa na ufuatiliaji mzuri katika ukusanyaji wa mapato na kupelekea utoaji wa huduma bora zilizokusudiwa. Hali halisi ya madeni yatokanayo na utoaji wa huduma ya maji ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 74 : Madeni yatokanayo na utoaji wa huduma ya maji

Namba	Jina la taasisi	Kiasi cha fedha kinachodaiwa (Tshs)
1	Hospitali ya Mnazi Mmoja	194,702,127.48
2	Shirika la Utangazaji ZBC TV na Radio	5,784,041.47
3	Shirika la Umeme	37,096,386.69
4	Makao Makuu J.W.T.Z Kambi 14	28,431,424.74
5	Baraza la Wawakilishi	9,616,068.82
6	Afisi ya Raisi	9,760,049.16
7	Idara ya Maendeleo ya Uvuvi	1,881,000.00
8	Wizara ya Afya	106,666.15
9	Shirika la Bandari	275,013.18
10	Mamlaka ya Udhibiti Maji na Nishati	758,867.16
11	ZSTC Maisara	404,781.10
12	Skuli ya Sekondari ya Dr Abeid Amani Karume	18,469,684.43
13	Skuli ya Sekondari ya Dr Ali Mohammed Shein	3,712,647.53
14	Skuli ya Sekondari Mikindani Dole	2,706,713.07
15	Skuli ya Sekondari Aboud Jumbe Mwinyi Fuoni	2,818,855.30
16	Skuli ya Sekondari ya Dr John P Magufuli	1,203,099.83
17	Skuli ya Sekondari Lumumba	964,000.00
18	Skuli ya Sekondari Ben Bella	3,948,113.76
19	Wizara ya Elimu na Mafunzo ya Amali	27,962,610.37
20	Skuli ya Sekondari Ya Haile Selas	1,710,000.00
21	Mamlaka ya Udhibiti Maji na Nishati (ZURA)	2,505,135.06
22	Skuli ya Miwaleni	926,417.36
23	Tanzania Revenue Authority	1,781,918.58
24	ZSTC Building	975,757.08
25	Baraza la Manispa Magharibi	9,014,112.10
26	Uwanja wa MaoTsetung	1,991,861.78
27	Wizara ya Kilimo Maliasili na Mifugo na Uvuvi	1,483,194.61
28	ZSSF	4,020,493.20
29	Nyumba ya Makamo wa Kwanza	962,822.14
30	Nyumba ya Mkamo wa Pili wa Rais	983,360.71
31	Idara ya Utabibu Mifugo	2,433,315.50
32	Hospital ya KMKM	2,668.321.51
33	Karume Institute	809,679.26
34	Wizara ya Habari	275,013.18
35	Kituo cha Polisi Madema	24,846,000.00
	Jumla	**406,093,121.881**

5.2.16.6 Kukiukwa kwa taratibu za Mpango wa Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma kwa Walinzi wa ZAWA shilingi 196,200,000

Ukaguzi uliofanywa umebaini kwamba Mamlaka ya Maji ZAWA imegawa manunuzi kwa ajili ya kupata huduma za ulinzi kutoka katika Kampuni tano (5) tofauti ambapo kunapelekea kufanyika kwa kazi zinazolingana kwa kutumia watoa huduma tofauti jambo ambalo ni kwenda kinyume na kifungu cha 42(c) cha sheria nambari 11ya Ununuzi na Uondoaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Mamlaka, kufanya kazi za manunuzi kwa kuzingatia sheria kanuni pamoja na miongozo mbali mbali inavyoelekeza ikiwa ni pamoja kutofanya mgawanyo wa kazi unaopelekea kukwepa uitishaji wa zabuni kutokana na kazi zilizopangwa.

Jadweli Nambari 75 : Kampuni zilizotumika katika utoaji wa huduma

Namba	Jina la Kampuni	Tarehe ya kufunga mkataba	Muda wa malipo	Jumla ya malipo kwa mwezi (Tshs)	Jumla ya malipo kwa kipindi cha mkataba (Tshs)
1	Island Mash Company Ltd	01/07/2020	Mwaka 1	1,800,000	21,600,000
2	Island Mash Company Ltd	01/07/2020-30/06/2021	Mwaka 1	900,000	10,800,000
3	Jku SGA	01/12/2020	Miezi 7	3,600,000	25,200,000
4	Jku SGA	01/12/2019-30/11/2020	Miezi 7	3,600,000	25,200,000
5	KMKM	30/06/2020-30/6/2022	Mwaka 1	3,000,000	36,000,000
6	Jku Cheju	30/11/2020-30/11/2022	Miezi 7	1,800,000	12,600,000
7	2SA Security Services	09/10/2020-	Miezi 9	7,200,000	64,800,000
Jumla					**196,200,000**

5.2.16.7 Vifaa ambavyo havikuingizwa katika Daftari la Ghalani USD 224,100

Ukaguzi uliofanywa umebaini kwamba Mamlaka ya Maji ZAWA ilinunua vifaa mbali mbali kutoka kwa Kampuni ya Rahisi Solution Limited lakini vifaa hivyo havikuweza kurikodiwa katika daftari la kuhifadhia vifaa vya ghalani ambapo kufanya hivyo ni kwenda kinyume na sheria ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali ya Umma namba 11 ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Mamlaka, kufanya kazi za manunuzi kwa kuzingatia sheria kanuni pamoja na miongozo mbali mbali inavyoelekeza ikiwa ni pamoja kuweka kumbukumbu za vifaa mbali mbali vinavyonunuliwa. Vifaa ambavyo havikurekodiwa katika daftari la ghalani ni kama vifuatavyo:-

Jadweli Nambari 76 : Vifaa ambavyo havikurekodiwa katika daftari la ghalani

Namba	Vifaa	Idadi	Kiasi Cha Fedha (USD)	Jumla Ya Fedha (USD)
1	Pos Devices	50	624	31,200
2	Desktop Pos	10	766	7,660
3	Dell Server	2	14,735	29,470
4	Pos Application (Client App)	1	42,000	42,000
5	Backend Application (Billing)	1	65,000	65,000
6	Kiosk Pos Controller App (5 Years Lincence)	60	360	21,600
7	Power Backup	1	12,400	12,400
8	Pos Protection Covers	50	18	900
9	Server Cabinet 42u	1	1,230	1,230
10	System Initial Setup	1	5,650	5,650
11	System Users	2	3,500	7,000
Jumla				**224,100**

5.2.16.8 Kuwepo kwa wafanyakazi walioajiriwa bila ya kibali kutoka Utumishi

Ukaguzi uliofanywa umebaini kwamba Mamlaka ya Maji ZAWA iliajiri wafanyakazi wapya 22 kuanzia mwezi wa 3,4,5,8 na mwezi wa 9 kuanzia mwaka wa fedha 2019-2020 na 2020/2021 na kulipwa mshahara jumla ya shilingi 125,608,830 bila ya kupata kibali cha uajiri huo kutoka Utumishi mabapo ni kwenda kinyume na kifungu namba 7(4) cha kanuni ya Utumishi wa Umma ya mwaka 2014.

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Mamlaka, kufanya kazi kwa kuzingatia sheria kanuni pamoja na miongozo mbali mbali inavyoelekeza ikiwa ni pamoja kufuata utaratibu ulioelekezwa katika kufanya uajiri wa wafanyakazi wapya ili kuepusha uwezekano wa kuwepo kwa mgongano wa kimaslahi. Orodha ya wafanyakazi walio ajiriwa bila ya kibali ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 77 : Orodha ya wafanyakazi walio ajiriwa bila ya kibali

Jina	Tarehe ya kuajiriwa	Nafasi aliyoajiriwa	Mshahara Uliolipwa (Tshs)	Miezi ya malipo	Kiasi cha fedha zilizolipwa (Tshs)
Twaha Yussuf Twaha	06/08/2020	Muhandisi rasilimali maji	593,000	11	6,523,000
Ahmada Nassor Juma	06/08/2020	Afisa mdhibiti madeni	501,500	11	5,516,500
Asma Rajab Mbarouk	06/08/2020	Afisa manunuzi	593,000	11	6,523,000
Khamis Nassor Moh'D	02/09/2020	Fundi mchundo umeme	484,783	10	4,847,830
Massoud Ramadhan Ahmada	01/05,2020	Afisa manunuzi na ugavi	593,000	14	8,302,000
Ahmed Juma Haji	03/03/2020	Afisa mdhibiti madeni msaidizi	501,500	16	8,024,000

Abdi Haroub Moh'D	03/03/2020	Afisa mdhibiti madeni msaidizi	501,500	16	8,024,000
Nour Shaaban Ameir	03/03/2020	Afisa mdhibiti madeni msaidizi	501,500	16	8,024,000
Ashura Hashim Salum	03/03/2020	Katib mukhtasi	593,000	16	9,488,000
Nasra Rajab Salum	03/03/2020	Afisa mtabibu maji msaidizi	501,500	16	8,024,000
Makungu Handu Haji	03/03/2020	Afisa mtabibu maji msaidizi	501,500	16	8,024,000
Abeid Mussa Suleiman	03/03/2020	Afisa buhusian 0	593,000	16	9,488,000
Fatma Tahir Hussein	03/03/2020	Afisa manunuzi na uvgavi	593,000	16	9,488,000
Thania Salum Nassor	01/04/2020	Afisa mtibabu maji	593,000	15	8,895,000
Aley Ali Aley	03/03/2020	Fundi mchundo msimamizi maji			Hakuonekana
Zeyyana Seif Mansor	03/03/2020	Muhandisi usambazaji maji			Hakuonekana
Ali Moh'D Hamad	03/03/2020	Fundi mchundo usambazaji maji			Hakuonekana
Abdulkarim Ali Faki	03/03/2020	Fundi mchundo umeme			Hakuonekana
Adam Nassor Ali	03/03/2020	Afisa mipango			Hakuonekana
Husan Ali Suleiman	01/04/2020	Afisa uhusiano	593,000	15	8,895,000
Hafidhi Abdalla Ali	01/04/2020	Fundi mchundo makenika	501,500	15	7,522,500
Haula Haji Haji	01/04/2020	Muhandisi rasilimali maji	593,000	15	8,895,000

5.2.16.9 Malipo ya posho la mafuta kwa Wakurugenzi 6 wasiostahiki jumla ya 102,672,000

Kwa mujibu wa toleo la malipo ya Wakurugenzi wa nafasi za uteuzi wa Mheshimiwa Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi linaloeleza kwamba Wakurugenzi wanaoteuliwa na Mh. Rais wanapaswa kulipwa kiwango cha malipo ya posho la mafuta.

Ukaguzi uliofanywa umebaini kwamba Mamlaka ya Maji ZAWA imewalipa posho la mafuta jumla ya Tzs 8,555,000 kwa mwezi Wakurugenzi wake 6 wa ndani ambao sio wateuliwa wa nafasi za Mh.Rais.

Kuwalipa posho la mafuta Wakurugenzi ambao sio wateuliwa wa nafasi za Mh. Rais ni kwenda kinyume na toleo la malipo ya Wakurugenzi. Orodha ya Wakurugenzi waliolipwa posho la mafuta kinyume na sheria ni kama wafuatao:-

Jadweli Nambari 78 : Malipo ya posho la mafuta kwa Wakurugenzi 6 wasiostahiki

Namba	Jina	Cheo	Posho ya posho	Miezi aliyolipwa	Jumla
1	Hassan Juma Ali	Mkurugenzi wa ndani	1,426,000	12	17,112,000
2	Omar Bakari Mshindo	Mkurugenzi wa ndani	1,426,000	12	17,112,000
3	Kazija Mussa Mshibe	Mkurugenzi wa ndani	1,426,000	12	17,112,000
4	Maulid Hassan Khamis	Mkurugenzi wa ndani	1,426,000	12	17,112,000
5	Hassan Khamis Hassan	Mkurugenzi wa ndani	1,426,000	12	17,112,000
6	Mohamed ILyasa Mohamed	Mkurugenzi wa ndani	1,426,000	12	17,112,000
Jumla					**102,672,000**

5.2.61.10 Kulipwa mshahara kwa mfanyakazi alieacha kazi kwa hiari

Mnamo tarehe 28/09/2020 Mamlaka ya Maji ZAWA ilipokea barua kutoka kwa mfanyakazi wake Nd. Seif Said Juma yenye kichwa cha habari kuacha kazi kwa hiari.

Kumbukumbu zinaonyesha kwamba mtumishi huyo alirejesha mshahara wa mwezi huo kupitia risiti namba BJK280920200044 ya 28/09/2020 yenye jumla ya shilingi 428,000 kwa mujibu wa sheria na kanuni za Utumishi.

Ukaguzi uliofanywa umebaini kwamba licha ya mtumishi huyo kuacha kazi, mwezi uliofuata wa Oktoba alilipwa mshahara wake kamili. Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kanuni ya Utumishi wa Uma nambari 11 ya mwaka 2011.

5.2.16.11 Kukosekana kwa ukaguzi wa magari 15 yanayomilikiwa na Mamlaka ya Maji

Katika Ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba kuna jumla ya gari 15 zinazomilikiwa na Mamlaka ya Maji lakini hadi ukaguzi unakamilika gari hizo hazikuonekana kwa ajili ya ukaguzi ambapo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Mamlaka, kufanya kazi kwa kuzingatia sheria kanuni pamoja na miongozo mbali mbali inavyoelekeza ikiwa ni pamoja na kufuata utaratibu ulioelekezwa katika uwasilishwaji wa taarifa na mali zinazomilikiwa na Mamlaka kwa ajili ya ukaguzi.

Jadweli Nambari 79 : Gari ambazo hazikuonekana wakati wa ukaguzi

Namba	Aina ya Chombo	Namba ya Gari	Kabila ya Gari	Idara inayopatikana
1	Gari	SLS 198 B	Toyota Town Ace	Ufundi
2	Gari	SLS 202 A	Toyota Town Ace	Ufundi
3	Gari	SLS 190 B	Toyota Hilux	Ufundi
4	Gari	SLS 225 B	Toyota Hilux	Ufundi
5	Gari	SLS 166 B	Nissan Hard Bod	Ufundi

6	Gari	SMZ 5362	Toyota Land Cruiser	Ufundi
7	Trekcta	SMZ 5319	Valment 604	Ufundi
8	Bodi	DFP	Nissan Hard Bod	Ufundi
9	Gari	SLS 159 A	Prado	Fedha
10	Gari	SLS 176 A	Suzuki Scudo	Fedha
11	Gari	SLS 160 A	Nissan Caravan Min Bus	Biashara
12	Gari	SLS 169 B	Nissan Hard Bod	Biashara
13	Gari	SLS 151 B	Nissan Hard Bod	R/Maji
14	Gari	SLS 175 A	CRV Honda	R/Maji
15	Gari	SLS 158 A	Suzuki Vitara	R/Maji

5.2.16.12 Kutokuripotiwa kwa matumizi sahihi ya bajeti ya ofisi ya Pemba kwenye hesabu ya mwisho wa mwaka shilingi 3,741,805,000

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021, imebainika kujitokeza kwa tofauti ya shilingi 3,741,805,000 kwenye hesabu ya mwisho wa mwaka wa fedha 2020/2021 iliyowasilishwa kwa ajili ya ukaguzi. Ukaguzi umebaini Mamlaka ya Maji (ZAWA) – Pemba ilipangiwa kutumia jumla ya shilingi 2,237,764,246, dosari iliyobainika na ukaguzi ni kuripotiwa matumizi yenye jumla ya shilingi 5,979,569,246 kwenye bajeti ya matumizi ya Pemba jambo ambalo limepelekea kujitokeza kwa tofauti ya shilingi 3,741,805,000 na kupelekea hesabu ya mwisho wa mwaka ya ZAWA kutokuonesha sura halisi na sahihi.

Kuwasilishwa kwa hesabu zilizofungwa ambazo hazikuakisi vigezo vya ufungwaji wa hesabu ni kwenda kinyume na miongozo ya utayarishaji na ufungaji wa hesabu ya kitaifa na kimaitafa pamoja na kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mamlaka ya Maji (ZAWA) kufanya usuluhishi wa hesabu zake kabla ya kufunga hesabu na kuziwasilisha kwa ajili ya ukaguzi. Aidha, ukaguzi unashauri kuweza kufanyika kwa marekebisho ya taarifa za hesabu pale inapobainika kujitokeza kwa tofauti ya miamala ya fedha iliyoripotiwa ili hesabu hiyo iweze kuakisi vigezo vya ufungaji wa hesabu vilivyowekwa na kukubalika kitaifa na kimataifa na hatimae kuiwasilisha hesabu hiyo Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali kwa lengo la kukaguliwa na kutolewa maoni ya ukaguzi.

5.2.16.13 Dosari iliyobainika katika manunuzi ya POS na vifaa vyengine vya kielektroniki vyenye thamani ya USD 224,110

Katika ukaguzi uliofanyika imebanika kwamba Mamlaka ya Maji ZAWA ilinunua mashine za kukusanyia mapato POS (Point of sales) na vifaa vyengine vya kielektroniki kutoka kwa Kampuni ya Rahisi Solution Limited kwa thamani ya USD 224,110 na kupelekea uwepo wa dosari zifuatazo:-

- Kukosekana kwa kumbukumbu za muhtasari wa kikao cha bodi ya Zabuni kilichopitisha manunuzi hayo.
- Kutokuwepo kwa tangazo la zabuni lililofanyika kwa ajili ya manunuzi hayo
- Kukosekana kwa ripoti ya kamati ya tathmini.

- Kukosekana kupatiwa taarifa ya idhini ya matumizi ya mkataba huo pamoja na maelekezo kutoka Ofisi ya Mwanasheria Mkuu kwa mujibu wa kifungu 27(3) cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali ya Umma ya mwaka 2016.

Kukosekana kwa taarifa hizo kumetia shaka juu ya uhalali wa manunuzi yaliyofanyika kama yameakisi kanuni, miongozo na sheria zilizopo, kufanya hivyo kunaweza kukapelekea kujitokeza kwa viashiria vya upotevu wa fedha za umma.

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Mamlaka ya Maji Zanzibar, kufanya kazi kwa kuzingatia sheria kanuni pamoja na miongozo mabli mabli ikiwa ni pamoja na kufuata kikamilifu sheria ya Ununuzi na uondoaji wa mali za Umma.

5.2.16.14 Ucheleweshwaji wa mapokezi ya vifaa vya kusambazia maji shilingi 392,101,020

Mamlaka ya Maji Zanzibar imefunga makubaliano ya mkataba mdogo (Addendum) na kampuni ya African Power Machinery Tz. Ltd ya Dar es Salaam uliosainiwa tarehe 16/04/2021 wenye thamani ya shilingi 392,101,020 kwa ajili ya kupatiwa vifaa mbali mbali vya kusambazia maji kwa njia ya mkopo ambavyo vilitegemewa kupokewa ndani ya wiki kumi (10) kwa mujibu wa mkataba.

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kuchelewa kuwasilishwa na kupokelewa kwa vifaa hivyo ikiwemo pampu za maji 12, Mota 3 na Compressor 2 kwa wastani wa muda wa miezi minne (4) na kuendelea jambo ambalo limepelekea kuathiri malengo ya Mamlaka waliyojipangia kuweza kuwapatia huduma za maji safi na salama wananchi wa Zanzibar kwa wakati na kupelekea uwepo wa malalamiko na changamoto kutoka kwa wananchi wa Zanzibar.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mamlaka, kufanya juhudi ili kuhakikisha kwamba kila kifaa kinachonunuliwa kinapokelewa na kinasambazwa katika eneo husika kwa muda sahihi uliopangwa ili kuepusha athari ya kukosekana kwa huduma ya maji safi na salama katika eneo husika kwa lengo la kupunguza malalamiko kwa wananchi.

5.2.16.15 Kutokulipwa kwa malipo ya fidia shilingi 98,809,457.04

Ukaguzi uliofanywa umebaini kwamba Mamlaka ya Maji ZAWA ilipaswa kulipwa fidia kutoka Kampuni ya African Power Machinery Tz Ltd yenye jumla ya shilingi 98,809,457.04 kutokana na Kampuni hio kushindwa kuwasilisha Compressor mbili zilizonunuliwa kwa wakati na kupelekea ucheleweshwaji wa siku 126 ambapo kwa mujibu wa makubaliano yaliomo kwenye General Condition of Contract gharama kwa siku iliyocheleweshwa ni 0.2 kutoka thamani halisi ya vifaa vilivyonunuliwa ambayo ni shilingi 392,101,020.

Kushindwa kudai malipo ya fidia kwa mzabuni huyo kunapelekea kuikosesha Serikali mapato yatokanayo na tozo ya adhabu ya kuchelewa kuwasilisha vifaa kwa mujibu wa makubaliano ya mkataba wa zabuni jambo ambalo ni kwenda kinyume na kifungu 25.1 cha General Condition of Contract.

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Mamlaka, kufanya juhudi katika kufuatilia malipo yatokanayo na fidia ili kuongeza kiwango cha mapato ya mamlaka kwa lengo la kuongeza ufanisi katika utoaji wa huduma ya maji safi na salama kwa wananchi wote wa zanzibar.

5.2.16.16 Kukiukwa kwa taratibu za manunuzi za mashine (Mota) nane (8) zenye thamani ya shilingi 107,163,900

Mamlaka ya Maji ZAWA ilifanya manunuzi ya Mota nane zenye thamani ya shilingi 17,043,478.26 zilizolipwa kwa mujibu wa hati ya malipo namba 7/3 ya tarehe 25/3/2021 kwa mzabuni DJN KIRENGA GENERAL SUPPLY CO. LTD.

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokufuatwa kwa taratibu za manunuzi ikiwemo kujitokeza kwa dosari zifuatazo:-

- Kukosekana kwa kumbukumbu za muhtasari wa kikao cha bodi ya Zabuni kilichopitisha manunuzi hayo.
- Kutokuwepo kwa tangazo la zabuni lililofanyika kwa ajili ya manunuzi hayo
- Kukosekana kwa ripoti ya kamati ya tathmini.
- Kukosekana kupatiwa taarifa ya idhini ya matumizi ya mkataba huo pamoja na maelekezo kutoka Ofisi ya Mwanasheria Mkuu kwa mujibu wa kifungu 27(3) cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali ya Umma ya mwaka 2016.

Kukosekana kwa taarifa hizo kumetia shaka juu ya uhalali wa manunuzi yaliyofanyika kama yameakisi kanuni, miongozo na sheria zilizopo, kufanya hivyo kunaweza kukapelekea kujitokeza kwa viashiria vya upotevu wa fedha za umma.

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Mamlaka ya Maji Zanzibar, kufanya kazi kwa kuzingatia sheria kanuni pamoja na miongozo mabli mabli ikiwa ni pamoja na kufuata kikamilifu sheria ya Ununuzi na uondoaji wa mali za Umma.

5.2.16.17 Kuwepo kwa Visima 33 vilivyoshindwa kutoa huduma ya maji

Mamlaka ya Maji Zanzibar ina jukumu la kuhakikisha linatoa huduma ya upatikanaji wa maji safi na salama kwa wananchi wa Zanzibar wakati wote. Ukaguzi uliofanyika imebainika Mamlaka ya Maji inamliki visima 172 kwa upande wa Unguja ambapo kati ya visima hivyo jumla ya visima 139 vinafanya kazi na kutoa huduma ya usambazaji wa maji safi na salama wa wananchi mbali mbali wa maeneo ya Unguja.

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni uwepo wa visima 33 ambavyo vimekabiliwa na changamoto mbali mbali na kupelekea kutokufanya kazi kwa muda mrefu jambo ambalo limeongeza uwepo wa malalamiko kwa baadhi ya maeneo ya Zanzibar kutokupata maji kikamilifu na baadhi ya maeneo mengine kuwa na mgao wa maji au kutokupata maji kabisa jambo ambalo limepelekea wananchi wa Zanzibar kupaza sauti zao kwenye vyombo vya habari na kutoa malalamiko ya kutokupatikana kwa huduma ya maji.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Mamlaka ya Maji kuongeza jitihada za kupambana na kupunguza changamoto zinazojitokeza mara kwa mara kwa baadhi ya maeneo ya Zanzibar ikiwemo kuwa na Mfuko wa Dharura wa kukabiliana na maafa yatokanayo na vitendo vya hujuma ya mifumo ya maji ili kuhakikisha huduma hiyo haisiti kwa wananchi. Mchanganuo wa visima 33 vilivyokuwa havifanyi kazi ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 80 : Visima 33 vilivyoshindwa kutoa huduma ya maji kwa upande wa Unguja

Namba	Wilaya	Idadi ya Visima vyote	Idadi ya Visima ambavyo havifanyi kazi	Maeneo ya Visima
1	Kaskazinii A	25	3	1) ADB NO.4 2) Chaani Tassaf 3) ADB 3 Kiashange
2	Kaskazini B	21	3	1) Donge Mbiji ndani 2) Kinduni 3) Donge Mbiji nje
3	Kati	26	4	1) Kwambani 2) Miwani 3) ADB Kinyongo 4) Bambi Mpapa
4	Kusini	18	5	1) Makunduchi Kilimo 2) Bwejuu 3) Kizimkazi Pangoni 4) Mfumbwi 5) Kivuli #2
5	Magharibi A	38	10	1) Chemani N9-2 2) Machui N8 3) Welezo 66 4) Welezo 64 5) Kizimbani N4 6) Kizimbani RAK- 2ADB 7) Bumbwisudi NB 1 8) Bumbwisudi NB 6 9) Bumbwisudi Ghana 10) Bumbwisudi N 8
6	Magharibi B	26	3	1) Chunga 26 2) Dimani 3) Mbweni Matrekta
7	Mjini	17	5	1) Sebleni SEMUSO 2) Sebleni kwa wazee -1 3) Chumbuni Solar 4) Chumbuni RAK 5) Turkey

5.2.16.18 Kuwepo kwa Matenki ambayo hayatumiki (Mabovu)

Ukaguzi uliofanywa umebaini kwamba kuna baadhi ya maeneo ambayo yamewekwa matenki ya kuhifadhia maji kwa ajili ya kuwasambazia Wananchi lakini matenki hayo hayafanyi kazi kwa

muda mrefu jambo ambalo ni kinyume na malengo ya mamlaka ya maji katika utoaji wa huduma ya maji safi na salama kwa wananchi wote wa Zanzibar na kujitokeza uwepo wa malalamiko kwa wananchi.

Dosari iliyobainika na ukaguzi ni kujitokeza kwa malalamiko kwa wananchi kutokana na kukosa kwa huduma ya maji kwa muda mrefu ama kwa kutokuwepo kwa matenki ya kuhifadhia maji katika maeneo yao au kutofaidika na huduma ya maji kutokana na kwamba matenki yaliyowekwa katika maeneo yao yanatumika kusambazia maji katika maeneo mengine ya jirani.

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Mamlaka ya Maji kuhakikisha inakuwa na miundombinu imara ya kusambaza maji na kukabiliana na majanga yoyote yanayoweza kutokezea ili kuhakikisha huduma hiyo inaendelea kupatikana kwa wakati wote.

Jadweli Nambari 81: Matenki ambayo hayafanyi kazi iliyokusudiwa

Namba	Eneo liliopo Tanki	Vifaa	Aina ya Tanki	Ujazo wa tenki	Mfadhili
1	Welezo	Onground	Steel	450m3	SMZ
2	Smuso- 1	Underground	Concrete	50m3	SMZ
3	Dole Old	Underground	Concrete	100m3	SMZ
4	Kizimbani Old	Onground	Concrete		SMZ
5	Bumbwisudi	Onground	GRP	250	AfDB
6	Mfenesini	10m ST. Tower	Steel	225	ACRA
7	Mfenesini Old	10m ST. Tower	Steel	225	SMZ
8	Nungwi	20m Con. Tower	Grp	250	SMZ
9	Tazari	Underground	Concrete	150	SMZ
10	Mkwajuni	10m ST.Tower	Steel	225	SMZ
11	Chaani- 1	20m ST. Tower	Steel	22	CHINA
12	Mahonda Booster	Underground	Concrete	20	SMZ
13	Kitope	Onground	Steel	50	SMZ
14	Makunduchi	20m ST. Tower	Steel	22	CHINA
15	Kizimkazi	12m ST. Tower	Steel	150	SMZ
16	Muyuni B	10m ST. Tower	Steel	225	SMZ
17	Dunga	10m ST.Tower	Steel	225	SMZ
18	Mgenihaji	10m Con. Tower	GRP	48	SMZ
19	Machui	20m ST. Tower	Steel	22	CHINA
20	Ngwachani	10m Con Tower	GRP	75	SMZ

5.2.16.19 Kukosekana kwa mapato yatokanayo na tozo ya malipo ya visima binafsi shilingi 63,650,000

Kwa mujibu wa kifungu cha 31 (1) cha Sheria Nambari 4 ya Mamlaka ya Maji Zanzibar ya mwaka 2006 kimeipa uweza wa kukusanya mapato yatokanayo na huduma ya maji kwa wateja wa aina mbali mbali kwa Mamlaka ya Maji Zanzibar.

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika jumla ya Visima 1646 vimesajiliwa katika mfumo wa mapato wa Mamlaka ya Maji kupitia Idara ya Rasilimali Maji ambapo kwa kipindi cha mwaka wa fedha

2020/2021 imebainika jumla ya visima 373 vimefanya malipo yatokanayo na huduma za maji yenye thamani ya shilingi 18,620,000 sawa na asilimia 23.

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kukosekana kwa mapato yenye thamani ya shilingi 63,650,000 yanayotokana na kushindwa kukusanywa kutoka katika visima 1273 jambo ambalo limepelekea baadhi ya huduma kutotekelezeka kwa wakati kutokana na uchache wa fedha za makusanyo.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mamlaka kuhakikisha unachukuwa jitihada za makusudi katika kusimamia vyanzo vyake vya mapato kwa lengo la kuongeza kiwango cha makusanyo na kuendelea kutoa huduma bora kwa jamii.

5.2.16.20 Upotevu wa fedha za makusanyo shilingi 927,682,692.71

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Mamlaka ya Maji (ZAWA) imefanya makusanyo ya fedha yenye thamani ya shilingi 2,274,407,813.76 kupitia mfumo wa SBM2 na mashine za POS (Point of sales) kutoka katika vyanzo vyake mbali mbali vya mapato kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ambapo kati ya fedha zilizokusanywa baada ya kupitia hesabu ya benki imebainika jumla ya shilingi 1,346,725,121.05 ndio fedha halisi zilizowasilishwa benki na kupelekea uwepo wa tofauti ya shilingi 927,682,692.71 ambazo hazikuwasilishwa benki na hazikuonekana matumizi yake hadi ukaguzi unakamilika.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu 34(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa makusanyo hayo ambayo hayakuwasilishwa benki ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 82 : Fedha za makusanyo ambazo hazikuwasilishwa benki

Mwezi	SBM2 (Tshs)	Taarifa za hesabu za benki (Bank statement (Tshs)	Tofauti (Tshs)
Julai, 2020	104,826,998.21	59,520,450.00	45,306,548.00
Agosti, 2020	151,916,357.77	65,510,900.00	86,405,457.77
Septemba, 2020	213,556,251.44	116,882,520.00	96,673,731.44
Octoba,2020	162,377,888.50	72,269,250.00	90,108,638.50
Novemba, 2020	142,846,102.83	314,178,120.00	(171,332,017.17)
Decemba, 2020	247,204,975.02	120,557,300.00	126,647,675.02
Januari, 2021	305,836,780.79	100,153,050.00	205,683,730.79
Februari, 2021	233,556,090.37	127,576,722.80	105,979,367.57
Machi, 2021	181,033,387.55	97,710,121.00	83,323,266.55
Aprili, 2021	147,669,109.84	69,760,987.25	77,908,122.59
Mei, 2021	175,551,885.65	90,512,000.00	85,039,885.65
Juni, 2021	208,031,985.79	112,093,700.00	95,938,285.79
Jumla	**2,274,407,813.76**	**1,346,725,121.05**	**927,682,692.50**

5.2.16.21 Malipo yaliyokosa vielelezo shilingi 11,860,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika jumla ya shilingi 11,860,000 zimetumika kwa ajili ya matumizi ya huduma mbali mbali zilizotumika na Mamlaka ya Maji (ZAWA), dosari iliyobainika ni

kutokuambatanishwa kwa vielelezo vya hati za malipo ili kuweza kujiridhisha na kuthibitisha juu ya uhalali wa malipo hayo.

Kukosekana kwa vielelezo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 83 : Malipo yaliyokosa vielelezo

Hati Namba	Maelezo	Anaelipwa	Thamani (Tshs)	Kilichokosekana
Pv1000907 Pv1001079 Oktoba 2020	Malipo kwa ajili ya kikosi kazi cha mamlaka ya maji	ZAWA	1,000,000	Ripoti ya utekelezaji wa kazi waliyoifanya
Pv1001093 06/11/2020	Malipo kwa ajili ya kikosi kazi cha mamlaka ya maji	ZAWA	1,000,000	Ripoti ya utekelezaji wa kazi waliyoifanya
Pv1001316 15/12/2020	Malipo kwa ajili ya siku ya mapumziko kwa wafanyakazi wa kutibu maji	ZAWA	560,000	Ripoti ya utekelezaji wa kazi waliyoifanya
Pv1001321 15/12/2020	Malipo kwa ajili ya wafanyakazi wa timu ya mradi wa riwssz na swssssz unaofadhiliwa na bank ya Exim ya India	ZAWA	1,425,000	Ripoti ya utekelezaji wa kazi waliyoifanya
Pv1001322 15/12/2020	Malipo kwa ajili ya wafanya kazi walioshiriki kazi siku za mapumziko	ZAWA	720,000	Ripoti ya utekelezaji wa kazi waliyoifanya
Pv1001325 15/12/2020	Malipo kwa ajili ya wafanyakazi idara fedha kwa siku za mapumziko	ZAWA	1,830,000	Ripoti ya utekelezaji wa kazi waliyoifanya
Pv1001408 24/12/2020	Malipo kwa ajili ya siku ya mapumziko kwa wafanyakazi wa kutibu maji	ZAWA	700,000	Ripoti ya utekelezaji wa kazi waliyoifanya
Pv1001409 24/12/2020	Malipo kwa ajili ya siku za mapumziko kwa wafanyakazi wa idara ya ufundi	ZAWA	700,000	Taarifa ya utekelezaji kazi za mivujo walioziba
Pv1001415 24/12/2020	Malipo kwa ajili ya wafanyakazi wa timu ya mradiwa swssssz unaofadhiliwa na bank ya Exim ya India	ZAWA	1,425,000	Ripoti ya utekelezaji wa kazi waliyoifanya
Pv1001417 24/12/2020	Malipo kwa ajili ya wafanyakazi wa timu ya mradi wa swssssz unaofadhiliwa na bnk ya Exim ya India.	ZAWA	1,250,000	Ripoti ya utekelezaji wa kazi waliyoifanya
Pv1001419 24/12/2020	Malipo kwa ajili ya wafanyakazi wa timu ya mradi wa swssssz unaofadhiliwa na bank ya Exim ya India.	ZAWA	1,250,000	Ripoti ya utekelezaji wa kazi waliyoifanya
Jumla			**11,860,000**	

5.2.16.22 Kutokupelekwa kwa Pampu nne (4) pamoja na vifaa vyake Pemba

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Mamlaka ya Maji Zanzibar imenunua pampu 12 na vifaa vyake kutoka kwa Kampuni ya African Power Machinery Tz Ltd kwa jumla ya shilingi 773,980,422 ambapo pampu na vifaa hivyo vimenunuliwa kutokana na agizo lililotolewa na Mhe. Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi wakati alipofanya ziara ya kutembelea katika Mamlaka ya Maji Zanzibar ambapo kati ya pampu na vifaa vilivyonunuliwa viliagizwa pampu nne (4) pamoja na vifaa vyake vipelekwe Mamlaka ya Maji Pemba kwa ajili ya kutatua changamoto za ukosefu wa maji zinazowakabili wananchi.

Dosari iliyobainika ni kwamba hadi ukaguzi unakamilika pampu nne (4) pamoja na vifaa vyake hazikupelekwa Pemba, jambo ambalo limepelekea kuendelea kujitokeza kwa changamoto za kukosekana kwa huduma za maji kwa baadhi ya maeneo kunakotokana na tatizo la kukosekana kwa pampu za maji.

Kutokuziwasilisha Pampu nne (4) na vifaa vyake kwa Mamlaka ya Maji Pemba ni kwenda kinyume na utekelezaji wa Agizo la Mhe. Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi alilolitowa wakati wa ziara yake.Mchanganuo wa Pampu ambazo hazikupelekwa Pemba na badala yake zinatumika katika maeneo mengine ni kama zifuatazo:-

Jadweli Nambari 84 : Pampu na vifaa ambavyo havikupelekwa Pemba

Namba	Mota (KW)	Pampu (m3/h)	Kampuni	Vifaa	Idadi	Eneo/Kisima
1	18.5	SP46-126" 46 (18.5KW)	GRUNDFOS	Cable& Control Panel	1	Kitongani /Kitongani RAK
2	9.2	SP30-136" 25(9.2KW)	GRUNDFOS	Cable &Con-trol Panel	1	Unguja Ukuu Skuli
3	22	SP46-156" 46(22KW)	GRUNDFOS	Cable & Control Panel	1	Bwejuu/Bwejuu
4	18.5	SP30-216" 30(18.5KW)	GRUNDFOS	Cable & Control Panel	1	Donge/ Donge Kipange

MAMLAKA YA MAJI (ZAWA) PEMBA

5.2.16.23 Malimbikizo ya madeni ya muda mrefu shilingi 311,616,969

Katika Ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Mamlaka ya Maji (ZAWA) - Pemba imeripoti uwepo wa deni la shilingi 311,616,969 wanalodaiwa kwa muda mrefu kutokana na kupatiwa huduma ya ulinzi, ujenzi pamoja na uwepo wa deni la stahiki za watumishi.

Pamoja na uwepo wa juhudi zilizochukuliwa na Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kuhakikisha inafanya ukaguzi wa madeni yote na kuchukuwa jitihada za kuwalilpa wale wote wanaoidai Serikali,

dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kukosekana kwa taarifa za uwasilishwaji wa deni hilo ofisi ya Rais Fedha na Mipango kwa ajili ya kuliandikia ili kukaguliwa na ofisi ya Mdhbiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu na hatimae kulitoleya maoni na mapendekezo kwa Serikali kwa lengo la kuchukuwa juhudi za kulipwa.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Mamlaka kuchukuwa juhudi za makusudi kuliandikia na kuliwasilisha deni hilo kwenye mamlaka husika ili taratibu za haraka za kuweza kulipwa zichukuliwe kwa lengo la kutimiza ahadi za viongozi wakuu walizozitoa ikiwemo kulipa madeni yote ya wazabuni kwa lengo la kuongeza mzunguko wa fedha katika uchumi wa Zanzibar.

5.2.16.24 Kutokutenganishwa kwa Ofisi ya masjala ya siri na bayana

Katika Ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Mamlaka ya Maji Pemba haijatenganisha masjala ya siri na ya bayana hali ambayo inaweza kupelekea kuvuja kwa taarifa za siri za Serikali pamoja na kupelekea kuwepo kwa mchanganyiko wa majalada ya nyaraka, aidha ni kwenda kinyume na kifungu nambari 52(1) cha Kanuni ya Utumishi wa Umma ya Zanzibar ya mwaka 2014.

5.2.16.25 Uwepo wa uchakavu wa mali za kudumu kwa muda mrefu

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Mamlaka ya maji-Pemba inamiliki mali za aina mbali mbali ambazo zimekaa kwa muda mrefu bila ya kufanyiwa matengenezo au kuchukuliwa hatua za kuuzwa mali chakavu jambo ambalo linapelekea kuendelea kuchakaa kwa mali hizo na huwenda ikapelekea kukosekana kwa mapato ya Serikali pale itakapochukuwa jitihada za kuondoa mali chakavu kutokana na kuchelewa kuchukuwa maamuzi hayo.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mamlaka ya maji – Pemba kuchukuwa jitihada za makusudi katika kuzifanyia matengenezo mali hizo au kuziuza kwa lengo la upatikanaji wa mapato.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa mali hizo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 85 : Udhibiti usioridhisha wa Mali za Kudumu

Namba	Aina ya Mali	Idadi	Mahala Ilipo
1	Gari (SLS 242 B)	1	ZAWA – Machomane
2	Gari (SMZ 6173)	1	ZAWA – Machomane
3	Gari (SLS 125 B)	1	ZAWA – Machomane
4	Gari (DFP 3979)	1	ZAWA – Machomane
5	Gari (SLS 226 B)	1	ZAWA – Machomane
6	Genereta	1	ZAWA – Machomane
7	Air Compressor	1	ZAWA – Machomane
8	Gari (SMZ 6174)	1	Base Camp Sharif Ali
9	Genereta	1	Base Camp Sharif Ali
10	Drilling Machine	1	Base Camp Sharif Ali
11	Computer Desktop	7	ZAWA – Machomane

12	Mashine ya kudurufu (Photocopy Machine)	1	ZAWA – Machomane
13	Mashine za kukusanyia mapato (POS Machine)	9	ZAWA – Machomane
14	Viyoyozi (Air Condition)	5	ZAWA – Machomane

5.2.16.26 Kutokuripoti kazi kwa muda mrefu

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Nd. Nassor Juma Kombo mwenye nambari ya uajiri 15950 ambae amechukua likizo tangia 30/06/2008, dosari iliyobainika ni kuendelea kulipwa stahiki zake za mshahara na maposho hali ya kuwa hajaripoti kazi kwa muda wote bila ya uwepo wa hatua yoyote ya kiutumishi iliyochukuliwa dhidi yake jambo ambalo linapelekea kujitokeza kwa viashiria vya upotevu wa fedha za umma zinazotokana na kulipa mshahara kwa watumishi waliokuwa hawapo kazini.

Aidha, mtumishi wa umma kutokuripoti kazi kwa muda mrefu ni kwenda kinyume na kifungu nambari 82(1) cha Sheria Nambari 2 ya Utumishi wa Umma ya mwaka 2011.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Mamlaka kuhakikisha unachukuwa jitihada za makusudi za kusimamisha malipo ya mtumishi huyo pamoja na kuchukuliwa hatua kwa mujibu wa taratibu za kiutumishi.

5.2.16.27 Malipo kwa Watoa huduma ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma shilingi 55,750,898.88

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(1) cha Sheria ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma kinaeleza kulingana na masharti ya sheria hii mtu, kampuni au taasisi haitawasilisha zabuni au vyenginevyo kushiriki katika manunuzi ya Umma isipokua chombo kiwe kimesajiliwa na Mamlaka ya Manunuzi.

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(2), zabuni kutoka kwa mtu, kampuni au chombo ambacho hakijasajiliwa haifai na hakitazingatiwa na taasisi ya ununuzi.

Ukaguzi umebaini kwamba Mamlaka ya Maji imefanya manunuzi na Simba Pipe Industries Limited kwa hati namba 8/7 ya tarehe 17/7/2020 kwa ajili ya Ununuzi wa bomba za HDPE za inchi sita kwa jumla ya shilingi 55,750,898.88 lakini mfanyabiashara huyo hakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya Zanzibar.

Kufanya hivyo kunapelekea kuikosesha Serikali mapato, ambapo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

5.2.16.28 Madeni ya maji ambayo hayajalipwa kwa muda mrefu shilingi 18,071,075,899.38

Jumla ya shilingi 18,071,075,899.38 ni madeni ya maji ambayo hayajalipwa kutoka kwa baadhi ya wateja wakiwemo Taasisi za Serikali, wafanyabiashara na watu binafsi kwa muda mrefu sasa. Ukaguzi umebani kwamba idadi kubwa ya wateja wanaodaiwa hawako makini katika ulipaji wa madeni yao, aidha uongozi wa Mamlaka ya Maji - Pemba umeshindwa kuchukua hatua zinazostahiki.

Hadi ukaguzi unakamilika idadi kubwa ya wateja hao wameshindwa kulipa madeni yao.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya Zanzibar namba 12 ya mwaka 2016. Mchanganuo wa madeni hayo ni kama ufuatavyo:-

Jadweli Nambari 86 : Madeni ya muda mrefu

Namba	Wilaya	Idadi ya Wanaodai-wa	Deni Halisi (Tshs.)
1.	Chake Chake	19,918	6,823,225,955.82
2.	Wete	16,612	5,141,214,441.89
3.	Mkoani	11,032	3,982,543,356.81
4.	Micheweni	6,718	2,124,092,144.86
Jumla		**54,280**	**18,071,075,899.38**

5.2.16.29 Kutokuwepo kwa muhasibu wa mapato

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Mamlaka ya Maji Pemba inakusanya mapato kupitia vianzio vyake mbali mbali lakini haina Muhasibu maalum kwa ajili ya kusimamia mapato hayo hali ambayo inaweza kupelekea kupungua kwa ufanisi katika suala zima la ukusanyaji wa mapato.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya Zanzibar ya mwaka 2016.

5.2.17 MAMLAKA YA UDHIBITI WA HUDUMA ZA MAJI NA NISHATI ZANZIBAR (ZURA)

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umebainisha taarifa ya michango ya vyanzo vya mapato vya Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Maji na Nishati Zanzibar, utendaji wa mwaka kwa kila chanzo cha mapato katika Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Maji na Nishati Zanzibar pamoja na kubainisha dosari za kiutendaji zilizojitokeza wakati wa ukaguzi na kubainisha njia za utatuzi wa dosari hizo.

Taarifa ya Mapato

Ukaguzi umebaini kuwa mapato ya Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Maji na Nishati Zanzibar yamepungua kutoka shilingi 16,473,560,512 kwa mwaka wa fedha 2019/2020 hadi kufikia shilingi 15,505,069,856 kwa mwaka wa fedha 2020/2021 kukiwa na upungufu wa shilingi 968,490,656 sawa asilimia 5.9 ya upungufu.

Taarifa ya Matumizi

Ukaguzi umebaini kuwa matumizi ya Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Maji na Nishati Zanzibar yamepungua kutoka shilingi 14,008,586,980 kwa mwaka wa fedha 2019/2020 hadi kufikia shilingi 13,646,466,307 kwa mwaka wa fedha 2020/2021 kukiwa na upungufu wa shilingi 362,120,673 sawa na asilimia 2.6 ya upungufu.

Ufanisi katika Uendeshaji wa Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Maji na Nishati

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 ukaguzi umebaini kwamba utendaji wa kifedha wa Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Maji na Nishati Zanzibar umeendelea kuimarika kutokana na kuwepo kwa ufanisi katika utendaji wa shughuli za Mamlaka. Kwa mujibu wa taarifa za fedha za mwisho wa mwaka 2020/2021 ukaguzi umebaini kuwa Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Maji na Nishati Zanzibar imeendelea kupata faida ambapo kwa mwaka wa fedha 2020/2021 Mamlaka imepata faida ya shilingi 1,858,603,549.

Hata hivyo faida ya Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Maji na Nishati Zanzibar imeonekana kuendelea kupungua kutoka shilingi 2,869,816,964 kwa mwaka wa fedha 2019/2020 hadi kufikia shilingi 1,858,603,549 ikiwa ni sawa na upungufu wa asilimia 35.2. Upungufu huo wa faida unatokana na kupungua kwa mapato ya Mamlaka kulikofuatiwa na kuongezeka kwa gharama za uendeshaji.

Ukaguzi unashauri kwa uongozi wa Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Maji na Nishati kuendelea kuchukua jitihada za kuongeza mapato ya Mamlaka pamoja na kwenda sambamba na kupunguza gharama za uendeshaji za Mamlaka.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.2.17.1 Kukosekana kwa kumbukumbu za mapokezi ya Mafuta yaliyonunuliwa kwa ajili ya matumizi ya Mamlaka

Katika mwaka wa fedha 2020/2021, Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Maji na Nishati Zanzibar ilinunua mafuta kwa ajili ya matumizi ya Mamlaka na kwa ajili ya posho la usafiri kwa wafanyakazi wa Mamlaka.

Ukaguzi umepitia kumbukumbu za ghalani za mafuta na kubaini kuwa kumbukumbu zilizowekwa na Mamlaka zinaonyesha kiasi tu cha mafuta yaliyotolewa kwa ajili ya matumizi pasi na kuonyesha kiasi cha mafuta yaliyonunuliwa kabla ya kutumika.

Mchanganuo wa mafuta yaliyonunuliwa na Mamlaka ambayo kumbukumbu zake hazikupatikana kwa ukaguzi ni kama zinavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 87 : Kukosekana kwa kumbukumbu za mapokezi ya Mafuta

<table>
<tr><th>Hati Namba</th><th>Ankara Namba</th><th>Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs)</th><th>Aliyelipwa</th><th>Maelezo</th></tr>
<tr><td>2/9/2020 ya 1/9/2020</td><td>3179 / 05322</td><td>7,200,000</td><td rowspan="10">United Group Ltd.</td><td rowspan="12">Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya Ofisi.</td></tr>
<tr><td>54/09 ya 10/9/2020</td><td>3203 / 05610</td><td>2,730,000</td></tr>
<tr><td>1/10 ya 2/10/2020</td><td>3272 / 06036</td><td>7,276,000</td></tr>
<tr><td>15/11 ya 5/11/2020</td><td>3336 / 06852</td><td>7,638,000</td></tr>
<tr><td>28/11 ya 7/1/2020</td><td>3440 / 422</td><td>2,064,000</td></tr>
<tr><td>61/02 ya 15/02/2021</td><td>3532 / 1066</td><td>7,388,000</td></tr>
<tr><td>71/3 ya 9/3/2021</td><td>3583 / 1662</td><td>7,336,000</td></tr>
<tr><td>88/5 ya 19/5/2021</td><td>3771 /</td><td>9,385,600</td></tr>
<tr><td>40/6 ya 23/6/2021</td><td>3853 / 3914</td><td>9,730,560</td></tr>
<tr><td>3/6 ya 7/6/2021</td><td>3798</td><td>6,191,000</td></tr>
<tr><td>1/5 ya 3/5/2021</td><td>445 /59257</td><td>1,385,600</td><td rowspan="2">Zanzibar Petroleum Ltd.</td></tr>
<tr><td>38/6 ya 23/6/2021</td><td>757 / 59859</td><td>1,544,960</td></tr>
<tr><td colspan="2">Jumla</td><td>69,869,720</td><td></td><td></td></tr>
</table>

Kukosekana kwa kumbukumbu za mapokezi ya mafuta yaliyonunuliwa kwa ajili ya matumizi ya Mamlaka kunaweza kupelekea upotevu wa mafuta ya Mamlaka.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Maji na Nishati Zanzibar kuhakikisha kuwa kumbukumbu za ununuzi wa mafuta yanayonunuliwa kwa ajili ya matumizi ya Mamlaka zinaweka vizuri na kufanyiwa usuluhisho kwa kila mwezi.

5.2.17.2 Kukosekana kwa Mpango wa Dharura wa Vituo vya Mafuta

Kwa mujibu wa kanuni nambari 42(b) cha Kanuni za Vituo vya Mafuta za mwaka 2019, vituo vyote vya mafuta vinatakiwa kuwa Mpango wa Dharura (Management Emergency Plan). Mpango huo unatoa mungozo wa namna ya kukabiliana na hali za dharura kama vile hatua za kuchukua wakati wa kukabiliana na majanga ya moto n.k

Ukaguzi umebaini kuwa bado Mpango huo wa dharura haupo.

Kukosekana kwa Mpango wa Dharura kwa vituo vya mafuta ni kuwenda kinyume na Kanuni za Vituo vya Mafuta za mwaka 2019 na kunaweza kupelekea vituo hivyo kushindwa kukabiliana na hali za dharura.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Maji na Nishati Zanzibar kuwa wanaandaa mkakati maalum wa kuhakikisha kuwa vituo vyote vya mafuta vinakuwa na Mpango wa Dharura (Management Emergency Plan) na kwamba wafanyakazi wote wa vituo hivyo wanauelewa.

5.2.17.3 Uidhinishaji wa Vituo vya Mafuta kinyume na Kanuni za Vituo vya Kujaza Mafuta

Kwa mujibu wa kifungu nambari 20(1) cha Kanuni za Vituo vya kujaza mafuta ya mwaka 2019 inaeleza kwamba vituo vya kujaza mafuta vinatakiwa viwepo katika umbali wa masafa yasiyopungua kilo mita moja (1,000 Meters) baina ya kituo kimoja na chengine. Aidha kwa mujibu wa kifungu nambari 11(2) cha kanuni hiyo kinaeleza ya kwamba eneo la kituo cha Mafuta lisipungue mita za mraba 900.

Ukaguzi ulifanya mapitio ya taarifa mbali mbali za uongozi pamoja na kutembelea vituo mbali mbali na kubaini ya kwamba baadhi ya vituo vya uuzwaji wa mafuta (Petrol Stations) vinafanya kazi bila ya kufuata na kuzingatia matakwa ya kanuni nilizozitaja hapo juu kwa kubainika kuwepo na vituo zaidi ya kimoja katika umbali wa masafa mafupi. Mchanganuo wa vituo vilivyoruhusiwa kufanya kazi bila ya kufuata misingi ya kisheria ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 88 : Vituo vilivyoruhusiwa kufanya kazi bila ya kufuata misingi ya kisheria

Namba	Jina la Eneo	Idadi ya vituo vilivyopo	Umbali wa masafa baina ya vituo na ukubwa wa eneo (Meters)	Maelezo
1	Fuoni Jitimai	2	1,000	Kutokukidhi kwa umbali wa vigezo na vilivyotakiwa pamoja na ukubwa wa eneo la kituo
2	Mchina Mwisho	2	1,000	
3	Amani area	2	1,000	
4	Chasasa	1	1,000	
5	Limbani	1	1,000	
6	Kengeja	1	196.56	
7	Mwanakwerekwe	2	1,000	

Kuwepo kwa vituo vingi vya kuuzia mafuta katika masafa madogo au kuwa na eneo dogo la kituo kunapelekea kujitokeza kwa uwepo wa foleni wa vyombo vya moto ambavyo vinapelekea kufunga njia na kusababisha kero kwa wananchi jambo ambalo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 20(1) pamoja na 11(2) vya Kanuni za Vituo vya kujaza mafuta ya mwaka 2019.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma ya Maji na Nishati kuhakikisha unasimamia usalama wa vituo vya kuuzia mafuta kwa kuzingatia umbali,ukubwa wa eneo,pamoja na uwezo wa kituo kuhimili wingi wa vifaa vya moto ili kunusuru majanga hatarishi yanayoweza kujitokeza.

Aidha, Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Maji na Nishati inashauriwa kufanya mapitio ya sheria yao ili iweze kuendana na hali halisi ya mazingira ya vituo vya mafuta vilivyopo.

MAMLAKA YA UDHIBITI WA HUDUMA ZA MAJI NA NISHATI - PEMBA

5.2.17.4 Hati za malipo zenye vielelezo pungufu shilingi 1,285,000

Ukaguzi umebaini kwamba jumla ya shilingi 1,285,000 zimetumika kwa malipo mbali mbali ya

Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Maji na Nishati Pemba lakini vielelezo husika havikuambatanishwa na hati za malipo ili kuweza kuthibitisha uhalali wa malipo hayo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria Nambari 12 ya usimamizi wa Fedha za umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo yenye vielelezo pungufu ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 89 : Hati za malipo zenye vielelezo pungufu

Nambari ya Hati ya Malipo	Nambari ya Hundi	Kiasi cha Fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
16/8 9/7/2020	000199	560,000	Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Maji na Nishati.	Malipo ya fedha kwa ajili ya safari kikazi.
10/10 16/9/2020	000202	725,000		
Jumla		**1,285,000**		

5.3 MAMLAKA YA VIWANJA VYA NDEGE ZANZIBAR (ZAA)

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umebainisha taarifa ya michango ya vyanzo vya mapato vya Mamlaka ya Viwanja Vya Ndege Zanzibar, utendaji wa mwaka kwa kila chanzo cha mapato katika Mamlaka ya Viwanja Vya Ndege Zanzibar pamoja na kubainisha dosari za kiutendaji zilizojitokeza wakati wa ukaguzi na kubainisha njia za utatuzi wa dosari hizo.

Taarifa ya Mapato

Ukaguzi umebaini kuwa mapato ya Mamlaka ya Viwanja Vya Ndege Zanzibar yameongezeka kutoka shilingi 17,363,392,528 kwa mwaka wa fedha 2019/2020, hadi kufikia shilingi 20,995,542,990 kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ikiwa ni sawa na ongezeko la asilimia 20.9.

Taarifa ya Matumizi

Ukaguzi umebaini kuwa matumizi ya Mamlaka ya Viwanja Vya Ndege Zanzibar yamepungua kutoka shilingi 63,984,120,651 kwa mwaka wa fedha 2019/2020 hadi kufikia shilingi 24,427,193,977 kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ikiwa ni sawa na upungufu wa asilimia 61.8.

Ufanisi katika Uendeshaji wa Mamlaka ya Viwanja Vya Ndege Zanzibar

Kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 ukaguzi umebaini kwamba utendaji wa kifedha wa Mamlaka ya Viwanja Vya Ndege Zanzibar umeendelea kuimarika kutokana na kuongezeka kwa mapato ya Mamlaka kulikufuatana na kupungua kwa gharama za matumizi ya Mamlaka. Kwa mujibu wa taarifa za fedha za mwisho wa mwaka 2020/2021 ukaguzi umebaini kuwa Mamlaka ya Viwanja Vya Ndege Zanzibar imeweza kupunguza hasara kwa mwaka ambapo kwa mwaka wa fedha 2020/2021 Mamlaka imepata hasara ya shilingi 3,431,650,987 ukilinganisha na hasara ya shilingi 46,620,728,123 iliyopatikana katika mwaka wa fedha 2019/2020.

Hata hivyo, ukiachilia gharama zinazotokana na uchakavu wa mali za kudumu na ushukaji wa thamani za mali za Mamlaka, ukaguzi umebaini kuwa gharama za uendeshaji za Mamlaka zimeongezeka kutoka shilingi 11,408,969,430.60 kwa mwaka wa fedha 2019/2020 hadi kufikia shilingi 12,073,131,899.42 kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ikiwa ni sawa na ongezeko la asilimia 5.8.

Ukaguzi unashauri kwa uongozi wa Mamlaka ya Viwanja Vya Ndege Zanzibar kuendelea kuchukua jitihada za kuongeza mapato ya Mamlaka pamoja na kwenda sambamba na kupunguza gharama za uendeshaji za Mamlaka. Mchanganuo wa Matumizi ya Mamlaka ya Viwanja vya Ndege ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 90 : Ufanisi katika Uendeshaji wa Mamlaka ya Viwanja Vya Ndege Zanzibar

Aina ya Matumizi	Kiasi kwa mwaka wa fedha 2020/2021	Kiasi kwa mwaka wa fedha 2019/2020
Administrative expenses	1,727,371,338.16	2,116,811,795.61
Financial Charges	38,147,295.42	64,530,173.76
Operating Expenses	2,589,890,727.95	2,376,912,861.48
Personal Emoluments	7,158,546,906.56	5,706,928,688.65
Repair & Maintenance	559,175,631.33	1,143,785,911.10
Jumla Ndogo	**12,073,131,899.42**	**11,408,969,430.60**
Revaluation Loss	-	52,519,293,270.48
Impairment of Receivables	143,073,358.53	-
Depreciation Expenses	12,210,988,719.75	55,857,950.80
Jumla	**24,427,193,977.70**	**63,984,120,651.88**

Ufanisi katika uwezo wa Mamlaka kumudu kulipa madeni ya muda mfupi

Katika kupima ufanisi wa Mamlaka ya Viwanja vya Ndege Zanzibar katika kumudu ulipaji wa madeni yake ya muda mfupi, ukaguzi umefanya mlinganisho wa msimamo wa mtaji (Position of Working Capital) wa Mamlaka ya Viwanja vya Ndege Zanzibar kwa muda wa miaka miwili kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 91 : Ufanisi katika uwezo wa Mamlaka kumudu kulipa madeni ya muda mfupi

Maelezo	Kiasi kwa mwaka wa fedha 2020/2021	Kiasi kwa mwaka wa fedha 2019/2020
Mali za muda mfupi	6,827,343,288	4,203,652,274
Madeni ya Muda Mfupi	5,185,104,902	4,050,897,418
Mali halisi za Muda Mfupi	**1,642,238,386**	**152,754,856**
Uwiano		
Uwiano = $\frac{Mali\ za\ Muda\ Mfupi}{Madeni\ ya\ Muda\ Mfupi}$	$\frac{6,827,343,288}{5,185,104,902} = 1.31$	$\frac{4,203,652,274}{4,050,897,418} = 1.04$
Uwiano Unaokubalika	2:1	2:1

Kutokana na uchambuzi uliopo katika jadweli hapo juu ukaguzi umebaini kuwa uwiano kati ya mali za muda mfupi na madeni ya muda mfupi (jumla ya mali za muda mfupi/jumla ya madeni ya muda

mfupi) umeongezeka kutoka 1.04:1 kwa mwaka wa fedha 2019/2020 hadi kufikia 1.31:1 kwa mwaka wa fedha 2020/2021. Hata hivyo uwiano huu unaonesha kwamba Mamlaka bado haina uwezo mzuri wa kulipa madeni yake ya muda mfupi katika kipindi cha miezi 12 ijayo.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.3.1.1 Kukosekana kwa vielelezo vinavyothibitisha marekebisho ya Mtaji wa Mamlaka shilingi 13,708,303,373

Taarifa za fedha za mwisho wa mwaka 2020/2021 zinaonyesha kuwa Mamlaka ya Viwanja vya Ndege Zanzibar imefanya marekebisho katika mtaji wake yaliyopelekea ongezeko la mtaji lenye jumla ya shilingi 13,708,303,373. Marekebisho hayo yametokana na Mamlaka kubadilisha asilimia za kupunguza uchakavu wa mali zake kudumu.

Ukaguzi umeshindwa kupata vielelezo vinavyothibitisha marekebisho ya mtaji wa Mamlaka yaliyopelekea ongezeko la mtaji kwa kiasi cha shilingi 13,708,303,373.

Kukosekana kwa vielelezo vinavyothibitisha marekebisho ya mtaji wa mamlaka ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya Zanzibar ya mwaka 2016 na kunapelekea hesabu za Mamlaka kutotoa sura halisi na sahihi.

Ukaguzi unashauri Mamlaka wa Mamla ya Viwanja vya Ndege kuhakikisha kuwa wanaweka vielelezo vyote vinavyohusiana na taarifa za fedha zilizoripotiwa katika hesabu za mwisho wa mwaka ili ziweze kutoa sura sahihi na halisi.

Mchanganuo wa marekebisho yaliyofanywa na Mamlaka ni kama yanavyoonekana katika kielelezo hapo chini:-

Jadweli Nambari 92 : Vielelezo vilivyokosekana vinavyothibitisha marekebisho ya Mtaji wa Mali za Mamlaka

Assets Classification	Old Rate	New Ra	Net change in rate (increase Or	Under Depreciation	Over depreciation	Net Impact on Reserve
Airports Land	Nill	Nill		-	-	-
Airports Infrastructure	5%	2%	3%		10,655,982,096.30	10,655,982,096.30
Building	5%	2%	3%		3,551,994,032.10	14,207,976,128.40
Tools & Equipment:						14,207,976,128.40
IT Tools & Equipments	12.5%	33.33%	-20.83%	256,165,783.25		13,951,810,345.15
Office Equipment	12.5%	10%	2.50%		20,493,262.66	13,972,303,607.81
Furniture & Fixture	12.5%	20%	-7.50%	264,000,234.00		13,708,303,373.81
Motor Vehicles	20%	20%	-			13,708,303,373.81
Plants & Machines	20%	20%	-			13,708,303,373.81

5.3.1.2 Kutokufuatwa kwa vipengele vya mikataba baina ya Mamlaka ya Viwanja vya ndege na kampuni zinazotoa huduma kwa ndege (ground handlers)

Mamlaka ya Viwanja vya Ndege Zanzibar imefunga mikataba baina yake na kampuni ya ZAT na kampuni ya Transworld kwa ajili ya utoaji huduma kwa ndege (ground handling services). Mkataba baina ya Mamlaka na kampuni ya ZAT umetiwa saini tarehe 3 Febuari, 2015. Mkataba huo

ulikuwa ni wa muda wa miaka kumi na tano (15). Mkabata halisi baina ya Mamlaka na kampuni ya Transworld haukupatinaka kwa ukaguzi.

Kwa mujibu wa kipengele cha 5.2.1(i) cha mkataba baina ya Mamlaka na kampuni ya ZAT ambacho kinahusiana na malipo ya kodi (concession fee), mkataba huo ulitakiwa kupitiwa kila baada ya miaka mitatu (3), ambapo ukaguzi umebaini kuwa kiwango cha kodi kilichokubaliwa awali katika mkataba ni asilimia 5% ya mapato ya kampuni.

Hata hivyo ukaguzi umebaini kuwa mikataba hiyo ya kampuni zinazotoa huduma kwa ndege haijawahi kupitiwa tokea ilipowekwa saini kinyume na makubaliano ya mikataba hiyo.

Kutokukupitiwa mikataba ya kampuni zinazotoa huduma kwa ndege ni kwenda kinyume na makubaliano ya mikataba hiyo na kunaweza kupelekea Mamlaka kupoteza mapato.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mamlaka ya Viwanja vya ndege kufuata makubaliano ya mikataba hiyo ikiwemo kupitiwa upya vipengele vya mikata hiyo ili kuweza kulinda maslahi ya Mamlaka katika mikataba hiyo.

5.3.1.3 Kukosekana kwa sera ya mikopo kwa Wafanyakazi wa Mamlaka

Ukaguzi umebaini kuwa Mamlaka ya Viwanja vya Ndege Zanzibar inatoa mikopo kwa wafanyakazi wake lakini hakuna sera iliyoidhinishwa inayofuatwa kwa ajili ya utoaji wa mikopo hiyo. Aidha ukaguzi umebaini kuwa ndani yam waka wa fedha 2020/2021 kulikuwa na mfanyakazi mmoja ambae alikuwa na mkopo wa shilingi 6,600,000, mfanyakazi huyo alikuwa katika likizo bila ya malipo na deni lake halikuwa likilipwa.

Kukosekana kwa sera iliyoidhinishwa ya utoaji wa mikopo kwa wafanyakazi wa Mamlaka kunaweza kupelekea kuwepo kwa udhibiti mdogo katika utoaji na ufuatiliaji wa mikopo hiyo.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mamlaka kuhakikisha kuwa wanaandaa na kutumia sera maalum iliyoidhinishwa inayotoa muongozo wa utoaji mikopo kwa wafanyakazi wa Mamlaka ili kuongeza udhibiti katika utoaji mikopo hiyo na kuhakikisha kunakuwepo usawa katika utoaji na urudishaji wa mikopo.

5.3.1.4 Kutokuridhiwa kwa mikataba ya zabuni ya Mamlaka na Afisi ya Mwanasheria Mkuu shilingi 4,842,626,063.25 na USD 799,608

Kwa mujibu wa kifungu nambari 27(3) cha Sheria nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016, mikataba yote inayohusiana na masuala ya zabuni baada ya kukubaliwa kwa zabuni ni lazima iridhiwe na Afisi ya Mwanasheria Mkuu kabla ya kusainiwa na pande mbili husika katika mkataba.

Ukaguzi umebaini baadhi ya mikataba ya zabuni ya Mamlaka haikupelewa katika Afisi ya Mwanasheria Mkuu kwa ajili ya kuridhiwa kabla ya kusainiwa na pande mbili kinyume na kifungu nambari 27(3) cha Sheria nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Kushindwa kupata ridhaa ya Afisi ya Mwanasheria Mkuu katika mikataba ya zabuni ya Mamlaka ni kwenda kinyume na Sheria nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka

2016. Aidha Mamlaka inaweza kuingia katika mikataba ya zabuni ambayo haina manufaa kwa Mamlaka na kwa nchi kwa ujumla.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mamlaka ya Viwanja vya Ndege kufuata misingi ya Sheria nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016 ikiwemo kupata ridhaa ya Afisi ya Mwanasheria Mkuu kwa mikataba yote ya zabuni ya Mamlaka. Mchanganuo wa mikataba ya zabuni iliyobainika ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 93 : Mikataba ya zabuni ya Mamlaka na iliyokosa kuridhiwa na Afisi ya Mwanasheria Mkuu

Aina ya huduma/kazi katika Mkataba	Jina la Mkataba	Kiasi cha fedha (Tshs)	Kiasi cha fedha (USD)	Muda wa kuanza Mkataba	Muda wa kumaliza Mkataba
Usambazaji na ufungaji wa vifaa vya umeme na miundombinu ya uwanja wa Ndege (AAKIA)	Zanzibar Airport Authority VS OSAJU Company Ltd	1,170,271,367	0	2/1/2020	2/1/2021
Usambazaji na ufungaji wa vifaa na mfumo katika uwanja wa ndege (AAKIA)	Zanzibar Airport Authority VS Uriel Soft Consulting Firm (South Korea)	0	320,000	30/1/2020	30/1/2025
Usambazaji na ufungaji wa taa za kuongozea ndege uwanja wa ndege Kigunda	Zanzibar Airport Authority VS Chituli Electrical Material Limited	173,600,000	0	6/8/2020	
Huduma za usafi	Zanzibar Airport Authority VS Sheby Enterprise Zanzibar	11,925,000	0	1/4/2021	30/7/2021
Kukodi vifaa vya ujenzi na huduma za usafiri Kigunda airport	Zanzibar Airport Authority VS Costal Dredging Company Ltd	169,550,000	0	18/12/2019	
Kusanifu na kutengeneza michoro ya uwanja wa ndege Nungwi.	Zanzibar Airport Authority VS Cosmosmaps Consultancy co Ltd	2,942,420,000	0	10/12/2019	15/01/2020
Matengenezo madogo madogo ya majengo na miundombinu ya AAKIA	Zanzibar Airport Authority VS Future Century Ltd	300,459,696.25	0	2/10/2019	1/1/2020
Huduma za usafiri kwa wafanyakazi wa Mamlaka ya Viwanja vya Ndege.	Zanzibar Airport Authority VS Zenji Motors Co. Ltd	74,400,000	0	28/9/2020	
Makubalioano ya mkataba wa huduma za mfumo wa CUPPS	Zanzibar Airports and Arinc Incorporated	0	479,608	4/11/2016	4/11/2021
Jumla		**4,842,626,063.25**	**799,608**		

5.3.1.5 Ununuzi wa bidhaa pasi na kufuata misingi ya ushindani, shilingi 4,842,626,063

Kwa mujibu wa kifungu nambari 37 cha Sheria nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016, ununuzi wa mali za umma unatakiwa kufanywa kwa kuzingatia misingi ya kutokuwa na ubaguzi; kwa uwazi, uwajibikaji na bila ya upendeleo, na kwa kuwepo kwa ushindani na kuhakikisha thamani ya fedha inapatikana.

Aidha kifungu nambari 68(1) cha Sheria nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016 kinasisitiza kwa taasisi ya ununuzi na uondoaji wa mali za umma kutumia utaratibu wa wazi wa ndani wa zabuni.

Ukaguzi umebaini kuwa Mamlaka ya Viwanja vya Ndege Zanzibar imefanya ununuzi wa bidhaa na huduma mbalimbali pasi na kufuata utaratibu wa ushindani wa wazi.

Kufanya ununuzi wa bidhaa na huduma pasi na kuwepo kwa ushindani ni kwenda kinyume na misingi ya Sheria nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mamlaka ya Viwanja vya Ndege kuhakikisha kuwa ununuzi wote wa Mamlaka unafanywa kwa mujibu wa miongozo ya Sheria nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Mchanganuo wa ununuzi uliobainika kufanyika pasi na kuzingatia njia za ushindani ni kama unavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 94 : Ununuzi ya bidhaa na huduma pasi na kufuata misingi ya ushindani

Aina ya huduma/ kazi katika Mkataba	Jina la Mkataba	Kiasi cha fedha (Tshs)	Kiasi cha fedha (USD)	Muda wa kuanza Mkataba	Muda wa kumaliza Mkataba
Usambazaji na ufungaji wa vifaa vya umeme na miundombinu ya uwanja wa Ndege (AAKIA)	Zanzibar Airport Authority VS OSAJU Company Ltd	1,170,271,367	0	2/1/2020	2/1/2021
Usambazaji na ufungaji wa vifaa na mfumo katika uwanja wa ndege (AAKIA)	Zanzibar Airport Authority VS Uriel Soft Consulting Firm (South Korea)	0	320,000	30/1/2020	30/1/2025
Usambazaji na ufungaji wa taa za kuongozea ndege uwanja wa ndege Kigunda	Zanzibar Airport Authority VS Chituli Electrical Material Limited	173,600,000	0	6/8/2020	
Huduma za usafi	Zanzibar Airport Authority VS Sheby Enterprise Zanzibar	11,925,000	0	1/4/2021	30/7/2021

Kukodi vifaa vya ujenzi na huduma za usafiri Kigunda airport	Zanzibar Airport Authority VS Costal Dredging Company Ltd	169,550,000	0	18/12/2019	
Kusanifu na kutengeneza michoro ya uwanja wa ndege Nungwi.	Zanzibar Airport Authority VS Cosmos-maps Consultancy co Ltd	2,942,420,000	0	10/12/2019	15/01/2020
Matengenezo madogo madogo ya majengo na miundombinu ya AAKIA	Zanzibar Airport Authority VS Future Century Ltd	300,459,696.25	0	2/10/2019	1/1/2020
Huduma za usafiri kwa wafanyakazi wa Mamlaka ya Viwanja vya Ndege.	Zanzibar Airport Authority VS Zenji Motors Co. Ltd	74,400,000	0	28/9/2020	
Makubalioano ya mkataba wa huduma za mfumo wa CUPPS	Zanzibar Airports and Arinc Incorporated	0	479,608	4/11/2016	4/11/2021
Jumla		**4,842,626,063.25**	**799,608**		

5.3.1.6 Kukosekana ushindani katika ununuzi wa huduma za chakula na viburudishaji, shilingi 284,157,300

Kwa mujibu wa kifungu cha 68(1) cha Sheria nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016, taasisi ya ununuzi na uondoaji wa mali za umma inatakiwa kutumia utaratibu wa wazi kwa zabuni za ndani. Aidha Jadweli la 5 la Sheria nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016 linaeleza kuwa ununuzi wa bidhaa zenye thamani ya zaidi ya shilingi 50,000,000 ni lazima yafanyike kwa kutumia njia ya Zabuni za wazi za ndani.

Ukaguzi umebaini kuwa Mamlaka ya Viwanja vya Ndege Zanzibar imenunua huduma ya chakula kutoka kwa mzabuni mmoja (Local Food Bazaar) ambapo jumla ya shilingi 284,157,300 zililipwa kwa mzabuni huyo pasi na kuwepo kwa ushindani. Aidha ukaguzi haukupata mkataba uliosainiwa baina ya Mamlaka na mzabuni huyo.

Kufanya ununuzi wa bidhaa na huduma pasi na kuwepo kwa ushindani ni kwenda kinyume na misingi ya Sheria nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016, na kunaweza kupelekea Mamlaka kununua bidhaa au huduma kwa bei ya juu ukilinganisha na bei ambayo ingepatikana kama ununuzi ungefanyika kwa njia ya ushindani.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mamlaka ya Viwanja vya Ndege kufanya ununuzi wa huduma za chakula na vinywaji kwa kutumia njia ya ushindani.

5.3.1.7 Ununuzi wa bidhaa pasi na kuzingatia njia za maombi ya ushindani (quotations) shilingi 433,359,453

Kwa mujibu wa kifungu nambari 68(1) na Jadweli la Tano la Sheria nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016, ununuzi wa bidhaa zenye thamani kuanzia shilingi

15,000,000 hadi shilingi 50,000,000 unatakiwa ufanyike kwa kutumia njia ya maombi ya ushindani (quotations). Aidha Mamlaka ya Ununuzi na Uondoaji wa Mali za Umma imetoa nyaraka maalum (standard document) inayoongoza ununuzi wa bidhaa kwa njia ya ushindani.

Ukaguzi umebaini kuwa Mamlaka ya Viwanja vya ndege Zanzibar imefanya ununuzi wa bidhaa zenye thamani baina ya shilingi 15,000,000 na shilingi 50,000,000 pasi na kutumia njia ya maombi ya ushindani (quotations) na pasi na kutumia nyaraka maalum ya ununuzi wa bidhaa kwa njia ya maombi ya iliyotoliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoaji wa Mali za Umma.

Kufanya ununuzi wa bidhaa na huduma pasi na kuwepo kwa ushindani ni kwenda kinyume na misingi ya Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mamlaka ya Viwanja vya Ndege kuhakikisha kuwa ununuzi wote wa Mamlaka unafanywa kwa mujibu wa miongozo ya Sheria nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Mchanganuo wa ununuzi uliobainika kufanyika pasi na kuzingatia njia ya maombi ya ushindani (quotations) ni kama unavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 95 : Ununuzi wa bidhaa pasi na kuzingatia njia ya maombi ya ushindani (quotations)

Maelezo	Aliyelipwa	Njia ya Ununuzi Iliyotumika	Kiasi cha fedha (Tshs)
Ununuzi wa fremu za milango na madirisha kwa ajili ya Uwanja wa Ndege Kigunda	Mjr Wood Works	Minor Value	18,639,500.00
Matengenezo ya madirisha na milango ya mbao kwa ajili ya jengo la Hospitality Inn.	MJR WOOD Works		19,160,000.00
Ununuzi wa UPS na vifaa vya mfumo wa CUPPS	Juma Foum Mcha		17,350,050.00
Ununuzi na ufungaji wa viti vya abiria	Al-Amin Shop		16,800,000.00
			19,320,000.00
Ununuzi wa Ipads kwa ajili ya Wajumbe wa Bodi	Kikaz General		16,962,500.00
Ununuzi wa Vifaa vya uchunguzi wa mizigo na abira.	Alfajr Trading Llc		15,450,733.00
Ununuzi wa vifaa vya kuandikia	One 2 One Ltd		17,552,565.00
	Multi-Color Printers		16,422,000.00
Ununuzi wa vifaa vya Utambulisho (Kadi)	Seven Stars Enterprises		18,800,000.00
Ununuzi wa vifaa mbali mbali vya kufanyia kazi.	Hakfa Company Ltd		17,695,895.00
Ununuzi wa vifaa vya Utambulisho (Kadi)	Stone Town Traders Ltd		34,902,500.00
	Compulynx		23,126,820.00
Ununuzi wa Vifaa vya usafi	El-Maziwad Enteprises		18,325,365.00
Ununuzi wa vifaa vya umeme na taa za kuongozea njia	Royal Mart		26,178,600.00
Ununuzi wa vifaa vya rangi kwa ajili ya Jengo la ZAA	Juma Issa Omar		18,356,875.00
Ununuzi wa Vifaa vya ujenzi kwa ajili ya ofisi ya ATCL pamoja na uwekaji wa milango ya aluminium.	T.Talent Construction Ltd		16,523,200.00
Ununuzi wa vifaa vya uunganishaji wa mawasiliano	T.Talent Construction Ltd		17,146,500.00
Ununuzi wa vifaa vya ujenzi Kigunda airport	Wazalendo Company		23,171,350.00
	Zenji Building Construction Ltd		19,500,000.00
Ununuzi wa vifaa vya vyoo vya dharura katika uwanja wa ndege Kigunda.	Green Land General Supply Company Ltd		41,975,000.00
Jumla			**433,359,453.00**

5.3.1.8 Kutokuwasilisha ripoti ya utekelezaji wa ununuzi kwa Mamlaka ya Ununuzi na Uondoaji wa Mali za Umma

Kwa mujibu wa Kanuni ya 64(2)(c) na (d) ya Kanuni za Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma za mwaka 2020, taasisi ya ununuzi na uondoshaji wa mali za umma inatakiwa kuwasilisha ripoti ya utekelezaji wa ununuzi kwa kila robo mwaka kwa Mamlaka ya Ununuzi na Uondoaji wa Mali za Umma ndani ya siku saba baada ya kumalizika robo mwaka husika, na kuwasilisha ripoti ya utekelezaji wa ununuzi ya mwaka ndani ya siku 30 baada ya kumalizika kwa mwaka husika.

Hata hivyo, ukaguzi umebaini kuwa Mamlaka ya Viwanja vya Ndege Zanzibar haijawasilisha ripoti hizo katika mwaka wa fedha 2020/2021 kinyume na Kanuni za Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma za mwaka 2020.

Kutokuwasilisha ripoti za utelekelezaji wa ununuzi za robo mwaka na yam waka ni kwenda kinyume na Kanuni za Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma za mwaka 2020.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mamlaka kufuata miongozo ya Sheria nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016 na kanuni zake katika ununuzi wa bidhaa.

5.3.1.9 Kukosekana kwa sera ya Wadaiwa Sugu

Katika mwaka wa fedha 2020/2021, ukaguzi umebaini kuwa hesabu za mwisho wa mwaka za Mamlaka ya Viwanja vya Ndege Zanzibar zimeweka 'kiasi cha asilimia' kwa ajili ya madeni yasiyoweza kulipika yaani madeni sugu (doubtful debts) pasi na kuwepo kwa sera maalum ya kuyatambua madeni sugu iliyoidhinishwa na Bodi ya Wakurugenzi ya Mamlaka.

Kukosekana kwa sera ya kuyatambua madeni sugu iliyoidhinishwa na Bodi ya Wakurugenzi kunaweza kupelekea kiasi cha madeni yalitambuliwa kuwa ni sugu yasiwe sahihi na hatimae kupelekea bakaa ya waidaiwa wa Mamlaka kutotoa sura sahihi na halisi.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mamlaka kutayarisha sera maalum kwa ajili ya kuyatambua madeni sugu ili kupelekea hesabu za Mamlaka kutoa sura sahihi na halisi.

Mchanganuo wa kiasi cha wadaiwa sugu kilichoripotiwa katika hesabu za mwisho wa mwaka 2020/2021 ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 96 : Wadaiwa sugu walioripotiwa katika hesabu za mwisho wa mwaka

Aina ya huduma	Kiasi cha fedha kinachodaiwa (Tshs)	Asilimia ya Malipo	Kiasi cha fedha zilizolipwa (Tshs)
Advertisement	54,044,648.00	10%	5,404,464.80
Concession Fees	499,684,105.76	2%	9,993,682.12
CUPPS Services	249,095,079.00	2%	4,981,901.58
Landing Fees	1,423,741,654.82	1%	14,237,416.55
Rental Fees	1,440,413,567.77	5%	72,020,678.39
Security Fees	1,133,244,555.00	2%	22,664,891.10
VIP Services	137,703,240.00	10%	13,770,324.00
Jumla	**4,937,926,850.35**		**143,073,358.54**

5.3.1.10 Dosari zilizobainika katika ununuzi wa Vifaa vya TEHAMA shilingi 107,230,000

Katika ukaguzi uliofanyika kupitia hesabu za mwisho wa mwaka unaoishia tarehe 30 Juni 2021 imebainikia Mamlaka ya viwanja vya Ndege Zanzibar imefanya manunuzi ya vifaa mbali mbali vya TEHAMA vyenye thamani ya shilingi 107,230,000 kwa msambazaji Hassan and Sons Limited. Dosari iliyobainika na ukaguzi katika manunuzi hayo ni kama ifuatavyo:-

- Kutokuwepo kwa makubaliano ya mkataba baina ya ZAA na Msambazaji wa Vifaa.
- Kutokuainishwa kwa vifaa vya TEHAMA vilivyonunuliwa katika Mpango wa Manunuzi wa Mwaka ambapo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 42(7) cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.
- Kutokuidhinishwa kwa manunuzi katika Bodi ya Zabuni ya Mamlaka.
- Gharama zilizooneshwa katika ankara za malipo ni kubwa ukilinganisha na gharama halisi za vifaa hivyo katika soko.

Kukiuka taratibu na sheria za manunuzi zinazohusiana na ununuzi wa vifaa vya TEHAMA kunaweza kupelekea kufanyika kwa ununuzi wa vifaa hivyo kwa gharama kubwa ikilinganishwa na gharama halisi zilizoko sokoni jambo ambalo linapelelekea kujitokeza kwa matumizi mabaya ya fedha na hatimae kuingiza hasara Serikali.

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Mamlaka ya Viwanja vya Ndege kuhakikisha unafanya manunuzi kwa kufuata taratibu, miongozo, kanuni na sheria za Manunuzi ili kuweza kuepuka kutumia fedha za umma vibaya na kuingiza hasara Serikali. Mchanganuo wa matumizi hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 97 : Vifaa vya TEHAMA vilivyonunuliwa kinyume na Utaratibu wa manunuzi

Ankara Namba	Maelezo	Gharama za Vifaa	Jumla (Tshs.)
016	Heavy Duty HP Laptop	3 set @ 3,280,000	9,840,000
015	Heavy Duty HP Laptop	4 set @ 3,280,000	13,120,000
014	Heavy Duty HP Laptop	4 set @ 3,280,000	13,120,000
013	Heavy Duty HP Laptop	4 set @ 3,280,000	13,120,000
	Heavy Duty HP Printer	750,000	750,000
012	Full Computer set (Monitor, Desktop, UPS and Printer)	1 set @ 3,530,000	3,530,000
	Anti-Virus 1+1 Device- Essential Protection	10 pcs @ 120,000	1,200,000
	Heavy Duty HP Printer	4 set @ 750,000	3,000,000
	Printer with Xerox Heavy Duty overall	1 @ 1,590,000	1,590,000
	Laptop with Cover New model 2020	2 pcs @ 2,800,000	5,600,000
011	Full Computer set (Monitor, Desktop, UPS and Printer)	4 set @ 3,530,000	14,120,000

010	Full Computer set (Monitor, Desktop, UPS and Printer)	4 set @ 3,530,000	14,120,000
009	Full Computer set (Monitor, Desktop, UPS and Printer)	4 set @ 3,530,000	14,120,000
Jumla			**107,230,000**

MAMLAKA YA VIWANJA VYA NDEGE – PEMBA

5.3.1.11 Kukosekana kwa mapato yatokanayo na utowaji wa huduma shilingi 12,928,375

Katika Ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Mamlaka ya Viwanja vya Ndege Pemba inadai Taasisi za Serikali pamoja na watu binafsi jumla ya shilingi 12,928,375 zitokanazo na utoaji wa huduma mbali mbali bila ya kufanyiwa ufuatiliaji wa ukusanyaji wa mapato hayo,hali ambayo inaweza kupelekea kuikosesha Serikali mapato kwa ajili ya utekelezaji wa shughuli mbali mbali za maendeleo ikiwa ni pamoja na utowaji wa huduma mbali mbali kwa jamii.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mamlaka ya Viwanja vya Ndege Pemba kuhakikisha unafuata sheria, kanuni, pamoja na miongozo mbali mbali inayohusu ukusanyaji wa mapato katika taasisi za Serikali ili kuepusha ukiukwaji wa sheria ya Usimamizi wa fedha za Umma. Mchanganuo wa mapato yatokanayo na utowaji wa huduma kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 98: Mapato yatokanayo na utowaji wa huduma

Nambari	Jina la Mdaiwa	Kiasi cha Fedha kinachodaiwa (Tshs)
2.	Zan Air	8,734,600
3.	Precision Air	2,813,775
5.	Clove Cold Drinks	980,000
6.	Ofisi ya Mufti Mkuu – Pemba.	120,000
7.	Wizara ya Uvuvi na Uchumi wa Bluu.	120,000
8.	Wizara ya Biashara.	120,000
9.	Wizara ya Nchi (OR) Tawala za Mikoa, Serikali za Mitaa na Idara Maalum za SMZ.	40,000
Jumla		**12,928,375**

5.3.1.12 Kutokuwepo kwa kibali cha wafanyakazi wa muda.

Kanuni ya utumishi wa umma kifungu cha 135(1) kinaeleza kuwa "Hakutakuwa na utumishi wa kutwa katika utumishi wa Umma, kama kuna ulazima Katibu Mkuu au Mkuu wa Taasisi atalazimika kuomba kibali kwa Tume ya Utumishi husika na kumjazisha mkataba. Aidha kifungu nambari 135(2) kinaeleza "Utumishi wa mtumishi wa kutwa hautozidi miezi sita (6) na atalipwa pale ambapo anamaliza kazi yake kwa siku na pia kifungu nambari 135(3) kinaeleza kuwa "Mtumishi wa kutwa hatakuwa na fursa ya likizo wala hana haki ya kudai kiinua mgongo na mafao ya uzeeni".

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Mamlaka ya Viwanja vya Ndege Pemba imeingia mkataba na watumishi wa kutwa ambao huwajazisha mikataba mipya kila mwaka na kuwalipa mishahara kila mwisho wa mwezi bila ya kuwepo kibali kutoka Tume ya Utumishi Serikalini hali ambayo inaweza kuwakosesha haki za msingi watumishi hao **Kiambatisho nambari 4 kinahusika**.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu cha Kanuni ya Utumishi wa Umma ya mwaka 2014 kilichonakiliwa hapo juu.

5.3.1.13 Malimbikizo ya madeni ya muda mrefu bila ya kulipwa shilingi 23,549,716

Katika Ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Mamlaka ya Viwanja vya Ndege Pemba inadaiwa madeni ya muda mrefu na Taasisi za Serikali, Wafanyabiasha pamoja na Wafafanyakazi wa Wizara yenye jumla ya shilingi 23,549,716 kwa ajili ya huduma mbali mbali

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria ya Usimamizi wa Fedha za Umma nambari 12 ya mwaka 2016. Mchanganuo wa madeni yanayodaiwa ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 99 : Malimbikizo ya madeni ya muda mrefu

Nambari	Jina la Mdai	Kiasi cha Fedha kinachodaiwa (Tshs)
1.	Rahisi Auto Spares	3,314,960
2.	AKB Cleaning Enterprises	1,807,766
3.	Choda General Store	2,426,990
4.	ZAWA	16,000,000
Jumla		**23,549,716**

5.3.1.14 Hati za malipo zilizokosekana kwa ukaguzi shilingi 66,933,487

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya shilingi 66,933,487 zimelipwa kwa ajili ya matumizi mbali mbali ya Mamlaka ya Viwanja vya Ndege Pemba ambapo dosari iliyobainika na ukaguzi ni kukosekana kwa hati za malipo, vielelezo vilivyotumika kwa ajili ya malipo hayo pamoja na kukosekana kwa uthibitisho unaoonesha kwamba matumizi hayo yamelipwa kwa ajili ya Mamlaka ya Viwanja vya Ndege.

Kukosekana kwa hati za malipo kumepelekea kushindwa kuthibitisha uhalali wa matumizi ya fedha na hivyo kuwepo kwa dosari ya kutokuzingatiwa miongozo mbali mbali inayotolewa katika matumizi ya fedha pamoja na usimamizi wa rasilimali za Umma.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa hati za malipo zilizokosekana kwa ajili ya ukaguzi ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 100 : Hati za malipo zilizokosekana kwa ukaguzi

Namba	Nambari ya Hati ya Malipo	Nambari ya Hundi	Kiasi cha Fedha Zilizolipwa (Tshs)	Aliyeliwa
1	12/7	001873	805,883	Mamlaka ya Viwanja vya Ndege
2	14/7	001873	500,000	
3	15/7	001873	275,000	
4	15/8	001891	700,000	Rahisi Auto Spares
5	16/8	001892	340,000	Mamlaka ya Viwanja vya Ndege.
6	15/9	001908	840,000	
7	14/9	001907	855,000	Suleiman Seif Rashid
8	24/9	001917	4,704,951	
9	25/9	001918	543,281	
10	32/9	T.T	351,000	Mamlaka ya Viwanja vya Ndege.
11	2/10	001921	2,000,000	
12	3/10	001922	400,000	Khalfan Said Seif
13	11/10	001930	1,069,912	Salim Hamdun Maalim
14	12/10	001931	500,000	Khalfan Said Seif
15	18/10	001932	700,000	Mamlaka ya Viwanja vya Ndege
16	20/10	001932	465,000	
17	21/10	001932	700,000	
18	22/10	001932	300,000	
19	24/10	001933	990,000	Ali Suleiman Khamis
20	4/11	001938	318,737	Rashid Moh'd Soud
21	6/11	001940	600,000	Rajab A. Mussa
22	8/11	001942	324,000	Mamlaka ya Viwanja vya Ndege.
23	9/11	001942	300,000	
24	13/11	001944	1,807,767	AKB Cleanning Enterprises
25	11/12	001961	1,133,000	Mamlaka ya Viwanja vya Ndege
26	13/12	001963	400,000	
27	43/12	001985	480,000	
28	7/1	001993	500,000	
29	29/1	T.T	6,327,185	Suleiman Seif Rashid
30	30/1	002001	615,000	Mamlaka ya Viwanja vya Ndege
31	38/1	002006	900,000	Muhammed Khamis Faki
32	05/2	002011	1,140,000	Mamlaka ya Viwanja vya Ndege.
33	10/2	002015	540,000	
34	20/2	002021	900,000	Ali Suleiman Khamis
35	24/2	002023	600,000	Mamlaka ya Viwanja vya Ndege
36	14/3	002040	2,000,000	RK General Traders
37	15/3	002041	3,000,000	Suleiman Seif Rashid

38	25/3	002048	405,000	Mamlaka ya Viwanja vya Ndege.
39	27/3	002048	518,000	
40	35/3	002053	615,500	
41	7/4	002058	1,260,000	
42	9/4	002058	360,000	
43	13/4	002058	2,200,000	
44	21/4	002064	405,000	
45	23/4	002065	1,320,000	Khamis Mgau Kombo
46	30/4	002069	900,000	Mamlaka ya Viwanja vya Ndege
47	35/4	002073	2,000,000	
48	37/4	002075	735,000	Ali S. Khamis
49	39/4	002077	400,000	Mamlaka ya Viwanja vya Ndege
50	4/5	002089	960,000	Rajab A. Mussa
51	6/5	002090	695,000	Mamlaka ya Viwanja vya Ndege
52	15/5	002099	780,000	Rajab A. Mussa
53	16/5	002100	900,000	Rabia Awadh
54	18/5	002101	315,000	Mamlaka ya Viwanja vya Ndege
55	19/5	002101	300,000	
56	21/5	002101	474,000	
57	22/5	002102	300,000	Suleiman Seif Rashid
58	23/5	002103	4,700,000	Mamlaka ya Viwanja vya Ndege.
59	29/5	002107	295,000	
60	36/5	002108	767,272	
61	39/5	002109	533,000	
62	41/5	002110	2,460,000	
63	45/5	002115	780,000	Rajab A. Mussa
64	46/5	002116	630,000	Khamis Mgau Kombo
65	32/6	002138	2,000,000	Mamlaka ya Viwanja vya Ndege
Jumla			**66,933,487**	

5.3.1.15 Hati za malipo zenye vielelezo pungufu shilingi 3,893,165

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya shilingi 3,893,165 zimelipwa kwa matumizi mbali mbali ya Viwanja vya Ndege Pemba lakini baadhi ya vielelezo vya matumizi hayo havikuambatanishwa katika hati za malipo ili kuweza kuthibitisha uhalali wa malipo hayo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu 34(1) cha Sheria ya Usimamizi wa Fedha za Umma za Zanzibar nambari 12 ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo yenye vielelezo pungufu ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 101 : Hati za malipo zenye vielelezo pungufu.

Nambari ya Hati ya Malipo	Nambari ya Hundi	Kiasi cha Fedha kilicholipwa (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo
33/12 16/12/2020	001976	660,000	Rajab A. Mussa	Malipo ya fedha kwa ajili ya safari kikazi.
35/12 16/12/2020	001978	761,165	Hamud Said Muhammed	Malipo ya fedha kwa ajili ya upakaji rangi na usafishaji wa tarazo.
12/1 7/1/2021	001997	600,000	Mamlaka ya Viwanja vya Ndege -Pemba.	Malipo kwa ajili ya safari kikazi kwenda Unguja.
26/1 21/1/2021		595,000	Mamlaka ya Viwanja vya Ndege Pemba.	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa huduma mbali mbali za Uwanja wa Ndege.
31/6 28/6/2021	002137	1,277,000	Muhammed Nassor Suleiman.	Malipo kwa ununuzi wa vifaa vya ujenzi wa hodhi la maji la Zimamoto
Jumla		**3,893,165**		

5.3.1.16 Malipo ambayo hayakukatwa kodi ya zuio shilingi 5,600,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya shilingi 5,600,000 zimetumika kwa ajili ya matumizi mbali mbali ya Mamlaka ya Viwanja vya Ndege Pemba kwa watoa huduma mbali mbali bila ya kukatwa kodi ya zuio.

Kutokukata kodi ya zuio ni kuikosesha Serikali mapato ambapo ni kwenda kinyume na kifungu namba 50(2) cha Sheria nambari 7 ya Usimamizi wa Kodi ya Bodi ya Mapato ya Zanzibar ya mwaka 2009 kama ilivyofanyiwa marekebisho mwaka 2020. Mchanganuo wa malipo ambayo hayakukatwa kodi ya zuio ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 102: Malipo ambayo hayakukatwa kodi ya zuio

<table>
<tr><th>Nambari ya Hati</th><th>Nambari ya Hundi</th><th>Kiasi cha Fedha kilicholipwa
(Tshs)</th><th>Aliyelipwa</th><th>Maelezo</th></tr>
<tr><td>7/11
12/11/2020</td><td>001941</td><td>800,000</td><td rowspan="2">Said Nassor Said</td><td rowspan="8">Malipo ya fedha ya kukodi gari kwa ajili ya kubebea wafanyakazi.</td></tr>
<tr><td>5/1
6/1/2021</td><td>001992</td><td>800,000</td></tr>
<tr><td>15/2
12/2/2020</td><td>002017</td><td>800,000</td><td rowspan="6">Hamad Abdalla Rashid</td></tr>
<tr><td>11/3
12/3/2021</td><td>002038</td><td>800,000</td></tr>
<tr><td>14/4
14/4/2021</td><td>002060</td><td>800,000</td></tr>
<tr><td>25/5
18/5/2021</td><td>002104</td><td>800,000</td></tr>
<tr><td>24/6
18/6/2021</td><td>002133</td><td>800,000</td></tr>
<tr><td colspan="2">Jumla</td><td>5,600,000</td><td></td></tr>
</table>

5.3.2 MAMLAKA YA KUKUZA UWEKEZAJI ZANZIBAR (ZIPA)

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umebainisha taarifa ya michango ya vyanzo vya mapato vya Mamlaka ya Kukuza Uwekezaji Zanzibar (ZIPA) ,utendaji wa mwaka kwa kila chanzo cha mapato katika Mamlaka ya Kukuza Uwekezaji Zanzibar (ZIPA) pamoja na kubainisha dosari za kiutendaji zilizojitokeza wakati wa ukaguzi na kubainisha njia za utatuzi wa dosari hizo.

Taarifa ya Mapato

Mamlaka ya Kukuza Uwekezaji Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 1,811,300,200 kutoka katika vyanzo vyake vya ndani vya mapato. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Mamlaka ya Kukuza Uwekezaji Zanzibar ilikusanya jumla ya shilingi 2,208,011,671 kutoka vyanzo vyake vya ndani vya mapato sawa na asilimia 121.9 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Mamlaka ya Kukuza Uwekezaji Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 2,678,292,950 kwa ajili ya kazi za kawaida na shilingi 2,708,126,280 kwa ajili ya kazi za maendeleo. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Mamlaka ya Kukuza Uwekezaji Zanzibar ilitumia jumla ya shilingi 2,131,389,790 kwa ajili ya kazi za kawaida sawa na asilimia 79.58 ya makadirio na kutumia jumla ya shilingi 648,782,500 kwa kazi za maendeleo sawa na asilimia 23.96 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.3.2.1 Kutokuboreshwa kwa mfumo wa kuhifadhia taarifa za Miradi

Mamlaka ya Kukuza Uwekezaji Zanzibar inatumia mfumo maalum wa kuhifadhia taarifa za miradi za wawekezaji iliyopitishwa na Mamlaka kwa ajili ya kurahisisha ufuatiliaji na Usimamizi wa miradi hiyo. Mfumo huo unasaidia Mamlaka kupata taarifa muhimu za kila mradi tangu ulipoanza kusajiliwa hadi kufika tarehe husika au tarehe ya unapomalizika kwake.

Ukaguzi umebaini kwamba mfumo wa kanzidata unaotumiwa na Mamlaka kwa ajili ya kuhifadhia taarifa za Miradi iliyopitishwa na Mamlaka haionyeshi baadhi ya taarifa muhimu za kitakwimu ambapo baadhi ya taarifa zilizokosekana na kama ifuatavyo:-

- Kukosekana kwa taarifa za maombi ya Uwekezaji yaliyopokewa,
- Kukosekana kwa orodha ya maombi ya uwekezaji yaliyokataliwa na sababu zake,
- Kukosekana kwa taarifa za kiasi cha msamaha wa kodi ambacho kimeshatumika kwa miradi iliyopata msamaha wa kodi.

Kufanya hivyo kunapelekea kukosekana kwa uwazi katika miradi iliyopitishwa na Mamlaka. Aidha kunaweza kupelekea upotevu wa taarifa za miradi na hatimae kupelekea upotevu wa fedha za Umma.

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Mamlaka uhakikishe kwamba wanauboresha mfumo wa kuhifadhia taarifa za miradi za wawekezaji iliyopitishwa na Mamlaka ili uweze kuendana na wakati na uweze kutoa taarifa zote muhimu ambazo zitasaida Mamlaka kutekeleza kazi zake kwa uwazi na ufanisi zaidi.

5.3.2.2 Dosari zilizobainika katika Matumizi ya Maeneo Huru ya Vitega Uchumi Maruhubi na Amani

Katika Ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa maeneo huru ya Vitega Uchumi Amani na Maruhubi hayatumiki vizuri kama ilivyokusudiwa kutokana na kubainika kuwepo kwa dosari mbali mbali zinazoashiria uwepo wa hali ya matumizi yasiyoridhisha hambapo dosari hizo ni kama ifuatavyo:-

- Baadhi ya miradi ya uwekezaji kukosa sifa ya kuwepo katika maeneo hayo ikiwemo kukosekana kwa uchakataji wa bidhaa kwa ajili ya kusafirisha nje ya nchi.
- Kusokekana kwa udhibiti madhubuti wa uingiaji na utokaji katika maeneo hayo
- Baadhi ya miradi kutokufuata mipango yao ya asili iliyokubaliwa na Mamlaka.

Hali hiyo inaweza kupelekea maeneo hayo kushindwa kufikia lengo la uanzishwaji wake.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mamlaka kuongeza bidii katika kuhakikisha kuwa maeneo huru ya uchumi yanasimamiwa, yanatunzwa na kuendelezwa ili lengo la kuanzishwa kwake liweze kufikiwa kwa maslahi ya taifa.

5.3.2.3 Dosari zilizobainika katika matumizi ya vitabu vya risiti

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha unaoishia tarehe 30 Juni 2021 ukaguzi umebaini kuwa Mamlaka ya Kukuza Uwekezaji inatumia vitabu vya risiti za zamani kwa ajili ya malipo ya 'gate pass' bila ya kufuata utaratibu wa kisheria ambapo katika ukaguzi huo dosari zifuatazo ziliweza kubainika

- Kutokupatikana kwa kumbukumbu za mapokezi ya vitabu hivyo ikiwemo idadi pamoja na sehemu vilipopelekwa kwa ajili ya matumizi.
- 'Logo' ya Mamlaka iliyomo katika risiti hizo ni ya zamani na tayari ishabadilika

Kufanya hivyo kunaweza kupelekea upotevu wa mapato ya Mamlaka ambapo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamaizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Mamlaka kuhakikisha wanavifuatilia vitabu hivyo vya zamani ambavyo bado vinatumika kukusanyia mapato na kuanzisha utaratibu wa kutumia vitabu vya mapato vya kisasa vinavyotumika katika kukusanya mapato mengine ya Mamlaka.

Mchanganuo wa Vitabu vya Risiti hizo zilizobainika kubakia ghalani ni kama unavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 103 : Vitabu vya risiti vya zamani vya gate pass vilivyobakia ghalani

Namba	Nambari za Risiti	Idadi ya Vitabu
1	26251-26300	1
2	26351-26400	1
3	26401-26450	1
4	27801- 27850	1
5	29001-29950	19
6	30001-30950	19
7	32001-32950	19
8	33001-33950	19
9	34501- 34950	9
10	35001-35950	19
11	36001-36950	19
Jumla		**127**

5.3.2.4 Kutokuonyeshwa kwa Wadaiwa wa miradi ya uwekezaji katika hesabu za mwisho wa mwaka, USD. 387,308

Ukaguzi umebaini kuwa taarifa za fedha za Mamlaka kwa mwaka 2020/2021 hazikuonyesha madeni ya miradi ya wawekezaji yenye jumla ya Dola za Kimarekani 387,308 hali iliyopelekea taarifa za Hesabu za mamlaka kutokuonyesha uhalisia ambapo ni kwenda kinyume na viwango vya ufungaji wa hesabu vya kitaifa na Kimataifa.

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Mamlaka kufunga hesabu zao kwa kufuata miongozo ya kiuhasibu iliyopo Kitaifa na Kimataifa ili kuepusha kutokuonyesha uhalisia wa hesabu za mwisho wa mwaka. Mchanganuo wa miradi hiyo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 104 : Miradi ya wawekezaji ambayo haikuonyeshwa katika hesabu za mwisho wa mwaka

Namba	Jina la Mradi	Mwaka Alomalizia Kulipa Deni	Deni Analodaiwa (USD) hadi 30 Juni, 2021
1	Mtoni Motor Co	2017	15,890
2	Swabi Motor	2013	8,260
3	Success Motor	2013	13,890
4	Hakuna Matata Used Car	2013	5,460
5	MD Motor Used Car	2013	3,280
6	Auto Zone Tanzania	2018	10,570
7	Flemingo	2013	7,695
8	City Motor	2016	2,880
9	Breik Motors	2018	10,720
10	Visiwani Motors	-	15,300
11	Blue Horizon	2017	172,577
12	Almahra	2016	48,375
13	ZAREC	2014	29,671
14	Super Shine	2014	3,300
15	Savannah Shed Rent	2020	25,718
16	ISSZAI Motor	2018	11,200
17	SM Motors	2016	2,522
Jumla			**USD 387,308**

5.3.2.5 Kukokesakana kwa vielelezo vya mapato na matumizi ya fedha za Maendeleo shilingi 125,388,153

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa Taarifa za fedha za Mamlaka ya Kukuza Uwekezaji Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 zimeonyesha kuwa Mamlaka imepokea mapato yenye jumla ya shilingi 125,388,153 kutoka kwa washirika wa maendeleo lakini vielelezo vinavyothibitisha mapato na matumizi ya fedha hizo havikuweza kupatikana kwa ajili ya ukaguzi.

Kufanya hivyo kunapelekea taarifa za fedha za mwisho wa mwaka kutokuonyesha usahihi wa taarifa ambapo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria ya Usimamizi wa Fedha za Umma nambari 12 ya mwaka 2016

Ukaguzi unaushauri Uongozi wa Mamlaka kuhakikisha kuwa unafanya kazi zake kwa kuzingatia matakwa ya Sheria kanuni pamoja na miongozo mbali mbali iliyopo kitaifa na kimataifa ikiwa ni pamoja na kufanya utunzaji wa vielelezo vyote vinavyohusiana na masuala ya fedha ili viweze kupatikana wakati wa ukaguzi.

5.3.2.6 Gari zilizowekwa katika Eneo Huru la Uchumi Maruhubi kwa muda mrefu pasi na kuingiza mapato kwa Mamlaka

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa katika eneo Huru la Uchumi Maruhubi zipo gari ambazo zimekaa kwa muda mrefu bila ya kuchukuliwa kwa hatua zinazofaa ikiwa ni pamoja na kuuzwa au kufanyiwa matengenezo.Kufanya hivyo kunaweza kuikosesha Serikali mapato ambapo kunaongeza gharama za uhifadhi wa gari hizo

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Mamlaka kufuatilia uwezekano wa kuzihamisha gari hizo kwenda eneo jengine nje ya Eneo Huru la Uchumi kwa vile haziingizi mapato yoyote kwa Mamlaka. Mchanganuo wa gari hizo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 105 : Gari zilizowekwa katika Eneo Huru la Uchumi Maruhubi Tangu miaka ya 2000

Namba	Jina la Kampuni	Tarehe Ya KuingiaEneo Huru la Uchumi	Aina Ya Gari	Namba Ya Chasis	Rangi
ROYAL MOTOR CO. LTD					
1		SEP, 2012	TOYOTA EMINA LUCIDA	CXR10-049351	
2		MAY, 2014	DAEWOOD	KLATA486EY852624	Green
3		MAY, 2015	DAIHHATSU YRV	JD1GM201931513821	White
4		SEP, 2014	NISSAN PRIMERA	SJNBAAP120045227	Silver
5		AUG, 2015	NISSAN PREMERA	SJNFEAP12U0132122	Silver
6		APR, 2014	VAUXHALL FRONTERA	SED5JMWL4SV703433	Green
7		MAY, 2017	MISTUBISHI CANTER	FE62EE560219	White
MTONI MOTOR CO LTD					
8		2000	MERCEDES BENZ BRABAS	WDD2193751A014449	Black
9		SEP, 2014	BMW	WBAGH83451DP29820	Black
ZENJI MOTORS CO LTD					
10		MAY, 2016	VOXHOLLMOVANO	SJNFEAP11U0387299	White
11		DEC, 2012	BENZ BUS	WDB6683222NO98005	Silver
12		2016	TOYOTA HIACE	JT721LHB300097492	Red
13		2012	NISSAN PREMERA		Silver
14		2017	NISSAN MARCH	AK12074557	Orange
15		NOV, 2019	TOYOTA HIACE	RZH10-6009055	White
16		NOV, 2019	TOYOTA PASSO	QNC10-0045737	White
ISSZAH MOTORS CO LTD					
17		FEB, 2014	BMW	WBACS120X0AP76945	Blue
BREIK MOTORS CO LTD					
18		JUN, 2015	IVECO		
19		JUN, 2015	MAZDA	JMZDW192200308224	
VISIWANI MOTORS CO LTD					
20			DAIWWOO	KLA4M11CE2C709074	
21			NISSAN TERANO		

Kielelezo hapo chini kinaonyesha jinsi gari hizo zilivyowekwa katika Eneo Huru la Uchumi Maruhubi:-

5.3.3 MAMLAKA YA UNUNUZI NA UONDOAJI WA MALI ZA UMMA ZANZIBAR (ZPPDA)

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umebainisha taarifa ya michango ya vyanzo vya mapato vya Mamlaka ya Ununuzi na Uondoaji wa Mali za Umma (ZPPDA) , utendaji wa mwaka kwa kila chanzo cha mapato katika Mamlaka ya Ununuzi na Uondoaji wa Mali za Umma (ZPPDA) pamoja na kubainisha dosari za kiutendaji zilizojitokeza wakati wa ukaguzi na kubainisha njia za utatuzi wa dosari hizo.

Taarifa ya Mapato

Mamlaka ya Ununuzi na Uondoaji wa Mali za Umma Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kupokea jumla ya shilingi 1,936,300,000 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina kwa ajili ya kazi za kawaida. Aidha Mamlaka ya Ununuzi na Uondoaji wa Mali za Umma Zanzibar ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 325,000,000 kutoka vyanzo vyake vya ndani vya mapato.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Mamlaka ya Ununuzi na Uondoaji wa Mali za Umma Zanzibar ilipokea jumla ya shilingi 1,033,555,223 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina kwa ajili ya kazi za kawaida sawa na asilimia 47 wa makadirio. Aidha, Mamlaka ya Ununuzi na Uondoaji wa Mali za Umma Zanzibar ilikusanya jumla ya shilingi 182,145,003 kutoka vyanzo vyake vya ndani vya mapato sawa na asilimia 56 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 Mamlaka ya Ununuzi na Uondoaji wa Mali za Umma Zanzibar ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 2,261,300,000 kwa ajili ya kazi za kawaida. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Mamlaka ya Ununuzi na Uondoaji wa Mali za Umma Zanzibar ilitumia jumla ya shilingi 1,219,933,862 kwa ajili ya kazi za kawaida sawa na asilimia 53.95 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.3.3.1 Kasoro katika malipo ya muda wa ziada (overtime) shilingi 8,169,036

Kwa mujibu wa kifungu nambari 57(2) cha Kanuni za Utumishi wa Umma za mwaka 2014, kazi itakayolazimika kufanywa katika muda wa saa za ziada na ikapelekea kulipwa posho la kufanya kazi hiyo lazima ipatikane idhini ya Katibu Mkuu au Mkuu wa Taasisi kabla ya kazi hiyo kufanyika.

Ukaguzi umebaini kwamba Mamlaka imefanya malipo ya posho la muda wa ziada (overtime) kwa ajili ya kuwalipa watumishi mbalimbali wa Mamlaka ambapo taratibu za kiutumishi hazikuthibitika kukamilika ikiwemo kupatikana kwa idhini ya Mkuu wa taasisi (Mkurugenzi Mtendaji) kabla ya kazi hizo kufanyika pamoja na idhini ya Mkuu wa Kitengo kuthibitisha muda na siku kazi hizo zimefanyika.

Uwepo wa kasoro zilizobainika hapo juu kunapelekea udhibiti dhaifu katika malipo ya posho la muda wa ziada.

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Mamlaka ya Ununuzi na Uondoaji wa Mali za Umma kuhakikisha kuwa wanafuata Sheria Nambari 2 ya Utumishi wa Umma ya mwaka 2011 pamoja na kanuni zake katika malipo yanayohusu stahiki za watumishi wa Mamlaka.

Mchanganuo wa matumizi hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 106 : Malipo ya muda wa ziada yaliyokosa Idhini ya Mkuu wa Taasisi kabla ya kazi kufanyika

Hati Namba	Hundi Namba	Aliyelipwa	Kiasi cha Malipo (Tshs.)	Maelezo
400/10	220	ZPPDA	402,872	Malipo ya posho la muda wa ziada (overtime).
384/8	215		553,939	
485/2	235		3,220,000	
556/5	247		3,182,931	
556/5	247		809,294	
Jumla			**8,169,036**	

MAMLAKA YA UNUNUZI NA UONDOAJI WA MALI ZA UMMA - PEMBA

5.3.3.2 Malipo kwa Watoa huduma ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma shilingi 1,520,000

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(1) cha Sheria ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma kinaeleza kulingana na masharti ya sheria hii mtu, kampuni au taasisi haitawasilisha zabuni au vyenginevyo kushiriki katika manunuzi ya Umma isipokua chombo kiwe kimesajiliwa na Mamlaka ya Manunuzi.

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(2), zabuni kutoka kwa mtu, kampuni au chombo ambacho hakijasajiliwa haifai na hakitazingatiwa na taasisi ya ununuzi.

Ukaguzi umebaini kwamba Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma Pemba imefanya manunuzi na watoa huduma mbali mbali ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya Zanzibar.

Kufanya hivyo kunapelekea kuikosesha Serikali mapato ambapo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 107 : Watoa huduma ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma.

Tarehe	Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha Fedha kilicholipwa (Tshs)	Alielipwa	Maelezo
20/08/2020	08/08	000150	1,520,000	Yusfa Yahya Othman	Malipo ya fedha kwa ajili ya chakula.
Jumla			**1,520,000**		

5.3.3.3 Hati za Malipo zenye vielelezo pungufu shilingi 2,230,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya shilingi 2,230,000 zimelipwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma Pemba kwa matumizi mbali mbali lakini baadhi ya vielelezo husika havikupatikana kwa ukaguzi ili kuweza kuthibitisha uhalali wa matumizi hayo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa hati za malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 108 : Hati za Malipo zenye vielelezo pungufu

<table>
<tr><th>Nambari ya hati</th><th>Nambari ya hundi</th><th>Kiasi cha Fedha kilicholipwa (Tshs)</th><th>Aliyelipwa</th><th>Maelezo</th></tr>
<tr><td>08/08
20/08/2020</td><td>000150</td><td>1,520,000</td><td>Yusfa Yahya Othman</td><td rowspan="2">Malipo ya fedha kwa ajili ya gharama za chakula</td></tr>
<tr><td>01/09
08/09/2020</td><td>000155</td><td>180,000</td><td rowspan="3">ZPPDA-Pemba</td></tr>
<tr><td>20/10</td><td>000165</td><td>330,000</td><td>Ununuzi wa vocha za simu.</td></tr>
<tr><td>03/05
12/05/2021</td><td>000186</td><td>200,000</td><td>Malipo ya fedha kwa ajili ya mafunzo.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Jumla</td><td>2,230,000</td><td></td><td></td></tr>
</table>

5.3.3.4 Kutokuthibitishwa kwa mtumishi aliyekaimu nafasi kwa kipindi kirefu

Kwa mujibu wa kifungu nambari 20(6) cha kanuni za utumishi wa Umma ya Zanzibar ya mwaka 2014 inasema kuwa "Kwa kuzingatia masharti ya kifungu hiki hakuna nafasi ya kukaimu zaidi ya muda wa miezi kumi na mbili (12) mfululizo kutoka tarehe ya uteuzi wa kukaimu isipokuwa muhusika atathibitishwa katika wadhifa huo au mwenye dhamana atakaporejea".

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba kwa mujibu wa barua yenye kumbukumbu namba AC.161/383/01/70 ya tarehe 22/07/2019 kutoka kwa Mkurugenzi Mtendaji wa Mamlaka Unguja ambayo inamtaka Mratibu wa Ofisi ya Mamlaka Pemba kukaimu nafasi hiyo, lakini uthibitisho wa nafasi anayoikaimu haujatolewa hali ambayo inayopelekea uwezekano wa kukosekana kwa haki za mtumishi huyo katika kipindi kirefu cha kukaimu kwake.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu cha Kanuni ya Utumishi wa Umma ya mwaka 2014 nilichokinakili hapo juu.

5.3.3.5 Dosari katika orodha ya wasambazaji na watoa huduma waliosajiliwa

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma Pemba inasimamia utaratibu wa ununuzi na usajili wa wasambazaji pamoja na kuhakikisha kwamba taasisi zinapata orodha halisi na sahihi za watoa huduma pamoja na wasambazaji

waliosajiliwa katika kipindi cha mwaka husika. Dosari zilizobainika ni kama ifuatavyo:-

- Baadhi ya watoa huduma na wasambazaji wa bidhaa kutokuonekana katika orodha iliyotolewa na mamlaka pamoja na kwamba wasambazaji hao wamekamilisha utaratibu wa usajili.
- Baadhi ya watoa huduma na wasambazaji wa bidhaa ambao hawakukamilisha taratibu za usajili kuonekana katika orodha halisi iliyotolewa na Mamlaka katika kipindi cha mwaka husika.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

5.3.3.6 Kutokufikia malengo ya ukusanyaji wa mapato ya shilingi 85,250,000

Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma Pemba ilikadiriwa kukusanya shilingi 85,250,000 kupitia katika vyanzo vyake mbali mbali vya mapato kwa mwaka wa fedha unaoishia tarehe 30, Juni 2021.

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba mapato halisi hadi kufikia tarehe 30 Juni 2021 ofisi iliweza kukusanya shilingi 17,643,000 tu ambazo ni sawa na asilimia 20.70 ya fedha zilizokadiriwa ikiwa na upungufu wa shilingi 67,607,000 ambapo ni kushindwa kufikia malengo ya ukusanyaji wa mapato kama ilivyokusudiwa.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

5.4 MAMLAKA YA UDHIBITI, UTAFUTAJI NA UCHIMBAJI MAFUTA NA GESI ASILI ZANZIBAR (ZPRA)

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umebainisha taarifa ya michango ya vyanzo vya mapato vya Mamlaka ya Usafiri Baharini (ZMA) , utendaji wa mwaka kwa kila chanzo cha mapato katika Mamlaka ya Usafiri Baharini (ZMA) pamoja na kubainisha dosari za kiutendaji zilizojitokeza wakati wa ukaguzi na kubainisha njia za utatuzi wa dosari hizo.

Taarifa ya Mapato

Mamlaka ya Udhibiti wa Utafutaji na Uchimbaji wa Mafuta na Gesi Asilia Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 imekadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 1,513,888,500. Hadi kufikia tarehe 30, Juni 2021 Mamlaka imekusanya jumla ya shilingi 776,053,491.96 sawa na asilimia 51.3 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Mamlaka ya Udhibiti wa Utafutaji na Uchimbaji wa Mafuta na Gesi Asilia Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 imekadiriwa kutumia jumla ya shilingi 2,815,988,500 kwa ajili ya kazi za kawaida. Hadi kufikia tarehe 30, Juni 2021 jumla ya shilingi 1,095,840,198.38 ziliingizwa na kutumika kwa kazi za kawaida sawa na asilimia 38.9 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.4.1.1 Kukosekana kwa Kituo cha Kutunzia taarifa zinazohusiana na Utafutaji na Uchimbaji wa Rasilimali ya Mafuta na Gesi Asilia (Data Center)

Kwa mujibu wa kifungu nambari 81(4) cha Sheria nambari 6 ya mwaka 2016 ya (Utafutaji na Uchimbaji) Mafuta na Gesi Asilia, Mamlaka inapaswa kuanzisha Kituo cha Taarifa za Rasimali ya Mafuta na Gesi Asilia kwa ajili ya kuhifadhi taarifa zinazopatikana chini ya sheria hiyo.

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Mamlaka imeshindwa kuanzisha Kituo cha Taarifa za Rasimali ya Mafuta na Gesi Asilia ambapo ni kwenda kinyume na kifungu kilichonakiliwa hapo juu.

Kufanya hivyo kupelekea Serikali kupata hasara kwa kutegemea taasisi nyengine kuhifadhi taarifa hizo nyeti kwa uchumi wa Taifa. Aidha mikataba ambayo Serikali imeshaingia na ambayo imepanga kuingia inaweza kushindwa kusimamiwa vizuri kutokana na kukosekana kwa Kituo hicho cha kutunzia taarifa za Rasimali ya Mafuta na Gesi Asilia.

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Mamlaka ya Udhibiti wa Utafutaji na Uchimbaji wa Mafuta na Gesi Asilia kwamba kuhakikisha wanashirikiana na Serikali Kuu kuchukuwa hatua za makusudi kwa kushirikiana na Taasisi nyengine za Serikali kupata eneo kwa ajili ya Ujenzi wa Kituo cha kutunzia Taarifa za Rasimali ya Mafuta na Gesi Asilia.

5.4.2 MAMLAKA YA USAFIRI BAHARINI (ZMA)

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umebainisha taarifa ya michango ya vyanzo vya mapato vya Mamlaka ya Usafiri Baharini (ZMA) , utendaji wa mwaka kwa kila chanzo cha mapato katika Mamlaka ya Usafiri Baharini (ZMA) pamoja na kubainisha dosari za kiutendaji zilizojitokeza wakati wa ukaguzi na kubainisha njia za utatuzi wa dosari hizo.

Taarifa ya Mapato

Mamlaka ya Usafiri wa Baharini kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 3,350,419,962 kutoka kwenye vyanzo vyake vya ndani vya mapato. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Mamlaka ya Usafiri wa Baharini ilikusanya jumla ya shilingi 2,519,379,366.8 kutoka vyanzo vyake vya mapato ya ndani sawa na asilimia 75.2 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Mamlaka ya Usafiri wa Baharini kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 3,335,462,280.00 kwa ajili ya kazi za kawaida. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Mamlaka ya Usafiri wa Baharini ilitumia jumla ya shilingi 2,387,364,747.00 kwa ajili ya kazi za kawaida sawa aslimia 71.58 makadirio.

Ufanisi katika Utendaji wa Mamlaka ya Usafiri Baharini

Ufanisi wa utendaji wa kifedha (financial performance) na ufanisi wa kiutendaji (Operating performance) ni vipimo vinavyoonesha ufanisi wa namna Mamlaka inavyoweza kutumia mali zake katika kukusanya mapato katokana na vyanzo vyake mbali mbali.

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa taarifa za fedha za mwaka za Mamlaka ya Usafiri Baharini zinasomeka kuwa zimefungwa katika mfumo wa "Accrual basis" lakini uchunguzi wa kina wa ukaguzi umebaini kuwa taarifa hizo zimefungwa katika mfumo wa "Cash basis" jambo ambalo ni dosari kwa mfumo wa uendeshaji wa shughuli za mamlaka kwa mujibu wa viwango vya uhasibu vilivyopo kitaifa na kimataifa na kupelekea kutokuonekana kwa taarifa muhimu ambazo zinawezesha kupima ufanisi katika uendeshaji wa shughuli za Mamlaka.

Aidha ukaguzi umebaini kuwa baadhi ya taarifa zinazopaswa kuonyesha katika hesabu zinazofungwa katika mfumo wa "Accrual basis" hazikuonyeshwa katika hesabu hizo ikiwemo taarifa ya "Statement of Changes in Equity" kwa mwaka wa fedha unaoishia tarehe 30 Juni, 2021.

Ukaguzi unashauri Mamlaka ya Usafiri Baharini kuandaa hesabu zake kwa kufuata miongozo ya uandaaji na utayarishaji wa taarifa za fedha za mwisho wa mwaka kwa mujibu wa viwango vya uandaaji wa hesabu kitaifa na kimataifa.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.4.2.1 Kutokukusanywa kwa Mapato yanayotokana na tozo za Meli za mafuta na abiria

Kwa mujibu wa Jadweli nambari 33 la kanuni za "Maritime Transport (Fees and Charges)" za mwaka 2020, Mamlaka ya Usafiri Baharini inatakiwa kukusanya mapato yanayotokana na tozo ya meli za abiria na mafuta kwa mujibu wa viwango vilivyowekwa katika kanuni hizo. Ukaguzi umebaini kwamba Mamlaka haikusanyi mapato hayo kwa mujibu wa matakwa ya kanuni hizo.

Kutokukusanywa kwa mapato ya Mamlaka kwa mujibu wa sheria kunaweza kupelekea Mamlaka kushindwa kufikia malengo yake ya muda mfupi na muda mrefu iliyojiwekea.

Ukaguzi unashauri kwamba Mamlaka ya Usafiri Baharini ichukuwe hatua na juhudi kuhakikisha kwamba mapato yanakusanywa kwa mujibu sheria na kanuni husika ili kuisaidia kuongeza mapato ya Mamlaka na hatimae kufikia malengo yake. Aidha ukaguzi unashauri uongozi wa Mamlaka kufikiria kuzipitia tena kanuni za tozo mbalimbali za Mamlaka ili iweze kuzirekebisha kulingana na uwezekano wa utekelezaji wake.

Mchanganuo wa mapato yanayotokana na tozo za meli za mafuta na abiria ni kama unavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 109: Mchanganuo wa mapato yanayotokana na tozo za meli za mafuta na abiria

Aina ya Meli	Kigezo	Kiwango Kinachotakiwa kwa Mujibu wa Kanuni	Kiwango Kinachokusanywa kwa Meli zinazokwenda Unguja-Dar es Salaam	Kiwango Kinachokusanywa kwa Meli zinazokwenda Unguja-Pemba
Za Abiria	Kwa kila Tiketi	USD 0.6 (sawa na Tsh. 1,380)	Mamlaka kwa sasa inatoza Tsh. 500 kwa kila tiketi badala ya Tshs.1,380	Mamlaka kwa sasa inatoza Tsh. 250 kwa kila tiketi badala ya Tshs.1,380
Za Mafuta	Kwa Kila Tani moja(1 tonne)	USD 3 (sawa na Tsh. 6,900)	Mamlaka haikusanyi tozo hiyo ya Tshs 6,900	Mamlaka haikusanyi tozo hiyo ya Tshs 6,900

5.4.2.2 Tofauti kati ya kiasi cha mapato kilichorikodiwa katika daftari la mapato na kiasi kilichorikodiwa katika vitabu vya risiti.

Ukaguzi wa taarifa za mapato ya Mamlaka ya Usafiri Baharini kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umebaini uwepo wa tofauti kati ya taarifa za mapato zilizorikodiwa katika daftari la fedha taslim (cash book) na taarifa zilizomo katika vitabu vya risiti vya Mamlaka.

Kutofautina kati ya kiasi cha mapato kilichorikodiwa katika daftari la mapato na kiasi kilichorikodiwa katika vitabu vya risiti kunatia shaka juu ya usahihi wa taarifa za mapato za Mamlaka na kunaweza kupelekea upotevu wa fedha za Mamlaka.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mamlaka ya Usafiri Baharini kupitia na kulinganisha taarifa za mapato zilizorikodiwa katika daftari la mapato na zile zilizomo katika vitabu vya risiti ili kuweza kubaini tofauti baina yao na kufanyia kazi.

Mchanganuo wa tofauti iliyobainika ni kama inavyoonekana katika jadweli la hapo chini:-

Jadweli Nambari 110: Tofauti iliyobainika kati ya kiasi cha mapato kilichorikodiwa katika daftari la mapato na kiasi kilichorikodiwa katika vitabu vya risiti.

(A) Hesabu nambari 0400660000 Zanzibar Maritime Authority

Tarehe ya makusanyo	Nambari ya Risiti	Aliyelipa	Kiasi cha fedha katika daftari la fedha (USD)	Kiasi cha fedha katika Risiti
16/4/2021	658654	Fruits And Spice		USD. 1,000
21/04/2021	658654	Roswitha Geuem	USD. 50	
Jumla			**USD. 50**	**USD. 1,000**

(B) Hesabu nambari 0404380000 Mkurugenzi Mkuu ZMA

Tarehe ya makusanyo	Nambari ya Risiti	Kiasi cha fedha katika daftari la fedha (Tshs)	Kiasi cha Fedha katika Risiti (Tshs)
8/12/2020	381069	26,000	150,000
9/8/2020	381403	30,000	62,000
O9/2020	381237	10,000	20,000
9/18/2020	571110	80,000	160,000
O9/2020	571115	10,000	20,000
10/3/2020	571412	16,000	42,000
1O/2020	571439	34,000	26,000
31/5/2021	235855	108,000	5,000
4/6/2021	235884	45,000	130,000
Jumla		**359,000**	**615,000**

5.4.2.3 Risiti za Mapato zilizorikodiwa zaidi ya mara moja katika daftari la fedha taslim

Ukaguzi wa taarifa za mapato ya Mamlaka ya Usafiri Baharini kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umebaini uwepo risiti za mapato zilizorikodiwa zaidi ya mara moja katika daftari la fedha taslim ambapo baadhi ya risiti hizo zimejirudia rudia katika kiasi tofauti katika tarehe tofauti.

Kurikodi risiti moja zaidi ya mara moja katika daftari la fedha taslim kwa kiasi tofauti cha fedha kunatia shaka juu ya usahihi wa taarifa za mapato za Mamlaka na kunaweza kupelekea upotevu wa fedha za Mamlaka.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mamlaka ya Usafiri Baharini kupitia taarifa za mapato zilizorikodiwa katika daftari la mapato ili kuweza kurekebisha kasoro zilizobainika.

Mchanganuo wa Risiti zilizorikodiwa zaidi ya mara moja katika daftari la fedha taslim ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 111: Risiti zilizorikodiwa zaidi ya mara moja katika daftari la fedha taslim

Tarehe	Risiti Namba	Aliyelipa	kiwango	Taarifa ya ukaguzi
11/8/2020	291935	Z Crow Sea Ferres	USD. 2,500	Kiasi katika Kitabu cha risiti
28/7/2020	291935	Z Crow Sea Ferres	USD. 2,500	Kiasi kilichorikodiwa katika daftari la fedha taslim (Cashbook)
28/8/2020	291935	Z Crow Sea Ferres	USD.2,500	Kiasi chengine kilichorikodiwa katika daftari la fedha taslim
23/4/2021	704836	Africa Shipping Corporation	2,597,500	Kiasi katika Kitabu cha risiti
22/4/2021	704836	Othman Ali Hamadi	75,000	Kiasi kilichorikodiwa katika daftari la fedha taslim (Cashbook)

23/4/2021	704836	Africa Shipping Corporation	2,597,500	Kiasi chengine kilichorikodiwa katika daftari la fedha taslim
16/6/2021	236752	Kilimanjaro First Ferries	16,926,000	Kiasi katika Kitabu cha risiti
15/6/2021	236752	Nassour Jumanne	75,000	Kiasi kilichorikodiwa katika daftari la fedha taslim (Cashbook)
15/6/2021	236752	Kilimanjaro First Ferries	16,926,000	Kiasi chengine kilichorikodiwa katika daftari la fedha taslim
20/5/2021	235711	Zan First Ferries Co. LTD	6,000,000	Kiasi katika Kitabu cha risiti
21/5/2021	235711	Zan First Ferries Co. Ltd	6,000,000	Kiasi kilichorikodiwa katika daftari la fedha taslim (Cashbook)
24/5/2021	235711	Zan First Ferries Co. Ltd	6,000,000	Kiasi chengine kilichorikodiwa katika daftari la fedha taslim

5.4.2.4 Kasoro zilizobainika Katika Ufuatiliaji wa Utekelezaji wa Mpango Mkakati Wa Mamlaka

Ukaguzi ulipitia mpango Mkakati wa Mamlaka ya Usafiri Baharini Zanzibar wa mwaka 2016/2017 hadi 2020/2021 pamoja na ripoti mbalimbali za uongozi za Mamlaka. Mpango Mkakati huo wa Mamlaka pamoja na mambo mengine ulikuwa na malengo Mkakati Makuu (Grand Strategic Objectives) ya aina mbili yaliyopangwa kwa ajili ya kusaidia Mamlaka kutekeleza na kufanikisha majukumu yake kwa ufanisi zaidi.

Ukaguzi umebaini kutokufikiwa kwa baadhi ya malengo mkakati ambayo ni muhimu kwa ajili ya kuboresha ufanisi wa utendajii kazi wa Mamkala ikiwemo:-

- Kukosekana kwa mfumo wa kielektroniki kwa ajili ya kazi za kiuhasibu.
- Kukosekana kwa wa daftari la vihatarishi (risk mitigation na management register).
- kutokuwepo kwa miongozo inayoelekeza utoaji elimu za mabaharia iliyotayarishwa
- kutokufanya ukaguzi wa miradi inayoendeshwa baharini ili kuhakikisha kwamba. inafuata kanuni na taratibu za ulinzi wa mazingira ya bahari.
- Kutokuanzisha sera na mkakati mawasiliano.
- Kutokufanyika kwa tathmini ya utendaji kazi na upatikanaji wa huduma kwa wateja (customer satisfaction survey).
- Kutokuanzishwa kwa mfumo wa usimamizi wa viwango (Quality management system).

Kutokufikiwa kwa malengo yaliyomo katika Mpango Mkakati wa Mamlaka kunapelekea Mamlaka kukosa ufanisi katika utekelezaji wa mpango mkakati wake na kunaweza kuathiri kufikia malengo yake ya muda mrefu.

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Mamlaka ya Usafiri Baharini kuhakikisha kuwa unafuatilia kwa karibu utekelezaji wa malengo yaliyomo katika mpango mkakati wa Mamlaka ili kuweza kufikia malengo yake ya muda mrefu kwa ufanisi.

5.4.2.5 Dosari katika daftari la kuhifadhia Mali za kudumu

Kwa mujibu wa kifungu nambari 29(2) cha sheria nambari 12 ya Usimamizi wa fedha nambari 12 ya mwaka 2016, Afisa masuuli anahusika na kusimamia mali za Taasisi ya Umma ikiwemo kutunza daftari la mali zote zilizopo chini ya udhibiti wa taasisi yake.

Daftari la kuhifadhia mali za kudumu huonyesha taarifa muhimu kuhusiana na mali za kudumu za taasisi husika ikiwemo aina ya mali, sehemu ilipo, tarehe iliyonunuliwa au kuuzwa, thamani ya mali, pamoja na mambo mbali mbali yanayohusiana na mali (assets).

Ukaguzi umebaini kuwa jengo la Mamlaka linalotumiwa kama ofisi kuu halikuorodhoreshwa katika daftari la mali za kudumu la Mamlaka.

Kutokuliingiza jengo la Mamlaka katika orodha ya mali za kudumu za Mamlaka kunapelekea taarifa ya fedha ya mwisho wa mwaka ya Mamlaka kutokuonyesha sura sahihi na halisi.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mamlaka kuingiza jengo hilo linalotumiwa kama ofisi kuu katika orodha ya mali za kudumu za Mamlaka kwa vile limekidhi sifa ya kutambuliwa kama ni mali ya kudumu ya Mamlaka.

5.4.2.6 Kuwepo kwa uhaba wa vitendea kazi

Ukaguzi umebaini kwamba Mamlaka ya Usafiri Baharini haina vifaa vya kutosha kwa ajili ya kusaidia Mamlaka kutekeleza majukumu yake ya kimsingi. Baadhi ya vifaa ambavyo Mamlaka haina ni kama ifuatavyo:-

- Vituo vya uokozi (Marine operating center) vyenye vifaa vya kutosha.
- Patrol boat.
- Vifaa na wataalam wa kupambana na uchafuzi wa mazingira (mfano umwagikaji wa mafuta baharini).

Kuwepo kwa uhaba wa vitendea kazi kunapelekea kupunguza ufanisi katika utekelezaji wa majukumu ya Mamlaka.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mamlaka ya Usafiri Baharini kuhakikisha kunapatikana vitendea kazi muhimu kwa ajili ya kutekeleza majukumu ya Mamlaka kwa ufanisi.

MAMLAKA YA USAFIRI BAHARINI (ZMA) PEMBA

5.4.2.7 Kutokuwepo kwa hesabu ya matumizi ya kawaida

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Mamlaka inawajibu wa kuendesha na kusimamia shughuli za Mamlaka kwa mujibu wa Sheria, Kanuni na Miongozo mbali mbali lakini Mamlaka haina hesabu ya matumizi ya kawaida hali inayopelekea kutumiwa fedha kwa njia isiyo rasmi.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria ya Usimamizi wa Fedha za Umma nambari 12 ya mwaka 2016.

5.4.3 MAMLAKA YA MAFUNZO YA AMALI ZANZIBAR (VTA)

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umebainisha taarifa ya michango ya vyanzo vya mapato vya Mamlaka ya Mafunzo ya Amali , utendaji wa mwaka kwa kila chanzo cha mapato katika Mamlaka ya Mafunzo ya Amali pamoja na kubainisha dosari za kiutendaji zilizojitokeza wakati wa ukaguzi na kubainisha njia za utatuzi wa dosari hizo.

Taarifa ya Mapato

Mamlaka ya Mafunzo ya Amali kwa mwaka wa fedha 2020/2021 imekadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 525,367,200.Hadi kufikia tarehe 30, Juni 2021 Mamlaka imekusanya jumla ya shilingi 1,066,062,658.56 sawa na asilimia 202.9 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Mamlaka ya Mafunzo ya Amali kwa mwaka wa fedha 2020/2021 imekadiriwa kutumia jumla ya shilingi 8,847,667,200 kwa ajili ya kazi za kawaida na shilingi 101,000,000 kwa ajili ya kazi za maendeleo. Hadi kufikia tarehe 30, juni 2021 jumla ya shilingi 3,046,437,515 ziliingizwa na kutumika kwa kazi za kawaida sawa na asilimia 34.4 ya makadirio na shilingi 87,347,250 ziliingizwa na kutumika kwa ajili ya kazi za maendeleo sawa na asilimia 86.5 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.4.3.1 Malipo ya mishahara ambayo haikukatwa kodi shilingi 50,302,500

Kwa mujibu wa Sheria ya Kodi ya Mapato ya mwaka 2014, mwajiri anapaswa kuzuia kodi (withholding tax) kwa malipo yote yatokanayo na ajira na kuwazilishwa Mamlaka ya Mapato Tanzania - TRA.

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya shilingi 50,302,500 zimelipwa kwa watumishi (walimu) wa kutwa walioajiriwa na Mamlaka ya Mafunzo ya Amali kwa ajili ya kufundisha wa fani mbali mbali katika vyuo vya Amali, dosari iliyobainika na ukaguzi ni kutokukatwa kwa kadi ya zuio katika mishahara ya walimu hao.

Kufanya hivyo kunapelekea kuikosesha Serikali mapato ambapo ni kwenda kinyume na matakwa ya Sheria ya Kodi ya Mapato.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mamlaka ya Mafunzo ya Amali uhakikishe kuwa unasimamia na kutekeleza taratibu za kukata kodi kwa watumishi kwa mujibu wa Sheria, Kanuni na miongozo iliyopo.

Mchanganuo wa malipo ya mishahara ya watumishi wa kutwa ni kama yanavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 112 : Malipo ya mishahara ambayo haikukatwa kodi

Namba	Jina	Mahala	Mshahara	Muda Wa Mkataba	Kiasi cha fedha za mishahara kilicholipwa (Tshs)
1	Masoud Ali Salim	Mkokotoni	717,000.00	6	4,302,000
2	Khamis Juma Khamis		509,000.00	6	3,054,000
3	Asha Moh'd Khamis		717,000.00	6	4,302,000
4	Hanifa A. Makame		717,000.00	3	2,151,000
5	Jina Abdalla Khamis		509,000.00	2	1,018,000
6	Suleman M Suleman		377,000.00	7	2,639,000
7	Abdall Khamis Ali		509,000.00	6	3,054,000
8	El-Bashir M.Moh'd	Mwanakwerekwe	446,000.00	6	2,676,000
9	Ali Bakar Ali		399,500.00	6	2,397,000
10	Salum Sulema Seif		509,000.00	6	3,054,000
11	Ahmed Abdallah		399,500.00	5	1,997,500
12	Zaituni Suleman Ali	VITONGOJI	386,000.00	2	772,000
13	Fadhili Moh'd Haji		377,000.00	7	2,639,000
14	Hamza Moh'd Salim		717,000.00	5	3,585,000
15	Ali M. Ali		717,000.00	6	4,302,000
16	Juma S. Ali		446,000.00	5	2,230,000
17	Saade A. Masoud		509,000.00	5	2,545,000
18	Yusra A.Simai		717,000.00	5	3,585,000
Jumla					**50,302,500**

5.4.3.2 Uhaba wa Walimu na Watendaji Muhimu katika Ofisi na Vyuo vya Mamlaka

Katika kufanikisha malengo ya Mamlaka ya kukuza na kushajiisha mafunzo ya amali kwa vijana, Mamlaka ilipatiwa vyuo viwili (Chuo cha Mafunzo ya Amali Makunduchi na Chuo cha Mafunzo ya Amali Daya Mtambwe) vya mafunzo ya Amali kutoka Serikali Kuu. Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa Mamlaka inakabiliwa na uhaba wa walimu na watendaji wengine muhimu katika Ofisi zake ukilinganishana na mahitaji ya huduma inayopaswa kutolewa katika vituo hivyo. Kuwepo kwa uhaba wa walimu na watendaji muhimu kunapelekea Mamlaka kushindwa kufikia malengo yake kwa ufanisi ambapo ni kwenda kinyume na Sheria ya Utumushi wa Umma

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Mamlaka ya Mafunzo ya Amali kuchukua hatua za haraka za kupatikana kwa wafanyakazi wanaohitajika ili kuweza kuendana na mipango ya Mamlaka iliyopo kwa maslahi ya wananchi na Taifa kwa ujumla kwa kuzingatia Sheria pamoja na miongozo ambapo itapelekea kuondokana na athari zinazoendelea kupatikana.

Mchanganuo wa taarifa za uhaba wa baadhi ya walimu na watendaji muhimu katika Ofisi za Mamlaka ni kama inaivyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 113 : Mchanganuo wa uhaba wa watendaji katika Mamlaka

Namba	Idara	Idadi ya Wafanyakazi waliohitajika	Idadi ya Wafanyakazi waliopatikana	Upungufu
1	Basa	4	3	1
2	Walezi wa Dakhalia (Matron)	5	2	3
3	Dereva	6	1	5
4	Mwangalizi wa Ofisi	6	1	5
5	Afisa Mitihani	2	1	1
6	Mshauri Nasaha		1	
7	Mwalimu wa Electronics	12	2	10
8	Mwalimu wa Useremala (Carpentry)	9	2	7
9	Mwalimu wa Magari	9	2	7
10	Mkutubi	6	1	5
11	Mwalimu wa Kiingereza		1	
12	Mwalimu wa Dini		1	
13	Mwalimu wa Hesabu		1	
14	Mwalimu wa Ufundi Bomba	5	1	4
15	Mwalimu wa Komputer	6	2	4
16	Msaidizi Mhasibu		1	

5.4.3.3 Dosari zilizobainika katika usimamizi na ufuatiliaji wa Mikopo

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Mamlaka ya Mafunzo ya Amali kutekeleza jukumu la kuwahamasisha vijana kujiunga na Mafunzo ya Amali na kuwajenga katika maadili ya ujasirimali, kujiajiri na kujitegemea ambapo Mamlaka ya Mafunzo ya Amali imetenga fedha ambazo zinatumika kuwapatia mikopo nafuu wahitimu wa Mafunzo ya Amali Zanzibar kwa lengo la kuanzisha miradi yao mara tu baada ya kumaliza mafunzo yao. Dosari zilizobainika katika usimamizi na ufuatiliaji wa mikopo ni kama ifuatavyo:-

- Kukosekana kwa makabidhiano ya risiti zote za vifaa vilivyonunuliwa na Mkopaji kwa ajili ya mradi aliouombea mkopo kama inavyotakiwa katika kifungu cha 6 cha Mkataba wa Mkopo.
- Mkopeshaji (Mamlaka) kutokutowa 'notisi' ya mwezi ya maandishi kwa Mkopaji aliyeshindwa kulipa deni kama ilivyoelezwa katika kifungu cha 7, kifungu cha 8 na Kifungu cha 9 cha Mkataba wa Mkopo.
- Mkopeshaji (Mamlaka) kushindwa kutoza faini ya asilimia 2% ya ziada ya kiasi cha mkopo kilichocheleweshwa kulipwa na Mkopaji kinyume na kifungu cha 13(b) cha Mkataba wa Mkopo.
- Kukosekana kwa ufuatiliaji wa maendeleo ya mradi kila baada ya miezi mitatu kama ambavyo Mkopaji anavyopaswa kuripoti maendeleo ya mradi wake.

Uwepo wa kasoro zilizobainishwa hapo juu zinaashiria udhaifu katika usimamizi na ufuatiliaji wa mikopo ya wahitimu na jambo linaloweza kupelekea kutokufikiwa kwa malengo ya mikopo hiyo.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mamlaka ya Mafunzo ya Amali kuhakikisha kwamba unachukua hatua madhubuti katika kuimarisha usimamizi na ufuatiliaji wa mikopo ya wahitimu ili kuhakikisha kuwa malengo ya utoaji wa mikopo hiyo yanafikiwa.

Mchanganuo wa vikundi vilivyokuwa na mkopo ndani ya mwaka fedha 2020/2021 ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 114 : Dosari zilizobainika katika usimamizi na ufuatiliaji wa Mikopo

Namba	Jina la Kikundi	Mahala kilip	Aina ya Mradi	Terehe Ya Mkopo	Kiasi Cha Mkopo Kilichotolewa	Kiasi cha Mkopo Kili-cholipwa	Kiasi cha Mkopo Kilichobaki	Asilimia ya Marejesho (%)
1	Kibweni Electronic Workshop	Mwanyanya	Ufundi Elecctroniki	11/3/16	5,000,000	2,700,000	2,300,000	54
2	Zinduka Workshop	Mahonda	Useremala	11/3/16	3,500,000	1,725,750	1,774,250	49.3
3	Shaharaskaa Cooperative	Wingwi Pemba	Vifaa Vya Umeme Na Huduma	3/7/20	8,649,000	450,000	8,199,000	5.2
4	Dunga Services	Dunga	Ufundi Magari	11/3/16	7,445,000	3,035,750	4,409,250	40.8
5	Tuchakarike Tailoring	Chake-chake	Ushoni	31/10/16	7,741,000	1,480,050	6,260,950	19.1
6	Sadiki Ni Ukweli	Donge Pale	Uchoraji Na Mapambo	28/2/17	5,000,000	2,970,000	2,030,000	59.4
7	New Generation	Mwera Mtofaani	Ufundi Electronic	28/2/17	5,000,000	1,870,000	3,130,000	37.4
8	Ict Solution Cooperative	M/Kwere-kwe	Ufundi Computer	4/8/17	5,000,000	1,330,000	3,670,000	26.6
9	Kumekucha	Ole Pemba	Matufali	2/7/18	9,180,000	0	9,180,000	0
Jumla					**56,515,000**	**15,561,550**	**40,953,450**	**27.5**

MAMLAKA YA MAFUNZO YA AMALI – PEMBA

5.4.3.4 Kukosekana kwa mapato ya utowaji wa huduma shilingi 57,406,000

Katika Ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Mamlaka ya Mafunzo ya Amali Pemba inawadai jumla ya shilingi 57,406,000 kwa ajili ya utowaji wa huduma kwa baraza la mitihani Zanzibar hali ambayo imepelekea kutopatikana kwa mapato yalikusudiwa na hivyo kushindwa kutowa huduma mbali mbali zinazohitaji matumizi ya fedha yaliyokusanywa.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mamlaka ya mafunzo ya Amali - Pemba kufanya juhudi za ufuatiliaji wa mapato yaliyokosekana kwa kushirikiana na Baraza la Mitihani ikiwa ni pamoja na kutoa maelekezo kuhusu umuhimu wa upatikanaji wa mapato hayo. Mchanganuo wa mapato yaliyokosekana kutokana na utowaji wa huduma ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 115 : Mapato yaliyokosekana kutokana na utowaji wa huduma.

Mwaka wa Fedha	Jina la Mdaiwa	Kiasi cha Fedha kinachodaiwa (Tshs)
2018/2019	Baraza la Mitihani Zanzibar	29,200,000
2020/2021		28,206,000
Jumla		**57,406,000**

5.4.3.5 Ucheleweshwaji wa upelekaji wa mapato benki shilingi 2,420,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya shilingi 2,420,000 zimakusanywa na Mamlaka ya Mafunzo ya Amali Pemba kupitia katika vianzio vyake mbali mbali vya mapato lakini mapato hayo yamecheleweshwa kupelekwa benki hali ambayo inaweza kupelekea matumizi ya fedha hizo kinyume na utaratibu pamoja uwepo wa uwezekano wa upotevu wa fedha zilizokusanywa na kushindwa kutoa huduma bora zilizokusudiwa.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 56(2) cha Sheria nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa mapato yaliyocheleweshwa kupelekwa benki ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 116 : Mapato yaliyocheleweshwa kupelekwa Benki.

Tarehe ya Maku-sanyo	Namba ya fomu	Kiasi cha Fedha kilichokusanywa (Tshs)	Tarehe iliy-opelekwa benki	Maelezo
29/12/2020 – 14/1/2021	001971-002110	600,000	6/2/2021	Fedha kwa ajili ya uuzaji wa fomu za kujiunga.
1/2/2021-5/2/2021	000360-000400	100,000	17/2/2021	
8/2/2021-19/2/2021	000401-000703	1,620,000	8/3/2021	
14/1/2021	002111-002130	100,000	6/4/2021	
Jumla		**2,420,000**		

5.4.3.6 Kukosekana kwa mkataba wa mkopo shilingi 24,776,750

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Mamlaka ya Mafunzo ya Amali Zanzibar imetoa mkopo wa kiasi cha shilingi 24,776,750 kwa ajili ya kuanzisha mradi wa matufali katika Chuo cha Amali Vitongoji Pemba lakini Mamlaka haina mkataba wa mkopo huo hali ambayo imepelekea hadi ukaguzi unakamilika jumla ya shilingi 16,337,192 ni bakaa ya fedha ambazo hazijalipwa ikiwa ni sawa na asilimia 65.94 ya fedha iliyokopeshwa. Dosari iliyobainika ni kutokuwepo kwa mkataba ulioingiwa baina ya mamlaka ya Mafunzo ya Amali na chuo cha mafunzo ya Amali Vitongoji na kupelekea kutokuwepo kwa nguvu za kisheria katika uwasilishwaji wa madai ili kuweza kupata kiasi cha fedha kilichokopeshwa kwa ajili ya uwendelezaji na utekelezaji wa shughuli nyengine za Mamlaka.

kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

5.4.4 MAMLAKA YA HIFADHI NA UENDELEZAJI MJI MKONGWE ZANZIBAR (STCDA)

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umebainisha taarifa ya michango ya vyanzo vya mapato vya Mamlaka ya Hifadhi na Uendelezaji Mji Mkongwe Zanzibar , utendaji wa mwaka kwa kila chanzo cha mapato katika Mamlaka ya Hifadhi na Uendelezaji Mji Mkongwe Zanzibar pamoja na kubainisha dosari za kiutendaji zilizojitokeza wakati wa ukaguzi na kubainisha njia za utatuzi wa dosari hizo.

Taarifa ya Mapato

Mamlaka ya Hifadhi na Uendelezaji Mji Mkongwe Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kupokea jumla ya shilingi 920,100,000 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina kwa ajili ya kazi za kawaida. Aidha Mamlaka ya Hifadhi na Uendelezaji Mji Mkongwe Zanzibar ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 30,000,000 kutoka vyanzo vyake vya ndani vya mapato.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Mamlaka ya Hifadhi na Uendelezaji Mji Mkongwe Zanzibar ilipokea jumla ya shilingi 587,316,746 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina kwa ajili ya kazi za kawaida sawa na asilimia 63.81 ya makadirio. Aidha Mamlaka ya Hifadhi na Uendelezaji Mji Mkongwe Zanzibar ilikusanya jumla ya shilingi 53,760,000 kutoka vyanzo vyake vya ndani ikiwa ni sawa na asilimia 179.2 ya makadirio na ilikusanya jumla ya shilingi 111,952,015 ikiwa ni mapato mengineyo.

Taarifa ya Matumizi

Mamlaka ya Hifadhi na Uendelezaji Mji Mkongwe Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 920,100,000 kwa ajili ya kazi za kawaida. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Mamlaka ya Hifadhi na Uendelezaji Mji Mkongwe Zanzibar ilitumia jumla ya shilingi 762,067,691 kwa ajili ya kazi za kawaida sawa na asilimia 82.82 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.4.4.1 Majengo ndani ya Eneo la Hifadhi la Mji Mkongwe ambayo yapo katika Hali Mbaya

Mji Mkongwe ni moja wapo ya miji mikongwe zaidi ya Afrika Mashariki, wenye sura ya kipekee ikiwemo vichochoro vyembamba na majengo mazuri ya asili na ndio kitovu cha utamaduni wa Zanzibar. Kwa mujibu wa kifungu nambari 7(f) cha Sheria Nambari 4 ya Mamlaka ya Hifadhi na Uendelezaji Mji Mkongwe ya mwaka 2010, Mamlaka ya Hifadhi na Uendelezaji Mji Mkongwe Zanzibar ina jukumu la kuhakikisha matumizi bora ya majengo ya Mji Mkongwe pamoja na matengenezo ya majengo yaliyomo katika eneo la hifadhi.

Ukaguzi umebaini kuwepo kwa majengo mengi ndani ya eneo la hifadhi ya Mji Mkongwe ambayo yapo katika hali mbaya na yamekosa matumizi yaliyo bora na salama ili kuilinda hadhi na haiba ya mji huo. Majengo hayo yanamilikiwa na taasisi za aina tatu ambazo ni Watu Binafsi, Shirika la Nyumba Zanzibar na Kamisheni ya Wakfu.

Kuwepo kwa majengo yaliyo katika hali mbaya ndani ya eneo la hifadhi la Mji Mkongwe kunaweza kupelekea kuanguka kwa majengo hayo na hatimae kupoteza haiba na sura nzima ya mji huo wa urithi wa utamaduni.

Ukaguzi unashauri Serikali kupitia uongozi wa Mamlaka ya Hifadhi na Uendelezaji Mji Mkongwe Zanzibar kuandaa mpango madhubuti na endelevu na kuutekeleza kwa ajili ya kuyahami majengo hayo ili kuendeleza kutunza haiba na uzuri wa Mji Mkongwe wenye thamani ya kipekee duniani. Mchanganuo wa majengo hayo ni kama yanavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 117: Orodha ya majengo ndani ya Eneo la Hifadhi la Mji Mkongwe ambayo yapo katika hali mbaya

Namba	Namba ya Nyumba	Eneo iliyopo	Mmiliki	Matumizi
1	542	Shangani (Tausi hotel)	Binafsi	Haitumiki
2	539	Shangani (Tausi hotel)	Binafsi	Haitumiki
3	341	Shangani (Minara miwili)	Binafsi	Inatumika
4	300-302	Shangani	ZHC	Inatumika
5	353	Gizenga (sheha Shangani)	ZHC	Inatumika
6	2410	Vuga	Binafsi	Inatumika
7	4402	Mkunazini	ZHC	Inatumika
8	1724	Mkunazini (kanisani)	ZHC	Inatumika
9	1822B	Mkunazini	ZHC	Inatumika
10	1572	Mchambawima	ZHC	Haitumiki
11	1956/57	Kiponda	Wakfu	Inatumika
12	1472/1473	Kiponda	Wakfu	Inatumika
13	807	Kiponda	Shia	Haitumiki
14	1455	Kiponda	Binafsi	Haitumiki
15	1228	Kokoni	ZHC	Inatumika
16	712/717	Malindi (jumba la washihiri)	Wakfu	Inatumika
17	1193	Malindi (karibu na Zanzibar cable)	Binafsi	Inatumika
18	1198/99/1200	Malindi	Binafsi	Inatumika
19	1188/90	Malindi	ZHC	Haitumiki
20	681	Malindi	ZHC	Inatumika
21	890	Malindi	Binafsi	Haitumiki
22	2515	Mtendeni	ZHC	Inatumika
23	2801/2811	Mtendeni (Jumba Maro)	Wakfu	Inatumika

5.4.4.2 Manunuzi/huduma zilizolipwa kwa Taasisi zisizosajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoaji wa Mali za Umma, shilingi 12,225,000

Kwa mujibu wa Kifungu nambari 23(1) cha Sheria nambari 11 ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016 kinazitaka taasisi zenye kutoa huduma au uuzaji wa bidhaa kusajiliwa na Mamlaka ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ili ziweze kushiriki katika manunuzi ya umma. Vile vile kifungu nambari 23(2), kinakataza manunuzi kufanywa kwa watoa huduma au wauzaji bidhaa ambao hawajasajiliwa.

Ukaguzi umebaini kwamba Mamlaka ya Hifadhi na Uendelezaji Mji Mkongwe Zanzibar imefanya malipo kadhaa kwa mafundi ambazo hawajasajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoaji wa Mali za Umma Zanzibar.

Kufanya malipo kwa wauzaji bidhaa au watoa huduma ambao hawajasajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016 na kunaweza kupelekea kupoteza mapato ya Serikali.

Ukaguzi unashauri kwa Uongozi wa Mamlaka ya Hifadhi na Uendelezaji Mji Mkongwe kuhakikisha kuwa wananunua bidhaa au huduma kutoka kwa wafanya biashara waliosajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoaji wa Mali za Umma kama inavyotakiwa na sheria. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama unavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 118 : Manunuzi yaliyofanywa kwa watoa huduma wasiosajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoaji wa Mali za Umma

Hati namba	Hundi namba	Aliyelipwa	Kiasi cha Fedha kilicholipwa (Tshs.)	Maelezo
D8/10	TT	Salum Ali Yussuf	3,700,000	Ikiwa ni malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa Honda (Click).
9/10	TT	Ali Juma Hamad	3,825,000	Malipo ya Upakaji Rangi.
9/9	TT	Moh'd Abeid Juma	3,500,000	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya ujenzi wa Banda.
5/9	TT		1,200,000	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya utengenezaji mifereji.
Jumla			**12,225,000**	

5.4.4.3 Kutokukatwa kodi ya zuio kwa malipo ya watoa huduma, shilingi 426,250

Kwa mujibu wa kifungu nambari 81 na 83 cha Sheria ya Kodi ya Mapato Tanzania ya mwaka 2004, taasisi za Serikali zinatakiwa kuzuia asilimia fulani kutoka katika malipo ya mtoa huduma (2% kwa bidhaa na 5% kwa huduma) na kuwasilisha kodi hizo katika Mamlaka ya Mapato ndani ya siku 7 baada ya kumalizika kwa mwezi husika.

Ukaguzi umebaini kuwa Mamlaka ya Hifadhi na Uendelezaji Mji Mkongwe Zanzibar haikukata kodi ya zuio kutoka katika malipo ya watoa huduma mbali mbali kama inavyotakiwa na sheria.

Kutokuwakata kodi ya zuio kwa wauza bidhaa na watoa huduma ni kwenda kinyume na sheria za kodi na kunaweza kupelekea kuikosesha Serikali mapato.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mamlaka ya Hifadhi na Uendelezaji Mji Mkongwe kuhakikisha kuwa wanazuia kodi ya zuio kutoka katika malipo ya watoa huduma wa Mamlaka na kuwasilisha kwa Mamlaka husika ndani ya muda unaotakiwa kisheria.

Mchanganuo wa malipo yaliyobainika ni kama yanavyooneka katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 119 : Watoa huduma ambao hawakukatwa kodi ya zuio

Hati namba	Hundi namba	Aliyelipwa	Kiasi cha Fedha (Tshs)	Kiasi cha Kodi ya Zuio 5% (Tshs)	Maelezo
9/10	TT	Ali Juma Hamad	3,825,000	191,250	Malipo ya upakaji rangi.
9/9	TT	Moh'd Abeid Juma	3,500,000	175,000	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya ujenzi wa banda
5/9	TT		1,200,000	60,000	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya utengenezaji mifereji.
Jumla			**8,525,000**	**426,250**	

5.4.4.4 Kutokuonyeshwa kwa mapato yanayotokana na Bustani ya Forodhani

Mapato ya Bustani ya Forodhani yanasimamiwa na Kamati ya pamoja ya usimamizi wa Bustani ya Forodhani inayoundwa Taasisi ya Serikali na Taasisi ya sekta binafsi. Matumizi yanayotokana na mapato ya Bustani hiyo yanaidhinishwa na Mamlaka ya Hifadhi na Uendelezaji Mji Mkongwe Zanzibar.

Ukaguzi umebaini kuwa Taarifa ya Fedha ya mwisho wa mwaka 2020/2021 ya Mamlaka haionyeshi kiasi cha fedha kilichokusanywa na kutumika kutokana na mapato ya bustani ya Forodhani.

Kutokuonyeshwa taarifa za mapato yanayotokana na bustani ya Forodhani kunapunguza uwazi katika usimamizi wa mapato hayo.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mamlaka ya Hifadhi na Uendelezaji Mji Mkongwe Zanzibar kuhakikisha kuwa unaonyesha mapato na matumizi yanayotokana na bustani ya Forodhani ili kuongeza uwazi katika usimamizi wa mapato hayo.

5.4.5 MAMLAKA YA KUZUIA RUSHWA NA UHUJUMU WA UCHUMI ZANZIBAR (ZAECA)

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umebainisha taarifa ya michango ya vyanzo vya mapato vya Mamlaka ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu wa Uchumi Zanzibar,utendaji wa mwaka kwa kila chanzo cha mapato katika Mamlaka ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu wa Uchumi Zanzibar pamoja na kubainisha dosari za kiutendaji zilizojitokeza wakati wa ukaguzi na kubainisha njia za utatuzi wa dosari hizo.

Taarifa ya Mapato

Mamlaka ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu Uchumi Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kupokea jumla ya shilingi 2,108,400,000 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina kwa ajili ya kazi za kawaida.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Mamlaka ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu Uchumi Zanzibar ilipokea jumla ya shilingi 1,678,906,355 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina kwa ajili ya kazi za kawaida, sawa na asilimia 79.63 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Mamlaka ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu Uchumi Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 2,108,400,000 kwa ajili ya kazi za kawaida.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Mamlaka ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu Uchumi Zanzibar ilitumia jumla ya shilingi 1,678,906,355 kwa ajili ya kazi za kawaida sawa na asilimia 79.63 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.4.5.1 Kutokutayarisha ripoti ya mwaka inayohusu kazi zilizofanywa na Mamlaka

Kifungu nambari 12 cha Sheria Nambari 1 ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu Uchumi Zanzibar ya mwaka 2012 kinamtaka Mkurugenzi Mkuu wa Mamlaka atayarishe au aagize kutayarishwa kwa ripoti ya mwaka inayohusiana na kazi zilizofanywa na Mamlaka pamoja na maelezo ya hesabu za Mamlaka kwa kila mwaka wa fedha na kuiwasilisha ripoti hiyo kwa Waziri ndani ya kipindi cha miezi minne baada ya mwisho wa mwaka wa fedha husika na kuchapishwa katika Gazeti Rasmi la Serikali.

Ukaguzi umebaini kwamba Mamlaka haitoi ripoti hiyo kama ilivyotakiwa katika kifungu nambari 12 cha Sheria Nambari 1 ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu Uchumi Zanzibar ya mwaka 2012.

Kutokutayarisha ripoti ya mwaka na kutokuchapisha katika Gazeti Rasmi la Serikali kunainyima jamii taarifa muhimu kuhusiana na shughuli za Mamlaka.

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Mamlaka usimamie kikamilifu utoaji wa ripoti kwa kila mwaka wa fedha ili kuipatia jamii taarifa muhimu kuhusiana na shughuli za Mamlaka.

5.4.5.2 Kutokufanyika kwa Tathmini ya Utendaji kazi

Kwa mujibu wa kifungu nambari 17 cha Sheria Nambari 1 ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu Uchumi Zanzibar ya 2012, Mkurugenzi wa Mkuu wa Mamlaka ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu Uchumi Zanzibar anatakiwa angalau mara moja kila baada ya miaka miwili kuteua mtu au taasisi yenye sifa kufanya tathmini ya utendaji kazi ili kujua kama viwango vya utendaji kazi ambavyo kila mchunguzi anapaswa kuwa navyo vimefikiwa na kama viwango hivyo vinatosheleza.

Mtu au Taasisi iliyoteuliwa kufanya tathmini ya utendaji kazi inatakiwa kuandaa ripoti ya tathmini ya utendaji kazi na kuiwasilisha kwa Waziri ambapo Waziri nae ataiwasilisha ripoti hiyo kwa Rais na baadae kuiwasilisha Baraza la Wawakilishi.

Ukaguzi umebaini kwamba Mamlaka ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu Uchumi Zanzibar haifanyi tathmini ya utendaji kazi na haiwasilishi ripoti ya tathmini ya utendaji kazi ili kujua kama viwango vya utendaji kazi ambavyo kila mchunguzi au mtu aliyeteuliwa kufanya uchunguzi vimefikiwa na kama viwango hivyo vinatosheleza.

Kutokufanywa kwa tathmini ya utendaji kazi kunapelekea Mamlaka na Serikali kwa ujumla kushindwa kufahamu kama viwango vya utendaji kazi ambavyo kila mchunguzi anapaswa kuwa navyo vimefikiwa na kama viwango hivyo vinatosheleza.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mamlaka ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu wa Uchumi Zanzibar kufanya tathmini ya utendaji kazi kwa wachunguzi wake na kuandaa ripoti kama inavyotakiwa na Sheria.

5.4.5.3 Kutokutangazwa kwa waliopatikana na hatia za Rushwa na Uhujumu Uchumi

Kwa mujibu wa kifungu nambari 77 cha Sheria Nambari 1 ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu Uchumi Zanzibar ya mwaka 2012 Mamlaka ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu Uchumi inatakiwa angalau mara moja kwa kila mwaka kuchapisha katika Gazeti Rasmi la Serikali majina ya watu wote waliopatikana na hatia kwa makosa ya rushwa na uhujumu uchumi.

Ukaguzi umebaini kuwa Mamlaka ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu wa Uchumi Zanzibar haichapishi majina ya waliopatikana na hatia ya makosa ya rushwa na uhujumu uchumi katika Gazeti Rasmi la Serikali.

Kutokutangazwa kwa majina ya waliopatikana na hatia za Rushwa na Uhujumu wa Uchumi kunapunguza uwazi wa mapambano dhidi ya rushwa na kunaweza kupelekea kutokwa na hofu kwa wahujumu wa uchumi wengine.

5.4.5.4 Mamlaka kukosa wataalam wa fani tofauti

Kwa mujibu wa Sheria Nambari 1 ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu Uchumi Zanzibar ya mwaka 2012, Mamlaka Kuzuia Rushwa na Uhujumu wa Uchumi Zanzibar imepewa uwezo wa kupambana na rushwa na uhujumu uchumi katika sekta na mazingira tofauti ikiwemo rushwa na ubadhirifu katika masuala ya ujenzi, ukwepaji kodi, manunuzi ya umma na utakatishaji fedha.

Ukaguzi umebaini kwamba Mamlaka haina wataalamu wa fani muhimu ambazo wanapaswa kuwa nazo katika utekelezaji wa kazi zake za kawaida kama vile wahandisi, wataalamu wa kodi, wataalamu wa manunuzi, wataalamu wa mifumo ya TEHAMA , wataalamu wa uhalifu mitandaoni n.k.

Kuendelea kuazima wataalamu kutoka sekta binafsi au za Serikali kunaweza kukapelekea kujitokeza kwa vitendo vya uvujaji wa taarifa za Serikali na upoteaji wa nyaraka muhimu za Serikali kabla ya uchunguzi kumalizika jambo ambalo linaweza kupelekea kupoteza ushahidi wa tuhuma inayofanyiwa kazi kwa kuzingatia zaidi wataalamu hao wanaweza kukosa maadili ya kazi za upelelezi.

Aidha, kukosekana kwa wataalamu wa fani muhimu ambazo Mamlaka inazihitaji kwa ajili ya utekelezaji wa kazi zake kunapelekea Mamlaka kushindwa kufanikisha majukumu yake kwa ufanisi na hatimae kuweza kukodi au kuazima wataalamu kutoka nje ya taasisi yao jambo ambalo linapelekea kuingiza hasara Serikali kutokana na kiasi kikubwa cha fedha kinachoweza kutumika kwa ajili ya kuwalipa wataalamu ada ya kufanya kazi ya upelelezi husika.

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Mamlaka kuajiri wataalamu wa fani muhimu ambazo Mamlaka inazihitaji kwa ajili ya kutekeleza majukumu yake ya msingi kwa uhuru na kwa ufanisi zaidi kwani kwa kufanya hivyo kutaweza kuisaidia Mamlaka na taifa kwa ujumla katika kuongeza mapambano ya kuzuia rushwa na uhujumu uchumi katika Taasisi za Serikali na taifa kwa ujumla.

5.4.6 MAMLAKA YA USAFIRI NA USALAMA BARABARANI

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umebainisha taarifa ya michango ya vyanzo vya mapato vya Mamlaka ya Usafiri na Usalama Barabarani, utendaji wa mwaka kwa kila chanzo cha mapato katika Mamlaka ya Usafiri na Usalama Barabarani pamoja na kubainisha dosari za kiutendaji zilizojitokeza wakati wa ukaguzi na kubainisha njia za utatuzi wa dosari hizo.

Taarifa ya Mapato

Mamlaka ya Usafiri na Usalama Barabarani Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kupokea jumla ya shilingi 1,344,200,000 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina kwa ajili ya kazi za kawaida. Aidha Mamlaka ya Usafiri na Usalama Barabarani Zanzibar ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 3,400,585,000 kutoka vyanzo vyake vya ndani vya mapato.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Mamlaka ya Usafiri na Usalama Barabarani Zanzibar ilipokea jumla ya shilingi 755,527,331.23 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina kwa ajili ya kazi za kawaida sawa na asilimia 56.21 ya makadirio. Aidha, Mamlaka ya Usafiri na Usalama Barabarani Zanzibar ilikusanya jumla ya shilingi 2,782,077,700 kutoka vyanzo vyake vya ndani sawa na asilimia 81.81 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Mamlaka ya Usafiri na Usalama Barabarani kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 4,744,785,000 kwa ajili ya kazi za kawaida. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Mamlaka ya Usafiri na Usalama Barabarani ilitumia jumla ya shilingi 3,537,505,255 kwa ajili ya kazi za kawaida sawa na asilimia 74.56 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.4.6.1 Matumizi yaliyozidi bajeti iliyoidhinishwa, shilingi 27,591,790

Kwa mujibu wa vifungu nambari 46(6) na 47(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016, Afisa Mhasibu anapaswa kufanya matumizi ya bajeti kwa mujibu wa mipaka iliyowekwa na Mlipaji Mkuu wa Serikali na hatolipa deni ambalo fedha zake hazikuidhinishwa.

Ukaguzi umebaini kwamba Mamlaka ya Usafiri na Usalama Barabarani Zanzibar imefanya matumizi ya kifungu cha malipo ya muda wa ziada pasi na kuzingatia bajeti iliyotengwa katika kifungu hicho.

Kufanya matumizi zaidi ya bajeti iliyoidhinishwa ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016 na kunaweza kupelekea Mamlaka kutofikia malengo yaliyopangwa katika mwaka wa fedha ujao kwa kulipa madeni ya mwaka wa fedha uliopita.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mamlaka uhakikishe unafanya matumizi ya fedha kwa kuzingatia bajeti iliyopangwa ili iweze kufikia malengo yaliokusudiwa.

Mchanganuo wa matumizi hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 120:Matumizi yaliyozidi bajeti iliyoidhinishwa

Kifungu	Kiasi cha Bajeti Iliyoidhinishwa (Tshs)	Kiasi cha Matumizi yaliyolipwa (Tshs)	Kiasi cha Matumizi Yanayodaiwa (Tshs)	Jumla ya Matumizi (Tshs)	Tofauti Kati ya Bajeti na Jumla ya Matumizi (Tshs)
Malipo ya Muda wa ziada	55,850,000	47,290,388	36,151,402	83,441,790	27,591,790

5.4.6.2 Kutokuwepo kwa vifaa vya kuzimia Moto (Fire Extinguisher)

Mamlaka ya Usafiri na Usalama Barabarani inaendesha shughuli zake za kiutendaji za kila siku kwa kutumia majengo yake yaliopo mtaa wa Mwanakwerekwe Zanzibar.

Ukaguzi umebaini kwamba jengo la zamani la Mamlaka liliopo Ofisi Kuu ya Mwanakwerekwe ambalo hutumiwa Mamlaka kwa ajili ya kutoa huduma za moja kwa moja kwa wananchi haliko katika hali ya usalama kwa kutokuwepo kwa vifaa vya kuzimia moto. Aidha Ukaguzi umebaini kwamba Mamlaka haijatowa mafunzo kwa watendaji wake juu ya utumiaji wa vifaa hivyo vya kuzimia moto.

Kutokuwepo kwa vifaa vya kuzimia moto (fire extinguisher) katika jengo kuu la Mamlaka kunapelekea ni kwenda kinyume na Sheria Namba 8 ya mwaka 2005 ya Afya na Usalama Kazini pamoja na kunapelekewa kukosekana kwa usalama wa watu na jengo na pindi janga la moto linapotokea.

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Mamlaka uhakikishe kuwa wanaweka vifaa vya kuzimia moto katika majengo yote ya Mamlaka pamoja na kuwapatia mafunzo wafanyakazi wake juu ya utumiaji wa vifaa hivyo.

5.4.6.3 Kutokutumia mifumo katika utoaji Huduma za Mamlaka

Kwa mujibu wa Sheria Nambari 7 ya Usalama Barabarani ya mwaka 2003 kama ilivyorekebishwa katika Sheria Nambari 10 ya mwaka 2019, Mamlaka ya Usafiri na Usalama Barabarani imepewa jukumu la kisheria la kuhakikisha kuwa huduma za usafiri barabarani zilizo salama, zenye kuaminika na zilizo bora.

Miongozi mwa kazi za Mamlaka hii ni pamoja na usimamizi wa mitihani kwa madereva, utoaji wa leseni za udereva, vibali vya udereva kwa wageni, ukaguzi wa vyombo vya moto, ruhusa za njia, usajili wa skuli za mafunzo ya udereva na utoaji wa beji.

Ukaguzi umebaini kwamba Mamlaka haina mifumo ya kielektroniki inayosaidia utoaji wa huduma zake za msingi kwa ukamilifu na inayoweka udhibiti ulio madhubuti katika huduma za Mamlaka, badala yake ukaguzi umebaini kuwa Mamlaka bado inaendelea kutumia mifumo ya kizamani (manual system) kwa ajili ya kutoa huduma zake. Aidha ukaguzi umebaini kuwa kwa sasa Mamlaka ina mifumo miwili ambayo ni Private Motor Vehicle Registration (PMVR) na Commercial Motor Vehicle Registration (CMVR) inayotumika kwa ajili ya kusaidia upasishaji wa vyombo

na kuweka kumbukumbu za vyombo vilivyopasishwa pasi na kuweza kutoa leseni za vyombo vilivyopasishwa jambo ambalo linapelekea Mamlaka kutegemea mifumo ya Taasisi nyengine (ZRB) ambayo kimsingi Mamlaka haina udhibiti wa mifumo hiyo.

Kutokutumia mifumo ya kielektroniki katika utoaji wa huduma za msingi za Mamlaka kunaweza kupelekea kuwepo kwa kwa nyaraka zisizo halali katika sekta ya Usafiri barabarani, na kunaweza kupelekea uvujaji wa mapato ya Mamlaka kwani baadhi ya nyaraka zinaweza kughushiwa kirahisi katika mifumo ya kizamani (manual system).

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mamlaka kutumia mifumo ya kisasa ya Kielektroniki katika utoaji wa huduma zake kwa ukamilifu ili kupunguza uwezekano wa kuwepo kwa nyaraka zisizo halali katika sekta ya Usafiri barabarani.

5.4.7 CHUO KIKUU CHA TAIFA CHA ZANZIBAR (SUZA)

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umebainisha taarifa ya michango ya vyanzo vya mapato vya Chuo Kikuu cha Taifa Zanzibar , utendaji wa mwaka kwa kila chanzo cha mapato katika Chuo Kikuu cha Taifa Zanzibar pamoja na kubainisha dosari za kiutendaji zilizojitokeza wakati wa ukaguzi na kubainisha njia za utatuzi wa dosari hizo.

Taarifa ya Mapato

Chuo Kikuu cha Taifa Zanzibar kilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 26,136,378,000 katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 . Kati ya fedha hizo shilingi 11,236,378,000 ni kupitia vyanzo vyake vya ndani vya mapato na shilingi 14,900,000,000 ikiwa ni ruzuku kutoka Serikalini. Hadi kufikia tarehe 30 Juni 2021 jumla ya shilingi 23,102,485,830 zilikusanywa ambapo shilingi 8,792,990,441 ni kutokana na vyanzo vya ndani vya mapato ambapo ni sawa na asilimia 78.3 ya makadirio na shilingi 14,309,495,389 ya ruzuku ilipokelewa kutoka Serikalini sawa na asilimia 96 ya makadirio.

Taarifa ya matumizi

Chuo Kikuu cha Taifa Zanzibar kilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 26,091,618,250 kwa matumizi ya kazi za kawaida na kazi za maendeleo kwa mwaka wa fedha 2020/2021, hadi kufikia 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 24,895,462,246.07 zilitumika ambazo ni sawa na asilimia 95.4 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.4.7.1 Manunuzi yaliyofanyika nje ya mpango wa manunuzi Shilingi 1,191,359,462

Kifungu cha 42(7) cha sheria ya ununuzi na uondoaji wa mali za Umma kinaeleza kwamba ununuzi hautofanyika kinyume na mpango wa manunuzi na uondoshaji wa mali za umma isipokuwa kwa hali ya haraka na dharura.

Aidha kifungu cha 42(4) cha sheria ya ununuzi na uondoshaji wa mali za umma inaeleza kuwa taasisi ya ununuzi na uondoshaji wa mali za Umma kila baada ya miezi mitatu na kwa namna yoyote itakavyo jitokeza itafanya mapitio na kuboresha mpango wa ununuzina uondoshaji wa mali za Umma.

Mapitio ya mpango wa manunuzi wa mwaka 2020/21 wa Chuo kikuu chs Taifa Zanzibar (SUZA) yalibaini kwamba Chuo kilifanya manunuzi mbalimbali yenye thamani ya Shilingi 1,191,359,462 nje ya mpango wa manunuzi kinyume na kifungu cha 42(7) cha Sheria ya Ununuzi na Uondoshaji wa mali za Umma namba 11 ya mwaka 2016. Aidha ukaguzi haukupatiwa mpango wa manunuzi uliofanyyiwa mapitio na kuboreshwa ambao ulipaswa kuwasilishwa mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma. Uchambuzi wa manunuzi yaliyofanyika njeya mpango yanaonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 121 : Manunuzi yaliyofanyika nje ya mpango wa manunuzi

Namba	Jina la Mtoa huduma	Kiasi cha fedha (Tshs)
1	Supply examination machines for state university of Zanzibar	119,000,000
2	purchase of computer	15,990,000
3	Constructions Student hostel and water tower a school of agriculture	295,273,472
4	Rehabilitation of school of dentistry	134,184,735
5	Contraction class room kizimbani school	325,004,243
6	Contraction of wall School of tourist maruhubi	301,907,012
Jumla		**1,191,359,462**

Manunuzi nje mpango wa manunuzi yanaweza kupelekea kutotekelezwa kwa mipango mingine na kunaweza kukwamisha shughuli stahiki zilizopangwa kwa mujibu wa bajeti iliyoidhinishwa.

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Chuo kikuu cha Taifa Zanzibar (SUZA) kufuata matakwa ya sheria ya ununuzi na Uondoshaji wa mali za umman kuhakikisha kwamba inafanya mapitio y mpangona kuboresha mpangongo wa ununuzi kwa kuingiza shughuli zote muhimu katika bajeti na mpango wa manunuzi wa kila mwaka ili kuepuka kufanya manunuzi nje ya mpango ambayo yanaweza kusababisha gharama za ziada au zisizo za lazima kwa Shirika.

5.4.7.2 Mapokezi ya vifaa visivyofanyiwa ukaguzi vyenye thamani ya shilingi 283,740,000

Katika ukaguzi wa Chuo Kikuu cha Taifa Zanzibar (SUZA), imebainika kwamba Chuo kilifanya manunuzi ya vifaa vya maabara na mashine za kuchapisha mitihani vyenye thamani ya shilingi 283,740,000 bila ya kukaguliwa wakati wa kupokelewa kinyume na taratibu za manunuzi ambazo zinaelekeza kuwa manunuzi yote yanayofanywa na taasisi za Umma yanapaswa kukaguliwa ili kuweza kubaini kama yamefikia vigezo vilivyoainishwa kwenye mkataba.

Aidha miongozo bora ya manunuzi "best practice" inamtaka Mkuu wa Taasisi kuteua Kamati ya Ukaguzi na Mapokezi ya vifaa ambayo itawajibika kukagua, kuthibitisha ubora wa vifaa au huduma na kupokea pindi vinaponunuliwa. Baadhi ya vifaa vilivyonunuliwa na kupokelewa bila ya kukaguliwa ni kama vinavyoonekana katika jadweli hao chini:-

Jadweli Nambari 122 : Vifaa vilivyopokewa ambavyo havijafanyiwa ukaguzi

Namba	Jina la Msambazaji	Kiasi cha fedha (Tshs)	Maelezo
1	M/S Lab equipment Limited	164,740,000	Ununuzi na ufungaji wa vifaa vya Maabara
2	M/Equator traders	119,000,000	Ununuzi wa mashine za kuchapisha mitihani SUZA
Jumla		**283,740,000**	

kupokea bidhaa, vifaa bila kukaguliwa na kukubaliwa na kamati ya ukaguzi na mapokezi ya vifaa na huduma kunaweza kukatoa fursa kwa Chuo Kikuu cha Taifa Zanzibar kununua vifaa na huduma zisizokuwa na viwango vya ubora au zisizofuata mahitaji muhimu ya manunuzi.

5.4.7.3 Upungufu wa watumishi Katika Chuo Kikuu cha Taifa Zanzibar (SUZA)

Katika ukaguzi wa Chuo Kikuu cha Taifa Zanzibar katika kipengele cha rasilimali watu ukaguzi umebaini Chuo kinakabiliwa na changamoto ya uhaba wa rasilimali watu . Changamoto hii imebainika katika Shule ya Biashara Chwaka, Shule ya Afya Mbweni , Shule ya kilimo Kizimbani na baadhi ya Vitengo katika Makao makuu ya Chuo Tunguu.

Katika Shule ya Biashara Chwaka hususan katika idara ya Ununuzi na usambazai wa vifaa kuna mkufunzi mmoja tu anaesimamia kada ya manunuzi. Aidha katika Shule ya Afya Mbweni changamoto hii imejitokeza kwa kiwango kikubwa katika kila kada inayosomeshwa kwa mujibu wa takwimu za idadi ya wakufunzi wanaohitajika na hali halisi iliyopo ya walimu kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 123 : Upungufu wa watumishi SUZA

Kada	Kiwango cha chini ya wakufunzi wanaohitajika	Watumishi waliopo sasa	Tofauti
Degree in Medicine	19	12	7
Degree in Dental Surgery	10	3	7
DIPLOMA PROGRAMMES			
Pharmacy	5	2	3
Clinical Dentistry	5	1	4
Physiotherapy	5	1	4

Upungufu wa watumishi katika Chuo Kikuu cha Taifa Zanzibar unasababisha kiwango cha utendaji kazi kuwa chini katika baadhi ya idara au vitengo na kupelekea kushindwa kutekeleza malengo yaliyopangwa. Pia, unasababisha watumishi waliopo kuelemewa na kazi na hivyo kupunguza ufanisi wa kazi.

Ukaguzi unapendekeza kupitia Ofisi ya Rais, Katiba ,Sheria, Utumishi na Utawala Bora kuharakisha upatikanaji wa vibali vya ajira kwa mujibu wa uhitaji wa watumishi ili kukabiliana na changamoto ya uhaba wa watumisi katika Chuo Kikuu Cha Taifa Zanzibar.

5.4.7.4 Changamoto za Miundombinu katika Chuo Kikuu cha Taifa Zanzibar (SUZA)

Miundombinu ya elimu ni nyenzo muhimu katika mazingira ya kufundishia na kujifunza katika vyuo vikuu na taasisi zingine za elimu. Miundombinu bora huwezesha ufundishaji bora, huboresha matokeo ya wanafunzi, na hupunguza idadi ya ukatishaji masomo na faida zingine.

Ukaguzi umebaini kuwa Chuo Kikuu cha Taifa (SUZA) kinakabiliwa na uhaba wa rasilimali ikilinganishwa na idadi ya wanafunzi wanaodahiliwa. Udahili wa wanafunzi umekuwa ukiongezeka wakati vitendeakazi na miundombinu ya elimu ikiendelea kubaki vilevile kama ilivyobainika katika Shule ya Afya Mbweni

Kwa mfano, katika Shule ya Afya Mbweni , ukaguzi umebaini kuwa idadi ya wanafunzi imekuwa ikiongezeka wakati rasilimali za chuo zimebaki vilevile. Upungufu ulibainika kwenye vyumba vya madarasa na kumbi za mihadhara, dahalia, wafanyakazi (idadi ya wahadhiri), magari, na vifaa vingine vya mafunzo ya vitendo. Idadi ya wanafunzi wenye sifa za kujiunga na chuo katika mwaka 2020/2021 ilikuwa imeongezeka kwa kiwango kikubwa ukilinganisha na uwezo wa chuo wa kudahili wanafunzi . Kielelezo Na. 1 kinaonesha wanafunzi wa kada za Afya wenye sifa walioomba kujiunga na chuo na idadi ya wanafunzi waliodahiliwa kwa mwaka wa 2020/2021.

Jadweli Nambari 124 : Changamoto za Miundombinu katika Chuo cha SUZA

Aina ya Fani	Uwezo wa kuda-hili	Idadi ya waliomba	Tofauti
Doctor of Medicine	35	296	261
Doctor of dental Surgery	10	43	33
Bachelor of Science in Nursing	50	13	37
Bachelor of Science in Environmental Health	55	65	-10
Diploma in Clinical medicine	65	238	-173
Diploma in Clinical Dentistry	25	88	-63
Diploma in Nursing and Midwifery	50	130	-80
Diploma in Pharmacy	65	227	-162
Diploma in Environmental Health	50	104	-54

Aidha katika Shule ya Afya mbweni ukaguzi umebaini hali isiyoridhisha ya hosteli za chuo na nyumba za makazi. Vyoo na miundombinu ya majitaka ndani ya baadhi ya dahalia imechakaa

Changamoto katika miundombinu ya elimu husababishwa na bajeti ndogo na fedha chache zinazoelekezwa kwenye uboreshaji wa miundombinu ya elimu na vifaa vingine vya kujifunzia. Ikiwa hatua za kurekebisha hazitachukuliwa, hali hii itaendelea kuathiri ubora na viwango vya elimu yetu.

Ukaguzi unapendekeza:-

- Serikali iongeze bajeti ya kuboresha Chuo Kikuu cha Taifa Zanzibar katika miundombinu ya elimu na vifaa vya kujifunzia.
- Chuo Kikuu cha Taifa Zanzibar kianzishe mpango wa uwekezaji katika miundombinu ya

elimu na zana za kujifunzia, ambapo asilimia fulani ya mapato ya ndani itumike katika utekelezaji wa mpango wa uboreshaji wa miundombinu na vifaa vya kujifunzia.

- Chuo Kikuu cha Taifa Zanzibar kinashauriwa kubuni miradi mingi inayohusiana na uhitajina uimarishaji wa miundombinu pamoja na vifaa ya kujifunzia na kutafuta wahisani wa maendeleo kwa ajili ya ufadhili.

5.4.7.5 Kutokufanya Tathimini na Kupima Utendaji wa Watumishi

Kanuni ya 93 ya Kanuni za Utumishi wa Umma ya mwaka 2014 inasema kuwa, kila Taasisi ya umma italazimika kumfanyia tathmini ya utendaji wa kazi mtumishi wake kila mwaka. Fomu ya tathmini itatolewa na Afisi kuu ya Utumishi wa Umma . Kanuni ya 93(2) ya Kanuni za Utumishi wa Umma ya mwaka 2014 inasema kuwa, tathmini hiyo itamuwezesha mtumishi kupatiwa nyongeza ya mwaka, kupandishwa daraja, barua ya pongezi na tunzo kwa utendaji mzuri.

Aidha tathmini hiyo pia itapelekea mtumishi kushushwa cheo, kupatiwa mafunzo, kupatiwa uhamisho pamoja na kubadilishwa katika nafasi yake.

Lengo la kutathmini utendaji ni kubainisha, kupima na kuweka kumbukumbu za uwezo na mapungufu ya kila mtumishi ili kuweza kuchukua hatua za kuboresha ufanisi katika utumishi wa umma kama lengo endelevu. Ukaguzi kuhusiana na ufuatiliaji wa kanuni Utumishi wa Umma umebaini kuwa watumishi wa Chuo Kikuu cha Taifa Zanzibar hawakufanyiwa tathmini na kupima utendaji kama inavyotakiwa na Kanuni tajwa hapo juu.

Kushindwa kutathmini na kupima utendaji wa watumishi husababisha uongozi kushindwa kutambua mapungufu ya kiutendaji ya watumishi wake ili kutengeneza mikakati na namna bora ya kuyashughulikia.

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Chuo Kikuu cha Taifa (SUZA) kutekeleza matakwa ya kikanuni za utumishi kwa kupima na kutathimini utendaji wa watumishi kwa mujibu wa Kanuni za Utumishi wa Umma ya mwaka 2014 ili kuweza kubaini mapungufu ya watumishi na kuweza kutatua changamoto zao.

5.4.8 CHUO CHA UTAWALA WA UMMA

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umebainisha taarifa ya michango ya vyanzo vya mapato vya Chuo cha Utawala wa Umma , utendaji wa mwaka kwa kila chanzo cha mapato katika Chuo cha Utawala wa Umma pamoja na kubainisha dosari za kiutendaji zilizojitokeza wakati wa ukaguzi na kubainisha njia za utatuzi wa dosari hizo.

Taarifa ya Mapato

Chuo cha Utawala wa Umma kwa mwaka wa fedha 2020/2021 kilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 3,383,935,000. Kati ya fedha hizo jumla ya shilingi 1,434,100,000 ikiwa ni ruzuku na shilingi 1,949,835,000 ikiwa ni makusanyo kutoka vyanzo vya ndani.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Chuo cha Utawala wa Umma kilipokea jumla ya shilingi 1,406,270,326 ikiwa ni ruzuku sawa na asilimia 98 ya makadirio na jumla ya shilingi 1,456,267,370 zilikusanywa kutoka katika vyanzo vya ndani vya Chuo sawa na asilimia 75 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Chuo cha Utawala wa Umma kwa mwaka wa fedha 2020/2021 kilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 3,267,690,000 kwa matumizi ya kazi za kawaida. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 kiasi cha shilingi 2,738,216,613 zilitumika sawa na asilimia 84 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.4.8.1 Dosari katika ujenzi wa ukuta shilingi 722,929,920

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 imebainika jumla ya shilingi 722,929,920 zimetumika kwa ajili ya ujenzi wa uzio wa ukuta katika Chuo cha Utawala wa Umma na kumlipa mjenzi ambae ni duka la Chuo cha Mafunzo.

Kwa mujibu wa makubaliano ya uongozi wa Chuo cha Utumishi wa Umma ni kwamba mzabuni atakaepewa kazi lazima awe na vigezo vinavyotambulikana na kukubalika na Bodi ya Usajili ya Wakandarasi ili kuhakikisha ujenzi huo unasimamiwa katika hali ya ubora na wenye kuleta tija iliokusudiwa. Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kuwa mzabuni aliyepewa kazi hiyo alikosa sifa zilizotarajiwa kupatikana kwa mujibu wa matakwa ya Chuo. Miongoni mwa dosari zilizobainika ni kama zifuatazo:-

- Kukosekana kwa cheti cha usajili cha Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ambacho kitapelekea mzabuni huyo kufanya kazi kisheria na kuhakikisha kunapatikana kwa tozo ya kodi ambayo itapaswa kulipwa Serikalini.
- Kukosekana kwa utambulisho wa usajili kutoka Bodi ya Usajili wa Wakandarasi.
- Kukosekana kwa usajili wa mlipa kodi ambapo pamoja na uwepo wa taasisi ya Serikali kufanya kazi za Serikali lakini bado haijazuia taasisi hizo kulipa kodi.

Pamoja na kuwa mchakato wa upatikanaji wa ujenzi wa ukuta haukuwa na ushindani wa wazi wa zabuni bado haujazuia taratibu za kisheria kufuatwa kwa mujibu Sheria ya Bodi ya Usajili wa Wakandarasi.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Chuo cha Utawala wa Umma kuhakikisha kwamba pamoja na kutumia "force account" bado inatakiwa kuhakikisha wazabuni hao wana sifa na wamesajiliwa kwa mujibu wa sheria ili kuepusha kujitokeza kujenga ujenzi katika kiwango kisicho ridhisha na kupelekea kutokupatikana kwa tija iliyokusudiwa. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana na katika jadweli la hapo chini:-

Jadweli Nambari 125 : Malipo yaliyofanyika kwa ajili ya ujenzi wa ukuta wa Chuo cha Utawala wa Umma

Hati namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo
PV69 ya 30/06/2020	234,456,640	Duka la Chuo Cha Mafunzo	Malipo kwa ajili ya ujenzi wa uzio chuo cha Ipa
PV09 ya 03/09/2020	234,456,640		
PV05 ya 08/01/2021	19,560,000		
PV06 ya 08/01/2021	234,456,640		
Jumla	**722,929,920**		

5.4.8.2 Kutowasilishwa kwa mapato ya shilingi 105,505,488

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika chuo cha Utawala wa Umma kimefanya zuio la kodi ya ongezeko la thamani yenye thamani ya shilingi 105,505,488 kutokana na makato walioyafanya yanayotokana na mzabuni Duka la Chuo cha Mafunzo kutokana na huduma ya ujenzi wa uzio wa ukuta alioufanya katika eneo la chuo.

Dosari iliobainika katika ukaguzi ni kutokuwasilishwa fedha hizo kwenye mamlaka zinazohusika katika makusanyo ya mapato yanayotokana na makato ya wazabuni na watoa huduma mbalimbali kwa kubainika kuwa mzabuni aliepewa kazi hio hakusajiliwa kisheria na kupelekea kukosekana kwa namba ya utambulisho ya mlipa kodi jambo ambalo limepelekea fedha hizo kutokupokelewa kwa vile hazitajuilikana alifanya uhaulisho wa muamala huo.

Kutokana na kutokuwasilishwa fedha za mapato katika mamlaka husika kunapelekea kuikosesha Serikali mapato na hatimae malengo ya Serikali ya kukuza mapato ya ndani yanayotokana na watoa huduma mbali mbali kuweza kufikiwa.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Chuo cha Utawala wa Umma kuhakikisha wanafuata misingi ya sheria ikiwemo kutoa zabuni kwa taasisi zilizosajiliwa kisheria ili kuepuka kujitokeza kwa viashiria vya upotevu wa fedha za umma unaotokana na kutokuwasiliswa kwa mapato ya kodi ya thamani pamoja na kodi ya zuio katika mamlaka zinazohusika.

5.4.8.3 Matumizi yasiyo na tija shilingi 25,496,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika mnamo tarehe 30 Juni, 2020 Chuo cha Utawala wa Umma kilisaini hati ya makubaliano (memorandum of understanding) na mkataba wa kitaaluma (Agreement on Academic Collaboration) na Chuo kikuu cha Dododma (UDOM) kwa lengo la kuwaendeleza watumishi wake kwa ngazi ya shahada ya uzamili (Master Degree) na ngazi ya uzamivu (PhD) kama ilivyoagizwa na Serikali kupitia mpango wa dharura wa kuimarisha Chuo cha utawala wa Umma ili kumudu vizuri kuendesha mafunzo ya shahada ya kwanza kupitia barua ya Katibu Mkuu Ofisi ya Rais Katika Sheria na Utumishi wa Umma ya tarehe 4 Septemba 2018 yenye kumbukumbu namba CAB131/196/01/41.

Kupitia kifungu cha 3.1.7 cha mkataba wa kuwaendeleza watumishi baina ya IPA – UDOM, Chuo cha utawala wa Umma kilikuwa na jukumu la kuwatafutia nyumba ya makazi wakufunzi kutoka UDOM.

Katika utekelezaji wa matakwa ya kifungu 3.1.7 ukaguzi umebaini Chuo cha Utawala wa Umma kimefunga mkataba na **Ndugu Mohamed Khamis Mohamed** wa ukodishwaji nyumba iliopo Tunguu kwa muda wa miaka miwili kwa thamani ya shilingi 14,000,000 ambapo sawa na shilingi 7,000,000 kwa mwaka.

Aidha, imebainika Chuo kimefanya malipo ya awali ya shilingi 7,000,000 kwa ajili ya malipo ya kodi ya mwaka wa mwanzo, malipo ya gharama za ununuzi wa fanicha pamoja na mahitaji mengineyo ya shilingi 11,496,000 ambapo hadi ukaguzi unakamilika chuo kimefanya malipo ya shilingi 18,496,000 kwa hatua ya awali. Dosari zilizobainika katika ukaguzi ni kama zifuatazo:-

- Kutokupatikana kwa tija iliyokusudiwa ya upatikanaji wa huduma kwa walimu kutokana na mazingira yasiyoridhisha ya nyumba hiyo.
- Thamani ya kodi ya shilingi 7,000,000 haiyendani na uhalisia wa mazingira ya nyumba ilivyo.
- Kutokukubaliwa kwa nyumba iliyokodiwa kwa ajili ya wakufunzi wa chuo cha UDOM jambo ambalo limepelekea nyumba hiyo kutumiwa na askari wa UMAWA kinyume na malengo yaliyokusudiwa bila ya uwepo wa malipo yoyote.
- Chuo kufanya matumizi ya shilingi 11,496,000 kwa ajili ya ununuzi wa vifaa mbalimbali bila ya kushirikishwa kitengo cha manunuzi na hatimae manunuzi hayo yamefanywa na Afisa Sheria ambae ni Katibu wa Bodi ya Chuo.
- Uwepo wa mazingira hatarishi wa eneo liliopo nyumba kwa mali zilizomo ndani ya nyumba pamoja na usalama wa wakaazi jambo ambalo limepelekea wakufunzi wa chuo cha UDOM kuikataa nyumba hio.
- Kutokuzingatiwa kwa hadhi ya wakufunzi hao.

Kutokana na dosari zilizobainika hapo juu na kwa vile ni muda wa mwaka mmoja tangu chuo kufanya malipo ya kodi ya mwanzo na hakuna tija iliyopatikana ya malipo hayo kinachojitokeza ni viashiria vya ufujaji wa fedha za umma kunakopelekea kuitia hasara Serikali.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Wizara ya Nchi Ofisi ya Rais Katiba Sheria Utumishi na Utawala Bora kuliangalia kwa kina suala hili ili kunusuru bakaa ya fedha ya shilingi 7,000,000 ambayo haijalipwa kuendelea kupotea bila ya uwepo wa tija iliokusudiwa. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 126 : Fedha zilizotumika kwa ajili ya gharama za nyumba ya wakufunzi kutoka UDOMC

Hati namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs)	Alielipwa	Maelezo
PV 27 13/05/2021	7,000,000	Mohammed Khamis Mohamed	Malipo ya kodi ya nyumba kwa wakufunzi wa shahada ya pili.
PV 28 13/05/2021	1,853,000	Chuo Cha Utawala wa Umma	Ununuzi wa godoro 3 pcs, Mito 6 pcs, 6pcs Mashuka kwa ajili ya wakufunzi wa UDOM
PV 31 17/05/2021	1,765,500	Bin Alis Work Shop	Ununuzi wa 3pcs vitanda, 1pc Tv Hisense, 1pc Tv stand, 1 pc Hisense Smart, 1pc Stand Tv wall.
PV 37 17/05/2021	5,520,000	Mpely Furniture	Ununuzi wa 1 set sofa, 1 set meza ya kulia, 3 pcs Kitanda.
PV 05 04/06/2021	100,000	ZECO	Ununuzi wa umeme
PV 11 04/06/2021	1,276,500	New Home Furniture	Ununuzi wa 1 pc Coffee table, 2pcs Airport bench.
PV 17 17/06/2021	756,000	Henin Hemed Mohamed	Ununuzi wa TV

PV 37 18/06/2021	225,000	Munitas Co. Ltd	Ikiwa ni fedha kwa ajili ya malipo ya ununuzi wa vifaa vya usafi vya nyumba ya Wakufunzi wa UDOM.
Jumla	**18,496,000**		

5.4.8.4 Matumizi mabaya ya fedha za uendeshaji wa vikao vya Bodi shilingi 29,359,000

Kwa mujibu wa utaratibu wa uendeshwaji wa vikao vya Bodi vya Baraza la chuo cha Utumishi wa Umma linatakiwa kufanya vikao vinne vya kawaida na vikao viwili vya dharura ambapo jumla ya vikao sita kwa mwaka.

Aidha, Chuo cha Utumishi wa Umma kimepanga kutumia jumla ya shilingi 18,600,000 kwa ajili ya uendeshaji wa vikao vya Baraza la Chuo kwa mwaka, kwa mujibu wa miongozo ya utumishi pamoja na matakwa ya sheria kufanya vikao 6 tu kwa mwaka. Dosari iliobainika katika ukaguzi ni kufanyika kwa vikao 8 kinyume na utaratibu wa sheria na kupelekea kutumia jumla ya shilingi 29,359,000 ambapo kumejitokeza uwepo wa ziada ya matumizi yaliotumika nje ya mpango wa matumizi ya bajeti ya shilingi 10,759,000 sawa na asilimia 63 ya makadirio bila ya kuzingatia matakwa ya kisheria jambo ambalo limepelekea kujitokeza viashiria vya ukiukwaji wa sheria, miongozo ya utumishi wa umma pamoja na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa fedha za Umma ya mwaka 2016.

Kufanya vikao vya baraza la chuo bila ya kuzingatia thamani halisi ya fedha, matakwa ya sheria na kanuni kunapelekea kujitokeza kwa matumizi mabaya ya fedha za Umma na kukosekana kwa udhibiti mzuri wa matumizi yasio ya lazima.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Wizara ya Katiba Sheria Utumishi na Utawala Bora kuhakikisha unakaa na uongozi wa Chuo cha IPA kutathmini ajenda za vikao vya lazima na vya dharura ili kupunguza gharama za matumizi yasio ya lazima yanayotokana na matumizi mabaya ya fedha za Umma. Mchanganuo wa matumizi hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli la hapo chini:-

Jadweli Nambari 127 : Malipo ya fedha kwa yaliyofanyika ajili ya vikao vya Baraza la Chuo cha Utawala wa Umma

Hati namba	Hundi namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs)	Maelezo
PV04 ya 03/09/2020	1815	3,880,000	Malipo kwa wajumbe wa kikao cha Bodi ya Chuo.
PV05 ya 03/09/2020	1518	230,000	Malipo kwa ajili ya safari ya Mwenyekiti wa kikao cha Bodi ya chuo, DAR – ZNZ.
PV56 ya 30/09/2020	1833	3,080,000	Malipo kwa ajili ya posho la wajumbe.
PV51 ya 30/09/2020	1833	860,000	Malipo kwa ajili ya safari ya Mwenyekiti DAR – ZNZ.
PV37 ya 23/10/2021	1851	3,250,000	Malipo kwa ajili ya posho la wajumbe.
PV07 ya 05/011/2021	1853	3,350,000	
PV06 ya 04/11/2021	1853	460,000	Malipo kwa ajili ya safari ya Mwenyekiti DAR – ZNZ.
PV01 ya 05/01/2021	1900	240,000	

PV04 ya 05/01/2021	1900	3,372,000	Malipo kwa ajili ya posho la wajumbe.
PV04 ya 05/01/2021	1901	3,107,000	
PV01 ya 05/01/2021	1901	240,000	Malipo kwa ajili ya safari ya Mwenyekiti DAR – ZNZ.
PV14 ya 07/05/2021	1999	3,100,000	Malipo kwa ajili ya posho la wajumbe.
PV15 ya 06/05/2021	1999	555,000	Malipo kwa ajili ya safari ya Mwenyekiti DAR – ZNZ.
PV32 ya 18/06/2021	TT	3,080,000	Malipo kwa ajili ya posho la wajumbe.
PV34 ya 18/06/2021	1999	555,000	Malipo kwa ajili ya safari ya Mwenyekiti DAR – ZNZ.
Jumla		**29,359,000**	

5.4.9 TAASISI YA KARUME YA SAYANSI NA TEKNOLOJIA

Ukaguzi wa hesabu za Taasisi ya Karume ya Sayansi na Teknolojia kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Taasisi ya Karume ya Sayansi na Teknolojia kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 1,122,070,200 kutoka katika vyanzo mbali mbali. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Taasisi ya Karume ya Sayansi na Teknolojia ilikusanya jumla ya shilingi 913,952,950 kutoka vyanzo vyake vya ndani sawa na asilimia 81 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Taasisi ya Karume ya Sayansi na Teknolojia kwa mwaka wa fedha 2020/2021 iliidhinishiwa kutumia jumla ya shilingi 1,897,100,000. Kati ya hizo shilingi 1,455,800,000 kwa ajili ya mishahara na shilingi 441,300,000 kwa ajili ya matumizi mengineyo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shillingi 1,638,706,010 ziliingizwa na kutumika sawa na asilimia 86 ya makadirio. Kati ya fedha hizo shilingi 1,495,991,410 zilitumika kwa ajili ya Mishahara sawa na asilimia 102 na shilingi 142,714,600 zilitumika kwa ajili matumizi mengineyo ambayo ni sawa na asilimia 32 ya fedha zilizoidhishwa na kutumika.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.4.9.1 Kutofikia lengo la ukusanyaji wa mapato 913,952,950

Taasisi ya Karume ya Sayansi na Teknolojia ilipanga kukusanya jumla ya shilingi 1,122,070,200 kupitia vyanzo vyake mbalimbali vya mapato. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 ilikusanya jumla ya shilingi 913,952,950 ambazo ni sawa na asilimia 81 ya makadirio na kuwa na upungufu wa shilingi 208,117,250 sawa na asilimia 19 ya upungufu.

Aidha, ukaguzi umebaini kutokufikiwa kwa malengo yaliokusudiwa kunatokana na uwepo wa dosari zifuatazo:-

- Kukosekana kwa ufuatiliaji wa madeni ya wanafunzi.
- Kutokusimamia vyema ukusanyaji kwa mapato kutoka kwenye vyanzo mbalimbali vya mapato vinavyozalisha ama kukodishwa kwa ajili ya kutoa huduma nyenginezo za Taasisi.

Kutokufikiwa kwa lengo la ukusanyaji wa mapato kunaweza kupelekea kushindwa kutekelezeka kwa baadhi ya malengo waliojipangia kwa wakati na muda husika.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Taasisi ya Karume ya Sayansi na Teknolojia kuhakikisha unaweka mfumo imara ambao utapelekea kuongezeka kwa makusanyo ya mapato yaliyokusudiwa iwapo watasimamia vyema vyanzo vya mapato.

5.4.9.2 Mapungufu yaliyojitokeza katika ufungaji wa hesabu

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 imebainika Taasisi ya Karume ya Sayansi na Teknolojia haikuweza kuzingatia matakwa ya ufungaji wa hesabu kwa mujibu wa vigezo vilivyowekwa kitaifa na kimataifa na kupelekea hesabu za Taasisi ya Karume kutokuonesha sura sahihi na halisi kwa mujibu wa vigezo vilivyowekwa.

Aidha, ukaguzi ulifanya mawasiliano ya mara kwa mara ikiwemo kuwataka wahusika wafanye marekebisho juu ya dosari zilizobainika ili kuepuka kujitokeza kwa wingi wa hoja za ukaguzi ambazo zitapelekea utolewaji wa hati isioridhisha jambo ambalo hawakuweza kutekeleza hadi ukaguzi unakamilika taarifa za hesabu za taasisi ya Karume zilikuwa na dosari zifuatazo:-

a) Taarifa ambazo hazikuambatanishwa na hesabu za mwisho wa mwaka

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika taarifa za fedha zilizowasilishwa kwa ajili ya ukaguzi zilikosa uchambuzi uliombatanishwa kwa lengo la kubainisha mchanganuo wa kila taarifa pamoja na thamani halisi ya fedha kwa kila muamala uliobainishwa jambo ambalo limelekea kuwasilisha taarifa za ujumla ambazo hazioneshi uchambuzi wa taarifa za kujitosheleza ili kujuwa thamani halisi kwa kila kifungu kilichooneshwa.

Aidha, pamoja na dosari hiyo imebainika kukosekana kwa taarifa muhimu za mali za kudumu zinazomilikiwa na Taasisi ya Karume kuoneshwa katika hesabu za mwisho wa mwaka jambo ambalo limepelekea kujitokeza kwa ugumu wa kuweza kupima ukwasi uliofikiwa pamoja na kushindwa kubaini madeni yanayodaiwa au wanayodai ambapo ukaguzi umeshindwa kufanya uchambuzi wa wastani (ratio analysis) ili kupima dhima za mpito pamoja na mali halisi za muda mfupi.

Vilevile kumekosekana taarifa muhimu za hesabu za mapato zinazotumika kukusanya fedha za mapato kupitia vyanzo mbalimbali vilivyopo katika Taasisi jambo ambalo limeshindwa kujulikana makadirio halisi ya fedha yanayokusanywa kwa kila chanzo cha mapato pamoja na mapato halisi yanayopatikana kwa chanzo hicho jambo ambalo limepelekea baadhi ya hesabu za mapato kutokuonekana katika kitabu cha taarifa za mapato na matumizi kilichowasilishwa kwa ajili ya ukaguzi.

Kutokuonekana kwa taarifa hizo kunapelekea hesabu ya Tasisi ya Karume kutokuonesha sura sahihi na halisi kutokana na kutokuzingatiwa viwango vya ufungaji wa hesabu kitaifa na kimataifa. Hata hivyo jitihada za kuwataka wafanye masawazisho (adjustment) kwa taarifa za fedha na kuwasilishwa Ofisi ya Mdhibiti kwa ajili ya kutolewa maoni ya ukaguzi Tasisi ya Karume hawakutekeleza agizo hili.

Mchanganuo wa baadhi ya taarifa zilizokosekana ni kama zinavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 128 : Taarifa ambazo hazikuambatanishwa na hesabu za mwisho wa mwaka

Namba	Fedha zilizopokelewa kutoka WEMA	Chambuzi namba
	Mapato ya Chuo	1
	Samani (Fixed Assets)	-
	Hesabu za mapato za Chuo namba 0404391002,0406635000,0404391000	

b) Kutooneshwa hesabu za mapato katika taarifa za mwisho wa mwaka

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Taasisi ya Karume inafunga hesabu zake kwa mfumo wa 'accrual basis' ambapo mfumo huo unataka ufungwaji wa hesabu uoneshe mali za chuo, mapato halisi ya chuo yaliotumika pamoja na yaliobakia kwa mwaka unaofuata, pamoja na mchanganuo wa mapato na matumizi kwa kila kifungu, kuonesha mali chakavu pamoja na sera za uondoshwaji wa mali chakavu katika daftari la kumbukumbu la kurekodia mali chakavu.

Taasisi ya Karume imeshindwa kuwasilisha taarifa mbalimbali kama zinavyoonekana katika jadweli hapo chini jambo ambalo halikutowa sura halisi na sahihi ya hesabu hizo.

Jadweli Nambari 129 : Taarifa za hesabu za mwisho wa mwaka

Namba ya hesabu	Aina ya hesabu	Bakaa ya kuanzia mwaka Julai 2020	Bakaa ya kumalizia mwaka Juni 2021
0404391002	Mapato	3,775,488.99	1,998,490.34
0406635000	KIST Project	430,805.82	1,139,806.56
0404391000	Mapato	99,543.00	210,898,340.27
Jumla		**4,799,658.56**	**215,878,690.92**

5.4.9.3 Kukosekana kwa ripoti ya Mapato

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Taasisi ya Sayansi na Teknolojia ya Karume ina vyanzo mbalimbali vya mapato ikiwemo ada za wanafunzi wa fani mbalimbali, kupitia mikataba ya ukodishwaji wa mgahawa, chuo cha ufundishaji wa gari, malipo ya dakhalia, gereji pamoja na mgao wa faida inayotokana na vituo vya ujasiriamali wanavyovisimamia katika chuo cha Karume.

Kutokana na uwepo wa vyanzo hivyo ukaguzi ulipaswa kupatiwa makadirio ya mapato kwa kila chanzo pamoja na mapato halisi yaliokusanywa ili kuweza kupima malengo ya ukusanyaji wa mapato kufikiwa au kutokufikiwa kwa lengo la kuishauri Taasisi hatua za kuchukuwa ili kuweza kufikia malengo ya ukusanyaji wa mapato pamoja na malengo ya utekelezaji wa majukumu ya chuo kiufanisi.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa taasisi kuhakikisha unazifanyia kazi dosari zinzobainishwa na mkaguzi ikiwemo kuandaa taarifa mpya ya hesabu itakayotoa picha halisi ya mwenendo wa kifedha katika utekelezaji wa majukumu ya taasisi. Aidha, ukaguzi unashauri kwa vile Taasisi ya Karume

inapata ruzuku kutoka Serikalini ni vyema kuonesha makadirio ya ruzuku kwa mujibu wa bajeti yao pamoja ruzuku halisi iliyopatikana ili kuweza kuishauri Serikali kuweka mkakati maalum wa kuziwezesha Taasisi za vyuo stadi kuweza kujitegemea ambapo kutapelekea kuondoshea mzigo mzito wa taasisi hizo kuwa tegemezi.

5.4.9.4 Kukosekana kwa mikataba ya muda mfupi ya Walimu wa VETA

Ukaguzi umebaini kuwepo kwa walimu wa ziada (Part time teachers) ambapo Taasisi ya Sayansi na Teknolojia ya Karume inawatumia walimu hao kwa kufundisha madarasa ya ujasiriamali pamoja na mambo mengine mbalimbali, ambapo kwa mwaka wa fedha 20202/2021 jumla ya shilingi 60,050,000 zimetumika kuwalipa posho zao za usomeshaji kwa mujibu wa makubaliano yao.

Pamoja na umuhimu wa wanafunzi kupata uelewa wa mafunzo ya ujasiriamali taasisi ya Karume ilipaswa kuzingatia makubaliano ya awali ya kuingia mkataba wa usomeshaji wa masomo mbalimbali yanayoendela chuoni hapo kwa mujibu wa mitaala yao kwa lengo la kuepusha mizozo ambayo inaweza kujitokeza pindipo dosari mbalimbali zinapojitokeza za kiutendaji pamoja na kibinadamu.

Kuwatumia wataalamu hao kinyume na mkataba ni kwenda kinyume na kifungu 60(1)(b) cha Sheria Nambari 2 ya Utumishi wa Umma ya mwaka 2011. Mchanganuo wa majina ya watumishi hao ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

1. Abdulla Hamad Abdulla
2. Abdulkadir D. Hassan
3. Ali Nassor Mohammed
4. Anwar Khamis Suleiman
5. Asha Salim Mohammed
6. Hidaya A. Mussa
7. Kassim A. Masheko
8. Mohammed Abdi Ali
9. Mohammed Haji Makame
10. Rashid Abdi Mohammed
11. Said Yussuf Haji
12. Shaib A. said
13. Thuwaiba Abdulsalami Ali
14. Zaina Khamis Suleiman.

5.4.9.5 Kukosekana kwa uthibitisho wa malipo ya posho za Walimu shilingi 166,389,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Taasisi ya Sayansi ya Teknolojia ya Karume imefanya malipo yenye thamani ya shilingi 166,389,000 kwa ajili ya kulipia posho za walimu wanaofundisha mafunzo ya ujasiriamali (mafunzo ya uhandisi wa ndege, ujenzi n.k).

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutopatikana kwa vielelezo halisi vinavyothibitisha mapokezi ya fedha hizo kwa walimu waliotarajiwa kulipwa jambo ambalo limetia shaka juu ya taratibu za matumizi ya fedha hizo.

Kutokuambatanishwa kwenye hati za malipo vielelezo vinvyothibitisha uhalali wa malipo kunaweza kupelekea kujitokeza viashiria vya upotevu wa malipo na kupelekea kuitia hasara Serikali.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Taasisi ya Sayansi ya Teknologia ya Karume kuhakikisha malipo yote yanayolipwa yanaambatanishwa kwenye hati za malipo kwa vielelezo vinavyohusiana na malipo hayo ili kuthibitisha uhalali wa malipo husika.

5.4.9.6 Manunuzi yaliyokosa uthibitisho wa kupokelewa Ghalani shilingi 36,196,746

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Taasisi ya sayansi na Teknolojia ya Karume imefanya manunuzi mbalimbali ya vifaa pamoja na huduma mbali mbali kwa ajili ya shughuli za uwendeshaji wa taasisi , dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokuthibitishwa mapokezi ya manunuzi hayo kwa kukosekana taarifa zake kurekodiwa katika daftari la manunuzi pamoja na kutokujulikana idadi ya vifaa vilivyonunuliwa, bei halisi ya vifaa hivyo, pamoja na matumizi ya vifaa hivyo ikiwemo sehemu vilipotumika.

Kutokubainika kwa matumizi ya vifaa vulivyonunuliwa kwa kukosekana kwa taarifa za kurekodiwa kwenye daftari maalumu kunatia shaka juu ya uhalali wa fedha za matumizi hayo kama zilileta tija iliyokusudiwa.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Taasisi ya Sayansi ya Karume kuhakikisha unatekeleza kikamilifu misingi na taratibu za sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016 kwa lengo la kuondosha mianya ya upotevu wa fedha za Umma. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli la hapo chini:-

Jadweli Nambari 130 : Manunuzi yaliyokosa uthibitisho wa kupokelewa Ghalani

<table>
<tr><th>Hati Namba</th><th>Hundi Namba</th><th>Kiasi cha Fedha zilizolipwa (Tshs)</th><th>Aliyelipwa</th><th>Maelezo</th></tr>
<tr><td>55/7</td><td>002415
02/07/2020</td><td>1,965,000</td><td>Karume (Ali Muhammed Mgeni)</td><td>Ununuzi wa matofali 900.</td></tr>
<tr><td>5/8</td><td>002417
04/08/2020</td><td>2,500,000</td><td>Economic Hardware</td><td rowspan="2">Malipo kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya ujenzi wa dakhalia</td></tr>
<tr><td>71/12</td><td>002483
22/12/2020</td><td>4,737,310</td><td>Sparks Mult Dealer</td></tr>
</table>

C	002486 24/12/2029	2,434,859	Bakar Yussuf Bakar	Malipo kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya ujenzi wa dakhalia
30/09	002446 24/09/2020	2,756,740	Raham General Supplier	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya ununuzi wa Laptop.
01/10	002451 1/10/2020	1,520,960	Mohammed Seif Msabah	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya kuandikia
22/10	002459 07/10/2020	3,000,000	Rashid Hemed Said	Ikiwa ni malipo ya fedha kwa ajili ya vifaa vya kufundishiaa mafunzo ya ndege.
27/10	002460 21/10/2020	3,186,411	Sawaks Secretarials Service	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya kuandikia
38/11	002473 25/11/2020	2,661,680	Raham General Supplier	Ikiwani malipo kwa ajili ya ununuzi wa air condition 2.
01/12	002478 01/12/2020	4,050,000	Kist	Ikiwa ni malipo ya fedha kwa kazi ya utengenezaji wa viti 45 vya taasisi
09/12	TT 2/12/2020	2,828,035	Jusdial Traders	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya mitihani ya practicals.
10/12	TT 2/12/2020	1,821,350	Jusdial Traders	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya Mitihani.
12/12	TT 27/11/2020	2,734,401	Mohammed Seif Msabah	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya kuandikia
Jumla		**36,196,746**		

5.4.9.7 Uwepo wa Mikopo isiyo na tija shilingi 32,000,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika jumla ya shilingi 32,000,000 zimelipwa kwa wafanyakazi mbalimbali amabpo malipo hayo yanajumuisha mipango ya utekelezaji wa kazi za Taasisi pamoja na uwepo wa madeni ya muda mrefu wanayodaiwa wafanyakazi ambao hawajarejesha mikopo yao kwa kipindi cha muda mrefu.

Moja kati ya mipango ya chuo ni kuwaondoshea wafayakazi wake hali duni za kimaisha ikiwemo kuwatengenezea mazingira mazuri yakuweza kutekeleza majukumu yao ikiwemo kuwapatia mikopo midogo midogo kwa lengo la kutatua matatizo yao na baadae kurejesha mikopo hiyo ili iweze kuwanufaisha wengine.

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kuwepo kwa malipo yaliokuwa hayana vielelezo vya marejesho ya utekelezaji wa kazi ilikosudiwa pamoja na uwepo wa madeni ya muda mrefu ambayo haijulikani hatma ya kurejeshwa kwake kutokana na kukosekana kwa sera maalum ya kukopa na kulipa yenye lengo la kuhakiksha malipo ya fedha ya Serikali hayapotei.

Kukosekana kwa sera maalum inayotoa muelekeo wa taratibu za mikopo, muda wa kukopa, muda wa kukaa na mkopo pamoja na muda halisi unaotakiwa kurejeshwa mkopo huo kunaweza kukapelekea upotevu wa fedha za umma kwa baadhi ya watumishi wasiokuwa waaminifu kushindwa kurejesha mikopo yao kwa wakakti na kuwanyima wengine fursa ya kuweza kupatiwa mikopo hiyo.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Taasisi ya Karume kuandaa sera,mipango na mikakati itakayohakikisha mikopo yote inayotolewa inarejeshwa kwa wakati waliokubaliana kwa taratibu zao ili kuepuka viashiria vya upotevu wa fedha za Umma. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli la hapo chini:-

Jadweli Nambari 131 : Malipo ambayo hayana vielelezo vya marejesho

Hati namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
2/12	002478 01/12/2020	10,000,000	Dr. Mustafa A. Garu	Malipo ya mkopo (hazijarejeshwa)
49/12 14/12/2021		7,500,000	Shaaban Juma Shaaban	Ikiwa ni malipo ya awali utengenezaji wa mpango mkakati wa KIST.
3/12	B/Cheq 2367 ya 4/12/2020	4,500,000	Abdulla M. Hassan	Mkopo
32/12	B/Cheq ya 4/12/2020	10,000,000.00	Dr. Mustafa A Garu	Mkopo
Jumla		**32,000,000**		

5.4.10 CHUO CHA KIISLAMU ZANZIBAR

Ukaguzi wa hesabu za Chuo cha Kiislam kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Chuo cha Kiislam Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 kilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 303,400,000. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Chuo kilikusanya jumla ya shilingi 315,041,976 sawa na asilimia 103 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Chuo cha Kiislam Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 kiliidhinishiwa kutumia jumla ya shilingi 933,372,000. Kati ya hizo shilingi 874,372,000 kwa ajili ya mshahara na shilingi 59,000,000 kwa ajili ya matumizi mengineyo. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shillingi 1,016,301,275 ziliingizwa na kutumika ambazo ni sawa na asilimia 109 ya makadirio, Kati ya fedha hizo shilingi 959,697,103 zilitumika kwa ajili ya mshahara sawa na asilimia 110 ya makadirio na shilingi 56,604,172 zilitumika kwa ajili matumizi mengineyo sawa na asilimia 96 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.4.10.1 Mapungufu yaliyojitokeza katika ufungaji wa hesabu

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 imebainika Chuo cha Kiislamu hakikuweza kuzingatia matakwa ya ufungaji wa hesabu kwa mujibu wa vigezo vilivyowekwa kitaifa na kimataifa na kupelekea hesabu za Chuo cha Kiislam kutokuonesha sura sahihi na halisi kwa mujibu wa vigezo vilivyowekwa.

Aidha, ukaguzi ulifanya mawasiliano ya mara kwa mara ikiwemo kuwataka wahusika wafanye marekebisho juu ya dosari zilizobainika ili kuepuka kujitokeza kwa wingi wa hoja za ukaguzi ambazo zitapelekea utolewaji wa hati isioridhisha jambo ambalo hawakuweza kutekeleza hadi ukaguzi unakamilika taarifa za hesabu za Chuo cha Kiislam zilikuwa na dosari zifuatazo:-

a) Taarifa ambazo hazikuambatanishwa na hesabu za mwisho wa mwaka

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika taarifa za fedha zilizowasilishwa kwa ajili ya ukaguzi zilikosa uchambuzi uliombatanishwa kwa lengo la kubainisha mchanganuo wa kila taarifa pamoja na thamani halisi ya fedha kwa kila muamala uliobainishwa jambo ambalo limepelekea kuwasilisha taarifa za ujumla ambazo hazioneshi uchambuzi wa taarifa za kujitosheleza ili kujuwa thamani halisi kwa kila kifungu kilichooneshwa.

Aidha, pamoja na dosari hiyo imebainika kukosekana kwa taarifa muhimu za mali za kudumu zinazomilikiwa na Chuo cha Kiislam kuoneshwa katika hesabu za mwisho wa mwaka jambo ambalo limepelekea kujitokeza kwa ugumu wa kuweza kupima ukwasi uliofikiwa pamoja na kushindwa kubaini madeni yanayodaiwa au wanayodai ambapo ukaguzi umeshindwa kufanya uchambuzi wa wastani (ratio analysis) ili kupima dhima za mpito pamoja na mali halisi za muda mfupi.

Vilevile kumekosekana taarifa muhimu za hesabu za mapato zinazotumika kukusanya fedha za mapato kupitia vyanzo mbalimbali vilivyopo katika Chuo cha Kiislamu jambo ambalo limeshindwa kujulikana makadirio halisi ya fedha yanayokusnywa kwa kila chanzo cha mapato pamoja na mapato halisi yanayopatikana kwa chanzo hicho jambo ambalo limepelekea baadhi ya hesabu za mapato kutokuonekana katika kitabu cha taarifa za mapato na matumizi kilichowasilishwa kwa ajili ya ukaguzi.

Kutokuonekana kwa taarifa hizo kunapelekea hesabu ya Chuo cha Kiislam kutokuonesha sura sahihi na halisi kutokana na kutokuzingatiwa viwango vya ufungaji wa hesabu kitaifa na kimataifa. Hata hivyo jitihada za kuwataka wafanye masawazisho (adjustment) kwa taarifa za fedha na kuwasilishwa Ofisi ya Mdhibiti kwa ajili ya kutolewa maoni ya ukaguzi Chuo cha Kiislamu hawakutekeleza agizo hili. Mchanganuo wa baadhi ya taarifa zilizokosekana ni kama zinavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 132 : Taarifa ambazo hazikuoneshwa katika hesabu za mwisho wa mwaka

Namba	Fedha zilizopokelewa kutoka WEMA	Chambuzi namba
1	Ruzuku (Exchequer issues)	1
2	Mapato ya chuo	1

5.4.10.2 Ajira ya muda mfupi kinyume na taratibu za Utumishi wa Umma shilingi 13,050,000

Ukaguzi umebaini kwamba Chuo cha Kiislam kimetumia jumla ya shilingi 13,050,000 kwa kuajiri watumishi wa muda mfupi kwa ajili ya kufanya kazi za usafi bila ya kuomba kibali cha ajira kutoka Utumishi wa Umma kwa ajili ya wafanyakazi hao. Kwa mujibu wa kanuni za Utumishi chini ya

kifungu cha 37(4) cha Sheria Nambari 2 ya mwaka 2011 ya Utumishi wa Umma, kifungu kidogo 135(1)(2) Taasisi ya Serikali hairuhusiwi kuajiri watumishi wa muda maalum/kutwa kwa kipindi kirefu.

Uwepo wa uajiri wa watumishi wa mkataba kwa muda mrefu bila ya kuthibitishwa kazi au kuajiriwa moja kwa moja kunaweza kupelekea kuwakosesha haki zao za msingi ikiwemo kupata mafunzo ya muda mrefu,kupata ufadhili wa mikopo,kupata haki zao za msingi katika mfuko wa hifadhi ya jamii jambo linaweza likapelekea kujitokeza kwa mogogoro isio ya lazima na kupelekea kukosekana kwa tija iliokusudiwa.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Chuo cha Kiislamu kuhakikisha ajira zote zinazofanyika zinazingatia misingi ya utumishi wa Umma.

5.4.10.3 Kukosekana kwa mkataba wa huduma ya Mgahawa eneo la Chuo.

Ukaguzi umebaini kwamba hakuna mkataba wa kukodisha mgahawa unaomilikiwa na Chuo cha Kiislam Zanzibar ambao unatoa huduma ya chakula katika eneo la Chuo. Chuo kimekodisha mgahawa huo kwa mtu binafsi ambapo anatakiwa kulipa kodi kama walivyokubaliana. Kutokana na sababu zisizoeleweka hadi tunamaliza ukaguzi hatukuweza kupata mkataba huo wala kujua ni kiasi gani kinachotakiwa kulipwa.

Kukosekana kwa vielelezo hivyo kunaweza kukapelekea upotevu wa fedha za umma unaotokana na kutokuvianisha vyanzo vya mapato pamoja na kutokujulikana mapato halisi yanayokusanywa kutokana na vyanzo hivyo jambo ambalo litapelekea chuo kushindwa kufikia malengo waliojipangia.

Ukaguzi unaushauri Uongozi wa Chuo kuhakikisha unasimamia vyema majukumu yao na kuandaa mkataba kwa mpangaji wa mkahawa huo.

5.5 FUNGU C 04 - MAMLAKA YA KUDHIBITI NA KUPAMBANA NA MADAWA YA KULEVYA

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umebainisha taarifa ya michango ya vyanzo vya mapato vya Mamlaka ya Kudhibiti na Kupambana na Madawa ya Kulevya, utendaji wa mwaka kwa kila chanzo cha mapato katika Mamlaka ya Kudhibiti na Kupambana na Madawa ya Kulevya pamoja na kubainisha dosari za kiutendaji zilizojitokeza wakati wa ukaguzi na kubainisha njia za utatuzi wa dosari hizo.

Taarifa ya Mapato

Mamlaka ya Kudhibiti na Kupambana na Madawa ya Kulevya kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kupokea jumla ya shilingi 3,085,620,670 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 659,554,516 ziliingiziwa kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina ambazo ni sawa na asilimia 21 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Mamlaka ya Kudhibiti na Kupambana na Madawa ya Kulevya kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 3,085,620,670. Kati ya fedha hizo shilingi 1,174,020,670

zilikadiriwa kutumika kwa matumizi ya kazi za kawaida na shilingi 1,911,600,000 zilikadiriwa kutumika kwa kazi za maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 659,554,516 zimeingiziwa na kutumika kwa shughuli mbali mbali za ofisi sawa na asilimia 21 ya makadirio. Kati ya fedha hizo shilingi 654,554,882 zilitumika kwa matumizi ya kawaida sawa na asilimia 56 ya makadirio na shilingi 4,999,634 zilitumika kwa matumizi ya kazi za maendeleo sawa na asilimia 0.26 za makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

5.5.1.1 Malipo yaliyofanywa kwa njia fedha taslim shilingi 18,000,000

Ukaguzi umebaini kuwepo kwa jumla ya shilingi18,000,000 zilizotumika kwa ajili ya kazi mbali mbali lakini malipo hayo yamefanyika kwa njia ya fedha taslim hali mabayo inaweza kupelekea kufanyika kwa matumizi yenye kutiliwa shaka ambapo ni kwenda kinyume na sheria ya Usimamizi wa Fedha za Umma nambari 12 ya mwaka 2016. Malipo yenyewe ni kama yanavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 133 : Malipo yaliyofanywa kwa njia fedha taslim

Hati namba	Hundi namba	Kiasi cha fedha kilichotumika (Tsh)	Aliyelipwa	Maelezo
1/6	Cash	9,843,100	Mkurugenzi	Malipo kwa ajili ya kuteketeza Madawa za kulevya Pemba
2/6	Cash	1,177,500	Mkurugenzi	Malipo ya fedha kwa ajili ya kikao cha Tume
3/6	Cash	7,63000	Mkurugenzi	Malipo kwa ajili ya kuteketeza Madawa za kulevya Unguja
4/6	Cash	1,193,325	Mkurugenzi	
5/6	Cash	131,810	Mkurugenzi	Malipo kwa ajili ya ununuzi wa feni pamoja na ufundi
6/6	Cash	100,000	Mkurugenzi	Malipo ya fedha kwa ajili ya kazi maalum ya operesheni.
7/6	Cash	100,000	Mkrugenzi	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa Mask.
8/6	Cash	10,000	Mkurugenzi	Marejesho ya fedha ya kifaa cha gari SMZ 919 A
9/6	Cash	1,500,000	Mkurugenzi	Malipo ya fedha kwa ununuzi wa umeme
10/6	Cash	200,000	Mkurugenzi	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa viburudishaji.
11/6	Cash	250,000	Mkurugenzi	Malipo ya fedha kwa ajili ya benk charges kwa mwaka
12/6	Cash	35,000	Mkurugenzi	Malipo ya fedha ya ununuzi wa chakula.
13/6	Cash	49,000	Mkurugenzi	Marejesho ya fedha ya ununuzi wa chakula.
14/6	Cash	97,400	Mkurugenzi	
15/6	Cash	2,500,000	Mkurugenzi	Malipo kwa ajili ya mafunzo ya uchunguzi wa ukamataji wa Madawa za kulevya
Jumla		**18,000,000**		

5.5.1.2 Kuchelewa kufika kwa Gari iliyonunuliwa shilingi 58,373,700

Katika ukauzi uliofanyika imebainika kuwa Tume ya Uratibu wa Kitaifa na Udhibiti wa dawa za Kulevya imefunga mkataba na Kampuni ya Safmi Development Ltd tarehe 18/8/2019 kwa ajili ya ununuzi wa gari aina ya Hilux Double Cabine kwa jumla shilingi 58,373,700 ambapo hadi ukaguzi unakamilika fedha zilizokusudiwa tayari zilishalipwa kwa kampuni iliyokusudiwa.

Kufanya hivyo kunapelekea shughuli zilizopangwa kutokutekelezwa kwa wakati na kusababisha upotevu wa fedha za Serikali kwa kutozingatia vipengele muhimu vya makubaliano ya mkataba ambapo ni kwenda kinyume na Sheria ya Ununuzi na Uondoshaji wa mali za Umma ya mwaka 2016.

VIAMBATISHO

Kiambatisho Nambari 01:

(A) Upotevu wa mapato yatokanayo na tozo mbali mbali za Bandari

Namba	Tarehe ya makusanyo	Nambari za stakabadhi	Kiasi cha mapato yaliyopotea (Tshs.)
1	-	C:3251 – C:3300	1,394,020
2	-	C:3301 – C:3350	1,219,110
3	-	C:3351 – C:3400	2,059,419
4	-	C:3401 – C:3450	1,081,000
5	-	C:3451 – C:3497	953,000
6	01/1/2021- 02/1/2021	C:9201 – C:9250	997,539
7	02/1/2021- 05/1/2021	C:9250 - C:9300	1,023,661
8	05/1/2021- 06/1/2021	C:9301 - C:9350	591,000
9	05/1/2021- 06/1/2021	C:9351 – C:9400	622,462
10	15/1/2021- 16/1/2021	C:9901 – C:9950	1,837,741
11	16/1/2021 –19/1/2021	B:9501 – B:9550	1,227,321
12	19/1/2021 –20/1/2021	B:9551 – B:9600	795,282
13	16/5/2021 –18/5/2021	C5151 – C:5200	2,087,633
14	16/1/2021 –19/1/2021	B:9501 – B:9550	1,227,321
15	29/1/2021-30/1/2021	D:0451 – D:0500	1,371,417
16	19/5/2021–19/5/2021	C:5145 – C:5150	69,000
Jumla ndogo			**18,556,926**
Kituo cha Wete (Local receipts)			
1	24/05/2021	S:3991 –S:4000 , D7951	984,982.40
2	25/05/2021– 30/06/2021	D:7952 – D:7960	174,000
3	02/06/2021 - 05/06/2021	D:7953, D:7961 – D:7963	80,000
4	06/06/2021	D:7964 –D:7966	60,000
5	08/06/2021	D:7967-D:7968	443,025
6	10/06/2021	D:7969 – D:7973	100,000
7	13/06/2021	D:7974 – D:7981	540,000
8	20/06/2021	D:7982 – D:7992	220,000
9	23/06/2021	D:7993 – D:7995	845,873.80
10	25/06/2021	D:7996 – D:7998	60,000
11	27/06/2021	D:7999 – D:8000, D:4901-D:4903	100,000
12	28/06/2021	D:4904 – D:4905	40,000
13	30/06/2021	C:3023 - C:3025, D:4906	1,562,100
Jumla ndogo			**5,209,981.20**
Jumla Kuu (A)			**23,766,907.20**

(B) Tofauti ya Makusanyo ya mapato ambayo hayakupelekwa Benki

Mtiririko wa nambari za stakabadhi	Mapato	mapato yaliyopelekwa Benki	Tofauti ya mapato ambayo hayakupelekwa Benki
July, 2020			
B:09001 – B:09050	777,000	-	777,000
B:09051 - B:09100	1,381,328	-	1,381,328
B:0901 – B:09150	1,001,824	-	1,001,824
B:09151 – B:09200	2,106,600	-	2,106,600
B:09201 – B:09250	848,000	-	848,000
B:09251 – B:09300	1,003,160	-	1,003,160
B:09301 – B:09350	2,933,264	-	2,933,264
B:09351 – B:09400	4,210,235	-	4,210,235
B:09401 – B:09450	1,154,000	-	1,154,000
B:09451 – B:09500	1,429,560	-	1,429,560
C:0001 – C:0200	4,518,624	3,100,000	1,418,624
C:0201 – C:0300	3,235,675.90	2,900,000	335,675.90
C:0301 – C:0400	2,394,160	2,100,000	294,160
C:0401 – C:0450	1,745,012	1,100,000	645,012
C:0451 – C:0500	683,000	-	683,000
C:O501 – C:0550	1,178,584	-	1,178,584
C:0551 – C:0600	521,000	-	521,000
C:0601 – C:0650	587,000	-	587,000
C:0651 – C:0700	1,057,000	-	1,057,000
C:0701 – C:0750	892,780	-	892,780
Jumla ndogo	**33,657,806.9**	**9,200,000**	**24,457,806.9**
Agosti, 2020			
C:0751 – C:0800	1,909,540		1,909,540
C:0801 – C:0850	623,000		623,000
C:0851 – C:0900	1,114,000		1,114,000
C:0901 – C:0950	1,216,560		1,216,560
C:0951 – C:1000	967,000		967,000
C:1501 – C:1550	1,693,940		1,693,940
C:1551 – C:1600	714,000		714,000
C:1601 – C:1650	743,000		743,000
C:1651 – C:1700	2,236,920		2,236,920
C:1701 – C:1750	2,615,816		2,615,816
C:1751 – C:1800	1,115,000		1,115,000
C:1801 – C:1850	1,883,640		1,883,640
C:1851 – C:1900	1,337,142		1,337,142
C:1901 – C:1950	862,000		862,000
C:1951 – C:2000	2,287,400		2,287,400
C:2001 – C:2150	3,544,600	2,030,000	1,514,600
C:2151 – C:2300	2,843,422	2,050,000	793,422
C:2301 – C:2350 C:2351 – C:2500	4,994,834	2,500,000	2,494,834

Jumla ndogo	**32,701,814**	**6,580,000**	**26,121,814**
Septemba, 2020			
C:5001 – C:5050	945,595	427,730	517,865
C:5051 – C:5100	1,406,280	602,270	804,010
C:5101 – C:5150	853,000	-	853,000
C:5151 – C:5200	1,835,385	-	1,835,385
C:5201 – C:5250	2,015,950	1,150,000	865,950
C:2501 – C:2650	4,755,654.80	1,500,000	3,255,654.80
C:2651 – C:2850	5,266,816	2,020,000	3,246,816
C:2851 – C:3000	5,252,652	2,500,000	2,752,652
C:5251 – C:5300	789,000	-	789,000
		2,100,000	(2,100,000)
Jumla ndogo	**23,120,332.80**	**10,300,000**	**12,820,332.8**
Octoba, 2020			
C:5301 – C:5350	947,000	-	947,000
C:5351 – C:5400	1,620,375	-	1,620,375
C:5401 – C:5450	1,373,460	-	1,373,460
C:5451 – C:5500	782,000	-	782,000
C:5501 – C:5700	5,177,765	2,500,000	2,677,765
C:5701 – C:5900	4,441,130	2,500,000	1,941,130
C:5901 – C:6150	6,523,520	3,000,000	3,523,520
C:6151 – C:6200	1,166,915	-	1,166,915
Jumla ndogo	**22,032,165**	**8,000,000**	**14,032,165**
Novemba, 2020			
C:6201 – C:6450	5,834,355.50	1,500,000	4,334,355.50
C:6451 – C:6500	1,194,000	-	1,194,000
C:4501 – C:4700	4,408,195	2,500,000	1,908,195
C:4701 – C:4800 C:4851 – C:4900	4,239,310	2,500,000	1,739,310
C:4801 – C:4850 C:4901 – C:4950	3,868,194.60	3,868,194.60	-
C:4951 – C:5000	914,000	-	914,000
C:7001 – C:7050	1,653,447	-	1,653,447
C:7051 – C:7100	1,835,370	-	1,835,370
C:7101 – C:7141	805,000	-	805,000
Jumla ndogo	**24,751,872.1**0	**10,368,194.60**	**14,383,677.50**
Decemba, 2020			
C:7151 – C:7157	1,038,215	-	1,038,215
C:7142 – C:7150	628,000	628,000	-
C:7158 – C:7200	1,140,000	643,000	497,000
C:7201 – C:7378	3,385,297.60	3,359,000	26,297.60
C:7401 – C:7409	431,000	345,000	86,000
C:7379 – C:7400	735,280	735,280	-
C:7410 – C:7450	571,086.18	799,172	(228,085.82)
C:7451 – C:7500	673,000	673,000	-

C:8001 – C:8015	640,748.50	722,548	(81,799.50)
C:8016 – C:8147	2,034,096	1,953,000	81,096
C:8148 – C:8150	102,000	-	102,000
C:8151 – C:8271	2,439,765.50	2,460,000	(20,234.50)
C:8272 – C:8300	332,000	-	332,000
C:8301 – C:8322	328,000	-	328,000
C:8323 – C:8350	286,000	286,364	(364)
C:8351 – C:8400	1,125,539	1,125,539	-
C:8401 – C:8450	918,096	918,096	-
C:8451 – C:8500	1,292,330	1,175,330.50	116,999.50
C:8751 – C:8868	3,080,801	2,379,669	701,132
C:8869 – C:8900	499,000	-	499,000
C:8901 – C:8950	1,381,000	-	1,381,000
C:8951 – C:8981	317,000	317,000	-
C:9001 – C:9077	1,204,330.50	1,207,200	(2,869.50)
C:9101 – C:9150	611,800	667,200	(55,400)
C:8982 – C:9000	789,539	-	789,539
C:9078 – C:9100	391,330.50	-	391,330.50
C:9151 – C:9200	593,000	-	593,000
Jumla ndogo	**26,968,254.78**	**20,394,398.50**	**6,573,856.28**
Januari, 2021			
C:9201 – C:9250	997,539	**-**	997,539
C:9250 - C:9300	1,023,661	**-**	1,023,661
C:9301 - C:9350	591,000	**-**	591,000
C:9351 – C:9400	622,462	**-**	622,462
C: 9401 – C:9500	3,597,914	3,270,000	327,914
B:9601 – B:9650	3,554,721	3,672,000	(117,279)
D:0001 – D:0200	4,578,939	3,962,000	616,939
D:8251 – D:8400	5,313,510	5,286,513	26,997
C:4881 – C:5064	2,550,923	2,532,921	18,002
C:5212 – C:5254 C:5301 – C:5318	1,795,657	1,758,000	37,657
D:0201 – D:0300	2,708,618.5	2,351,000	357,618.50
C:5341 – C:5350 C:5366 – C:5400 C:5400 – C:5416	2,658,628	2,636,629	21,999
C:5433 – C:5450 C:5484 – C:5500 C:5501 – C:5550 C:5551 – C:5552 C:5601 – C:5615	2,468,104	2,402,106	65,998
C:5553 – C:5585 C:5586 – C:5592 C:5616 – C:5650	1,848,643	1,792,157	56,486
C:5593 - C:5723	2,677,685	2,582,685	95,000
C:5729 - C:5750 C:5751 – C:5795	2,172,136	2,115,137	56,999
C:5796 – C:5850	1,458,129	1,052,000	406,129

C9901 – C9950	1,837,741	-	1,837,741
D0451 – D0500	1,371,417	-	1,371,417
Jumla ndogo			**8,414,280**
Februari, 2021			
C:5001- C:5050	842,209	740,000	102,209
C:5105 - C:5150	361,000	380,000	(19,000)
C:5150 - C:5200	731,000	665,000	66,000
C:5201 - C:5250	1,481,470	-	1,481,470
C:5251 - C:5298	1,147,823	464,791	683,032
C:5301 - C:5350	360,000	360,130	130
C:5351 - C5400	391,000	359,000	32,000
C:5401 - C:5450	559,320	536,337.50	22,982.50
C:5451 - C:5500	2,118,932	1,773,935	344,997
D:0301 –D:0400	2,312,596	1,514,596.60	797999.4
C:5751 – C:5800	1,473,462.70	1,507,462.70	(34,000)
5801 – 5850	2,308,722	1,766,922	541,800
5851 – 5900	1,188,847.88	1,366,843.82	(177,996)
5901 – 5950	3,686,810.95	1,265,947.40	2,420,863.50
5951 – 6000	458,000	-	458,000
D:1001 – D:1050	1,002,000	1,047,208.78	(45,208.78)
D:1051 –D:1100	938,015	-	918,015
D:1101 – D1150	489,000	-	489,000
D:1151 – D:1350	3,331,830	3,400,000	(68,170)
D:1351 – D:1400	1,441,216.25	-	1,441,216.25
D:1401 – D:1450	1,287,332.75	-	1,287,332.75
D:1451 – D:1500	385,000	-	385,000
D:1751 – D:1800	351,000	351,000	0
D:1801 – D:1850	1,851,615.85	1,464,131.25	387,484.60
D:1851 – D:1900	1,830,065.50	1,534,808.75	295,256.60
D:1901 – D:1950	434,000	-	434,000
D:1951 – D:2000	1,042,516.80	-	1,042,516.80
Jumla ndogo			**13,286,931**
March, 2021			
D:2001 – D:2400	7,088,730.85	5,506,000	1,582,730.85
D:2401 –D:2450	1,148,417.30		1,148,417.30
D:2451 – D:2500	391,000	-	391,000
D:2501 – D:2550	844,156		844,156
D:2551 – D:2700	3,899,515.33	2,595,263	1,304,252.50
D:2701 – D:2750	1,648,736	816,000	832,736
D:2751 – D:2800	1,024,000	870,000	154,000
D:2801 – D:2850	968,000	-	968,000
D:2851 – D:2900	1,000,445.55	-	1,000,445.55
D:2901 – D:2950	604,000	514,000	90,000
D:2951 – D:3000	1,374,782.86	904,737	470,045
D:3001 – D:3050	1,014,347.75	-	1,014,347.75
D:3051 – D:3350	5,876,414.07	4,350,000	1,526,414

D:3351 – D:3500	3,336,309.40	2,035,000	1,301,309
D:4001 – D:4150	1,877,000	1,007,000	870,000
D:4151 – D:4450	5,812,887.20	4,030,000	1,782,887
Jumla ndogo			**15,280,740.95**
April, 2021			
D:4451 – D:4500	1,997,794.15	-	1,997,794.15
D:6001 – D:6500	10,304,338.95	6,375,000	3,929,338.95
D:6501 – D:6950	11,648,654.33	5,300,000	6,348,654.33
D:6951 – D:7000	743,000		743,000
D:7001 – D:7400	10,266,362.73	5,430,000	4,836,362.73
D:7401 – D:7450	3,870,393.98	-	3,870,393.98
D:7451 – D:7500	423,000	-	423,000
D:8001 – D:8050	3,448,360.35	-	3,448,360.35
D:8051 – D:8100	753,000	-	753,000
D:8101 – D:8100	527,000	-	527,000
D:8151 – D:8200	1,294,399.48		1,294,399.48
Jumla ndogo			**28,171,303.95**
May, 2021			
C:5145 – C:5150	69,000	-	69,000
Jumla ndogo			**69,000**
Jumla Kuu (B)			**163,611,908.38**
Jumla Kuu (A+ B)			**187,378,815.58**

Kiambatisho Nambari 2:

Orodha ya muda mrefu ya mikopo iliyopitiwa na muda

Benki ya Watu wa Zanzibar (Conventional)				
Namba	**Nambari za hesabu**	**Jina la mteja**	**Kiasi cha fedha kilichokopesh-wa (Tshs)**	**Deni halisi (Tshs)**
1	0206/0150693/001/0230/000	Kachwele Zakaria Shitano	6,000,000.00	404,291.15
2	0206/0150684/001/0230/000	Benson Mcheza Kateihwa	7,000,000.00	5,205,214.09
3	0206/0154281/001/0230/000	Paul Attilio Mfilinge	5,000,000.00	555,812.06
4	0206/0145875/001/0230/000	Dorah Kenneth Kalinga	3,000,000.00	222,324.30
5	0206/0145548/001/0231/000	Felister Ayoub Mbise	4,500,000.00	2,173,745.35
6	0205/0144870/001/0230/000	Salma Khamis Ussi	2,500,000.00	57,372.40
7	0202/0137330/001/0230/000	Hemed Abdulla Hemed	3,700,000.00	743,089.49
8	0205/0156803/001/0230/000	Abdallah Hemed Ame	12,000,000.00	254,411.06
9	0203/0120622/001/0230/000	Mahmoud Faki Ame	1,000,000.00	224,094.87
10	0203/0175500/001/0230/000	Khadija Mohammed Ahmed	20,000,000.00	4,005,612.30
11	0203/0142467/001/0230/000	Mtumwa Mussa Khamis	5,000,000.00	414,847.65
12	0202/0151889/001/0230/000	Aisha Nassor Alamry	8,500,000.00	5,747,385.36
13	0202/0147205/001/0230/000	Abubakar Ali Maftah	4,000,000.00	937,359.59
14	0203/0135833/001/0230/000	Salihina Rajab Mwinyi	6,000,000.00	5,518,685.18
15	0202/0116118/001/0230/000	Mohammed Rashid Hemed	4,000,000.00	2,187,692.71
16	0204/0139266/001/0230/000	Andikalo Khamis	3,900,000.00	112,870.80
17	0203/0121620/001/0230/000	Fatma Hassan Juma	3,000,000.00	262,450.01
18	0203/0120152/001/0230/000	Ali Kassim Ali	2,000,000.00	276,193.23
19	0203/0154583/001/0230/000	Ameir Khatib Hassan	3,000,000.00	494,008.36
20	0203/0162336/001/0230/000	Said Iddi Maulid	5,000,000.00	681,566.42
21	0203/0160074/001/0230/000	Amour Makame Nassib	5,000,000.00	174,111.96
22	0206/0181987/001/0231/000	Joyce Konki Nahato	5,500,000.00	316,046.56
23	0203/0122305/001/0230/000	Nassor Seif Salhina	5,000,000.00	2,459,565.55
24	0206/0170934/001/0231/000	Dindi Donasian Misanya	3,000,000.00	424,633.14
25	0212/0400102/001/0230/000	Miraji Tamimu Nassoro	5,000,000.00	3,085,030.29
26	0213/0181507/001/0200/000	Shaibu Hassani Kioze	250,000,000.00	440,200,849.29
27	0203/0120774/001/0230/000	Sufiani Hamad Nassor	5,000,000.00	63,572.19
28	0213/0191755/001/0245/000	Awadhi A Dubwa	2,000,000.00	1,247,308.88
29	0203/0123576/001/0230/000	Haji Abubakar Haji	10,000,000.00	348,555.27
30	0213/0193889/001/0245/000	Faraji S Chikwaya	9,400,000.00	7,311,135.65
31	0213/0194728/001/0245/000	Saidi M Nanyenje	5,000,000.00	2,778,096.96
32	0203/0123860/001/0230/000	Naim Mabrouk Mussa	5,000,000.00	2,176,816.30
33	0213/0194823/001/0245/000	Ally M Nampanda	3,500,000.00	538,618.89
34	0213/0194821/001/0245/000	Rashidi B Mnumula	3,000,000.00	2,210,428.32
35	0213/0191670/001/0245/000	Hamza S Kitambi	8,000,000.00	1,688,917.69
36	0202/0116646/001/0230/000	Shaaban Ali Abdalla	3,000,000.00	1,147,811.12
37	0213/0194308/001/0230/000	Rajabu Rashidi Aholeke	1,900,000.00	450,186.07

38	0213/0194447/001/0245/000	Yahaya K Hasani	5,000,000.00	3,953,264.06
39	0202/0119392/001/0231/000	Amour Issa Juma	20,000,000.00	2,813,307.02
40	0203/0119929/001/0230/000	Rashid Bakar Hassan	3,000,000.00	237,222.86
41	0202/0121479/001/0231/000	Mohammed Mussa Seif	15,000,000.00	150,286.08
42	0202/0132820/001/0245/000	Salum H Juma	1,000,000.00	906,257.11
43	0213/0195562/001/0245/000	Juma S Ndaile	7,500,000.00	10,680,118.85
44	0213/0209175/001/0245/000	Selemani Bakari Namkulya	15,000,000.00	4,728,693.56
45	0213/0195541/001/0245/000	Shaibu Hamisi Mkuvita	3,000,000.00	1,513,846.48
46	0202/0101662/001/0230/000	Juma Abdalla Ali	2,000,000.00	513,824.17
47	0213/0194834/001/0245/000	Saidi M Mosemo	12,000,000.00	10,605,671.82
48	0213/0195556/001/0245/000	Juma A Chihuka	8,000,000.00	10,227,639.47
49	0213/0191814/001/0245/000	Adamu S Tapu	15,000,000.00	8,291,792.68
50	0213/0196101/001/0245/000	Awadhi S Hindi	6,000,000.00	7,671,887.64
51	0213/0191957/001/0245/000	Heart M Sefu	4,500,000.00	3,424,680.65
52	0213/0195618/001/0245/000	Twaha Mohamedi Namwenje	3,000,000.00	3,254,076.08
53	0213/0195873/001/0245/000	Jafari L Mohamedi	3,000,000.00	3,243,370.10
54	0213/0202557/001/0245/000	Ismaili A Issa	2,000,000.00	2,540,640.93
55	0213/0195871/001/0245/000	Saidi S Mnalima	2,000,000.00	2,513,949.58
56	0213/0206834/001/0245/000	Shaibu H Mwembe	2,500,000.00	2,364,751.29
57	0213/0209191/001/0245/000	Sefu A Saidi	3,500,000.00	2,114,751.52
58	0213/0195875/001/0245/000	Jabili K Mohamedi	3,000,000.00	1,530,113.71
59	0213/0205944/001/0245/000	Iddi H Kakahi	4,000,000.00	1,511,922.62
60	0213/0208495/001/0245/000	Shakiri D Athumani	2,000,000.00	417,570.29
61	0213/0191991/001/0245/000	Salumu M Musa	4,000,000.00	4,254,935.91
62	0213/0194916/001/0245/000	Abassi Ahmadi Nam-walesa	3,000,000.00	2,857,697.67
63	0213/0191825/001/0245/000	Jafari I Mchola	3,000,000.00	2,425,741.89
64	0213/0192776/001/0245/000	Haifa T Viyoha	2,000,000.00	2,395,709.53
65	0213/0191849/001/0245/000	Ally R Ngulumba	4,000,000.00	2,320,102.22
66	0213/0191762/001/0245/000	Haruni I Lada	2,500,000.00	1,795,619.24
67	0213/0191905/001/0245/000	Dadi Rashidi Namwelasa	3,000,000.00	1,572,620.32
68	0213/0191902/001/0245/000	Dadi B Champunga	2,000,000.00	1,407,111.74
69	0213/0195471/001/0245/000	Sudi Saidi Rajabu	5,000,000.00	1,136,303.79
70	0213/0191954/001/0245/000	Shabani M Kayao	2,000,000.00	786,865.52
71	0202/0108216/001/0230/000	Fatma Juma Shomar	8,200,000.00	853,769.07
72	0213/0195565/001/0245/000	Hasani R Sunje Sunje	3,000,000.00	680,773.57
73	0213/0195645/001/0245/000	Anafi Selemani Naleja	10,000,000.00	12,837,892.95
74	0213/0195647/001/0245/000	Juma M Makalonga	6,000,000.00	5,551,214.81
75	0213/0191639/001/0245/000	Zurufika M Chitemedya	6,000,000.00	5,106,121.75
76	0213/0196141/001/0245/000	Bakari M Nawanda	3,000,000.00	2,313,565.42
77	0213/0195858/001/0245/000	Hamza M Ng'aka	4,000,000.00	1,612,160.71
78	0213/0195601/001/0245/000	Muhibu A Nandalah	2,500,000.00	1,377,766.11
79	0213/0195499/001/0245/000	Mohamedi I Mchoma	3,000,000.00	1,203,922.18
80	0213/0191578/001/0245/000	Fadhili A Malombe	3,000,000.00	996,729.45

81	0213/0191565/001/0245/000	Mohamedi Champunga Akuvele	2,000,000.00	886,563.66
82	0213/0191690/001/0245/000	Ismaili S Mawila	2,000,000.00	769,954.73
83	0213/0191564/001/0245/000	Juma S Muanya	2,000,000.00	637,950.89
84	0213/0191683/001/0245/000	Dharafi H Mkamba	4,000,000.00	5,134,227.37
85	0213/0191579/001/0245/000	Saidi H Linowe	1,000,000.00	268,595.80
86	0213/0196366/001/0245/000	Rajabu Hassani Mkavila	5,000,000.00	3,398,461.26
87	0213/0192132/001/0245/000	Omari M Nandenga	500,000.00	381,826.97
88	0203/0143840/001/0230/000	Saidi Khelef Humud	4,000,000.00	71,244.95
89	0213/0196211/001/0245/000	Rajabu A Manduta	5,000,000.00	555,873.86
90	0213/0195877/001/0245/000	Ally M Liwomgo	9,000,000.00	5,059,170.19
91	0202/0112028/001/0230/000	Amour Makame Kheir	3,000,000.00	968,301.89
92	0203/0120832/001/0230/000	Bakar Fumu Juma	3,000,000.00	1,404,557.55
93	0202/0101340/001/0230/000	Latifa Waziri Suleiman	8,000,000.00	3,612,663.84
94	0203/0117207/001/0230/000	Futari Kombo Kheir	4,000,000.00	167,606.22
95	0212/0186775/001/0230/000	Ndashuka Oberlin Eliufoo	50,000,000.00	36,649,159.53
96	0203/0167019/001/0230/000	Khamis Juma Khamis	4,000,000.00	2,452,109.47
97	0203/0120449/001/0230/000	Said Hassan Mwandam-bo	4,000,000.00	1,598,131.76
98	0206/0179708/001/0230/000	Salim Mussa Omar	37,000,000.00	10,914,144.93
99	0202/0110849/001/0230/000	Maulid Hamad Abdalla	4,000,000.00	3,494,628.93
100	0203/0139603/001/0230/000	Fideri Andric	10,000,000.00	92,610.36
101	0202/0101032/001/0230/000	Rashid Said Mussa	3,700,000.00	1,355,135.14
102	0203/0118465/001/0230/000	Mwanakheri Rajab Mumo	15,000,000.00	123,160.13
103	0213/0196521/001/0245/000	Kasimu M Saidi	8,000,000.00	10,439,729.54
104	0213/0195510/001/0245/000	Jafari H Malembuka	3,000,000.00	3,353,421.39
105	0213/0208128/001/0230/000	Ahmadi S Lyoka	1,500,000.00	1,513,999.99
106	0213/0208843/001/0245/000	Jamali M Nanjinga	1,500,000.00	1,331,000.62
107	0203/0181303/001/0230/000	Mohamed Hija Mashaka	4,000,000.00	1,503,635.02
108	0213/0195477/001/0245/000	Rashidi S Kosa	1,000,000.00	796,735.58
109	0213/0195490/001/0245/000	Yusuph R Makame	2,000,000.00	466,354.60
110	0202/0136201/001/0230/000	Juma Khamis Juma	4,000,000.00	1,910,717.90
111	0203/0181579/001/0230/000	Machu Mohammed Ali	10,000,000.00	122,338.59
112	0213/0208102/001/0245/000	Hamisi Juma Halphani	10,000,000.00	10,665,120.55
113	0213/0196419/001/0245/000	Yahaya S Ajabu	8,000,000.00	8,932,848.97
114	0213/0207196/001/0245/000	Rashidi I Nahovelela	3,000,000.00	4,147,787.67
115	0213/0196605/001/0245/000	Ally J Maliki	3,000,000.00	3,154,924.40
116	0213/0196607/001/0245/000	Somoe H Majali	3,000,000.00	1,679,069.19
117	0213/0201565/001/0245/000	Selemani H Bakali	8,000,000.00	11,368,548.09
118	0213/0206172/001/0245/000	Rashid A Ulenje	2,000,000.00	1,777,878.50
119	0213/0207120/001/0245/000	Yusufu Ally Ismaili	2,000,000.00	1,741,142.53
120	0213/0201180/001/0245/000	Rashidi H Haifai	2,000,000.00	1,381,232.43
121	0213/0406760/001/0245/000	Mpalu Amcos	4,000,000.00	1,275,666.29
122	0213/0203855/001/0245/000	Ismail S Mtalama	1,000,000.00	294,942.84
123	0213/0195627/001/0245/000	Shaibu D Haya	3,000,000.00	2,947,028.14
124	0213/0406576/001/0245/000	Mkombozi Amcos	3,500,000.00	3,492,955.58

125	0203/0122416/001/0230/000	Idrissa Ameir Haji	15,000,000.00	649,096.63
126	0203/0119754/001/0230/000	Ubwa Abdulla Khatib	5,000,000.00	3,024,666.38
127	0203/0123360/001/0230/000	Mahfoudh Mwinchande Mohd	4,000,000.00	52,362.66
128	0202/0112476/001/0230/000	Mossi Omar Suleiman	4,000,000.00	2,996,492.51
129	0203/0120270/001/0230/000	Juma Suleiman Juma	7,000,000.00	2,780,052.29
130	0202/0141309/001/0231/000	Mjombo Ame	35,000,000.00	537,428.21
131	0206/0202285/001/0231/000	Rehema Said Mbope	8,000,000.00	168,069.94
132	0202/0111091/001/0230/000	Abdul-Samad Mohd Khamis	10,000,000.00	3,312,199.28
133	0213/0195493/001/0245/000	Huseni A Chikota	5,000,000.00	6,029,573.35
134	0213/0191684/001/0245/000	Yahya S Luwongo	2,000,000.00	473,355.16
135	0208/0400503/002/0220/000	Tropical Air(Z) Limited	200,000.00	510,651,088.01
136	0202/0142461/001/0230/000	Talib Abdulmanan Ameir	8,000,000.00	4,010,098.92
137	0202/0101307/001/0230/000	Khamis Othman Hija	5,200,000.00	1,589,166.08
138	0213/0730576/001/0245/000	Omari A Saidi	700,000.00	739,000.00
139	0213/0195698/001/0245/000	Said Khatibu Namwete	500,000.00	8,199,592.23
140	0213/0191829/001/0245/000	Saidi M Awadhi	4,500,000.00	7,479,189.18
141	0213/0195712/001/0245/000	Mohamedi A Nahama	5,000,000.00	5,660,848.64
142	0213/0201170/001/0245/000	Abdallah Mohamedi Mnyolo	4,000,000.00	4,719,932.93
143	0213/0715151/001/0245/000	Bakari O Mrope	4,000,000.00	4,685,000.00
144	0213/0195502/001/0245/000	Mwarami S Wajumbe	2,500,000.00	4,613,160.38
145	0213/0206514/001/0245/000	Asha B Umande	2,000,000.00	4,585,667.65
146	0213/0195635/001/0245/000	Chopa L Liyeya	3,500,000.00	4,296,393.29
147	0213/0196260/001/0245/000	Mahadhi M Mpondela	3,500,000.00	4,129,955.00
148	0213/0206861/001/0245/000	Ally J Halfani	3,000,000.00	4,059,437.43
149	0213/0195531/001/0245/000	Karimu M Mkuchi	2,500,000.00	3,918,003.41
150	0213/0196265/001/0245/000	Mamlo M Malocho	3,000,000.00	3,537,383.87
151	0213/0724876/001/0245/000	Hamza M Lipuye	3,000,000.00	3,530,939.01
152	0213/0202148/001/0245/000	Saidi S Nankola	3,000,000.00	3,530,729.81
153	0213/0201139/001/0245/000	Jamali Mzee Othmani	1,500,000.00	3,508,600.00
154	0213/0207401/001/0245/000	Abdu J Halfani	3,000,000.00	3,447,750.11
155	0213/0194693/001/0245/000	Saidi M Nahonyo	5,000,000.00	3,420,260.16
156	0213/0195625/001/0245/000	Salumu S Livenje	2,000,000.00	3,362,313.46
157	0213/0207995/001/0245/000	Dadi Y Mtalama	4,000,000.00	3,352,115.33
158	0213/0195573/001/0245/000	Ahmadi H Ulenje	3,000,000.00	3,308,104.07
159	0213/0195723/001/0245/000	Awazi A Liveta	2,500,000.00	3,279,879.28
160	0213/0209067/001/0245/000	Mustafa A Basha	2,000,000.00	3,279,879.28
161	0213/0195639/001/0245/000	Rashidi Mussa Chindamba	3,000,000.00	3,264,997.97
162	0213/0195623/001/0245/000	Juma I Katesa	4,000,000.00	3,261,590.79
163	0213/0195624/001/0245/000	Bahia A Liwanda	3,000,000.00	3,258,811.53
164	0213/0191846/001/0245/000	Mohamedi I Issa	6,000,000.00	3,247,016.54
165	0213/0195475/001/0245/000	Hasani H Ahmadi	3,000,000.00	3,238,960.64
166	0213/0195628/001/0245/000	Hamisi A Simba	3,000,000.00	3,238,273.71
167	0213/0196185/001/0245/000	Mohamedi M Muwanya	6,000,000.00	3,217,101.73

168	0213/0195553/001/0245/000	Hamisi S Namwenje	2,000,000.00	3,192,516.02
169	0213/0195472/001/0245/000	Ahamadi M Kosi	3,000,000.00	3,129,674.63
170	0213/0196077/001/0245/000	Augeni F Kaspal	8,000,000.00	3,095,650.09
171	0213/0195629/001/0245/000	Uwesu H Namanjoya	3,000,000.00	3,094,552.47
172	0213/0710233/001/0245/000	Abilahi S Ismaili	2,500,000.00	3,070,748.89
173	0213/0194998/001/0245/000	Kamlo Mohamedi Likumbo	4,000,000.00	3,030,946.79
174	0213/0720112/001/0245/000	Abi S Miulu	2,900,000.00	2,987,229.59
175	0213/0206730/001/0245/000	Shaibu R Navaki	2,500,000.00	2,949,515.22
176	0213/0725617/001/0245/000	Selemani B Chile	2,500,000.00	2,946,190.02
177	0213/0198057/001/0245/000	Rajabu Ahamadi Madedo	2,500,000.00	2,938,199.73
178	0213/0196080/001/0245/000	Ikram A Kapi	3,000,000.00	2,932,137.39
179	0213/0201301/001/0245/000	George F Kaspari	5,000,000.00	2,918,907.73
180	0213/0726208/001/0245/000	Sinani M Mkoleke	2,500,000.00	2,916,730.74
181	0213/0196076/001/0245/000	Rashid S Salumu	6,000,000.00	2,915,872.21
182	0213/0207727/001/0245/000	Dadi Bushiri Silan	3,000,000.00	2,866,586.62
183	0213/0208403/001/0245/000	Thabit M Ajali	2,000,000.00	2,803,220.40
184	0213/0726992/001/0245/000	Kaisi S Namtumbula	2,500,000.00	2,779,000.00
185	0213/0206714/001/0245/000	Bakari S Liyonjo	2,300,000.00	2,686,086.42
186	0213/0194683/001/0245/000	Fikiri Rashidi Mchokwe	6,000,000.00	2,673,684.28
187	0213/0721178/001/0245/000	Amina T Mbani	2,500,000.00	2,631,000.00
188	0213/0726249/001/0245/000	Ahmadi M Mkunda	2,500,000.00	2,609,200.77
189	0213/0196143/001/0245/000	Saidi C Bakari	2,500,000.00	2,491,980.94
190	0213/0196501/001/0245/000	Saidi A Mohamedi	1,000,000.00	2,443,010.28
191	0213/0195501/001/0245/000	Hatibu H Chonde	1,500,000.00	2,442,629.15
192	0213/0726328/001/0245/000	Shaibu Haifai Sadiki	5,000,000.00	2,437,531.36
193	0213/0195504/001/0245/000	Adinani M Abdallah	3,000,000.00	2,424,358.73
194	0213/0196079/001/0245/000	Hamisi A Julaji	4,000,000.00	2,372,003.27
195	0213/0195482/001/0245/000	Hassani Saidi Mnalaga	1,500,000.00	2,362,826.08
196	0213/0196144/001/0245/000	Ally S Sudi	2,000,000.00	2,360,000.00
197	0213/0727907/001/0245/000	Abdala R Mponda	2,000,000.00	2,359,955.00
198	0213/0207956/001/0245/000	Salumu M Chidumule	2,000,000.00	2,359,763.12
199	0213/0729436/001/0245/000	Shabiru A Chihipu	2,000,000.00	2,357,994.60
200	0213/0721371/001/0245/000	Shaibu Mohamedi Naweka	2,000,000.00	2,356,910.46
201	0213/0201157/001/0245/000	Ramadhani A Manzi Manzi	2,000,000.00	2,355,422.05
202	0213/0726682/001/0245/000	Karimu C Mtoima	2,000,000.00	2,354,958.46
203	0213/0723001/001/0245/000	Yahaya H Athumani	2,000,000.00	2,354,126.31
204	0213/0722199/001/0245/000	Rajabu Shujahi Chimale	2,000,000.00	2,353,896.82
205	0213/0727805/001/0245/000	Kazumari M Chigaga	2,000,000.00	2,351,940.60
206	0213/0725166/001/0245/000	Sabihi H Mkumbange	2,000,000.00	2,351,922.12
207	0213/0730769/001/0245/000	Sijahi Z Limwembe	2,000,000.00	2,348,952.05
208	0213/0730773/001/0245/000	Seifu Iddi Diwani	2,000,000.00	2,348,952.05
209	0213/0195466/001/0245/000	Karimu A Lineno	5,000,000.00	2,348,117.86
210	0213/0726204/001/0245/000	Abdurehemani B Mwalimu	2,000,000.00	2,344,877.60

211	0213/0205884/001/0245/000	Marko Menasi Likuku	2,000,000.00	2,339,832.26
212	0213/0196596/001/0245/000	Chiute A Chiute	2,000,000.00	2,338,633.91
213	0213/0713986/001/0245/000	Ahmadi J Chihungo	2,000,000.00	2,328,683.39
214	0213/0720221/001/0245/000	Juma S Machimachi	2,000,000.00	2,319,699.71
215	0213/0195485/001/0245/000	Mshamu S Kosi	2,000,000.00	2,309,722.60
216	0213/0727999/001/0245/000	Hassani M Mmwela	2,000,000.00	2,293,330.60
217	0213/0209092/001/0245/000	Hamisi S Adamu	500,000.00	2,282,538.22
218	0213/0725636/001/0245/000	Dimba M Momadi	2,000,000.00	2,219,855.61
219	0213/0201555/001/0245/000	Fadina A Mitumba	2,000,000.00	2,190,891.49
220	0213/0142647/001/0245/000	Issa C Issa	2,000,000.00	2,158,166.06
221	0213/0725229/001/0245/000	Sophia M Hakika	2,000,000.00	2,147,911.21
222	0213/0196361/001/0245/000	Ahamadi I Chiboko	2,000,000.00	2,144,355.60
223	0213/0727791/001/0245/000	Abderehamani S Nnisikiwa	2,000,000.00	2,127,340.45
224	0213/0725157/001/0245/000	Haji J Nanyakata	2,000,000.00	2,125,844.06
225	0213/0206620/001/0245/000	Salumu A Mtwala	1,800,000.00	2,119,910.57
226	0213/0729432/001/0245/000	Daudi M Njombi	1,800,000.00	2,116,943.52
227	0213/0724906/001/0245/000	Zabibu A Mtengo	1,800,000.00	2,116,884.68
228	0213/0206499/001/0245/000	Jamali A Majaja	1,800,000.00	2,116,003.52
229	0213/0723020/001/0245/000	Mustapha M Mpwata	1,800,000.00	2,109,578.38
230	0213/0729839/001/0245/000	Hamza A Namtumbula	2,000,000.00	2,105,127.65
231	0213/0201799/001/0245/000	Nurudini A Chitepile	2,300,000.00	2,104,676.45
232	0213/0725714/001/0245/000	Amri H Amani	1,800,000.00	2,103,464.96
233	0213/0195912/001/0245/000	Faraji M Jumbe	3,000,000.00	2,078,360.23
234	0213/0726210/001/0245/000	Mahamudu I Mninde	2,500,000.00	2,066,433.79
235	0213/0726294/001/0245/000	Juma Rashidi Malasi	2,000,000.00	2,063,163.03
236	0213/0195507/001/0245/000	Hamisi M Lisakasa	3,000,000.00	2,056,989.74
237	0213/0723497/001/0245/000	Wesly D Stambuli	2,000,000.00	2,053,000.00
238	0213/0719268/001/0245/000	Hamisi D Issa	2,000,000.00	2,042,000.00
239	0213/0207027/001/0245/000	Shaibu J Namakolo	1,700,000.00	1,972,892.40
240	0213/0724944/001/0245/000	Said Y Mtereke	2,000,000.00	1,970,944.42
241	0213/0195483/001/0245/000	Ali H Nachitimbwa	2,000,000.00	1,957,994.60
242	0213/0195473/001/0245/000	Juma A Jumbe	2,000,000.00	1,954,121.74
243	0213/0725424/001/0245/000	Saidi M Malugu	2,000,000.00	1,949,000.00
244	0213/0727958/001/0245/000	Issa S Mkumbange	2,000,000.00	1,935,373.60
245	0213/0719102/001/0245/000	Rashidi N Mtama	2,000,000.00	1,927,000.00
246	0213/0206658/001/0245/000	Jafarlai Juma Mnangala	2,000,000.00	1,914,826.64
247	0213/0195631/001/0245/000	Hassan H Kapite	3,000,000.00	1,882,511.01
248	0213/0201620/001/0245/000	Mohamedi J Namdimba	3,000,000.00	1,880,856.98
249	0213/0730624/001/0245/000	Shaibu B Hamisi	2,000,000.00	1,851,000.00
250	0213/0718869/001/0245/000	Issa B Hasani	2,000,000.00	1,845,176.56
251	0213/0730626/001/0245/000	Chrisantus C Mtemelo	2,000,000.00	1,841,000.00
252	0213/0726370/001/0245/000	Jamali M Rashidi	2,000,000.00	1,840,000.00
253	0213/0726029/001/0245/000	Juma T Mkwinda	2,000,000.00	1,834,500.68
254	0213/0201802/001/0245/000	Salumu K Mkule	2,000,000.00	1,833,215.32
255	0213/0725438/001/0245/000	Hashiru M Lihavila	2,500,000.00	1,830,558.95

256	0213/0729401/001/0245/000	Yahaya M Hamisi	2,000,000.00	1,786,107.67
257	0213/0722973/001/0245/000	Habiru B Musa	1,700,000.00	1,784,224.59
258	0213/0195495/001/0245/000	Jafari N Abdallah	6,000,000.00	1,770,000.00
259	0213/0195549/001/0245/000	Shaibu B Mzuri	3,000,000.00	1,770,000.00
260	0213/0729647/001/0245/000	Haidari S Mnwale	1,500,000.00	1,769,997.45
261	0213/0730631/001/0245/000	Hamisi H Mohamedi	1,500,000.00	1,769,992.22
262	0213/0721886/001/0245/001	Shani B Mtaula	2,000,000.00	1,769,850.61
263	0213/0210436/001/0245/000	Alli M Twalibu	1,500,000.00	1,769,783.86
264	0213/0710251/001/0245/000	Swalihina M Nangonga	1,500,000.00	1,769,445.85
265	0213/0192154/001/0245/000	Musa B Mkuwele	1,500,000.00	1,769,084.87
266	0213/0729496/001/0245/000	Abadi S Saidi	1,500,000.00	1,769,038.92
267	0213/0724153/001/0245/000	Abdala M Makoko	1,500,000.00	1,766,934.52
268	0213/0207165/001/0245/000	Shafii I Njapuka	1,500,000.00	1,765,571.61
269	0213/0726565/001/0245/000	Abdala N Dadi	1,500,000.00	1,764,659.36
270	0213/0731095/001/0245/000	Saidi H Namuna	1,500,000.00	1,763,719.02
271	0213/0195479/001/0245/000	Siraji Ahamadi Mikidadi	1,500,000.00	1,763,237.20
272	0213/0208852/001/0245/000	Juma I Namalenga	1,500,000.00	1,762,682.22
273	0213/0725719/001/0245/000	Fadhili M Abdala	1,500,000.00	1,762,623.36
274	0213/0722915/001/0245/000	Ahamadi Y Mahipu	1,500,000.00	1,761,941.83
275	0213/0206740/001/0245/000	Mohamedi S Hatibu	1,500,000.00	1,761,926.82
276	0213/0725205/001/0245/000	Ahmad S Mnyoka	1,500,000.00	1,761,138.26
277	0213/0728375/001/0245/000	Chonde H Chonde	1,500,000.00	1,760,939.20
278	0213/0727957/001/0245/000	Huseni D Manzuli	1,500,000.00	1,760,927.95
279	0213/0727959/001/0245/000	Abrahmani Mohamedi Nasoro	1,500,000.00	1,760,927.95
280	0213/0727983/001/0245/000	Abilahi H Nambungo	1,500,000.00	1,760,927.95
281	0213/0727993/001/0245/000	Nasoro B Namwaha	1,500,000.00	1,760,927.95
282	0213/0723506/001/0245/000	Saidi Adamu Mnali	1,500,000.00	1,760,653.43
283	0213/0724712/001/0245/000	Nassoro A Makanwa	1,500,000.00	1,760,262.88
284	0213/0725230/001/0245/000	Batuli K Saidi	1,500,000.00	1,759,657.93
285	0213/0721218/001/0245/000	Juma Said Dadi	1,500,000.00	1,758,614.15
286	0213/0207928/001/0245/000	Salumu H Mpelusi	1,500,000.00	1,758,028.39
287	0213/0725162/001/0245/000	Ali S Mnape	1,500,000.00	1,756,873.26
288	0213/0725760/001/0245/000	Hamisi A Chapu	1,500,000.00	1,756,591.88
289	0213/0721644/001/0245/000	Hamisi O Liyoka	1,500,000.00	1,756,000.00
290	0213/0201462/001/0245/000	Saidi A Nangumbi	1,500,000.00	1,755,071.83
291	0213/0729832/001/0245/000	Juma A Saanane	1,500,000.00	1,754,909.95
292	0213/0724662/001/0245/000	Kuruthum T Lada	1,500,000.00	1,754,728.08
293	0213/0726131/001/0245/000	Khalifa M M Bunda	1,500,000.00	1,754,608.09
294	0213/0720067/001/0245/000	Abilahi A Mbita	1,500,000.00	1,754,482.85
295	0213/0724775/001/0245/000	Selemani M Mkanyange	1,500,000.00	1,753,830.61
296	0213/0721083/001/0245/000	Hamisi D Mshamu	1,500,000.00	1,751,581.43
297	0213/0724880/001/0245/000	Jafari S Mtawike	1,500,000.00	1,751,554.09
298	0213/0207149/001/0245/000	Anafi A Likumbo	1,500,000.00	1,751,531.79
299	0213/0206311/001/0245/000	Thabiti Mohamed Ndaile	1,500,000.00	1,751,478.42
300	0213/0206123/001/0245/000	Ali S Basha	1,500,000.00	1,751,209.29

301	0213/0723164/001/0245/000	Athumani I Lulanje	1,500,000.00	1,750,540.13
302	0213/0726698/001/0245/000	Mwema S Kulama	1,500,000.00	1,749,842.10
303	0213/0724803/001/0245/000	Ahmadi A Mkangano	1,500,000.00	1,749,794.61
304	0213/0726658/001/0245/000	Hasani Salumu Mkanapate	1,500,000.00	1,749,542.38
305	0213/0726938/001/0245/000	Jamali M Mtonya	1,500,000.00	1,748,594.93
306	0213/0208375/001/0245/000	Huseini M Mmakaha	1,500,000.00	1,747,547.22
307	0213/0196291/001/0245/000	Shakdhil A Ding'ong'o	1,500,000.00	1,745,735.58
308	0213/0725751/001/0245/000	Jamaldini H Chogo	1,500,000.00	1,744,483.88
309	0213/0201210/001/0245/000	Rashidi I Mtama	1,500,000.00	1,741,858.39
310	0213/0722224/001/0245/000	Hija Selemani Hemedi	1,500,000.00	1,741,700.11
311	0213/0726317/001/0245/000	Leslie J Mataka	1,500,000.00	1,739,971.31
312	0213/0725168/001/0245/000	Sharifu F Mega	1,500,000.00	1,739,668.61
313	0213/0196203/001/0245/000	Hamisi N Chiteha	1,500,000.00	1,738,670.09
314	0213/0719131/001/0245/000	Karimu Hemedi Saidi	1,500,000.00	1,732,135.93
315	0213/0195498/001/0245/000	Abdalah N Abdala	1,500,000.00	1,730,249.47
316	0213/0208207/001/0245/000	Karimu A Lubeya	1,800,000.00	1,716,992.96
317	0213/0726017/001/0245/000	Azizi Seleman Alawi	1,500,000.00	1,714,693.38
318	0213/0201602/001/0245/000	Justine Victor Mtopwa	3,000,000.00	1,709,877.01
319	0213/0195551/001/0245/000	Jamali N Jamona	1,500,000.00	1,707,268.27
320	0213/0206135/001/0245/000	Mikidadi S Mshamu	2,000,000.00	1,701,995.44
321	0213/0724681/001/0245/000	Salumu A Mitedi	1,500,000.00	1,701,315.38
322	0213/0195467/001/0245/000	Lai H Samli	1,500,000.00	1,700,051.83
323	0213/0730804/001/0245/000	Ally A Majaliwa	1,500,000.00	1,686,536.77
324	0213/0723021/001/0245/000	Ayubu N Fundi	2,000,000.00	1,671,136.54
325	0213/0726971/001/0245/000	Juma Khamisi Chimbwahi	1,500,000.00	1,669,000.00
326	0213/0724717/001/0245/000	Huseni A Saidi	1,800,000.00	1,666,536.51
327	0213/0724777/001/0245/000	Issa H Issa	2,000,000.00	1,666,083.68
328	0213/0729634/001/0245/000	Muhibu M Abdala	1,800,000.00	1,664,559.04
329	0213/0725813/001/0245/000	Sofia I Chinammenga	1,500,000.00	1,654,097.74
330	0213/0209035/001/0245/000	Hasani A Namkudu	1,500,000.00	1,653,814.71
331	0213/0722198/001/0245/000	Mohamedi S Mbalu	1,500,000.00	1,651,581.43
332	0213/0720174/001/0245/000	Awazi I Nakuyahama	1,500,000.00	1,651,000.00
333	0213/0201158/001/0245/000	Faraji M Rashidi	1,500,000.00	1,645,496.92
334	0213/0725970/001/0245/000	Nasma M Waiti	1,500,000.00	1,641,132.88
335	0213/0195236/001/0245/000	Hamisi S Chihungu	1,500,000.00	1,641,000.00
336	0213/0195550/001/0245/000	Mustafa M Manzi	2,000,000.00	1,639,940.18
337	0213/0195730/001/0245/000	Swalehe S Saidi	3,500,000.00	1,639,940.18
338	0213/0201302/001/0245/000	Hamisi R Chitala	1,500,000.00	1,639,940.18
339	0213/0724868/001/0245/000	Hasani S Mninde	1,400,000.00	1,631,889.91
340	0213/0730859/001/0245/000	Alli M Temsi	1,500,000.00	1,631,194.79
341	0213/0729514/001/0245/000	Faua H Kwaya	1,400,000.00	1,627,915.34
342	0213/0195621/001/0245/000	Juma M Chimbala	3,000,000.00	1,627,661.33
343	0213/0731383/001/0245/000	Venanti L Milanzi	1,400,000.00	1,622,812.42
344	0213/0194801/001/0245/000	Alfan Saidi Mkova	700,000.00	1,622,768.96

345	0213/0725156/001/0245/000	Nahenga S Fakihi	2,000,000.00	1,622,055.38
346	0213/0201566/001/0245/000	Issa A Mwanemo	1,500,000.00	1,619,612.05
347	0213/0201529/001/0245/000	Juma M Nangonda	1,500,000.00	1,613,397.99
348	0213/0721127/001/0245/000	Jaidi M Nabalu	1,500,000.00	1,603,494.44
349	0213/0731206/001/0245/000	Masoud M Manjaule	1,500,000.00	1,599,605.27
350	0213/0728308/001/0245/000	Hamza B Mitumba	1,500,000.00	1,599,312.39
351	0213/0725292/001/0245/000	Juma S Mkomwele	1,500,000.00	1,596,234.74
352	0213/0719098/001/0245/000	Salum M Salum	1,500,000.00	1,593,000.00
353	0213/0731196/001/0245/000	Kassimu Mussa Mtuluma	1,500,000.00	1,567,349.11
354	0213/0195583/001/0245/000	Mohamedi Swalehe Nambajini	3,500,000.00	1,563,178.91
355	0213/0195638/001/0245/000	Mshamu Saidi Subiri	5,000,000.00	1,562,097.52
356	0213/0726982/001/0245/000	Mwajuma M Makanga	1,500,000.00	1,558,465.84
357	0213/0729694/001/0245/000	Yahaya A Lisinge	1,500,000.00	1,553,264.45
358	0213/0201241/001/0245/000	Mahmudu A Mnindi	2,000,000.00	1,553,129.58
359	0213/0715232/001/0245/000	Jamali S Chimbanga	2,000,000.00	1,550,000.00
360	0213/0725463/001/0245/000	Anafi Musa Mjeduke	1,500,000.00	1,549,532.53
361	0213/0194789/001/0245/000	Salumu Saidi Kapilima	1,400,000.00	1,546,286.77
362	0213/0721088/001/0245/000	Muhidini K Swali	1,500,000.00	1,541,513.93
363	0213/0726095/001/0245/000	Ibunyarabi A Nnindilage	500,000.00	1,536,000.00
364	0213/0191574/001/0245/000	Ismail A Kanemba	1,300,000.00	1,533,891.75
365	0213/0205868/001/0245/000	Hamisi H Chonde	1,300,000.00	1,533,451.44
366	0213/0731571/001/0245/000	Rehema M Thabiti	1,300,000.00	1,527,410.94
367	0213/0723024/001/0245/000	Mapenzi H Nammongo	1,300,000.00	1,521,627.13
368	0213/0724073/001/0245/000	Rashidi H Madeka	1,500,000.00	1,517,563.81
369	0213/0729382/001/0245/000	Saidi Y Mtalama	1,500,000.00	1,515,037.19
370	0213/0730389/001/0245/000	Fumao H Kuvahana	1,500,000.00	1,514,596.38
371	0213/0724704/001/0245/000	George M Solo	1,300,000.00	1,514,000.00
372	0213/0729384/001/0245/000	Ahamadi I Yusuph	1,300,000.00	1,513,134.90
373	0213/0729513/001/0245/000	Fadhili M Chibwana	1,300,000.00	1,508,251.19
374	0213/0731747/001/0245/000	Shakila B Mangochi	1,500,000.00	1,506,476.79
375	0213/0729838/001/0245/000	Hamza A Limwembe	2,000,000.00	1,496,961.44
376	0213/0729836/001/0245/000	Ngulambi S Ngulambi	2,000,000.00	1,496,520.70
377	0213/0729837/001/0245/000	Abasi M Membe	1,500,000.00	1,492,830.47
378	0213/0725297/001/0245/000	Ayubu Muhidini Abdallah	2,000,000.00	1,488,700.00
379	0213/0729632/001/0245/000	Jaha M Kaselewenje	1,500,000.00	1,484,999.48
380	0213/0725507/001/0245/000	Salum B Abdalh	3,000,000.00	1,480,000.00
381	0213/0719188/001/0245/000	Godfrey D Chilumba	1,500,000.00	1,476,612.91
382	0213/0728079/001/0245/000	Abdul I Omari	1,700,000.00	1,475,173.66
383	0213/0201808/001/0245/000	Shabani Daima Salum	1,500,000.00	1,467,584.82
384	0213/0727809/001/0245/000	Abdala S Njayo	2,000,000.00	1,466,000.00
385	0213/0201146/001/0245/000	Selemani M Likusi	1,500,000.00	1,456,339.21
386	0213/0727218/001/0245/000	Mariamu Omari Mohamedi	1,500,000.00	1,455,851.20
387	0213/0721096/001/0245/000	Muhibu B Bilishi	1,500,000.00	1,450,601.29
388	0213/0731508/001/0245/000	Hasani A Kuyaula	1,200,000.00	1,416,000.00

389	0213/0722998/001/0245/000	Salumu A Mnyati	1,200,000.00	1,415,550.70
390	0213/0710281/001/0245/000	Majuto A Rashidi	1,200,000.00	1,415,457.93
391	0213/0725160/001/0245/000	Abdala S Lipela	1,500,000.00	1,408,703.28
392	0213/0730142/001/0245/000	Haji K Said	1,200,000.00	1,407,916.38
393	0213/0725133/001/0245/000	Hamisi J Saidi	1,200,000.00	1,405,606.24
394	0213/0195920/001/0245/000	Hussein A Mchinjipa	1,200,000.00	1,404,017.48
395	0213/0207744/001/0245/000	Salum K Salimu	1,500,000.00	1,399,000.00
396	0213/0726448/001/0245/000	Mohamedi A Kilimisi	2,000,000.00	1,395,000.00
397	0213/0206918/001/0245/000	Shaibu B Ndorabi	1,500,000.00	1,390,000.00
398	0213/0205927/001/0245/000	Ismail S Chilumba	1,500,000.00	1,385,626.08
399	0213/0731172/001/0245/000	Fatuma M Kazumari	1,200,000.00	1,384,385.87
400	0213/0720182/001/0245/000	Saidi A Lubeya	1,500,000.00	1,379,000.00
401	0213/0725556/001/0245/000	Benedict B Manguya	1,300,000.00	1,367,775.42
402	0213/0724481/001/0245/000	Nambowa S Luhuna	1,700,000.00	1,362,924.66
403	0213/0726762/001/0245/000	Abdurehemani Y Mkunda	2,000,000.00	1,360,000.00
404	0213/0728388/001/0245/000	Haidari Salumu Mohamedi	1,500,000.00	1,356,859.36
405	0213/0726242/001/0245/000	Shadhibu H Mwaya	2,000,000.00	1,355,000.00
406	0213/0196262/001/0245/000	Ayubu M Yusufu	1,200,000.00	1,352,219.24
407	0213/0721097/001/0245/000	Jamali M Mmakaha	1,500,000.00	1,351,363.54
408	0213/0719577/001/0245/000	Hemedi S Juta	1,500,000.00	1,341,089.01
409	0213/0723458/001/0245/000	Sharifa A Nikokwe	1,500,000.00	1,341,000.00
410	0213/0195578/001/0245/000	Ahmad A Kulodya	1,500,000.00	1,340,533.28
411	0213/0725995/001/0245/000	Ismaili R Nangololo	2,000,000.00	1,337,898.27
412	0213/0723030/001/0245/000	Saidi A Omari	1,200,000.00	1,335,756.14
413	0213/0725974/001/0245/000	Ulya M Mtamba	1,500,000.00	1,319,578.11
414	0213/0207596/001/0245/000	Hamisi A Makanjila	1,500,000.00	1,314,594.33
415	0213/0201264/001/0245/000	Hassani I Dyasiki	5,500,000.00	1,312,975.53
416	0213/0728529/001/0245/000	Biko P Mkonakani	1,500,000.00	1,310,325.43
417	0213/0731173/001/0245/000	Ally H Ladda	1,300,000.00	1,310,289.44
418	0213/0725457/001/0245/000	Juma S Omary	2,000,000.00	1,308,912.05
419	0213/0196124/001/0245/000	Shomari R Makumbuli	1,300,000.00	1,284,000.00
420	0213/0196642/001/0245/000	Ahamadi A Ussi	1,500,000.00	1,279,487.09
421	0213/0731188/001/0245/000	Hamisi Saidy Mchola	1,100,000.00	1,274,808.13
422	0213/0726332/001/0245/000	Mohamedi S Bakiri	1,500,000.00	1,269,935.21
423	0213/0209281/001/0245/000	Juma I Fei	2,000,000.00	1,265,000.00
424	0213/0719100/001/0245/000	Maulidi D Issa	1,200,000.00	1,263,621.31
425	0213/0726203/001/0245/000	Mussa R Akanoa	2,000,000.00	1,258,000.00
426	0213/0723000/001/0245/000	Abdul Zawadi Nantikwi	1,200,000.00	1,256,094.63
427	0213/0727810/001/0245/000	Mbaraka M Machemba	1,500,000.00	1,248,751.66
428	0213/0723463/001/0245/000	Mustafa M Mtalopa	2,000,000.00	1,242,200.00
429	0213/0730402/001/0245/000	Saidi K Nandonde	1,500,000.00	1,230,417.93
430	0213/0723964/001/0245/000	Mustafa S Mawila	1,500,000.00	1,228,988.35
431	0213/0729569/001/0245/000	Abdilah Y Mawazo	1,200,000.00	1,224,000.00
432	0213/0208209/001/0245/000	Othumani Rashidi Othumani	2,000,000.00	1,223,023.13

433	0213/0724326/001/0245/000	Hassani D Mchombwe	1,300,000.00	1,221,000.00
434	0213/0728002/001/0245/000	Hassan Y Mkapunda	1,200,000.00	1,219,029.24
435	0213/0201525/001/0245/000	Hamisi S Mnali	1,500,000.00	1,214,397.02
436	0213/0201441/001/0245/000	Rukia S Chiwile	3,000,000.00	1,206,972.59
437	0213/0726303/001/0245/000	Ashura A Hakika	1,500,000.00	1,199,643.50
438	0213/0208063/001/0245/000	Daudi S Mtenda	1,500,000.00	1,198,977.34
439	0213/0726655/001/0245/000	Muntazi R Lipanguti	1,500,000.00	1,195,053.35
440	0213/0209434/001/0245/000	Amiri M Mkono	1,500,000.00	1,194,441.42
441	0213/0191562/001/0245/000	Hamisi S Luwongo	600,000.00	1,193,921.34
442	0213/0718968/001/0245/000	Fadhiri H Namkopa	1,500,000.00	1,193,000.00
443	0213/0207349/001/0245/000	Dadi R Mchilowa	1,500,000.00	1,191,605.45
444	0213/0727245/001/0245/000	Selemani Dadi Lukwanja	1,500,000.00	1,189,437.80
445	0213/0721015/001/0245/000	Maliki M Kundowela	1,000,000.00	1,180,000.00
446	0213/0723460/001/0245/000	Manyilima H Mtanda	1,000,000.00	1,180,000.00
447	0213/0723969/001/0245/000	Hasani M Chinanda	1,000,000.00	1,180,000.00
448	0213/0725167/001/0245/000	Amina Haridi Mnahwa	1,000,000.00	1,180,000.00
449	0213/0725319/001/0245/000	Saidi A Kutundunya	1,000,000.00	1,180,000.00
450	0213/0727789/001/0245/000	Ibrahimu R Namwanja	1,000,000.00	1,180,000.00
451	0213/0727948/001/0245/000	Mussa Hasani Maalim	1,000,000.00	1,180,000.00
452	0213/0728357/001/0245/000	Bakari R Undani	1,000,000.00	1,180,000.00
453	0213/0730683/001/0245/000	Issa S Liputila	1,000,000.00	1,180,000.00
454	0213/0733136/001/0245/000	Selemani Salum Njalau	1,000,000.00	1,180,000.00
455	0213/0725336/001/0245/000	Mudhihili A Mwandazi	1,000,000.00	1,179,999.51
456	0213/0719267/001/0245/000	Mohamedi H Twalibu	1,000,000.00	1,179,996.42
457	0213/0730765/001/0245/000	Sami S Mkanapate	1,000,000.00	1,179,966.25
458	0213/0209005/001/0245/000	Madraku D Mnyangula	1,000,000.00	1,179,912.23
459	0213/0721053/001/0245/000	Issa A Mnileka	1,000,000.00	1,179,867.74
460	0213/0201298/001/0245/000	Ashura M Fundi	1,000,000.00	1,179,818.10
461	0213/0195768/001/0245/000	Hamisi M Chaliche	1,000,000.00	1,179,569.15
462	0213/0196598/001/0245/000	Yahaya C Jafari Jafari	1,000,000.00	1,179,523.69
463	0213/0725161/001/0245/000	Saidi C Mbulika	1,000,000.00	1,179,443.38
464	0213/0206962/001/0245/000	Lukia S Likwangala	1,000,000.00	1,178,845.54
465	0213/0725528/001/0245/000	Mustafa M Awazi	1,000,000.00	1,178,678.59
466	0213/0207616/001/0245/000	Shaibu Nalaja Kunachi	1,000,000.00	1,178,468.82
467	0213/0719191/001/0245/000	Abderehmani M Mtondo	1,000,000.00	1,178,385.23
468	0213/0201716/001/0245/000	Juma I Mkandambela	1,000,000.00	1,178,360.04
469	0213/0724206/001/0245/000	Ahmadi H Dungwa	1,000,000.00	1,178,236.76
470	0213/0208059/001/0245/000	Hashimu Said Mapya	1,000,000.00	1,177,625.63
471	0213/0204810/001/0245/000	Saidi A Lihuka	1,000,000.00	1,177,552.08
472	0213/0726572/001/0245/000	Muba A Dadi	1,000,000.00	1,177,418.96
473	0213/0728389/001/0245/000	Selemani A Pahala	1,000,000.00	1,177,358.92
474	0213/0201844/001/0245/000	Mawazo M Bushiri	1,000,000.00	1,176,955.32
475	0213/0196123/001/0245/000	Ali M Fundi	1,000,000.00	1,176,906.95
476	0213/0725851/001/0245/000	Jafari S Mohamed	1,000,000.00	1,176,831.92
477	0213/0725878/001/0245/000	Abilah Juma Shilingi	1,000,000.00	1,176,438.72
478	0213/0201561/001/0245/000	Issa Abdala Liwanda	1,000,000.00	1,176,287.28

479	0213/0196306/001/0245/000	Hamisi I Chamkumba	1,000,000.00	1,175,414.99
480	0213/0207040/001/0245/000	Athumani Ally Athumani	1,000,000.00	1,175,381.93
481	0213/0208106/001/0245/000	Nurudini S Mwema	1,500,000.00	1,174,917.02
482	0213/0729570/001/0245/000	Saidi A Chombo	1,000,000.00	1,174,836.42
483	0213/0208848/001/0245/000	Yahaya M Samanga	1,000,000.00	1,174,792.11
484	0213/0718520/001/0245/000	Juma Hamisi Mchuma	1,000,000.00	1,174,551.03
485	0213/0726505/001/0245/000	Dadi S Nameya	1,000,000.00	1,174,375.88
486	0213/0724535/001/0245/000	Saidi M Mnalu	1,000,000.00	1,173,893.82
487	0213/0724789/001/0245/000	Hamisi Muhidini Mahundu	1,000,000.00	1,173,619.48
488	0213/0205890/001/0245/000	Halfani S Nantela	1,000,000.00	1,173,423.82
489	0213/0728364/001/0245/000	Ally H Mtembo	1,000,000.00	1,173,394.23
490	0213/0207725/001/0245/000	Shaban S Adam	2,000,000.00	1,172,935.67
491	0213/0208549/001/0245/000	Hasani C Namwembe	1,000,000.00	1,172,824.17
492	0213/0725472/001/0245/000	Salumu I Ulamba	1,000,000.00	1,172,361.54
493	0213/0725691/001/0245/000	Salumu I Namwanja	1,000,000.00	1,172,355.98
494	0213/0725654/001/0245/000	Iddi Z Ndembo	1,000,000.00	1,171,145.16
495	0213/0191871/001/0245/000	Miraji A Mchola	1,000,000.00	1,170,928.73
496	0213/0719274/001/0245/000	Ali M Kamchoche	1,500,000.00	1,170,090.41
497	0213/0724804/001/0245/000	Mohamedi R Ally	1,500,000.00	1,169,568.69
498	0213/0731200/001/0245/000	Omary A Chisonga	1,000,000.00	1,169,425.22
499	0213/0731569/001/0245/000	Rehema S Awali	1,000,000.00	1,169,425.22
500	0213/0725966/001/0245/000	Yahaya Ally Lada	1,000,000.00	1,169,341.29
501	0213/0194934/001/0245/000	Maftaha Samli Chivavili	1,000,000.00	1,168,502.49
502	0213/0195653/001/0245/000	Fatuma M Saidi	1,000,000.00	1,168,369.97
503	0213/0724056/001/0245/000	Hadija A Tepu	1,000,000.00	1,168,344.73
504	0213/0726573/001/0245/000	Juma M Bakari	1,000,000.00	1,167,328.96
505	0213/0724856/001/0245/000	Tarique A Nguya	1,000,000.00	1,167,327.79
506	0213/0207185/001/0245/000	Muhibu M Mahinyu	1,000,000.00	1,166,966.22
507	0213/0727968/001/0245/000	Bashiru N Mdivila	1,000,000.00	1,166,885.85
508	0213/0727985/001/0245/000	Jafari M Nasoro	1,000,000.00	1,166,885.85
509	0213/0725897/001/0245/000	Amri J Nakupa	1,500,000.00	1,166,645.22
510	0213/0723912/001/0245/000	Alli S Makachu	1,000,000.00	1,166,339.38
511	0213/0724152/001/0245/000	Juma A Pwicha	1,000,000.00	1,165,291.45
512	0213/0724195/001/0245/000	Mussa M Nguyahambi	1,000,000.00	1,165,291.45
513	0213/0730860/001/0245/000	Daimu B Brai	1,000,000.00	1,164,391.47
514	0213/0725432/001/0245/000	Nayopa S Mbisi	1,000,000.00	1,164,307.54
515	0213/0722842/001/0245/000	Abdalah M Mata	1,000,000.00	1,163,826.32
516	0213/0196244/001/0245/000	Salumu Masudi Mwembe	1,000,000.00	1,163,687.71
517	0213/0723473/001/0245/000	Saidi S Tengamatu	1,000,000.00	1,163,339.38
518	0213/0723763/001/0245/000	Alfani A Chibwana	1,000,000.00	1,163,339.38
519	0213/0201767/001/0245/000	Faki Seiph Chileu	1,000,000.00	1,163,332.75
520	0213/0726202/001/0245/000	Ahamadi I Ismaili	1,000,000.00	1,162,829.32
521	0213/0729648/001/0245/000	Saidi A Selemani	1,000,000.00	1,162,324.82
522	0213/0729655/001/0245/000	Habibu I Namalenga	1,000,000.00	1,162,324.82
523	0213/0731248/001/0245/000	Yasini I Mandova	1,000,000.00	1,161,822.03

524	0213/0195159/001/0245/000	Mohamedi I Mchonji	1,000,000.00	1,161,780.58
525	0213/0726880/001/0245/000	Karimu Abdallah Tchivavite	1,000,000.00	1,161,550.07
526	0213/0195146/001/0245/000	Abul I Chinemba	1,000,000.00	1,161,458.26
527	0213/0727509/001/0245/000	Mahendeka R Fredinand	1,000,000.00	1,161,312.38
528	0213/0207486/001/0245/000	Karama S Liyonjo	1,000,000.00	1,160,000.00
529	0213/0730831/001/0245/001	Shabani H Lihumaku	1,000,000.00	1,159,861.10
530	0213/0725006/001/0245/000	Emmaneul M Kakusa	1,000,000.00	1,159,541.68
531	0213/0721711/001/0245/000	Saidi Chande Mwembe	1,000,000.00	1,158,217.39
532	0213/0194680/001/0245/000	Bashiru S Mnyolo	1,000,000.00	1,157,965.54
533	0213/0725939/001/0245/000	Sefu M Mmuko	1,000,000.00	1,157,725.48
534	0213/0726082/001/0245/000	Hamisi C Matanga	1,000,000.00	1,157,294.04
535	0213/0201630/001/0245/000	Mabruki M Mkadimba	1,000,000.00	1,156,775.32
536	0213/0731297/001/0245/000	Mshamu A Mabutu	1,000,000.00	1,156,337.47
537	0213/0731100/001/0245/000	Abdalah H Mkumi	1,000,000.00	1,156,149.23
538	0213/0196384/001/0245/000	Hashimu S Kaondo	1,000,000.00	1,154,626.89
539	0213/0721377/001/0245/000	Huseni A Chilanga	1,000,000.00	1,154,175.63
540	0213/0729709/001/0245/000	Abdul I Mkana	1,000,000.00	1,152,278.97
541	0213/0731174/001/0245/000	Ahamadi S Issa	1,000,000.00	1,151,104.15
542	0213/0726010/001/0245/000	Hamza B Ismail	1,000,000.00	1,150,684.98
543	0213/0719972/001/0245/000	Mustafa A Majali	1,000,000.00	1,150,453.27
544	0213/0207523/001/0245/000	Asha Muhidini Masupana	1,000,000.00	1,143,000.00
545	0213/0728359/001/0245/000	Ahmadi R Hasani	1,000,000.00	1,142,890.24
546	0213/0730390/001/0245/000	Abasi S Bakili	1,000,000.00	1,138,103.98
547	0213/0727094/001/0245/000	Juma A Malasi	1,500,000.00	1,136,385.30
548	0213/0201208/001/0245/000	Mbaraka R Nangameta	2,500,000.00	1,136,373.26
549	0213/0724801/001/0245/000	Sila J Msikite	1,000,000.00	1,136,235.16
550	0213/0195913/001/0245/000	Hamisi H Nakakwe	4,000,000.00	1,135,100.03
551	0213/0725301/001/0245/000	Hanafi L Nahelu	1,000,000.00	1,129,208.64
552	0213/0724059/001/0245/000	Hussen A Jumkila	1,000,000.00	1,119,946.85
553	0213/0726200/001/0245/000	Hakika Y Sokomoko	1,000,000.00	1,116,795.98
554	0213/0727419/001/0245/000	Seif L Mayunga	1,000,000.00	1,116,368.63
555	0213/0723971/001/0245/000	Rashidi A Choyo	1,000,000.00	1,115,599.19
556	0213/0724217/001/0245/000	Faraji A Chinanda	1,000,000.00	1,109,588.53
557	0213/0731205/001/0245/000	Jafari G Mtimbe	1,000,000.00	1,109,357.72
558	0213/0725165/001/0245/000	Issa M Lingwala	1,000,000.00	1,105,739.28
559	0213/0721367/001/0245/000	Nurudini M Nayopa	1,000,000.00	1,102,808.46
560	0213/0206002/001/0245/000	Shabani Mfaume Hamisi	1,500,000.00	1,100,464.89
561	0213/0731074/001/0245/000	Abdalah H Hussein	1,000,000.00	1,099,831.11
562	0213/0201789/001/0245/000	Mariamu A Mwango	1,500,000.00	1,087,371.11
563	0213/0196251/001/0245/000	Hamisi M Mnindi	1,000,000.00	1,082,766.46
564	0213/0730635/001/0245/000	Salumu A Mnyalapata	1,000,000.00	1,082,044.92
565	0213/0719772/001/0245/000	Rashidi Saidi Juta	1,200,000.00	1,081,759.16
566	0213/0195497/001/0245/000	Abdu H Abdala	3,000,000.00	1,075,317.26
567	0213/0724729/001/0245/000	Haidari H Mjinga	1,000,000.00	1,074,375.88
568	0213/0195226/001/0245/000	Salehe L Bakili	1,000,000.00	1,071,264.34

569	0213/0208402/001/0245/000	Maurisu V Mtikiti	1,000,000.00	1,070,195.61
570	0213/0728391/001/0245/000	Haji Rashidi Njewele	1,500,000.00	1,069,865.04
571	0213/0726141/001/0245/000	Hasani H Nnenga	1,000,000.00	1,067,294.04
572	0213/0195468/001/0245/000	Ahmadi M Chindumuli	4,000,000.00	1,062,395.28
573	0213/0726063/001/0245/000	Ismaili A Mwaya	900,000.00	1,062,000.00
574	0213/0201936/001/0245/000	Chikwalati Hasani Mohamedi	1,000,000.00	1,060,745.59
575	0213/0725616/001/0245/000	Upendo S Mahundu	1,000,000.00	1,060,000.00
576	0213/0731753/001/0245/000	Salumu I Mpwanya	900,000.00	1,059,828.57
577	0213/0713984/001/0245/000	Issa M Ndaile	900,000.00	1,058,800.93
578	0213/0195773/001/0245/000	Salumu A Kaumba	2,000,000.00	1,057,013.01
579	0213/0192454/001/0245/000	Saidi A Saidi	600,000.00	1,053,076.32
580	0213/0192153/001/0245/000	William G Mlaponi	1,000,000.00	1,049,707.50
581	0213/0728358/001/0245/000	Anusa H Chiwamba	1,000,000.00	1,049,546.31
582	0213/0726963/001/0245/000	Zena B Abdallah	900,000.00	1,047,977.17
583	0213/0722233/001/0245/000	Uwesu S Jafu	1,500,000.00	1,047,214.39
584	0213/0731750/001/0245/000	Mabruki S Katau	900,000.00	1,046,740.82
585	0213/0730863/001/0245/000	Ismail M Ndwika	1,500,000.00	1,044,397.68
586	0213/0206310/001/0245/000	Mohamedi A Mnalande	900,000.00	1,042,272.40
587	0213/0724410/001/0245/000	Arabi Mahamudu Lukuni	1,000,000.00	1,042,254.31
588	0213/0721122/001/0245/000	Abby B Abdallah	1,200,000.00	1,041,650.37
589	0213/0725916/001/0245/000	Yahaya M Mnyindwa	1,000,000.00	1,041,100.00
590	0213/0725825/001/0245/000	Karimu Musa Pila	2,000,000.00	1,036,147.38
591	0213/0719134/001/0245/000	Asha Abdalah Mkatta	1,000,000.00	1,035,433.23
592	0213/0195225/001/0245/000	Hassani A Mpando	1,000,000.00	1,035,000.00
593	0213/0729098/001/0245/000	Mustapha H Chikuku	1,000,000.00	1,034,000.00
594	0213/0201456/001/0245/000	Ally H Mdulu	900,000.00	1,033,441.70
595	0213/0205590/001/0245/000	Ally Samli Lihambwali	1,000,000.00	1,030,538.94
596	0213/0201932/001/0245/000	Somoe A Nnumba	1,000,000.00	1,024,350.54
597	0213/0725158/001/0245/000	Saidi A Bilali	2,000,000.00	1,024,231.52
598	0213/0207776/001/0245/000	Shaibu R Masua	1,500,000.00	1,022,613.99
599	0213/0730767/001/0245/000	Akili M Chibwana	1,500,000.00	1,019,623.13
600	0213/0728383/001/0245/000	Musa B Kumwembe	1,000,000.00	1,018,539.40
601	0213/0723937/001/0245/000	Rajabu Mohamed Litamwe	1,000,000.00	1,018,029.38
602	0213/0723918/001/0245/000	Nazilu A Mnyongo	1,000,000.00	1,017,421.78
603	0213/0725460/001/0245/000	Jamali A Salumu	1,500,000.00	1,013,648.22
604	0213/0728398/001/0245/000	Halfan S Mwalimu	1,000,000.00	1,012,525.17
605	0213/0207981/001/0245/000	Saidi S Mng Oko Mng Oko	1,000,000.00	1,011,082.58
606	0213/0729494/001/0245/000	Islamu M Mwaya	1,000,000.00	1,005,347.36
607	0213/0723972/001/0245/000	Ally H Chinemba	1,000,000.00	1,004,000.00
608	0213/0207424/001/0245/000	Kulwa Omari Linanga	1,000,000.00	1,003,131.10
609	0213/0725618/001/0245/000	Faisi L Mbanyile	1,000,000.00	998,000.00
610	0213/0727258/001/0245/000	Hamis S Akayoha	2,000,000.00	995,000.00
611	0213/0726856/001/0245/000	Jafari M Makacho	900,000.00	986,000.00
612	0213/0726194/001/0245/000	Sharafi M Adamu	1,000,000.00	985,976.00

613	0213/0727190/001/0245/000	Rashidi H Mauridi	1,500,000.00	983,000.00
614	0213/0722849/001/0245/000	Hassani S Chikota	1,000,000.00	981,000.00
615	0213/0724612/001/0245/000	Selemani A Mnangona	1,000,000.00	979,969.72
616	0213/0727803/001/0245/000	Said Nassoro Awadi	1,500,000.00	979,212.55
617	0213/0202096/001/0245/000	Mohamedi M Membe	1,000,000.00	978,000.00
618	0213/0723767/001/0245/000	Abbasi Salumu Makumba	1,000,000.00	977,816.36
619	0213/0733129/001/0245/000	Saidi Ally Salumu	1,000,000.00	977,000.00
620	0213/0722237/001/0245/000	Mohamedi Hamisi Mnatende	1,000,000.00	975,912.51
621	0213/0731105/001/0245/000	Mohamedi I Hassani	1,100,000.00	974,733.88
622	0213/0725971/001/0245/000	Saidi S Juma	1,000,000.00	974,376.88
623	0213/0725151/001/0245/000	Husein M Mapunda	1,500,000.00	972,605.22
624	0213/0729427/001/0245/000	Saidi M Nantindu	1,500,000.00	970,798.59
625	0213/0723028/001/0245/000	Jabili A Mpele	1,000,000.00	967,086.36
626	0213/0721892/001/0245/000	Ratifu Gabriel Komba	2,000,000.00	963,290.46
627	0213/0196193/001/0245/000	Jafari Rahisi Makosa	1,000,000.00	959,225.84
628	0213/0208223/001/0245/000	Salumu A Mnyongo	1,500,000.00	957,000.00
629	0213/0196298/001/0245/000	Fahamuna M Mwinyi	1,000,000.00	953,201.27
630	0213/0718552/001/0245/000	Hairu M Chiyeu	1,000,000.00	950,917.50
631	0213/0209577/001/0245/000	Abdala A Chikundu	1,500,000.00	945,700.00
632	0213/0209167/001/0245/000	Saidi H Naluvi	1,500,000.00	945,240.59
633	0213/0195170/001/0245/000	Shaibu M Juma	800,000.00	944,000.00
634	0213/0724786/001/0245/000	Shabilu I Dadi	800,000.00	944,000.00
635	0213/0724860/001/0245/000	Mohamedi A Malela	800,000.00	944,000.00
636	0213/0727014/001/0245/000	Athumani Salumu Mpinga	800,000.00	944,000.00
637	0213/0723843/001/0245/000	Abilahi S Mohamedi	800,000.00	943,740.39
638	0213/0195630/001/0245/000	Athumani H Mteka	3,000,000.00	943,184.15
639	0213/0729194/001/0245/000	Shazil R Hamisi	1,000,000.00	943,000.00
640	0213/0724080/001/0245/000	Mohamedi B Mwalimu	800,000.00	942,944.44
641	0213/0722868/001/0245/000	Faraji Y Mahipu	1,000,000.00	939,764.05
642	0213/0196602/001/0245/000	Rajabu A Mkamba	800,000.00	938,876.25
643	0213/0722954/001/0245/000	Hamisi Ulaya Abdalah	800,000.00	938,566.25
644	0213/0719798/001/0245/000	Haji A Nnalihinga	800,000.00	936,069.58
645	0213/0722158/001/0245/000	Isa D Mshamu	1,000,000.00	936,053.01
646	0213/0196246/001/0245/000	Hasani H Peter	900,000.00	935,206.02
647	0213/0204607/001/0245/000	Mwanahamisi N Chande	1,000,000.00	935,194.07
648	0213/0203349/001/0245/000	Maimuna H Mkenda	1,200,000.00	935,000.00
649	0213/0723027/001/0245/000	Bakari M Nauya	1,100,000.00	931,914.82
650	0213/0730427/001/0245/000	Jamali M Mnazi	800,000.00	931,106.08
651	0213/0194500/001/0245/000	Muhibu N Manyinyi	1,500,000.00	931,000.00
652	0213/0726207/001/0245/000	Selemani S Darusi	800,000.00	930,052.08
653	0213/0201570/001/0245/000	Ismaili M Namala	800,000.00	929,043.08
654	0213/0723914/001/0245/000	Yusuph A Mnemwa	1,000,000.00	928,061.46
655	0213/0724756/001/0245/000	Zubeda M Mawazo	800,000.00	926,993.77
656	0213/0191689/001/0245/000	Jafari U Mjupa	800,000.00	926,846.99

657	0213/0726966/001/0245/000	Pasua I Mjueni	800,000.00	926,816.48
658	0213/0722186/001/0245/000	Sabihi B Chibwana	800,000.00	925,006.58
659	0213/0727303/001/0245/000	Arabi S Chodo	800,000.00	922,707.97
660	0213/0727494/001/0245/000	Yusufu I Mbada	800,000.00	920,006.92
661	0213/0205798/001/0245/000	Fadhili M Mtondo	800,000.00	919,361.05
662	0213/0729043/001/0245/000	Rashidi C Kahamba	800,000.00	917,742.28
663	0213/0730570/001/0245/000	Fakihi A Mwadachi	800,000.00	915,926.08
664	0213/0723346/001/0245/000	Mpinda H Bakari	800,000.00	913,943.58
665	0213/0725873/001/0245/000	Hamisi R Ng'aka	1,500,000.00	913,550.00
666	0213/0208062/001/0245/000	Amina S Kokolo	1,000,000.00	911,884.69
667	0213/0201560/001/0245/000	Selemani Ally Kajaliwa	1,000,000.00	908,113.76
668	0213/0725779/001/0245/000	Ismail A Chapu	1,500,000.00	907,546.86
669	0213/0206184/001/0245/000	Dadi A Ajali	1,000,000.00	906,034.47
670	0213/0725612/001/0245/000	Maua S Hamisi	1,000,000.00	904,703.20
671	0213/0728360/001/0245/000	Thabiti H Jamadini	800,000.00	903,546.97
672	0213/0724797/001/0245/000	Hamza I Selemani	1,000,000.00	900,826.93
673	0213/0205768/001/0245/000	Sauda S Nga'vanga	1,500,000.00	900,178.73
674	0213/0195465/001/0245/000	Juma A Likandapa	1,500,000.00	899,051.99
675	0213/0725061/001/0245/000	Asha H Nabangoi	800,000.00	898,613.07
676	0213/0727850/001/0245/000	Mohamedi Samanga Pande	1,500,000.00	898,000.00
677	0213/0724677/001/0245/000	Juma M Mboga	800,000.00	896,000.00
678	0213/0723951/001/0245/000	Jafari I Ali	800,000.00	893,726.38
679	0213/0725721/001/0245/000	Amri K Mawila	800,000.00	890,355.10
680	0213/0731499/001/0245/000	Wahabi R Chitung'u	800,000.00	890,164.42
681	0213/0729275/001/0245/000	Karim R Mpala	1,000,000.00	877,459.80
682	0213/0725923/001/0245/000	Sharifu S Musa	1,000,000.00	875,669.86
683	0213/0723029/001/0245/000	Somji S Rashidi	1,000,000.00	874,010.93
684	0213/0723839/001/0245/000	Shafii R Ndavanga	800,000.00	873,935.34
685	0213/0726679/001/0245/000	Abdallaah H Njende	1,000,000.00	872,000.00
686	0213/0726096/001/0245/000	Ramadhani A Matipa	1,000,000.00	869,722.64
687	0213/0727262/001/0245/000	Zainabu A Hamisi	1,000,000.00	869,000.00
688	0213/0726060/001/0245/000	Juma K Juma	1,000,000.00	864,307.54
689	0213/0204522/001/0245/000	Hamisi A Likamwile	1,500,000.00	863,471.44
690	0213/0196196/001/0245/000	Salumu A Mmunda	1,000,000.00	862,772.89
691	0213/0725675/001/0245/000	Muharamu H Mbonde	1,000,000.00	861,000.00
692	0213/0721944/001/0245/000	Shafii A Malocho	1,000,000.00	860,000.00
693	0213/0730866/001/0245/000	Selemani M Bina	800,000.00	859,961.92
694	0213/0722866/001/0245/000	Idrisa Ally Mijai	800,000.00	854,802.75
695	0213/0723974/001/0245/000	Hassani Hamisi Mdidi	1,500,000.00	844,418.92
696	0213/0196297/001/0245/000	Bakari S Namkuva	800,000.00	844,000.00
697	0213/0727250/001/0245/000	Kufulu Selemani Akayoha	1,500,000.00	838,000.00
698	0213/0731235/001/0245/000	Mwanaidi A Natenda	800,000.00	836,975.42
699	0213/0726347/001/0245/000	Madai H Nguya	1,500,000.00	835,592.82
700	0213/0201650/001/0245/000	Kasimu F Mshamu	800,000.00	828,839.17
701	0213/0726984/001/0245/000	Zuhura M Makacho	800,000.00	828,044.63

702	0213/0721642/001/0245/000	Abdala S Lingumba	1,000,000.00	827,000.00
703	0213/0196539/001/0245/000	Bakari M Ngayame	700,000.00	826,000.00
704	0213/0206058/001/0245/000	Grace Y Challe	700,000.00	826,000.00
705	0213/0728362/001/0245/000	Binali M Subaka	800,000.00	823,772.47
706	0213/0719117/001/0245/000	Shaibu Selemani Mnapite	1,000,000.00	822,543.50
707	0213/0727078/001/0245/000	Hamisi J Saidi	1,000,000.00	818,554.16
708	0213/0723958/001/0245/000	Mohamedi H Chilemile	2,000,000.00	816,166.45
709	0213/0194933/001/0245/000	Kapungu N Salumu	700,000.00	814,032.22
710	0213/0727022/001/0245/000	Hamisi I Nampapa	700,000.00	812,409.93
711	0213/0195579/001/0245/000	Ally J Mnavi	700,000.00	812,027.68
712	0213/0196061/001/0245/000	Awadhi Dadi Mkuchi	2,000,000.00	811,757.52
713	0213/0726498/001/0245/000	Daima O Athumani	800,000.00	811,695.62
714	0213/0729710/001/0245/000	Hamisi H Mkadoba	1,300,000.00	811,000.00
715	0213/0722948/001/0245/000	Bakari M Dadi	1,000,000.00	809,416.60
716	0213/0196202/001/0245/000	Issa A Mbonechi	700,000.00	807,455.63
717	0213/0196250/001/0245/000	Selemani S Namalandi	700,000.00	805,338.87
718	0213/0196379/001/0245/000	Muhibu F Alfani	700,000.00	805,338.87
719	0213/0726506/001/0245/000	Namahaja A Mohamedi	1,500,000.00	805,028.20
720	0213/0196247/001/0245/000	Mohamedi M Magoyo	700,000.00	802,923.65
721	0213/0721094/001/0245/000	Juma D Mshamu	1,500,000.00	802,895.08
722	0213/0730709/001/0245/000	Majidi S Njalale	700,000.00	798,000.00
723	0213/0725858/001/0245/000	Mohamedi S Liuye	1,500,000.00	797,717.84
724	0213/0730858/001/0245/000	Zainabu H Mwale	1,500,000.00	796,503.02
725	0213/0208593/001/0245/000	Hudia J Hamisi	2,000,000.00	794,860.24
726	0213/0729529/001/0245/000	Halfani H Nango'nde	800,000.00	781,000.00
727	0213/0195651/001/0245/000	Hanafi M Lingongo	1,500,000.00	780,000.00
728	0213/0208547/001/0245/000	Shaibu K Hassaani	900,000.00	778,287.89
729	0213/0726050/001/0245/000	Taufiki H Ndeka	1,000,000.00	775,931.51
730	0213/0195221/001/0245/000	Bakali S Mmaulu	1,000,000.00	774,068.65
731	0213/0731103/001/0245/000	Isa H Lali	800,000.00	773,052.70
732	0213/0725425/001/0245/000	Hemedi M Chilowe	2,000,000.00	768,000.00
733	0213/0722959/001/0245/000	Yusufu M Salenge	800,000.00	766,267.74
734	0213/0731787/001/0245/000	Hashimu M Nasri	1,500,000.00	763,000.00
735	0213/0206210/001/0245/000	Rashidi Selemani Mnatenda	1,000,000.00	760,532.90
736	0213/0730829/001/0245/000	Rashidi H Mbisi	1,500,000.00	759,689.43
737	0213/0201758/001/0245/000	Mohamedi A Lineno	1,000,000.00	758,059.66
738	0213/0196287/001/0245/000	Blamu M Muhidini	1,000,000.00	757,725.58
739	0213/0724654/001/0245/000	Shaibu N Mwaya's	1,000,000.00	751,788.77
740	0213/0721093/001/0245/000	Musa H Abdala	1,500,000.00	751,581.43
741	0213/0724160/001/0230/000	Juma Saidi Kinacho	800,000.00	744,902.69
742	0213/0724701/001/0245/000	Abdala Saidi Huseni	1,500,000.00	744,233.30
743	0213/0726475/001/0245/000	Abdala I Huseni	800,000.00	744,000.00
744	0213/0722303/001/0245/000	Ahamadi K Khalfani	800,000.00	741,278.56
745	0213/0723831/001/0245/000	Muweza H Issa	2,000,000.00	740,000.00
746	0213/0726055/001/0245/000	Zuhura K Juma	800,000.00	738,269.93

747	0213/0207872/001/0245/000	Salumu H Ng'wikwi	8,000,000.00	736,638.82
748	0213/0726237/001/0245/000	Isihaka A Maulidi	1,500,000.00	736,230.52
749	0213/0725703/001/0245/000	Adinani I Mnichidika	800,000.00	736,142.57
750	0213/0724765/001/0245/000	Mariamu A Kandulu	1,500,000.00	736,073.83
751	0213/0727801/001/0245/000	Hamisi F Namnyong'a	1,500,000.00	733,175.31
752	0213/0724479/001/0245/000	Juzu A Namduma	1,300,000.00	731,324.42
753	0213/0726048/001/0245/000	Raufu M Maluchila	800,000.00	727,436.88
754	0213/0724215/001/0245/000	Mohamedi A Nahochi	800,000.00	722,438.58
755	0213/0724159/001/0245/000	Rajabu A Chitakatwike	1,000,000.00	718,000.00
756	0213/0208351/001/0245/000	Sofia B Ausi	1,000,000.00	714,400.00
757	0213/0723344/001/0245/000	Saidi Mnape Aibu	800,000.00	713,943.58
758	0213/0722806/001/0245/000	Selemani Mshamu Awadhi	1,000,000.00	712,962.42
759	0213/0724798/001/0245/000	Rajabu M Solo	2,000,000.00	712,460.10
760	0213/0723905/001/0245/000	Ismaili M Mtambulwa	1,000,000.00	711,500.08
761	0213/0727690/001/0245/000	Abdaaziz M Hamisi	1,000,000.00	710,000.00
762	0213/0721121/001/0245/000	Halfan N Chikambo	1,000,000.00	709,312.63
763	0213/0206640/001/0245/000	Hamisi I Mitema	600,000.00	707,868.05
764	0213/0730833/001/0245/000	Msafiri M Bushiri	600,000.00	707,480.61
765	0213/0720114/001/0245/000	Karimu M Dadi	600,000.00	705,396.71
766	0213/0730889/001/0245/000	Salumu I Likwembe	600,000.00	703,957.02
767	0213/0195663/001/0245/000	Saidi S Nnakulila Nnakulila	600,000.00	700,985.84
768	0213/0723925/001/0245/000	Shafii H Mahela	1,000,000.00	697,231.78
769	0213/0193982/001/0245/000	Mohamedi S Mnihya	600,000.00	695,802.34
770	0213/0201468/001/0245/000	Shabani Saidi Jarasi	1,000,000.00	695,000.00
771	0213/0724352/001/0245/000	Hassani S Mkokola	600,000.00	694,750.25
772	0213/0723923/001/0245/000	Jahida H Chiloveka	1,000,000.00	694,565.22
773	0213/0723845/001/0245/000	Bakari M Wammoto	800,000.00	693,086.42
774	0213/0723915/001/0245/000	Mustafa D Mateka	1,000,000.00	692,319.79
775	0213/0727067/001/0245/000	Bakari S Usame	1,000,000.00	688,737.68
776	0213/0730625/001/0245/000	Mwanajuma A Raha	1,500,000.00	688,000.00
777	0213/0729519/001/0245/000	Rashidi A Issa	1,100,000.00	686,884.74
778	0213/0728397/001/0245/000	Fatuma S Chiweka	1,000,000.00	682,000.00
779	0213/0721387/001/0245/000	Shomari Salumu Shomari	800,000.00	681,474.05
780	0213/0731789/001/0245/000	Abasi N Mtete	1,000,000.00	681,000.00
781	0213/0721092/001/0245/000	Maarufu Mussa Mfaume	1,000,000.00	680,000.00
782	0213/0732123/001/0245/000	Mahamudu S Mtalisi	1,000,000.00	679,635.50
783	0213/0729704/001/0245/000	Ahamadi M Rahisi	800,000.00	679,000.00
784	0213/0196173/001/0245/000	Alidina M Mkomwele	800,000.00	678,265.43
785	0213/0727001/001/0245/000	Saidi R Uwada	800,000.00	677,549.69
786	0213/0729802/001/0245/000	Ibrahim M Ibrahimu	1,500,000.00	676,988.39
787	0213/0181598/001/0245/000	Juma I Chindola	1,000,000.00	676,368.75
788	0213/0720438/001/0245/000	Hamisi S Ding'ano	1,000,000.00	673,000.00
789	0213/0726608/001/0245/000	Yahaya M Mbunda	1,000,000.00	668,000.00
790	0213/0726299/001/0245/000	Bashir J Ullaya	1,500,000.00	667,398.55

791	0213/0726059/001/0245/000	Hasani M Mchilowa	900,000.00	666,776.50
792	0213/0731757/001/0245/000	Sajoni Dadi Hassani	1,000,000.00	659,433.22
793	0213/0727187/001/0245/000	Mohamedi Lai Nakulaga	1,500,000.00	656,514.87
794	0213/0725920/001/0245/000	Hassani S Athumani	1,000,000.00	653,034.78
795	0213/0729505/001/0245/000	Selemani M Mmwanda	1,000,000.00	652,278.97
796	0213/0725053/001/0245/000	Jazimu H Lukuni	800,000.00	649,243.84
797	0213/0727944/001/0245/000	Bashali S Mohamedi	1,000,000.00	647,966.51
798	0213/0724218/001/0245/000	Fadhili S Nankahene	1,000,000.00	645,548.18
799	0213/0728306/001/0245/000	Grace F Bakari	1,500,000.00	645,486.37
800	0213/0191637/001/0245/000	Abdalah H Abeidi	1,000,000.00	640,000.00
801	0213/0726305/001/0245/000	Shozina A Mchopa	1,000,000.00	637,861.61
802	0213/0722911/001/0245/000	Dadi Athumani Jumukila	1,000,000.00	636,453.61
803	0213/0729380/001/0245/000	Saidi Issa Ndaile	1,500,000.00	634,642.30
804	0213/0725138/001/0245/000	Salima H Natimba	800,000.00	632,117.51
805	0213/0196383/001/0245/000	Ramadhani A Kuongwa	1,000,000.00	629,842.59
806	0213/0725419/001/0245/000	Salumu A Mndende	800,000.00	629,000.00
807	0213/0731755/001/0245/000	Selemani Y Likwata	900,000.00	624,761.07
808	0213/0723910/001/0245/000	Abdala S Makachu	1,000,000.00	619,044.58
809	0213/0724851/001/0245/000	Athumani H Ayumwike	700,000.00	615,694.08
810	0213/0726667/001/0245/000	Rashidi Maloya Kombo	1,500,000.00	614,940.23
811	0213/0731503/001/0245/000	Hamisi S Mpota	1,000,000.00	614,632.20
812	0213/0727064/001/0245/000	Ahmadi H Lopa	1,000,000.00	606,143.82
813	0213/0731166/001/0245/000	Salumu B Kwambika	1,000,000.00	605,017.03
814	0213/0719974/001/0245/000	Twaha M Mniyopa	800,000.00	604,766.54
815	0213/0206666/001/0245/000	Rukia Ahmadi Ndaile	1,000,000.00	603,644.12
816	0213/0725408/001/0245/000	Dadi Hassani Nampita	1,800,000.00	602,006.79
817	0213/0727261/001/0245/000	Shaibu B Mamu	1,500,000.00	600,001.07
818	0213/0726788/001/0245/000	Kasimu Ali Kilindi	1,000,000.00	597,842.97
819	0213/0208896/001/0245/000	Rashidi H Nanowa	1,000,000.00	596,113.83
820	0213/0201781/001/0245/000	Rajabu S Mwaya	1,000,000.00	594,022.25
821	0213/0196278/001/0245/000	Abdulrabi M Muhidini	1,000,000.00	591,227.69
822	0213/0196597/001/0245/000	Shaibu M Salenge	1,000,000.00	590,145.11
823	0213/0195665/001/0245/000	Mshamu Nassoro Mzee	500,000.00	590,000.00
824	0213/0725134/001/0245/000	Zainabu A Mkata	500,000.00	590,000.00
825	0213/0726293/001/0245/000	Ibrahimu Issa Chiputula	500,000.00	590,000.00
826	0213/0208876/001/0245/000	Alafa S Mmaulu	500,000.00	589,985.81
827	0213/0730468/001/0245/000	Rashidi S Chohe	500,000.00	589,982.25
828	0213/0724861/001/0245/000	Daudi A Bushiri	500,000.00	589,960.98
829	0213/0195620/001/0245/000	Fatuma M Nchika	500,000.00	589,955.80
830	0213/0196230/001/0245/000	Jamali S Nangameta	500,000.00	589,950.85
831	0213/0203364/001/0245/000	Jafari I. Namkolowa	500,000.00	589,867.35
832	0213/0724418/001/0245/000	Rehema M Maida	500,000.00	589,784.65
833	0213/0195213/001/0245/000	Hamisi A Llikoko	500,000.00	589,725.50
834	0213/0210269/001/0245/000	Munibu R Linangwa	500,000.00	589,210.19
835	0213/0729678/001/0245/000	Salumu A Nangomwa	500,000.00	588,857.31
836	0213/0730681/001/0245/000	Mahamudu A Bure	500,000.00	588,802.99

837	0213/0195179/001/0245/000	Mohamedi Bakari Mohamedi	500,000.00	588,750.17
838	0213/0729656/001/0245/000	Samli H Mnalipa	500,000.00	588,554.61
839	0213/0728287/001/0245/000	Maarafu B Abdalah	500,000.00	588,219.19
840	0213/0204043/001/0245/000	Jafari A Mkono	1,500,000.00	587,960.06
841	0213/0729367/001/0245/000	Mohamedi H Ngolove	500,000.00	587,797.84
842	0213/0209558/001/0245/000	Mohamedi A Mnimala	500,000.00	586,606.19
843	0213/0196046/001/0245/000	Fakihi F Katani	500,000.00	585,802.65
844	0213/0201481/001/0245/000	Zamlati M Chitala	500,000.00	584,919.24
845	0213/0725855/001/0245/000	Salima S Hasani	500,000.00	584,899.71
846	0213/0203190/001/0245/000	Abasi Seif Libadu	500,000.00	583,976.28
847	0213/0196243/001/0245/000	Jazam I Ndolya	500,000.00	583,936.12
848	0213/0209608/001/0245/000	Hamisi K Ali	500,000.00	583,152.70
849	0213/0726898/001/0245/000	Rashidi H Chikwemba	500,000.00	583,126.85
850	0213/0726910/001/0245/000	Faraji R Mtalika	500,000.00	583,126.85
851	0213/0726913/001/0245/000	Saidi S Njwayo	500,000.00	583,126.85
852	0213/0726916/001/0245/000	Bakili A Ngope	500,000.00	583,126.85
853	0213/0726918/001/0245/000	Yusufu S Kiyama	500,000.00	583,126.85
854	0213/0726927/001/0245/000	Hamisi A Mahupa	500,000.00	583,126.85
855	0213/0206206/001/0245/000	Rashidi S Mnatende	500,000.00	582,920.19
856	0213/0727994/001/0245/000	Hamisi S Namata	500,000.00	581,904.52
857	0213/0729501/001/0245/000	Hemedi L Mpoke	1,200,000.00	581,000.00
858	0213/0729044/001/0245/000	Mohamedi H Chihuku	500,000.00	580,886.21
859	0213/0726086/001/0245/000	Shaweji A Makanwa	900,000.00	580,177.39
860	0213/0723921/001/0245/000	Mohamedi H Lisembe	1,000,000.00	580,170.27
861	0213/0725135/001/0245/000	Issa M Silimu	500,000.00	579,070.94
862	0213/0719433/001/0245/000	Mustafa Y Lilema	500,000.00	579,012.73
863	0213/0725880/001/0245/000	Alli A Chilanga	500,000.00	578,827.71
864	0213/0727017/001/0245/000	Faraji H Mkova	500,000.00	578,116.33
865	0213/0720960/001/0245/000	Juma Salum Linangwa	500,000.00	578,024.32
866	0213/0726306/001/0245/000	Ahamadi R Mnyangamanga	1,500,000.00	577,551.71
867	0213/0204743/001/0245/000	Rashidi I Namalenga	500,000.00	577,102.44
868	0213/0729928/001/0245/000	Ahamadi Jamari Akiba	500,000.00	577,102.44
869	0213/0729677/001/0245/000	Selemani K Mnau	500,000.00	576,446.61
870	0213/0724862/001/0245/000	Rehema H Chinkola	500,000.00	576,054.26
871	0213/0726344/001/0245/000	Habiba M Mnakole	500,000.00	576,054.26
872	0213/0722576/001/0245/000	Selemani B Musa	500,000.00	575,086.10
873	0213/0719277/001/0245/000	Dharafi S Njopa	500,000.00	574,124.69
874	0213/0206930/001/0245/000	Zuhura M Mnwele	500,000.00	573,894.28
875	0213/0201617/001/0245/000	Karim A Saidi	500,000.00	573,789.55
876	0213/0729527/001/0245/000	Hamisi A Mkadimba	500,000.00	573,091.92
877	0213/0729705/001/0245/000	Hemedi A Nadeng’u	500,000.00	573,091.92
878	0213/0726915/001/0245/000	Tepeka J Lihoka	500,000.00	573,059.10
879	0213/0725863/001/0245/000	Ahmadi S Nambole	500,000.00	572,667.25
880	0213/0725938/001/0245/000	Nurudini M Nandambwe	500,000.00	572,617.99

881	0213/0725848/001/0245/000	Musa M Dadi	500,000.00	572,077.10
882	0213/0731137/001/0245/000	Amri Birari Fumuka	500,000.00	572,069.96
883	0213/0208944/001/0245/000	Ally H Mnanjiva	900,000.00	571,539.67
884	0213/0195661/001/0245/000	Juma I Mitema	1,000,000.00	571,495.03
885	0213/0721179/001/0245/000	Adamu I Chimbali	800,000.00	570,674.98
886	0213/0730680/001/0245/000	Kalale I Selemani	500,000.00	569,070.69
887	0213/0729548/001/0245/000	Mponda M Mponda	500,000.00	569,030.44
888	0213/0725717/001/0245/000	Yusufu A Yusufu	1,000,000.00	569,000.00
889	0213/0731293/001/0245/000	Mohamedi M Namkulila	500,000.00	568,084.19
890	0213/0724793/001/0245/000	Juma H Mgunya	800,000.00	567,554.65
891	0213/0726188/001/0245/000	Hamza A Nnindilage	500,000.00	567,027.26
892	0213/0730637/001/0245/000	Abdala A Mkapoja	500,000.00	567,012.44
893	0213/0724209/001/0245/000	Nurudini H Mjinga	500,000.00	566,970.66
894	0213/0191953/001/0245/000	Sabu S Ally	1,000,000.00	566,000.00
895	0213/0725973/001/0245/000	Yusufu A Issa	500,000.00	565,986.76
896	0213/0725132/001/0245/000	Salumu M Issa	500,000.00	565,980.94
897	0213/0721235/001/0245/000	Selemani S Selemani	500,000.00	565,958.10
898	0213/0209922/001/0245/000	Jamali M Mnandadi	500,000.00	565,938.19
899	0213/0206693/001/0245/000	Hamisi M Ndalo	1,000,000.00	565,872.23
900	0213/0725525/001/0245/000	Bakari D Nakoko	1,500,000.00	564,209.81
901	0213/0729039/001/0245/000	Zeinabu M Kulyohi	1,000,000.00	559,342.31
902	0213/0726084/001/0245/000	Mohamedi A Kipepe	500,000.00	558,973.26
903	0213/0731311/001/0245/000	Hussein H Mmahamba	500,000.00	558,016.69
904	0213/0206260/001/0245/000	Muhaji M Dadi	600,000.00	557,346.62
905	0213/0196248/001/0245/000	Nasoro M Samli	1,500,000.00	554,512.01
906	0213/0710295/001/0245/000	Ahamadi Ally Liputi	600,000.00	554,000.00
907	0213/0207471/001/0245/000	Saidi F Chingungwa	600,000.00	553,332.17
908	0213/0206567/001/0245/000	Swalehe A Juma	600,000.00	553,306.68
909	0213/0726949/001/0245/000	Nurudini F Mtuluma	900,000.00	552,949.96
910	0213/0191875/001/0245/000	Abuu M Denya	1,000,000.00	552,000.00
911	0213/0725417/001/0245/000	Musa H Kamkunje	1,000,000.00	552,000.00
912	0213/0726499/001/0245/000	Ahmadi M Rashidi	800,000.00	551,720.56
913	0213/0731048/001/0245/000	Fadhili A Hassani	500,000.00	551,394.61
914	0213/0730636/001/0245/000	Mohamedi A Mohamedi	500,000.00	548,000.00
915	0213/0721270/001/0245/000	Saidi J Rutavi	1,000,000.00	543,127.18
916	0213/0730305/001/0245/000	Shabani R Lukanga	1,000,000.00	542,925.31
917	0213/0729789/001/0245/000	Zawadi M Kalole	500,000.00	537,323.75
918	0213/0730868/001/0245/000	Yusufu A Meko	900,000.00	534,401.79
919	0213/0726643/001/0245/000	Selemani M Chipita	1,500,000.00	533,294.70
920	0213/0731178/001/0245/000	Ashura R Ally	500,000.00	533,000.00
921	0213/0192439/001/0245/000	Faraji M Njapuka	5,000,000.00	530,590.44
922	0213/0727164/001/0245/000	Faraji H Nyuchi	1,000,000.00	528,634.96
923	0213/0201937/001/0245/000	Marijani Mohamedi Mkumbange	1,500,000.00	527,306.72
924	0213/0205785/001/0245/000	Ismaili B Livavi	500,000.00	526,084.56

925	0213/0724783/001/0245/000	Rajabu Nassoro Napwahika	800,000.00	523,809.44
926	0213/0201327/001/0245/000	Shaibu A Athumani	800,000.00	516,215.33
927	0213/0208473/001/0245/000	Salumu M Akalama	1,000,000.00	512,429.63
928	0213/0723500/001/0245/000	Hamsii H Mduma	500,000.00	509,346.63
929	0213/0725943/001/0245/000	Dadi A Likavala	1,000,000.00	508,141.57
930	0213/0206598/001/0245/000	Rajabu L Mtangashari	800,000.00	504,432.36
931	0213/0209296/001/0245/000	Iddi M Manduta	500,000.00	503,118.62
932	0213/0191919/001/0245/000	Muhaji Abdu Mkova	800,000.00	502,000.00
933	0213/0724897/001/0245/000	Saidi A Bushiri	800,000.00	501,014.70
934	0213/0207653/001/0245/000	Salum R Liundi	800,000.00	497,371.69
935	0213/0725994/001/0245/000	Hashimu M Mchila	1,000,000.00	490,358.51
936	0213/0726942/001/0245/000	Hamisi S Saliboko	500,000.00	489,800.00
937	0213/0725312/001/0245/000	Mwindaddy Ally Mawilla	2,000,000.00	489,195.39
938	0213/0195218/001/0245/000	Omari M Hussein	500,000.00	487,516.35
939	0213/0724174/001/0245/000	Ahmadi S Nguyahambi	1,000,000.00	486,572.54
940	0213/0721130/001/0245/000	Saidi S Chikota	500,000.00	484,103.53
941	0213/0723975/001/0245/000	Abdala M Nguyahambi	800,000.00	483,861.99
942	0213/0209465/001/0245/000	Burhani M Hassani	500,000.00	481,000.00
943	0213/0725728/001/0245/000	Gisela K Salimu	1,000,000.00	479,856.80
944	0213/0725940/001/0245/000	Hija R Nannomba	500,000.00	476,055.26
945	0213/0726604/001/0245/000	Daudi M Yusufu	1,300,000.00	472,442.66
946	0213/0730885/001/0245/000	Salama I Mnelwe	600,000.00	463,930.40
947	0213/0724750/001/0245/000	Ahamadi D Ngwasule	1,000,000.00	460,144.53
948	0213/0191937/001/0245/000	Hamisi M Mnete	500,000.00	460,000.00
949	0213/0729504/001/0245/000	Swalehe J Kasuku	1,000,000.00	459,286.04
950	0213/0725947/001/0245/000	Yahaya S Manjavila	1,000,000.00	458,053.15
951	0213/0723978/001/0245/000	Samli A Mchapa	500,000.00	457,277.92
952	0213/0722756/001/0245/000	Juma A Ndege	1,500,000.00	456,000.00
953	0213/0721884/001/0245/000	Andrea M Mtopwa	500,000.00	452,643.55
954	0213/0727076/001/0245/000	Ismaili L Dawola	1,000,000.00	444,193.34
955	0213/0724870/001/0245/000	Shaibu A Mponda	1,500,000.00	443,873.92
956	0213/0724275/001/0245/000	Ahamadi A Madiva	600,000.00	443,280.59
957	0213/0201168/001/0245/000	Asha A Kavinga	500,000.00	441,155.70
958	0213/0208204/001/0245/000	Mohamedi A Chihindi	500,000.00	440,885.27
959	0213/0727816/001/0245/000	Shakira I Nangwale	1,000,000.00	440,000.00
960	0213/0206413/001/0245/000	Juma Salum Njopa	800,000.00	439,702.00
961	0213/0724220/001/0245/000	Yusufu B Laisi	500,000.00	438,583.53
962	0213/0206327/001/0245/000	Rashidi S Hafai	1,500,000.00	438,140.90
963	0213/0201547/001/0245/000	Mustafa A Namkanda	800,000.00	436,738.53
964	0213/0731526/001/0245/000	Lucia M Philipo	800,000.00	432,613.99
965	0213/0207019/001/0245/000	Nurudini M Musa	500,000.00	431,812.85
966	0213/0191563/001/0245/000	Ismail A Mjaja	800,000.00	428,366.00
967	0213/0725823/001/0245/000	Sama A Abdalah	1,000,000.00	428,000.00
968	0213/0730577/001/0245/000	Kasimu M Mwaya	1,000,000.00	426,000.00
969	0213/0724879/001/0245/000	Mohamedi K Kumbuka	800,000.00	424,979.24

970	0213/0726974/001/0245/000	Mohamedi R Nampanga	800,000.00	424,000.00
971	0213/0725757/001/0245/000	Amili Ismaili Hatibu	1,000,000.00	423,656.69
972	0213/0201856/001/0245/000	Rashidi M Nawanda	1,000,000.00	423,286.88
973	0213/0195219/001/0245/000	Mbaraka S Nanyembe	500,000.00	421,964.71
974	0213/0201184/001/0245/000	Shaibu A Chande	500,000.00	421,690.76
975	0213/0725215/001/0245/000	Sophia Manzi Hamisi	700,000.00	420,339.23
976	0213/0725983/001/0245/000	Juma H Bakili	800,000.00	419,413.60
977	0213/0195691/001/0245/000	Zuberi Nurani Mtulile	2,000,000.00	419,239.81
978	0213/0731903/001/0245/000	Muhibu K Mchamilo	1,000,000.00	412,487.70
979	0213/0208982/001/0245/000	Hamisi M Mchilasi	500,000.00	411,754.41
980	0213/0729699/001/0245/000	Zarafi Hamisi Matipa	1,000,000.00	411,090.81
981	0213/0207873/001/0245/000	Mabruki S Njaha	1,500,000.00	405,864.97
982	0213/0731466/001/0245/000	Mustafa A Tamu	500,000.00	404,000.00
983	0213/0193529/001/0245/000	Jabili Samli Amri	500,000.00	400,294.61
984	0213/0722985/001/0245/000	Hassani M Mshamu	1,000,000.00	397,000.00
985	0213/0730801/001/0245/000	Abdalah I Haji	1,000,000.00	396,514.93
986	0213/0195162/001/0245/000	Hamisi Abdallah Mkamunang'o	500,000.00	395,943.72
987	0213/0208216/001/0245/000	Rehema M Mninde	500,000.00	390,000.00
988	0213/0731101/001/0245/000	Hamisi Y Chitundi	500,000.00	389,372.57
989	0213/0729690/001/0245/000	Rashidi J Ussi	500,000.00	388,774.64
990	0213/0726002/001/0245/000	Jafari M Mtamba	1,500,000.00	387,526.53
991	0213/0195187/001/0245/000	Mwajuma D Amani	500,000.00	386,588.56
992	0213/0725724/001/0245/000	Shaha S Namwambe	1,500,000.00	386,567.91
993	0213/0729665/001/0245/000	Mohamedi B Mamu	1,000,000.00	384,197.42
994	0213/0195177/001/0245/000	Abdalah M Abdalah	500,000.00	383,873.59
995	0213/0194774/001/0245/000	Salumu A Namawa	500,000.00	382,000.00
996	0213/0721077/001/0245/000	Hamisi Ahamadi Rahisi	1,000,000.00	381,000.00
997	0213/0725489/001/0245/000	Faraji Ibrahimu Salumu	500,000.00	380,612.88
998	0213/0727191/001/0245/000	Hamisi S Mtongwele	600,000.00	378,457.91
999	0213/0191920/001/0245/000	Hassan S Ngwamba	1,000,000.00	375,430.72
1000	0213/0725946/001/0245/000	Hasani H Chibwana	800,000.00	374,042.25
1001	0213/0725709/001/0245/000	Fadhili A Chindamba	800,000.00	370,398.82
1002	0213/0727479/001/0245/000	Habiba F Mkamba	800,000.00	370,000.00
1003	0213/0727257/001/0245/000	Mussa S Katembe	800,000.00	369,875.89
1004	0213/0193510/001/0245/000	Zainabu Yusufu Athumani	2,000,000.00	369,000.00
1005	0213/0206748/001/0245/000	Saidi S Omary	500,000.00	368,762.17
1006	0213/0723956/001/0245/000	Saidi M Likalala	1,500,000.00	366,821.80
1007	0213/0193493/001/0245/000	Abdalah I Mmakuluja	700,000.00	366,000.00
1008	0213/0201207/001/0245/000	Fadhila H Madaraja	500,000.00	365,764.78
1009	0213/0201400/001/0245/000	Sofia A Bakali	500,000.00	364,187.67
1010	0213/0727002/001/0245/000	Mussa A Nangomwa	800,000.00	364,185.48
1011	0213/0721445/001/0245/000	Mbaraka K Lausi	800,000.00	363,534.11
1012	0213/0730172/001/0245/000	Mohamedi A Ally	500,000.00	363,359.48
1013	0213/0726801/001/0245/000	Twalibu M Napinda	1,000,000.00	363,294.04

1014	0213/0207431/001/0245/000	Rehema H Mkadimba	500,000.00	362,033.87
1015	0213/0727118/001/0245/000	Haifai F Pilila	500,000.00	361,151.78
1016	0213/0723828/001/0245/000	Dadi D Madi	500,000.00	359,000.00
1017	0213/0730634/001/0245/000	Jamali Ally Mawazo	500,000.00	358,597.92
1018	0213/0195157/001/0245/000	Mohamedi R Nampesa	500,000.00	357,653.40
1019	0213/0204869/001/0245/000	Yakobo M Hamisi	500,000.00	357,366.13
1020	0213/0727566/001/0245/000	Msafu M Askofu	1,500,000.00	356,000.00
1021	0213/0724321/001/0245/000	Petro B Chingumi	2,000,000.00	354,980.75
1022	0213/0726034/001/0245/000	Selemani B Ribaki	1,000,000.00	353,469.91
1023	0213/0208928/001/0245/000	Sadati B Mayunda	1,800,000.00	352,305.03
1024	0213/0725441/001/0245/000	Hamisi I Nasoro	1,000,000.00	351,254.70
1025	0213/0720443/001/0245/000	Mohamedi H Chisulu	900,000.00	351,000.00
1026	0213/0732120/001/0245/000	Mohamedi Saidi Ismaili	800,000.00	348,470.42
1027	0213/0731169/001/0245/000	Abdallah C Mfaume	1,000,000.00	346,059.07
1028	0213/0206381/001/0245/000	Maulidi S Nenda	500,000.00	344,154.32
1029	0213/0207935/001/0245/000	Manufred Y Kumalilimahi	500,000.00	341,554.90
1030	0213/0723008/001/0245/000	Hassani N Naleja	1,000,000.00	341,448.97
1031	0213/0724154/001/0245/000	Jafari S Mndumwe	500,000.00	335,832.88
1032	0213/0207774/001/0245/000	Saidi Amri Chimela	900,000.00	334,241.71
1033	0213/0727420/001/0245/000	Faraji S Salum	1,000,000.00	334,000.00
1034	0213/0730853/001/0245/000	Ahmadi Hamisi Manzi	600,000.00	334,000.00
1035	0213/0725725/001/0245/000	Everina C Mwaya	1,000,000.00	332,762.82
1036	0213/0728379/001/0245/000	Rashidi M Rashidi	2,000,000.00	332,342.94
1037	0213/0729784/001/0245/000	Siasa S Chales	500,000.00	329,118.11
1038	0213/0726102/001/0245/000	Jafari O Mnenga	500,000.00	328,108.26
1039	0213/0725410/001/0245/000	Somoe A Mkumbachi	1,000,000.00	322,509.55
1040	0213/0207127/001/0245/000	Abdala I Mpunga	800,000.00	322,000.00
1041	0213/0723389/001/0245/000	Hamisi M Nantapika	900,000.00	322,000.00
1042	0213/0726361/001/0245/000	Shaabani Y Athumani	500,000.00	320,892.85
1043	0213/0208177/001/0245/000	Shaibu H Mmuko	500,000.00	320,276.79
1044	0213/0196198/001/0245/000	Saidi I Dadi	1,500,000.00	319,545.66
1045	0213/0208794/001/0245/000	Ahmadi M Mchewa	500,000.00	317,982.91
1046	0213/0725857/001/0245/000	Daima A Chande	500,000.00	317,695.33
1047	0213/0731245/001/0245/000	Ally M Abdalah	500,000.00	312,541.37
1048	0213/0727083/001/0245/000	Lai S Ismaili	800,000.00	312,332.36
1049	0213/0208384/001/0245/000	Jafari R Chitembeja	900,000.00	311,200.00
1050	0213/0725893/001/0245/000	Abdalah H Mpinji	1,000,000.00	309,286.28
1051	0213/0724838/001/0245/000	Mohamed A Nassoro	1,000,000.00	308,551.73
1052	0213/0716922/001/0245/000	Amina S Ally	500,000.00	304,328.02
1053	0213/0728366/001/0245/000	Zena A Iddi	1,000,000.00	303,061.55
1054	0213/0722978/001/0245/000	Isa I Nasikitika	1,000,000.00	301,622.06
1055	0213/0731530/001/0245/000	Rashidi H Rashid	500,000.00	299,965.12
1056	0213/0723980/001/0245/000	Habibu D Hausi	1,000,000.00	298,000.00
1057	0213/0726302/001/0245/000	Huseni H Chidoli	1,500,000.00	295,484.33
1058	0213/0206106/001/0245/000	Rajabu R Arafati	500,000.00	295,000.00
1059	0213/0726939/001/0245/000	Saidi H Mmapala	1,000,000.00	290,822.32

1060	0213/0722905/001/0245/000	Ahamadi N Kandaje	1,000,000.00	284,196.25
1061	0213/0206044/001/0245/000	Azizi A Saidi	2,000,000.00	283,886.61
1062	0213/0192122/001/0245/000	Abdallah C Likuku	800,000.00	282,396.43
1063	0213/0723924/001/0245/000	Hamisi S Mkova	1,300,000.00	281,786.34
1064	0213/0723461/001/0245/000	Halima M Malika	1,500,000.00	276,887.44
1065	0213/0727096/001/0245/000	Yusufu A Lumaja	800,000.00	276,000.00
1066	0213/0726787/001/0245/000	Salima S Ndewa	1,000,000.00	275,785.78
1067	0213/0724177/001/0245/000	Hasani A Bushiri	1,000,000.00	274,446.89
1068	0213/0195505/001/0245/000	Hamisi M Mkono	3,000,000.00	273,421.28
1069	0213/0723959/001/0245/000	Salumu A Amri	1,000,000.00	271,853.89
1070	0213/0730623/001/0245/000	Rashid H Lugomba	1,000,000.00	270,000.00
1071	0213/0726908/001/0245/000	Rashidi S Leha	500,000.00	265,772.86
1072	0213/0208918/001/0245/000	Salmini M Nandapa	1,000,000.00	263,000.00
1073	0213/0725137/001/0245/000	Salumu S Namkanda	1,500,000.00	262,953.40
1074	0213/0725631/001/0245/000	Salum Abdallah Kapelete	1,500,000.00	261,000.00
1075	0213/0729727/001/0245/000	Hanafi A Mtope	500,000.00	259,162.01
1076	0213/0723900/001/0245/000	Shaba A Lisinde	1,000,000.00	258,611.37
1077	0213/0731093/001/0245/000	Mwanajuma A Mohamedi	800,000.00	255,334.25
1078	0213/0730962/001/0245/000	Hamidu K Mnalima	1,000,000.00	251,063.18
1079	0213/0726333/001/0245/000	Ally S Mussa	500,000.00	249,000.00
1080	0213/0726085/001/0245/000	Chande N Kikoweka	900,000.00	248,000.00
1081	0213/0725771/001/0245/000	Bakari M Bakari	1,000,000.00	247,762.08
1082	0213/0731528/001/0245/000	Hamisi S Mkambi	1,500,000.00	247,000.00
1083	0213/0205813/001/0245/000	Jafari Yusuphu Mtiondo	500,000.00	241,675.78
1084	0213/0206181/001/0245/000	Ahmadi A Chande	1,000,000.00	237,541.87
1085	0213/0726885/001/0245/000	Jamali R Jamali	500,000.00	234,669.90
1086	0213/0724919/001/0245/000	Abdallah M Nakuyahama	700,000.00	234,000.00
1087	0213/0729688/001/0245/000	Hamisi I Mponda	1,500,000.00	231,259.33
1088	0213/0726239/001/0245/000	Mussa C Ndeda	500,000.00	229,647.35
1089	0213/0725300/001/0245/000	Mohamedi Mohamedi Hamisi	1,000,000.00	229,054.51
1090	0213/0726356/001/0245/000	Mbaraka A Msumu	1,000,000.00	229,000.00
1091	0213/0194212/001/0245/000	Alawi S Mtema	500,000.00	227,356.84
1092	0213/0723935/001/0245/000	Lukia A Nalugumbu	1,000,000.00	225,761.29
1093	0213/0727206/001/0245/000	Ahmadi M Mkova	800,000.00	225,000.00
1094	0213/0196118/001/0245/000	Shabani H Mkulaga	1,000,000.00	222,000.00
1095	0213/0721010/001/0245/000	Athumani S Makanjira	600,000.00	212,126.24
1096	0213/0209454/001/0245/000	Selemani M Mpanje	500,000.00	210,924.13
1097	0213/0206286/001/0245/000	Shabani M Mkumbange	500,000.00	210,577.20
1098	0213/0191921/001/0245/000	Mahamudu M Jangwa	4,000,000.00	210,308.36
1099	0213/0205896/001/0245/001	Musa M Mnidu	2,000,000.00	206,709.16
1100	0213/0726100/001/0245/000	Mwajuma O Babu	800,000.00	204,965.74
1101	0213/0730867/001/0245/000	Abilahi M Maupa	1,000,000.00	204,323.97
1102	0213/0728061/001/0245/000	Mohamedi H Hilyohi	800,000.00	203,490.98
1103	0213/0726899/001/0245/000	Fatuma A Nakumbele	1,000,000.00	201,000.00
1104	0213/0725505/001/0245/000	Ashura J M-Bisi	800,000.00	200,601.76

1105	0213/0726951/001/0245/000	Hadija M Chihembe	800,000.00	194,000.00
1106	0213/0725852/001/0245/000	Shariki M Mnaulau	600,000.00	191,290.48
1107	0213/0725136/001/0245/000	Musa A Gili	800,000.00	191,144.84
1108	0213/0726903/001/0245/000	Nurudini B Mariatabu	500,000.00	188,219.19
1109	0213/0201590/001/0245/000	Shaibu S Mwalimu	1,000,000.00	180,825.78
1110	0213/0723932/001/0245/000	Abdala N Fundi	1,000,000.00	180,511.92
1111	0213/0207955/001/0245/000	Shamte M Abdala	500,000.00	179,584.67
1112	0213/0722964/001/0245/000	Mnisindwa K Hatibu	1,000,000.00	179,500.92
1113	0213/0202059/001/0245/000	Salumu B Madiva	500,000.00	177,156.37
1114	0213/0723961/001/0245/000	Twaribu S Msudi	800,000.00	175,474.95
1115	0213/0201163/001/0245/000	Zakia Mohamedi Mwalimu	500,000.00	174,734.04
1116	0213/0731251/001/0245/000	Ismail A Malandi	800,000.00	174,000.00
1117	0213/0731754/001/0245/000	Abbasi A Ibrahimu	1,000,000.00	171,486.26
1118	0213/0208763/001/0245/000	Saidi A Lipemba	500,000.00	167,606.12
1119	0213/0196277/001/0245/000	Salumu A Tito	1,500,000.00	166,705.68
1120	0213/0724480/001/0245/000	Zemania Ibrahim Mkanjauka	2,000,000.00	164,000.00
1121	0213/0725926/001/0245/000	Mudi A Lipamba	500,000.00	163,964.04
1122	0213/0729662/001/0245/000	Abdul H Mniwako	2,000,000.00	159,609.01
1123	0213/0710343/001/0245/000	Hija Saidi Njalale	700,000.00	158,000.00
1124	0213/0201666/001/0245/000	Idrisa S Nambunga	500,000.00	157,599.92
1125	0213/0726175/001/0245/000	Naimu K Ngamange	1,000,000.00	157,002.29
1126	0213/0207972/001/0245/000	Mohamedi Middle Lipwelele	500,000.00	155,000.00
1127	0213/0724219/001/0245/000	Salumu D Bushiri	800,000.00	153,000.00
1128	0213/0726342/001/0245/000	Halifa S Bakari	1,000,000.00	152,821.88
1129	0213/0209032/001/0245/000	Saidi I Mchoma	1,500,000.00	149,170.14
1130	0213/0725052/001/0245/000	Jahida S Salumu	1,300,000.00	149,145.52
1131	0213/0725627/001/0245/000	Musa D Abdala	1,000,000.00	141,000.00
1132	0213/0191614/001/0245/000	Fadhili I Omari	1,200,000.00	133,694.93
1133	0213/0194806/001/0245/000	Abdalah H Nidobela	800,000.00	131,088.21
1134	0213/0729366/001/0245/000	Ismail M Namumba	600,000.00	121,330.46
1135	0213/0725950/001/0245/000	Bashiru M Masambola	1,500,000.00	117,704.08
1136	0213/0728144/001/0245/000	Rehema A Jafu	1,000,000.00	113,326.88
1137	0213/0726132/001/0245/000	Rashidi N Mnenga	1,000,000.00	108,343.88
1138	0213/0722194/001/0245/000	Hamisi H Baraza	800,000.00	104,737.21
1139	0213/0723196/001/0245/000	Zuberi A Issa	500,000.00	104,000.00
1140	0213/0726404/001/0245/000	Abasi S Nantwara	1,000,000.00	103,427.16
1141	0213/0725129/001/0245/000	Saidi M Mtimbuka	500,000.00	102,132.05
1142	0213/0727254/001/0245/000	Salima A Mtongwele	1,000,000.00	87,129.94
1143	0213/0729498/001/0245/000	Issa Selemani Maingo	1,000,000.00	73,950.22
1144	0213/0727255/001/0245/000	Hamisi A Hamisi	800,000.00	28,068.21
1145	0202/0108378/001/0230/000	Hassan Ujudi Haji	12,200,000.00	364,477.72
1146	0202/0100088/001/0230/000	Khamis Ally Abdalla	100,000,000.00	82,477,117.81
1147	0203/0172950/001/0230/000	Said Ubwa Yusuph	12,000,000.00	120,644.38
1148	0212/0189342/001/0230/000	Khadija H Khalfan	8,000,000.00	8,439,830.81

1149	0202/0137691/001/0231/000	Makungu Ahmed Khatib	15,000,000.00	51,371.82
1150	0202/0701675/001/0231/000	Abdallah Mzee Burhani	43,500,000.00	14,057,015.27
1151	0202/0204761/001/0231/000	Khatibu Juma Machano	21,000,000.00	79,366.85
1152	0213/0727553/001/0245/000	Lumana Amcos	2,000,000.00	1,435,000.00
1153	0212/0714093/001/0230/000	Grace Wilson Ndiwaita	10,000,000.00	4,495,230.77
1154	0204/0173259/001/0230/000	Abdillah Julias Ruhinya	5,000,000.00	1,257,240.01
1155	0212/0181181/001/0230/000	Zainab Omary Kashoro	10,000,000.00	7,736,275.16
1156	0212/0181201/001/0230/000	Fred Simon	20,000,000.00	15,523,189.17
1157	0206/0170622/001/0231/000	Osmunda John Kayombo	6,000,000.00	1,040,443.01
1158	0212/0209442/001/0230/000	Lydia John Mwangwala	8,200,000.00	8,552,555.30
1159	0202/0183041/001/0230/000	Fatma Masoud Sururu	4,000,000.00	3,223,157.24
1160	0202/0109824/001/0230/000	Hafidh Vuai Mussa	5,000,000.00	1,850,303.11
1161	0213/0208075/001/0245/000	Samli A. Liduva Chaya	3,000,000.00	2,833,752.73
1162	0212/0182569/001/0230/000	Clavery Ngemera Rweyemamu	28,000,000.00	22,821,078.33
1163	0202/0107429/001/0230/000	Kidogo Ali Juma	5,500,000.00	2,413,211.40
1164	0203/0134105/001/0230/000	Khamis Kona Khamis	12,000,000.00	101,422.87
1165	0202/0113491/001/0230/000	Makame Haji Mohammed	8,000,000.00	6,506,014.79
1166	0202/0103505/001/0230/000	Daniel Mosi Kassim	7,000,000.00	8,453,980.98
1167	0213/0721095/001/0245/001	Ally R Ally	1,500,000.00	1,140,183.62
1168	0213/0729166/001/0245/000	Mohamedi Haki Bakari	2,000,000.00	270,534.80
1169	0202/0158514/001/0231/000	Mmanga Ramadhan Mkanga	17,000,000.00	154,520.22
1170	0203/0198053/001/0230/000	Abdul Suleiman Mpechi	50,000,000.00	32,461,161.07
1171	0202/0121573/001/0231/000	Yussuf Mwinyi Khamis	18,000,000.00	53,437.42
1172	0202/0153313/001/0231/000	Khalifa Bakari Malangamo	12,000,000.00	188,202.43
1173	0203/0123753/001/0230/000	Amina Hassan Tizo	6,000,000.00	190,330.48
1174	0213/0710320/001/0245/000	Hawa Saidi Njapuka	2,000,000.00	2,134,856.00
1175	0202/0204746/001/0231/000	Frank Cosmas Milanzi	25,000,000.00	91,168.98
1176	0213/0726040/001/0245/000	Hamisi M Linda	1,000,000.00	1,341,930.50
1177	0202/0112961/001/0231/000	Hamadi Foum Denge	20,000,000.00	75,312.52
1178	0202/0148910/001/0231/000	Simai Ame Simai	20,000,000.00	51,434.50
1179	0202/0170642/001/0231/000	Ali Khamis Hamad	12,000,000.00	537,765.53
1180	0202/0171791/001/0231/000	Haji Abdalla Juma	18,000,000.00	71,016.32
1181	0202/0123610/001/0231/000	Haji Khamis Haji	15,000,000.00	184,077.71
1182	0202/0160061/001/0231/000	Mohamed Khamis Mohamed	15,000,000.00	52,362.00
1183	0202/0107780/001/0245/000	Ramadhani Kombo Matesho	3,000,000.00	1,370,474.52
1184	0202/0171033/001/0231/000	Anatory Enestory Mushi	20,000,000.00	95,997.95
1185	0202/0166501/001/0230/000	Makame Kidawa Makame	5,000,000.00	3,019,429.08
1186	0213/0195819/001/0245/001	Mohamedi C Abdala	1,041,000.00	1,073,549.30
1187	0202/0136935/001/0230/000	Mohammed Abdullatif Mohammed	9,000,000.00	1,498,712.59

1188	0202/0109019/001/0230/000	Khadija Ali Juma	3,500,000.00	107,613.41
1189	0203/0186150/001/0230/000	Hamad Abdalla Salmin	4,000,000.00	304,921.01
1190	0212/0209682/001/0230/000	Chrisostom Egidi Ngasoma	6,000,000.00	2,171,138.31
1191	0202/0142026/001/0230/000	Saleh Fasihi Mzee	6,500,000.00	1,676,036.57
1192	0202/0404037/001/0229/000	Z.S.T.C.	8,000,000,000.00	9,547,945,137.32
1193	0212/0181502/001/0230/000	Isack Samwel Mashimba	19,000,000.00	18,163,841.53
1194	0202/0139347/001/0230/000	Suleiman Badru	12,000,000.00	4,978,080.60
1195	0202/0113623/001/0230/000	Sabina Agostino Omar	5,500,000.00	3,429,912.38
1196	0203/0131047/001/0230/000	Rubel Samwel Shesha	35,000,000.00	3,575,808.36
1197	0212/0181174/001/0230/000	Ezekiel Abraham Sizya	50,000,000.00	48,673,626.84
1198	0202/0112471/001/0230/000	Mohammed Bausi Nassor	9,300,000.00	1,498,523.46
1199	0205/0400539/001/0220/000	World Link Insuarence Agency C O.LTD	10,000,000.00	12,506,570.10
1200	0212/0187338/001/0230/000	Meshack Meckson Mwanyita	19,000,000.00	19,206,486.51
1201	0213/0195481/001/0245/000	Hamisi A Saidi	2,000,000.00	3,439,175.85
1202	0213/0196172/001/0245/000	Ally I Adilike	3,000,000.00	647,432.43
1203	0204/0166575/001/0230/000	Faki Abass Mustafa	3,500,000.00	619,898.79
1204	0202/0110179/001/0230/000	Nassor Masoud Said	3,000,000.00	9,529,983.95
1205	0202/0141474/001/0230/000	Ndame Haji	3,500,000.00	4,755,706.75
1206	0203/0183622/001/0230/000	Silima Ali Omar	3,700,000.00	384,794.98
1207	0208/0740180/001/0220/000	M And S Wakala	40,000,000.00	31,137,475.68
1208	0203/0164542/001/0230/000	Ali Abdalla Mgeni	10,000,000.00	2,026,846.50
1209	0206/0150916/001/0231/000	Juma Issa Mrai	45,000,000.00	786,854.68
1210	0208/0167833/001/0200/000	Mussa Rajab Hiyari	275,000,000.00	322,628,810.44
1211	0212/0190853/001/0230/000	Sibilina Peter Mrema	6,000,000.00	163,910.20
1212	0213/0207647/001/0245/000	Moshi S Nambole	2,000,000.00	1,330,000.10
1213	0203/0122939/001/0230/000	Said Ashraf Nanjope	5,000,000.00	2,155,234.84
1214	0202/0107163/001/0230/000	Said Abdalla Natepe	50,000,000.00	38,120,634.14
1215	0212/0737660/001/0250/000	Tancrops Trading Limited	25,000,000.00	25,026,680.87
1216	0208/0400503/002/0250/000	Tropical Air(Z) Limited	500,000.00	330,687,576.69
1217	0202/0107741/001/0230/000	Mwanakombo Sharif Mohd	5,000,000.00	1,074,678.89
1218	0212/0735937/001/0230/000	Mary Joseph Msofe	550,000.00	102,611.65
1219	0202/0186054/001/0230/000	Khayrat Ubwa Said	20,000,000.00	1,281,465.37
1220	0202/0116517/001/0230/000	Lawrence Mwandumbya Kajigili	25,000,000.00	255,174.30
1221	0203/0152921/001/0230/000	Abdulla Issa Amour	15,000,000.00	159,943.15
1222	0204/0181225/001/0200/000	Mtumwa Hamad Shaame	50,000,000.00	34,794,545.56
1223	0202/0106355/001/0230/000	Rajabu Ali Ameir	6,000,000.00	1,726,038.14
1224	0202/0115725/001/0230/000	Mohammed Juma Khamis	19,000,000.00	16,939,429.51
1225	0202/0106212/001/0230/000	Abdalla Makame Khamis	15,000,000.00	1,847,910.55
1226	0202/0110937/001/0230/000	Khamis Ame Khamis	3,000,000.00	294,330.62
1227	0204/0146373/001/0253/000	Khamis Mohammed Salim	60,000,000.00	30,642,135.38

1228	0213/0201460/001/0245/000	Mustafa A Mkova	2,000,000.00	1,405,000.00
1229	0208/0406627/002/0220/000	Xperience Tours And Travel Ltd	100,000.00	175,657,673.93
1230	0212/0208203/001/0230/000	Makoye Kwilukilwa Paulo	8,800,000.00	2,457,686.60
1231	0204/0130016/001/0200/000	Said Ali Mbarouk	50,000,000.00	56,276,283.94
1232	0203/0143182/001/0230/000	Hassan Bakar Othman	4,000,000.00	361,601.93
1233	0202/0165538/001/0230/000	Juma Khamis Mzee	3,500,000.00	4,606,916.67
1234	0204/0128040/001/0230/000	Ramadhan Mkubwa Ramadhan	15,000,000.00	4,164,922.22
1235	0202/0115490/001/0230/000	Khamis Hassan Ali	7,500,000.00	818,453.28
1236	0202/0100326/001/0230/000	Mwajuma Juma Majaaliwa	2,500,000.00	1,565,070.59
1237	0212/0187239/001/0230/000	Sophia Tryphon Ndoloki	6,500,000.00	7,656,902.55
1238	0212/0186778/001/0230/000	Grace Asanterabi Munisi	6,000,000.00	7,013,839.05
1239	0203/0133980/001/0230/000	Khadija Hassan Ali	9,000,000.00	4,111,767.90
1240	0202/0113582/001/0230/000	Amour Nassor Mohammed	7,000,000.00	2,779,224.30
1241	0202/0166503/001/0230/000	Abdulmalik Adam Zakaria	6,400,000.00	2,744,378.92
1242	0202/0110892/001/0230/000	Habibu Ali Songoro	7,000,000.00	1,596,377.68
1243	0202/0173055/001/0239/000	Suleiman Juma Pandu	19,435,524.65	1,121,883.12
1244	0212/0181179/001/0230/000	Evangeline Eunike Labani	28,000,000.00	33,815,776.39
1245	0212/0182670/001/0231/000	Meritha Ireneus Nyati	15,000,000.00	141,110.94
1246	0202/0405088/001/0220/000	T.A Daima Enterprises	15,000,000.00	17,309,866.31
1247	0205/0143141/001/0230/000	Jokha Ayoub Haji	10,000,000.00	6,608,492.68
1248	0206/0176585/001/0231/000	Issa Said Mkondya	12,000,000.00	819,161.88
1249	0202/0106318/001/0230/000	Ramadhan Majaliwa Fikirini	8,000,000.00	876,721.40
1250	0203/0153473/001/0230/000	Hilal Seif Masoud	30,000,000.00	16,101,824.41
1251	0206/0154125/001/0231/000	Leo Methew Karoli	19,000,000.00	2,218,284.50
1252	0203/0122647/001/0230/000	Talib Rashid Kamote	10,000,000.00	257,487.29
1253	0202/0719160/001/0230/000	Kassim Juma Said	3,000,000.00	172,739.36
1254	0206/0109598/001/0231/000	Emma Laban Makunenge	30,000,000.00	580,690.73
1255	0202/0178225/001/0230/000	Haji Juma Haji Haji	5,700,000.00	702,850.83
1256	0212/0190410/001/0230/000	Stanley Julius Masese	50,000,000.00	62,143,242.18
1257	0212/0181177/001/0230/000	Steven Steve Chaula	45,000,000.00	56,265,455.16
1258	0212/0191414/001/0230/000	Shuda Evarest Nyanda	45,000,000.00	55,881,052.73
1259	0212/0190695/001/0230/000	Yakob Amir Jongo	37,000,000.00	46,640,318.74
1260	0202/0127599/001/0231/000	Khamis Mtumweni Ame	20,000,000.00	3,186,243.74
1261	0212/0182570/001/0230/000	Ally Athumani Omary	8,000,000.00	9,621,670.68
1262	0202/0104916/001/0230/000	Said Mbwana Said	30,000,000.00	314,684.88
1263	0206/0173164/001/0231/000	Shaban Juma Nannadya	9,500,000.00	146,726.01
1264	0203/0165813/001/0230/000	Shaaban Saleh Shaaban	3,000,000.00	1,253,673.94
1265	0203/0123097/001/0230/000	Asha Abeid Khamis	30,000,000.00	551,336.64
1266	0202/0405380/001/0220/000	Kidongo Chekundu Enterprises	25,000,000.00	4,633,573.36

1267	0202/0113801/001/0230/000	Jala Yona Haji	6,800,000.00	317,440.60
1268	0202/0115529/001/0230/000	Mohammed Juma Mohammed	10,000,000.00	3,324,023.80
1269	0212/0726584/001/0230/000	Filbert Kanisius Njoka	11,000,000.00	246,085.40
1270	0202/0104503/001/0230/000	Asya Mohammed Seif	9,400,000.00	8,991,139.96
1271	0202/0116077/001/0230/000	Abdalla Juma Othman	16,000,000.00	383,712.15
1272	0208/0406546/002/0220/000	Vandura Company Limited	500,000.00	1,139,495,761.33
1273	0202/0112924/001/0230/000	Hafidh Abdalla Suleiman	4,700,000.00	1,709,839.67
1274	0202/0166482/001/0230/000	Ameir Hakim Haji	4,000,000.00	866,788.37
1275	0205/0708734/001/0230/000	Khalid Ghair Khalid	6,000,000.00	311,897.33
1276	0202/0108992/001/0230/000	Ali Abdalla Ali	30,000,000.00	111,166.83
1277	0202/0113282/001/0230/000	Mwadini Mussa Yussuf	3,000,000.00	2,571,725.70
1278	0202/0142280/001/0230/000	Muhammad Juma Muhammad	30,000,000.00	6,944,176.91
1279	0204/0130298/001/0230/000	Ali Khalfan Ali	1,200,000.00	452,889.09
1280	0203/0164741/001/0230/000	Juma Ali Juma	4,000,000.00	2,455,797.22
1281	0203/0121611/001/0230/000	Yumen Kibwana Nzukwi	6,000,000.00	1,831,449.61
1282	0202/0107308/001/0230/000	Ramadhan Mathias Upamba	16,000,000.00	695,524.04
1283	0204/0126333/001/0230/000	Hamad Ahmed Mohd	22,500,000.00	627,625.79
1284	0202/0119180/001/0231/000	Jamal Mfaume Said	13,000,000.00	3,096,591.37
1285	0202/0113541/001/0230/000	Maryam Hassan Yussuf	6,300,000.00	599,408.61
1286	0206/0152788/001/0231/000	Danny Aknashe Kweka	50,000,000.00	16,416,304.59
1287	0206/0145513/001/0231/000	Barakaeli Jackson Mley	80,000,000.00	1,820,220.04
1288	0202/0123344/001/0231/000	Ally Juma Ramadhan	30,000,000.00	68,950.84
1289	0206/0162284/001/0231/000	Venusi John Ngoga	25,000,000.00	1,137,677.72
1290	0206/0738070/001/0231/000	Ally Hamad Omary	3,000,000.00	2,046,477.74
1291	0213/0729168/001/0245/000	Shaibu M Mayunda	2,000,000.00	890,910.51
1292	0213/0206733/001/0245/000	Mohamedi F Awaddhi	1,800,000.00	683,001.00
1293	0213/0206073/001/0245/000	Mohamedi A Mnyite	1,500,000.00	591,250.00
1294	0213/0208461/001/0245/000	Karimu A Juma	1,500,000.00	591,250.00
1295	0205/0197970/001/0241/000	Salmini Mtopa Juma	500,000.00	132,783.60
1296	0213/0735037/001/0245/000	Mohamedi M Namkondya	800,000.00	383,000.00
1297	0213/0750726/001/0230/000	Jamali H Mawazo	1,000,000.00	1,182,500.00
1298	0213/0725985/001/0245/000	Swalehe Y Mkahama	1,000,000.00	1,067,500.00
1299	0213/0728390/001/0245/000	Masudi H Dadi	1,500,000.00	1,059,500.00
1300	0213/0725822/001/0245/000	Masudi S Channyenje	1,500,000.00	936,500.00
1301	0213/0725981/001/0245/000	Mohamedi Bayana Saidi	1,500,000.00	838,922.06
1302	0213/0726038/001/0245/000	Yusufu A Mpelela	1,000,000.00	822,412.65
1303	0213/0724778/001/0245/000	Manzi A Hashimu	2,000,000.00	709,500.00
1304	0213/0726012/001/0245/000	Rashidi R Kundowela	1,000,000.00	623,750.00
1305	0213/0720427/001/0245/000	Saidi H Issa	2,000,000.00	591,250.00
1306	0213/0722754/001/0245/000	Sefu A Lipwelele	1,000,000.00	591,250.00
1307	0213/0722757/001/0245/000	Mohamedi S Mayahi	500,000.00	591,250.00
1308	0213/0724781/001/0245/000	Selemani I Bakari	900,000.00	591,250.00
1309	0213/0737604/001/0230/000	Karimu S Alimwike	500,000.00	591,250.00

1310	0213/0730476/001/0245/000	Mshamu M Athumani	1,000,000.00	576,143.97
1311	0213/0719989/001/0245/000	Ashura H Linangwa	2,000,000.00	529,750.00
1312	0213/0725989/001/0245/000	Shalafi U Dadi	800,000.00	497,443.28
1313	0213/0725987/001/0245/000	Muhidini M Nahuchuma	2,000,000.00	403,612.38
1314	0213/0724656/001/0230/000	Ahamadi H Alli	500,000.00	391,015.77
1315	0213/0750723/001/0230/000	Haji A Nayopa	700,000.00	387,750.00
1316	0213/0725958/001/0245/000	Juma A Kulyamba	1,800,000.00	361,282.66
1317	0213/0728423/001/0245/000	Mohamedi A Mchila	800,000.00	268,063.64
1318	0213/0725984/001/0245/000	Amina S Mnaguluta	1,000,000.00	235,342.01
1319	0213/0725997/001/0245/000	Uwesu D Abdala	500,000.00	213,250.00
1320	0213/0722813/001/0245/000	Mohamedi H Nachuli	1,000,000.00	196,250.00
1321	0213/0726003/001/0245/000	Mohamedi A Mshamu	2,500,000.00	122,000.00
1322	0213/0209487/001/0245/000	Hamisi M Athumani	2,000,000.00	591,250.00
1323	0213/0726035/001/0245/000	Fatuma M Chiwile	1,000,000.00	591,250.00
1324	0213/0726468/001/0230/000	Abdalah S Limbende	500,000.00	591,250.00
1325	0213/0726739/001/0245/000	Mariam A Yakuti	1,000,000.00	591,250.00
1326	0213/0726813/001/0245/000	Ahmad S Naumanga	1,500,000.00	591,250.00
1327	0213/0728028/001/0245/000	Dadi A Mmaulunga	1,000,000.00	591,250.00
1328	0213/0731249/001/0245/000	Hasani F Kulyohi	500,000.00	591,250.00
1329	0213/0751521/001/0230/000	Mohamedi Ali Njiti	500,000.00	591,250.00
1330	0213/0720675/001/0245/000	Sabihi M Hassani	1,500,000.00	516,250.00
1331	0213/0726363/001/0245/000	Ally Issa Chapu	1,500,000.00	420,000.00
1332	0213/0753015/001/0230/000	Juma Hamisi Likumbeya	500,000.00	406,250.00
1333	0213/0731247/001/0245/000	Mohamedi M Kadiki	1,000,000.00	191,250.00
1334	0205/0175659/002/0253/000	Omar Haji Noormohamed	50,000.00	55,978,635.83
1335	0202/0107895/001/0230/000	Said Ali Makame	10,000,000.00	4,617,003.38
1336	0213/0196130/001/0245/000	Ahmadi R Manduma	1,000,000.00	1,182,500.00
1337	0213/0755763/001/0230/000	Saidi Mwanja Mangoni	1,000,000.00	1,182,500.00
1338	0213/0719264/001/0245/000	Mohamedi Mshamu Manzi	2,000,000.00	946,000.00
1339	0213/0726562/001/0245/000	Salima Hamisi Mwava	1,000,000.00	885,189.60
1340	0213/0736357/001/0230/000	Salumu A Masudi	600,000.00	709,500.00
1341	0213/0196121/001/0245/000	Issa H Navanji	1,000,000.00	591,250.00
1342	0213/0710296/001/0245/000	Mohamedi H Mpenda	600,000.00	591,250.00
1343	0213/0730682/001/0245/000	Hassani I Mnenje	1,000,000.00	591,250.00
1344	0213/0755764/001/0230/000	Saidi Swalehe Mkusa	600,000.00	427,600.00
1345	0213/0730673/001/0245/000	Saidi Y Yasini	1,000,000.00	426,797.03
1346	0213/0196197/001/0245/000	Yusufu M Nakulama	500,000.00	321,250.00
1347	0213/0726831/001/0230/000	Saidi Abdala Mpangani	500,000.00	91,250.00
1348	0204/0748650/001/0241/000	Ahmada Mohammed Faki	600,000.00	64,039.74
1349	0213/0755759/001/0230/000	Mohamedi Musa Nanyembe	500,000.00	23,796.00
1350	0206/0154145/001/0231/000	Michael Linus Maffa	10,000,000.00	1,772,278.69
1351	0213/0750870/001/0230/000	Issa R Mkuni	600,000.00	710,400.00
1352	0213/0735529/001/0230/000	Jafari S Hamisi	500,000.00	402,250.00
1353	0213/0729915/001/0230/000	Mwanahamisi S Lemu	700,000.00	357,113.95

1354	0213/0735531/001/0230/000	Musa B Saidi	500,000.00	342,250.00
1355	0213/0729841/001/0230/000	Mussa Salumu Mnahwa	500,000.00	341,398.57
1356	0213/0724034/001/0245/000	Baisa A Baisa	1,000,000.00	273,171.00
1357	0213/0729877/001/0230/000	Halima S Seifu	800,000.00	257,155.28
1358	0213/0724122/001/0245/000	Ahmadi S Madai	500,000.00	254,250.00
1359	0213/0729926/001/0230/000	Abdala M Nabalu	500,000.00	216,379.50
1360	0213/0751412/001/0230/000	Abi Dadi Ismaili	500,000.00	215,225.20
1361	0213/0723511/001/0245/000	Lali Abdallah Baisa	2,000,000.00	77,292.27
1362	0213/0735354/001/0230/000	Salima M Namkolowa	500,000.00	7,628.43
1363	0213/0727490/001/0245/000	Fadhili A Mpota	500,000.00	1,773,750.00
1364	0213/0727483/001/0245/000	Mohamedi I Mnamala	1,200,000.00	1,166,262.92
1365	0213/0728783/001/0245/000	Faraji Selemani Mushangani	500,000.00	774,000.00
1366	0213/0727486/001/0230/000	Maulidi Abdallah Limomi	800,000.00	701,000.00
1367	0213/0731046/001/0245/000	Shafii R Chivanga	2,000,000.00	606,500.00
1368	0213/0727455/001/0245/000	Nurudin M Mtili	800,000.00	591,250.00
1369	0213/0727996/001/0245/000	Mshamu I Mtapata	500,000.00	591,250.00
1370	0213/0731250/001/0245/000	Ismaili M Livicha	2,000,000.00	112,250.00
1371	0208/0406802/001/0220/000	Zest Limited	65,000,000.00	68,324,716.51
1372	0203/0196374/001/0230/000	Daud Mwinyi Shaur	30,000,000.00	14,947,878.55
1373	0203/0118727/001/0230/000	Abdalla Shaa Saleh	20,000,000.00	932,012.04
1374	0213/0206445/001/0245/000	Azizi S Mnipenda	1,500,000.00	837,000.00
1375	0213/0201601/001/0245/000	Sofia S Sunje	800,000.00	591,250.00
1376	0213/0710342/001/0245/000	Hamza A Matipa	500,000.00	591,250.00
1377	0213/0721172/001/0245/000	Willfreid E Mnyambe	1,500,000.00	591,250.00
1378	0213/0725960/001/0230/000	Abdalah M Mmayongo	500,000.00	591,250.00
1379	0213/0735808/001/0230/000	Hamisi S Chipita	500,000.00	591,250.00
1380	0213/0728123/001/0245/000	Stephen B Mpota	2,500,000.00	506,000.00
1381	0213/0729617/001/0245/000	Hasani A Mkunda	1,500,000.00	268,250.00
1382	0213/0719105/001/0245/000	Rashidi M Chinowa	1,500,000.00	251,250.00
1383	0213/0726567/001/0245/000	Ally Isumaili Njimba	1,500,000.00	173,250.00
1384	0213/0722368/001/0245/000	Alfani A Nasoro	800,000.00	151,250.00
1385	0213/0726821/001/0245/000	Abdala S Nakunema	1,000,000.00	132,250.00
1386	0213/0710171/001/0245/000	Kasimu Abilahi Mahinyu	1,500,000.00	1,180,500.00
1387	0213/0729526/001/0245/000	Rajabu U Said	1,000,000.00	1,180,500.00
1388	0213/0196148/001/0245/000	Issa A Mtonya	1,200,000.00	1,064,250.00
1389	0213/0721123/001/0245/000	Hadija J Mmaleke	1,000,000.00	850,250.00
1390	0213/0206420/001/0245/000	Hamisi A Kadonya	1,500,000.00	651,524.89
1391	0213/0725883/001/0245/000	Kalimu M Nyalima	800,000.00	591,250.00
1392	0213/0208870/001/0245/000	Haifa H Namwete	500,000.00	590,250.00
1393	0213/0721119/001/0245/000	Siri R Ulende	800,000.00	505,250.00
1394	0213/0730245/001/0245/000	Ally H Mwembe	500,000.00	591,250.00
1395	0213/0751958/001/0245/000	Asia Mohamedi Matumla	500,000.00	591,250.00
1396	0213/0735236/001/0230/000	Abdala Saidi Tendegaji	500,000.00	141,250.00
1397	0213/0727291/001/0245/000	Leonard Kiweha Nkini	2,000,000.00	683,000.00
1398	0213/0754107/001/0245/000	Zairu Hamisi Ahmad	500,000.00	558,015.00

1399	0213/0756128/001/0245/000	Mfaume Ismaili Lipanduka	500,000.00	170,105.69
1400	0202/0185032/001/0231/000	Iddi Mmanga Issa	6,000,000.00	121,405.46
1401	0213/0207480/001/0245/000	Juma M Lisakasa	1,500,000.00	1,182,500.00
1402	0213/0203940/001/0245/000	Rashidi Abdala Mfaume	1,000,000.00	827,750.00
1403	0213/0719574/001/0245/000	Abilahi M Mtondo	1,200,000.00	822,377.79
1404	0213/0721011/001/0245/000	Juma H Chande	1,000,000.00	770,229.27
1405	0213/0201776/001/0245/000	Yusufu H Musa	500,000.00	591,250.00
1406	0213/0719132/001/0245/000	Juma Mwema Mkata	1,000,000.00	591,250.00
1407	0213/0721013/001/0245/000	Fadhili H Silimu	1,000,000.00	591,250.00
1408	0213/0721792/001/0245/000	Omary B Ching'anganya	1,500,000.00	382,621.83
1409	0213/0719584/001/0245/000	Tayari Said Huseni	500,000.00	304,850.77
1410	0213/0195891/001/0245/000	Hamisi A Mfaume	10,800,000.00	263,545.48
1411	0213/0736524/001/0245/000	Mshamu S Ismaili	500,000.00	193,250.00
1412	0213/0195190/001/0245/000	Hamisi Athumani Mwema	1,000,000.00	1,182,500.00
1413	0213/0725859/001/0245/000	Athumani M Dadi	1,500,000.00	655,750.00
1414	0213/0729618/001/0245/000	Mshamu M Saidi	500,000.00	591,250.00
1415	0213/0729616/001/0245/000	Sofia H Mnyanje	500,000.00	526,250.00
1416	0213/0738201/001/0245/000	Musa B Lihundu	500,000.00	443,250.00
1417	0213/0725856/001/0245/000	Selemani M Lyandila	500,000.00	286,550.25
1418	0213/0729621/001/0245/000	Faraji A Matipa	500,000.00	155,250.00
1419	0202/0122622/001/0231/000	Titus Aidan Nyoni	40,000,000.00	85,927.28
1420	0204/0153046/001/0200/000	Saleh Faki Ali	50,000,000.00	36,773,108.35
1421	0213/0209272/001/0245/000	Amta M Bakari	1,800,000.00	2,028,500.00
1422	0213/0195770/001/0245/000	Issa A Mkuchi	2,000,000.00	1,273,439.89
1423	0213/0201150/001/0245/000	Dadi A Madengelo	2,000,000.00	1,165,522.83
1424	0213/0207128/001/0245/000	Shaibu F Abdalla	1,500,000.00	1,064,250.00
1425	0213/0725868/001/0245/000	Muhibu I Issa	800,000.00	727,750.00
1426	0213/0194860/001/0245/000	Hassani A Mkalang'ombe	610,000.00	697,658.06
1427	0213/0725409/001/0245/000	Dua I Nandinge	500,000.00	618,422.00
1428	0213/0207668/001/0245/000	Arabi M Juma	1,000,000.00	591,250.00
1429	0213/0738346/001/0245/000	Juma Ally Mohamedi	500,000.00	591,250.00
1430	0213/0729620/001/0245/000	Miraji M Yusufu	900,000.00	474,250.00
1431	0213/0201955/001/0245/000	Idrisa I Likwembe	500,000.00	397,250.70
1432	0213/0201509/001/0245/000	Mohamedi A Silimu	900,000.00	237,650.00
1433	0213/0196473/001/0245/000	Adamu Abdallah Mbita	2,500,000.00	113,321.97
1434	0213/0195822/001/0245/000	Dadi S Mjoko	1,500,000.00	44,532.02
1435	0213/0729729/001/0245/000	Shaibu Samli Kupenda	500,000.00	591,250.00
1436	0213/0756271/001/0245/000	Mohamedi Dadi Lunga	500,000.00	91,750.00
1437	0213/0208748/001/0245/000	Mohamedi S Nng'oko	500,000.00	485,250.00
1438	0213/0205838/001/0245/000	Muunguja N. Chilambo	1,500,000.00	411,250.00
1439	0213/0189843/001/0230/000	Nwaka E.M.Kabasi	7,800,000.00	3,491,740.86
1440	0213/0206622/001/0230/000	Walter Urban Mbunda	14,500,000.00	3,336,203.43
1441	0213/0729531/001/0245/000	Issa I Selemani	1,500,000.00	827,750.00
1442	0213/0725328/001/0245/000	Mustafa B Nayopa	700,000.00	593,845.28

1443	0213/0718650/001/0245/000	Shakira H Ayubu	500,000.00	591,250.00
1444	0213/0734097/001/0245/000	Rehema Mohamedi Uledi	500,000.00	591,250.00
1445	0213/0734100/001/0245/000	Majidi K Mnyolo	500,000.00	591,250.00
1446	0213/0209243/001/0245/000	Abdulahamani A Kaisi	1,000,000.00	1,773,750.00
1447	0213/0207178/001/0245/000	Musa B Mwenda	1,500,000.00	1,729,750.00
1448	0213/0196333/001/0245/000	Mussa M Mchenje	1,900,000.00	1,666,750.00
1449	0213/0194941/001/0245/000	Shaibu A Likolo	7,000,000.00	1,182,500.00
1450	0213/0725329/001/0245/000	Rashidi M Nduva	2,000,000.00	991,387.89
1451	0213/0725752/001/0245/000	Saidi R Saidi	1,500,000.00	946,000.00
1452	0213/0756107/001/0245/000	Dadi Ally Rashidi	800,000.00	946,000.00
1453	0213/0208556/001/0245/000	Muhibu Ally Mtungwe	1,000,000.00	924,899.61
1454	0213/0207063/001/0245/000	Faraji Hemedi Mfaume	800,000.00	923,725.90
1455	0213/0719027/001/0245/000	Mohamedi S Masoud	900,000.00	900,296.60
1456	0213/0201872/001/0245/000	Abdalla H Luungo	700,000.00	827,750.00
1457	0213/0201585/001/0245/000	Hamidu A Mtalisi	500,000.00	752,500.00
1458	0213/0196222/001/0245/000	Jafari C Namwandu	1,000,000.00	731,598.08
1459	0213/0195181/001/0245/000	Issa A Changunde	800,000.00	676,000.00
1460	0213/0193983/001/0245/000	Jafari S Mniha	500,000.00	591,250.00
1461	0213/0196226/001/0245/000	Iddi I Hashimu	500,000.00	591,250.00
1462	0213/0727697/001/0245/000	Mohamedi Salumu Kankola	500,000.00	591,250.00
1463	0213/0730141/001/0245/000	Zuhura A Mchekenje	800,000.00	591,250.00
1464	0213/0720065/001/0245/000	Sharafi A Chipunda	500,000.00	559,250.00
1465	0213/0729278/001/0245/000	Ahamadi J Mnyachi	1,000,000.00	493,550.00
1466	0213/0208522/001/0245/000	Faraji S Ally	500,000.00	471,987.87
1467	0213/0725773/001/0245/000	Christian T Mnyongo	1,500,000.00	352,000.00
1468	0213/0196238/001/0245/000	Abdallah S Mwenda	700,000.00	349,500.00
1469	0213/0201427/001/0245/000	Jafari S Nassoro	500,000.00	247,250.00
1470	0213/0206078/001/0245/000	Salumu H Mfaume	500,000.00	244,250.00
1471	0213/0191996/001/0245/000	Rajabu A Mawazo	1,000,000.00	154,500.00
1472	0213/0710312/001/0245/000	Saidi H Mambo	700,000.00	780,750.00
1473	0213/0192453/001/0245/000	Agustino A Marake	1,000,000.00	570,302.78
1474	0213/0206870/001/0245/000	Mwajuma I Mnanjiva	500,000.00	449,823.78
1475	0213/0191635/001/0245/000	Chakupya I Bakari	1,500,000.00	387,500.00
1476	0213/0710231/001/0245/000	Saidi A Salumu	1,500,000.00	356,500.00
1477	0213/0710232/001/0245/000	Athumani B Mpando	500,000.00	228,250.00
1478	0213/0405527/001/0220/000	Sajora Health Centre	35,000,000.00	23,562,204.69
1479	0213/0195508/001/0245/000	Rashidi A Malembuka	4,000,000.00	1,263,936.49
1480	0213/0727918/001/0245/000	Hamisi I Chivamkumba	1,500,000.00	827,750.00
1481	0213/0193011/001/0245/000	Rashidi B Said	500,000.00	591,250.00
1482	0213/0727794/001/0245/000	Iddi M Selemani	500,000.00	591,250.00
1483	0213/0735485/001/0245/000	Yusufu H Mawese	500,000.00	591,250.00
1484	0213/0191609/001/0245/000	Hamis B Hassani	500,000.00	579,298.71
1485	0213/0729783/001/0245/000	Omary S Machemba	500,000.00	555,337.74
1486	0213/0193019/001/0245/000	Hamisi Y Afai	1,000,000.00	495,493.08

1487	0213/0725678/001/0245/000	Salumu Abdala Namkonja	700,000.00	437,750.00
1488	0213/0727922/001/0245/000	Shahara H Jabu	500,000.00	412,250.00
1489	0213/0727926/001/0245/000	Iddi Y Matila	1,000,000.00	294,940.20
1490	0213/0206704/001/0245/000	Mohamedi I Mawazo	2,000,000.00	762,814.63
1491	0213/0194679/001/0245/000	Yusuph M Muwanya	1,000,000.00	591,250.00
1492	0213/0727593/001/0245/000	Swalehe S Mbonde	1,000,000.00	455,000.00
1493	0213/0191302/001/0245/000	Bashiri Swalehe Mkahango	1,500,000.00	1,773,750.00
1494	0206/0177053/001/0231/000	Hosea Eric Luvanda	9,000,000.00	1,023,925.49
1495	0205/0160929/001/0230/000	Khamis Hamad Khamis	5,800,000.00	2,041,100.50
1496	0213/0725497/001/0245/000	Abasi M Shukuru	3,500,000.00	1,182,500.00
1497	0213/0756479/001/0245/000	Saidi Abdala Mnyolo	1,020,000.00	1,161,150.00
1498	0213/0205985/001/0245/000	Shabani Abdalah Liponda	2,500,000.00	1,092,150.00
1499	0202/0142337/001/0231/000	Juma Abdalla Juma	22,000,000.00	1,013,417.62
1500	0213/0756474/001/0245/000	Selemani Hamisi Mtali	1,020,000.00	896,150.00
1501	0213/0201155/001/0245/000	Hamiatu M Bakari	3,000,000.00	891,576.34
1502	0213/0756480/001/0245/000	Fakihi Issa Nanowa	580,000.00	612,850.00
1503	0213/0196227/001/0245/000	Issa H Lingungumba	510,000.00	603,075.00
1504	0213/0195533/001/0245/000	Jabili S Mfaume	4,000,000.00	591,250.00
1505	0213/0751763/001/0245/000	Zawadia Mohamedi Lisakasa	500,000.00	591,250.00
1506	0213/0756481/001/0245/000	Abdalah Chingwalu Saidi	600,000.00	513,081.86
1507	0213/0752083/001/0245/000	Salum Dadi Hinjema	500,000.00	476,746.60
1508	0206/0729767/001/0231/000	Daud Remigius Haule	10,000,000.00	388,927.21
1509	0213/0756476/001/0245/000	Mshamu Issa Mchenje	540,000.00	349,108.38
1510	0213/0752106/001/0245/000	Uwesu Saidi Likukulu	500,000.00	322,250.00
1511	0213/0194923/001/0245/000	Issa H Namkolowa	1,960,000.00	2,317,700.00
1512	0213/0725733/001/0245/000	Peter J Jamari	1,000,000.00	1,773,750.00
1513	0213/0732130/001/0245/000	Hassan Chrisantus Gowele	1,200,000.00	1,709,002.91
1514	0213/0726408/001/0245/000	Lazima Yahaya Lazima	1,000,000.00	1,686,626.31
1515	0213/0726417/001/0245/000	Karimu A Rashidi	800,000.00	1,419,000.00
1516	0213/0726398/001/0245/000	Ahmad M Arabi	1,000,000.00	1,169,500.00
1517	0213/0726399/001/0245/000	Omari H Rashidi	900,000.00	1,148,744.73
1518	0213/0726392/001/0245/000	Mnanani I Kuambiana	1,000,000.00	1,094,311.80
1519	0213/0726437/001/0245/000	Ahmadi H Makomiha	1,000,000.00	1,038,000.00
1520	0213/0752026/001/0245/000	Baraka Lucas Chaunga	800,000.00	912,000.00
1521	0213/0752030/001/0245/000	Rashidi Khalidi Makomiha	700,000.00	719,750.00
1522	0213/0196273/001/0245/000	Yahya I Mada	1,500,000.00	591,250.00
1523	0213/0196284/001/0245/000	Jabili N Haridi	1,500,000.00	591,250.00
1524	0213/0196286/001/0245/000	Sharaphi M Bakari	1,200,000.00	591,250.00
1525	0213/0725290/001/0245/000	Shaibu L Hassani	1,000,000.00	591,250.00
1526	0213/0726402/001/0245/000	Jakobo R Shombe	500,000.00	523,432.63
1527	0213/0196276/001/0245/000	Saidi S Chibwana	1,000,000.00	493,250.00
1528	0213/0196271/001/0245/000	Bashiru H Mambondo	800,000.00	480,250.00

1529	0213/0726396/001/0245/000	Athumani S Rashidi	900,000.00	472,822.55
1530	0213/0726413/001/0245/000	Pius M Amlima	500,000.00	411,000.00
1531	0213/0196269/001/0245/000	Mohamedi M Mnangola	1,000,000.00	390,250.00
1532	0213/0752025/001/0245/000	Simon Thomas Martin	700,000.00	265,750.00
1533	0213/0726406/001/0245/000	Magreth G Lumbile	500,000.00	218,120.00
1534	0203/0123410/001/0230/000	Ali Salum Mkanga	10,000,000.00	3,642,093.48
1535	0203/0128857/001/0230/000	Seif Abdalla Haji	8,000,000.00	2,543,413.12
1536	0213/0196280/001/0245/000	Bakari M Dadi	1,000,000.00	591,250.00
1537	0213/0757789/001/0245/000	Jabiri Bakari Somanga	500,000.00	591,250.00
1538	0206/0147352/001/0231/000	Masumbuko Athumani Manepa	25,000,000.00	568,876.51
1539	0213/0751552/001/0245/000	Yahaya Salumu Nampapata	700,000.00	430,750.00
1540	0213/0757783/001/0245/000	Bashili Abdala Daima	500,000.00	381,538.18
1541	0213/0755054/001/0245/000	Shahame Ibrahimu Mohamedi	500,000.00	591,250.00
1542	0213/0725018/001/0245/000	Hassan Bakari Mchanda	800,000.00	530,250.00
1543	0213/0757920/001/0245/000	Mussa Mohamedi Mnikosa	500,000.00	207,008.00
1544	0213/0757916/001/0245/000	Rajabu Saidi Chingwalu	520,000.00	128,715.57
1545	0213/0757924/001/0245/000	Amina Manzi Likwemba	500,000.00	96,250.00
1546	0202/0406459/001/0220/000	Khamis Hamad General Supply	80,000,000.00	94,919,213.03
1547	0212/0208946/001/0230/000	Simon Abdalla Mahonya	19,000,000.00	4,041,082.91
1548	0206/0150835/001/0231/000	Peter John Kikwekwe	20,000,000.00	1,848.19
1549	0213/0191758/001/0245/000	Shabani A Baisa	20,000,000.00	8,829,829.35
1550	0206/0169109/001/0231/000	Mjuni Julius Aligawesa	50,000,000.00	520,799.22
1551	0213/0203862/001/0245/000	Ali A Nannauka	500,000.00	426,406.20
1552	0213/0196126/001/0245/000	Karimu A Liyoka	1,500,000.00	1,752,108.44
1553	0204/0206941/001/0230/000	Salum Saad Khamis	8,000,000.00	1,178,406.76
1554	0213/0191764/001/0245/000	Masudi M Usi	4,000,000.00	1,250,944.96
1555	0213/0191819/001/0245/000	Juma M Muwanya	500,000.00	1,182,500.00
1556	0213/0734593/001/0245/000	Abasi S Nangameta	800,000.00	946,000.00
1557	0213/0736569/001/0245/000	Lukia U Mnihuva	700,000.00	741,750.00
1558	0213/0730633/001/0245/000	Mohamedi A Aibu	500,000.00	709,500.00
1559	0213/0208483/001/0245/000	Khadija H Kitemwe	600,000.00	692,062.97
1560	0213/0724676/001/0245/000	Saidi N Fundi	500,000.00	591,250.00
1561	0213/0208526/001/0245/000	Masudi S Masudi	500,000.00	578,250.00
1562	0213/0203023/001/0245/000	Sofia A Madaraja	800,000.00	510,000.00
1563	0202/0166523/001/0230/000	Abdulla Ramadhan Ali	6,000,000.00	6,764,250.63
1564	0202/0105476/001/0230/000	Bakari Wadi Yahya	11,000,000.00	9,680,264.03
1565	0213/0191623/001/0245/000	Hamza A Nalinga	1,500,000.00	1,773,750.00
1566	0213/0726415/001/0245/000	Omari S Malenga	1,000,000.00	1,093,741.09
1567	0206/0160439/001/0231/000	Lucas Odira Nyakina	16,000,000.00	728,103.58
1568	0213/0757936/001/0245/000	Swalehe Mfaume Mchicha	500,000.00	591,250.00

1569	0206/0178077/001/0231/000	Omary Mkwanda Kawinga	20,000,000.00	6,578,533.08
1570	0206/0144655/001/0231/000	Kassian Yerus Elias	25,000,000.00	602,679.90
1571	0202/0166870/001/0230/000	Rajab Haji Khamis	10,000,000.00	78,765.00
1572	0205/0145723/001/0230/000	Abdalla Abass Omar	7,000,000.00	2,238,534.22
1573	0212/0160901/001/0231/000	Daudi Hussein Chubwa	40,000,000.00	55,327.11
1574	0213/0196606/001/0245/000	Mustafa S Namwaka	2,000,000.00	1,419,000.00
1575	0213/0195229/001/0245/000	Rashidi Juma Likoloma	1,500,000.00	1,182,500.00
1576	0213/0207841/001/0245/000	Yusufu A Mshamu	1,000,000.00	1,182,500.00
1577	0205/0142978/001/0230/000	Salma Ali Khatib	8,000,000.00	2,471,700.06
1578	0206/0177805/001/0231/000	Mustafa Shabani Kipengele	9,000,000.00	2,252,587.22
1579	0204/0128163/001/0230/000	Massoud Salim Shakuru	4,000,000.00	511,451.30
1580	0205/0179383/001/0230/000	Mwashamba Hassan Kondo	6,000,000.00	142,718.93
1581	0202/0180711/001/0231/000	Mgendi K John	40,000,000.00	97,806.34
1582	0202/0111446/001/0230/000	Hassan Haji Ameir	6,000,000.00	2,628,461.86
1583	0206/0209979/001/0231/000	Sylivester Ipored Majura	25,000,000.00	436,435.31
1584	0204/0130027/001/0200/000	Mohamed Ali Aboud	900,000,000.00	909,814,449.92
1585	0202/0136757/001/0230/000	Haji Vuai Haji	6,000,000.00	860,179.00
1586	0205/0717512/001/0220/000	Beka Sea Food Supplier	25,000,000.00	26,758,774.08
1587	0213/0194936/001/0245/000	Moza R Chilili	4,000,000.00	1,421,000.00
1588	0202/0115534/001/0231/000	Melkiory Paruo Tesha	10,000,000.00	119,997.49
1589	0203/0118624/001/0230/000	Mzee Khamis Ali	15,000,000.00	78,888.09
1590	0213/0406689/001/0245/000	Mtopwa Amcos	4,000,000.00	2,365,000.00
1591	0206/0179806/001/0231/000	Mwanaisha Hassani Iddi	19,000,000.00	4,661,778.07
1592	0208/0753634/001/0220/000	Freedom Logistics (Smc Private) C.LTD	200,000,000.00	218,264,665.27
1593	0213/0207580/001/0230/000	Saidi B Nambahu	6,500,000.00	68,547.16
1594	0205/0404566/001/0220/000	Mandela Game Tours And Safaris LTD	25,000,000.00	18,319,493.77
1595	0202/0112285/001/0230/000	Khamis Amour Khamis	25,000,000.00	672,533.05
1596	0213/0191948/001/0245/000	Yahaya N Raisi	2,000,000.00	1,385,332.16
1597	0213/0749434/001/0230/000	Andrea Godfrey Chezue	19,000,000.00	15,083,547.94
1598	0202/0162809/001/0231/000	Mohammed Ali Salum	14,000,000.00	519,411.75
1599	0206/0160820/001/0231/000	Ahanas Mamba Minja	15,000,000.00	104,587.22
1600	0202/0179788/001/0231/000	Omar Baraka Hamad	20,000,000.00	55,997.30
1601	0202/0135868/001/0231/000	Nehemia Msaghaa Victor	9,000,000.00	4,714,814.49
1602	0202/0116609/001/0230/000	Mohammed Ali Khalfan	7,500,000.00	2,190,839.64
1603	0202/0154470/001/0231/000	Salum Khamis Mbambwa	15,000,000.00	893,275.28
1604	0203/0117392/001/0230/000	Mavuno Haji Kombo	5,000,000.00	2,716,587.39
1605	0205/0167572/001/0241/000	Mohammed Hassan Juma	1,000,000.00	612,674.59
1606	0202/0109233/001/0231/000	Yussuf Mmadi Nahoda	25,000,000.00	179,317.36
1607	0206/0160643/001/0231/000	James Samwel Kunambi	20,000,000.00	163,150.03
1608	0202/0103279/001/0230/000	Jabir Daudi Suleiman	7,000,000.00	0.50
1609	0204/0140595/001/0230/000	Ahmed Said	9,000,000.00	4,035,823.66

1610	0202/0176602/001/0239/000	Ahmed Othman Ramadhan	8,000,000.00	2,410,042.17
1611	0202/0120058/001/0231/000	Mwadini Makame Ameir	20,000,000.00	79,670.65
1612	0202/0107761/001/0230/000	Hassan Mkongowa Ali	6,000,000.00	2,451,490.51
1613	0208/0405424/001/0220/000	Ibrahim Shaib Store	900,000,000.00	898,393,715.53
1614	0202/0179738/001/0231/000	Salum Omar Said	20,000,000.00	5,029,307.85
1615	0202/0404519/001/0250/000	Massland General Traderlimited	18,111,000.00	21,441,255.20
1616	0206/0157403/001/0231/000	Aranus Eusebius Kayombo	17,000,000.00	52,456.99
1617	0213/0192234/001/0245/000	Arabi S Mchola	15,000,000.00	19,084,546.89
1618	0213/0191917/001/0245/000	Fadhili D Mnanjope	5,000,000.00	5,969,275.93
1619	0213/0191822/001/0245/000	Nurdin S Chikwaya	7,000,000.00	5,733,646.92
1620	0213/0196481/001/0245/000	Rashidi A Linangwa	4,000,000.00	4,067,370.19
1621	0213/0201249/001/0245/000	Hamisi H Mawaiti	2,500,000.00	3,097,745.20
1622	0213/0194312/001/0245/000	Bakari S Namkungula	3,000,000.00	2,024,875.32
1623	0213/0191916/001/0245/000	Taziru Z Njalale	1,500,000.00	1,923,260.66
1624	0213/0191803/001/0245/000	Yahaya A Mayunda	3,000,000.00	1,371,830.80
1625	0213/0191949/001/0245/000	Musa H Ndeja	1,500,000.00	365,859.02
1626	0202/0141915/001/0230/000	Riziki Kidawa Machano	7,000,000.00	352,175.32
1627	0206/0156312/001/0231/000	Lwikyelo Green Mwambembe	20,000,000.00	1,815,539.36
1628	0212/0737551/001/0230/000	Aisha Abubakari Waziri	4,200,000.00	711,750.56
1629	0213/0195672/001/0245/000	Muhidini M Limanya	15,000,000.00	17,545,909.87
1630	0213/0195820/001/0245/000	Juma M Njengenje	4,000,000.00	5,111,906.54
1631	0213/0195769/001/0245/000	Ibrahimu D Mkupa	5,000,000.00	4,308,520.62
1632	0213/0195742/001/0245/000	Shaibu I Nawema	2,500,000.00	2,581,056.52
1633	0213/0195644/001/0245/000	Idrisa A Mmbombo	3,000,000.00	1,937,064.39
1634	0213/0710185/001/0245/000	Abubakari Issa Afuraha	4,000,000.00	1,346,347.74
1635	0213/0195718/001/0245/000	Islamu H Dihwinga	3,000,000.00	1,136,794.89
1636	0213/0195600/001/0245/000	Saidi A Kudabula	2,000,000.00	735,568.72
1637	0213/0195726/001/0245/000	Iddi Adinani Maulidi	2,000,000.00	707,952.64
1638	0213/0195724/001/0245/000	Mohamedi R Nakoni	3,500,000.00	693,769.68
1639	0213/0195597/001/0245/000	Swalehe H Nampundu	1,500,000.00	640,918.54
1640	0213/0195708/001/0245/000	Mohamed Khatibu Namwete	2,000,000.00	570,568.11
1641	0204/0127868/001/0230/000	Suleiman Makarani Farijala	1,500,000.00	538,587.39
1642	0213/0195772/001/0245/000	Lamlani R Maondo	3,000,000.00	260,446.51
1643	0204/0129597/001/0230/000	Bakar I Hamadi Salim	2,000,000.00	208,980.17
1644	0213/0195646/001/0245/000	Mabruki Mussa Namumba	3,000,000.00	196,427.82
1645	0213/0195660/001/0245/000	Hassan I Lidembe	4,000,000.00	130,372.98
1646	0206/0179093/001/0231/000	Bundala Peter Mabeto	8,000,000.00	1,123,342.63
1647	0202/0154366/001/0231/000	Khadija Said Omar	20,000,000.00	389,608.60
1648	0206/0404805/001/0250/000	Quality Progress Limited	95,000,000.00	57,759,233.41
1649	0213/0195713/001/0245/000	Hairu H Nakanwe	8,000,000.00	10,239,455.22

1650	0213/0201316/001/0245/000	Nurudini M Liyaya	7,000,000.00	5,818,872.55
1651	0213/0201524/001/0245/000	Chimbyoka Mussa Chimbyoka	5,000,000.00	5,249,402.08
1652	0213/0196363/001/0245/000	James Musa Maqway	6,000,000.00	3,599,225.69
1653	0213/0196032/001/0245/000	Geofrey S Nandonde	6,000,000.00	3,172,004.51
1654	0213/0195904/001/0245/000	Saidi A Selemani	3,000,000.00	2,497,765.19
1655	0213/0195909/001/0245/000	Hamza S Tenga	3,000,000.00	2,227,256.88
1656	0213/0196031/001/0245/000	Abdala A Fundi	3,000,000.00	1,550,617.30
1657	0213/0196083/001/0245/000	Akbari M Hasani	2,000,000.00	1,245,342.85
1658	0213/0195905/001/0245/000	Hamisi S Namwenje	3,000,000.00	1,051,068.10
1659	0213/0196081/001/0245/000	Selemani R Ally	1,000,000.00	902,913.52
1660	0213/0196051/001/0245/000	Mshamu Hamisi Chihinde	2,000,000.00	272,823.26
1661	0212/0736876/001/0230/000	Thomas Lucas Mlaponi	5,000,000.00	0.48
1662	0206/0178391/001/0231/000	Fadhil Omary Nondo	24,000,000.00	814,997.72
1663	0202/0112922/001/0230/000	Salmin Borafia Silima	4,200,000.00	2,682,414.88
1664	0206/0203931/001/0231/000	Zaharani Saidi Kiwenge	40,000,000.00	13.92
1665	0212/0751223/001/0230/000	Sylivester John Chaisamba	3,300,000.00	201,240.76
1666	0206/0165942/001/0231/000	Mohamedi Habibu Malale	25,000,000.00	5.28
1667	0206/0153786/001/0231/000	Juma Joakim Kalolo	4,500,000.00	4.41
1668	0206/0147707/001/0231/000	Isaya Raphael Kimathi	30,000,000.00	698,567.90
1669	0206/0148528/001/0231/000	David Jausungu Kobelo	100,000,000.00	1,902.51
1670	0205/0706466/001/0230/000	Ali Haji Ali	6,000,000.00	49,470.09
1671	0206/0764674/001/0231/000	Roden Martin Mhagama	6,000,000.00	0.12
1672	0206/0145863/001/0231/000	Athumani Abdallah Kigwadura	20,000,000.00	22,717.10
1673	0202/0121537/001/0231/000	Victor Peter Achmpota	26,000,000.00	677,308.71
1674	0202/0166489/001/0230/000	Nasra Salum Juma	5,000,000.00	645,245.34
1675	0202/0108772/001/0231/000	Haji Kombo Haji	25,000,000.00	3,141,109.08
1676	0212/0737466/001/0230/000	Angela Paradiso Swai	10,000,000.00	1,779,817.59
1677	0212/0738498/001/0230/000	Ernest Michael Kimaro	6,000,000.00	1,129,763.32
1678	0213/0208952/001/0245/000	Shaibu Juma Mnangala	10,000,000.00	12,402,527.45
1679	0213/0201755/001/0245/000	Dadi A Malembuka	7,500,000.00	7,333,350.94
1680	0213/0195559/001/0245/000	Saidi K Salumu	7,500,000.00	7,131,168.64
1681	0213/0207243/001/0245/000	Rajabu H Mkulaga	8,000,000.00	6,349,469.04
1682	0213/0192141/001/0245/000	Hamidu J Mkulia	4,000,000.00	4,610,289.46
1683	0213/0195560/001/0245/000	Juma A Nambingu	3,000,000.00	3,776,412.79
1684	0213/0195878/001/0245/000	Shaibu Hemedi Mnong'a	2,500,000.00	2,512,689.61
1685	0213/0195532/001/0245/000	Saidi Hamisi Abdalah	2,000,000.00	2,092,519.15
1686	0213/0195654/001/0245/000	Saidi Selemani Mchuna	3,000,000.00	1,715,526.06
1687	0213/0195534/001/0245/000	Ahmadi M Manzi	1,500,000.00	1,606,876.04
1688	0213/0196030/001/0245/000	Selemani A Luhuna	3,000,000.00	1,240,349.62
1689	0213/0195777/001/0245/000	Halimande H Chimbe	2,000,000.00	1,194,484.91
1690	0213/0196082/001/0245/000	Saidi S Nauma	3,000,000.00	1,171,787.85
1691	0213/0195616/001/0245/000	Mussa Dadi Nammenge	2,000,000.00	945,427.89
1692	0213/0192506/001/0245/000	Jafari A Salumu	1,000,000.00	912,154.94
1693	0213/0192126/001/0245/000	Rashidi A Tanguna	1,000,000.00	844,712.57

1694	0213/0192455/001/0245/000	Saidi S Nahonyo	1,000,000.00	841,357.33
1695	0213/0194194/001/0245/000	Mohamedi A Namkudu	500,000.00	636,063.39
1696	0213/0196038/001/0245/000	Ahmedi I Madi	4,000,000.00	594,761.79
1697	0202/0154952/001/0241/000	Salum Mohammed Masoud	1,500,000.00	448,388.49
1698	0213/0196088/001/0245/000	Fatuma M Kilosa	2,000,000.00	353,411.99
1699	0213/0193437/001/0245/000	Alhaji M Naunji	1,000,000.00	340,158.87
1700	0202/0108489/001/0230/000	Juma Mohd Salim	5,000,000.00	155,791.71
1701	0206/0152275/001/0231/000	John Gineson Msey	12,000,000.00	1.92
1702	0202/0121509/001/0231/000	Badali Mlenge Ame	10,000,000.00	16,740.37
1703	0213/0737970/001/0230/000	Rashidi Hassani Mshabaha	4,500,000.00	9,582.20
1704	0205/0708173/001/0220/000	Bright Future Company Limited	150,000,000.00	132,831,200.44
1705	0206/0174126/001/0231/000	Egnas Muhemzi Kunzugala	20,000,000.00	1.68
1706	0206/0156348/001/0231/000	Raphael Edward Katole	65,000,000.00	18.74
1707	0206/0154981/001/0231/000	Vantwa Joel Mwaipopo	25,000,000.00	16.38
1708	0206/0159892/001/0231/000	Cecilia Simon Mahinya	25,000,000.00	16.38
1709	0206/0181693/001/0231/000	Elizabeth John Pastory	25,000,000.00	16.38
1710	0206/0154918/001/0231/000	Francis John Halisi	40,000,000.00	1.82
1711	0202/0119408/001/0231/000	Machuza Alex Sunzu	65,000,000.00	2,457,562.23
1712	0206/0181791/001/0231/000	Abdulrahman Ismail Rashid	50,000,000.00	1,200,387.19
1713	0206/0153179/001/0231/000	Wilfred Solomon Abednego	35,000,000.00	1,158,700.60
1714	0206/0153158/001/0231/000	Stanley Nathaniel Mjelwa	50,000,000.00	36,974.19
1715	0206/0181733/001/0231/000	Gwakisa Nassa Mwamunyange	25,000,000.00	18,518.35
1716	0206/0181348/001/0231/000	Daniel John Mrase	23,000,000.00	17,049.87
1717	0206/0153546/001/0231/000	Menasi Longino Severino	20,000,000.00	14,801.88
1718	0206/0154240/001/0231/000	Sabina Joseph Likopesi	13,000,000.00	9,637.05
1719	0206/0181459/001/0231/000	Method Erasto Kalimanzila	13,000,000.00	9,637.05
1720	0203/0120595/001/0230/000	Hassan Juma Salum	5,500,000.00	1,397,870.42
1721	0204/0124548/001/0230/000	Rashid Hemed Khamis	8,300,000.00	95,516.31
1722	0213/0713455/001/0230/000	Abdul Mohamedi Mtila	4,000,000.00	1,392.66
1723	0206/0154612/001/0231/000	Rexson Sarungi Matoke	10,000,000.00	3.60
1724	0206/0148869/001/0231/000	Mohamedi Basho Juma	20,000,000.00	2.40
1725	0206/0176753/001/0231/000	Nestory Mnkenyi Ntandu	30,000,000.00	907,097.75
1726	0206/0153021/001/0231/000	Michael Ernest Sichalwe	26,000,000.00	786,156.40
1727	0202/0142463/001/0231/000	Thobias Fredrick Gindu	20,000,000.00	418,657.32
1728	0212/0738680/001/0230/000	Leah Benjamin Maluila	4,300,000.00	46,412.18
1729	0212/0181395/001/0231/000	Mohamed Abrahaman Mziray	10,000,000.00	8,114.32
1730	0206/0161525/001/0231/000	Juma Hamisi Kadama	28,000,000.00	240,134.32
1731	0206/0204736/001/0231/000	Amuri Rajabu Chikawe	26,000,000.00	222,950.49

1732	0206/0148596/001/0231/000	Deogratious Leonard Mashauri	43,000,000.00	20,529.65
1733	0206/0181104/001/0231/000	Daudi Mwita Genge	30,000,000.00	14,303.06
1734	0206/0181986/001/0231/000	Juma Hamidu Mohamedi	20,000,000.00	9,556.06
1735	0206/0180484/001/0231/000	Habibu Salim Mrutu	20,000,000.00	9,555.60
1736	0206/0160235/001/0231/000	Charles Frank Mambo	30,000,000.00	5,212.60
1737	0206/0156131/001/0231/000	Joeli Charles Kaniki	25,000,000.00	4,383.71
1738	0206/0148095/001/0231/000	Martine January Komba	20,000,000.00	334,441.40
1739	0206/0163334/001/0231/000	Parick Kijuu John	9,000,000.00	860,808.54
1740	0206/0181302/001/0231/000	Salha Salim Msuku	10,000,000.00	272,780.90
1741	0206/0181451/001/0231/000	Abel Camille Tumbi	20,000,000.00	5,621.64
1742	0206/0181805/001/0231/000	Saimon Johanes Nyowade	20,000,000.00	5,621.64
1743	0206/0145677/001/0231/000	Fridolin January Kamaze	20,000,000.00	5,621.15
1744	0206/0148948/001/0231/000	George Steven Sanga	20,000,000.00	5,621.15
1745	0206/0180527/001/0231/000	Ernest Wandiba Bahame	19,000,000.00	5,324.90
1746	0206/0181402/001/0231/000	Emiliana Christian Dimoso	12,000,000.00	3,372.99
1747	0203/0400046/002/0220/000	Yami Yammy Traders	40,000.00	57,482,597.56
1748	0213/0206483/001/0230/000	Selemani Mshamu Ndivata	5,300,000.00	3,000.39
1749	0213/0726669/001/0230/000	Alli Mohamed Salumu	8,800,000.00	700,597.10
1750	0202/0140810/001/0230/000	Amina Omar	10,000,000.00	264,436.75
1751	0202/0109390/001/0231/000	Said Mjaka Said	15,000,000.00	179,678.16
1752	0202/0106796/001/0230/000	Mwanaasha Aboud Ibrahim	5,000,000.00	130,043.82
1753	0202/0405124/001/0220/000	Ilyas Ali Abdullah	300,000,000.00	291,151,192.23
1754	0203/0405564/001/0220/000	Kidundo Trading	44,000,000.00	24,060,958.92
1755	0206/0150719/001/0231/000	Daniel George Mwakapimba	23,000,000.00	3,212,288.05
1756	0213/0195161/001/0245/000	Saidi A Luheys	600,000.00	724,192.00
1757	0213/0209519/001/0245/000	Abilahi A Akalomba	600,000.00	724,192.00
1758	0206/0203901/001/0231/000	Abdulrahman Suleiman Yusuph	45,000,000.00	2,519.26
1759	0206/0160811/001/0231/000	Silima Mwana Hamdu	35,000,000.00	1,937.46
1760	0206/0146093/001/0231/000	Emilian Alphonce Ngowi	30,000,000.00	1,643.16
1761	0206/0162436/001/0231/000	Mainde Marao Wambura	30,000,000.00	1,643.16
1762	0206/0181862/001/0231/000	Emmanuel Pius Alois	27,000,000.00	1,490.74
1763	0206/0202137/001/0231/000	Lucas John Makoti	26,000,000.00	1,419.67
1764	0206/0156573/001/0231/000	Adamu Mangu Kisila	25,000,000.00	1,410.58
1765	0206/0163364/001/0231/000	Emanuel Anangisye Mwandemele	22,000,000.00	1,196.56
1766	0206/0155297/001/0231/000	Hassani Hamadi Kindole	16,000,000.00	892.91
1767	0206/0182471/001/0231/000	David Samwel Rutonde	16,000,000.00	892.91
1768	0206/0181892/001/0231/000	Cristom Alex Komba	13,000,000.00	741.36
1769	0206/0182393/001/0231/000	Julius Bunyongoli Mwigulu	13,000,000.00	741.36

1770	0206/0182498/001/0231/000	Sharifa Salehe Ramadhani	12,000,000.00	669.96
1771	0206/0182612/001/0231/000	Fatuma Mashaka Mafele	10,000,000.00	527.47
1772	0213/0196039/001/0245/000	Salumu S Lilama	2,500,000.00	637,345.27
Jumla Ndogo (A)				**18,442,775,044.32**
Benki ya Watu wa Zanzibar(Islamic)				
Namba	**Nambari za hesabu**	**Jina la mteja**	**Kiasi cha fedha kilichokopesh-wa (Tshs)**	**Deni halisi (Tshs)**
1	0554/0711593/001/0520/000	Safia General Traders	90,000,000.00	9,091,539.00
2	0553/0333652/001/0500/000	Mohammed Suleiman Hamad	5,700,000.00	1,110,886.00
3	0551/0306506/001/0500/001	Abdalla Mwalim Daima	6,800,000.00	112,413.00
4	0554/0340324/001/0500/000	Juma Machano Juma	4,600,000.00	157,974.05
5	0554/0370820/001/0520/000	Hamad Khamis Rashid	48,000,000.00	6,221,093.57
6	0554/0341133/001/0500/000	Foum Mohammed Makame	2,497,900.00	170,486.85
7	0554/0341172/001/0500/000	Mussa Mohammed Babu	4,900,000.00	321,737.33
8	0554/0341297/001/0500/000	Issa Bakar Abdul-Rahman	2,500,000.00	55,911.61
9	0554/0341277/001/0500/000	Asha Juma Haji	3,495,000.00	229,190.30
10	0554/0341237/001/0500/000	Haji Abass Ali	2,450,000.00	147,177.29
11	0554/0341104/001/0500/000	Ally Mohamed Suleiman	7,434,000.00	265,041.94
12	0556/0452481/001/0520/000	Namtumbuka Amcos	149,850,000.00	59,428,918.75
13	0556/0712336/001/0520/001	Mkombozi Amcos	27,000,000.00	17,872,000.00
14	0556/0712336/001/0520/000	Mkombozi Amcos	11,900,000.00	953,300.00
15	0554/0371590/001/0520/000	Fatma Khamis Hamad	1,500,000.00	941,160.00
16	0556/0452471/001/0520/000	Mitondi A Amcos	128,500,000.00	22,836,780.20
17	0556/0452480/001/0520/000	Mpanyani Amcos	7,725,000.00	4,393,250.00
18	0556/0452492/001/0520/000	Milangominne Amcos	136,250,000.00	69,214,750.52
19	0556/0712337/001/0520/000	Michinji Amcos	151,200,000.00	30,683,153.78
20	0555/0452212/001/0500/000	Chang'ombe Building M.D. C.S	17,600,000.00	8,418,000.00
21	0556/0452254/001/0520/000	Center Plaza	45,980,000.00	996,001.18
22	0556/0712313/001/0520/001	Kitama Shuleni Amcos	12,415,000.00	4,871,056.16
23	0556/0452471/001/0520/001	Mitondi A Amcos	19,500,000.00	22,815,000.00
24	0556/0712315/001/0520/003	Dinyanga Amcos	48,530,000.00	43,019,486.85
25	0556/0712335/001/0520/000	Mkola Amcos	103,000,000.00	87,964,285.41
26	0554/0341859/001/0500/000	Khamis Iddi Khamis	2,450,000.00	90,677.00
27	0554/0361035/002/1530/000	Juma Ameir Hafidh	5,900.00	3,464,221.30
28	0556/0712313/001/0520/000	Kitama Shuleni Amcos	89,485,000.00	40,408,675.87
29	0554/0342104/001/0500/000	Mwindadi Kheri Maulid	3,873,000.00	150,061.00
30	0556/0452263/001/0520/000	Nyundo B Agricultural Marketing Co-operative	82,530,000.00	21,814,473.50
31	0556/0712319/001/0520/000	Niyumba Amcos	52,215,000.00	4,678,373.35
32	0554/0342059/001/0500/000	Khamis Ali Khamis	999,000.00	21,681.00
33	0556/0452489/001/0520/000	Mihambwe Amcos	60,850,000.00	11,166,808.98

34	0556/0452481/001/0520/002	Namtumbuka Amcos	8,000,000.00	9,360,000.00
35	0556/0452489/001/0520/001	Mihambwe Amcos	33,700,000.00	39,429,000.00
36	0556/0452463/001/0520/000	Huruwi Amcos	193,300,000.00	43,920,991.63
37	0551/0304325/001/0500/000	Tunu Farid Jabir	40,000,000.00	1,815,961.26
38	0556/0712385/001/1320/000	Shunico Amcos	100,000,000.00	45,176,112.09
39	0556/0452481/001/1320/000	Namtumbuka Amcos	60,000,000.00	29,338,202.00
40	0556/0712319/001/1320/000	Niyumba Amcos	57,800,000.00	20,556,464.02
41	0556/0452482/001/1320/000	Migombani Amcos	41,300,000.00	10,841,000.00
42	0556/0712337/001/1320/000	Michinji Amcos	60,000,000.00	10,810,030.00
43	0556/0724709/001/1320/000	Mkoloma Amcos	35,000,000.00	19,365,342.00
44	0556/0722223/001/1320/000	Mkundi Amcos	25,000,000.00	12,085,139.65
45	0556/0722770/001/1320/000	Mtondo Amcos	50,000,000.00	28,004,976.00
46	0556/0720199/001/1320/000	Mnadi Amcos	40,000,000.00	25,434,999.96
47	0556/0722853/001/1320/000	Michiga Amcos	30,000,000.00	23,829,000.00
48	0556/0720123/001/1320/000	Tunalola Amcos	30,000,000.00	21,636,262.00
49	0556/0719589/001/1320/000	Muungano Mwangaza Amcos	45,000,000.00	20,481,922.00
50	0556/0452474/001/1320/000	Namunda Amcos	35,000,000.00	16,485,340.00
51	0556/0726546/001/1320/000	Mikunda Amcos	25,000,000.00	16,294,000.00
52	0556/0719184/001/1320/000	Mimwecha Amcos	15,000,000.00	13,658,000.00
53	0556/0721790/001/1320/000	Mkoreha Amcos	25,000,000.00	10,060,423.56
54	0556/0722808/001/1320/000	Kitama Ii Amcos	40,000,000.00	6,069,170.00
55	0556/0726568/001/1320/000	Ukombozi Amcos	25,000,000.00	5,767,811.24
56	0556/0718524/001/1320/000	Nangoo Amcos	35,000,000.00	4,835,057.42
57	0556/0452497/001/1320/000	Mtiniko Mashariki Amcos	25,000,000.00	4,627,168.00
58	0556/0719565/001/1320/000	Uhuru-Majengo Amcos	40,000,000.00	29,359,810.00
59	0556/0718173/001/1320/000	Mkusachi Amcos	30,000,000.00	23,820,426.00
60	0556/0452459/001/1320/000	Kitama 1 Amcos	35,000,000.00	18,513,936.00
61	0556/0452488/001/1320/000	Mndumbwe Amcos	35,000,000.00	15,421,660.00
62	0556/0719053/001/1320/000	Makote Amcos	20,000,000.00	13,466,000.00
63	0556/0719020/001/1320/000	Mkolachi Amcos	45,000,000.00	13,375,923.29
64	0556/0712312/001/1320/000	Kitama Shuleni Amcos	30,000,000.00	12,586,522.00
65	0556/0452480/001/1320/000	Mpanyani Amcos	20,000,000.00	5,790,896.00
66	0556/0712336/001/1320/000	Mkombozi Amcos	3,000,000.00	986,000.00
67	0556/0724406/001/1320/000	Miteja Amcos	35,000,000.00	27,258,000.00
68	0556/0452471/001/1320/000	Mitondi A Amcos	50,000,000.00	24,256,961.00
69	0556/0720122/001/1320/000	Mkunya Amcos	30,000,000.00	19,150,000.00
70	0556/0452460/001/1320/000	Azimio Amcos	45,000,000.00	16,580,600.00
71	0556/0720778/001/1320/000	Mwang'anga Amcos	35,000,000.00	8,110,866.00
72	0556/0452463/001/1320/000	Huruwi Amcos	30,000,000.00	4,360,083.44
73	0556/0724254/001/1320/000	Chimo Amcos	15,000,000.00	13,400,000.00
74	0556/0406706/001/1320/000	Dinduma Shuleni Amcos	15,000,000.00	12,826,000.00
75	0556/0452490/001/1320/000	Matawi Amcos	13,000,000.00	10,326,000.00
76	0556/0452486/001/1320/000	Ghana B Amcos	13,000,000.00	9,862,000.00
77	0556/0725593/001/1320/000	Mina Amcos	10,000,000.00	7,789,152.00
78	0556/0725467/001/1320/000	Chitoholi Amcos	15,000,000.00	7,574,792.00

79	0556/0721089/001/1320/000	Mkahara Amcos	18,000,000.00	4,054,000.00
80	0556/0725068/001/1320/000	Chimbuko Amcos	40,000,000.00	16,252,818.00
81	0556/0721491/001/1320/000	Mtimachi Amcos	23,000,000.00	13,460,572.00
82	0556/0719178/001/1320/000	Liponde Amcos	30,000,000.00	7,699,860.00
83	0556/0720119/001/1320/000	Mtandavala Amcos	25,000,000.00	6,215,274.00
84	0556/0712553/001/1320/000	Mkumbwanana Amcos	30,000,000.00	18,500,222.00
85	0556/0722324/001/1320/000	Chilondolo Amcos	25,000,000.00	15,082,006.00
86	0556/0719034/001/1320/000	Mpikula Amcos	20,000,000.00	10,200,989.67
87	0556/0723733/001/1320/000	Mnyahi Amcos	40,000,000.00	27,943,165.68
88	0556/0712315/001/1320/000	Dinyanga Amcos	35,000,000.00	22,521,322.00
89	0556/0452489/001/1320/000	Mihambwe Amcos	25,000,000.00	15,342,000.00
90	0551/0308072/001/0500/000	Hassan Marzouk Kombo	6,000,000.00	404,391.98
91	0551/0346219/001/0500/000	Ameir Dahala Ameir	6,382,000.00	6,820.00
92	0551/0305527/001/0600/000	Bakar Mussa Bakar	2,250,000.00	652,702.72
93	0551/0315138/001/1000/000	Faridi Juma Hamad	2,730,000.00	35,186.67
94	0555/0347200/001/0500/000	Hassani Ramadhani Gogo	6,264,000.00	5,720,576.00
95	0555/0347535/001/0500/000	Mussa Bakari Ally	8,544,000.00	7,807,870.00
96	0555/0347353/001/0500/000	Issa Said Mohamed	4,704,000.00	4,270,848.00
97	0551/0309898/001/0500/000	Azizi Massoud Mussa	2,650,000.00	734,531.97
98	0551/0367669/001/0500/000	Ali Rashid Ismail	4,000,000.00	98,025.00
99	0554/0340344/001/0500/000	Juma Yussuf Mbegu	5,000,000.00	212,498.55
100	0555/0349924/001/0500/000	Charles Livingstone Ayo	11,216,000.00	9,698,816.00
101	0551/0365032/001/0500/000	Juma Masoud Ali	1,400,000.00	485,610.24
102	0555/0350444/001/0500/000	Saidi Hasani Mtarika	4,496,000.00	4,562,006.00
103	0555/0350624/001/0500/000	Princess Prince Kyara	14,264,800.00	12,111,485.00
104	0555/0350610/001/0500/000	Mohammed Amour Haji	19,564,000.00	9,629,072.00
105	0555/0350651/001/0500/000	Josephat Gasper Mwangala	19,612,000.00	9,623,584.00
106	0555/0350653/001/0500/000	Rodrick Theophilo Sioi	6,776,000.00	7,075,704.00
107	0554/0349182/001/0500/000	Haji Michezo Makame	4,344,000.00	146,465.00
108	0554/0350313/001/0500/000	Hamad Shehe Ali	4,500,000.00	48,000.00
109	0555/0350963/001/0500/000	Raheli Pendaeli Pyuza	16,531,200.00	13,972,844.00
110	0555/0350964/001/0500/000	Kelvin Ahamad Mken	15,696,000.00	13,337,624.00
111	0556/0727851/001/1520/000	Upendo Amcos	2,500,000.00	2,492,491.47
112	0556/0720122/001/1520/000	Mkunya Amcos	2,500,000.00	2,465,991.49
113	0556/0719053/001/1520/000	Makote Amcos	2,500,000.00	2,465,991.49
114	0551/0311169/001/0500/000	Said Mohammed Othman	5,000,000.00	34,219.08
115	0555/0350855/001/0500/000	Mwalimu Kibwana Shehe	4,432,000.00	1,207,860.00
116	0551/0450455/001/0520/004	Nakupenda Art Gallery	100,000,000.00	96,401,205.96
117	0551/0353367/001/0500/000	Khamis Mwadini Hassan	2,750,000.00	54,132.00
118	0556/0452254/001/0520/001	Center Plaza	25,000,000.00	22,033,404.00
119	0555/0352707/001/0500/000	Frank Aritas Shayo	20,000,000.00	20,682,640.00
120	0555/0352730/001/0500/000	Miraji Jafari Hamisi	19,644,800.00	19,338,120.00
121	0555/0352702/001/0500/000	Rueben Isack Makorere	19,599,529.00	19,322,074.00

122	0555/0352642/001/0500/000	Mwanaisha Mwendi Mashi	20,000,000.00	10,547,098.00
123	0554/0339701/001/0500/000	Juma Mwinyi Juma	5,000,000.00	565,628.98
124	0551/0319609/001/0500/000	Salum Ayoub Ali	5,000,000.00	2,264,615.99
125	0554/0340315/001/0500/000	Mwanajuma Khalfan Machano	25,000,000.00	610,950.00
126	0554/0341225/001/0500/000	Mohammed Idrisa Mussa	7,000,000.00	339,512.76
127	0551/0364320/001/0500/000	Omar Khamis Mtumweni	7,955,000.00	2,198,056.06
128	0555/0353308/001/0500/000	Muji Charles Nicholous	19,965,200.00	20,350,464.00
129	0555/0353350/001/0500/000	Amani Philipo Mwegoha	19,744,192.00	20,124,782.00
130	0551/0307083/001/0500/000	Saidi Ali Makame	2,500,000.00	131,498.00
131	0555/0353453/001/0500/000	Mwajuma Ibrahim Balama	13,512,000.00	15,669,596.00
132	0555/0351245/001/0500/000	Emmanuel Pascal Mnubi	19,936,000.00	23,124,900.00
133	0555/0353451/001/0500/000	Charles Martin Sadiki	19,258,800.00	21,660,158.00
134	0555/0351215/001/0500/000	Sekelina Meshack Kapaga	16,464,000.00	19,093,340.00
135	0555/0353440/001/0500/000	Nemes Peter Ayo	19,753,200.00	22,911,660.00
136	0555/0353452/001/0500/000	Kanael Peter Kitosio	19,704,000.00	22,854,464.00
137	0555/0353456/001/0500/000	Mohammed Dormohammed Issah	18,432,000.00	21,378,824.00
138	0553/0370659/001/0520/004	Mohammed Ussi Makame	50,000,000.00	52,739,207.26
139	0552/0711048/001/0520/000	Express Trading Agencies Lim Ited	150,000,000.00	19,669,475.84
140	0556/0720119/001/1320/001	Mtandavala Amcos	13,750,000.00	9,729,707.62
141	0556/0719178/001/1320/001	Liponde Amcos	19,300,000.00	2,992,655.05
142	0556/0719020/001/1320/001	Mkolachi Amcos	12,330,000.00	6,283,500.00
143	0556/0721089/001/1320/001	Mkahara Amcos	8,150,000.00	5,788,855.15
144	0556/0718524/001/1320/001	Nangoo Amcos	17,780,000.00	4,851,136.42
145	0556/0452482/001/1320/001	Migombani Amcos	13,750,000.00	6,090,442.94
146	0556/0712549/001/1320/000	Mafunzo Amcos	111,600,000.00	77,505,253.00
147	0556/0452476/001/1320/000	Ngonda Mpunda Amcos	68,700,000.00	26,590,200.00
148	0556/0724670/001/1320/000	Nakayaka Amcos	24,500,000.00	19,424,000.00
149	0556/0727851/001/1320/000	Upendo Amcos	23,500,000.00	17,995,024.00
150	0556/0722953/001/1320/000	Majengo Amcos	113,200,000.00	15,476,679.72
151	0556/0725919/001/1320/000	Mchichira Amcos	26,500,000.00	14,871,804.00
152	0556/0729682/001/1320/000	Michenjele Amcos	29,800,000.00	14,607,678.00
153	0556/0452263/001/1320/000	Nyundo B Agricultural Marketing Co-operative	28,050,000.00	7,284,000.00
154	0556/0712312/001/1320/001	Kitama Shuleni Amcos	21,290,000.00	13,608,319.60
155	0556/0720778/001/1320/001	Mwang'anga Amcos	13,200,000.00	5,305,500.00
156	0556/0452460/001/1320/001	Azimio Amcos	5,800,000.00	3,726,642.52
157	0556/0452463/001/1320/001	Huruwi Amcos	20,250,000.00	10,027,500.00
158	0556/0722953/001/1320/001	Majengo Amcos	30,000,000.00	25,717,500.00
159	0556/0452471/001/1320/001	Mitondi A Amcos	40,000,000.00	25,529,138.23
160	0556/0712385/001/1320/001	Shunico Amcos	14,800,000.00	9,111,615.65

161	0556/0452488/001/1320/001	Mndumbwe Amcos	13,800,000.00	3,613,500.00
162	0556/0724709/001/1320/001	Mkoloma Amcos	6,100,000.00	4,095,671.42
163	0556/0712319/001/1320/001	Niyumba Amcos	20,250,000.00	14,461,500.00
164	0556/0722770/001/1320/001	Mtondo Amcos	8,100,000.00	6,627,000.00
165	0556/0712337/001/1320/001	Michinji Amcos	25,900,000.00	13,464,519.87
166	0556/0452459/001/1320/001	Kitama 1 Amcos	9,820,000.00	5,990,109.99
167	0556/0452497/001/1320/001	Mtiniko Mashariki Amcos	6,100,000.00	2,653,935.08
168	0556/0721790/001/1320/001	Mkoreha Amcos	3,000,000.00	1,005,000.00
169	0556/0726568/001/1320/001	Ukombozi Amcos	11,900,000.00	5,211,218.96
170	0556/0720199/001/1320/001	Mnadi Amcos	6,300,000.00	4,324,500.00
171	0556/0721491/001/1320/001	Mtimachi Amcos	9,700,000.00	6,866,207.86
172	0551/0318966/001/0500/000	Abdulkadir Omar Mussa	7,000,000.00	3,234,044.32
173	0556/0722808/001/1320/001	Kitama Ii Amcos	29,790,000.00	16,554,000.00
174	0555/0353455/001/0500/000	Mack Peter Mwasomola	19,588,800.00	21,349,204.00
175	0555/0353781/001/0500/000	Khalid Wilson Luhwago	19,136,000.00	18,831,864.00
176	0555/0353829/001/0500/000	Emmanuel Loity Ngahatilwa	18,864,000.00	21,878,912.00
177	0555/0353817/001/0500/000	Mwarami Gila Mwarami	17,145,600.00	19,885,168.00
178	0555/0353831/001/0500/000	Abdallah Ajibu Lauma	19,944,000.00	18,921,596.00
179	0555/0353830/001/0500/000	Richard Msolu Mwakipesile	19,672,000.00	18,666,644.00
180	0552/0364249/001/0500/000	Rashid Said Rashid	399,999,590.00	26,035,348.33
181	0551/0343814/001/0500/000	Abdalla Muhsin Ali	7,000,000.00	418,205.00
182	0555/0354127/001/0500/000	Maimuna Juma Hassan Mzee	19,936,000.00	21,595,200.00
183	0551/0301176/001/0500/002	Hamrani Ali Salum	3,000,000.00	218,019.96
184	0553/0334048/001/0500/000	Saleh Bakari Mmanga	9,000,000.00	191,000.00
185	0553/0342374/001/0500/000	Ali Hamad Mohammed	10,000,000.00	850,172.70
186	0555/0354619/001/0500/000	Hemedi Fundi Ramadhani	18,432,000.00	23,308,504.00
187	0555/0346576/001/0500/000	Amisa Ally Mziray	19,704,000.00	24,925,424.00
188	0556/0452481/001/1320/001	Namtumbuka Amcos	15,150,000.00	12,250,500.00
189	0556/0729682/001/1320/001	Michenjele Amcos	8,800,000.00	7,707,875.89
190	0556/0722324/001/1320/001	Chilondolo Amcos	4,000,000.00	3,357,839.46
191	0551/0365919/001/0500/000	Sharifa Ali Yussuf	9,000,000.00	1,775,260.00
192	0556/0452474/001/1320/001	Namunda Amcos	10,800,000.00	4,855,500.00
193	0551/0304762/001/0500/001	Said Hassan Ali	4,852,541.72	395,396.81
194	0552/0361342/001/0500/000	Zuhura Mustapha Mtunwa	4,857,600.00	245,334.00
195	0552/0711050/001/0520/002	Mindset Techies (T) Limited	250,000,000.00	74,620,836.30
196	0551/0368947/001/0500/001	Mohammed Mashauri Kapera	30,000,000.00	217,271.49
197	0551/0306120/001/0500/000	Idrissa Muombwa Mwinyi	26,500,000.00	6,776,935.00
198	0552/0354165/001/0500/001	Felix Stanslaus Mrosso	4,827,200.00	236,520.00
199	0552/0355801/001/0500/000	Sharifu Peter Kalenga	7,004,800.00	262,670.00
200	0552/0346471/001/0500/001	Khamis Mussa Abubakari	4,800,000.00	634,408.00

201	0551/0312008/001/0500/000	Haji Amana Hamdu	12,000,000.00	268,000.00
202	0556/0712336/001/1320/001	Mkombozi Amcos	9,000,000.00	4,557,000.00
203	0554/0335901/001/0500/000	Ramadhan Abdalla Vuai	2,100,000.00	31,475.16
204	0552/0325124/001/0500/000	Said Kassim Rashid	15,000,000.00	149,580.00
205	0552/0361031/001/0500/000	Lucy Joseph Raymond	19,472,000.00	468,501.00
206	0556/0725068/001/1320/001	Chimbuko Amcos	17,100,000.00	17,100,000.00
207	0551/0302702/001/0500/000	Khamis Ali Nassor	14,000,000.00	644,717.91
208	0555/0755606/001/0500/000	Brigita Antony Kavishe	4,000,000.00	343,924.72
209	0556/0723733/001/1320/001	Mnyahi Amcos	5,730,000.00	5,730,000.00
210	0552/0711133/001/0500/000	Mrs Zaitun Mahmoud Kibwana	15,500,000.00	375,361.00
211	0555/0353349/001/0500/000	Yasru Othman Abubakar	19,630,800.00	15,139,648.00
212	0553/0334380/001/0500/000	Khadija Mbarouk Khamis	7,000,000.00	1,299.99
213	0553/0331748/001/0500/000	Khamis Suleiman Khamis	15,000,000.00	8,565,481.40
214	0551/0317591/001/0500/000	Abubakar Khatib Matar	6,600,000.00	692,707.70
215	0554/0340234/001/0500/001	Khamis Subira Makame	7,300,000.00	207,336.00
216	0551/0312411/001/0500/000	Ruwaida Shaaban Khamis	10,000,000.00	2,138,787.00
217	0553/0350283/001/0500/000	Rashid Salum Hamad	5,000,000.00	401,371.72
218	0556/0727851/001/1320/001	Upendo Amcos	2,000,000.00	2,000,000.00
219	0552/0325186/001/0500/000	Fadhil Ally Chambo	11,000,000.00	296,718.53
220	0551/0312482/001/0500/000	Amina Ali Mussa	5,040,000.00	2,936,807.94
221	0551/0306257/001/0500/000	Saida Khamis Mustafa	6,500,000.00	11,477.00
222	0551/0370994/001/0500/001	Ahmada Ramadhan Abdu	20,175,600.00	567,183.88
223	0551/0367243/001/0500/001	Omar Kassim Omar	19,900,000.00	6,480,992.49
224	0554/0342325/001/0500/000	Muhsin Mustafa Hassan	6,000,000.00	193,901.29
225	0553/0325779/001/0500/001	Abeida Adi Seif	6,000,000.00	173,564.00
226	0551/0317147/001/0500/000	Mohamed Ali Omar	12,000,000.00	4,872.00
227	0551/0364320/001/0500/001	Omar Khamis Mtumweni	3,800,000.00	1,921,907.45
228	0551/0317287/001/0500/000	Asha Juma Shaaban	6,900,000.00	558,402.18
229	0551/0303820/001/0500/001	Asha Mohammed Nassor	3,500,000.00	119,622.00
230	0553/0329010/001/0500/000	Juma Suleiman Hassan	13,000,000.00	2,045,799.71
231	0552/0354299/001/0500/000	Fatma Khamis Said	6,000,000.00	421,780.00
232	0556/0452477/001/1520/001	Ngonda Mpunda Amcos	3,000,000.00	744,548.18
233	0553/0334020/001/0500/000	Juma Khamis Ali	10,000,000.00	271,391.40
234	0551/0305610/001/0500/001	Safia Mgeni Mjombo	6,000,000.00	119,783.05
235	0552/0360563/001/0500/000	Hafsa Zuberi Mgaya	12,528,000.00	156,705.00
236	0551/0371209/001/1000/000	Ali Khatib Ali	1,015,000.00	44,998.33
237	0551/0313456/001/1000/000	Ali Mjaka Haji	2,540,000.00	-107,276.38
238	0556/0734413/001/0500/001	Shabani Libanika Ismail	650,000.00	0.01
239	0551/0343390/001/0500/000	Said Ali Juma	7,000,000.00	742,407.20
240	0554/0341590/001/0580/001	Fadhila Ali Ahmada	1,983,500.00	37,213.00
241	0554/0451660/001/0520/006	Said Mohammed Seif	68,000,000.00	6,759,228.17
242	0552/0735009/001/0500/001	Amina Ombeni Samiji	5,616,000.00	1,560,385.53
243	0551/0304959/001/0500/000	Soud Hamad Ali	8,000,000.00	728,759.21
244	0553/0331289/001/0500/000	Hamad Faki Rajab	4,300,000.00	1,299.99

245	0551/0318812/001/0500/000	Shaaban Almas Maisonga	10,000,000.00	283,402.00
246	0551/0318648/001/0500/000	Mansour Maulid Mshenga	10,000,000.00	341,549.76
247	0553/0332276/001/0500/000	Abdi Ali Abdi	5,000,000.00	231,270.70
248	0551/0367770/001/0500/000	Asha Mohammed Mussa	10,000,000.00	941,049.03
249	0553/0334547/001/0500/001	Badru Ali Badru	10,000,000.00	2.98
250	0555/0737548/001/0500/000	Frank Henry Koboko	6,750,000.00	5,089,057.65
251	0553/0325746/001/0500/000	Kali Abdullah Omar	6,000,000.00	145,908.00
252	0553/0326004/001/0500/001	Said Omar Ali	6,000,000.00	12,947.37
253	0551/0316399/001/0500/000	Mwajuma Haji Suweid	2,000,000.00	0.85
254	0554/0340609/001/0500/000	Juma Khamis Omar	7,000,000.00	169,595.81
255	0551/0344232/001/0500/000	Zakia Ramadhan Lukanda	6,000,000.00	72,954.00
256	0553/0331062/001/0500/002	Ali Issa Suleiman	2,000,000.00	79,629.90
257	0551/0318019/001/0500/000	Mtumweni Juma Mtumweni	3,294,000.00	22,626.82
258	0553/0328249/001/0500/000	Mbwana Kai Mbwana	7,000,000.00	170,226.00
259	0553/0334458/001/0500/001	Kombo Juma Faki	4,500,000.00	145,908.00
260	0553/0329086/001/0500/000	Abdalla Juma Yahya	2,000,000.00	145,908.00
261	0553/0331007/001/0500/000	Adnan Ali Hamad	5,000,000.00	1,299.99
262	0552/0353482/001/0500/000	Irene Luchabiko Nziku	3,000,000.00	316,413.00
263	0552/0323493/001/0500/000	Fatma Ussi Khamis	6,000,000.00	410,130.00
264	0552/0360574/001/0500/000	Haji Mohamedi Abdallah	10,992,000.00	386,446.00
265	0553/0326337/001/0500/001	Rashid Ali Vuai	8,000,000.00	1,439,899.20
266	0553/0343245/001/0500/000	Sharif Ali Sharif	6,000,000.00	182,485.00
267	0556/0348414/001/0500/000	Ayoub A Shomvi	6,000,000.00	685,621.61
268	0551/0314833/001/0500/000	Mohammed Kombo Khamis	5,000,000.00	690,642.24
269	0553/0367617/001/0530/000	Abdulkadir Abdulla Mohamed	5,500,000.00	147,713.99
270	0551/0314542/001/0500/000	Dude Ali Ame	2,055,000.00	7.12
271	0555/0738231/001/0500/000	Issa Ibrahim Jongo	6,669,000.00	4,190,208.66
272	0551/0306943/001/0500/001	Khamis Makame Issa	25,000,000.00	597,542.59
273	0556/0737833/001/0500/000	Abdul Rashid Kimbinda	3,000,000.00	141,465.33
274	0551/0300349/001/0500/000	Sabah Masoud Suleiman	8,000,000.00	226,722.00
275	0551/0728635/001/0520/003	Azasa General Supplier	154,640,000.00	167,055,022.44
276	0551/0314241/001/0500/000	Ameir Makame Ameir	3,500,000.00	85,093.22
277	0554/0340904/001/0500/000	Khamis Seif Ali	7,000,000.00	755,590.14
278	0553/0333650/001/0500/000	Lawiya Moh'd Khamis	7,000,000.00	291,816.00
279	0553/0328523/001/0500/000	Mayasa Salum Khatib	10,000,000.00	243,180.00
280	0553/0333168/001/0500/000	Masika Kombo Makame	6,000,000.00	145,908.00
281	0553/0327502/001/0500/002	Juma Suleiman Saleh	3,500,000.00	85,113.00
282	0553/0329297/001/0500/000	Amour Khamis Hamza	3,500,000.00	85,113.00
283	0553/0332263/001/0500/000	Makame Rashid Simai	6,700,000.00	162,930.00
284	0551/0312295/001/0500/000	Juma Ali Ali	5,000,000.00	141,701.00
285	0551/0305063/001/0500/000	Ali Khatib Ali	10,000,000.00	243,180.00

286	0554/0337466/001/0500/000	Ashura Abdallah Abrahman	5,430,000.00	153,887.00
287	0553/0736712/001/0500/000	Abass Juma Suleiman	2,506,000.00	118,188.45
288	0553/0332408/001/0500/000	Khadija Mohammed Ali	5,000,000.00	121,590.00
289	0553/0330603/001/0500/000	Suleiman Masoud Mohammed	5,000,000.00	121,590.00
290	0553/0330224/001/0500/001	Ali Hamad Suleiman	4,000,000.00	97,272.00
291	0551/0313296/001/0500/001	Aida Said Nassor	10,000,000.00	283,403.00
292	0554/0337763/001/0500/000	Omari Makame Ali	6,000,000.00	145,908.00
293	0551/0308695/001/0500/001	Haji Makame Haji	4,950,000.00	197,043.98
294	0554/0452620/001/0520/000	Khamsu Traders	70,000,000.00	32,567,139.98
295	0554/0337359/001/0500/000	Safia Sheha Hassan	4,694,500.00	114,161.00
296	0551/0367012/001/0500/001	Mwanaisha Omar Said	4,002,000.00	97,321.00
297	0553/0329537/001/0500/001	Ali Hamad Makame	3,000,000.00	85,021.00
298	0553/0326065/001/0500/001	Seif Khamis Seif	2,500,000.00	70,851.00
299	0553/0334474/001/0500/001	Shemsa Abdulla Said	2,500,000.00	94,336.27
300	0553/0344209/001/0500/000	Mohammed Ali Said	6,000,000.00	147,207.99
301	0553/0325778/001/0500/000	Fatma Abass Khamis	4,000,000.00	113,361.00
302	0551/0161486/001/0500/000	Shuwena Ali Suleiman	4,999,500.00	240,792.52
303	0554/0335026/001/0500/001	Ali Abdulfatah Yussuf	2,484,000.00	120,812.00
304	0553/0333204/001/0500/001	Abrahman Abdalla Hamad	5,000,000.00	143,000.99
305	0551/0310602/001/0580/001	Khamis Hamad Khamis	1,500,000.00	42,510.00
306	0551/0304531/001/0500/002	Maulid Yussuf Hamdu	7,000,000.00	198,382.00
307	0551/0311937/001/0500/000	Zubeir Ali Khalfan	6,500,000.00	413,654.00
308	0554/0335877/001/0500/000	Baiya Abdalla Rashid	13,000,000.00	613,115.48
309	0553/0327496/001/0500/001	Khamis Mohammad Khamis	1,000,000.00	171,647.33
310	0554/0342008/001/0500/000	Ameir Haji Kombo	2,497,800.00	2,499,250.00
311	0551/0319362/001/0500/001	Sultan Khamis Muki	11,500,000.00	1,483,486.24
312	0554/0711797/001/0520/001	Said Othman Trader	80,000,000.00	13,707,944.40
313	0551/0365731/001/0500/002	Mtumwa Khamis Mtwana	2,561,000.00	120,782.42
314	0551/0710961/001/0500/000	Mrs Sabrina Ahmad Salim	1,700,000.00	272,404.38
315	0553/0327985/001/0500/001	Furaha Ibrahim Khamis	7,500,000.00	182,385.00
316	0553/0333220/001/0500/000	Omar Juma Omar	6,000,000.00	145,908.00
317	0553/0326506/001/0500/000	Kombo Sharif Hamad	5,000,000.00	121,590.00
318	0553/0332318/001/0500/000	Rabia Suleiman Juma	6,000,000.00	291,816.00
319	0551/0363177/001/0500/001	Moh`D Omar Kombo	5,652,747.00	193,190.64
320	0551/0311443/001/0500/001	Mbaraka Nyange Khamis	3,000,000.00	141,490.17
321	0553/0327269/001/0500/003	Muhammed Ali Abdi	1,000,000.00	47,162.32
322	0554/0336780/001/0500/001	Said Khamis Mansour	3,149,500.00	171,841.41
323	0551/0314501/001/0580/000	Khamis Ali Khamis	1,500,000.00	36,477.00
324	0551/0314668/001/0500/000	Tatu Ibrahim Mkadara	5,000,000.00	413,406.00
325	0551/0306777/001/0500/000	Aziza Kona Ame	10,000,000.00	243,180.00
326	0551/0300606/001/0500/000	Rahma Omar Mohammed	9,000,000.00	218,862.00
327	0551/0343579/001/0500/000	Mtumwa Haji Foum	10,500,000.00	255,339.00

328	0554/0363786/001/0500/000	Shaabani Hassani Ramadhani	10,000,000.00	283,402.00
329	0553/0326762/001/0500/001	Shaaban Moh`D Abdulla	4,000,000.00	137,106.88
330	0554/0339518/001/0500/000	Mwajuma Kitwana Khamis	10,000,000.00	471,466.33
331	0553/0329364/001/0500/000	Khadija Ali Shaali	1,122,000.00	98,708.47
332	0551/0311057/001/0500/000	Salim Juma Ali	8,100,000.00	196,976.00
333	0553/0329609/001/0500/001	Ahmed Abubakar Mohd	9,000,000.00	586,227.00
334	0554/0339923/001/0500/000	Salma Mohammed Karama	10,000,000.00	279,267.00
335	0553/0326491/001/0500/001	Juma Hamza Khamis	8,000,000.00	228,021.99
336	0551/0315485/001/0500/001	Mohammed Ali Miraji	6,000,000.00	163,959.00
337	0553/0330576/001/0500/000	Bizume Faki Shaame	5,000,000.00	141,701.00
338	0552/0356584/001/0500/000	Robert C Ngombelo	2,699,200.00	94,895.00
339	0551/0345840/001/0500/000	Muhidin Kombo Mtwana	8,000,000.00	194,544.00
340	0551/0316408/001/0500/000	Hamad Rajab Rubea	6,000,000.00	145,908.00
341	0554/0341728/001/0500/000	Mboja Ame Foum	5,000,000.00	121,590.00
342	0551/0315595/001/1000/000	Khadija Ali Ufuzo	6,208,359.00	212,802.32
343	0553/0330321/001/0500/000	Salum Ali Mussa	5,000,000.00	171,383.88
344	0553/0333357/001/0500/000	Suleiman Masoud Said	5,000,000.00	171,383.88
345	0556/0712649/001/0500/000	Juma Namkuna Shaibu	2,237,000.00	153,354.27
346	0553/0328449/001/0500/001	Saleh Omar Juma	4,000,000.00	138,406.76
347	0553/0329537/001/0500/002	Ali Hamad Makame	1,500,000.00	51,415.14
348	0551/0367766/001/0500/000	Yusra Marzouk Hassan	4,000,000.00	97,272.00
349	0551/0308220/001/0500/000	Mwinyi Hassan Hakim	4,500,000.00	109,431.00
350	0552/0325680/001/0500/000	Hassan Abdalla Msham	11,318,000.00	320,755.00
351	0552/0356283/001/0500/000	Evelin Willson Lugaimkam	2,856,000.00	100,408.00
352	0551/0300573/001/0500/002	Mohammed Kassim Hassan	40,000,000.00	972,722.00
353	0551/0304485/001/0500/000	Hilali Abdul-Malik Shaaban	7,000,000.00	170,424.30
354	0554/0337608/001/0500/003	Othman Ali Mwaniwa	2,008,000.00	56,907.00
355	0553/0328263/001/0500/002	Salim Juma Suleiman	3,000,000.00	102,830.30
356	0555/0712698/001/0500/000	Silvan Wilson Suda	3,656,700.00	1,624,807.17
357	0553/0332415/001/0500/000	Khamis Juma Khamis	7,000,000.00	170,226.00
358	0551/0372160/001/0580/000	Mtumwa Ali Hassan	1,947,000.00	94,180.71
359	0553/0332476/001/0500/001	Rajab Ali Omar	1,000,000.00	24,318.00
360	0551/0306483/001/0500/001	Zainab Hemed Ali	4,600,000.00	111,863.00
361	0556/0355945/001/0500/000	Hamida Adam Lubeya	7,541,000.00	228,139.00
362	0553/0327067/001/0500/001	Fatma Omar Petro	1,500,000.00	70,740.21
363	0551/0372839/001/0580/000	Ashura Juma Jaffar	1,983,500.00	377,020.23
364	0553/0328626/001/0500/000	Hassan Said Muhammed	9,000,000.00	220,158.95
365	0551/0316328/001/0580/001	Kombo Ali Hassan	1,500,000.00	71,172.34
366	0552/0360468/001/0500/000	Ally Athumani Ally	7,008,000.00	244,053.69
367	0552/0324947/001/0500/002	Ibrahim Aley Ally	10,004,000.00	1,461,779.62
Jumla Ndogo (B)				**3,010,314,167.12**
Jumla Kuu (A+B)				**21,453,832,300.93**

Kiambatisho Nambari 3:

Kuchelewa Kutekeleza Mchakato wa Utoaji Zabuni

Table No.8: Re-advertised/ Revoked Tenders

Nature of Tender	Outcome of the tender proceedings	Reason for the outcome	Bidder	Reference in the tender board meeting minutes that ruled out the decisions concerning the tender	Start date of the proceedings	Award date/ revocation date	time taken to accomplish the tender process
Supply of Fuel for ZSSF office uses	Re-advertised/ retendered twice on **6.07.2020** and **29.12.2020**	**Underestimation** of the **user needs** on the **number of litres required for office and staff uses during the year** under review. First Award decision was at a contract sum of ***65,807,000 while the final award decision was at a contract sum of TZS 314,841,101.00***	Ms ***United Group Ltd***	Decisions on award recommendation was done by the tender board during its meeting No.3 (extra ordinary) held on 27.08.2020), meeting No.6 (extra ordinary) held on 08.12.2020 and Meeting No.**7** (extra ordinary) Dated 20.1.2020	06.07.2020	28.05.21	11 months

Supply of Computer and accessories	Apart from evaluation conducted by evaluation team which was issued on 30.12.2020 the contract amount had to be negotiated several times between ZSSF and supplier to reduce the price.	Actual contract price after first evaluation report was TZS ***334,538,450* vat inclusive** which was observed as over and above budgeted amount. However the tender board managed to reduce the contract price to TZS 149,428,000 vat exc (TZS 165,047,200 VAT Incl) through several negotiation meetings with the service provider and reprimanding the user department to reduce some of the items as there were inclusions of personal items rather than officials.	**M/s ZAN IT**	Refer tender board meeting no.5 (ordinary) dated 31.12.2020 and meeting No.7 (ordinary) held on 03.02.2021, evaluation report issued on 30.12.2020, negotiation meeting minutes between ZSSF and ZAN IT done on 17.02.2021 and 05.03.2021	18.11.2020	14.04.21	5 months
Supply and fixing access control door	Re-advertised twice on 17.11.2020 and 20.01.2021	The results of both evaluation reports indicated all suppliers were disqualified due to non- conforming with technical requirements as per criteria for evaluation clause 32.4 of the tender Data sheet	No bidder as the tender was revoked in the end	Tender board meeting No.5 (ordinary) dated 30.12.2020, meeting No.7(extra ordinary) held on 07.01.2021, Meeting No.6 (ordinary) dated 03.02.2021, Meeting No.8 (extra ordinary) dated 05.03.2021,	17.11.2020	28.08.21	9 months

Proposed construction of Michenzani car parking buildings, zanzibar	Second re-advertisement was on 03.12.2019	CRJE was recommended as a winner at TZS 7,800,255,970 (VAT inclusive) but in the end the tender board revoked the tender basing on the fact the user requirements on specifications resulted to very huge amount comparing to the budgeted fund.	No bidder as the tender was revoked in the end.	Tender board meeting No.3(extra ordinary) dated 27.08.2020, Meeting No.4 (ordinary meeting) dated 16.11.2020, meeting No.5 (ordinary) dated 30.12.2020	03.12.2019	30.12.20	12 months
Tender for the provision of consultancy services for enhancement for biometrical registration modules (MIMS)	Advertised only once on 06.01.2021 but cancelled in the end	Though Ms Real Tech who quoted TZS 117,500,000 (VAT ex)- and Ms Soft net technology ltd who quoted TZS 113,520,484 managed to reach technical evaluation stage they were observed non response as the prices quoted were higher compared to budgeted amount. Further there were too many clarifications concerning the tender specifications as verified in the tender file.	No bidder as the tender was revoked	Meeting No.7 (extra ordinary) dated 20.01.2021,Meeting No.6 (ordinary) dated 03.02.2021, meeting No.7 (ordinary) dated 05.03.2021, meeting No. 9(ordinary) dated 4.05.2021,	06.01.2021	28.08.21	8 months

Construction of kitchen at 50 Years Mapinduzi Tower (Revolving restaurant.	Quotation was done only once on 18.08.2020	Though M/s Wazalendo Ltd was recommended for award at TZS 58,485,000 VAT inclusive, however tender was revoked on grounds that the revolving restaurant was not operating for over a year.	No bidder as the tender was revoked in the end.	Tender Board meeting No.2 (extra ordinary) dated 18.08.2020, Meeting No.2(ordinary) dated 16.09.2020, 19.09.2020, meeting No.3 (ordinary) dated 23.10.2020, Meeting No.5 (extra ordinary) dated 16.11.2020, Meeting No.5 (ordinary) dated 31.12.2020	18.08.2020	31.12.20	5 months

Source: Procurement Records for the FY 2020/2021

Kiambatisho Nambari 4:

Wafanyakazi wa muda wasiokuwa na vibali vya uwajiri

Namba	Jina	Umri	Muda wa Utumishi	Elimu	Kitengo cha Kazi
1.	Abdalla Rashid Said	38	5	Form II	Muhudumu Mazingira
2.	Abeid Abdalla Rashid	25	5	Form IV	Muhudumu Mazingira
3.	Ali Abdalla Nassor	30	2	Form IV	Muhudumu Mazingira
4.	Ali Moh'd Ali	42	5	Form IV	Muhudumu Mazingira
5.	Ali Said Said	48	9	Form II	Muhudumu Mazingira
6.	Ali Salum Khamis	29	5	Form II	Muhudumu Mazingira
7.	Ashura Massoud Issa	25	2	Form IV	Muhudumu Mazingira
8.	Dhamir Abass Omar	31	5	Form II	Muhudumu Mazingira
9.	Fardat Salim Moh'd	23	3	Form IV	Muhudumu Mazingira
10.	Habiba Shaib Mbarouk	27	3	Form IV	Muhudumu Mazingira
11.	Hafidh Abdalla Seif	39	5	Form IV	Muhudumu Mazingira
12.	Hamad Mbarouk Hamad	37	7	Form II	Muhudumu Mazingira
13.	Is-haka Kombo Khamis	30	3	Form IV	Muhudumu Mazingira
14.	Juma Moh'd Ali	47	9	Form II	Muhudumu Mazingira
15.	Khamis Omar Kassim	32	9	Form II	Muhudumu Mazingira
16.	Khamis Juma Ali	34	5	Form IV	Muhudumu Mazingira
17.	Khamis Salum Khamis	27	5	Form II	Muhudumu Mazingira
18.	Khamis Thiney Abeid	37	5	Form II	Muhudumu Mazingira
19.	Mahmoud Omar Iddi	46	9	Form II	Muhudumu Mazingira
20.	Massoud Said Khamis	36	3	Form IV	Mlinzi
21.	Mbarouk Abass Hamad	52	9	Form II	Muhudumu Mazingira
22.	Moh'd Abdalla Massoud	32	3	Form IV	Mlinzi
23.	Mohamed Abdalla Rashid	26	2	Form IV	Muhudumu Mazingira
24.	Msellem Bakar Hamad	23	2	Form IV	Mlinzi
25.	Najila Rashid Hemed	37	2	Form IV	V.I.P
26.	Omar Juma Shaibu	39	5	Form II	Muhudumu Mazingira
27.	Omar Said Omar	35	3	Form II	Muhudumu Mazingira
28.	Othman Abdalla Mjaka	25	9	Form IV	Muhudumu Mazingira
29.	Rashid Moh'd Rashid	25	5	Form II	Muhudumu Mazingira
30.	Raya Mbarouk Hamad	36	3	Form IV	Hospitality Inn
31.	Ridhwan Abdalla Said	32	5	Form IV	Muhudumu Mazingira
32.	Sada Khamis Mwalim	28	3	Diploma	Hospitality Inn
33.	Said Hassan Shaame	36	5	Form IV	Muhudumu Mazingira
34.	Salma Moh'd Saleh	45	9	Form II	Bustani
35.	Samira Ali Yahya	32	4	Form IV	V.I.P
36.	Shuwena Ali Moh'd	34	3	Form IV	Hospitality Inn
37.	Suleiman Ali Juma	46	9	Form II	Muhudumu Mazingira
38.	Yussuf Ali Kombo	26	5	Form II	Muhudumu Mazingira
39.	Zainab Hafidh Abdalla	22	3	Form IV	Hospitality Inn
40.	Zainab Salum Moh'd	38	9	Form II	Bustani